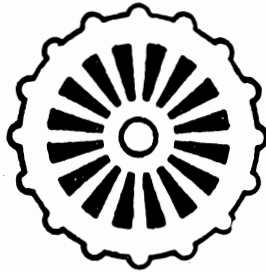

බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලා: 38

සුත්‍රාන්ත පිටකයෙහි

33 වන ග්‍රන්ථය

**බුද්ධ චංස පාලි
චර්යාපිටක පාලි**

බුද්දක නිකාය

16, 17 ග්‍රන්ථ

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

විසින් සකස් කරන ලදුව

මු: ව: 2550

ක්‍රි: ව: 2006

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 38

The Thirty-third Book in the
Suttanta-Pitaka
Khuddaka-Nikāya (16)(17)

33

BUDDHA-VAMSA-PĀLI
&
CHARIYĀ-PITAKA-PĀLI

With the Sinhala translation
by
The Editing Committee

නමෝ තස්ස භගවතෝ සබ්බධම්මේසු අප්පට්භතඤාණචාරස්ස දසබලධරස්ස
චතුර්වේසාරජ්ජවිසාරදස්ස සබ්බසත්තුත්තමස්ස ධම්මිස්සරස්ස ධම්මරාජස්ස ධම්මස්සාමිස්ස
තථාගතස්ස සබ්බඤ්ඤානො සම්මාසම්බුද්ධස්ස !!!

භාග්‍යවත් වූ සියලු ධර්මයන්හි නොපැකිලි දොනචාර සහිත වූ දසබලධාරී වූ
චතුර්වේශාරදත්ව විශාරද වූ සියලු සත්වයන්ට උත්තම වූ ධර්මයට ඊශ්වර වූ ධර්මරාජ වූ
ධර්මස්වාමී වූ තථාගත වූ සර්වඥ වූ සම්මා සම්බුදුන්ට නමස්කාර කරමි !!!

කෙළලක්ෂයක් සක්වලයන්හි සියලු ආර්යයෝ ද සියලු සත්පුරුෂයෝ ද
මාගේ නමස්කාරය පිළිගනිත්වා !!!

බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා
පරිගණක ගත කර නොමිලයේ බෙදාහැරීමේ
මහා ධර්ම දානමය පුණ්‍යකර්මය

**“අපාරුකා තේසං අමතස්ස ද්වාරා
යේ සෝතවන්තෝ පමුඤ්ඤන්තු සද්ධං”**

**“කන් ඇත්තාහු සැදැහැ මුදත්වා
ඔවුන්ට අමා දොර විවෘත කරන ලදී”**

අප භාග්‍යවත් අර්භත් සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ප්‍රථම අනුසාසනය මෙහි ලා සිහි
කිරීම ත්‍රිපිටක ශ්‍රී සද්ධර්මය පරිශීලනය කරන්නා වූ පින්වතුන්ගේ අභිවාද්ධිය පිණිස ම වන
බව අපගේ හැභීම ය.

සෑම කල්හි දොන සම්ප්‍රයුක්ත ව ක්‍රියා කරන්නා වූ සියලු සම්මා සම්බුදුරජාණන්
වහන්සේලාගේ පලමු අනුශාසනය, බුද්ධ රත්නය කෙරෙහි ගෞරව කරන්නා වූ
බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සම්මා සම්බුදු බෝධිය අදහන්නා වූ කවර නම් පුද්ලයෙකු නො
සළකා හිදිත් ද ? චතුර්වේශාරදත්ව සහිත වූ දශ බල සහිත වූ අනාවරණ දොන සහිත වූ
සඵඤ වූ මහා කාරුණිකයන් වහන්සේ පවා නිවන අවබෝධ කර ගැනීම පිණිස
ධම්මානුධම්ම ප්‍රතිපදාව ආරම්භ කරන පුද්ගලයා තුළ ‘සද්ධා’ නම් වූ ගුණය අත්‍යාවශ්‍ය ය
යන්න අවධාරනය කරන සේක.

මෙම ත්‍රිපිටක ශ්‍රී සද්ධර්මය සැක නොකළ යුතු ය. සැක කරමින් හදාරන ලෞකික ශිල්ප
ශාස්ත්‍ර පවා පරිපූර්ණ ව නො පිහිටන බව සිහි ඇතිව බැලීමෙන් නුවණ ඇත්තාහට දැක ගත
හැකි ය. පුරුෂයා ශ්‍රේෂ්ඨ බවට පමුණු වන්නා වූ සද්ධා ධනය සහිත ව (“සද්ධිධ වීත්තං
පුරිසස්ස සෙට්ඨං”) මෙම ධර්ම රත්නය පරිශීලනය කරන්නාහට සද්ධා අංගයෙන් ලැබිය
යුතු සියල්ල ලැබෙනු නො අනුමාන ය. එසේ ම සිහියෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද
වීර්යයෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද සමාධියෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද ප්‍රඥාවෙන් ලැබිය යුතු
කොටස ද ලැබෙන පරිදි සද්ධා, සති, විරිය, සමාධි සහ ප්‍රඥා යන පංච ධර්මයන් තමා තුළ
ඇති කර ගෙන මහත් වූ ගෞරවය සහිත ව ධර්මාවබෝධය පිණිස ම යොමු වූ දැඩි
අධිෂ්ඨානයෙන් මෙම ධර්ම පුස්තක පරිශීලනය කළ යුතු ය. අපගේ බුද්ධ ශාසනයෙහි

ධර්ම ශ්‍රවණයෙන් මග ඵල ලැබුවෝ ම අධික ය. විමුක්තිය ලබන්නා වූ ක්‍රම වේදයන් පහක් විස්තර කරන්නා වූ අංගුත්තර පංචක නිපාතයෙහි 'විමුක්තායතන' සූත්‍රයෙහි නිවන ලබන ක්‍රම වේද සතරක් ම ධර්ම දේශණාමය සහ ධර්ම සවනමය පුණ්‍ය කර්ම ඇසුරින් සිදුවන බව පැහැදිලි කර ඇත. පස්වැනි ක්‍රම වේදය භාවනාමය පුණ්‍ය කර්මය ප්‍රගුණ කිරීමෙන් සාර්ථක වන බව ද එහි සඳහන් වේ.

මහත් වූ ගෞරවාදරයෙන් මහා සුගතයන් වහන්සේගේ අනුශාසනය පිළිපදින්නා වූ අප්‍රමාදී ව ධම්මානුධම්ම ප්‍රතිපදාව වඩන්නා වූ සියලු සත්තට, ත්‍රෛකාලික වූ සියලු දුකින් මිදී ලබන්නා වූ අජර වූ අමර වූ අමා මහ නිවන අවබෝධ වීම පිණිස මෙම මහඟු පුණ්‍ය කර්මය උපනිශ්‍රය වේවා !

ආර්යයන් වහන්සේලා පහළවීමෙන් සිරිලක බැබළුවා !
බුද්ධ ශාසනය දියුණුවී චිරස්ථිතික වේවා !
ලෝ සත්තට සෙත් වේවා !

"අමතං දදෝ ව සෝ භෝති, යෝ ධම්මනුසාසති"
(යමෙක් ධර්මානුශාසනය කරන්නේ ද, හේ අමෘතය දෙන්නේ ය)

මෙම ධර්ම දානමය පුණ්‍ය කර්මය
මෝහ නිමිඵ්‍ර විධිවංසනය කරන්නා වූ ලොවට උතුම් ආලෝකය වූ මහා කාරුණික වූ
සම්මාසම්බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සවිඤ්ඤා ඥානයට ද මහා කරුණා ගුණයට ද
පූජෝපහාරයක් ම වේවා !!!

කෙළලක්ෂයක් සක්වලයන්හි සියලු ආර්යයෝ ද සියලු සත්පුරුෂයෝ ද
අපගේ පුණ්‍ය කර්මය අනුමෝදන් වෙත්වා !!!

ශාසනාභිවාද්ධිකාමී,
සමීන්ද රණසිංහ.
2009.06.28

සුභානන්දපිටකේ

බුද්දකනිකායෝ

බුද්ධවංසපාලී

චරිතාපිටකපාලී

සුත්‍රානන්දපිටකයෙහි

බුද්දකනිකාය

බුද්ධවංශ පාලී

හා

චරිතාපිටක පාලී

**“තථාගතපසුවේදිනො හික්ඛ්වෙ ධම්මවිනයො විවටො විරොචති,
නො පටිච්ඡන්තො.”**

**“මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරන ලද ධර්මය
හා විනය විවෘත වූයේ බබලයි. වැසුණේ නො ම බබලයි.”**

(අභිඥානකරනිකාය, තිකතිපාත - භරණ්ඩුවගා, 9 සූත්‍රය)

සැලකිය යුතුය : මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 25 හි ඇතුළත් කර ඇත. එම පටුනෙහි මාතෘකාවන් හා පිටු අංක අදාළ පිටු සමඟ සම්බන්ධ කර ඇත. මෙහි කියවීමට ඇති ප්‍රදේශයට වම් පසින් ඇති 'පිටු යොමුව' භාවිතා කිරීමෙන් නැවත පටුනට පැමිණීමට පුළුවන. වම් පසින් පාළි පිටුව ද දකුණු පසින් අදාළ සිංහල පිටුව ද කියවීම සඳහා VIEW menu PAGE DISPLAY option and select TWO-UP CONTINUOUS යන ක්‍රමය භාවිතා කරන්න.

Please note : The TABLE OF CONTENTS of this book is located in page no:25 and it is linked with associated pages in the book for your convenience. You can easily click on the page number or content description in the 'Table of Contents' and you will be directed to the relevant page. Bookmarks located to the left of reading area can be used to navigate back to 'Table of Contents' Page. If you would like to view Pali page on your left and the relevant Sinhala page on your right select the menu items as follows; VIEW menu PAGE DISPLAY option and select TWO-UP CONTINUOUS.

ප මු න

CONTENTS

සංඝකාරක නිවේදනය	ix
ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය...	xi
සංඥපනය	xiii
සංකේත නිරූපණය	xxi
ශුද්ධාශුද්ධ දූෂිතය	xxiii
පාළි භෝධිය	xxvii
බුද්ධචංස විසයසූචි	xxix
චරියාපිටක විසයසූචි	xxi
බුද්ධචංස- පෙළ හා පරිච්ඡිතය	2- 247
චරියාපිටක- පෙළ හා පරිච්ඡිතය	250- 327
බුද්ධචංස- ගාථාදීපාදසූචි	329- 340
බුද්ධචංස- සඤ්ඤනාමානුකකමනිකා	341- 344
චරියාපිටක- ගාථාදීපාද සූචි	345- 349
චරියාපිටක- සඤ්ඤනාමානුකකමනිකා	351- 352
විසෙස පදනුකකමනිකා	353- 358

සංස්කාරක නිවේදනය

බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලායෙහි අටනිස් (38) උන ග්‍රන්ථය වූයේ බුද්ධචංසපාළි හා වරියාපිටකපාළි යන පොත් දෙක යැ. බුද්ධක නිකායානන්තර ග්‍රන්ථයන් කෙරෙහි අවසාන ග්‍රන්ථය වශයෙන් සලකන මේ දෙපොත ප්‍රමාණයෙන් කුඩා වූ හෙයින් මුද්‍රණයෙහි දී එක් මැ ග්‍රන්ථාගයක් ලෙස මුද්‍රණය කැරවීම මැනැවැයි ත්‍රිපිටක සංස්කාරක මණ්ඩලයේ සමමතය විය. එහෙයින් මෙය බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලායෙහි අටනිස් වැන්න ලෙස සලකනු ලැබේ.

ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ සිංහලභාෂායෙන් පරිවර්තන කොට තැබීම අපෙක්ෂා කළ ලබකා බෞද්ධමණ්ඩලයේ ආරාධනය පරිදි 'බුද්ධචංසපාළිය' අනුරාධපුර බුද්ධශ්‍රාවක ධර්මපීඨයේ මහාචාර්යවරයකු වන බලපිටියේ රාජකීය පණ්ඩිත විසුද්ධාලොක නායකසථවිරයන් වහන්සේ විසින් ද, "වරියාපිටකපාළිය" බෙන්තර පණ්ඩිතරත්න පරිවේණාධිපති ව සිටි බෙන්තර ශ්‍රී මධ්‍යලාභිධාන අනුනායක ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ විසින් ද මහත් පරිශ්‍රමයෙකින් විවිධ පිටපත් හා සංස්කරණ බොහෝ ගණනක පාඨ සංසන්දන කොට සිංහල පරිවර්තනය ද සපයා බෞද්ධමණ්ඩලයට ඉදිරිපත් කොට තිබිණ.

මේ දෙපොතෙහි සිංහල පරිවර්තනය බෞද්ධමණ්ඩලයේ සැලැස්ම අනුව සම්පාදනය නොවූ බව පෙනීගිය හෙයින් උත්තරීතර සංස්කාරක මණ්ඩලය විසින් එය නැවත පරිවර්තන කිරීමට සමත් විය. එහෙයින් යථෝක්ත මහතෙරවරුන්ගේ ශොධිතපාඨ ඇසුරු කොට ත්‍රිපිටක සංස්කාරක මණ්ඩලයෙහි නියුක්ත වූ රාජකීය පණ්ඩිත කර්මපිටිගොඩ සුමනසාර සථවිරයන් වහන්සේ හා අප ද විසින් මේ සිංහල පරිවර්තනය සම්පාදනය කරන ලද වෙයි. මුද්‍රණ අවසාවට පැමිණ වර්තමාන ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලයේ මහතෙරවරුන්ගේ සාභායාය හෙතු කොටගෙන ශොධිත සංස්කරණ කායඝීයන් මැනැවින් කළ හැකි විය.

තවද කර්මපිටිගොඩ සුමනසාර පණ්ඩිත සථවිරයන් විසින් බුද්ධචංස-පාළිය හා එහි අටුවාව ද අලලා ලියන ලද විවාර පූජික සංඥපනය බුද්ධචංස-කථාව ඉගෙනගනු රිසියනට බොහෝ සෙයින් ඵලදයක වනු ඇත. බුද්ධ චංසපාළිය පශ්චාත්කාලීන කෘතියකැයි කියන අතරයන වූ විවාරකයනුදු හික්මවලන්නට මේ සංඥපනයෙන් යත්ත දරා තිබේ. වරියාපිටක සංඥපන කරනලද්දේ අප විසිනි.

ත්‍රිපිටක මුද්‍රණ කටයුතු ඉක්මනින් නිමහම් කරවාලීම සඳහා අග්‍රාමාත්‍යවර සිරිමාවෝ බණ්ඩාරනායක උඤ්ජාව නිරතුරු දක්වන ආගමික හැඟීමෙන් යුක්ත වූ අනුග්‍රහය ද, වනිමාන සංස්කෘතික කටයුතු පිළිබඳ ගරු අමාත්‍ය තැන්පත්, ටී. බී. තෙන්නකෝන් මැතිතුමාණන් අත් හැම කායඝයකට වඩා මේ සඳහා දක්වන ඉමහත් උදෙසාගය ද, සංස්කෘතික නිලධාරී පින්වතුන්ගේ සහයෝගය මෙන් ම සහකාර සංස්කෘතික අධ්‍යක්ෂ සෝමපාල ජයවර්ධන මහතාණන් සවිකීය විවේකය ද නිසරු කොට මේ සඳහා දක්වන ක්‍රියාශීලී භාවය ද අතිශයයින් පිහිටවන බව කියමිහ.

දෙතිවල කිසර මුද්‍රණාලයාධිපතිතුමා හා එම කායඝමණ්ඩලය ත්‍රිපිටක මුද්‍රණය සඳහා දක්වන උනන්දුව මෙන් ම ත්‍රිපිටක කායඝාලය පිහිටි කොළඹ මහානායක වාරිකාරාමයේ භාරකාර ජී. ඇම්. ආර්. සමරසිංහ මහතාගෙන් ත්‍රිපිටක මණ්ඩලයට දවරයෙහි ලැබෙන සහයෝගය ද අනුසමරණීය වේ.

අතිපරිශුද්ධ පයඝාපති ධර්මීය ව්‍යාප්ත කරවාලීමෙහි යත්න දරන හැම සුදිහු ධර්මදනමය කුශලබලයෙන් සුබභාගී වෙත්ව'යි ආශංසනය කරමිහ.

මේවගට, ශාසනෝදයකාරී
ලබුගම ලඬකානඤ්ඤ සංචර
ත්‍රිපිටක මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන සම්පාදක,

15 පෙබරවාරි $\frac{2520}{1977}$
මොල්ලිගොඩ
ප්‍රචචනෝදය පිරිවෙන්හි දී යැ.

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

උපදෙශක:

අගනමහා පණ්ඩිත බළන්ගොඩ ආනන්දමෙත්‍රෙය මහානායක මහා සථවිරපාදයන් වහන්සේ.

සහාපති:

අනුරාධපුර බුද්ධග්‍රාවක ධර්මපියයෙහි (හික්කු විභවිද්‍යාලයෙහි) අධ්‍යක්ෂ ත්‍රිපිටකවාගීඤ්චරාචායඪී, කෝදගොඩ ශ්‍රී ඥානාලොක දක්ෂිණ ලඛ්‍යායෙහි ප්‍රධාන සඛකනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

ප්‍රධාන සම්පාදක:

මොල්ලිගොඩ, ප්‍රච්චනොදය පිරිවෙන්හි උපප්‍රධානාචායඪී, ත්‍රිපිටක වාගීඤ්චර, රාජකීය පණ්ඩිත ලබුගම ශ්‍රී ලඛ්‍යානන්ද-කෝට්ටේ ශ්‍රී කලාණි සාමග්‍රීධර්ම මහා සඛසභායෙහි අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

සම්පාදක:

ශාඤ්ඤපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, රද්දල්ලේ සිරි පඤ්ඤලොක -- ශ්‍රී කලාණි සාමග්‍රීධර්ම මහාසඛසභායෙහි අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

ශාඤ්ඤපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, වෙඳරුවේ සිරි අනොමදස්සී බටහිර දිශායෙහි ප්‍රධාන සඛකනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

හිඟුලේ - මාකඩවර විහාරාධිපති රාජකීය පණ්ඩිත, කරහමපිටිගොඩ සිරි සුමනසාර සථවිරයන් වහන්සේ.

කොළඹ, තිඹිරිගස්සායේ අශොකාරාමාධිපති, රාජකීය පණ්ඩිත, කරදන පඤ්ඤලඛ්‍යාර නායක සථවිරයන් වහන්සේ.

ලෙඛකාධිකාරී:

කොළඹ, බෞද්ධාලොක මාවතෙහි බෞද්ධාලොක විහාරාධිපති, පණ්ඩිත, දෙරගමුවේ සිරි ධර්මපාල - කොළඹ පළාතේ ප්‍රධාන සඛකනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

සංඥාපනය

බුද්ධිවංසය

අප තථාගත සම්මාසම්බුදුරජාණන් වහන්සේ කලියුගවතීයෙන් දෙදහස් පන්සිය තෙළෙස් (2513) වැන්නෙහි වෙසඟමස පුරපසළොස්වක් පොහෝදින දඹදිව මධ්‍යදෙශයෙහි තිල්දලාහෝතෙර ගයායෙහි ඇසතු-බෝරුක්මුල්හි කුසතණඤාතිරියෙහි වැඩහිඳ සවාසනා සකලක්ලෙශයන් ප්‍රභීණ කොට වතුසසනායාධිගමයෙන් සමාක්සමෙධාධියට පැමිණ සත්සති ගෙවා සහමපතී මහබඹහු විසින් ආරාධිත වූ ඇසළමස පුරපසළොස්වක් පොහෝද බරණැස ඉසිපතන නම් මීගදයෙහි දී ‘අඤ්ඤාකොණ්ඩඤ්ඤා’ ආදී පස්වග මහණුනට දම්සක් පවත්වා නිකම්නියැ අවච්ඡේනී දවස් අනාත්ලේක්ෂණ සුත්‍රදෙශනායෙන් ඔබ හැම අර්භත්වයෙහි පිහිටුවා ‘එහිහික්ඛු’ පැවිදි දී සසුන් පිහිටුවා, විමුක්තිය සොයා තමන් වහන්සේ කරා පැමිණ බරණැස් සිටුදරු ‘යස’ කුලපුත්‍රයා හා ඔබගේ යහළු සිවුපනය් දෙනා රහත්පෙලෙහි සිටුවා ‘එහිහික්ඛු’ පැවිදි දී ඉසිපතන මුවළැව්හි පළමු වස් වූස පවරා හිල්මසැ අවපැළවිය දවස් සැටදෙනා වහන්සේ ධර්මප්‍රචාරයෙහි යවා තමන් වහන්සේ උරුවෙල්දනව් වැඩ තෙමසක් වැඩහිඳ දුරුතු පුරපසළොස්වක් දවස් උරුවෙලකාශ්‍යප ප්‍රමුඛ දහසක් ජට්ටයන් ‘ආදික්ඛපරියාය’ සුත්‍රදෙශනායෙන්’ අර්භත්තියට පමුණුවා ‘එහිහික්ඛු’ පැවිදි දී නවමමස අවපැළවිය දවස් එහැම පිරිවරා පළමු බීමසර රජුට දුන් ප්‍රතිඤා පිණිස රජගහනුවර වැඩ සසුන්හි පහන් වූ සෝවන්පෙලෙහි පිහිටි බීමසර මහරජහු විසින් කරවා පුදකරනලද වෙළවන මහවෙහෙරෙහි දෙමසක් වාස කොට පියාණන් සුදෙවුන් මහරජුන් එවු දුතපිරිසෙහි නායක කාළදැයි තෙරණුවන් මැදිමිනියැ පුරපසළොස්වක් දවස් කළ ආරාධනායෙන් විසිදහසක් මහණගණා පිරිවර කොටගෙන බක් අවපැළවිය දවස් රජගහනුවරින් පිටත් වූ දෙසෙක් මුළුල්ලේ සැටයොදුන් මග ගෙවා වෙසක් පුරපසළොස්වක් දවස් කිඹුල්-වත්පුරයට පිවිස ඤාතිසමාගමයෙහි රුවන්සක්මනැ යමාමහපෙළහර පෑ අවසථායෙහි දම්සෙනෙවී සැරියුත් මහරහත්තෙරණුවන්ගේ ඇරැයුමින් බුද්ධිවංශදෙශනා කළහ.

වතුරාසඤ්ඤාකල්පලක්ෂයක් මුළුල්ලෙහි ඒ ඒ අවසථායෙහි සමාක්-සමෙධාධි සමධිගම කළ දීපඛකර තථාගතයන් වහන්සේ පටන් කොට අප ගෞතම තථාගතයන් වහන්සේ තාක් පස්විසි බුදු කෙනකුන් වහන්සේගේ ප්‍රවේණි විඤාරකථාව ‘බුද්ධිවංස’ නම් වෙයි. බුද්ධිවංස

දෙශනා වූකලී සැදුහැකියනට ප්‍රීතිප්‍රාමෝදය දනවන, ශෝකශල්‍යය උදුරාලන, දිව්‍යමානුෂාදී සර්වසම්පත් ලාභයට කරුණු වූ දෙශනායෙකි. ජාත්‍යාදී මද නිර්මදනය කරන්නා වූ අනුග්‍රහයන් සංසාරබන්ධනයෙන් මුදුලන්නා වූ හැම දුක් ක්ෂය කරන්නා වූ මාගීයෙකි. ශ්‍රාවකයන්ගේ සිත් බුදුබැව්හි නතු කරන්නා වූ උතුම් දහමෙකි. අසා පරණ නොවන අසත් අසත් මැ සැදුහැකි වඩවන පුනපුනා ඇසීමට ලොල් කරවන රමණීය ධර්මකථායෙකි. එහෙයින් මැ ධර්මව්‍යාධ්‍යාන කළ ආචාරීවරු සැකෙවින් හෝ බුද්ධිවංසය ද දක්වාලූහ. ජාතකටඨකථා නිදනයෙහි ලා බුද්ධිවංසය සපුරා දක්වනලද්දේ යැ. මධුරපාදපිරිවෙන්හිමි 'බුද්ධිපුත්‍ර' තෙරණුවෝ පූජාවලියෙහි ද 'ධර්මසෙන' තෙරණුවෝ සඤ්චරමත්තාවලියෙහි ද දෙවරකඛිත ජයබාහු ධර්මකීර්ති තෙරණුවෝ සඤ්චරමාලකාරයෙහි ද ධමෙදිනනාචරිය විමලකිත්ති තෙරණුවෝ සඤ්චරමත්තාකරයෙහි ද බුද්ධිවංසය ඇදපෑහ. සීලවංස ධම්මකිත්ති මාගීයෝ සුවිසිව්වරණය ගෙන පාළිපදානිබන්ධයක් කළහ.

අප බුදුන් අතීතයෙහි 'සුමේධ' නම් නවුසක් වැ දිවකුරු බුදුන් හමුයෙහි බුදුබව පිණිස නියතවිවරණ ලබාගෙන සාරාසැකිකප්පුවහසක් මුළුල්ලෙහි සුවිසි බුදු කෙනකුන්ගෙන් විවරණ ලබමින් සමතිස්පැරුම් පුරා සමෝධියට පැමිණි අයුරු බුද්ධිවංසයෙහි දක්වනලද්දේ යැ. මෙහි පරිච්ඡද පසෙකි: රතනවඩකමන කණ්ඩ යැ, සුමේධකථා යැ, බුද්ධිවංස යැ, බුද්ධිපතිණ්ණක කණ්ඩ යැ, ධාතුභාජනීයකථා යැ යන පස යි.

රතනවඩකමන කණ්ඩ යැ බුද්ධිවංසදෙසනායෙහි නිදනකථාව යැ. සුමේධකථායෙන් බුද්ධිවංසය ආරම්භ වෙයි. දිවකුරු බුදුන් හමුයෙහි අප මහබෝසතාණන් වහන්සේ බුදුබවට නියතවිවරණ ලද අයුරු එහි විසාර වෙයි. ඉක්බිති සුවිසි බුදුන්ගේ ප්‍රවේණිකථාවත් ඒ ඒ බුදුන් හමුයෙහි බෝසතුන් විවරණ ලද අයුරුත් අවසන්හි අප ගෞතම බුදුන්ගේ වංසකථාවත් දක්වෙන පරිච්ඡදය 'බුද්ධිවංස' නමින් වෙසෙසා හැඳින්වෙයි. එහි ලා එක් එක් බුදුන්ගේ ප්‍රවේණිකථාව වෙන වෙන මැ දක්වනලදී. එහැම වංසකථා මැ ආඤාතියෙන් එක් බදු වෙයි. ඒ ඒ බුදුන්ගේ උපන් කල්පයැ නාම යැ ගොත්‍ර යැ ජාති යැ නගර යැ පිතෘ යැ මාතෘ යැ බොධි යැ දම්සක්පැවැත්ම යැ දභිසමය යැ ශ්‍රාවකසන්තිපාත යැ අග්‍රශ්‍රාවක යැ උපසායක යැ අග්‍රශ්‍රාවිකා යැ පරිවාරහික්ෂු යැ රසභී යැ ශරීරප්‍රමාණ යැ බොධිසත්තාධිකාර යැ විවරණ යැ ප්‍රධන්වීර්‍ය්‍ය යැ ආයුෂ යැ පරිනිර්වාණ යැ යන දෙවිසි කරුණු ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ යි. මෙ කරුණු දක්වන ලද්දේ බුදුවරුන්ගේ මනුෂ්‍යභාවය ප්‍රකට කරනු

සඳහා යැ. ඉදින් ජාතනගරය මවුපිය ආදීහු නො දක්වනලද්දහු වී නම් මොහුට උපන් තැනෙක් පියෙක් මවක් නො පැනෙයි. මෙතෙම දිව්‍ය-බ්‍රහ්මීශක්‍රමාරයක් ආදීන් කෙරෙහි අන්‍යතරයෙකැයි සිතමි. දෙවියනට ද මෙබඳු ආශ්වයඹී නො වූ පෙළහර ඇතැයි සිතන්නාහු බුද්ධච්චනය ඇසියයුතු කොට නො සිතන්නාහ, එයින් අභිසමය නො වෙයි. අභිසමය නැතිවත් මැබුදොක්පාදය නිරුක්ත වන්නේ යැ. ශාසනය අනෙයඤ්ඤික වන්නේ යි.

“යසු යදි නෙව ජාතනගරං න පිතා, න මාතා පඤ්ඤායෙයා, ඉමසු පන නෙව ජාතනගරං, න පිතා න මාතා පඤ්ඤායති, දෙවො වා සකෙකා වා යතෙකා වා මාරො වා බ්‍රහ්මා වා එස මඤ්ඤා දෙවානමපි ඊදිසං පටිභාරියං අනච්ඡරියන්ති මඤ්ඤාමානා න සොතබ්බං මඤ්ඤායුං තතො අභිසමයො න භවෙයා, අසති අභිසමයෙ නිරුක්තො බුද්ධුපාදෙ භවෙයා, අනියානිකං සාසනං, තස්මා සබ්බබුද්ධානං ජාතනගරාදිකො පරිච්ඡෙදෙ දසෙසතබ්බො”* යනු බුද්ධචංස අටයකටා යි.

බුද්ධපති ණණක කණ්ඩයෙහි ගටා අටලොස සඬභිකිකාරක මහනෙරුන් විසින් තබනලද නිගමනගාටා යි. ධාතුභාජනියකටා ගාටා තෙළෙසෙකින් සමන්විත වෙයි. බුදුරදුන් පිරිනිවීමෙන් පසු උන් වහන්සේගේ ශාරීරධාතු හා පාරිභෝගිකධාතු ලොකයෙහි ව්‍යාප්ත වූ සැටි එහි දක්වන ලද්දේ යැ. ධාතුභාජනියකටා ගැන කිසි සඳහනෙක් බුද්ධචංස අටුවායෙහි නැත. මේ පරිච්ඡෙදය ප්‍රථමසඬභිකියෙන් පසු කලෙක බුද්ධචංසයෙහි සඬයාභිත බව “පාණිනං අනුකම්පාය ආහු පොරාණිකා තද” යන පරිච්ඡෙදවසාන සඳහනින් පෙනෙයි. ‘පොරාණ’ ‘පොරාණික’ ශබ්ද අටයකටායෙහි හෙළවුවා ඇදුරන් සඳහා යොදනලද්දේ යැ. “පොරාණාති අටයකටාවරියා”¹ යනු සාරඤ්චිපති විනයටිකා යි, එයින් හෙළවුවා ඇදුරන් ගන්නේ යැ. එයින් බුද්ධචංසධාතුභාජනියකටාව හෙළවුවා ඇදුරන් විසින් සඬගාභිත යැ යි සිතිය හැක්ක. දීඝනිකාය ‘මහාපරිනිබ්බාන’ සූත්‍රයෙහි ද ශාරීරධාතුන් බෙදූ අයුරු සඳහන් වෙයි. එය බුද්ධචංසධාතුභාජනියකටා හා සැසැඳෙයි. මහාපරිනිබ්බාන සූත්‍රයෙහි ගද්‍යයෙන් කියූ දෑ බුද්ධචංසයෙහි පද්‍යයට නැඟී ඇත.

* බුද්ධචංස ඉංග්‍රීසි භාෂාවට නැඟූ අයි. සී. හෝනර් මැතිනිය මේ වාක්‍යකණ්ඩය වරදවාගෙන දෙවියන් සැක උපදවන හෙයින් ජාතනගරාදිය සඳහන් කරන ලද යි බුද්ධචංස හැදින්වීමෙහි දක්වා ඇත. B. V. - PTS xii P. G.

1. සාරඤ්චිපති-මජ්ඣ., 202 චූළ

“වක්‍රාලීප සමා දතකා” යන ශාථාව දෙනන්හි මැනො වෙනස් වැසිටි. මහාපරිනිබ්බාන සුත්‍රයෙහි සදහන් නැති පාරිභෝගික ධාතු පිහිටි තැන් ද බුද්ධිවංස ධාතුභාජනීය කථායෙහි දක්නා ලැබේ. බුදුරජුන්ගේ පාත්‍රය, සැරසටිය, සිවුර, භද්‍රනය, පසතුරුණ, ඩබරාව, කාබහන, දිය සඵව, උණේරොම ධාතුව, කසාවත, (බෝසතුන්ගේ) හිස්වෙළුම, නිසිදනය, ඇතිරිය, අරණිය (ගිනිගානාදණ්ඩ) පෙරහන කරකැත්ත, හිදිගුළාව, හා සෙසු ඊරිකර පිහිටි තැන් වෙන වෙන දක්වන ලද්දේ යි.

බුදුවරු කරුණු අටෙකින් අසමාන වෙති: ආයුෂ යැ ගරීර ප්‍රමාණ යැ කුල යැ ප්‍රධන්වියඝී කළ කාලපරිලෙස්ද යැ රසභී යැ අභිනිෂ්ක්‍රමණ යාන යැ බොධිවාක්ෂ යැ පයඝීඛ්‍යප්‍රමාණ යැ යන අට යි.

හැම බුදුවරුන් පිළිබඳ කරුණු සතරක් නො වෙනස් වැ පවතියි. සියලු බුදුවරුන්ගේ බොධිපයඝීඛ්‍යය එක් මැ තන්හි වෙයි. දම්සක් පැවැත්ම ඉසිපතන මීගදයෙහි යැ, දෙවොරොහණය සංකඤ්ඤා නගරද්වාරයෙහි යැ, ජෙතවනයෙහි ගන්ධකුටිය එක් මැ තන්හි වේ.

හැම බුදු කෙනකුන්ට මැ සාධාරණ ධර්මතා සමතිසෙකි:

1. පශ්චිමභවික බොධිසතඤ්ඤා සිහිනුවණින් යුතු වැ මවුකුසින් බිහිවීම
2. මවුකුස පලක් බැඳ පිටත බලාසිටීම,
3. බෝසත් මවු සිටිපියෙහි සිට බෝසතුන් බිහිකිරීම,
4. අරනෙහි දී මවුකුසින් බිහිවීම,
5. උපන් කෙණෙහි උතුරුදිගට සත් පියවරක් ගොස් සිහනාද කිරීම,
6. සතර පෙරනිමිති දකැ පුත්කුමරු උපන්ද මහබිනික්මන,
7. පැවිදි වැ යටත් පිරිසෙයින් සන්දිනක් හෝ ප්‍රධන්වියඝී කිරීම,
8. බුදු වන දවස් කිරිපිඬු වැළඳීම,
9. තණ ඇතිරියෙහි වැඩහිඳ සඵඤ්ඤාඤාධිගමය,
10. බුද්ධිඤ්ඤා සඳහා ආනාපානසති කමටහන් වැඩීම,
11. මරුන් බිඳැලීම,
12. බොධිපයඝීඛ්‍යයෙහි දී මැ ත්‍රිවිද්‍යාදී ගුණ ප්‍රතිලාභය,
13. සත්සති ගෙවීම,
14. මහබඹහුගේ අයදමින් දහම් දෙසීම,
15. ඉසිපතන මීගදයෙහි දී මැ දම්සක් පැවැත්වීම,
16. නවම් පුරපසලොස්වක්හි මැ ප්‍රථම ප්‍රාතිමොක්ෂ දෙශනාව,
17. දෙවරම් වෙහෙර තන්හි මැ නිබ්බවාසය,
18. සැවැත්පුරදෙර යමාමහපෙළහර දැක්වීම,

19. තවතිසායෙහි අභිධම්මදෙශනාව,
20. සකස්පුරදෙරට දෙවිලොවින් බැසීම,
21. නිරතුරු එලසමාපතනයට සමවැදීම,
22. ධ්‍යාන දෙක්හි වෛනෙයජනයා බැලීම,
23. කරුණක් නැති කල්හි මැ ශික්ෂා පැනැදීම
24. අනේනාත්පතනි ත්‍රීමිති කොට ජාතකදෙශනාව,
25. ඥාතිසමාගමෙහි බුද්ධිවංස දෙශනාව,
26. ආගන්තුක භික්ෂුන් හා පිළිසඳර කිරීම,
27. ආරාධනයෙන් වස් වැස, දයකයන් නො පිළිවිස නො යෑම,
28. දවස්පතා පඤ්චබුද්ධිකාත්‍යය නොකඩ කොට කිරීම,
29. පරිනිව්‍යාණ දිනයෙහි මාංසරසභොජනය,
30. සුවිසි කෙළසුවහස් සමචන් සලවැද පිරිනිවීම, යන මෙ කරුණු යි.

‘අනුරුඳ්ධි’ තෙරණුවන් ද උපාලි තෙරණුවන් ද යන මේ දෙදෙන බුදුරජුන් කිඹුල්වත් පුරයට පිවිසි කල්හි රැස්වූ ඥාතිසමාගමයෙහි දී පැවිදි වූවන් සෙයින් බුද්ධිවංසයෙහි පෙනෙයි. මෙය බන්ධකපාලිය හා ද අනීකථා හා ද නො සැසැදෙයි, විමසාගන්නැ’යි අනීකථාවායඪි බුද්ධදක්‍ෂණ තෙරණුවෝ කියති.

බුද්ධිවංශයෙහි උක්තයා යැ නැදුමාතා යැයි උපාසිකාවෝ දෙදෙනෙකි. ඔහු දෙදෙන අග්‍රඋපසථායිකා ද වෙති. අභිඤ්ඤා ඵලදායකපාලියෙහි නැදුමාතා උක්තයා එක් මැ උපාසිකාවකි. ඕ එහි ධ්‍යායි උපාසිකාවන් අතුරෙහි අග්‍ර වූ යැ.

බුද්ධිවංශයෙහි, ‘වික්‍ෂ’ ගෘහපති හා ‘හස්ථාලවක’ හා මෙ දෙදෙන අග්‍රඋපසථායක වෙති. අභිඤ්ඤා ඵලදායකපාලියෙහි ‘වික්‍ෂ’ ගෘහපති ධම්මකරික උපාසකයන් අතුරෙහි අග්‍ර වෙයි. ‘හස්ථාලවක’ සතර සභිග්‍රහවස්තුයෙන් ජනසභිග්‍රහ කරන උපාසකයන් අතුරෙහි අග්‍ර වේ.

දීපභාණකයෝ බුද්ධිවංස, වරියාපිටක, අපදන යන මේ ග්‍රන්ථ බුද්ධකතිකායෙන් බැහැර කෙරෙති. මජ්ඣිමනිකායෙහි එ තුන ද බුද්ධකතිකායෙහි අනන්තරිත යැයි කියති.* මජ්ඣිමනිකායෙහි වූවාහු සැරියුත් මහරහතුන් වහන්සේගේ අතැවැසි පරපුරෙහි වූ තෙරවරු වෙති. ‘බුද්ධිවංස’ ‘වරියාපිටක’ දෙශනා සැරියුත් තෙරණුවන්ගේ ආරාධනයෙන්

* බුද්ධිවංස අවධකථා - භෙව්දු 44 පිටුව.

කරනලද වෙයි. මේ දෙශනා වාවනාමාභියෙහි පවත්වා ගෙන ආවාහු ද සැරියුත් තෙරණුවන්ගේ අනුවැසි පරපුරෙහි තෙරවරු යැ. සැරියුත් තෙරණුවන් පටන් කොට හඳුන් යැ තිසෂ යැ කොසියපුකත යැ සිඤ්ච යැ මොග්ගලිපුකත යැ සුදකත යැ ධම්මික යැ දසක යැ සොණක යැ රෙවත යැ යන ඇදුරු පරපුර විසින් තෘතීයසභිගීති කාලය දක්වා ද ඉන්පසු උන්වහන්සේගේ ශිෂ්‍යානුශිෂ්‍ය පරපුර විසින් ද පවත්වා ගෙනඑන ලද්දේ යැ. “තෙසංයෙව සිසානුසිසෙසහි එවං තාව ආවරියපරමපරාය යාවජ්ජකාලා ආභතො’ති වෙදිතංඛො” යන අද්විතීය සදහනින් පෙනෙනුයේ අතීතපා-කාලය තෙක් ආවායභීපරමපරාව අඛණ්ඩ වැ පැවැති බව යි. බුද්ධාංසය ඉංග්‍රීසියට නගා එබඳුන්තයේ පාලිපොත් (PTS) මුද්‍රණයෙහි පළ කරවූ අයි. බී. හෝනර් මැතිනිය එයට විමර්ශනාත්මක පෙරවදනක් සපයමින් කරුණු සහිත වැ එහි පෞරාණිකත්වය තරකොට ඇත.

කරහමපිටිගොඩ සුමනසාර සථවිර

වරියාපිටක:

බුද්ධකතිකාය (කුදුගත්සභිය) ට අයත් පසළොස් ග්‍රන්ථයන් කෙරෙහි අවසාන ග්‍රන්ථය ‘වරියාපිටක පාළි’ යයි. කවර අරුතෙකින් ‘වරියාපිටක’ නම් වී යැ යත්: අතීත ජාතීන්හි තරාගත වූ ශාසනාඥ වහන්සේගේ ඒ ඒ වරියාවන්හි අනුභව මහත්ව ප්‍රකාශ කරන පයභීජනී දෙශනාව නුයි ‘වරියාපිටක’ නම් විය. ඒ එසේ මැ ය: මෙහි ‘පිටක’ ශබ්දය පයභීජනීය-දෙශනා පාළිය යන අර්ථ ඇත්තේ යැ, “මා පිටකසමපදනොන” යනාදි තැන්හි මෙනි. නොහොත් මේ පයභීජනීය හෙවත් දෙශනාව පූර්වජාතීන්හි දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ බොධිසත්ව වයභීච ප්‍රකාශ කිරීමට පාත්‍ර වී නුයි හෝ ‘වරියා පිටක’ නම් විය. “අථ පුරිසො, ආගච්ඡය්‍යා, කුද්දලපිටකං ආදය” යනාදියෙහි මෙනි.

තෙල වරියාපිටකපාළිය විනයසුක්කාභිධම්ම යන තුන්පිටකයෙහි සුත්‍රාන්තපිටකයෙහි බැස ගෙන හිටී. එහි දු දීසාගමාදි පඤ්ඤා ආගමයන් කෙරෙහි බුද්ධකාගම සභිකාන්ත කුදුගත් සභියෙහි ඇතුළු වේ. සුක්කගෙයාදි නව වැදෑරුම් ශාසනාඛයන් අතුරෙහි ගාථාඛයෙහි ලා ගැණෙයි. සුවාසු දහසක් ධර්මස්කන්ධයන් කෙරෙහි කතිපය ස්කන්ධ කෙනෙකි. වරියා පිටකය වර්ථමානයෙන් ‘අකිත්තිවග්ග, හත්තීනාග වග්ග, යුධඤ්ජයවග්ග’ යි වර්ථ

* සුමධගල විලාසිනී - නිදනකථා

තුනෙක සංගෘහිත යි. බෝසත් සිරිත් වශයෙන් අකිත්ති වර්ගයෙහි වරියා දසයෙක් ද, හත්තොග වර්ගයෙහි දසයෙක් ද සුධම්මය වර්ගයෙහි පසළොසෙක් ද යි පන්තිස් වරියා කෙනෙක් වෙත්.

බුද්ධවංස සංඥපනායෙහි කී පරිදි සැරියුත් මහරහතුන් වහන්සේගේ අයදමින් බුද්ධවංස දෙශනාව කළ කල්හි ශ්‍රාවකපාරමිඤ්ඤනයෙහි සිට බුදුගුණ මෙනෙහි කළ දම්සෙනෙවි මහ තෙරණුවෝ ඒ අභිනිහාර සමෘද්ධිය සඳහා කවර කවර ජාතියෙක කිසෙයින් පාරමී ධර්මයන් පිරුසේක් ද යි පුළුවුන්. එසඳ බුදුහු ඒ රුවන්සක්මනෙහි මැ වැඩහිඳ ඒ සා දීර්ඝකාලයෙහි අනන්ත-ජාතීන්හි පැවැති බොධිවයභාව තබා මේ මහාහඳුකල්පයෙහි දුනාදි පාරමිතාවන්ගේ පරමොත්කර්මයට පැමිණි අකීර්ති පණ්ඩිත වරියාදි පන්තිස් ජාති දක්වමින් වරියාපිටක නම් වූ බුද්ධාපදන ධර්මපරියාය වදාළ-සේක. ඇතැම් ආචාර්ය කෙනෙක් දෙවොති දෙවයන් වහන්සේ රුවන්-සක්මනින් බැස නිග්‍රොධාරාමයෙහි පනවනලද බුද්ධාසනවරයෙහි වැඩහිඳ දෙසු සේකැයි කියත්.

සමඟ සමොධිඤ්ඤන සාධක වූ පාරමිතාවන් පිළිබඳ ප්‍රකීර්ණකතාවයෙහි පාරමිතම් කවර යත්: තණ්හා මාන දිට්ඨිත් විසින් අනුපහන වූ කරුණා උපාය කොශලාඤ්ඤන දෙකින් පරිගෘහිත වූ දුනාදි ගුණයෝ පාරමී නම් වෙති.

එබඳු දනශීලාදී ගුණ ඇතියෙන් මහබෝසත්හු ‘පරම’ යයි කියනු ලැබෙති, ඒ පරමයන්ගේ ක්‍රියාව හෝ පරමයන්ගේ භාවය යනාදී අරුතින් ‘පාරමී’ යයි කියනු ලැබේ.

පාරමිතා කෙනෙක යත්: දන- සීල- නෙකඛලම- පඤ්ඤ- විරිය- බන්ධි- සච්ච- අධිට්ඨාන- මෙත්තා- උකෙඛා යයි පාරමී දසයෙකි.

අවිදග්‍රහයෙන් සියලු මැ පාරමිතාවෝ අන්‍යයනට අනුග්‍රහ කිරීම ලක්ෂණ කොට ඇතියහ, අන්‍යයනට උපකාර කිරීම පාරමිතාවන්ගේ කාන්‍යය වෙයි. හිතෙතමි භාවය හෝ බුද්ධත්වය වැටහීම කොට ඇත්තාහ. මහාකරුණාව හෝ කරුණා- උපාය කොශලාඤ්ඤනය ආසන්න කාරණ කොට ඇත්තාහු වෙත්.

අභිනිහාරය පාරමිතාවනට ප්‍රත්‍යය වෙයි. අභිනිහාර සමෘද්ධිය සඳහා ‘මිනිසක්බව, මනුෂ්‍යත්වයෙහිද සිට පුරුෂභාව සංඛ්‍යාත ලිංගසම්පත්තිය, උපනිශ්‍රය සංඛ්‍යාත හෙතුසම්පත්තිය, ජීවමාන ශාස්තාවරුකු හමුවීම, පැවිදිබව, අභිඤ්ඳි ගුණසම්පත්තිය, බුදුනට ජීවිතපටිත්‍යාගයෙන් කරන අධික සන්කාරය කත්තුකමාත්‍යා කුසලවිජ්ජය, යන අෂ්ටධර්මයන්ගේ සමවධානයෙන් අභිනිහාරය සිදු වේ.

තෘෂ්ණාදී කෙලෙසුන් විසින් සිත කිලිවිච්ච පාරමිතාවනට සංකිලෙස වෙයි. තෘෂ්ණාදීන් අනුපහතභාවය පාරමිතාවනට වොදන යි. එසේම සියලු මැ සංකිලෙසයෝ සියලු මැ අකුශලධර්මයෝ අවිශෙෂයෙන් පාරමිතාවනට ප්‍රතිපක්ෂයෝ යි. ඉතා සැකෙවින් දනසීලාදී ධර්මයන් සකසා සමපාදනය කිරීම පාරමිතාවන්ගේ ප්‍රතිපත්ති වෙයි.

යළි විභාග වශයෙන් දසපාරමිතා යැ, දසඋපපාරමිතා යැ, දසපරමඤ්ච පාරමිතා යැ යි සමකීස් පාරමිතා කෙනෙක් වෙති. එහි දනසීලාදී ගුණයන් සඳහා බාහිර වස්තූපරිත්‍යාගය පාරමිතා නම, ශාරීරාවයව පරිත්‍යාගය උපපාරමිතා නම, ජීවිතපරිත්‍යාගය පරමඤ්චපාරමිතා නම් වේ.

තවද එකී සමකීස් පාරමිතාවෝ දනාදී දසපාරමිතායෙහි සංග්‍රහ වෙති. ඒ දසය ද දන, ශීල, බන්ධි, චිරිය, ක්‍රියාන, පඤ්ඤා යන මොවුන්ගේ වශයෙන් සවැදැරුම් වෙයි.

සමාක් සමොධිය උදෙසා දනාදී පුණ්‍යසම්භාරය අනවශෙෂ කොට කිරීම ය, ආදර බහුමානයෙන් සකසා කිරීම ය, නිරතුරු යෙදීමෙන් සතකක්‍රියාව ය යන මේ පාරමිතා සමපාදනයෙහි උපාය වේ.

පාරමිතා සම්පූර්ණවීම සඳහා යටත්පිරිසෙයින් සාරාසංඛ්‍යාකල්පලක්ෂ්‍යයක් ද, මධ්‍යම වශයෙන් අපාසංඛ්‍යා කල්ප ලක්ෂ්‍යයක් ද, උපරිම පරිචේදයෙන් සොළොස් අසංඛ්‍යා කල්පලක්ෂ්‍යයක් ද, කාල පරිචේදය වෙයි. මේ හෙදය ප්‍රඥ ශ්‍රද්ධා වීර්‍ය අධික බෝසතුන්ගේ වශයෙනි. කළ අභිනිභාර ඇති බෝසත්වට සොළොස් අනුසස් කෙනෙක් දක්වනලදවෙති. තවද සමාක් සම්බුද්ධභාවය දෙතිස් මහාපුරුෂලක්ෂණ අසූ අනු ව්‍යාඤ්ඤා ව්‍යාමප්‍රභා කෙතුමාලාලධ්‍යාන රූපකායසම්පත්තිය දසබල වතුර්වේසාරද්‍ය ෂඩ අසාධාරණඤ්ජාදී ධර්මකායසම්පත්තිය බුදුකෙනතුනුදු විසින් කියා නො නිම වියැහැකි ගුණසම්පත් පාරමිතාඵල යි.

මෙසේ බුද්ධකය සඳහා පැරුම්දම් පිරු අයුරු වදුළු වරියාපිටක දෙශනාව සැදුහැකි සත්පුරුෂයනට හිවත් අවසන් කොට ඇති ලොචී-ලොචුතුරු සුව ඵලවන ධර්මපරියායයෙකි. මෙහි දුක්ඛ වරියා පිළිබඳ විස්තරකථා ජාතක දෙශනායෙන් දතයුත්තේ යි.

ලබුගම ලබකානඤ්ඤා සථවිර.

15 පෙබරවාරි 2520
1977
ප්‍රවචනෝදය පිරිවෙන,
මොල්ලිගොඩ - වාද්දුව.

සංකේත නිරූපණය

- සිලු. සිංහලාඝර මුද්‍රිත බුද්ධවංසය, වරියාපිටක පාළි
- මජ්ඣ. බුරුම රට ජලධරණියනා මුද්‍රිත ග්‍රන්ථ
- සඟා. සඟාම (තාය) අඝර මුද්‍රිත ග්‍රන්ථ
- නා. නාගරාඝර මුද්‍රිත ග්‍රන්ථ
- PTS. Pali Text Society Buddhavanshe - Chariyapitaka
- මව්. මධුරස්විලාසිනී - බුද්ධවංසලක කථා
- ප. පරමස්විලාසිනී - වරියාපිටකලක කථා
- පු. අලකකථාගත පුරාණපාඨාඝර
- මනුප. මහනුවර පත්තිරුප්පුවට අගත් පුස්තකාල පොත්

ශුද්ධා'ශුද්ධ දැක්වීම

පිටුව	පෙළ	අශුද්ධ	ශුද්ධ
4	20	සබ්බරතනානිමිතං	සබ්බරතනානිමිතං
14	5	දිබ්බකඛුනං	දිබ්බවකඛුනං
23	13	දිසො දසං	දිසොදිසං
31	24	අනාසුච	අනාසුච
36	13	ජීගච්ඡා	ජීසච්ඡා
39	4	පැනුණහ	පැනුණහ
40	3	චිතතං	චිතථං
50	අධ්මෙද්විපි 1	භහථ	භායථ
62	22	උකකුට්ඨිසද්ද	උකකුට්ඨිසද්දං
63	10	දෙවිත්	දෙවියන්
73	11	අධිෂඨන'	අධිෂඨාන
75	19	සමම සමබුද්දහු	සමමා සමබුද්දහු
107	14	අතුරුදහන් වූහ	අතුරුදහන් විය
114	10	බුද්ධඤ්ඤාණො ච	බුද්ධඤ්ඤාණො ච
118	19	ප සා	පදසා
,,	20	පධන	පධාන
121	23	අතුරුදහන් වූහ	අතුරුදහන් විය
134	18	සුතබ්බ සුමිනෙත	සුතබ්බසුමිනෙතා
142	12	අධිට්ඨානිං	අධිට්ඨානිං
144	18	ඔපනෙතනි	ඔපනෙතනි
161	28	සුතඤ්ඤ නමි	සුතඤ්ඤ නමු
162	4	විචිතොලී	විචිතොලී
163	9	ශ ස්නාතන්	ශාස්නාතන්
174	19	බ්‍රහ්මච්චෙ වො ච	බ්‍රහ්මච්චෙවො ච
,,	21	චුසසා'චෙ වා ච	චුසසා චෙව
180	18	වීරජ්ජිසාම	වීරජ්ජිසාම
183	9	චුසස	චුසස
187	4	සහ මැද	සහ මැද

පිටුව	පෙළ	අග්‍රදධ	ග්‍රදධ
191	1	පුනබ්බසුමි සස යැ	පුනබ්බසුමිනන යැ
223	11	බු හු ද	බුහු ද
224	3	ස ඤජධධිතං	ස ඤජධධිතං
232	4	සාවකො	සසාවකො
,,	9	සෙනාරාමමහි	සෙනවාරාමමහි
238	6	ජපහා	ජපහා
245	13	පිහිටියාහ	පිහිටියේ යැ

වරියාපිටක පාළි

ශුද්ධා'ශුද්ධ දැමිනය

පිටුව	පෙළ	අශුද්ධ	ශුද්ධ
251	2	සමාක් සමමා සමබුදු	සමාක් සමබුදු
254	15	ජාතකො	ජාතකො
255	18	සියලු ගරිරය ද	සිය ගරිරය ද
260	4	වාචෙයා	යාචෙයා
264	1	වචනකාලො	චචනකාලො
,,	19	සාභවං	සභාවං
266	14	පබ්බාපෙසුං	පබ්බාපෙසුං
268	15	ස සසනභි	පසසනභි
270	4	පබ්බත	පබ්බතං
274	3	මකකටා ව	මකකටො ව
,,	7	දිසවාන පුරිතං	දිසවා න පුරිතං
,,	16	තිණ දතවෙ	තිණං දතවෙ
276	අධොලිපි 9	යජසං	මජසං
278	5	පරිබා'යඤ්ඤ	පරිබාය'ඤ්ඤ
279	15	දූක	දූන
282	6	වික්ඛානුවනෙතනො	වික්ඛානුවනතනො
,,	8	ජාරිකං	ජාරිකං
288	22	රුරුරාජ වරියං	රුරුමිගරාජ වරියං
293	18	අලීනසතනු	අලීනසතන
296	1	සපාගරනනං	සපාගරනනං
310	11	සතන භං	සතනාභං
318	14	කිරියං	කිරියං
323	18	බුරණුස්	බරණුස්
324	1	ජවට්ඨිකං	ජවට්ඨිකං
,,	3	අප ර	අපර
326	1	සමෙධි ධි	සමෙධාධි
,,	2	සචච වානුරකඛිය	සචචවානුරකඛිය

බුද්ධවංස - විසයසූචි

	රත්න වඩකමන කණේවා	2 - 19
	සුමේධ කථා	20 - 53
1	දීපඛකර බුද්ධවංසො	54 - 59
2	කොණ්ඩකඤ්ඤ බුද්ධවංසො	60 - 67
3	මඩනල , ,	68 - 75
4	සුමන , ,	76 - 83
5	රෙවන , ,	84 - 91
6	සොභිත , ,	92 - 99
7	අනොමදසී , ,	100 - 107
8	පදුම , ,	108 - 113
9	නාරද , ,	114 - 121
10	පදුමුත්තර , ,	122 - 129
11	සුමේධ , ,	130 - 137
12	සුජාත , ,	138 - 145
13	පියදසී , ,	146 - 151
14	අකුදසී , ,	152 - 157
15	ධම්මදසී , ,	158 - 163
16	සිඤ්ඤ , ,	164 - 169
17	තිසස , ,	170 - 177
18	ඵ්ඵස , ,	178 - 183
19	විපසී , ,	184 - 191
20	සිඛි , ,	192 - 199
21	වෙසසභු , ,	200 - 207
22	කකුසඤ්ඤ , ,	208 - 215
23	කොණ්ඩමන , ,	216 - 223
24	කසප , ,	224 - 233
25	ගොතම , ,	234 - 239
	බුද්ධපති ණණක කණේවා	240 - 243
	ධාතුභාජනීය කථා	244 - 247

වර්ගාපිටක - විසයසූචි

1.	දන පාරමිතා	250	-	277
1	අකිතති වරියං	250	-	253
2	සඛන වරියං	252	-	253
3	කුරුධම්ම වරියං	254	-	
4	මහාසුදසසන වරියං	254	-	257
5	මහාගොච්ඡු වරියං	256	-	257
6	නිමිරාජ වරියං	258	-	259
7	වඤ්ඤාමාර වරියං	258	-	259
8	සිවිරාජ වරියං	260	-	263
9	වෙසසනතර වරියං	262	-	273
10	සසපණ්ඩිත වරියං	274	-	277

අකිතතිවග්ගො පටිමො

2.	සීල පාරමිතා	278	-	297
1	මාතූපොසක වරියං	278	-	279
2	භූරිදන්ත ,,	280	-	281
3	වමෙපය්‍යනාග ,,	282	-	283
4	චූලබොධි ,,	282	-	285
5	මහිසරාජ ,,	284	-	287
6	රුරුමිගරාජ ,,	286	-	289
7	මාතඛ්‍ය ,,	290	-	291
8	ධම්මදෙවපුත්ත ,,	290	-	293
9	අලීනසත්ත ,,	292	-	295
10	සඛිඛපාල ,,	294	-	297

භජිතාගවග්ගො දුඨියො

3.	නෙකබමම පාරමිතා	298	-	307
1	සුධඤ්ජය වරියං	298	-	299
2	සොමනසු ,,	298	-	303
3	අයොසර ,,	302	-	305
4	භිස ,,	304	-	305
5	සොණපණ්ඩිත ,,	306	-	307

වර්ගාපිටක විසයසූචි

4. අධිධ්‍යානපාරමිතා	308 - 311
6 තෙමිය පණ්ඩිත වරියං	308 - 311
5. සච්චපාරමිතා	312 - 313
7 කපිරාජ වරියං	312 - 321
8 සච්චපණ්ඩිත ,,	312 - 313
9 වච්චපොතක ,,	312 - 315
10 මච්චරාජ ,,	314 - 317
11 කණ්ණදීපායන ,,	316 - 319
12 සුතසොම ,,	320 - 321
6. මෙඤ්ඤා පාරමිතා	322 - 323
13 සුචණ්ණසාම වරියං	322 - 323
14 එකරාජ ,,	322 - 323
7. උපෙකඛා පාරමිතා	324 - 325
15 මහාලොමහංස වරියං	324 - 325
උද්දනං	324 - 327

**සුභතනාපිටකේ බුදුදහ නිකායේ
බුදුබව • සපා ශ්‍රී**

සුභාග්‍යවිවේක වූද්දකතිකායෙ

වූද්ධවංසපාලී

නමො තසස භගවතො අරහතො
සමමාසමවූද්ධසස

රතනවදිකමනකණ්ඩො

1. බුභමා ව ලොකාධිපතී සභමපති¹
කතඤ්ඤී අනධිවරං අයාවච්ච
සනතීධ සතො අපපරජකඛජාතිකා²
දෙසෙහි ධමමං අනුකමපිමං පජා.
2. සමපනනවිජජාවරණසස තාදිනො
ජුතිකිරසුන්මදෙහධාරිනො
තථාගතසසපටිපුඤ්ඤසස
උපුජ්ජි කාරුඤ්ඤතා සබ්බසතෙත.
3. න හෙතෙ ජානනාඪි සදෙවමානුසා
බුද්ධො අයං කීදීසකො නරුතතමො
ඉඤ්ඤිඛලං පඤ්ඤාඛලඤ්ඤා කීදීසං.
බුද්ධඛලං ලොකහිතසස කීදීසං.
4. න හෙතෙ ජානනාඪි සදෙවමානුසා
බුද්ධො අයං ඊදීසකො නරුතතමො
ඉඤ්ඤිඛලං පඤ්ඤාඛලඤ්ඤා ඊදීසං.³
බුද්ධඛලං ලොකහිතසස ඊදීසං.³
5. හන්දහං දසසධිසසාමී - බුද්ධඛලං අනුතතරං⁴
වඩකමං මාපධිසසාමී - නහෙ රතනමණ්ඩිතං⁵

1. සභමපතී, මජ්ඣං, සීඉ, මව්	4. බුද්ධඛලං අනුතතරං-මජ්ඣං, මව්.
2. සකාපපරජකඛජාතිකා - මජ්ඣං, මව්	5. සබ්බරතනමණ්ඩිතං - මව්
3. ඊදීසං - මජ්ඣං, මව්	

සුත්‍රාන්තපිටකයේ කුද්ගොත්සහියෙහි

බුද්ධචංගපාලිය

ඒ භාග්‍යවත් වූ අර්හත් සමාක් සම්බුදුරජාණන් වහන්සේට නමස්කාර වේවා!

රත්නවච්ඡුමණ කාණ්ඩය

1. සත්කලොකයට අධිපති වූ සහම්පති නම් බ්‍රහ්ම තෙමේ මුදුනෙහි කළ ඇදිලිපුට ඇති ව - 'මෙ සත්ලොවැ නුවණැස්සි දළ්ප වූ කෙලෙස්-රජස් ඇති සත්කයෝ ඇත්තාහ. ඔවුනට සිව්සස්දහම් දෙසනු මැනවැ මේ සත්කප්‍රජාවට අනුකම්පා කළ මැනවැ' යි අනුත්තර වූ සච්ඤයන් වහන්සේට ආයාචන කෙළේ ය.

2. පරිපුණ්ණ වූ අෂ්ටවිද්‍යා පසළොස්වරණ ධර්ම ඇති (ඉෂ්ටා-නිෂ්ටාදියෙහි) තාදී වූ ශරීරකාන්ති හෝ ප්‍රඥප්‍රදීප ධරන්තා වූ පඤ්චම-ශරීරධාරී වූ අප්‍රතිපුද්ගල වූ තපාගතයන් වහන්සේට සියලු සත්ක නිකායෙහි කරුණාව උපත.

3. තෙල (මාගේ ඤාති ආදී) සදෙවමනුෂ්‍යයෝ 'නරොත්තම වූ මේ සච්ඤයන් වහන්සේ කෙබඳු වූවාහු ද, ලොවට හිත වූ සච්ඤයන්ගේ සාද්ධිබලයත් ප්‍රඥබලයත් කෙබඳු වී ද, බුද්ධබලය කෙබඳු වී ද' යි යම් හෙයෙකින් නො දනිත් ද.

4. තෙල දෙවියන් සහිත මනුෂ්‍යයෝ 'නරොත්තම වූ මේ සච්ඤයෝ මෙ බඳු වූවුහු යැ, ලොවට හිත වූ සච්ඤයන්ගේ සාද්ධිබලයත් ප්‍රඥබලයත් මෙ බඳු විය. බුද්ධබලය මෙ බඳු වී' යයි යම් හෙයෙකින් නො දන්නාහු ද,

5. එහෙයින් මම අනුත්තර වූ බුද්ධඅනුභාවය දක්වමි. අහස්හි මුක්තාමණි ආදී රත්නෞයන් අලංකාර වූ වච්ඡුමණයක් මවාලමි. (සිතු සේක දකල්හි)

- 6. භූතො මහාරාජිකා තචනිංසා
යාමා ච දෙවා තුසිතා ච නිමිතා
පරතිමිතර් යෙපි ච බ්‍රහ්මකායිකා
ආනන්දිතා විපුලමකංසු සොසං.
- 7. ඕභාසිතා ච පයචී සදෙවකා
පුච්ච ච ලොකනතරිකා අසංවුතා
තමො ච තිබ්බො විහතො තද අහු
දිසවාන අචෙජරකං පාටිභීරං.
- 8. සදෙවගන්ධබ්බමනුසාරකකපෙ
ආභා උළාරා විපුලා අජායත
ඉමසමිං ලොකෙ පරසමිඤ්චාභයසමී.¹
අධො'පි උඬං තිරියඤ්ච විජුතං.
- 9. සත්තුත්තමො අනඨවරො විනායකො
සක්ඛා අහු දෙවමනුසසපුජිතො
මහානුභාවො සතපුඤ්ඤලකමණො
දසෙසසි අචෙජරකං පාටිභීරං.
- 10. සො යාවිතො දෙවවරෙන චකඛුමා
අක්ඛං සමෙකඛිති තද නරුත්තමො
චංකමං තක්ඛං මාපයි ලොකනායකො
සුනිට්ඨිතං සබ්බරතනනිමිතං.
- 11. ඉඬි ච ආදෙසනානුසාසනී
නිපාටිභීරෙ භගවා චසී අහු
චංකමං මාපයි ලොකනායකො
සුනිට්ඨිතං සබ්බරතනනිමිතං.
- 12. දසසහසසී ලොකධාතුයා සිනෙරුපබ්බතුත්තමෙ
'ඵමෙත'ව දසෙසසි පටිපාටියා චංකමෙ රතනාමයෙ
- 13. දසසහසසී අතිකකමම චංකමං මාපයි ජිනො
සබ්බසොචණ්ණමයා³ පසෙස චංකමෙ රතනාමයෙ

- 1. පරසමිඤ්චාභයෙ-මචී, චුභයෙ-යායා
- 2. තක්ඛ ඉති-මජ්ඣ. නක්ඛී
- 3. සබ්බසොඤ්ණමයා-මජ්ඣ.

6. (ප්‍රාසාද පච්ඡන වන වාක්ෂාදියෙහි සිටි) බුමාටු දෙවියෝ ද සිව්මහරජයෙහි දෙවියෝ ද තවතිසායෙහි දෙවියෝ ද යාම දෙවියෝ ද කුෂිත දෙවියෝ ද නිර්මාණරතී නම් දෙවලොවැ දෙවියෝ ද පරනිර්මිත-වශවර්තී නම් දෙවියෝ ද සොළොස් බහිතල වැසි දෙවියෝ ද සකුටු සිත් ඇත්තාහු මහත් වූ ඔල්වරසන් නැඟුණ.

(බුදුහු ඔදනකිසුණුසමවත් සමවැදදසදහසක් සක්වළ ආලොක වෙව'යි ඉටුහ. එකෙණෙහි)

7. දෙවලොක සහිත වූ පෘථිවිය ද අසංවෘත වූ බොහෝ ලොකාන්තරිකයෝ ද අවහාෂිත වූහ. එකල්හි සනාඤ්ඤාකාරය ද නැසුණේ වී. ඒ අසිරිමත් පෙළහර දක දෙවමනුෂ්‍යයෝ සකුටු වූහ.

8. දෙව ගදඹ මිනිස් රකුස් යන මොවුන් සහිත මේ මිනිස් ලොව ද අන් දෙවලෝ ද යන උභයලොකයෙහි ද යට (අභිවිය ආදි නරකයන්හි) ද උඩ (අජ්වාකාශයෙහි) ද සරස (දසදහසක් සක්වළ) ද පැතිර පැවති මහත් වූ අප්‍රමාණ වූ ආලොකයෙක් උපන.

9. ශීලාදිගුණයෙන් සියලු සත්ත්වයන් කෙරෙහි උතුම් වූ තමන් වහන්සේට වඩා උසස් කෙනෙක් නැති. සත්ත්වයන් හික්මවන්නා වූ ශාක්‍යාන් වහන්සේ දෙවිමිනිසුන් විසින් පුදනලද වූහ. මහත් අනුභව ඇති සියපින්ලකුණෙන් යුත් සච්ඤ්‍යන් වහන්සේ ආශ්වයාචී වූ පෙළහරක් දක්වූ සේක.

10. එකල්හි (පෙළහර අවසන්හි) මිනිසුන් අතර උතුම් වූ පසැස් ඇති ලෝනාහිමී වූ ඒ බුදුරජහු සහම්පති නම් මහබඳුහු විසින් අසදනා ලද්දහු දෙවිමිනිසුන්ට වන වැඩ සලකා එහි මනාව නිමියා වූ සියලු රුවනින් හිමවනලද සක්වෙනක් මැවූහ.

11. බුදුහු සාද්ධි - ආදෙශනා - අනුශාසනී යන තුන් පෙළහරෙහි (පස් අයුරෙකින්) වශී වූහ. ලොකනායක වූ බුදුහු මනාව නිමියා වූ සචරුවන්-ලුවා සක්මනක් මැවූහ.

12. දසදහසක් සක්වළෙහි උතුම් වූ මහාමෙරුපච්ඡනයන් රුවන් සක්මන්හි ටැඹ සෙසින් පිළිවෙළින් දක්වූහ.

13. පස්මරුන් දිනු බුදුහු දසදහසක් සක්වළ ඉක්මවා සක්වෙන මැවූහ. රුවන්ලුවා සක්මන්හි දෙපස සච්ඤ්‍යමයහුම් විය.

14. තුලාසඛ්‍යාධානුවග්ගා සොචණ්ණඵලකස්තා
වෙදිකා සබ්බසොචණ්ණා¹ දුභතො පසෙසු නිමිතා
15. මණ්ඩුකතා වාලුකාකීණ්ණා² නිමිතා රතනාමයං
භිභාසෙති දිසා සබ්බා සතරංසී'ව උග්ගතො.
16. තසමී වංසමනෙ ධීරො අමඤ්ඤංසවරලකකිණො
වීරොවමානො සමුද්ධො වංසමෙ වංසමී ජිනො.
17. දිබ්බං මඤ්ජරවං පුප්ඵං පදුමං පාරිච්ඡත්තකං³
වංසමනෙ ඕකීරන්ති සබ්බෙ දෙවා සමාගතා.
18. පසානති තං දෙවසඛ්‍යා දසසහස්සී පමොදිතා
තමසසමානා හිපතන්ති තුට්ඨභට්ඨා පමෙ.දිතා.
19. තාවතීංසා ව යාමා ව තුසිතා වා'පි දෙවතා
හිමානරතීනො දෙවා යෙ දෙවා වසඳිත්තිනො
උදග්ගවිත්තා සුමනා පසානති ලොකනායකං.
20. සදෙවගුණධර්මමනුසසරකඛ්‍යා
නානා සුපණ්ණො අඵවා'පි රකඛ්‍යා
පසානති තං ලොකභිතානුකම්පකං
නාභෙ'ව අච්චුග්ගතවඤ්ඤමණ්ඩලං.
21. ආභසාරා සුභතිණ්ණො
වෙහප්ඵලා අකතිට්ඨා ව දෙවතා
සුසුඤ්ඤි සුකකච්ඡවසනා⁴
තිට්ඨන්ති පඤ්ඤිකතා.
22. මුඤ්චන්ති පුප්ඵං පන⁵ පඤ්චවණ්ණිකං.
මඤ්ජරවං වඤ්ඤාච්චණ්ණමිසිතං
භමෙන්ති වෙලාති ව අමබරෙ තද
අහො ජිනො ලොකභිතානුකම්පකො.
23. තුඳං සඨා ව කෙතු ව ධජො යුපො ව පාණිතං
පරායනො පතිට්ඨා⁶ ව දිපො ව දිපදුක්කමො⁷

1. සබ්බා සොචණ්ණ-සීවු
2. වාලුකාකීණ්ණා-මජ්ඣ., මව්
3. පාරිච්ඡත්තකං-මජ්ඣ.
4. සුසුඤ්ඤිසුකකච්ඡවසනා-පු

5. පුප්ඵානි වා-පු
6. පතිට්ඨා-සීවු
7. දිපදුක්කමො-මජ්ඣ., සීවු

14. යටකී මහමෙර වැඹ මත ඊට අනුරූප වූ තුලාහඟුළු මතුයෙහි රත්පෝරු අතුරුනලදයැ. දෙපසැ මවනලද වෙදිකාව සඵඤ්ඤමය වී.

15. මිණිමුතු වැල්ලෙන් ගැවැසුණු මවනලද රුවන්මුවා සක්මන උදහිරු මෙන් සියලු දික් හොබවයි.

16. ධීර වූ දෙතිස්මහපුරිස්ලකුණින් යුත් පස්මරුන් දිනු සම්බුදුහු ඒ සක්මනේ බබළමින් සක්මන් කළහ.

17. එහි රැස් වූ සියලු දෙවියෝ දෙවිලොවැ හටගත් මදුරාමල් ද පියුම් ද පරසතුමල් ද සක්මනෙහි විසුරුවති.

18. දසදහසක් සක්වළ දෙවසමුහයෝ සතුටු සිත් ඇත්තාහු උන් වහන්සේ දක්නාහ. සතුටු වූවාහු තුටුපහටු වූවාහු වදිමින් රැස් වෙති.

19. තච්චිසාවෙහි දෙවියෝ ද යාමයෙහි දෙවියෝ ද නවත් තුෂිතයෙහි දෙවියෝ ද නිර්මාණරත්තියෙහි දෙවියෝ ද පරනිර්මිතවසවර්ති දෙවියෝ ද ඔදවැඩිසිත් ඇත්තාහු සතුටු වූවාහු ලොකනායකයන් බලති.

20. දෙව ගඳඹ මිනිස් යක් යන මොවුන් සහිත නා ගුරුළු යන මොහු ද නවත් රකුසෝ ද සත්ලොවට හිතානුකම්පා ඇති උන් වහන්සේ අහස්හි උද වූ සඳ සෙයින් දකිති.

21. ආභස්සර බඹුහු ද සුභකිණ්ණ බඹුහු ද වෙහස්ඵල බඹුහු ද අකතිටා බඹුහු ද ඉතා පිරිසුදු සුදුවත් හැඳ පෙරෙවියාහු මුදුනෙහි ඇදිලී බැඳ සිටිත්.

22. තවද ආශ්වයඨියෙකි, ජිනරාජයන් වහන්සේ සත්ලොවට හිතානුකම්පා ඇතිසේකැ'යි (ඒ පෙළහර දක්වන කල්හි) සඳුන්සුණු මුසු පස්පැ දිස්නා මදුරාමල් ද විසුරුවති. අහස්හි දිවසළ ද බමවත්.

23. නුඹ වහන්සේ ලෝසත්තට ගාඤ්ඤා වූවහ. කෙහෙලී වැන්නහ. ධවජයක් වැන්නහ. යාගඤ්ඤයක් වැන්නහ. පිළිසරණයහ. ප්‍රතිජ්ඨා වූවහ. ප්‍රදීපයක් වැන්නහ. දෙපා ඇතියනට උතුම් වූවහ' යි.

- 24. දසසහසීලොකධාතුයා දෙවතායො මහිඤ්ඤා පරිවාරෙඤා නමසසන්ති තුට්ඨභට්ඨා පමොදිතා.
- 25. දෙවතා දෙවකඤ්ඤා ව පසන්තා තුට්ඨමානසා පඤ්චවණණිකපුපෙඨි පුජ්‍යන්ති නරාසහං.
- 26. පසන්ති තං දෙවසඬකා පසන්තා තුට්ඨමානසා පඤ්චවණණිකපුපෙඨි පුජ්‍යන්ති නරාසහං.
- 27. අහො අච්ඡරියං ලොකෙ අභිභුතං ලොමහංසනං න මෙදිසං භුතපුබ්බං අච්ඡරං ලොමහංසනං.
- 28. සකං සකං හී1 භවනෙ නිසීදිඤාන දෙවතා භසන්ති තා2 මහාභසිතං දිස්වානච්ඡරකං නභෙ.
- 29. ආකාසට්ඨා ව භූමට්ඨා තිණපඤ්චිවාසිනො3 කකඤ්ඤාලී නමසසන්ති තුට්ඨභට්ඨා පමොදිතා.
- 30. යෙ'පි දිසායුකා නාගා පුඤ්ඤවනො මහිඤ්ඤා පමොදිතා නමසසන්ති පුජ්‍යන්ති නරුක්ඛමං.
- 31. සඬහීතියො පවනෙත්තන්ති අඬරෙ අනිලඤ්ඤාසෙ වචනද්ධානි වාදෙන්ති දිස්වානච්ඡරකං නභෙ.
- 32. සඬකා ව පණවා වෙච අපො දෙණධිමා4 බහු අතලිකඬසමිං වජ්ජන්ති5 දිස්වානච්ඡරකං නභෙ.
- 33. අබහුතො වත නො අජ්ජ උපපජ්ඨි ලොමහංසනො ධුටං අසුඬිඤ්ඤා6 ලභාම බණො නො පටිපාදිතො.
- 34. බුද්ධො'ති තෙසං සුඤාන පීති උපපජ්ඨි තාවදෙ බුද්ධො බුද්ධො'ති කථයන්තා තිට්ඨන්ති පඤ්ඤාලී කතා.
- 35. හිංකාරං සාධුකාරඤ්ඤා7 උකතුට්ඨිං සමපසාදනා8 පජා ව විවිධා ගගනෙ වනෙත්තන්ති9 පඤ්ඤාලීකතා.

1. සකසකමහි-මජ්ඣ. සකං සකමහි-සීල. මව්.	6. බුට්ඨසුඬි-මජ්ඣ.
2. භසන්ති-සීල	7. හිට්ඨකාරා, සාධුකාරා ව-මජ්ඣ.
3. තිණපිට්ඨනිවාසනො-සීල	8. උකතුට්ඨිං මජ්ඣ-මජ්ඣ.
4. ධිණධිමා-මජ්ඣ.	9. පට්ඨකා විවිධා ගගනෙ වසන්තන්ති-පු
5. වජ්ජන්ති-මජ්ඣ.	

24. දසදහස්ලෝධාහි මහත් සාද්ධි ඇති දෙවියෝ තුටුපහටු වූවාහු ප්‍රමුදිත වූවහු පිරිවරා සිට නමස්කාර කෙරෙති.

25. දෙවියෝ ද දෙවභනෝ ද ප්‍රසන්න වූවාහු සතුටුසිත් ඇත්තාහු පස්වනක් මලින් නරග්‍රෙෂ්ඨ වූ බුදුන් පුදති.

26. දිවාසමුභයෝ ප්‍රසන්න වූවාහු සතුටුසිත් ඇත්තාහු ඒ නරග්‍රෙෂ්ඨ වූ බුදුන් දකිති. පස්වනක් මලින් පූජා කෙරෙත්.

27. අහෝ! ලොකයෙහි ආශ්චය්‍ය නියා යැ අද්භූත නියා යැ ලොමුදහනසුලු යැ. මා විසින් මෙබඳු ලොමුදහන ආශ්චය්‍ය වූ අද්භූතයෙක් කුසුටුවීරු යයි.

28. දෙවියෝ තමන් තමන්ගේ විමන්හි හිඳ අහස්හි ආශ්චය්‍ය (පෙළහර) දැක මහසිතායෙන් සෙති.

29. අහස්විමන්වැසි වූ ද බුමාටුවිමන්වැසි වූ ද තල්ආදි තණරුක්-මුදුන්වැසි වූ ද මංවැසි වූ ද දෙවියෝ සතුටු වූවාහු තුටුපහටු වූවාහු බදුදිලි වැ නමස්කාර කෙරෙත්.

30. බොහෝ ආයුෂ ඇති පින්වත් වූ මහත් සාද්ධි ඇති යම නාග කෙනෙක් වෙත් නම් (ඔහු ද) සතුටුසිත් ඇත්තාහු නරොත්තම බුදුරදුන් වදිත් පුදත්.

31. (දෙවියෝ) අහස්හි ආශ්චය්‍ය (පෙළහර) දැක පවත්මහැ-අහස්හි දෙවනළු පවත්වති, දිවබෙර වයත්.

32. (දෙවියෝ) අහස්හි ආශ්චය්‍ය දැක සක් ද පණාබෙර ද යළි බොහෝ මිහිභුබෙර ද අහස්හි වාදනය කෙරෙත්.

33. එකාන්තයෙන් අද අද්භූත වූ ලොමහඡියෙක් උපන්නේ නො! අවශ්‍යයෙන් අභිසිද්ධිය ලබමහ. අප විසින් බුද්ධෝත්සව කණ්ණාසාලන ලද.

34. 'බුද්ධ' යන වදන් අසා එකෙණෙහි ඒ දෙවියනව (පස්වනක්) ප්‍රීති උපන. ඔහු 'බුද්ධ බුද්ධ' යි කියමින් මුදුනෙහි ඇදිලි බැඳ සිටිති.

35. දෙවාදි විවිධ ප්‍රජාවෝ අහස්හි බදුදිලි වැ සිට නිංකාර නාදය ද සාධුකාර නාදය ද ඔල්වරහඬ ද ප්‍රසන්නාකාරය ද පවත්වති.

- 36. ගායනති සෙලෙනති ව වාදයනති ව
 භුජාති පොයෙනති¹ ව නවවයනති ව
 මුඤ්ඤති පුප්ඵං පන පඤ්ඤවණණිකං
 මඤ්ඤවං වඤ්ඤවුණණිකං.
- 37. යථා තුයහං මහාවීර පාදෙසු වකකලකඛණං
 ධජවජීරපතාකා² වඩ්ඪමානඛකුසාවිතං
- 38. රූපෙ සීලසමාධිමහි පඤ්ඤය ව අසාදීසො
 විමුත්තියා අසමසමො ධම්මවකකපවත්තනෙන
- 39. දසනාගබලං කායෙ තුයහං පාකතිකං බලං
 ඉඤ්ඤිබලෙන අසමො ධම්මවකකපවත්තනෙන.
- 40. එවං සබ්බගුණොපෙනං සබ්බබ්ගසමුපාගතං
 මහාමුතීං කාරුණිකං ලොකනාථං නමසස්ථං.
- 41. අභිවාදනං ථොමනඤ්ඤ වඤ්ඤඤ පසංසනං
 නමසස්නඤ්ඤ පුජඤ්ඤ සබ්බං අරහසී තුවං.
- 42. යෙ කෙවී ලොකෙ වඤ්ඤෙය්‍යා
 වඤ්ඤනං අරහනති යෙ
 සබ්බසෙට්ඨො මහාවීර
 සදීප්පො නෙ න විජ්ජති.
- 43. සාරිපුත්තො මහාපඤ්ඤා සමාධිජ්ඣානකොවිදෙ
 ශීර්ඤකුට්ඨෙ ධීතොයෙව පසස්ති ලොකනායකං.
- 44. සුචුලලං සාලරාජං ව³ වඤ්ඤව ගගනෙ යථා
 මජ්ඣන්තිකෙ'ව⁴ සුරියං ඔලොකෙති නරාසභං
- 45. ජලනතං දීපරුක්ඛං'ව තරුණසුරියං'ව⁵ උග්ගතං
 බ්‍යාමප්පභානුරුඤ්ජනං ධීරං පසස්ති නායකං.
- 46. පඤ්ඤනතං භික්ඛුසනානං කතකිච්චානතාදීනං
 බීණාසවානං විමලානං බණෙන සනතිපාතසී.

1. පොරෙනති-මජ්ඣ.	4. මජ්ඣන්තිකෙව-මජ්ඣ.
2. පටාකා-මජ්ඣ.	5. සුරියං'ව-මජ්ඣ.
3. සුචුලලසාලරාජංව-මච්.	

36. බුදුගුණ ගයනී සිරුසන් පවත්වනි වාදනය කෙරෙනි, අපොළති, නටවනි, (තුමුත් නටති) යළි පස්වණක් මල් වගුරුවනි, සඳුන් සුඤ්චු වු මදුරා මල් ද වගුරුවන්.

37. මහාවීරයන් වහන්ස, යම්සේ නුඹ වහන්සේ ගේ පා සහලෙහි සර්වාකාරයෙන් පරිපූණී වූ චක්කුක්ෂණ බබළා ද එසෙයින් ධවජ-යෙන් වජ්ජයන් පනාකායෙන් වර්ධමානයෙන් හා අභිකුශයෙන් ද (ඒ වක්කු ලක්ෂණය අලංකාර වී.)

38. රූපකාය සමපතනයෙහි ද ශීලයෙහි ද සමාධියෙහි ද ලොකොත්තරප්‍රඥයෙහි ද අනුපම වූවහ ඵලවිමුක්තියෙහි ද දම්සක් පැවැතුමිහි ද අසම වූ අතීත බුදුවරයන් හා සම වූවහ.

39. සදන්කුලයෙහි වූ දස ඇත් කෙනකුන් ගේ බලය නුඹ වහන්සේ ගේ කයෙහි පියවී බලය වෙයි. (ඒකුරුවණාදී) සාද්ධිබලයෙන් අසමසමයහ. දම්සක් පැවැතුමිහි දෙශනාඥනයෙහි ද අසමයහ.

40. මෙසෙයින් සියලු ලොවී ලොවුතුරාගුණයෙන් යුක්ත වූ සියලු ගුණාංගයෙන් සමුපෙත වූ මහාමුනි වූ කාරුණික වූ ලොක සාමීන් නමස්කාර කරවූ.

41. අභිවාදනයට ද (නො හමුයෙහි කරන) ඤාතීයට ද ප්‍රණාමයට ද (හමුයෙහි කරන) ප්‍රශංසාවට ද ඇදිලි බැදීමට ද (මල්ගද විලෙවුන් ආදියෙන්) පිදීමට ද යන සියලු සත්කාර විශෙෂයට නුඹ වහන්සේ නිසි වූවහ.

42. මහාවීරයන් වහන්ස, ලොවැ යම් කෙනෙක් වජ්ජනීය වූවාහු ද යම් කෙනෙක් වජ්ජනාවට නිසි වූවාහු ද නුඹ වහන්සේ ඒ සියල්ලන් කෙරෙහි ශ්‍රෙෂ්ඨ වූවහු යැ. නුඹ වහන්සේට සම වූයෙක් නැති.

43. මහාප්‍රාඥ වූ වික්කසමාධියෙහි හා ප්‍රථමධ්‍යානාදියෙහි නිපුණ වූ ශාරිපුත්‍ර සථවිරයන් වහන්සේ ගිජුකුළු පව්වෙහි සිටියාහු මැ (රුවන් සක්මන්හි සක්මන් කරන) ලොකනායක වූ සථීඥයන් වහන්සේ දුටුවාහ.

44. නරශ්‍රෙෂ්ඨ වූ සථීඥයන් වහන්සේ සුපිපි සල්ලකක් මෙන් ද, අහසෙහි (කරු පිරිවරන ලද) පුන්සඳු සෙයින් ද, බබලන මධ්‍යාහ්න සුයඨියා සෙයින් ද දුටුවාහ.

45. දිලියෙන ව්‍යාමප්‍රභායෙන් භාත්පයින් රැඳුණු ධීර වූ ලොක-නායකයන් වහන්සේ (නැහැ පහන් ඇති) දිලියෙන පහන් රුකක් සෙයින් ද උදයට පැමිණි ලහිරු මඬලක් සෙයින් ද දුටුවාහ.

46. සිවසස්ති සිවමහින් කොට නිමැ වූ කිය ඇති ලාභාලාභාදී-යෙහි තාදී වූ මහනැණින් ක්ෂය කළ ආසුව ඇති විගත වූ රාගාදී මල ඇති පන්සියක් හික්ෂුන් ඇසිල්ලෙකින් රැස් කරවූහ.

- 47. ලොකපසාදනං¹ නාම පාච්ඡිරං නිදසසයි
අමෙත'පි තස් ගමිසසාම² වන්දිසසාම මයං ජිනං.
- 48. එථ සබ්බෙ සමාගනකා පුච්ඡිසසාම මයං ජිනං
කඛිං විනොදයිසසාම පසස්කා ලොකනායකං.
- 49. සාධුති තෙ පටිසසුකා නිපකා සංචුතින්ද්‍රියා
පත්තච්චරමාදය තරමානා උපාගමුං³
- 50. විනාසවෙහි විමලෙහි දනෙහි උත්තමෙ දමෙ
සාරිපුත්තො මහාපඤ්ඤා ඉඤ්ඤා උපසඬකමි.
- 51. තෙහි හිකචුහි පරිවුත්තො සාරිපුත්තො මහාගණි.
ජලනතො දෙවො ගගනෙ'ව⁴ ඉඤ්ඤා උපසඬකමි.
- 52. උකකාසිතඤ්ඤා ඛිපිතං⁵ අජක්ඛුපෙකඛිකා⁶ සුඛකතා
සගාරවා සප්පතීසසා සමුච්ඡාදං උපසඬකමුං.
- 53. උපසඬකමීකා පසසන්ති සයලභුං ලොකනායකං
නභෙ අච්චුග්ගතං ධීරං වන්දං'ව ගගනෙ යථා.
- 54. ජලතං දීපරුකඛං'ව විජ්ජු'ව⁷ ගගනෙ යථා
මජ්ඣන්තිකෙ'ව සුරියං පසසන්ති ලොකනායකං.
- 55. පඤ්ඤාභිකඛුසතා සබ්බෙ පසසන්ති ලොකනායකං
රහදම්ච විපසන්තං සලිලං සුචුල්ලං පදුමං යථා⁸
- 56. අඤ්ජලිං පග්ගභෙකාන තුට්ඨන්ට්ඨා⁹ පමොදිතා
නමසුමානා නිපතන්ති සත්වනො චකකලකඛණ්ණං.
- 57. සාරිපුත්තො මහාපඤ්ඤා කොරණ්ඩසමසාදිසො
සමාධිජක්ඛානකුසලො වන්දති¹⁰ ලොකනායකං.

1. ලොකපසාදනං-පු	6. අජක්ඛුපෙකඛිකා-මජ්ඣ.
2. ගතකාන-මජ්ඣ.	7. විජ්ජු-දීචු
3. චුපාගමුං-මච්.	8. සුචුල්ලං පදුමං යථා-මජ්ඣ., දීචු, පු.
4. ලුපුනතා, දෙවො'ව ගගනෙ-මජ්ඣ.	9. හට්ඨකුට්ඨා-මච්.
5. ඛිපිතඤ්ඤා-සායා	10. වන්දතෙ-මජ්ඣ.

47. බුදුහු ලොකවිවරණ නම් වූ ප්‍රාතිභායඝියක් දැක්වූහ. ඇපිදු එහි යමහ. ඇපි ජීනපඤ්චාර වූ සඵඤ්ජන් වහන්සේ වදිමහ.

48. එනු මැන ඇපි හැමදෙනමෝ රැස් වැ සිට ජීනපඤ්චාර වූ බුදුරදුන් විවාරමහ. ලොකනායකයන් වහන්සේ දැක කාචික්ඛා දුරු කරමහ.

49. නිපකප්‍රඥ ඇති සංවර කළ ඉදුරන් ඇති ඒ භික්ෂුහු මැනැවැ සි පිළිවදන් දී පාසිවුරු ගෙන යුහු වැ තෙරුන් කරා එළඹියාහු යැ.

50. උක්කම දම සඤ්ඤාන අර්හත්‍ය නිමිති කොට සඤ්ඤාන හා සිතින් හා දමුණු විගතමල වූ ඒ ක්ෂිණාසුචයන් සමග මහාප්‍රාඥ වූ සැරියුන් මහතෙරණුවෝ සාද්ධියෙන් බුදුන් දෙක එළඹියහ.

51. මහත් වූ ගණ ඇති ශාරිපුත්‍ර සඵචිරයන් වහන්සේ ඒ භික්ෂුන් විසින් පිරිවරන ලද්දහු අහස්හි දිලියෙන දෙවියකු සෙයින් සාද්ධියෙන් බුදුරදුන් කරා එළඹියහ.

52. ඒ භික්ෂුහු උකැසිහඬ ද කිවිසිහඬ ද නො කොට සුවිමල ධුතගුණ ඇත්තාහු බුද්ධ ගෞරවයෙන් සගෞරව වූවාහු නිව්වාතති ඇත්තාහු සම්මාසම්බුදුන් කරා එළඹියාහ.

53. එළැඹි ගුවන්තෙලෙහි උදයට පැමිණි වන්ද්‍යා සෙයින් සවයමහ වූ ලොකනායක වූ අහස්හි පැන නැඟී සිටි ධීර වූ සඵඤ්ජන් වහන්සේ දක්නාහ.

54. දිලියෙන පහන්රුකක් සෙයින් ද ගුවන්තෙලෙහි විදුලිය සෙයින් ද මධ්‍යාහ්නයෙහි සුයඝියා සෙයින් ද ලොකනාථයන් වහන්සේ දුටුවාහ.

55. සියලු පන්සියක් භික්ෂුහු පහන්දිය ඇති සුපිපි පියුම් ඇති විලක් සෙයින් ලොකනායකයන් වහන්සේ දුටුවාහ.

56. (සැරියුන් තෙරුන් ප්‍රමුඛ ඒ භික්ෂුහු) මුදුනෙහි ඇඳිලි බැඳගෙන තුටුපහටු වූවාහු ප්‍රමුදිත වූවාහු නමස්කාර කෙරෙමින් ශාඤ්ඤාත් වහන්සේ ගේ වක්‍රලක්ෂණ ඇති පාද සම්පයෙහි වැඳ වැටුණාහ.

57. මහනුවණැති වූ කටුකරඬු මල් සුසුසු පැහැ ඇති වූ වික්කසමාධි-යෙහි හා ප්‍රථමධ්‍යානාදියෙහි ඡේක වූ ශාරිපුත්‍ර සඵචිරයන් වහන්සේ ලොකනායක වූ සඵඤ්ජන් වහන්සේ වැන්දහ.

- 58. ගජජීතො¹ කාලමමසො²ව නීලුපුලසමසාදිසො
ඉඬ්ඛලොන³ අසමො මොග්ගප්පානො මඤ්ඤිකො.
- 59. මහාකසසපා³පි ව ජේරො උත්තත්තකනක සන්තිභො
ධුතභුණො අග්ගනිකඛිනො ථොමිතො සන්ථු වණ්ණිතො.
- 60. දිබ්බවකචුනං යො අග්ගො අනුරුද්ධො මහාගණි
ඤ්ඤිසෙට්ඨො භගවතො අවිදුරො⁴ව නිට්ඨති.
- 61. ආපත්තිඅනාපත්තියා සතෙකිව්ජාය³ කොවිදෙ
විනයෙ අග්ගනිකඛිනො උපාලි සන්ථු වණ්ණිතො.
- 62. සුබ්බමනිපුණස්ථවිච්ඤ්ඤා කථිකානං පවරො ගණි
ඉසි මනනානියා පුත්තො පුණ්ණො නාමා³නි විසුත්තො.
- 63. එතෙසං විතමඤ්ඤාය ඔපමකුසලො මුනි
කඛිඛිච්ඡදෙ මහාවීරො කථෙසි අත්තනො ගුණං.
- 64. වතාරො තෙ අසඛිඛියා කොට්ඨෙසං න ඤායති
සත්තකායො ව ආකාසො වකකවාලො ව නත්තකා
බුද්ධිඤ්ඤාණං අප්පමෙය්‍යං න සකකා එතෙ විජානිතුං.
- 65. කිං එතං අච්ඡරියං ලොකෙ යං මෙ ඉඬ්ඛිවිකුඤ්ඤනං
අඤ්ඤා බහු අච්ඡරියා අබ්බතා ලොමහංසනා.
- 66. යද්භං තුසිතෙ කායෙ සනතුසිතො නාමහං තද
දසසහසසී සමාගමම යාවන්ති පඤ්ඤි මමං.
- 67. කාලො⁴යං තෙ⁴ භොවීර උපාජ්ජමාතුකුච්ඡියං
සදෙවකං තාරයන්තො බුජ්ඣසසු අමනං පදං.

1. ගජජීතො-සීග්‍ර
2. ඉඬ්ඛිච්ඡදෙ-මච්.
3. සතිකිව්ජාය-පු

4. කාලො බො තෙ - මජ්ඣං,
කාලො දෙව - සීග්‍ර,
කාලො තෙ - පු.

58. ගර්ජනා කරන කාලමෙසයක් බඳු වූ නිලොත්පල සදාශ ප්‍රභා ඇති සෘණීබලයෙන් අසම වූ මහත් සෘණී ඇති මොද්ගලාන සථවිරයන් වහන්සේ සඵඤයන් වහන්සේ වැන්දහ.

59. රත්රන් බඳු සිව්පැහැ ඇති, ධ්‍රැතගුණයෙහි අගතැන්හි තබන ලද, ශාඤ්ඤාත් වහන්සේ විසින් සතුනි කරන ලද වණිනා කරන ලද මහසුප් මහතෙරුණුවෝ ද සඵඤයන් වහන්සේ වැන්දහ.

60. යම් කෙනෙක් දිවැස් ඇතියන් අතුරින් අග්‍ර වූ නම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඥාතිග්‍රෙණු වූ නම් ඒ මහත් ගණ ඇති අනුරුද්ධ සථවිරයන් වහන්සේ නුදුරෙහි මැ සිටියාහ.

61. ප්‍රතිකම් සහිත වූ ද රහිත වූ ද, ආපතතිඅනාපතතියෙහි ජෙක වූ, විනයෙහි අගතැන්හි තබන ලද, ශාඤ්ඤාත් විසින් වණිනා කරන ලද උපාලි තෙරණුවෝ (නුදුරෙහි මැ සිටියාහ.)

62. ප්‍රතිවෙධ කළ සුක්ෂ්ම වූ හිපුණ වූ අඤ්ඤා ඇති, ධම් කථිකයන් අතුරෙහි ග්‍රෙණු වූ ගණ ඇති සෘණී වූ, මනනානි නම් බැමිණියගේ පුත්‍ර වූ 'පුණණ' නමැයි ප්‍රසිද්ධ වූ තෙරණුවෝ ද (නුදුරෙහි සිටියාහ.)

63. මොවුන්ගේ සිත් දැන උපමායෙහි දක්ෂ වූ සැක සිදුනා වූ මහත් වීයඹී ඇති සඵඤයන් වහන්සේ තමන් වහන්සේගේ ගුණ ප්‍රකාශ කළහ.

64. යම් කෙනකුන්ගේ අත්තය නො පැනේ නම් මොහු සතර දෙන සඤ්ඤානසට (ගණනට) නො හැකි වෙති: සත්ඤ සමුභය ද ආකාශය ද වක්‍රවාටයෝ ද අනන්තයෝ යැ බුද්ධඤ්ඤා ප්‍රමාණ කළ නො හැක්කේ යැ. මොහු දැනගන්නට නො හැක්කාහ.

65. මාගේ සෘණී විකුච්ඤය යන යමෙක් ඇද්ද තෙල ලොවැ කවර නම් ආඤ්ඤායෙක් ද? අද්භූත වූ ලොමුදහ ගත්වන අනඹී වූ අඤ්ඤායෝ බොහෝ වෙති.

66. යම් කලෙකැ මම් තුෂිත දිව්‍යනිකායයෙහි සන්තුෂිත නම් දෙව් වූයෙමි ද එකල්හි දසදහසක් සක්වළැ දෙවියෝ රැස් වැ මා කරා පැමිණ බද්දලි වැ අයදිත්:

67. මහාවීරයාණෙනි, මේ මුඛට බුදුවන්නට කලි. මව්කුසැ පිළිසිදගනු මැනැවැ. දෙවියන් සහිත ලොකය තරණය කෙරෙමින් අමාතපදය අවබෝධ කළ මැනැවැ' යි.

- 68. තුසිතා කායා වටිනාන යද ඔකකමී¹ කුච්ඡයං
දසසහසීලොකධාතු කමිසු² ධරණී තද.
- 69. යද'භං මාතුකුච්ඡතො සමපජානෝ'ව නිකමී.
සාධුකාරං පවනෙතනනී³ දසසහසී පකමපථ³.
- 70. ඔකකනනී⁴ මෙ සමො නත්ථී ජාතීනො අභිනිකමෙම
සමොධියං අභං සෙට්ඨො ධම්මවක්කපාවනනො.
- 71. අහො අච්ඡරියං ලොකෙ බුද්ධානං ගුණමහත්තා
දසසහසීලොකධාතු ජපකාරං පකමපථ
ඔභාසො ව මහා ආසි අච්ඡරං ලොමභංසනං.
- 72. භගවා ව තමහි සමයෙ ලොකජෙට්ඨො නරාසහො
සදෙවකං දසසයනො ඉද්ධියා වඩකමී ජිනො.
- 73. වඩකමෙ වඩකමනො'ව කපෙසි ලොකනායකො
අනතරා න ගිවනෙතනි චතුහසෙ වඩකමෙ යථා⁵.
- 74. සාරිපුතො මහාපඤ්ඤ සමාධිජ්ඣානකොච්ඡෙ
පඤ්ඤය පාරමීපතො⁶ පුච්ඡති ලොකනායකං.
- 75. කීදිසො තෙ මහාවීර අභිනිභාරො නරාසහ
කමසි කාලෙ තයා ධීර පඤ්ඤා බොධිමුක්ඛමා.
- 76. දනං සීලං ව නෙකමමං පඤ්ඤවීරියං ව කීදිසං
බන්ධනසව්ච්චධානං මෙතතුපෙක්ඛා ව කීදිසා.

1. ඔකකමී-සීගු.	4. ඔකකනනී-මජසං.
2. පවනෙතනනි-මජසං.	5. තද-සීගු.
3. පකමපිසු-මච්.	6. පාරපතනො'පි, සීගු.

68. යම් කලෙක තුෂිත දිව්‍යනිකායෙන් ව්‍යුත වූ මව් කුසුමානන්දයෙහි ද එකල්හි දශසහස්‍රලොකධාතු ධරණිය කමා විය.

69. යම් කලෙක මම සිහි ඇති වූ මු මව්කුසුමානන්දයෙහි ද එකල්හි දශසහස්‍රලොකධාතුව සාධුකාර පවත්වමින් කමා විය.

70. ගර්භාවක්‍රාන්තියෙහි ද මව්කුසුමානන්දයෙහි ද මා හා සමයෙක් නැති. සංඛාරයෙහි දම්සක්පැවැත්මෙහි මම ශ්‍රේණියෙහි.

71. ලොවු බුදුවරයන්ගේ ගුණමහත් බව අහෝ ආශ්‍රයයි යැ. දසදහසක් සක්වලු මහපොලොව ඡට්‍යකාරයෙකින් සැලුණේ යැ මෙත් වූ අවහාසයෙක් ද ආශ්‍රයයි යෙක් ද ලොමහණියෙක් ද විය.

72. එසමයෙහි ලොකජෝෂ්‍ය වූ නරශ්‍රේණ්‍ය වූ ජිනපඤ්ඤාමාර වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද දෙවියන් සහිත ලොකයාට පෙළහර දක්වමින් සාධ්‍යයන් සක්මන් කළහ.

73. ලොකනායක වූ ආනන්දයන් වහන්සේ සක්මන්හි සක්මන් කරන්නාහු මු (මිහිරි දහම කලා) වදළහ. (පැළ-පැළුන් සක්වල මුච්චිටිනම් කොට ඇති සක්මන්හි) සතර රියන් සක්මනෙකහි සෙයින් අතුරෙහි නො නවත්නාහ.

74. මහාප්‍රාඤ්ඤා වූ විඤ්ඤාසමාධියෙහි හා ප්‍රථමධ්‍යානාදියෙහි ජෙක වූ ශ්‍රාවකපාරමිඤ්ඤායෙහි පාරයට පැමිණි ආර්ය්‍ය සභාවරයන් වහන්සේ ලොකනායක වූ භාග්‍යවතුන් පුළුච්චි:

75. මහාවරයන් වහන්ස, නරශ්‍රේණ්‍යයන් වහන්ස, මුඛ වහන්සේ ගේ අභිනිහාරය කිබඳු යැ? ධීරයන් වහන්ස, මුඛ වහන්සේ විසින් කවර කලෙකු උක්‍රම බොධිය ප්‍රාප්ත කරන ලද ද?

76. (මුඛ වහන්සේ ගේ) දනය ද ධීරය ද නොමැත්තමය ද ප්‍රඤ්ඤා ද විශ්‍ය ද කිබඳු යැ? ක්‍ෂාන්තිය ද සත්‍යය ද අධිකාරය ද මොක්‍රිය ද උපෙක්ෂාව ද කිබඳු යැ?

- 77. දසපාරමී තයා ධීර කිදිසා¹ ලොකනායක
කථං උපපාරමී පුණ්ණස්ස පරමස්ථපාරමී කථං.
- 78. තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි² කරවීකමධුරං ගිරො³
භිබ්බාපයනො හදයං භාසයනො සදෙවකං.
- 79. අතීතවුඤ්ඤානං ජිනානං දෙසිතං
නිකිලිතං⁴ බුද්ධපරමපරාගතං
පුබ්බෙනිවාසානුගතාය බුද්ධියා
පකාසයි ලොකහිතං සදෙවකෙ.
- 80. පීතිපාමොජ්ජජනනං සොකසලලවීනොදනං
සබ්බසම්පන්නිපටිලාභං විත්තිකත්වා සුඤ්ඤාථ⁵ මෙ
- 81. මදනිමෙදනං සොකනුදං සංසාරපරිමොචනං⁶
සබ්බදුක්ඛකුසලං මග්ගං සකකච්චං පටිපජුථා'ති.

රතනවඩකමනකණ්ඩා නිට්ඨිතො.

- 1. කිදිසි - මජ්ඣ.
- 2. වියාකාසි - සීලු
- 3. කරවීකමධුරගිරො - මජ්ඣ.
- 4. නිකිලිතං (මජ්ඣ)

- 5. සුනාථ - මජ්ඣ.
- 6. සංසාරමොචනං - සීලු
සංසාරසම්භික්ඛමං - පු

77. ධීර වූ ලොකනායකයන් වහන්ස, මුඛ වහන්සේ විසින් කෙබඳු දසපාරමී පුරන ලද ද? කෙසේ දස උපපාරමී පුරන ලද ද? කෙසේ දස පරමඤ්චපාරමී පුරන ලද ද? යි.

78. ඒ සැරියුත් තෙරුන් විසින් පුළුවස්නා ලදකුරුවිකෙවිල්ලනට බඳු මිණි වදන් ඇති සඵඤ්ජන වහන්සේ (කෙලෙසින් තැවුණවුන්ගේ) ළය නිවමින් සදෙවක ලොකයා තුටු කෙරෙමින් ප්‍රකාශ කළාහු යැ.

79. ජිතපඤ්චාර වූ අතීත බුදුවරයන් විසින් දෙශිත වූ උන්-වහන්සේගේ චරිතය වූ සම්බුදු පරපුරෙන් පැවැත ආවා වූ ලොවට හීන වූ බුද්ධිවංශය පෙරවිසූ කඳපිළිවෙළ දන්නා නුවණින් දෙවියන් සහිත ලොකයාට ප්‍රකාශ කළ සේක.

80. ප්‍රීතිප්‍රමොදාය උපදනා වූ ශොකශල්‍යය දුරු කරන්නා වූ සඵසමන් ලාභයට කරුණු වූ මා කියන බුද්ධිවංශ දෙශනාව සිත්හි ලා අසවු.

81. ජාත්‍යාදී මද හිමිදනය කරන්නා වූ ශොකය දුරු කරන්නා වූ සංසාරබන්ධනයෙන් මුදලත්තා වූ ජාත්‍යාදී හැම දුක් ක්ෂය කරන්නා වූ මාර්ගය වූ බුද්ධිවංශදෙශනාව සකසා අසවු.

නොහොත් ප්‍රීතිප්‍රමොදා උපදනා ශොකශල්‍ය දුරු කරන, සියලු සමන් ප්‍රතිලාභයට කරුණු වූ බුද්ධිවංශදෙශනාව ආයා.

මද නිමිදනය කරන ශොකය දුරුලන සසර බැඳුමින් මුදලන සියලු දුක් ක්ෂය කරන බුද්ධිභාව සංකියාත මාර්ගයට බසිවු” යයි.

රත්නවඩකුමණ කාණ්ඩය නිමි.

සුමේධ කථා

1. කපොච සතසහසොච චතුරො ච අසඩ්ධියෙ අමරං නාම නගරං දසසතොයාං මනොරමං.
2. දසභි සද්දෙභි අච්චිත්තං අත්තපානසමායුතං හත්ථිසද්දං අසුසද්දං හෙරිසඛිරථානි ච¹ බාදථ පිචථ චෙච අත්තප.නෙන සොසිතං.
3. නගරං සබ්බඛගසම්පන්නං සබ්බකල්ලමුපාගතං සත්තරත්තසම්පන්නං න:නාජනසමාකුලං සම්ද්ධං දෙවනගරංච ආවාසං පුකඤ්ඤකම්මිනං.
4. නගරෙ අමරචනියා සුමේධො නාම බ්‍රාහ්මණො අනෙකකොට්ඨිචයො පහුතධනධකඤ්ඤවා.
5. අජ්ඣායකො මත්තධරො තිණණං චෙදනපාරගු ලක්ඛණං ඉතිභාසෙ ච සධම්මෙ පාරමිං ගතො.
6. රහොගතො නිසීදීනා එචං චිත්තසහං තදු දුකෙඛා පුත්තභවො නාම සරිරසු ච හෙදනං (සම්මොහමරණං දුකං ජරාය අභිමද්දනං.)^{*}
7. ජාතිධම්මො ජරාධම්මො ව්‍යාධිධම්මො ච'හං සදු අජරං අමරං ධෙමං පරියෙසිසුමාම් නිබ්බුතීං.
8. යනානුනිමං පුතීකායං නානා කුණපපුරිතං ජඩ්ඨිසීනාන ගචෙජයාං අනපෙධො² අනාඤ්ඤො.
9. අඤ්ඤි හෙතිති යො මග්ගො න යො සකකා න හෙතුයෙ පරියෙසිසුමාම් තං මග්ගං භවතො පරිමුත්තියා.
10. යථා'පි දුකෙඛ විජජනෙහ සුඛං නාම'පි විජජනී එචං භවෙ විජජමානො චිහවො'පි ඉචජිතබ්බකො.

1. හෙරිසඛිරථාන ච-අසා
 * ගාථද්ධිදො, සමේමාහවිනොදනියා, අට්ඨකථාය, දිසසතෙ.
 2. අනපෙධො-මජ්ඣං.

සුමේධ කථා

1. සාරාසැකි කප්පුවහස් මතුයෙහි දකුම්කලු මනහර වූ අමර නම් තුවරෙක් වී.

2. ආහාරපානයෙන් යුක්ත වූ ඇතුන්ගේ කුඤ්චනාදය අසුන්ගේ හේසාරවය බෙර සක් රිය හඬින් ද (වීණා ගීත සම්මතාල ශබ්දයෙන් ද) කව පොව ආදී වූ ආහාරපාන පිළිබඳ ශබ්දයෙන් සොෂා කරන ලද දස වැදැරුම් ශබ්දයෙන් නො වෙන් වූ,

3. සියලු නගරාභිගයෙන් සම්පූර්ණ වූ සියලු කර්මාන්තයෙන් යුක්ත වූ සත්රුවතින් සමාද්ධ වූ නානා ජනයා විසින් ගැවැසිගත් එනුවර සමාද්ධ වූ (ආලකමන්ද) දෙවනුවර සෙයින් පින්කම් කළ ජනයන්ට ආවාස වී.

4-5. ඒ අමරවතී නගරයෙහි රැස්කළ නොයෙක් කෙළ ගණන් බොහෝ ධන ධාන්‍ය ඇති වෙද හදුරන්නා වූ වෙද මන්ත්‍ර ධරන්නා වූ ත්‍රිවේදයාගේ පරතෙරට ගිය ලක්ෂණ ශාස්ත්‍රයෙහි ද ඉතිහාසයෙහි ද ස්වකීය බ්‍රාහ්මණධර්මයෙහි ද පරතෙරට ගිය සුමේධ නම් බ්‍රාහ්මණයෙක් වී.

6. එකල්හි සුමේධපණ්ඩිත නම් වූ මම එකලා වැ හිඳ මෙසේ සිතීමි: පුනර්භවය නම් දුකෙකි, ශරීරභෙදන සභිඛ්‍යාත මරණය ද දුකෙකි.

7. ඒ සුමේධපණ්ඩිත සමයෙහි මම ඉපදීම ස්වභාව කොට ඇත්තෙම් ජරාව ස්වභාව කොට ඇත්තෙම් ව්‍යාධිය ස්වභාව කොට ඇත්තෙම් වෙමි. එහෙයින් ජරා රහිත වූ මරණ රහිත වූ නිර්භය වූ නිර්වාණය සොයන්නෙමි.

8. නානා කුණපයෙන් පිරුණු මේ කුණු කය හැර දමා නිරාලය වූයෙමි අර්ථී නො වූයෙමි යන්නෙමි නම් යෙහෙකැ යි.

9. (යම මාර්ගයෙකින් නිවනට යෙම ද) ඒ මහ අවශ්‍යයෙන් ඇත, වන්නේ යැ, ඒ මහ හේතු නො වන්නට නො හැකි වෙයි, භවයෙන් මිදීම පිණිස ඒ මහ සොයන්නෙමි.

10. යමසේ දුක ඇති කල්හි සුවයෙකුදු ඇද්ද එසෙයින් භවය ඇති කල්හි විභවයෙකුදු කැමැති වියයුතු යැ.

- 11. යථා'පි උණෙත විජ්ජනෙත අපරං විජ්ජති සීතලං එවං කිව්ධයති විජ්ජනෙත නිබ්බානං ඉච්ඡිතබ්බකං.
- 12. යථා'පි පාපෙ විජ්ජනෙත කල්‍යාණමපි විජ්ජති එවමෙව ජාති විජ්ජනෙත අජාතිච්ඡිතබ්බකා¹
- 13. යථා ගුරුගතො පුරිසො තළාකං දිස්සාන පුරිතං න ගවෙසති තං තළාකං න දෙසො තළාකස්ස සො.
- 14. එවං කිලෙසමලධොවං² විජ්ජනෙත අමනත්තලෙ න ගවෙසති තං තළාකං න දෙසො අමනත්තලෙ.
- 15. යථා දරිඪි පරිරුද්ධො විජ්ජනෙත ගමනාපථෙ³ න පලායති සො පුරිසො න දෙසො අඤ්ඤාසස්ස සො.
- 16. එවං කිලෙසපරිරුද්ධො විජ්ජමානෙ සිවෙ පථෙ න ගවෙසති තං මග්ගං න දෙසො සිවමඤ්ඤාසෙ.
- 17. යථ 'පි බ්‍යාධිනො පුරිසො විජ්ජමානෙ තිකිච්ඡකෙ න තිකිච්ඡාපෙති තං ව්‍යාධිං න සො දෙසො තිකිච්ඡකෙ.
- 18. එවං කිලෙසව්‍යාධිභි දුක්ඛිනො පරිපිළිනො⁴ න ගවෙසති තං ආචරියං න සො දෙසො⁵ විනායකෙ.
- 19. යථා'පි කුණපං පුරිසො කණ්ණං බද්ධං ජිගුච්ඡිය මොච්ඤ්ඤාන ගවෙජය්‍ය සුඛි සෙරි සයං වසී.
- 20. තථෙ'විමං පුත්තිකායං නානා කුණපසඤ්ඤායං⁶ ඡධ්ධිසිඤ්ඤාන⁷ ගවෙජය්‍යං අනපෙබ්බො⁸ අනඤ්ඤො.
- 21. යථා උච්චාරායානච්ඡි⁹ කර්මසං නරනාරියො ඡධ්ධිසිඤ්ඤාන⁷ ගවෙජය්‍යං අනපෙබ්බො අනඤ්ඤො.

- 1. අජාතිච්ඡිතබ්බකං - සිමු
- 2. කිලෙසමලධොවෙ - ධ. අ. සිමු, කිලෙසමලධොව - මජ්ඣ.
- 3. ගමනෙ පථෙ - සිමු, අසා
- 4. පතිපිළිනො - මව්.
- 5. න දෙසො සො - සිමු, මජ්ඣ.
- 6. නානා කුණපසුච්ඡිතං - පු.
- 7. ඡධ්ධිසිඤ්ඤා - සිමු.
- 8. අනපෙබ්බො - සිමු, මජ්ඣ., අසා.
- 9. උච්චාරායානච්ඡි - පු

11. යම්සේ උෂ්ණය ඇති කල්හි අන්‍ය ශීතලයෙකුදු ඇද්ද එසෙයින් (රාගාදී) තුන් ගිනි ඇති කල්හි නිවනෙක් කැමැති වියයුතු යැ.

12. යම්සේ පාපය ඇති කල්හි කුශලයෙකුදු ඇද්ද, එසෙයින් ජාතිය ඇති කල්හි නො ඉපැද්මකුදු කැමැති වියයුතු යැ.

13. යම්සේ මල වැකුණු මිනිසෙක් දිය පිරුණු තඩාගයක් දෑක ඒ තඩාගය නො සොයා ද ඒ තඩාගයාගේ දෙසෙක් නො වේ.

14. එසෙයින් කෙලෙස්මල දෙවීමෙහි පොහොසත් අමාවිල ඇති කල්හි ඒ අමාවිල නො සොයා නම් අමාන සඬ්ඛ්‍යාත තඩාගයාගේ දෙසෙක් නො වේ.

15. යම්සේ සතුරන් විසින් අවුරන ලදුයෙක් ගමනට නිසි මහ ඇති කල්හි ඒ පුරුෂ තෙමේ නො පලායේ නම් ඒ මාර්ගයාගේ දෙසෙක් නො වේ.

16. එසෙයින් කෙලෙසුන් විසින් භාත්පසින් අවුරන ලදුයේ නිවන් මහ ඇති කල්හි ඒ මහ නො සොයා නම් ඒ නිර්වාණමාර්ගයාගේ දෙසෙක් නො වේ.

17. යම්සේ හටගත් ව්‍යාධි ඇති මිනිසෙක් පිළියම් කරන වෙදකු ඇති කල්හි ඒ ව්‍යාධියට පිළියම් නො කරවා නම් ඒ වෛද්‍යයාගේ දෙසෙක් නො වේ.

18. එසෙයින් ක්ලෙශ නමැති ව්‍යාධීන් විසින් දුකට පැමිණියේ භාත්පසින් පෙලෙන ලදුයේ ඒ මෝක්ෂාවාය්‍යයා නො සොයා නම් ඒ විනෙකා වූ ආවාය්‍යයාගේ දෙසෙක් නො වේ.

19. යම්සේ මිනිසෙක් ගෙලෙහි බද කුණපය ජුගුප්සා කොට හැර-පියා සුඛිත වූයේ ස්වෛරී වූයේ ස්වයංවශී වූයේ නික්ම යේ ද,

20. එසෙයින් ම අනෙකවිධ කුණපයන් රැස් වූ මේ කුණුකය හැරපියා අපෙක්ෂා රහිතයෙම අනාර්ථී වූයෙම යන්නෙමි.

21. යම්සේ ස්ත්‍රීපුරුෂයෝ ඔවස් කිළියෙහි කර්ස (මල) ය අපෙක්ෂා රහිත වූවාහු අනාර්ථීක වූවාහු හැරපියා යෙද්ද,

- 22. එවමෙවා'හං ඉමං කායං නෘනා කුණපපුරිතං
ඡධධයිකාන ගච්ඡස්සං වච්චං කතා යථා කුචිං.
- 23. යථා'පි ජජ්ජරං නාවං පලුග්ගං උදකගාහිනිං¹
සාමී ඡධධිකා² ගච්ඡන්ති අනපෙධා අනඤ්ඤා.
- 24. එවමෙවාහං ඉමං කායං නවච්ඡද්දං ධ්‍රුවස්සවං
ඡධධයිකාන ගච්ඡස්සං ඡිත්තනාවං'ව සාමීකා.
- 25. යථා'පි පුරියො වොරෙහි ගච්ඡන්තො භණ්ඩමාදිය
භණ්ඩච්ඡේදහයං දියවා ඡධධයිකාන ගච්ඡති.
- 26. එවමෙවමයං කායො මහාවොරසමො විය
පහායිමං ගමීසසාමී කුසලච්ඡේදනා භයා.
- 27. එවා'හං විත්තයිකාන නෙකකොට්ඨතං ධනං
නාථානාථානං දකාන හිමවත්තමුපාගමීං.
- 28. හිමවත්තස්ස අච්ඡරෙ³ ධම්මකො නාම පබ්බතො
අස්සමො සුක්කතො මඤ්ඤං පණ්ණසාලා සුමාපිකා.
- 29. වඩ්ඤමං තත්ථ මාපෙසි පඤ්ඤාදෙසවිචජ්ඣිතං
අට්ඨගුණසමුපෙතං අභිඤ්ඤාබලමාහරිං.
- 30. සාටකං පජ්ඣිං තත්ථ නවදෙසමුපාගතං
වාකචීරං නිවාසෙසිං ආදසගුණමුපාගතං⁴
- 31. අට්ඨදෙසසමාකීණණං පජ්ඣිං පණ්ණසාලකං
උපාගමීං රුක්ඛමුලං ගුණෙදසහුපාගතං⁵
- 32. වාපිතං රොපිතං ධඤ්ඤා පජ්ඣිං නිරවසෙසතො
අනෙකගුණසමපනතං පවත්තඵලමාදිසිං.
- 33. තත්ථ පධානං⁶ පද්ධිං ත්‍රියජ්ජධානවඩ්ඤමෙ
අභිඤ්ඤාබලපාපුණිං⁷

- 1. පලුග්ගං උදකගාහිනිං -- මජ්ඣං, පලුග්ගං උදකගාහිනිං - සී.
- 2. ඡධධිකා - මජ්ඣං, මව්.
- 3. හිමවත්තස්සච්ඡරෙ - මජ්ඣං.
- 4. ආදසගුණමුපාගතං - සීච්චි.
- 5. ගුණෙ දසමුපාගතං - සීච්චි, ගුණෙහි දසහුපාගතං - අසා.
- 6. තත්ථපධානං - මජ්ඣං.
- 7. අභිඤ්ඤා බලපාපුණිං - මජ්ඣං.

22. එසෙයින් මම නන් වැදෑරුම් කුණපයෙන් පිරුණු මේ කය (ස්ත්‍රීපුරුෂයන්) සිරුරුකිස කොට (හැරපියා) යන කුටිය සෙයින් හැරපියා යන්නෙමි.

23. යමසේ නැවතීමයේ දුදුරු වූ දිය වැහෙන බිඳුණු නැව අපේක්ෂා රහිත වූවාහු අනර්ථී වූවාහු හැරපියා යෙද්ද,

24. එසෙයින් මම නව සිදුරු ඇති නිරතුරු මල වැගිරෙන මේ කය නැවතීමයන් දිරාගිය නැවක් මෙන් හැරපියා යන්නෙමි.

25. යමසේ මිනිසෙක් රත්තාදී භාණ්ඩ ගෙන සොරුන් සමග යනුයේ භාණ්ඩ අසිඳ ගැනීමෙන් වන බිය දැක හැරපියා යෙත් ද,

26. එසෙයින් මැ මේ කය මහසොරකු වැන්න. කුසල්දහම් වොලොගන්නා බියෙන් මේ කය හැරපියා යන්නෙමි.

27. මම මෙසේ සිතා නොයෙක් කෙළඟණන් ධනය නාථානාථයනට දී හිමවන කරා එළැඹියෙමි.

28. හිමවතට නුදුරු තැන ධම්මක නම් පර්වතයෙක් වෙයි. (එහි) මට අසපුයෙක් මොනොවට මවන ලද. පන්සලෙකුදු මොනොවට මවන ලදී.

29. ඒ අසපුයෙහි පස්වැදෑරුම් (සක්මන්) දෙසින් තොර වූ සක්මනක් මැවී. නොහොත් පක්ෂ්වතීවරණ දෙසයෙන් තොර වූ (පරිඤ්ඤාදි) අෂ්ට ගුණයෙන් යුක්ත වූ අභිඤ්ඤාලය ලැබීමි.

30. එහි දී නව දෙසෙකින් යුක්ත වූ (ඇඳි) සඵව හැරපිමි. දෙලොස් අනුසසෙකින් යුක්ත වූ වැහැරි සිවුරු හැන්දෙමි.

31. අටදෙසෙකින් ගැවැසිගත් පන්සල හැරපිමි. දසගුණයෙකින් යුක්ත වූ රුක්මුලට එළැඹියෙමි.

32. වපුට නිපන් රොපණය කොට නිපන් ධාන්‍යය නිරවශෙෂයෙන් හළිමි. නොයෙක් ගුණයෙන් යුක්ත වූ, තුවටුයෙන් ගිලිහී වැටුණු ඵල වැළඳිමි.

33. ඒ අසපුයෙහි හිදිම සිටිම සක්මනින් ප්‍රධන්- වීර්යය කෙළෙමි. සතියක් ඇතුළත අභිඤ්ඤාලයට පැමිණියෙමි.

- 34. එවං මෙ සිඤ්ඤානසංඝ වසීභුතසංඝ සාසනෙ
දීපඛතරො නාම ජිනො උප්පජ්ඣී ලොකනායකො.
- 35. උප්පජ්ඤනෙ ව ජායනෙන බුජ්ඣනෙන ධම්මදෙසනෙ
චතුරො නිලීනෙන නාද්දසං ක්ඛානරතිසමපපිනො.
- 36. පව්චනාදෙසවීසයෙ නිමනෙත්වා තථාගතං
තස්ස ආගමනං මග්ගං සොධෙත්ති තුට්ඨමානසා.
- 37. අහං තෙන සමයෙන නික්ඛමීත්වා සකස්සමා
ධුතනෙනා වාකවීරානි ගච්ඡාමී අමුඛරෙ තද.
- 38. වේදජාතං ජනං දිස්වා තුට්ඨභට්ඨං පමොදිතං
ඕරොහිත්වාන ගගනා මානුසෙ පුළුඤ්ඤං තාවදෙ.
- 39. තුට්ඨභට්ඨො පමුදිතො, “වේදජාතො මහාජනො
කස්ස සොධියති මග්ගො අඤ්ඤසං වටුමායනං.
- 40. තෙ මෙ පුට්ඨා බ්‍යාකරිංසු¹ බුද්ධො ලොකෙ අනුක්ඛතරො
දීපඛතරො නාම ජිනො උප්පජ්ඣී ලොකනායකො.
තස්ස සොධියතෙ මග්ගො² අඤ්ඤසං වටුමායනං.
- 41. බුද්ධො’ති මම සුත්වාන පිති උප්පජ්ඣී තාවදෙ
‘බුද්ධො බුද්ධො’ති කථයනො සොමනස්සං පවේදයිං.
- 42. තත්ථ ධත්වා විචිනෙත්ඨිං තුට්ඨො සංවිග්ගමානසො
ඉධ බිජානි රොපිස්සං බණ්ණො වෙ මා උප්චවගා.
- 43. යදි බුද්ධස්ස සොධෙථ එකොකාසං දදුථ මෙ
අහමි සොධධිස්සාමී අඤ්ඤසං වටුමායනං.
- 44. අදංසු තෙ මමොකාසං සොධෙතුං අඤ්ඤසං තද
‘බුද්ධො බුද්ධො’ති විනෙතනො මග්ගං සොධෙමහං තද.

1. විශාකංසුං - දිමු, විශාකංසුං - මජ්ඣං.
2. සොධියති පථො - සු., සොධියති මග්ගො - දිමු, මජ්ඣං.

34. මෙසෙයින් තාපසශාසනයෙහි වගී වූ මා දහිඤ සිද්ධියට පැමිණි කල්හි ලොකතායක වූ දීපච්ඡාර නම් ජීවපඤ්චාරයක් වහන්සේ උපන්සේක.

35. (ඔබ) පිළිසිදගන්නා කල්හි ද මව්කුසින් නික්මෙන කල්හි ද බුදු වන කල්හි ද දම්සක් පවත්වන කල්හි ද (මම) ධ්‍යානරතියෙහි ඇලුනෙම සතර තැන්හි දෙතිස් පෙරනිමිති නො දිවිමි.

36. පසල් දනවියෙහි ජනයෝ තථාගතයන් පවරා තුටුසිත් ඇත්තාහු ඔබ වඩනා මහ ශුද්ධ කෙරෙති.

37. එකල්හි මම සිය අසපුයෙන් නික්ම එදවස් වැහැරී සලමීනා අහස්හි යෙමි.

38. හටගත් සොම්නස් ඇති තුටුපහවු වූ ප්‍රමුදිත වූ ජනයා දක එකෙණෙහි අහසින් බැස මිනිසුන් විවාලෙමි.

39. තුටුපහවු වූ ප්‍රමුදිත වූ හටගත් සොම්නස් ඇති මහාජන තෙමේ (මාර්ගය ශුද්ධ කෙරෙයි. නොප විසින) අඤ්ජය වටුම අයන සඬ්ඛ්‍යාත වූ මාර්ගය කවරක්භට ශුද්ධ කරනු ලැබේ ද?

40. මාවිසින් පුළුවස්නා ලද ඔහු මෙසේ පැවැසූහ: ලොවැ අනුත්තර වූ සම්‍යක්සම්බුද්ධ වූ ලොකතායක වූ දීපච්ඡාර නම් ජීවපඤ්චාර වූ බුදුහු උපන්හ, ඔබට අඤ්ජය වටුම අයන සඬ්ඛ්‍යාත මාර්ගය ශුද්ධ කරනු ලැබේ' යයි.

41. 'බුද්ධ' යනු අසා එකෙණෙහි මට ප්‍රීති උපන. 'බුද්ධො බුද්ධො' යි කියමින් සොම්නස් වින්දෙමි.

42. එහි සිට සතුටු වූයෙමි ප්‍රීතියෙන් විස්මිත සිත් ඇතියෙමි මෙසේ සිතීමි: මේ දීපච්ඡාර ජින්කෙතහි කුසල්බිජුවට රොපණය කරන්නෙමි. ක්ෂණසම්පත් නහමක් ඉක්මැ යේවයි.

43. ඉදින් බුදුනට මහ ශුද්ධ කරවු නම මට එක් අවකාශයක් ලැබ මම ද වටුම අයන සඬ්ඛ්‍යාත මාර්ගය ශුද්ධ කරන්නෙමි.

44. එකල්හි ඔහු මට මහ ශුද්ධ කරනු සඳහා එක් පෙදෙසක් දුන්හ. එකල්හි මම 'බුද්ධො බුද්ධො' යි සිතමින් මහ ශුද්ධ කෙරෙමි.

- 45. අතිට්ඨිතෙ මමොකායෙ දීපඤ්ඤා මහාමුනි
වතුහි සතසහසෙසහි ජලභික්ෂුකෙහි තාදිහි
බිණාසවෙහි විමලෙහි පටිපජ්ජි අඤ්ජසං ජිනො.
- 46. පච්චුග්ගමනා වහ්නන්ති වජ්ජන්ති හෙරියො බහු
ආමොදිතා නරමාදා සාධුකාරං පච්චන්ත්සුං.
- 47. දෙවා මනුසො පසුන්ති මනුසුන්ති ව දෙවතා
උහො'පි තෙ පඤ්ඤාලිකා අනුයන්ති තථාගතං.
- 48. දෙවා දිබ්බෙහි තුරියෙහි මනුසුන්ති මානුසෙහි¹ ව
උහො'පි තෙ වජ්ජන්ති අනුයන්ති තථාගතං.
- 49. දිබ්බං මජ්ඣරචං පුප්ඵං පඤ්ඤං පාරිච්ඡන්තකං
දියො දියං ඔකිරන්ති ආකාසනහගතා මරු.
- 50. වමපකං සලලං නිපං නාගපුත්තාගකෙතකං
දියොදියං උකඛිපන්ති භුලිතලඥා නරා.
- 51. කෙසෙ මුඤ්ඤිත්භං තත්ථ වාකචීරඤ්ඤා වමෙකං
කලලෙ පස්ථිරිත්ථාන අචකුජ්ජො නිපජ්ජහං.
- 52. අකකමිත්ථාන මං බුද්ධො සහ සියෙසහි ගච්ඡතු
මා නං කලලෙ අකකමිත්ථො හිතාය මෙ භවිස්සති.
- 53. පඨවියං² නිපන්තස්ස එවං මෙ ආසි වෙතසො
ඉච්ඡමානො අහං අජ්ජ කිලෙසෙ කුම්භෙයෙ මම.
- 54. කිං මෙ අඤ්ඤාතවෙසෙන ධම්මං සච්ඡිකතෙතිධ
සබ්බඤ්ඤාතං පාපුණිත්ථා බුද්ධො හෙසුං සදෙවකෙ.
- 55. කිං මෙ එකෙන තිණ්ණෙන පුරියෙන ථාමදස්සිතා
සබ්බඤ්ඤාතං පාපුණිත්ථා සන්තාරෙසුං සදෙවකෙ.
- 56. ඉමිනා මෙ අධිකාරෙන කතෙන පුරිපුත්තමෙ
සබ්බඤ්ඤාතං පාපුණිත්ථා තාලෙමි ජන්තං බහු.

- 1. මානුසකෙහි - සීඉ.
- 2. පඨවියං - මජ්ඣං, පුඤ්ඤියං - ඉ.
- 3. පාපුණාමි - මවි.

45. මාගේ මාර්ග කොට්ඨාශය කොට නො ගිම් කල්හි මහාමුනි වූ පස්මරුන් දිනු දීපච්ඡාර සර්වඥයන් වහන්සේ ඡඩහිඤ වූ තාදී ගුණ ඇති පහවූ රාගාදී මල ඇති සාරලක්ෂයක් රහතුන් සමග මහට පිළිපත් සේක.

46. සතුටු වූ දෙවමනුෂ්‍යයෝ පෙරගමන් කෙරෙහි, බොහෝ බෙර වයනි, සාධුකාර පවත්වති.

47. දෙවියෝ මිනිසුන් දකිති, මනුෂ්‍යයෝත් දෙවියන් දකිති, ඒ දෙව මිනිස් දෙපස මැ ඇදිලි බැඳ තථාගනයන් පසුපස්හි යෙති.

48. දෙවියෝ දිව්‍යතුර්‍යයෙන් ද මනුෂ්‍යයෝ මානුෂක තුර්‍යයෙන් ද ඒ දෙපක්ෂයෙහි වූවෝ වාදනය කෙරෙමින් තථාගනයන් පසුපස්හි යෙති.

49. ආකාශ සඬබ්‍යාන නහස්හි නොහොත් අහස්හි ද දෙවලොවහි ද වූ දෙවියෝ දිව මදාරා මල් ද පියුම් ද පරසතු මල් ද ඒ ඒ දෙසින් විසුරුවන්.

50. පොළොව තෙලෙහි වූ මනුෂ්‍යයෝ සපුමල් ද සරල (හොර) කුසුම් ද කොළොම්මල් ද නා- දෙඹ- වැටකේ මල් ද ඒ ඒ දෙසින් නහන්.

51. මම එහි හිසකෙස් මුදු වැහැරී ද සමකඩ ද කලල්මත වතුරුවා අධොමුඛ වැ හොත්මි.

52. බුදුහු මා ඇක්මගෙන අතැවැසියන් සමග වඩනාසේක්වා, නහමක් කලල්හි ඇක්මෙන්වා, ඒ මට බොහෝ කලක් හිත පිණිස වන්නේ යැ.

53. පෘථිවියෙහි හොත් මට මෙබඳු වූ චිත්ත පරිච්ඡේදයක් වී: මම අද කැමැති වූයෙමි නම් මාගේ රාගාදී කෙලෙසුන් දවන්නෙමි.

54. මෙ අත්බැවිහි අප්‍රකට වෙශයෙන් දහම් පසක් කිරීමෙන් මට කවර ප්‍රයෝජන ද සර්වඥතාඥනයට පැමිණ දෙවියන් සහිත ලොවැ බුදු වන්නෙමි.

55. තමාගේ බල දක්නා වූ පිරිමිනියක් වැ එකලා වැ තරණය කිරීමෙන් මට කවර ප්‍රයෝජන ද? සර්වඥතාඥනයට පැමිණ දෙවියන් සහිත ලොවැසියන් තරණය කරවන්නෙමි.

56. පුරුෂොත්තම වූ බුදුන් කෙරෙහි කරන ලද මාගේ මේ අධික සත්කාරයෙන් සර්වඥතාඥනයට පැමිණ බොහෝ ජන සමූහයා (සසරින්) තරවමි.

- 57. සංසාරයොතං ඡිද්දිකා විභිංසෙකා තයො භවෙ
ධම්මනාවං සමාරුයහ සනතාරෙසං සදෙවකෙ.
- 58. මනුසසතං ලිඛගසම්පතභි හෙනු සකාරදසුනං
පබ්බජාගුණසම්පත්ති අධිකාරො ච ඡදනා
අට්ඨධම්මසාමාධානං අභිනිභාරො සම්ඡකති.
- 59. දීපඛතරො ලොකවිදු ආහුතීනං පටිගහො
උසසීසකෙ මං යකාන ඉදං වචනමබ්බුචි.
- 60. පසසථ ඉමං තාපසං ජට්ඨං උග්ගතාපනං
අපරිමෙය්‍ය ඉතො කපෙස බුද්ධා ලොකෙ භවීසසති.
- 61. අහු¹ කපිලවහ්‍යා රමො නිකම්භිකා තථාගතො
පධානං පදනිකාන කකා දුකකරකාරිකං*
- 62. අපපාලරුකබ්බුලසමි² නිසීදිකා තථාගතො*
තත්ථ පායාසමග්ගං³ තෙරඤ්ජරවුපභිති
- 63. තෙරඤ්ජරාය තීරමභි පායාසං ආදයං⁴ සො ජිනො
පටිසත්තවරමග්ගෙන බොධිමුද්‍රං භි ඵනිති.
- 64. තතො පදකඛිණං කකා බොධිමණ්ඩං අනුත්තරො⁴
අසසඤ්ජරුකබ්බුලමභි බුද්ධිසසති මහායසො.
- 65. ඉමසස ජනිකා මාතා මායා නාම භවීසසති
පිතා සුඤ්ඤාදනො නාම අයං හෙසසති ගොතමො.
- 66. අනාසවා චිත්තරාගා⁵ සත්තචිත්තා සමාහිතා
කොලිතො උපතිසෙස ච අග්ගා හෙසසන්ති සාවකා.
- 67. ආනඤ්ජ නාමුපට්ඨාකො උපට්ඨීසසති තං ජිනං
බෙමා උපපලවණණා ච අග්ගා හෙසසන්ති සාවිකා.
- 68. අනාසවා චිත්තරාගා⁵ සත්තචිත්තා සමාහිතා
බොධි තසස භගවතො අසසඤ්ජො'ති උවුට්චති.

- 1. අථ - සිමු.
- * පාදදවයමිදං සිහළක්ඛර මුද්දිත පොත්තෙන න දියසතෙ.
- 2. පායසමග්ගං - සිමු, පසාසං පග්ගං - සායා
- 3. ආයසං අද - සිමු, පායසං අදි - මජ්ඣං, සායා.
- 4. නරුක්ඛරො - සිමු, අනුත්තරං - සායා.
- 5. චිත්තලා - සිමු.

57. සංසාර නමැති ශ්‍රෝතස සිද පියා තුන් හවය නසා දහම් නැවට නැඟී දෙවියන් සහිත ලොකයා තරවන්නෙමි.

58. මිනිසන්බව යැ ලිඛිතසම්පත් යැ (අර්හත්වයට) හෙතුසම්පන්න බව යැ දිවමන් බුදුන් දැකීම යැ පැවිද්ද යැ අන්තරාසම්පන්න සඛිකාන ගුණසම්පත් යැ ජීවිතපරිත්‍යාග සඛිකාන අධිකාර යැ (බුදුකුරුදහමිහි කළ) කුශලවිෂ්ඤ ඇති බව යැ යන අට දහමුත් ඒකවීම හෙතු කොට ගෙන,

59. දක්ෂිණෙය හෙයින් දන් පිළිගන්නා වූ දීපඛකර සර්වඥයන් වහන්සේ මා හිස්දෙර වැඩිදිට මෙවදන් වදළහ.

60. ජටාධර වූ උග්‍ර වූ තපස් ඇති මේ තවුස්ත්‍රු බලවූ. මෙයින් අප්‍රමේය කල්පයෙහි ලොවැ බුදු වෙයි.

61. එකල්හි තථාගත වූ මේ තෙම කපිල නම් සිත්කලු වූ පුරයෙන් නික්ම ප්‍රධන්වීර්යය වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට-

62. තථාගත තෙම අප්පල් නම් රුක්මුල්හි හිඳ එහි දී කිරිපිඬු පිළිගෙන නිල්දලා ගංතෙරට එළැඹෙයි.

63. ඒ ජීනපක්ඛමාර තෙම නිල්දලා හෝතෙර හිඳ කිරිපිඬු වළඳා (දෙවියන්) පිළියෙළ කළ උත්තම මාර්ගයෙන් ඇසැකුබෝරුක වෙත එළැඹෙයි.

64. ඉක්බිති ඒ අනුත්තර වූ බෝසත් බෝමැඩ පැදකුණු කොට මහායසස් ඇතියේ ඇසැකුරුක්මුල්හි හිඳ බුදුවන්නේ යැ.

65. මොවුන්ගේ ජනිත මව තොමෝ මායා නම් වන්නී යැ ජනක පියා තෙමේ ශුද්ධාදන නම් වන්නේ යැ මේ තෙම ගොතම නම් වන්නේ යැ.

66. අනාසුච වූ චිතතරාග ඇති සන්හුන් සිත් ඇති එකඟ වූ සිත් ඇති කොලිත යැ උපතිස්ස යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ.

67. ආනන්ද නම් උපස්ථායකයෙක් ඒ ජීනපක්ඛමාරයනට උවටැත් කෙරෙයි, බෙමා යැ උප්පලවණ්ණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ.

68. ඔවුහු අනාසුච වූවාහු චිතරාග වූවුහු සන්හුන් සිත් ඇත්තාහු සමාහිත වූවාහු වෙති. ඒ හඟවත්හුගේ බොධිය 'ඇසැකු' යයි කියනු ලැබේ.

- 69. විනෝ ව හත්ථාලවකො අග්ගා භෙසසනතුපට්ඨකා
උහරා නන්දමාතා ව අග්ගා භෙසසනතුපට්ඨකා.
ආයු වසසනං තස්ස ගොතමස්ස යසසීනෝ.
- 70. ඉදං සුඤ්ඤා වචනං අසමස්ස මහෙසීනෝ
ආමොදිතා නරමරු බුද්ධඛිඤ්ඤා රො අයං.
- 71. උකකුට්ඨිසඤ්ඤා වනෝනති¹. අපොච්චනති හසතති ව
කත ඤජ්ඣි නමස්සනති දසසහසී සදෙවකා.
- 72. යදිමස්ස ලොකනාඨස්ස විරජකීස්සාම සාසනං
අනාගතමහි අද්ධානෙ භෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
- 73. යථා මනුස්සා නදිං තරනතා පටිතිත්ථාං විරජකීය
භෙට්ඨා තිත්ථො ගහෙතාන උහරන්ති මහානදිං.
- 74. එවමෙව මයං සබ්බෙ යදිමුඤ්ඤාමිමං ජිනං
අනාගතමහි අද්ධානෙ භෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
- 75. දීපඛ්ඤා ලොකවිදු ආහුතීනං පටිග්ගහො
මම කමං පකිතෙතො දකඛිණං පදමුඤ්ඤි.
- 76. යෙ තත්ථාසුං ජිනපුතතා පදකඛිණං ලකංසු මං
දෙවා මනුස්සා අසුරා ව අභිවාදෙතාන පකකමුං.
- 77. දසසනං මෙ අතිකකතෙත සසච්ඤ ලොකනායකෙ
සයනා වුට්ඨනිතාන පලලඛ්ඤාමාහුජිං තද.
- 78. සුබ්බෙත සුඛිතො භොමි පාලොජ්ජන පමොදිතො
පිතියා ව අභිසසනෙතා පලලඛ්ඤාං අහුජිං තද.
- 79. පලලඛ්ඤාන නිසීදිතා එවං විනෝසහං තද
වසීහුතො අහං ක්ඛානෙ අභිඤ්ඤාපාරමිං ගතො.
- 80. සහසීයමහි ලොකමහි ඉසයො නත්ථි මෙ සමා
අසමො ඉද්ධිධමෙඤ්ඤ අලහිං ඊදිසං සුඛං.
- 81. පලලඛ්ඤාහුජනෙ මස්සං දසසහසාධිවාසීනො
මහානාදං පවතෙසුං ධුටං බුද්ධො හවිසසී.

1. උකකුට්ඨි සඤ්ඤා - පිඹු.

69. චිත්ත යැ හත්තාලවක යැ යන මොහු අග උච්චු වෙති, උත්තරා යැ නන්දමාතා යැ යන මොහු අග උච්ච වෙත්.

70. අසම වූ මහර්ෂීන්ගේ මෙවදන් අසා මේ බුද්ධබිජාභිකුර-
යෙකැ'යි දෙවමනුෂ්‍යයෝ සතුටු වූවාහු-

71. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිනහසෙති, දසදහසක් සක්වළ
දෙවියන් සහිත ලෝවැසියෝ කළ ඇදිලි ඇත්තාහු නමස්කාර කෙරෙත්.

72. ඉදින් මේ ලොකනාථයන්ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත
කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

73. යමසේ මිනිස්සු ගංහෝ තරණය කරන්නාහු ප්‍රතිමුඛ තීර්ඪය
වැරදි යට නොටැහී ගෙන මහගහ තරණය කෙරෙද්ද.

74. එසෙයින් මැ ඇපි සියල්ලමෝ ඉදින් මේ බුදුන් හරමෝ නම්
අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වම්හ.

75. පුජා පිළිගන්නා වූ දීපභිකර නම් බුදුහු මාගේ කර්මය ප්‍රකාශ
කොට දකුණු පිය නැඟුහ.

76. එහි යම් බුද්ධපුත්‍ර කෙනෙක් වූවාහු ද ඔහු මා පැදකුණු කළාහු යැ
දෙවියෝ ද මිනිස්සු ද අසුරයෝ ද මා අභිවාදන කොට නික්ම ගියාහු යැ.

77. සඛසයා සහිත වූ ලොකස්වාමීන් මාගේ දර්ශනය ඉක්ම වූ කල්හි
ශයනයෙන් නැහී සිට එකල්හි පලක් බැඳ හුන්මි.

78. එකල්හි කායික වෛතසික සුඛයෙන් සුඛිතයෙම වෙමි,
ප්‍රාමොද්‍යයෙන් ප්‍රමුදිතයෙමි, ප්‍රීතියෙන් පැතුරුණෙමි පලක් බැඳ හුන්මි.

79. එකල්හි මම පලගින් හිඳ මෙසේ සිතීමි: 'මම ධ්‍යානයෙහි වසී
වූයෙමි, පඤ්චාභිඤයෙහි පරතෙරට ගියෙමි.

80. දශසහශ්‍රීලොකධාතූයෙහි මා හා සම වූ සාෆිහු නැනැ'යි
(පඤ්චවිධ) සාද්ධිධර්මයන්හි අවල වූයෙමි මෙබඳු වූ සොමනස් ලදිමි.

81. මාගේ පලග බැඳීමෙහි ලා දශසහශ්‍රී ලොකධාතූ වැසි (මහාබ්‍රහ්ම)
යෝ 'තෙපි ඒකාන්තයෙන් බුදු වව'යි මහානාද පැවැත්වූහ.

- 82. යා පුබ්බෙ බොධිසත්තානං පලලඛකවරමාභුරෙ
නිමිත්තානි පදිසසනති තානි අජජ පදිසසරෙ,
- 83. සීතං ව්‍යපගතං හොති උණ්හකඛ්ඵ උපසමුච්ඡි
තානි අජජ පදිසසනති ධුචං බුද්ධො භවිසසසි.
- 84. දසසහසසි ලොකධාතු නිසසඤ්ඤා හොති නිරාකුලා
තානි අජජ පදිසසනති ධුචං බුද්ධො භවිසසසි.
- 85. මහාවාතා න ව්‍යාභ්‍යානි න සඤ්ඤානි සවනනියො
තානි අජජ පදිසසනති ධුචං බුද්ධො භවිසසසි.
- 86. ඵලජා දකජා පුප්ඵා සබ්බෙ පුප්ඵනති තාවදෙ
තෙපජජ පුප්ඵතා සබ්බෙ ධුචං බුද්ධො භවිසසසි.
- 87. ලතා වා යදි වා රුක්ඛා ඵලහාරා හොනති තාවදෙ
තෙපජජ ඵලිතා සබ්බෙ ධුචං බුද්ධො භවිසසසි.
- 88. ආකාසට්ඨා ව භුමමට්ඨා රතනා ජොතනති තාවදෙ
තෙපජජ රතනා ජොතනති ධුචං බුද්ධො භවිසසසි.
- 89. මානුසකා ව දිබ්බා ව තුරියා වජ්ජනති තාවදෙ
තෙපජ්ජහො අභිරවනති ධුචං බුද්ධො භවිසසසි.
- 90. වීචිත්තපුප්ඵා ගගනා අභිවසනති තාවදෙ
තෙපි අජජ පදිසසනති ධුචං බුද්ධො භවිසසසි.
- 91. මහාසමුද්දො ආභුජති දසසහසසි පකමපති
තෙපජ්ජහො අභිරවනති ධුචං බුද්ධො භවිසසසි.

82. පෙර බෝසතුන්ගේ උතුම් පලග බැඳුමෙහි යම් නිමිති කෙනෙක් පැනුණාහු ද අද ඒ නිමිතිහු දක්නා ලැබෙත්.

83. (පෙර බෝසතුන් කලා) සිහිල් බව පහවැ ගියේ වන, උණුසුම ද සන්තිණ, දන් ඒ නිමිතිහු දක්නා ලැබෙති. (එහෙයින් තෙපි) ඒකාන්තයෙන් බුදුවන්නවු යැ.

84. (පෙර බෝසතුන් කෙරෙහි) දසදහසක් සක්වළ නිශ්ශබ්ද වුවා නිරාකුල වී. ඒ පෙරනිමිතිහු අද දක්නා ලැබෙති. (එහෙයින් තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නවු යැ.

85. (පෙර බෝසතුන් කලා) මහපවත්නු නො හැමුහ, නදීහු නො ගැළැහ. අද ඒ පෙරනිමිතිහු දක්නා ලැබෙති. (එහෙයින් තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නවු යැ.

86. ගොඩ උපදනාවු ද දියෙහි උපදනා වූ ද හැම මල්හු එකෙණෙහි පිපුණාහ. දැනුදු එ හැම කුසුමයෝ පිපුණාහ. (එහෙයින් තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නවු යැ.

87. ලියහු ද රුක්හු ද එකෙණෙහි පලබර වූහ. දැනුදු එ හැම ලිය රුක්හු හටගත් එල ඇති වූහ. (එහෙයින් තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නවු යැ.

88. අහස්ගත වූ ද භූමිගත වූ ද (මුතු මැණික් ඇ) රැඳිත්හු එකෙණෙහි බැබළූහ. දැනුදු ඒ රැඳිත්හු බබලති. (එහෙයින් තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නවු යැ.

89. මිනිසුන් අයත් වූ ද දෙවියන් අයත් වූ ද (ආතත-විතතාදී) තුර්යයෝ එකෙණෙහි වාදනය වූහ. දැනුදු ඒ උභය තුර්යයයෝ මැනැවින් නාද වෙති. (එහෙයින් තෙපි) නියතයෙන් බුදුවන්නවු යැ.

90. විසිතුරු පැහැති සුවඳ කුසුම්හු එකෙණෙහි අහසින් වටහ, දැනුදු ඒ පෙරනිමිතිහු දක්නා ලැබෙති. (එහෙයින් තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නවු යැ.

91. (පෙර බෝසතුන් කලා) මහලුහුද හැකිලිණ, දසදහස් ලෝධා සැලිණ, දැනුදු ඒ මුහුදු ලොකධාතු යන දෙක අතිශයින් නාද කෙරෙති. (එහෙයින් තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නවු යැ.

- 92. නිරයෙසු දසසහසසී¹ අභි භිබ්බන්ති තාවදෙ තෙපජ්ජ නිබ්බුතා අග්ගී ධුවං බුද්ධො භවීසසසි.
- 93. විමලො හොති සුරියො සබ්බා² දිසසන්තී තාරකා තෙ'පි අජ්ජ පදිසසන්තී ධුවං බුද්ධො භවීසසසි.
- 94. අනොවච්චෙය්න උදකං මහියා උබ්බිජ්ජි'තාවදෙ තමපජ්ජබ්බිජ්ජනෙ මහියා ධුවං බුද්ධො භවීසසසි.
- 95. තාරාගණා වීරොවන්ති නකකිත්තා ගගනමණ්ඩලෙ විසාබා වජ්ඣමයුත්තා ධුවං බුද්ධො භවීසසසි.
- 96. බිලාසයා දරීසයා නිකම්මන්ති සකාසයා තෙපජ්ජ ආසයා ඡුඤා ධුවං බුද්ධො භවීසසසි.
- 97. න හොති අරති සකතානං සන්තුට්ඨා හොන්ති තාවදෙ තෙපජ්ජ සබ්බෙ සන්තුට්ඨා ධුවං බුද්ධො භවීසසසි.
- 98. රොගො තදුපසමන්ති ජීසවජා ව විනසසති තාති අජ්ජ පදිසසන්ති ධුවං බුද්ධො භවීසසසි.
- 99. රාගො තදු තනු හොති දෙසො මොහො විනසසති තෙ' පජ්ජ වීගතා සබ්බෙ ධුවං බුද්ධො භවීසසසි.
- 100. භයං තදු න භවති අජ්ජපෙතං පදිසසති තෙන ලීඛිතන ජානාම ධුවං බුද්ධො භවීසසසි.
- 101. රජොනුඤාංසති උඤාං අජ්ජපෙතං පදිසසති තෙන ලීඛිතන ජානාම ධුවං බුද්ධො භවීසසසි.
- 102. අතිට්ඨගන්ධො පකකමති දිබ්බගන්ධො පවායති සොපජ්ජ වායති ගන්ධො ධුවං බුද්ධො භවීසසසි.

1. නිරයෙපි දසසහසසෙස - මජ්ඣ, අසා.
 නිරයෙසු දසසහසසසීසු - මව්.
 2. සබ්බෙ - සිඉ.

92. දස දහසක් ලොධාභි නිරවලා එකෙණෙහි ගිනි නිවිණ, දැනුණු එගිනි නිවිණයේ වන, (එහෙයින් තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නාවූ යැ.

93. හිරු නිර්මල විය. හැම නකත්තරු පෙනුණාහ. දැනුණු එ පෙර නිමිත්තු දක්නා ලැබෙත්. (එහෙයින් තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නාවූ යැ.

94. නො වට කල්හි මැ එකෙණෙහි මැ පොළොවින් දිය පැන නැඟිණි. දැනුණු එ දිය පොළොවින් පැන නැඟෙයි. (එහෙයින් තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නාවූ යැ.

95. තාරකා සමූහයෝ ද නකත්තරු ද සියලු ගගනමණ්ඩලය ද සඳු හා සමග යෙදුණු විසා නකත ද බබළති. (එහෙයින් තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නාවූ යැ.

96. බිලයෙහි හෝනා සත්හු ද ගුහායෙහි හෝනා සත්හු ද සවකීය ආසයසානායෙන් හික්මුණාහ. දැනුණු ඔහු ආසයෙන් නික්මුණාහ. (එහෙයින් තෙපි) එකාන්තයෙන් බුදු වන්නාවූ යැ.

97. එකෙණෙහි සත්තට උකටලි නො වී යැ. (හැම සත්හු) සතුටු වූහ. දැනුණු එ සියල්ලෝ සතුටු වූවාහ. (එහෙයින් තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නාවූ යැ.

98. ඒ පෙර බෝසතුන් කල රොගයෝ සන්හුන්හ, සාගිනි ද නැසිණ. දැනුණු ඒ පෙරනිමිත්තු දක්නා ලැබෙති. (එහෙයින් තෙපි) එකාන්තයෙන් බුදු වන්නාවූ යැ.

99. එකල්හි කාමරාගය තුනී (පරියුට්ඨාන රහිත) විය. ද්වේෂය ද මොහය ද නැසිණ. දැනුණු එ සියල්ලෝ පහවගියාහ. (එහෙයින් තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නාවූ යැ.

100. ඒ පෙර බෝසතුන් දවස (සත්තට) බියෙක් නො වී. දැනුණු තෙල බිය රහිත බව දක්නා ලැබෙයි. ඇපි එ ලකුණෙන් දනුමහ, (තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නාවූ යැ.

101. (පෙර බෝසතුන් කල) රජස් උඩට නොනැඟිණ. දැනුණු තෙල නිමිනි දක්නා ලැබෙයි. ඇපි එලකුණෙන් දනුමහ, (තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නාවූ යැ.

102. (පෙර බෝසතුන් කල) අනිටුගඳ පහවගියේ යැ. දිවසුවඳ හැමී යැ දැනුණු එ දිවසුවඳ හමයි. (එහෙයින් තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නාවූ යැ.

- 103. සබ්බෙ දෙවා පදිසසනති ධ්වංසා අරුපිනො තෙ'පජ්ජ සබ්බෙ දිසසනති ධුවං බුද්ධො භවිසසයි.
- 104. යාවතා නිරයා නාම සබ්බෙ දිසසනති තාවදෙ තෙ'පජ්ජ සබ්බෙ දිසසනති ධුවං බුද්ධො භවිසසයි.
- 105. කුඨ්ඨා කවාටා සෙලා ච න භොනනාවරණා¹ තද ආකාසභුතා තෙ' පජ්ජ ධුවං බුද්ධො භවිසසයි.
- 106. චුඨී ච උපපතති ච බණේ තසමි න විජ්ජති තාති අජ්ජ පදිසසනති ධුවං බුද්ධො භවිසසයි.
- 107. දලභං පග්ගණිත විරියං මා නිවත්ති² අභිකකම මයමෙපතං පජානාම ධුවං බුද්ධො භවිසසයිති.
- 108. බුද්ධසස වචනං සුඤ්ඤා දසසහසසීන දුභයං තුට්ඨනට්ඨො³ පමුදිතො එවං විනෙතසහං තද.
- 109. අද්දොඤ්ඤාවචනා බුද්ධා අමොසවචනා ජිනා විතථං නත්ඨී බුද්ධානං ධුවං බුද්ධො භවාමහං.
- 110. යථා බික්ඛං නහෙ ලෙඬිඬු ධුවං පතති භුමියං තථෙ'ව බුද්ධසෙට්ඨානං වචනං ධුවසසසනං විතථං නත්ඨී බුද්ධානං ධුවං බුද්ධො භවාමහං.
- 111. යථා'පි සබ්බසත්තානං මරණං ධුවසසසනං තථෙ'ව බුද්ධසෙට්ඨානං වචනං ධුවසසසනං විතථං නත්ඨී බුද්ධානං ධුවං බුද්ධො භවාමහං.
- 112. යථා රත්තිකකායෙ පනෙත සුරියඤ්ඤාමනං ධුවං තථෙ'ව බුද්ධසෙට්ඨානං වචනං ධුවසසසනං විතථං නත්ඨී බුද්ධානං ධුවං බුද්ධො භවාමහං.

- 1. භොනනාවරණං - සිඞු.
- 2. මා නිවත්ති - මජ්ඣ.
- 3. භවද්දනට්ඨො - සිඞු.

103. (පෙර බෝසතුන් කලා) අරුතල වැසි දෙවියන් තබා හැම දෙවියෝ පැණුනාහ. දැනුණු එ හැම දෙවියෝ පැනෙති (එහෙයින් තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නවු යැ.

104. යම් පමණ නිරයෝ නම් වෙන් ද එ හැම එකෙණෙහි පැනුණාහ දැනුණු එ හැම නරකයෝ දක්නා ලැබෙති. (එහෙයින්) තෙපි නියතයෙන් බුදු වන්නවු යැ.

105. ඒ පෙර බෝසතුන් කල්හි පවුරු ද දෙර කවුළු ද පව්න ද ආවරණ නො වීය. දැනුණු ඔහු නිරාවරණ වෙති. (එහෙයින්) තෙපි නියතයෙන් බුදු වන්නවු යැ.

106. එකෙණෙහි මරණ ද ඉපැත්ම ද නො වී. දැන් ඒ පෙර නිමිත්තු දක්නා ලැබෙති. (එහෙයින් තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නවු යැ.

107. වීයභිය දැඩි කොට ගත්ව, නහමක් නවත්ව, පෙරට යව, ඇපිඳු තෙල කරුණු දනුමහ. (තෙපි) නියතයෙන් බුදුවන්නවු යැ.

108. දිවකුරු බුදුන්ගේද දසදහසක් සක්වළ දෙවියන්ගේ ද යන දෙපක්ෂයෙහි වදන් අසා එකල්හි මම හටු පහටු වූයෙමි සතුටු සිත් ඇත්තෙමි මෙසේ සිතීමි.

109. බුදුවරයෝ එකානන වචන ඇත්තාහ. ඒන වූ සඵඤ්ජයෝ නො සිස් වචන ඇත්තාහ. බුදුවරයන්ගේ අතථාය බසෙක් නැති, මම එකානන යෙන් බුදු වෙමි.

110. යම්සේ අහස්හි දමන ලද කැටක් එකානනයෙන් බිම වැටෙට ද එසෙයින් මැ බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන්ගේ වචනය එකානනයෙන් වනසුලු ද ශාඛාවක ද වෙයි. බුදුවරයන්ගේ අතථාය බසෙක් නැති. නියතයෙන් මම බුදු වෙමි.

111. යම්සේ සියලු සත්තට මරණය එකානන ශාඛන ද එසෙයින් මැ බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන්ගේ බස ද එකානන ශාඛන වෙයි. බුදුවරයන්ගේ අතථාය බසෙක් නැති. නියතයෙන් මම බුදු වෙමි.

112. යම්සේ රූය ගෙවීම පැමිණි කල්හි හිරු උදවීම එකානන වෙට ද එසෙයින් මැ බුදුවරයන්ගේ වචනය එකානන ශාඛන වෙයි, බුදුවරයන් අතථාය බසෙක් නැති. නියතයෙන් මම බුදු වෙමි.

113. මෙසේ ශයනයෙන් නික්මුණු සිංහයාගේ නාද කිරීම එකානත වේ ද එසෙයින් මැ බුද්ධිශ්‍රේණියන්ගේ වචනය එකානත ශාශ්වත වෙයි. බුද්ධවරයන්ගේ අතථාය බසෙක් නැති. නියතයෙන් මම බුදු වෙමි.

114. යම්සේ ආපනනසත්ථ (ගැබ්නි) යන්ගේ ප්‍රසූතිය එකානත වේ ද එසෙයින් මැ බුද්ධිශ්‍රේණියන්ගේ වචනය එකානත ශාශ්වත වෙයි. බුද්ධවරයන්ගේ අතථාය බසෙක් නැති. (එයින්) මම නියතයෙන් බුදු වෙමි.

115. උඩ දෙව්ලොව යැ යට මිනිස්ලොව යැ දඟදිශායෙහි යැ යන ධර්මධාතුව හිමි කොට ඔබ්බෙනොබ බුදුකුරු දහම් සොයම් නම් මැනැවි.

116. එකල්හි (බුදුකුරු දහම්) විමසනුයෙම මහර්ෂි වූ පූර්ව බෝසතුන් විසින් ඇසුරු කළ (සමොධියට) මහාමාඪී වූ පළමු වන දනපාරමිතාව දිට්ඨි.

117. ඉදින් තෙපි සමොධියට පැමිණෙන්නට රිසියවූ නම් පළමු කොට මේ දනපාරමිතාව දැඩි කොට සමාදන් වැ දනපාරමිතාව පූරණය කරව. හෙවත් දනයාගේ පරතෙරට යව.

118. යම්සේ (දිය කිරි ඇ) යම් කිසිවකින් පරිපූරණ වූ කුමනෙක් යටිහුරු කරන ලද්දේ දිය නිරවශෙෂ කොට වගුරුවා ද, එහි නො රැඳේ ද,

119. එසෙයින් මැ හීනොක්කාමධ්‍යම වූ යාවකයන් දක යටිහුරු කළ කළයක් සෙයින් නිරවශෙෂ කොට දන් දෙව.

120. යම් හෙයෙකින් තෙල බුදුකුරු දහම්හු මෙතෙක් මැ නො වන්නාහු ද එහෙයින් යම් ධර්ම කෙනෙක් බොධිය මුහුකුරු වන්නාහු ද ඒ අනෙකුදු බුදුකුරු දහම් සොයන්නෙමි.

121. එකල්හි සොයන්නෙම මහර්ෂි වූ පූර්ව බොධිසත්තකයන් විසින් භාවිත බහුලීකාත වූ දෙවැනි ශීලපාරමිතාව දිට්ඨි.

122. ඉදින් තෙපි සමොධියට පැමිණෙන්නට රිසියවූ නම් දෙ වැනි වූ මේ ශීලපාරමිතාව දැඩි කොට සමාදන් වැ ශීලපාරමිතාව පූරණය කරව. හෙවත් ශීලයාගේ පරතෙරට යව.

123. යම්සේ සෙමෙරමුව තෙමේ වලක් කිසිවෙක්හි ලැගුණේ වාලධිය නො සිඳී ද එහි මැ මරණයට පැමිණේ ද-

124. එ සෙයින් මැ තෙපි (ප්‍රාතිමොක්ෂ සංවරාදි සිව් බිමහි සිල් පූරව, සෙමෙරමුව වාලධිය සෙයින් හැම කල්හි ශීලය රක්ෂා කරව.

- 125. න හෙනෙ එත්තකායෙව බුද්ධධම්මා හවිසසරෙ අඤ්ඤා'පි විචිතියාමි යෙ ධම්මා බොධිපාවනා.
- 126. විචිතනෙතා තද දකඛිං තතියං නෙකකම්මපාරමිං පුබ්බකෙහි මහෙසීහි ආසෙවිතනියෙවිතං.
- 127. ඉමං තුං තතියං තාව දලහං කතවා සමාදිය නෙකකම්මපාරමි¹ ගච්ඡ යදි බොධිං පතතුමිච්ඡසි.
- 128. යථා අත්ථසරෙ පුරිසො විරවුකො දුබ්දදිනො න තත් රාගං දභිජනෙති මුත්තං යෙව ගවෙසති.
- 129. තථෙව තුං සබ්බභවෙ පසස අත්ථසරෙ විය නෙකකම්මාහිච්චො හොහි භවතො පරිමුත්තියා.
- 130. න හෙනෙ එත්තකායෙව, බුද්ධධම්මා හවිසසරෙ අඤ්ඤා'පි විචිතියාමි යෙ ධම්මා බොධිපාවනා.
- 131. විචිතනෙතා තද දකඛිං චතුත්ථං පඤ්ඤාපාරමිං පුබ්බකෙහි මහෙසීහි ආසෙවිතනියෙවිතං.
- 132. ඉමං තුං චතුත්ථං තාව දලහං කතවා සමාදිය පඤ්ඤාපාරමිතං² ගච්ඡ යදි බොධිං පතතුමිච්ඡසි.
- 133. යථා'පි³ භික්ඛු භික්ඛනෙතා භීතමුක්ඛකථාමච්ඡකිමෙ කුලානි න විචජ්ජනෙතා එවං ලහති යාපනා.
- 134. තථෙව තුං සබ්බකාලං පරිපුච්ඡනෙතො බුධිං ජනං පඤ්ඤාපාරමිතං² ගන්තවා සලොබොධිං පාපුණියසසි.
- 135. න හෙනෙ එත්තකායෙව බුද්ධධම්මා හවිසසරෙ අඤ්ඤාපි විචිතියාමි යෙ ධම්මා බොධිපාවනා.
- 136. විචිතනෙතා තද දකඛිං පඤ්ඤාමිං විරිය පාරමිං⁴ පුබ්බකෙහි මහෙසීහි ආසෙවිතනියෙවිතං.

1. නෙකකම්මපාරමිතං - සායාමඡසං.
 3. යථාහි - මච්චි.

2. පඤ්ඤාය පාරමිං - මච්චි.
 4. විරිය පාරමිං - මඡසං.

125. යම් හෙයෙකින් තෙල බුදුකුරු දහමිහු මෙතෙක් මැ නො වන්-
වන්නාහු ද එහෙයින් යම් ධර්ම කෙනෙක් බොධිය මුහුකුරු වන්නාහු ද
ඒ අනෙකුදු බුදුකුරු දහමි සොයන්නෙමි.

126. එකල්හි සොයන්නෙමි මහර්ෂි වූ පෙර බෝසතුන් විසින් භාවිත
බහුලිකෘත වූ තුන් වැනි නෛෂ්ක්‍රමය පාරමිතාව දිටිමි.

127. ඉදින් තෙපි සඬොධියට පැමිණෙන්නට රිසියවූ නම් තුන්වැනි
වූ මේ නෛෂ්ක්‍රමයපාරමිතාව දැඩි කොට සමාදන් වැ ශීලපාරමිතාව
පුරුණය කරව හෙවත් නෛෂ්ක්‍රමයයාගේ පරතෙරට යව.

128. යම්සේ බන්ධනාගාරයෙහි බොහෝ කල් විසූ දුකින් පීඩිත වූ
පුරුෂයෙක් එහි ඇලුම් නූපදවා ද මිදීම මැ සොයා ද-

129. එසෙයින් මැ තෙපි කාමාදි සියලු භවයන් බන්ධනාගාරයන්
සෙයින් දක්ව, භවයෙන් මිදීම සඳහා නෛෂ්ක්‍රමයට අභිමුඛ වව.

130. යම් හෙයෙකින් තෙල බුදුකුරු දහමිහු මෙතෙක් මැ නොවන්නා-
හු ද එහෙයින් යම් ධර්ම කෙනෙක් බොධිය මුහුකුරුවන්නාහු ද ඒ අනෙ-
කුදු බුදුකුරු දහමි සොයන්නෙමි.

131. විමසනුයෙමි මහර්ෂි වූ පූර්ව බොධිසත්තයන් විසින් භාවිත
බහුලිකෘත වූ ප්‍රඥපාරමිතාව දිටිමි.

132. ඉදින් තෙපි සඬොධියට පැමිණෙන්නට රිසියවූ නම් සතර
වැනි වූ මේ ප්‍රඥමිතාව දැඩිකොට සමාදන් වැ ප්‍රඥපාරමිතාව පූර්ව.

133. යම්සේ මහණ පිටුසිභා යනුයේ භිනොන්කෘෂට මධ්‍යම
වූ කුලයන් නො හරනේ මෙසේ යැපෙන පමණ අහර ලබා ද,

134. එසෙයින් මැ තෙපි හැම කල්හි පණ්ඩිත ජනයා පුළුවුස්නහු
ප්‍රඥ පාරමිතාවට පැමිණ සමයක් සඬොධියට පැමිණෙන්නවු යැ.

135. යම් හෙයෙකින් තෙල බුදුකුරු දහමිහු මෙතෙක් මැ නො
වන්නාහු ද එහෙයින් යම් ධර්ම කෙනෙක් බොධිය මුහුකුරු වන්නාහු ද ඒ
අනෙකුදු බුදුකුරු දහමි සොයන්නෙමි.

136. එකල්හි විමසනුයෙමි පෙර මහර්ෂි වූ බොධිසත්තයන් විසින්
ආදරයෙන් සෙවුනා ලද තිරකුරු සෙවුනා ලද පස් වැනි වූ වියර් පාරමිතාව
දිටිමි.

- 137. ඉමං කං පඤ්ඤාමං තාව දලහං කකවා සමාදියා විරිය පාරමිතං ගච්ඡ යදී බොධිං පතතුමිච්ඡසි.
- 138. යථා'පි සීහො මිගරාජා නිසජ්ජධානාවඤ්ඤාමො අලීනවිරියො හොති පග්ගහිතමනො තද
- 139. තථෙව කං¹ සබ්බභවෙ පග්ගණ්හ විරියං දලහං විරියපාරමිතං ගතවා සමොධාධිං පාදුණිසසසි.
- 140. න හෙනෙ ඵත්තකායෙව බුද්ධධම්මො භවිසසරෙ අඤ්ඤාපි විචිනිසාමි යෙ ධම්මො බොධිපාවනා.
- 141. විචිනනො තද දකඛි ඡට්ඨමං බන්තිපාරමිං පුබ්බකෙහි මහෙසීහි ආසෙවිතනිසෙවිතං.
- 142. ඉමං කං ඡට්ඨමං තාව දලහං කකවා සමාදිය තත් අදෙච්ඡකම්මනසො² සමොධාධිං පාදුණිසසසි.
- 143. යථා'පි පඨවී³ නාම සුවිමසි අසුවිමසි ච සබ්බං සහති නිකෙඛපං න කරොති පටිසං දයං⁴
- 144. තථෙ'ව කමසි සබ්බසං සමමානාවමානකම්මො⁵ බන්තිපාරමිතං ගතවා සමොධාධිං පාදුණිසසසි.
- 145. න හෙනෙ ඵත්තකායෙව බුද්ධධම්මො භවිසසරෙ අඤ්ඤාපි විචිනිසාමි යෙ ධම්මො බොධිපාවනා.
- 146. විචිනනො තද දකඛි සත්තමං සච්චපාරමිං පුබ්බකෙහි මහෙසීහි ආසෙවිතනිසෙවිතං.
- 147. ඉමං කං සත්තමං තාව දලහං කකවා සමාදිය තත් අදෙච්ඡකම්මවනො සමොධාධිං පාදුණිසසසි.

- 1. කමසි - සිඉ
- 2. අදෙච්ඡකම්මනසො - මජ්ඣ.
- 3. පඨවී - මජ්ඣ.
- 4. තයා - ඉ.
- 5. සමමානනාවමානකම්මො - මහි සබ්බභවෙ'සමමානනවිමානා කමො - ඉ.

137. ඉදින් තෙපි සමුදායයට පැමිණෙන්නට රිසියවූ නම් පස් වැනි වූ මේ වියඪපාරමිතාව දැඩි කොට සමාදන් වූ වියඪපාරමිතාව සම්පූර්ණ කරව.

138. යම්සේ සිංහමාගරාජතෙමේ හිදිමි-සිටිමි-සක්මන්හි නො පසු-බස්නා වියඪ ඇත්තේ දැඩි කොට ගන්නා ලද සිත් ඇත්තේ වේ ද.

139. එසෙයින් මැ තෙපි (උපනුපන්) හැම හවයෙහි වියඪය දැඩි කොට ගත්ව, වියඪ පාරමිතාවට පැමිණ සමාසක් සමුදායයට පැමිණෙන්නවු යැ.

140. යම් හෙයෙකින් තෙල බුදුකුරු දහම්හු මෙතෙක් මැ නො වන්නාහු ද එහෙයින් යම් ධර්ම කෙනෙක් බොධිය මුහුකුරු වන්නාහු නම් ඒ අනෙකුදු බුදුකුරු දහම් සොයන්නෙමි.

141. එකල්හි විමසනුයෙමි මහර්මී වූ පූර්ව බොධිසත්තයන් විසින් භාවිත බහුලිකෘත වූ ස වැනි ක්ෂාන්තිපාරමිතාව දිටිමි.

142. තෙපි මේ සවැනි ක්ෂාන්තිපාරමිතාව දැඩි කොට සමාදන් වූ ගෙන ඒ ක්ෂාන්තියෙහි එකානත සිත් ඇතියහු සමාසක් සමුදායයට පැමිණෙන්නවු යැ.

143. යම්සේ පෘථිවිය නම් බහාලන ලද සුදුන් ආදි පච්ත්‍රය ද කුණපාදි අපච්ත්‍රය ද යන සියල්ල ඉවසා ද (ඒ සුචි අසුචි නික්ෂේපයෙන්) කොප ස්නේහ නො කෙරේ ද.

144. එ සෙයින් මැ තෙපිදු සියල්ලන්ගේ බුහුමන් අවමන් ඉවසනුවහු ක්ෂාන්තිපාරමිතාවට පැමිණ සමාසක් සමුදායයට පැමිණෙන්නවු යැ.

145. යම් හෙයෙකින් තෙල බුදුකුරු දහම්හු මෙතෙක් මැ නො වන්නාහු ද එහෙයින් යම් ධර්ම කෙනෙක් බොධිය මුහුකුරු වන්නාහු නම් ඒ අනෙකුදු බුදුකුරු දහම් සොයන්නෙමි.

146. එකල්හි විමසනුයෙමි මහර්මී වූ පූර්ව බොධිසත්තයන් විසින් භාවිත බහුලිකෘත වූ සත් වැනි සත්‍යපාරමිතාව දිටිමි.

147. තෙපි මේ සත් වැනි සත්‍යපාරමිතාව දැඩි කොට සමාදන් වූ ගෙන ඒ සත්‍යපාරමිතායෙහි අතථ්‍යවචන රහිත වූවහු සමාසක් සමුදායයට පැමිණෙන්නවු යැ.

- 148. යථා'පි ඔසධි නාම තුලාභුතා සදෙවකෙ
සමයෙ උතුචසෙස¹ වා නෙවොකකමති² වීථිනො.
- 149. තථෙ'ව කච්චි සචෙච්චු මා ඔකකමී හි³ වීථිනො
සචුචපාරමිතං ගනතවා සචෙඛාධං පාපුණිසසසි.
- 150. න හෙනෙ එත්තකායෙච බුද්ධධම්මා හවිසසරෙ
අඤ්ඤා'පි විචිතියාමී යෙ ධම්මා ඛොධිපාවනා.
- 151. විචිතනෙතා තද දකඛං අට්ඨමං අධිට්ඨානපාරමිං
පුබ්බකෙහි මහෙසීහි ආසෙචිතනියෙචිතං.
- 152. ඉමං කුං අට්ඨමං තාව දුලහං කකා සමාදිය
තත්ත කුං අචලො භුත්වා සචෙඛාධං පාපුණිසසසි.
- 153. යථා'පි පබ්බතො සෙලො අචලො සුප්පතිට්ඨිතො
න කමපති භුත්වානෙහි සකට්ඨානෙ'ව තිට්ඨති.
- 154. තථෙ'ව කච්චි අධිට්ඨානෙ සබ්බද අචලො හච
අධිට්ඨානපාරමිං⁴ ගනතවා සචෙඛාධං පාපුණිසසසි.
- 155. න හෙනෙ එත්තකායෙච බුද්ධධම්මා හවිසසරෙ
අඤ්ඤා'පි විචිතියාමී යෙ ධම්මා ඛොධිපාවනා.
- 156. විචිතනෙතා තද දකඛං නචමං මේත්තාපාරමිං
පුබ්බකෙහි මහෙසීහි ආසෙචිතනියෙචිතං.
- 157. ඉමං කුං නචමං තාව දුලහං කකා සමාදිය
මේත්තාය අසමො හොහි යදී ඛොධිං පතතුමීච්චසි.
- 158. යථා'පි උදකං නාම කල්යාණෙ ප:පකෙ ජනෙ
සමං එරති සිතෙන පවාහෙති රජොමලං.⁵

- 1. උතුචචෙට - පු.
- 2. න වොකකමති - සීචු, මජ්ඣං, ස්‍යා, න ඔකකමති - අස්සා.
- 3. නාතිකකම හි - සීචු, මා වොකකම හි - මජ්ඣං, මා වොකකමී හි - මට්ඨි.
මා වොකකමසි - ස්‍යා
- 4. අධිට්ඨාන පාරමිතං - සීචු, මජ්ඣං.
- 5. රජං මලං - පු.

148. යමිසේ ඔසධිකාරකා නම් සදෙවක ලොකයාහට තුලා සදාශ වුවා වැසි කල්හිදු හිමත් ගිමත් කල්හිදු ගමන වීථියෙන් ඉවත් වැ නො යේ ද නොහොත් සදෙවකලොකයාහට ප්‍රාණාරක්ෂායෙහි ප්‍රමාණ වූ සිඟුරු මිරිස් ආදිය ඵලදන සමයෙහි තත් තත් රොගොපගම වීථියෙන් නො ඉක්මැ පවතී ද,

149. එසෙයින් තෙපිදු සත්‍යයෙහි වීථියෙන් නො ඉක්මෙව. සත්‍ය පාරමිතාවට පැමිණ සමයක් සමෛධියට පැමිණෙන්නවු යැ.

150. යමි හෙයෙකින් තෙල බුදුකුරුදහම්හු මෙතෙක්මැ නොවන්නාහු ද එහෙයින් යමි ධර්ම කෙනෙක් බොධිය මුහුකුරු වන්නාහු නම් ඒ අනෙකුදු බුදුකුරුදහම් සොයන්නෙමි.

151. එකල්හි විමසනුයෙමි මහර්ෂී වූ පූර්ව බොධිසත්‍යයන් විසින් භාවිත බහුලිකෘත වූ අටවැනි අධිෂ්ඨානපාරමිතාව දිට්ඨි.

152. තෙපි මේ අට වැනි පාරමිතාව දැඩි කොට සමාදන් වැ ගෙන ඒ අධිෂ්ඨානපාරමිතායෙහි නිශ්චල වැ සිට සමයක් සමෛධියට පැමිණෙන්න වූ යැ.

153. යමිසේ ගෛලපර්වතයෙක් අවල වූයේ එහෙයින් මැ මොනො- වට පිහිටියේ සැඩ පවතින් නො සැලේ ද තමා සිටින්නැහි මැ සිටි ද.

154. එසෙයින් මැ තෙපි අධිෂ්ඨානයෙහි හැම කල්හි නිශ්චල වව. අධිෂ්ඨානපාරමිතාවට පැමිණ සමයක් සමෛධියට පැමිණෙන්නවු යැ.

155. යමි හෙයෙකින් තෙල බුදුකුරු දහම්හු මෙතෙක් මැ නොවන්නා හු ද එහෙයින් යමි ධර්ම කෙනෙක් බොධිය මුහුකුරුවන්නාහු නම් ඒ අනෙකුදු බුදුකුරු දහම් සොයන්නෙමි.

156. එකල්හි විමසනුයෙමි මහර්ෂී වූ පූර්ව බොධිසත්‍යයන් විසින් භාවිත බහුලිකෘත වූ නව වැනි මෛත්‍රීපාරමිතාව දිට්ඨි.

157. තෙපි මේ නව වැනි මෛත්‍රී පාරමිතාව දැඩි කොට සමාදන් වැ ගෙන ඉදින් සමයක් සමෛධියට පැමිණෙනු රිසියවූ නම් මෛත්‍රීභාවනා- යෙහි අසම වව.

158. යමිසේ ජලය නම් කල‍්‍යාණ වූ ද පාපක වූ ද ජනයන් සිහිල් ඉණයෙන් සම වැ ස්පර්ශ කෙරේ ද රජස්මල ආදිය පවිත්‍ර කෙරේ ද-

- 159. තථෙ'ව කම්මි භිතාභිතෙ¹ සමං මෙඤ්ඤාය භාවය මෙඤ්ඤාපාරමිතං ගන්තවා සමොධාධිං පාපුණ්සසසි.
- 160. න භෙදෙඤ ඵඤ්ඤායෙව බුදුධිධර්මො භවිසසරෙ අඤ්ඤා'පි විචිතියසාමි යෙ ධර්මො බොධිපාවනා.
- 161. විචිතනෙත්තා තද දකඛිං දසමං උපෙකඤාපාරමිං පුබ්බකෙභි මහෙසීභි ආසෙවිතනිසෙවිතං.
- 162. ඉමං කං දසමං තාව දලහං කකා සමාදිය කුලාභුතො දලොහා හුතවා සමොධාධිං පාපුණ්සසසි.
- 163. යථා'පි පඨවී² නාම භිකඛිතං අසුචිං සුචිං උපෙකඤාති උභොපෙතෙ කොපානුනාවජ්ජතා.
- 164. තථෙ'ව කම්මි සුබදුකෙඛි කුලාභුතො සද භව උපෙකඤාපාරමිං ගන්තවා සමොධාධිං පාපුණ්සසසි.
- 165. ඵඤ්ඤායෙ'ව තෙ ලොකෙ යෙ ධර්මො බොධිපාවනා තතුඤ්ඤා නස් අඤ්ඤානු දලහං තස් පතිට්ඨහ.
- 166. ඉමෙ ධර්මෙ සච්චසතො සභාවසරසලකඤ්ඤා,³ ධර්මතෙජෙන වසුධා දසසහසසි පකමපථ.
- 167. වලඛී රචනී පඨවී⁴ උච්ඡුයනතං ව පිළිතං⁵ තෙලයනෙත යථා වකකං උචං කමපති මෙදිතී.
- 168. යාවතා පරිසා⁶ ආසී බුදුධිය පරිවෙසනෙ පවෙධමානා සා තස් මුච්ඡිතා සෙති භුමියං.
- 169. සවානෙකසහසසාති කුමභීනඤ්ඤා සතා බහු සඤ්චුණ්ණා මථීතා තස් අඤ්ඤාමඤ්ඤාං පසට්ඨිතා.⁷
- 170. උඛඛිග්ගා තසිතා භීතා භන්තා බ්‍යාධිතමානසා මහාජනා සමාගමම දීපබ්බරලුපාගමුං.

- 1. කං භිතාභිතෙ - සා - මජ්ඣං, කං අභිතභිතෙ - ධ.වු, මච්.
- 2. පඨවී - මජ්ඣං.
- 3. සභාව සරසලකඤ්ඤා - සා, මජ්ඣං, මච්.
- 4. වලඛී රචනී පඨවී - මජ්ඣං, වලඛී රචනී පුදුච්චි, - මච්.
- 5. ඉච්ඡුයනතං ව පිළිතං - වු.
- 6. සා තද පරිසා - වු.
- 7. අඤ්ඤාමඤ්ඤාපසට්ඨිතා - අසා.

159. එසෙයින් මෑ තෙපිදු හිතාහිතයන් කෙරෙහි මෙතොහොචනාව සම කොට වඩව. මෙත්‍රිපාරමිතාවට පැමිණ සමාක් සබ්බොධියට පැමිණෙන්නවු යැ.

160. යම් හෙයෙකින් තෙල බුදුකුරුදහම්හු මෙතෙක් මෑ නොවන්නාහු ද එහෙයින් යම් ධර්ම කෙනෙක් බොධිය මුහුකුරුවන්නාහු නම් ඒ අනෙකුදු බුදුකුරු දහම් සොයන්නෙමි.

161. එකල්හි විමසනුයෙමි මහර්මී වූ පූර්ව බොධියතකයන් විසින් භාවිත බහුලිකාන වූ දසවැනි උපෙක්ෂාපාරමිතාව දිට්මි.

162. තෙපි මේ දස වැනි පාරමිතාව දැඩි කොට සමාදන් වූ ගෙන කුලා (කරාදිය) සදාශ වුවහු දැඩි වූ සිට සමාක් සබ්බොධියට පැමිණෙන්නවු යැ.

163. යම්සේ පෘථිවිය නම් බහාලනලද අපචිත්‍රය ද පචිත්‍රය ද යන මෙ දෙක කොප ය අනුන්‍ය යන දෙකින් තොරවූ උපෙක්ෂා කෙරේ ද-

164. එසෙයින් මෑ තෙපිදු හැමකල්හි සුඛදුඛයෙහි කුලා සදාශ වව. උපෙක්ෂාපාරමිතාවට පැමිණ සබ්බොධියට පැමිණෙන්නවු යැ.

165. ලොකයෙහි යම් ධර්ම කෙනෙක් බොධිය මුහුකුරුවන්නාහු නම් ඔහු මෙතෙක් මෑ යි. ඒ දශපාටීරන් හැර මත්තෙහි අන්‍ය බුද්ධිකාරක-ධර්මයෙක් නැති. එහි දැඩිසේ සිටුව.

166. මේ පාරමිධර්මයන් ස්වභාව සංඛ්‍යාත සරසලක්ෂණ හෙයින් සමමග්නිය කරන්නහුගේ දහම් තෙදින් දසදහසක් සක්වල පෘථිවිය කමා වූ යැ.

167. මහපොළොව පෙළනලද උක්යතක් සෙයින් සැලිණ, ගුගුළා ය. මෙදිනි තොමෝ තෙලියතෙක සකක් සෙයින් කමා වූ ය.

168. දීපඛාර බුදුරදුන් (වළඳවන) දන්හල්හි යම් පමණ පිරිස් කෙනෙක් වුවාහු ද, ඔහු කමා වෙමින් මුසපත් වූ එ තැන්හි බිලූ වැනිදගත්හ.

169. නේසුචහස් ගණන් කළ ද බොහෝ සියගණන් සැළ ද එකිනෙක ගැටුණාහු ඇලැළ සුණුපිසුණු වූ ගියහ.

170. තැනිත් සිතැති (එහෙයින්) තැවුණු බියපත් වූ භානන වූ පිඩිත සිත් ඇති මහාජනයෝ රැස්වැගෙන දීපඛාර බුදුන් කරා එළැඹියහ.

- 171. කීං හවිසසති ලොකස්ස කල්‍යාණමථ පාපකං
සබ්බො උපද්දතො ලොකො තං විනොදෙහි චකක්ඛම.
- 172. තෙසං තද්ද සඤ්ඤපෙසි දීපභිකරො මහාමුනි
විසසන්තා හොථ මා හාථ¹ ඉමඤ්ඤං පඨවිකමපනෙ.
- 173. යමහං අජජ බ්‍යාකාසිං බුද්ධො ලොකෙ හවිසසති
එසො සමමසති ධම්මං පුබ්බකං ජීනසෙවිතං.
- 174. තස්ස සමමසතො ධම්මං බුද්ධභූමීං අසෙසතො
තනනා'යං කම්පිතා ජඨවී² දසසහස්සී සදෙවකෙ.
- 175. බුද්ධස්ස චචනං සුඤ්ඤා මනො හිබ්බාසී තාවදෙ
සබ්බෙ මං උපසඛකම්ම පුතාපි අභිවාදස්සං³
- 176. සමාදිසීන්තා බුද්ධගුණං දලහං කන්ධාන මානසං
දීපඛකරං⁴ නමස්සිත්වා ආසනා උඨස්ථිං තද්ද.
- 177. දිබ්බං මානුසකං පුප්ඵං දෙවා මානුසකා උභො
සමොකිරන්ති පුප්ඵෙහි වුඨස්සත්තස්ස ආසනා.
- 178. වෙදයන්ති ච තෙ සොත්ථිං දෙවා මානුසකා. උභො
මහත්තං පත්ථිතං තුයහං තං උභස්සු යථිච්ඡිතං.
- 179. සබ්බිතියො විචජ්ජනතු සොකො රොගො⁴ වීනස්සතු
මා තෙ හවන්තකරායො⁵ චුස බ්වං බොධිමුක්ඛමං.
- 180. යථා'පි සමයෙ පකෙත පුප්ඵන්ති පුප්ඵිනො දුමා
තථෙව කං බුද්ධචීර බුද්ධඤ්ඤෙණන පුප්ඵසී.
- 181. යථා යෙ කෙවී සමබුද්ධා පුරස්සං දසපාරම්භී
තථෙව කං මහාවීර පුරය දසපාරම්භී.

- 1 භායථං - මජ්ඣං.
- 2. පඨවී - මජ්ඣං, පුඨවී - සීමු
- 3. පුතාපි මං අභිවාදස්සං - සීමු, මවී, පුතාපි අභිවාදස්සං - මජ්ඣං, සතා.
- 4. සබ්බරොගො - සීමු.
- 5. හවන්තකරායා - මජ්ඣං.

171. කීමැ (වහන්ස,) ලොවට කලාණයෙක් හෝ යළි පාපයෙක් හෝ වන්නේද, හැම ලෝවැසි තෙමෙ උපදැන විය. පසැස් වූ භාග්‍ය-වතුන් වහන්ස, ඒ දුරුකළ මැනව.

172. එකල්හි මහාලුනි වූ දීපඛාර සච්ඤයන් වහන්සේ මේ පාරිච්ඡිකම්පනයෙහි (තෙපි) විචේසන වඩු, නහමක් බියපත් වව'යි ඒ ජනයනට මෙසේ හභවාලූ සේක:

173. 'මේ තෙමේ මතු ලොවැ බුදු වේ' යයි මම අද යමක්හට ප්‍රකාශ කෙළෙමි ද, ඒ සුමෙධ තවුස් පෙර බුදුවරයන් බෝසත් කලා සෙවුනා ලද පැරුම් දම් සමඔඹින කෙරෙයි.

174. බුදුවට කාරණ වූ පැරුම්දම් කිරවසෙස්නෙන් සිමියුනා ඔහුට එකරුණෙන් දෙවිලෝ සහිත දසදහසක් සක්වලෑ මේ පාරිච්ඡිකම්පා වී යයි.

175. බුදුරදුන්ගේ බස් අසා එ කෙණෙහි (ඔවුන්ගේ) සිත හිච්ඡිණ. යළිදු ඔහු සියල්ලෝ මා වෙත පැමිණ මට අභිවාදන කළාහුය.

176. එකල්හි සිත තරකොට බුදුගුණ (-පැරුම්දම්) සමාදන් ව දිවතුරු බුදුරදුන් වැද හුනස්නෙන් නැඟී සිටියෙමි.

177. දෙවියෝ ද මනුෂ්‍යයෝ ද යන දෙපක්ෂය (මදුරාදි) දිවමල් ද මිනිස්ලොවැ මල් ද ගෙන ආසනයෙන් නැඟීසිටුනා මා මතුයෙහි මල් වගුරුවාලූහ.

178. ඒ දෙවිමිනිස් යන දෙ පක්ෂය 'නොප විසින් මහත් වූ තනතුරක් පතන ලද, ඒ තනතුර රිසි සේ ලබව'යි සාධාරණව ප්‍රකාශ කළාහු ය.

179. සියලු උවදුරු දුරු වැ සෙන් වේවා ශෝක රොග නැසියේවා නොපට අත්තරායෙක් නහම් වේවා, උතුම් වූ සමායක්සම්බොධිය වහා අචබොධ කරව'යි.

180. යමසේ ඒ ඒ ගස මල් ගන්නා කාලය පැමිණි කල්හි මල් හට ගන්නා වෘක්ෂයෝ විකසිත වෙන් ද, මහාවීරයන් වහන්ස, එසෙයින් තෙපි දු බුද්ධිඤනයෙන් ප්‍රබොධ වෙව.

181. යමසේ යම කිසි බුදු කෙනෙක් දසපැරුම් පිරුව:හු ද, මහාවීරයන් වහන්ස, එසෙයින්ම තෙපිදු දසපැරුම් පුරව.

- 182. යථා යෙ කෙච් සමබුද්ධා බොධිමණ්ඩලෙහි බුජ්ඣකරෙ
තථෙව කං මහාවීර බුජ්ඣසසු ජනබොධියං.
- 183. යථා යෙ කෙච් සමබුද්ධා ධම්මවකකං පචන්ත්‍යුං
තථෙව කං මහාවීර ධම්මවකකං පචන්ත්‍ය.
- 184. පුණ්ණමාසෙ යථා චන්ද්‍ර පරිපූර්ණා විරොචති
තථෙව කං පුණ්ණමනො විරොච දසසහසසියං.
- 185. රාහුමුක්ඛො යථා සුරියො තාපෙන අභිරොචති¹
තථෙව ලොකා මුඤ්චිතො විරොච සිරියා තුචං.
- 186. යථා යා කාවි නදියො ඔසරන්ති මහොදධිං
එවං සදෙවකා ලොකා ඔසරන්තු² තචන්තිකෙ.
- 187. තෙහි ථුතප්පසඤ්චො³ සො දසධම්මෙ සමාදිය
තෙ ධම්මෙ පරිපූරෙණො පචන් පාවිසී⁴ තදති.

සුමේධකථා නිවසීතා.

- 1. අභිරොචති - මජ්ඣ.
- 2. ඔසරන්ති - සීමු.
- 3. ථුතප්පසඤ්චො - සීමු.
- 4. පාවිසී - මජ්ඣ.

182. යමසේ යම කිසි සම්බුදු කෙනෙක් බෝමඬ වැඩහිඳු (සඵඤ්ඤාඤානාය) අවබෝධ කළාහු ද, මහාවීරයන් වහන්ස, එසෙයින් තෙපිදු බුද්ධබෝධියෙන් නොහොත් සඵඤ්ඤා බෝධිමූලයෙහි (සිව්සස්) අවබෝධ කළ මැනවි.

183. යමසේ යමකිසි සම්බුදු කෙනෙක් දම්සක් පැවැත්වූවාහු ද, මහාවීරයන් වහන්ස, එසෙයින් තෙපි දු දම්සක් පවත්වාලුව මැනැවි.

184. යමසේ පණුරැසිපොහොයෙහි (උපද්‍රවාපගලයෙන්) පරිශුද්ධ වූ සඳු බබළාද එසෙයින් තෙපි දු පිරිපුන් මනදෙළ ඇතියහු දසදහසක් සක්වළු බැබැළුණ මැනැවි.

185. යමසේ රාහු ග්‍රහයා කෙරෙන් මිදුණු හිරු තෙදින් දිලියේ ද එසෙයින්මැ තෙපි දු ලෝ දහම් හා අලිප්ත වැ බුදුසිරිත් බබළනු මැනැවි.

186. යමසේ යම කිසි නදී කෙනෙක් (ටෙන් නම් ඔහු) මහසයුර කරා ගලාබසින් ද, එසෙයින් දෙවියන් සහිත ලෝවැසියෝ නොප සමීපයට එළැඹෙත්වා.

187. ඒ දෙවියන් විසින් සකුතප්‍රශංසා වූ ඒ සුමේධ තවුස්හු දස පැරුම් දම් සමාදන් වැ ගෙන එකල්හි ඒ පැරුම්දම් පුරමින් ධම්මක පභීතයෙහි මහවනයට පිවිසියාහ'යි.

සුමේධකථා නිමි.

1. දීපඛකර බුද්ධචංසො

1. තදු තෙ හොජයිතාන සසඛසං ලොකනායකං
උපගඤ්ජුං සරණං තස්ස¹ දීපඛකරස්ස සන්තීනො.
2. සරණාගමනෙ කඤ්චී හිවෙසෙති² තථාගතො
කඤ්චී පඤ්ඤු සීලෙසු සීලෙ දසවිධෙ පරං.

 3. කසසවී දෙනී සාමඤ්ඤං චතුරො ඵලමුක්ඛමෙ
කසසවී අසමෙ ධමමෙ දෙනී සො පටිසම්භිදු.
 4. කසසවී වරසමාපභතියො අට්ඨ දෙනී නරාසභො
තිසෙසා කසසවී විජජායො ජලභිඤ්ඤා පවෙච්ජති.
 5. තෙන යොගෙන ජනකායං ඔවදි සො මහාමුත්ති
තෙන විජාරිකං ආසි ලොකනාඨස්ස සාසනං.
 6. මහාහනුසභකඛන්ධො³ දීපඛකරසනාමකො⁴.
බහු ජනෙ තාරයති පරිමොචෙති දුග්ගතිං.
 7. බොධිනෙය්‍යං ජනං දීසවා සතසභසෙසපි යොජනෙ
බණෙන උපගනන්තාන බොධෙති තං මහාමුත්ති.
 8. පඨමාභිසමයෙ බුද්ධො කොට්ඨසතමබොධසී
දුතියාභිසමයෙ නාථො නවුත්තිකොට්ඨබොධසී.
 9. යදු ව දෙවභවනම්භි බුද්ධො ධම්මදෙසසී
නවුත්තිකොට්ඨසභසානං තතියාභිසමයො අහු.
 10. සන්තිපාතා තයො ආසුං දීපඛකරස්ස සන්ද්දන්තො
කොට්ඨසතසභසානං පඨමො ආසි සමාගමො.

1. තස්ස-පු
2. නිවෙසෙසි-මජ්ඣ., නිවාසෙසි-සීඉ.
3. මහාහනු උපගනනිකො-මචී
4. දීපඛකරස්ස නාමකො-ම ඡ ස.

1. දීපඛකර බුද්ධවංශය

1. එකල්හි ඒ රඹගම් වැසියෝ සඛකයා සහිත වූ ලොකනායකයන් වහන්සේ වළඳවා ඒ දිවකුරු බුදුන් සරණ කොට ගියාහු ය.

2. තපාගතයන් වහන්සේ කිසිවක්හු සරණාගමනයෙහි ද, කිසිවක්හු පත්සිල්හි ද, සමහරුන් දඹවිධ ශීලයෙහි ද, පිහිටුවූහ.

3. ඒ දිවකුරු බුදුහු කිසිවක්හට සතර ශ්‍රාමණ්‍ය සඛඛායාන මාභීය ද, උතුම් වූ සතර ආයථිඵලය ද දුන්හ, කිසිවක්හට අසම වූ සිව්දිළිසැඹියා දහම් දුන්හ.

4. නරග්‍රෙෂ්ඨ වූ සථිඥයන් වහන්සේ කිසිවක්හට උතුම්වූ අටසමවන් දුන්හ. කිසිවක්හට ත්‍රිවිද්‍යා ද ඡාඛිඤාවන් ද දුන්හ.

5. ඒ මහාමුනි වූ සථිඥයන් වහන්සේ ඒ නයින් ජනසමූහයාට අවවාද කළහ. ඒ අවවාදයෙන් ලොකනාථයන් වහන්සේගේ ශාසනය පතළේ වී.

6. මහත් වූ (සිංහසදාශ වූ පිරිපුන්) හනු ඇති වාෂභසදාශ වූ (සමවෘත්ත මනෝඤ) ස්කන්ධ ඇති දීපඛකර නම් වූ සථිඥයන් වහන්සේ (බුද්ධ වෛමනය වූ) බොහෝ ජනයන් (සසරින්) කැරවූහ. දුගතයෙන් මුදුණු.

7. මහාමුනි වූ සථිඥයන් වහන්සේ සියදහස්යොදුන්හි පවා සිටි සත්‍යාවබෝධයට නිසි වූ ප්‍රජාව දැක ඇසිල්ලෙකින් සමීපයට එළැඹ ඒ ප්‍රජාවට සත්‍යාවබෝධය කැරවූහ.

8. දීපඛකර බුදුරජාණන් වහන්සේ ප්‍රථමධර්මාභිසමයෙහි කෙළ-සියක් සත්තට සත්‍යාවබෝධය කැරවූහ. ලොකසාමී වූ බුදුහු දභිතිය ධර්මාභිසමයෙහි (නාරදකුටයෙහිදී) අනුකෙළක් සත්තට සත්‍යාවබෝධය කැරවූහ.

9. තවද යම් කලෙක බුදුහු දෙව්භවනයෙහි වැඩසිට දහම් දෙසුසේක් ද. (එකල්හි) අනුකෙළදහසක් සත්තට තුන්වැනි ධර්මාභිසමය වී.

10. දීපඛකර ශාසනාන් වහන්සේට තුන් ශ්‍රාවකසන්ඨානානගයෙක් වී, කෙළසියදහසක් ශ්‍රාවකයන්ගේ ප්‍රථම සමාගමය වී.

11. පුත නාරදකුට්මහි පච්චෙකගතෙ ජිනෙ
බිණ්ණාසවා චිතමලා සමිංසු සතකොචියො.
12. යමහි කාලෙ මහාවීරො සුද්දසනසිලුවවයෙ
නචුතිකොචිසහසෙසහි පචාරෙසි මහාචුති.
13. [අතං තෙන සමයෙන ජට්ටො උග්ගතාපනො
අනුලිසබමහි චරණෙ පඤ්ඤාභිඤ්ඤාපු පාරදො.*]
14. දසවීසසහසානං ධාණාභිසමයො අහු
එකද්දිනං දහිගමයා ගණනාතො අසබ්බියා.
15. චිත්ථාරිකං බාහුජ්ඤ්ඤං ඉද්ධං ජීතං අහු තද
දීපඛකරසස හගවතො සාසනං සුවිසොධිතං.
16. චත්තාරිසතසහසානානි ඡළභිඤ්ඤා මහිඤ්ඤා
දීපඛකරං ලොකවිදුං පට්ඨාරෙතාහි සබ්බද.
17. යෙ කෙචි තෙන සමයෙන ඡහනති මානුසං හවං
අප්පත්තමානසා සෙධා ගරහිතා ව්ථ හවනති තෙ.
18. සුපුපචිතං පාවචනං අරහතෙතහි තාදිහි
බිණ්ණාසවෙහි විමලෙහි උපසොහති සබ්බද්ද.
19. නගරං රච්චවති නාම සුදෙවො නාම බතඨියො
සුමෙධා නාම ජාතිකා දීපඛකරසස සත්ථුතො.
20. දසවසසහසානානි අගාරමජ්ඣං සොඤ්ඤා වසී
හංසා කොඤ්ඤා මධුරා ච තයො පාසාදමුක්ඛමා.
21. තීණි සතසහානානි නාරියො සමලඛකතා
පදුමා නාම සා නාරි උසහකඛන්ධො නාම අත්‍රජො.
22. නිමිත්තෙ චතුරො දීසවා හතීයාතෙන නිකඛිති
අනුනදසමාසානි පධානං පදහි ජිතො.

1. පට්ඨාරෙසි-සිචු.
2. ගරහිතා-ම ඡ සං.
3. උපසොහති සදෙවකෙ-පු.
4. අගාරං අඤ්ඤාසො-සිචු.-මජ්ඣං,
අගාරං අප්පඤ්ඤාවසී ජිතො-සාතා

* **අයං ගාථා අත්ථසාලිනියා ධම්මසඤ්ඤා- අච්ච කථා නිදනවණ්ණනාය දීපඛකර බුද්ධිවංසෙ ලිඛිතා ඉමසමි. පන බුද්ධිවංසෙ නක්ඛිතාවො යෙව පනසායා සුක්ඛකරො. කසමාති වෙ? හෙධා, සුමෙධා-කපාසු කථිතා හි. (අච්ච කථා)

11. යළි ජනපඤ්චාර වූ සච්ඤාත් වහන්සේ නාරදකුටයෙහි විවේක සඳහා වැඩි කල්හි විගත වූ (රාගාදී) මල ඇති සියකෙළක් රහත්වූ රැස්වූහ.

12. මහාවීර වූ සච්ඤාත් වහන්සේ යම් කලෙකහි සුද්ධිනකුටයෙහි විසූ සේක් ද, (එකල්හි) මහාමුනි වූ බුදුහු අනුකෙළදහසක් (හික්ෂුන්) සමග උචාරණය කළ සේක.

13. [මම එ සමයෙහි දළමඩුලු ඇති උග්‍ර වූ තපස් ඇති අහස්හි හැසිරෙන සුලු පඤ්චාභිඤ්චන්හි තෙරපත් තවුස් වීමි.]

14. දස-විසිදහසුන්ගේ ද ධර්මාභිසමය විය. එක්-දෙ-(තුන්) දෙන කුන්ගේ අභිසමය ගණන් විසින් නො ගිණිය හැක්ක.

15. එකල්හි දීපඛාර භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ ශාසනය (එ බුදුන් විසින්) මොනොවට විශොධිත වූයේ මහත්තයට පැමිණියේ බොහෝ දෙවමනුෂ්‍යයන් විසින් නොයථාණිකත්වයෙන් දන්තා ලදුයේ (අධිශීල ශික්ෂාදියෙන්) සමාදා වූයේ (සමානි සමාධි ආදියෙන්) වැඩුණේ ද වී.

16. ෂඩ්භිඤ්ච වූ මහත් සාඤ්චි ඇති සාරලක්ෂයක් ක්ෂිණාසුව හික්ෂුහු හැම කල්හි දීපඛාර බුදුන් පිරිවරා වෙසෙත්,

17. එසමයෙහි යම් කිසි කෙනෙක් නොපත් අර්හතය ඇති වැ ගෙකේෂ වූවාහු මිනිස් බව පියත් ද, ඔහු ගර්හිත වූවාහු මැ වෙන්.

18. (අභිඤ්ඤ කුසුමයෙන්) සුපිපි ප්‍රචචනශාසනය ලෝදහමහි තාදී වූ වූ ක්ෂිණාසුව වූ විගත රාගාදී මල ඇති රහතුන් විසින් හැම කල්හි සොහිත වී.

19. දීපඛාර ශාසනාන් වහන්සේ ගේ ජාතනගරය රච්චනී නම් විය, ක්ෂත්‍රිය වූ සුදෙව නම් රජ පිතෘ විය. මවු තොමෝ සුමෙධා නම් වූ.

20. ඒ බුදුහු දසදහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි විසූහ. හංසා යැ කෙංකුචා යැ මයුරා යැ යි උක්තම වූ තුන් ප්‍රාසාදයෝ වූහ.

21. මොනොවට සැරැසුණු තුන් ලක්ෂයක් පරිවාර ස්ත්‍රීහු වූහ, පදුමා නම් ප්‍රසිද්ධ ස්ත්‍රී අගබ්‍රිසෝ වූ උසහකකකි නම් කුමාර පුත්‍ර වී.

22. ජින වූ දීපඛාර බුදුහු සතර පෙර නිමිති දක ඇත් යානයෙන් අභිනිෂ්ක්‍රමණය කළහ. අනුන වූ දසමසක් මුළුල්ලෙහි ප්‍රධන්වියථිය කළහ.

- 23. පධානචාරං වරිකාන අබුජ්ඣි මානසං¹ මුනි
මුහුමුනා යාවිතො සනෙතා දීපඛතරො මහාමුනි.
- 24. වතනී වකකං² මහාවීරො නාඤ්ඤාමෙ සිරිසරෙ³
හිසිනෙතා සිරිසමුලමභි අකා තිත්ථියමඤ්ඤා.
- 25. සුමධනලො ව තිස්සො ව අහෙසුං අග්ගසාවකා
සාගතො නාමුපට්ඨාකො දීපඛතරස්ස සත්ථුනො
- 26. නඤ්ඤ වෙච සුනඤ්ඤ ව අහෙසුං අග්ගසාවිකා
බොධි තස්ස හගචතො පිපථලීනි පට්ඨවති.
- 27. තපුස්ස හලලිකා⁴ නාම අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා
සිරිමා සොණා උපට්ඨිකා දීපඛතරස්ස සත්ථුනො.
- 28. අසීති හත්ථුමුඛෙධො දීපඛතරො මහාමුනි
*සොහති දීපරුකෙඛා'ව සාලරාජා'ව චූලලිතො
- 29. සතචස්සසහස්සාති⁵ ආයු⁶ තස්ස මහෙසිනො
තාවනා තිට්ඨමානො සො තාරෙසි ජනනං බහුං.
- 30. ජොතධිකාන සද්ධමමං සනතාරෙකා මහාජනං⁷
ජලිකා අග්ගිකකිකෙඛා'ව නිබ්බුතො සො සසාවතො
- 31. සා ව ඉද්ධී සො ව යසො තානි ව පාදෙසු වකකරතනානි
සබ්බං සමනතරහිතං නත්ථු රීතො සබ්බසබ්බාරානි.
- 32. දීපඛතරො ජිනො සකා නඤ්ඤාමමභි නිබ්බුතො
තඤ්ඤ ව තස්ස ජිනද්දුපො ජනනිංසුඤ්ඤධියොජනොති.

දීපඛතරබුද්ධවංසො පඨමො.

1. මානසා-සා	5. සතසහස්ස වසුනි-සිලු-මජ්ඣ., මව්
2. වතනවකෙකා-සා	6. ආයු--සිලු.
3. සිරිධරෙ-සිලු, වසි ජිනො-සා	7. සනතාරෙකා සදෙවකං-සු
4. තපසුහලලිකා-සිලු	

* 'පනානිඛාවති තස්ස සමනතා දසයොජනෙ'--සාමා
පොඤ්ඤ ඉදමපි ගාරද්ධං දිසස්සී.

23-24. ඒ මුනිහු ප්‍රධන්වීයඛිය කොට අභිත්ඵලය අවබොධ කළහ. මහාවීර වූ දීපඛාර මහාමුනිහු මහබඹහු විසින් අයදනා ලද්දහු ලක්ෂ්මී වාස වූ නන්දාරාමයෙහි ධම්සක් පැවැත්වූහ. මහරී රුක්මුල්හි වැඩහිඳ තිඝ්ඛ මර්දනය කළහ.

25. දීපඛාර ශාඝ්‍යාන් වහන්සේට සුමඛල යැ තිස්ස යැ යන අග්‍ර ශ්‍රාවකයෝ දෙදෙනෙක් වූහ. සාගත නම් තෙර උපස්ථායක වී.

26. නන්ද යැ සුනන්ද යැයි අග්‍රශ්‍රාවිකා දෙදෙනෙක් වූහ, ඒ භාග්‍යවත් හුගේ බොධිය පළොල් යයි කියනු ලැබේ.

27. දීපඛාර ශාඝ්‍යාන් වහන්සේට තප්‍රසංග යැ හලලික යැ යන නම් ඇති අග්‍ර-උපස්ථායකයෝ වූහ. සිරිමා යැ සොණා යැ (යන උපාසි-කාවෝ) උපස්ථායිකා වූහ.

28. මහාමුනි වූ දීපඛාර සඵඤ්ජන් වහන්සේ අසුරියන් උස ඇති සේක් (නැඟ) පහන්රුකක් සෙයින් ද පිපුණු සල්රුකක් සෙයින් ද හොබනා සේක.

29. ඒ මහර්මී සඵඤ්ජන් වහන්සේට හවුරුදු සියදහසක් ආයු විය. එතෙක් හවුරුදු වැඩ සිටී ඒ බුදුහු බොහෝ ජනසමූහයා (සසර කතරින්) එතෙර කැරවූහ.

30. සද්ධර්මය බබුළුවා මහාජනයා තරණය කරවා ශ්‍රාවකයන් සහිත වූ ඒ සඵඤ්ජන් වහන්සේ ගිනිකඳක් සෙයින් දිලියෙමින් සිට පිරිනිවී සේක.

31. ඒ අනුභාවසම්පත් ද ඒ පරිවාරයඟස් ද පා සහඵචන්හි වූ ඒ සක්රුවන් ලකුණු ද යන සියල්ල අතුරුදහන් වී. සියලු සංස්කාරධර්මයෝ තුළු වූවාහු නො වෙද්ද. (සියලු සඹ්ඛිතයෝ අනිත්‍ය වූහ'යි සේ යි.)

32. පස්මරුත් දිනු දීපඛාර ශාඝ්‍යාන් වහන්සේ නන්දාරාමයෙහි පිරිනිවීසේක. එහි මැ උන්වහන්සේ ගේ සඵඤ්ඤාතු ස්තූපය සකිස් යොදුන් උස්වූයේ වී යයි.

පළමුවන දීපංකර බුද්ධවංශ නිමි.

2. කොණ්ඩකැඳු බුද්ධවංසො

1. දීපඛතරසස අපරෙත කොණ්ඩකැඳු නාම නායකො අනන්තතෙජො අමීතයසො අප්පමෙයො දුරාසදෙ
2. ධරණුපමො¹ බමනෙත සීලෙන සාගරූපමො සමාධිනා මෙරූපමො² ඤාණෙන ගගනුපමො.
3. ඉන්ද්‍රියබලබොජ්ඣනින - මහසච්ච සකාසනං පකාසෙසි සද බුද්ධො හිතාය සබ්බපාණිනං.
4. ධම්මවකකං පවන්තනෙන³ කොණ්ඩකැඳු ලොකනායනෙ කොට්ඨසතසහසානං පඨමාභිසමයො අහු.
5. තතො පරමසී දෙසෙනෙත නරමරුතං සමාගමෙ නවුතිකොට්ඨසහසානං දුත්ඨාභිසමයො අහු.
6. තිජ්ජියෙ අභිමදුනෙතා යද ධම්මදෙසසී අසීතිකොට්ඨසහසානං ධම්මාභිසමයො⁴ අහු.
7. සන්තිපාතා තයො ආසුං කොණ්ඩකැඳුසස මහෙසීනො බීණාසවානං විමලානං සන්තචිත්තාන තාදිනං.
8. කොට්ඨසතසහසානං පඨමො ආසි සමාගමො දුත්ඨියො කොට්ඨසහසානං තතියො නවුතිකොට්ඨනං.
9. අභං තෙන සමයෙන විජිතාචී නාම බතජියො සමුද්දං අන්තමනෙතන⁵ ඉසාරියං⁶ චන්තයාමභං.
10. කොට්ඨසතසහසානං විමලානං මහෙසීනං සහ ලොකග්ගනාථෙන පරමනෙතන තප්පසීං.

1. ධරණුපමො සො- සීඉ, සඟ.
 2. මෙරූපමො- මජ්ඣං, සඟ.
 3. ධම්මවකකසච්චතනෙ- මචී.
 4. තතියාභිසමයො- මජ්ඣං, සඟ.
 5. සමුද්ද අන්තමනෙතන- සඟ.
 6. ඉසාරියං- සීඉ.

2. කොණ්ඩඤ්ඤ බුද්ධචංශය

1. දීපඛාර සච්ඤයන් වහන්සේට මෑතභාගයෙහි අපරිමිත ලොක ධාතුයෙහි පහළ ශීලගුණතෙජස් ඇති අනන්ත වූ පරිවාර හා ගුණකීර්ති ඇති ගුණගණපරිමාණ විසින් අප්‍රමෙය වූ අනභිභවනීය වූ කොණ්ඩඤ්ඤ නම් සච්ඤයන් වහන්සේ පහළ වූ සේක.

2. ඒ බුදුහු ක්ෂාන්ධයෙන් පාරිච්ඡය හා සම වූහ, ශීලසංවරයෙන් සාගරය හා සම වූහ, සමාධියෙන් මෙරුපච්ඡය හා සමවූහ. (අනන්ත වූ) ඤනයෙන් ගහනුපම වූහ.

3. ඒ බුදුහු හැම කල්හි සියලු සත්තට හිත පිණිස ඉන්ද්‍රය බල බොධ්‍යාචිග මාර්ග සත්‍යප්‍රකාශක වූ (සත්තතිංස බොධිපක්ඛිය) ධර්මය ප්‍රකාශ කළහ.

4. කොණ්ඩඤ්ඤ නම් ලොකනායකයන් වහන්සේ දම්සක් පවත්වන කල්හි කෙළසියදහසක් සත්තට ධර්මාභිසමය වී,

5. එයින් අපරභාගයෙහි දු දෙවිමිනිසුන් ගේ (මහාමඛල) සමාගමයෙහි අනුකෙළඳහසක් සත්තට ද්විතීයධර්මාභිසමය විය.

6. යම් කලෙක (යමාමහපෙළහර පෑ) තීක්ෂ්ණයන් අභිමර්දනය කෙරෙමින් දහම් දෙසූ සේක් ද, (එකල්හි අසුකෙළඳහසක් සත්තට (තුන්වැනි) ධර්මාභිසමය වී.

7. මහර්ෂී වූ කොණ්ඩඤ්ඤ සර්වඤ්ඤයන් වහන්සේට විගතරාගාදී මල ඇති සන්තූන් සිත් ඇති ලාභාලාභාදියෙහි තාදී වූ ක්ෂිණාසුවයන් සම්බන්ධ වූ ශ්‍රාවකසන්නිපාත තුනක් වූහ.

8. කෙළසියදහසක් රහතුන් ගේ ප්‍රථම සන්නිපාතය ද, කෙළඳහසක්හු ගේ දෙවන සන්නිපාතය ද අනුකෙළක් රහතුන්ගේ තුන්වන සන්නිපාතය ද වී.

9. මම එසමයෙහි විජිතාවී නම් සක්විතිරජ වීමි. මම සක්වලගල හිමි කොට ඇති මහසයුර ඇතුළු කොට ආධිපත්‍යය පැවැත්වීමි.

10. ලොකාග්‍රනාථ වූ සර්වඤ්ඤයන් වහන්සේ සමග මහර්ෂී වූ කෙළසියදහසක් රහතුන් වහන්සේ මධුර වූ ආභාරයෙන් සන්තර්පණය කෙළෙමි.

11. සො'පි මං බුද්ධො ව්‍යාකාසි කොණ්ඩකෂ්‍යෙ ඌලාකනායකො අපරිමෙයො ඉතො¹ කපෙස බුද්ධො ලොකෙ භවීසුති.
12. අහු කපිලවහයා රමො නිකම්ඵ්ඵා තථාගතො පධානං පදනීඵාන කඵා දුකකරකාරිකං.
13. අප්පාලරුකම්බුලසම් නිසීදීඵා තථාගතො තඵ් පායාසමභයහ නෙරඤ්ජරමුපෙති.
14. නෙරඤ්ජරාය තීරමනි පායාසං ආදය සො ජීනො පටියක්ඛවරමභෙන නොධම්මලමනි එනිති.
15. තතො පදකම්භං කඵා බොධිමණ්ඛං අනුභතරො අසසඤ්ජරුකම්බුලමනි බුජ්ඣිසුති මහායසො.
16. ඉමසු ජනිකා මාතා මායා නාම භවීසුති පිතා සුද්ධොදනො නාම අයං භෙසුති ගොතමො.
17. කොලිතො උපතීසෙසා ච අභ්‍යා භෙසුනති සාවකා ආනඤ්ජ නාමුපට්ඨාකො උපට්ඨීසුති තං ජීනං.
18. බෙමා උපපලවණ්ණො ච අභ්‍යා භෙසුනති සාවකා බොධි තසු භගවතො අසුසඤ්ජො'ති පවුච්චති.
19. විකෙතා ච හඵාලවකො අභ්‍යාභෙසුනතුපට්ඨකා උකතරා නඤ්ජමාතා ච² අභ්‍යා භෙසුනතුපට්ඨීකා ආයු වසසතං තසු ගොතමසු යසසුනිතො.
20. ඉදං සුඵාන වචනං අසමසු මභෙසිතො ආමොදීතා නරමරු බුද්ධඛිජඞ්කුණො අයං.
21. උකකුට්ඨිසග්ගං විකෙතනති අපොඨොඨොති හසනති ච කතඤ්ජලී නමසුනති දසසහසු සදෙවකා.
22. යදිමසු ලොකනාඨසු විරජ්ඣිසාම සාසනං අනාගතමනි අධානො භෙසුම සමමුඛා ඉමං.

1. අපරිමෙයානො-මජ්ඣ.
 2. නඤ්ජමාතා ච උකතරා-මජ්ඣ.

11. ලොකනායක වූ ඒ කොණ්ඩකයා බුදුරජාණන් වහන්සේ ද මෙයින් අපරිමෙය කල්පයෙහි (මේ තෙමේ) ලොවැ බුදු වන්නේ යයි මට විවරණ දුන් සේක.

12. එකල්හි තථාගත වූ මේ තෙම කපිල නම් මූ මනරම් නුවරින් නික්ම ප්‍රධන් වියඹ වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට-

13. තථාගත වූ බෝසත් අප්පල් නම් රුක්මුලා හිද එහි දී කිරිපිඬු පිළිගෙන හිල්දලා ගංතෙරට එළැඹෙන්නේ ය-

14. ඒ ජීතපක්‍ඛමාරයෝ හිල්දලා ගංතෙර හිද පායාසය වළඳා දෙවියන් සැරඳු උතුම් මහින් බොධිමූලයට පැමිණෙන්නාහ.

15. ඉක්බිති අනුන්තර වූ බෝසත් බෝමැඩ පැදකුණු කොට මහායශස් ඇතියේ ඇසතු රුක්මුලා හිද බුදුවන්නේ යැ.

16. මොවුන්ගේ ජනිත මවු තොමෝ මායා නම් වන්තී ය, පිය තෙමේ සුද්ධොදන නම් වන්නේ ය. මේ තෙමේ ගෞතම නම් වන්නේ ය-

17. කොලිත යැ උපනිස්ස යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ, ආනන්ද නම් උපසඨායක තෙමේ ඒ බුදුන්ට උපසඨාන කරන්නේ ය-

18. බෙමා යැ උප්පලවණ්ණා යැ යන අග්‍රශ්‍රාවිකාවෝ වන්නාහ, ඒ භාග්‍යවත්තූ ගේ බොධිය අස්සත්ථ යයි කියනු ලැබේ-

19. චිත්ත යැ හත්ථාලවක යැ යන දෙදෙන අග්‍ර-උපසඨායක වන්නාහ, උත්තරා යැ නන්දමාකා යැ යන දෙදෙන අග්‍ර-උපසඨායිකා වන්නාහ, ඒ ගෞතම යශස්චිත්ට හවුරුදු සියයක් ආයු වන්නේ යයි.

20. අසම වූ ඒ කොණ්ඩකයා මහර්මීන්ගේ මෙ වදන් අසා දෙවමනුෂ්‍යයෝ මේ තෙමේ බුද්ධබිජාඛකුරයෙකැයි සතුටු වූවාහු.-

21. ඔල්වරසන් පැවැත්වූහ, අත්පොළසන් දුන්හ, සිතහසුනාහ. දසදහසක් සක්වළ දෙවියන් සහිත වූවාහු කළ ඇදිලි ඇති ව. නමස්කාර කළහ.

22. ඉදින් මේ ලොකනාඨයන් වහන්සේගේ ශාසනය වරදමෝ නම්, අනාගතකාලයෙහි මොවුන් වහන්සේ හමු වන්නම්හ-

- 23. යථා මනුස්සා නදිං තරතතා පටිකිත්ථං විරජකිය
හෙට්ඨා තිසේ ගහෙතොන උග්ගරතනී මහානදිං.
- 24. එවමෙව මයං සබ්බෙ යදි මුඤ්ඤාමිමං ජිනං
අනාගතමහි අද්ධානෙ හෙස්සාම සමලුඛා ඉමං.
- 25. තස්සාහං වචනං සුත්වා භියොගා විතතං පසාදයිං
තමෙව අත්ථං සාධෙතොගා මහාරජං ජිනෙ අදං
මහාරජං චජිත්වාන පබ්බජිං තස්ස සනතිකෙ.
- 26. සුඤ්ඤානං විනයඤ්ඤා'පි නවබ්බං සත්ථුසාසනං
සබ්බං පරියාපුණිත්වාන සොහයිං ජිනසාසනං.
- 27. තත්ථපමනො විහරතො ක්‍රියජ්ජධානවබ්බමෙ
අභිඤ්ඤාපාරමිං¹ ගතො බුහුමලොකමගවජහං.
- 28. නගරං රමමවතී නාම සුනජෙදු නාම බක්ඛියො
සුජාතා නාම ජනිකා කොණ්ඩකඤ්ඤස්ස මහෙසීනො.
- 29. දසවස්සසහස්සානි අගාරමජ්ඣං සො වසී
සුචි සුරුචි සුභො ච තයො පාසාදවුත්තමා²
- 30. තිණි සතසහස්සානි නාරියො සමලචකතා
රුචිදෙචී නාම නාරි විජිතසෙතො නාම අත්‍රජො.
- 31. නිමිතො චතුරො දිස්වා රථයානෙන නිකම්චී
අත්‍රනදසමාසානි පධානං පදහී ජිනො.
- 32. බුහුමුතා යාවිතො සතො කොණ්ඩකඤ්ඤ දීපදුත්තමො³
චත්ථී චකකං මහාවීරො දෙවානං නගරුත්තමෙ.
- 33. හද්දෙ වෙච සුභද්දෙ ච අහෙසුං අග්ගසාවකා
අත්‍රරුදෙධා නාමුපට්ඨාකො කොණ්ඩකඤ්ඤස්ස මහෙසීනො.

- 1. අභිඤ්ඤාපු පාරමි-මචී.
- 2. පාසාදවරුත්තමා-සීලී.
- 3. දීපදුත්තමො-මජ්ඣං.

23. යම්සේ නදියක් තරණය කරන මනුෂ්‍යයෝ හමුයෙහි වූ තොට වැරදූ යට තොටෙහි ලා ගෙන මහානදිය තරණය කෙරෙත් ද-

24. එසෙයින් මැ ඇපි හැම දෙනමෝ මේ කොණ්ඩකඤ්ඤ නම් බුදුන් හරමෝ නම් අනාගතකාලයෙහි මොවුන් වහන්සේ හමු වන්නම්හ'යි.

25. මම ඒ බුදුන් ගේ බස් අසා අතිශයින් සිත පැහැදවීම්, එ මැ බුද්ධකාරකාඤ්ඤ වූ දනපාරමිතාව සිද්ධ කරනුයෙමි (උරනුයෙමි) සක්විති-රජය බුදුන් විෂයෙහි පිදුයෙමි. මහාරාජ්‍යය පරිත්‍යාග කොට ඔබ සමීප-යෙහි පැවිදි වීමි.

26. සුත්‍රාන්තපිටකය ද විනයපිටකය ද යළි සියලු නවාඩග ශාස්තෘ-ශාසනය ද ප්‍රගුණ කොට (ලොකික වූ ආගමාධිගමයෙන්) බුදුසසුන-හෙබැවීමි.

27. මම ඒ බුදුසස්තෙහි හිදීම සිටීම සක්මනෙහි ස්මාති-අවිප්‍රවාස-වැ වසනුයෙමි පඤ්චාභිඤ්ඤයෙහි පරතෙරට පැමිණ (පිළිසඳ විසින්) බබ ලොවට ගියෙමි.

28. කොණ්ඩකඤ්ඤ නම් මහර්මීන් ගේ නගරය රම්මවතී නම් විය. සුන්ද නම් ක්ෂත්‍රිය බෙමේ පියා විය, මව තොමෝ සුජාතා නම් වූ ය.

29. ඒ බුදුහු දසදහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි විසූහ. (ඔබට) සුවී යැ සුරුවී යැ සුභ යැ යන උතුම් වූ තුන් ප්‍රාසාද කෙනෙක් වූහ.

30. මොනොවට සැරැසුණු පරිවාරස්ත්‍රීහු තුන්ලක්ෂයක් වූහ, රුවිදෙවි-නම් අගබ්සොවක් වූ ය, පුත්‍ර තෙමේ විජිතසෙන නම් වී,

31. සතර පෙරනිමිති දැක ඒ ජීතපඤ්චාරයෝ රථයානායෙකින් අභිනිෂ්ක්‍රමණය කළහ, පිරිපුන් දසමසක් ප්‍රධන් වියතිය කළහ.

32. මහත් වූ වියතිය ඇති කොණ්ඩකඤ්ඤ නම් සමමාසමබුදුහු මහබඹහු විසින් අයදනාලදහු දෙවියන්ගේ නගරවරයෙහි දී දමසක් පැවැත්වූහ.

33. කොණ්ඩකඤ්ඤ නම් බුදුනට හඳු ද සුභඳු ද යන අග්‍රශාවකයෝ වූහ. අනුරුද්ධ නම් (කෙර කෙනෙක්) උපස්ථායක වූහ.

- 34. තිසාං ව උපතිසාං ව අහෙසුං අග්ගසාවිකා
සාලකලායාණිකො ඛොධි කොණ්ඩකුඤ්ඤසා මහෙසිනො.
- 35. සොණො ව උපසොණො ව අහෙසුං අග්ගපට්ඨිකා
නන්ද වෙව් සිරිමා ව අහෙසුං අග්ගපට්ඨිකා.
- 36. සො අට්ඨාසීති හත්ථානි අභිවුග්ගතො මහාමුතී
සොහති¹ උච්චාජාව සුරියො ඔජ්ඣන්තිකො² යථා.
- 37. වසසනසහසානි ආයු විජ්ජති කාවදො
කාවතා තිට්ඨමානො සො තාරෙසි ජනනං ඛුං.
- 38. ඛිණ්ණසවෙති විමලෙහි විචිත්තා ආසි මෙදීති
යථාහි ගගනං උච්ඡ්භි ඵවං සො උපසොහථං.
- 39. තෙපි නාගා අප්පමෙය්‍යා අසංඛොහා දුරාසද්ද
විජ්ජපාතංව දසෙසාධා තිබ්බුතා තෙ මහායසා.
- 40. සා ව අකුලියා ජිනසා ඉඤ්ඤාණපරිභාවිතො ව සමාධි
සබ්බං සමනතරහිතං නනු රිත්තා සබ්බසඛ්ඛාරා'ති.
- 41. කොණ්ඩකුඤ්ඤ පවරො බුද්ධො චන්දුරාමෙහි තිබ්බුතො
තත්ථව වෙතියො විනෙතා සත්තයොජනමුසසීතො'ති.

කොණ්ඩකුඤ්ඤ බුද්ධචංසො දුතියො.

1. සොහතෙ-මජ්ඣ.
2. ඔජ්ඣන්තිකෙ-මජ්ඣ.

34. කොණ්ඩකඤ්ඤ නම් බුදුනට තිස්සා ද උපතිස්සා ද යන අග්‍රශ්‍රාවක:වෝ දෙදෙනෙක් වූහ. සල්කලණ නම් බොධිවාක්ෂයෙක් වී යැ.

35. සොණ ද උපසොණ ද යන දෙදෙන අග්‍රොපස්ථායක වූහ. නන්ද ද සිටිමා ද යන දෙදෙන අග්‍ර උපස්ථායිකා වූහ.

36. අටඅසුරියනක් උස්වූ ඒ මහාමුතීහු වන්ද්‍රයා සෙයින් ද මධ්‍යාහ්නසමයෙහි සුයඨයා සෙයින් ද ගොබිති.

37. එකල්හි හවුරුදු ලක්ෂයක් ආයු පැනෙයි. එතැන් කල් වැඩසිටිමින් ඒ බුදුහු බොහෝ ජන සමූහයා (සසරසයුරින්) තරණය කළහ.

38. පෘථිවි තොමෝ පහවූ රාගාදී මල ඇති රහතුන් කරණ කොට විවිභු වූ යැ. තාරකාවන්ගෙන් ගුවන්තලය යම්පෙ හොබි නම් එසෙයින් උන් වහන්සේ ශොභමාන වූහ.

39. ගුණපමණ විසින් නො මිනිය හැකි ලෝදමින් නො කැළැඹෙන දේරමා විසින් අභිභවනය නො කට හැකි වූ මහායශස් ඇති ඒ ක්ෂිණාසුචයෝ ද විදුලිය හෙළීමක් මෙන් දක්වා පිරිනිවියහ.

40. බුදුන්ගේ ඒ අතුලා වූ සාද්ධිය ද ඥානමයන් පරිභාවික (වඩනාලද) වූ සමාධිය ද යන සියල්ල අතුරුදහන් විය. හැම සංස්කාරයෝ සිස් වූවාහු නො,

41. උත්තම වූ කොණ්ඩකඤ්ඤ නම් බුදුහු වන්දරාමයෙහිදී පිරිනිවියහ. එහි මැ විසිතුරු සෑයෙක් සත් යොදුන් උස් කොට බඳවන ලද්දේ යි.

දෙවැනි වූ කොණ්ඩකඤ්ඤ බුද්ධවංශ යි.

3. මධ්‍යල බුද්ධවංසො

1. කොණ්ඩකකුසල අපරෙත මධ්‍යලො නාම නායකො,
තමං ලොකෙ නිහන්තො, ධම්මකකමභිධාරයි.¹
2. අතුලාපි² පභා තසස, ජිනෙහ'ඤ්ඤති උත්තරි,
වන්ද සුරියපභං³ හ නන්ධා දස සහසසී විරොචති.⁴
3. සො'පි බුද්ධො පකාසෙසී, වතුරො සචචවරුක්කමෙ⁵
තෙ තෙ සචච රසං පීකා, විනොදෙනති මහාතමං.
4. පකානා බොධි'මතුලං, පයමෙ ධම්මදෙසනෙ,
කොට්ඨකසහසානං, පයමා'භිසමයො⁶ අහු.
5. සුරිඤ්ඤෙවභවනෙ බුද්ධො ධම්මදෙසයි,⁷
නවකොට්ඨකසානං,⁸ දුතියා'භිසමයො අහු.
6. යද සුනාන්දෙ වකච්ඡති, සම්බුද්ධං උපසඬකම්,
තද අහති සම්බුද්ධො, ධම්මහෙරිං වරුක්කමං.⁹
7. සුනාන්දසා'නුවරා ජනකා, තද'සුං නචුතිකොටියො,
සබ්බෙ'පි තෙතිරවසෙසා, අහෙසුං එභිභික්ඛකා.
8. ස නන්ධපාතා තයො ආසුං, මධ්‍යලසස මහෙසීනො,
කොට්ඨක සහසානං, පයමො ආසී සමාගමො.
9. දුතියො කොට්ඨකසානං, තතියො නචුති කොටිනං,
බීණාසවානං විමලානං, තද ආසී සමාගමො.

1. ධම්මකකමභිධාරයි - බහුසු.
ධම්මකකං අභිධාරයි - සීචු.
2. අතුලාපි - සීචු.
3. වන්දසුරියපභං - මජ්ඣ.
4. විරොචයිති - සීචු.
5. වතුසචච වරුක්කමෙ - සීචු.
6. වකතාරො සචචවරුක්කමෙ - පු.
7. ධම්මදෙසයි - මහුප, යද බුද්ධොපකාසයි -
8. තදකොට්ඨකසානං - මජ්ඣ, මහුප,
9. වරුක්කමො මහුප.

3. මඩගල බුද්ධවංශය

1. කොණ්ඩසෑක නම් සම්මාසම්බුදුන්ට මෑත භාගයෙහි මඩගල නම් බුදුහු ලොව අදිදුඅඳුර නසා දහම් නැමති දඩවැටපහන දරුව.

2. අන් බුදුවරුන් කෙරෙන් අධිකව ඒ මඩගල බුදුන්ගේ අසදාශ වූ ප්‍රභාසෙක් විය. සඳහිරු කැලුම් නසා දසදහසක් සක්වළ බැබළුවී.

3. ඒ බුදුහු ද ඉතා උතුම් සතර සත්‍යයන් ප්‍රකාශ කළ සේක. දිව්‍යමනුෂ්‍යාදි ඒ ඒ සත්ත්වයෝ සත්‍යරසය පානය කොට අවිද්‍යාන්ධකාරය දුරු කෙරෙති.

4. අතුල වූ සම්බොධියට පැමිණ කළ ප්‍රථම ධර්මදෙශනායෙහි දී කෙළලක්ෂයක් සත්ත්වයන්ට ප්‍රථමාභිසමය වී යැ.

5. සඵඤ්ජන වහන්සේ ශක්‍රභවනයෙහි දී දහම් දෙසුසේක. නව-කෙළදහසක් ප්‍රාණීන්ට දෙවැනි වූ ධර්මාභිසමය වී යැ.

6. යම් කලෙක සුනන්ද නම් සක්විතිරජ සම්බුදුන් කරා එළැඹියේද එකල්හි සම්බුදු වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උතුම් වූ දහම්බෙරය පහළාහ.

7. එකල්හි සුනන්ද සක්විතිභට පරිවාරජනතාව අනුදහසක් විය. එ හැමදෙන නිරවංශම වැ එහිහික්ෂු වූහ.

8. මඩගල සම්මාසම්බුදුන්ට ශ්‍රාවකසන්නිපාතයෝ තිදෙනෙක් වූහ. කෙළලක්ෂයක් ශ්‍රාවකයන්ගේ ප්‍රථම සන්නිපාතය විය.

9. ද්විතීය සන්නිපාතය කෙළදහසක් ශ්‍රාවකයන්ගේ ද තෘතීය සන්නිපාතය අනුකාරියක් ශ්‍රාවකයන්ගේ දූ යි එකල්හි පහවූ රාගදීමල ඇති රහතුන්ගේ සමාගමය වී යැ.

10. අභං තෙන සමයෙන සුරුචී නාම බ්‍රාහ්මණො,
අජ්ඣායකො මනනධරො තිණණං වෙදන පාරගු.
11. තමභං උපසඬකමම, සරණං ගන්තොන සක්ඛිනො,
සලබ්බඤ්චිපමුඛං සඛිකං ගන්තමාලෙන පුජසිං
පුජෙත්වා ගන්තමාලෙන ගවපානෙන තප්පසිං.
12. සො'පි මං බුද්ධො ව්‍යාකාසි මධ්‍යලො දීපදුක්කමො
අපරිමෙයො ඉතො¹ කප්ප අයං බුද්ධො භවිස්සති.
13. අහු කපිලවකයා රමමා නිකඛමීත්වා තථාගතො
පධානං පදහිත්වානි කත්වා දුක්කරකාරිකං.²
14. අජපාලරුක්ඛමුලසමීං නිසීදිත්වා තථාගතො
තත් පායාසමග්ගයන නෙරඤ්ජරමුජෙහිති.
15. නෙරඤ්ජරාය තීරමහි පායාසං ආදය සො ජිතො
පටියත්තවරමග්ගෙන බොධිමුලමහි ඵහිති.
16. තතො පදකඛිණං කත්වා බොධිමණ්ඩං අනුක්කරො
අස්සඤ්ජරුක්ඛමුලමහි බුජ්ඣස්සති මහායයො.
17. ඉමස්ස ජනිකා මාතා මායා නාම භවිස්සති
පිතා සුද්ධොදනො නාම අයං හෙස්සති ගොතමො.
18. කොලිතො උපතීස්සො ච අග්ගා හෙස්සන්තී සාවකා
ආනන්දො නාමු පට්ඨාකො උපට්ඨිස්සති තං ජිතං.
19. බෙමා උප්පලවණණා ච අග්ගා හෙස්සන්තී සාවිකා
බොධි තස්ස භගවතො, අස්සඤ්ජො'ති පවුච්චති.
20. චීකො ච හත්ථාලවකො අග්ගා හෙස්සන්තා' පට්ඨකා
උක්කරා නන්ද මාතා ච අග්ගා හෙස්සන්තා' පට්ඨිකා
ආයු වස්ස සතං තස්ස, ගොතමස්ස යස්සස්සිතො.
21. ඉදං සුත්වාන වචනං අසමස්ස මහෙසීනො
ආමොදිතා නරමරු බුද්ධි බීජඛිකුරො අයං.

1. අපරිමෙයානො - මජ්ඣං
2. දුක්කරකාරීයං - PTS

10. එසමයෙහි මම් සුරුවී නම් බ්‍රාහ්මණ වැ මන්ත්‍ර හදරවනුයෙමි මන්ත්‍ර ධරනුයෙමි ත්‍රිවේදයෙහි පාරප්‍රාප්ත වූයෙමි වීම්.

11. මම් ඒ මඩගල බුදුන් කරා එළැඹූ බුදුන් සරණ ගොස් බුදුපා-
මොක් මහසභන ගඳිත් මලින් පිදුයෙමි. ගඳිත් මලින් පුද ගවපාන
හොජනයෙන් සැතැපීම්.

12. ද්විපදෙත්තම වූ ඒ මඩගල බුදුහු ද මෙයින් අප්‍රමෙය වූ
කල්පයෙහි මේ තෙම බුදු වන්නේ යයි මා ප්‍රකාශ කළහ.

13. එකල්හි තලාගත වූ මේ තෙම කපිල නම් වූ සිත්කපු
පුරයෙන් නික්ම ප්‍රධන්වීයාය වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට-

14. තලාගත තෙම අප්පල් නම් රුක්මුල්හි හිඳ එහි දී කිරිපිඬු
පිළිගෙන නිල්දලා හෝතෙරට එළැඹෙයි.

15. ඒ ජීතපඤ්චාර තෙම නිල්දලාහෝතෙර හිඳ කිරිපිඬු වළඳා
(දෙවියන්) පිළියෙළ කළ උත්තමමාර්ගයෙන් ඇසතු බෝරුක වෙත
එළැඹෙයි.

16. ඉක්බිති ඒ අනුත්තර වූ බෝසත් බෝමැඩ පැදකුණු කොට
මහායශස් ඇතියේ ඇසැතුරුක්මුල්හි හිඳ බුදුවන්නේ යැ.

17. මොවුන්ගේ ජනිකමචි තොමෝ මායා නම් වන්තී යැ ජනක
පිය තෙමේ ශුද්ධොදන නම් වන්නේ යැ. මේ තෙමේ ගෞතම නම්
වන්නේ යි.

18. කොලිත ද උපනිස්ස ද යන දෙදෙන අග්‍රග්‍රාවක වන්නාහ,
ආනන්ද නම් උපසායකයෙක් ඒ ජීතපඤ්චාරයනට උපසායන
කෙරෙයි.

19. බෙමා ද උප්පලවණ්ණා ද යන දෙදෙන අග්‍රග්‍රාවිකා වන්නාහ,
ඒ භාග්‍යචතුන්ගේ බොධිය ඇසැතු යයි කියනු ලැබේ.

20. චිත්ත යැ හත්ඵලවක යැ යන මොහු අග උච්චු වෙති.
උත්තරා යැ නන්දමාතා යැ යන මොහු අගඋච්චු වෙත්. යශස් ඇති
ඒ ගෞතම බුදුනට හවුරුදු සියයෙක් ආයු වෙයි.

21. අසම වූ මහර්ෂින්ගේ මෙවදන් අසා ‘මේ තෙම බුද්ධබිජාඛි-
කුරයෙකැ’යි දෙවිමිනිස්සු සතුටු වූවාහු-

- 22. උක්කුට්ඨි සද්දං වනෙනනති අපෙඨාටෙනති¹ හසනති ච කතඤ්ජලී නමස්සනති දස්සසහසී සදෙවකා.
- 23. යදි²මස්ස ලොකනාථස්ස විරජකීස්සාම සාසනං අනාගතමහි අද්ධානෙ හෙස්සාම සමමුඛා ඉමං.
- 24. යථා මනුස්සා නදිං තරන්තා පටිතිකං විරජකීය හෙට්ඨා තිසෙ ගහෙකාන උත්තරනති³ මහානදිං.
- 25. එව⁴මෙව මයං සබ්බෙ යදි මුඤ්චාමි⁵මං ජිනං අනාගතමහි අද්ධානෙ හෙස්සාම සමමුඛා ඉමං.
- 26. තස්සා⁶පි වචනං සුකා භියොසා විතං උසාදයි. උත්තරිං⁷ වාමධිට්ඨාසිං දස පාරමි පුරියා.
- 27. තද පිති⁸ මනුබුභනෙතො සමෙධාධිවර පනතියා බුද්දෙ දකාන මං ගෙහං පබ්බජිං⁹ තස්ස සනතිකෙ.
- 28. සුත්තන්තං විනයඤ්චා¹⁰පි නවඛං සන්ධිසාසනං සබ්බං පරියාපුණිකාන¹¹ සොහයිං¹² ජිනසාසනං.
- 29. තත්පමනෙතො විහරනෙතො බුභමං භාවෙකි¹³ භාවනං අභිසද්දො පාරමිං ගනකා බුභමලොකමගච්ඡන්.
- 30. නගරං උත්තරං නාම¹⁴ උත්තරො නාම බතති¹⁵යො, උත්තරා නාම ජනිකා මඛලස්ස මහෙසිනො.
- 31. නව වස්සසහසානි අනාර මජ්ඣ සො වසී යසවා සුචිතා සිරිතා¹⁶ තයො පාසාදමුක්ඛමා.
- 32. සමතිංස සහස්සානි¹⁷ නාරියො සමලඛකා යසවති නාම නාරී සීටලො නාම අනුජො.

1. අපෙඨානෙතති - මජ්ඣ.	6. සොහති - චූ.3.
2. උත්තරි - මනුප.	7. භාවෙකි - චූ.ප, මජ්ඣ.
3. තදපි - මනුප.	8. බුභමලොක අගච්ඡන් - චූ.ප.
4. පබ්බජි - චූ.ප.	9. උත්තරං නාම නගරං මජ්ඣ, චූ.ප.
5. පරියාපුණිකා - මජ්ඣ.	10. වත්තමධිට්ඨාසිං - සා.

22. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිනහසෙනි. දසදහසක් සක්වළ දෙවියන් සහිත ලෝවැසියෝ කළ ඇදිලි ඇත්තාහු නමස්කාර කෙරෙත්.

23. ඉදින් මේ ලොකනාථයන්ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගතකාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

24. යම්සේ මිනිස්සු ගංහෝ තරණය කරන්නාහු ප්‍රතිමුඛකීර්ථය වැරද යට කොටැහි ගෙන මහගඟ තරණය කෙරෙත් ද-

25. එසෙයින් මැ ඇපි සියල්ලමෝ ඉදින් මේ බුදුන් හරමෝ නම් අනාගතකාලයෙහි මොවුන් හමු වම්හ යි.

26. මම ඒ බුදුන්ගේ බස් අසා අතිශයින් සිත පැහැදවිමි. දසපාරමීන් පුදන පිණිස මත්තෙහි ද්‍රව්‍යය (පාරමී) අධිෂ්ඨාන කෙළෙමි.

27. එකල්හි උතුම් වූ බුද්ධකයට පැමිණෙනු පිණිස ප්‍රීති වර්ධනය කෙරෙමින් මාගේ ගෘහය බුදුන් කෙරෙහි පුදු උන් වහන්සේ වෙත පැවිදි විමි.

28. සුත්‍රානුපිටකය ද චීනයපිටකය ද යළි සියලු නවාංකශාස්තෘශාසනය ද ප්‍රගුණ කොට (ලොකික වූ ආගමාධිගමයෙන) බුදුසඳුන හෙබැවිමි.

29. මම ඒ බුදුසසුන්හි අප්‍රමාද වැ වාසය කරන්නෙමි බ්‍රහ්මචාරිභාවනා වඩා අභිඤ්ඤාපාරයට ගොස් බලිලොවට ගියෙමි.

30. මධ්‍යම නම් මහජ්ඣිමෝ නගරය උකාර නම් විය උකාර නම් ක්ෂත්‍රිය තෙමේ පියා විය, මව් තොමෝ උකාරා නම් වූ යැ.

31. ඒ බුදුහු දසදහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි විසූහ. (ඔබට) යසවත් යැ ගුවිමත් යැ ශ්‍රීමත් යැ යි උතුම් වූ තුන් ප්‍රාසාද කෙනෙක් වූහ.

32. මොනොවට සැරැසුණු පටිවාරස්ත්‍රිහු තිස් දහසක් වූහ. යසවති නම් අගබ්‍රහ්මචාරීන් වූ යැ. පුත්‍ර තෙමේ සිවල නම් වී.

- 33. නිමිඤ්ඤ වතුරො දිඝ්ඨා අස්ස යානෙන නිකම්ඨ,
අනුනකං අට්ඨමාසං¹ පධානං පදභී ජිනො.
- 34. ඔභමුතා යාවිතො සනො මඛගලො ලොකනායකො²
වනති වකකං මහාචීරො වනෙ සිරි වරුත්තමෙ.
- 35. සුදෙවො ධම්මසෙනො ච අහෙසුං අග්ගසාවකා,
පාලිතො නාමුපට්ඨාකො මඩගලස්ස මහෙසිනො.
- 36. සීවලා³ ච අසොකා ච අහෙසුං අග්ගසාවිකා,
බොධි තස්ස භගවතො නාගරුකෙඛාති වුච්චති.
- 37. නන්දෙ වෙච විසාබො⁴ ච අහෙසුං අග්ග'පට්ඨකා,
අනුලා වෙච සුත්තා ච අහෙසුං අග්ග'පට්ඨිකා.
- 38. අට්ඨාසීති රතනානි අචුඤ්ඤතො මහාමුනී,
තතො නිද්ධාවන්⁵ රංසි අනෙකසත්භසසිසො.
- 39. නවුතිවස්සසහස්සානි⁶ ආයු විජ්ජති තාවදෙ
තාවතා තීට්ඨමානො සො තාරෙසි ජනතං බහුං.
- 40. යථා'පි සාගරෙ ඌමී න සකකා තා ගණෙතුයෙ,
තථෙ'ව සාවකා තස්ස න සකකා තෙ ගණෙතුයෙ.
- 41. යාව අට්ඨාසී' සමුච්ඡෙදො මඛගලො ලොකනායකො,
න තස්ස සාසනෙ අතී සංකිලෙස⁷ මරණං තද.
- 42. ධම්මකකං⁸ ධාරසීචාන සත්තාරෙචා මහාජනං,
ජලිචා⁹ ධුමකෙතුච නිබ්බුතො සො මහායසො.¹¹
- 43. සඛ්ඛාරානං සහාව තතං දස්ස සීචා සදෙවකෙ,
ජලිචා අභිකඛචො'ව සුරියො අඤ්ඤතො යථා.
- 44. උය්‍යානෙ වෙස්සරෙ¹² නාම බුද්ධො නිබ්බාසී මඛගලො,
තථෙ'ව තස්ස ජිනපුපො තිංස යොජනමුග්ගතො'ති.

මඩගල බුද්ධවංසො තතියො.

1. අනුකඨමාසානි - චූප.	7. යාවදට්ඨාසි - සීමු.
දනුන අට්ඨමාසානි - මජ්ඣං, ස්‍යා.	8. සකිලෙස - මජ්ඣං.
2. මඛගලො නාම නායකො - ම, මජ්ඣං.	9. ධම්මෙ: කකං - මජ්ඣං, ස්‍යා, සීමු.
3. සීලා - චූප.	10. ජාලෙචා - සීමු.
4. විසාබා - චූප.	11. සසාවකො - සීමු.
5. නිද්ධාවතී - මවි.	12. වසසතරා - ම, යෙවතනා-වැමු.
6. නවුතිවසසත්භසසානි - චූප.	යෙවතනො - චූප.

33. සතර පෙරනිමිති දැක ඒ ජීවපඤ්චාරයෝ දඬයානයෙකින් අහිනින්නුමණය කළහ. පිරිපුන් අටමයක් ප්‍රධනවිඨය කළහ.

34. මහත් වූ වීර්‍ය ඇති මඩගල නම් සම්මා සම්බුදුහු මහබඹහු විසින් අයදනා ලදහු උතුම් වූ ශ්‍රීවනයෙහි දී දම්සක් පැවැත්වූහ.

35. මහර්ෂීවූ මඩගල නම් බුදුන්ට සුදෙව යැ යන දේදෙන අග්‍රග්‍රාචක වූහ. පාලිත නම් තෙර කෙනෙක් උපසායක වූහ.

36. සීවලා යැ අනොකා යැ යන දේදෙන අග්‍රග්‍රාචිකා වූහ. ඒ භාග්‍යවතුන් ගේ බොධිය නාගවෘක්ෂයෙකැ'යි කියනු ලැබේ.

37. නඤ්ඤා යැ විනාබ යැ යන දේදෙන අග්‍රාචසායක වූහ. අනුලා යැ සුතනා යැ යන දේදෙන අග්‍රාචසායකිකා වූහ.

38. ඒ මහාමුනිහු අටඅසුරියනක් උස් වූහ. ඒ බුදුන් කෙරෙන් නොයෙක් සුවභස් ගණන් රශ්මිහු නික්මෙන්.

39. එකල්හි අනුදභසක් හවුරුදු ආයු පැනෙයි ඒ තාක් කල් සිටිමින් ඒ බුදුහු බොහෝ ජනසමූහය (සසරින්) තරණය කළහ.

40. යම්සේ සාගරයෙහි තරඩයෝ ගණනට නො හැක්කාහු ද එසෙයින් මැ උන්වහන්සේ ගේ ශ්‍රාවකයෝ ගණනට නො හැක්කාහ.

41. ලොකනායක වූ මඩගල නම් සම්මා සම්බුදුහු යම්තාක් සිටියාහු ද එකල්හි ඔබගේ සස්තෙහි සාක්ලෙශමරණයෙක් නැති.

42. මහායශස් ඇති ඒ සම්මා සම්බුදුහු දහම් නැමැති දඬුවැටපහන ධරා මහදනා සසරින් තරණය කරවා දුම්කෙහෙල්ලක් සෙයින් දිලිසී පිරිනිව්යහ.

43. සංස්කාරයන්ගේ සභාවය දෙවියන් සහිත ලෝවැසියාට දක්වා ගිනිකදක් සෙයින් දිලිසී අසාධනසුයඨයා සෙයින්-

44. වෙසාර නම් උයන්හි දී මඩගල බුදුහු පිරිනිව්යහ. එහි මැ (බදවනලද) ඒ බුදුන්ගේ ස්තූපය නිස් යොදනක් උස් දුයේ යි.

තුන්වැනි වූ මඩගල බුද්ධවංශ යි.

4. සුමන බුද්ධවංසො

1. මඬලසස අපරෙන සුමනො නාම නායකො සබ්බධච්චෙහි අසාමො සබ්බසත්තාන' මුක්තමො.
2. සො'පි තද අමතහෙරි¹ අහනී² මෙඛලෙ උරෙ, ධම්මසඤ්ඤිසමායුක්තං නවඛං ජීනසාසනං.
3. නිජ්ජිනිකා³ කිලෙසෙ සො⁴ පකා සමොධි' මුක්තමං මාපෙසි නගරං සකා⁵ සද්ධම්මපුරවරුක්කමං.⁶
4. තිරන්තරං අකුට්ඨං උජු⁷ විපුල විකුන්තං මාපෙසි සො මහාවීරීං සතිපට්ඨානවරුක්කමං.
5. එලෙ වත්තාරි සාමකෙඤ්ඤ වතසෙසා පටිසමෙහිද ජලභිඤ්ඤාධු සමාපතති පසාරෙසි තක ජීටීයං.
6. යෙ අපමනා අබ්ලා හිරි විරියෙහු' පාගතා තෙ තෙ ඉමෙ ගුණවරෙ ආදියන්ති යථා සුඛං.
7. එවමෙනෙත යොගෙන උද්ධරනො මහාජනං බොධෙසි පඨමං සකා කොට්ඨසත්ඝසංඝියො.
8. යමහි කාලෙ මහාවීරො ඔවදි⁸ තිකීයෙ ගණෙ කොට්ඨ සහසාභිසමීංසු⁹ දුතියෙ ධම්මදෙසනො.
9. යද දෙවා මනුසා ච සමනා එකමානසා නිරොධ පඤ්ඤං පුජිණංසු සංඝයඤ්ඤා'පි මානසං.¹⁰
10. තද'පි ධම්මදෙසනො¹¹ නිරොධ පරිදීපනො¹² නවුති කොට්ඨ සහසානං තතියා'භිසමයො¹³ අහු.

1. තදඅමතහෙරිං යො-මජ්ඣ.	7. උච - ලෙහ, ම, PTS.
2. අහනී- මජ්ඣං අහරි ලෙහ, ධම්මසඤ්ඤිසමායුක්තං අභිසමීංසු - ලෙහ.	8. ඔවදති - සීග්.
3. නිජ්ජිනිකා - මනුප, විවිනිකා - සීග්, ජීනිකාන - PTS.	9. කොට්ඨසත්ඝසානං අභිසමීංසු - ලෙහ.
4. කිලෙසෙහි - සු.	10. මානසො - මව්.
5. තක - සීග්.	11. ධම්මං දෙසෙනෙත - මව්.
6. ධම්මපුරවරුක්කමෙ - සීග්.	12. පරිදීපනං - මව්.
	13. ධම්මාභිසමයො - මව්

4. සුමන බුද්ධවංශය

1. මඛල නම් සමාසම්බුදුන්ට මෑතභාගයෙහි (ශීලාදී) සියලු දහමිනි අසම වූ හැම සත්තට උතුම් වූ සුමන නම් බුදුහු (ලොව පහළ වූහ.)
2. එකල්හි ඒ සමාසම්බුදුහු ද මේඛල නම් පුරයෙහි දී සිවසස් දහම් නැමැති සක් හඬින් යුත් නවාඛගඤාඤාභසන සංඛ්‍යාත අමා බේරය පහළහ.
3. ඒ සුමන බුදුහු කෙලෙසුන් දිනා උතුම් වූ සම්බෝධියට පැමිණ පුරවරයන් කෙරෙහි උත්තම වූ සද්ධම්මී සංඛ්‍යාත නිර්වාණ නගරය මැවූ සේක.
4. ඒ බුදුහු (කුශලජවනායාගේ සංවරණයට අනතුරුව උපද්‍රවනාහෙයින්) නිරතුරු වූ කුටීලභාවකර දෙෂයන්ගේ වීරහයෙන් අකුටීල වූ අකුටීල හෙයින් මැ සෘජු වූ අයම් විතරින් (ලෝකික ලොකොත්තර සතිපට්ඨාන වගයෙන්) දිගුපුළුල් වූ සතිපට්ඨාන සංඛ්‍යාත උතුම් වූ මහාවීරීය මැවූසේක.
5. ඒ සතිපට්ඨානවීරීයෙහි සතර ශ්‍රාමණ්‍යඵල යැ සතර ප්‍රතිසංවිද්ධම් යැ ෂඩ්භිඤ්ඤ යැ අෂ්ටසමාපතති යැ යන මේ දහම් නමැති රුවන් අවුණු වීදුහුසේක.
6. යම් කෙනෙක් අප්‍රමක වූවාහු පඤ්ච වෙනොබ්ල රහිත වූවාහු ලජ්ජා වීර්යී දෙකින් යුක්ත වූවාහු චේත් ද ඔවුහු යථෝක්ත වූ ඒ උතුම් ගුණරුවන් සිත් සේ ලබන්නාහ.
7. මෙසේ ඒ ඤාඤාඤාත් වහන්සේ මේ ක්‍රමයෙන් මහාජනායා නභාසිටු-වනසේක් පළමු කොට (ප්‍රථමාභිසමයෙහි) කෙළසියදහසක් සතකයන් ධර්මාවබෝධය කරවූ සේක.
8. මහාවීර වූ සුමන බුදුහු යම් කලෙක තීර්ථකගණයාහට අවවාද කළසේක් ද ඒ දෙවන ධර්මදෙයනෙහි කෙළදහසක් ප්‍රාණිහු ධර්මාභිසමය කළාහු යැ.
9. යම් කලෙක දෙවියෝ ද මනුෂ්‍යයෝ ද සමග්‍ර වැ එක්සිත් වූවාහු නිරොධ ප්‍රශ්නයන් සිත්හි උපන් සැකයන් විවාළාහු ද-
10. එකල්හිදු නිරොධය ප්‍රකාශ කරන්නා වූ දහම් දෙසුමෙහි නවකෙළදහසක් සත්තට ධර්මාභිසමය වී.

11. සනීපානා නයො ආසුං සුමනස්ස මහෙසීනො
විණාසවානං විමලානං සත්ත විහානාන තාදිනං.
12. වසං චුක්ඛස්ස භගවතො අභිසුඛො¹ පචාරණෙ
කොට්ඨකඛණසෙසති පචාරෙසී තථාගතො.

 13. තතො පරං සනීපානෙ විමලෙ කඤ්ඤාන පබ්බතෙ
නචුතිකොට්ඨකඛණං දුතියො ආසී සමාගමො.
 14. යද සකෙකා දෙවරාජා බුද්ධදස්සනු'පාගමී
අසීතිකොට්ඨකඛණානං තතියො ආසී සමාගමො.
 15. අතං තෙන සමයෙන නාගරාජා මදුඤ්චිකො
අනුලො නාම නාමෙන උසුන්තකුසලසඤ්ඤො.²
 16. තදු'භං නාගභවනා භික්ඛමීකා ස ඤාතිහි
නාගානං දිබ්බතුටියෙහි සසඛ්ඛං ජිනමුච්චධම්මිං.
 17. කොට්ඨසත සහසසානං අත්තපානෙන තප්පිං.³
පචේවකං⁴ දුසුයුගං දකා සරණං තං උපාගමිං.
 18. සොපි මං බුද්ධො ව්‍යාකාසි සුමනො ලොක නායකො
අපරිමෙයො ඉතො කප්පො අයං බුද්ධො භවිස්සති.
 19. අහු කපිලවහයා රමමා නික්ඛමීකා තථාගතො
පධානං පදුභිකාන කකා දුක්ඛකරකාරිකං.
 20. අජපාලරුක්ඛමුලසමී නිසීදිකා තථාගතො
තත්ථ පායාසමග්ගයභ නෙරඤ්ජර මුපෙහිති.
 21. නෙරඤ්ජරාය තීරමහි පායාසං ආදය සො ජිනො
පටියත්තවරමග්ගෙන බොධිමුලමහි එහිති.
 22. තතො පදුක්ඛණං කකා බොධිමණ්ඩං අනුත්තරො
අසසත්ථ රුක්ඛමුලමහි බුජ්ඣස්සති මහායමසා.

1. අභිසංඝඛො -සා .
 2. උසුන්තකුසලපච්චයො -සීලී.
 උපපත්තකුසල සඤ්චයො යා,
 3. තසසී -ධසු, වැලී.
 4. සචේවක- මුඅ, PTS.

11. භෙරුම් වූ සුමන සච්ඡයන් වහන්සේට වීගන රාගාදී මල ඇති සන්හුන් සිත් ඇති ලාභාලභාදීපයහි තාදී වූ ක්ෂිණාප්තවයන් සම්බන්ධ වූ ශ්‍රාවකසන්තිපාත තුනක් වූහ.

12. වච්ච වැස නිම වූ භාග්‍යවතුන් විසින් පවාරණය ඇස්වූ කල්හි තරාගතයන් වහන්සේ කෙළසුවහසක් ශ්‍රාවකයන් හා සමග පවාරණය කළසේක.

13. එයින් මැනභාගයෙහි නිමිල වූ කාක්ඛනපච්චයෙහි අනුකෙළ-දහසක් ශ්‍රාවකයන්ගේ දෙවැනි සමාගමය වී යැ.

14. යම් කලෙක සක්චේරජ ඉදුන් දක්මට පැමිණියේ ද එකල්හි අසු කෙළදහසක් ශ්‍රාවකයන්ගේ තුන් වැනි සමාගමය වී යැ,

15. එසලයෙහි මම් උත්සන්න වූ කුශල සක්ඛය ඇතියෙම් නමින් අකුල නම් වූ මහත් සාද්ධි ඇති නාගරාජ වීම්.

16. එකල්හි සිය නැයන් හා සමග නාභවනයෙන් නික්ම නාගයන්ගේ දිව්‍යතුංභියෙන් යුතු වැසඟුන් සහිත ජිනපක්ඛමාරයන්ට උපසාන කෙළෙම්.

17. කෙළසුවහසක් හික්ෂුන් ආහාරපානයෙන් සැතැපිම්. වෙන වෙන වස්ත්‍රභළක් දුදු උන් වහන්සේ සරණ කොට පැමිණියෙම්.

18. ඒ සුමන නම් සච්ඡයන් වහන්සේ ද මෙයින් අප්‍රමෙය වූ කල්පයෙහි මේ තෙමේ බුදු වන්නේ යයි මා ප්‍රකාශ කළසේක.

19. එකල්හි තරාගත වූ මේ තෙමේ රම්‍ය වූ කපිල නම් පුරයෙන් නික්ම ප්‍රධන්වියභිය වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට-

20. තරාගත තෙම අජපල් නම් නුගරුක්මුල්හි හිඳ එහි දී කිරිපිඬු පිළිගෙන නිල්දලා හෝතෙරට එළැඹෙයි.

21. ඒ ජිනපක්ඛමාර තෙම නිල්දලා හෝතෙර හිඳ කිරිපිඬු වළඳා (දෙවියන්) පිළියෙළ කළ උත්තමමාභියෙන් ඇසැතු බෝරුක වෙත එළැඹෙයි.

22. ඉක්බිති ඒ අනුභාර වූ බෝසත් බෝමැඩ පැදකුණු කොට මහාසඤ්ඤ ඇතියේ ඇසැතු රුක්මුල්හි හිඳ බුදු වන්නේ යැ.

- 23. ඉමසස ජනිකා මාතා මායා නාම භවිසසති
පිතා සුද්ධොදනො නාම අයං හෙසසති ගොතමො.
- 24. කොලිකො උපතිසෙසා ච අග්ගාහෙසසනති සාවකා
ආනන්දො නාමු'පට්ඨාකො උපට්ඨිසසති තං ජිනං.
- 25. බෙමා උප්පලවණණා ච අග්ගා හෙසසනති සාවිකා
බොධි තසස භගවතො අසසඤ්චා'ති පවුච්චති.
- 26. විතො ච හජාලවකො අග්ගා හෙසසනතු'පට්ඨකා
උතතරා නන්දමාතා ච අග්ගා හෙසසනතු' පට්ඨිකා
ආයු වසස සතං තසස ගොතමසස යසසීනො.
- 27. ඉදං සුක්කාන වචනං අසමසස මහෙසිනො
ආමොදිතා නරමරු බුද්ධ ඛිජ්චකුරො අයං.
- 28. උකකුට්ඨි සඤ්ච වතොනති අපොඨොටෙනති හසනති ච
කත ඤජ්චි නමසසනති දස සහසසී සදෙවකා.
- 29. යදි'මසස ලොක නාඨසස විරජකිසසාම සාසනං
අනාගතමහි අධානො හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
- 30. යථා මනුසසා නදිං තරතතා පටිතිඤ්ච විරජකිය
හෙට්ඨා තිඤ්ච ගහෙකාන උතතරනති මහානදිං.
- 31. ඵච'මෙව මයං සබ්බෙ යදි මුඤ්චාමි'මං ජිනං
අනාගතමහි අධානො හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
- 32. තසසා'පි වචනං සුක්කා භීයො විතං පසාදසිං
උතතරිං 'වතමධිට්ඨාසිං දසපාරමි සුරියා.
- 33. මෙබලං නාම¹ නගරං සුදකො නාම ඛතකියො
සිරිමා නාම ජනිකා සුමනසස මහෙසිනො.
- 34. න.ව වසස සහසසාති අගාරමජක සො වසී²
වන්දො සුවන්දො වටංසො ච තයො පාසාදමුක්කමා.

1. නගරං මෙබලං නාම -මජසං.
2. අගාරං අජක සො වසී -මජසං.

23. මොවුන්ගේ ජනිත මව් නොමෝ මායා නම් වන්නී යැ ජනක පිය තෙමේ ශුද්ධාදන නම් වන්නේ යැ, මේ තෙමේ ගෞතම නම් වන්නේ යි.

24. කොලිත ද උපනිසා ද යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ. ආනන්ද නම් උපසාධායකයෙක් ඒ ජීනපක්‍ෂමාරයනට උපසාධාන කෙරෙයි.

25. බෙමා යැ උපප්‍රවණණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකා වන්නාහ. ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ බොධිය ඇඟිතු යැ යි කියනුලැබේ.

26. විතක යැ හන්දාවක යැ යන මොහු අග උච්චු වෙති. උක්කරා යැ නන්දමාතා යැ යන මොහු අග උච්ච වෙත්. යශස් ඇති ඒ ගෞතම බුදුනට හවුරුදු සියයෙක් ආයු වෙයි.

27. අසම වූ මහර්ෂීන්ගේ මෙවදන් අසා ‘මේ තෙම බුද්ධියකුරයෙකු’ යි දෙවිමිනිස්සු සතුටු වූවාහු.

28. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිනහසෙති, දසදහසක් සක්වළ දෙවියන් සහිත ලෝචුස්සෝ කළ ඇදිලි ඇත්තාහු නමස්කාර කෙරෙත්.

29. ඉදින් මේ ලොකනාථයන් ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

30. යම්සේ මිනිස්සු ගංහෝ තරණය කරනාහු ප්‍රතිමුඛ කීර්ථය වැරද යට තොටැහි ගෙන මහගඟ තරණය කෙරෙත් ද-

31. එසෙයින් මැ අපි සියල්ලමෝ ඉදින් මේ බුදුන් හරමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ යි.

32. මම ඒ බුදුන්ගේ බස් අසා බෙහෙවින් සිත පැහැදවිමි. දසපාරමීන් පුරන පිණිස මත්තෙහි චුතය අධිඝාන කෙළෙමි.

33. සුමන මහර්ෂීන් ගේ නගරය මෙබල නම් විය, සුදක්ක නම් ක්ෂත්‍රිය තෙම පියා විය, මව තොමෝ සිරිමා නම් වූ යැ.

34. ඒ බුදුහු නවදහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි විසූහ. (මබට) වන්ද යැ සුවන්ද යැ චටංස යැ යි උතුම් වූ තුන් ප්‍රාසාද කෙනෙක් වූහ.

- 35. තෙ සඤ්චසහසානි¹ නාරියො සමලඛනා,
වටංසිකා² නාම නාරී අනුපමො නාම අනුජො.
- 36. නිමිත්තෙ වතුරො දිසවා භක්ඛියානෙන නිකඛිමි
අනුනදසමාසානි පධානං පදභී ජිනො.
- 37. ඔභවුනා යාවිනො සනො සුමනො ලොක නායකො
වතති වකකං මහාවීරො මෙඛලෙ පුරමුක්තමො.³
- 38. සරණො භාවිතතො ව අහෙසුං අග්ගසාවකා
උදෙතො නාමු'පට්ඨාකො සුමනස්ස මහෙසිනො.
- 39. සොණා ව උපසොණා ව අහෙසුං අග්ගසාවිකා
සො'පි බුද්ධො අමිතයසො නාගමුලෙ අබුජ්ඣට්.
- 40. වරුණො ව සරණො ව අහෙසුං අග්ග'පට්ඨකා
වාලා ව උපවාලා ව අහෙසුං අග්ගපට්ඨිකා.
- 41. උච්චතතෙන⁴ යො බුද්ධො නවුත්තිනස්සමුග්ගතො
කඤ්චනග්ගිය සංකාසො දස සහසී වීරොවති.⁵
- 42. නවුති වස්ස සහසානි ආයුථිජ්ජති තාවදෙ
තාවතා තිට්ඨමානො සො තාරෙසි ජනනං බහුං.
- 43. තාරණියෙ තාරයිත්තා බොධනියෙ ව බොධිසී
පරිනිබ්බාසී සමබුද්ධො උච්චරාජා'ව අසුමි.⁶
- 44. තෙ'පි ඛිණ්ණසවා හිකඤ්ඤා යො ව බුද්ධො අසාදියො
අතුලං පනං දසසධිත්තා නිබ්බුතා තෙ මහායසා.
- 45. තඤ්ඤා ඤාණං අතුලියං තානි වා'තුලියානි උත්තානි
සබ්බං සමනන්තරිතං නනු රිත්තා සබ්බසඤ්චාරා.
- 46. සුමනො යසධරො බුද්ධො අඛාරාමමෙහි නිබ්බුතො
තඤ්ඤා'ව තස්ස ජිනපුපො වතුයොජන මුග්ගතො'ති.

සුමන බුද්ධිවංසො වතුජො.

1. තෙසධිසත සහසානි - මජ්ඣ.	4. උච්චතතෙ - සීඉ.
2. වටංසකි - සීඉ, සා, වටංසකා - මච්චි, වලං සිකි - PTS	5. වීරොවට - සීඉ.
3. පුරවරුක්කමෙ - සීඉ, මච්චි, සා.	6. අධ්වරී - සීඉ.

35. මොනොවට සැරසුණු පරිවාර ස්ත්‍රීහු තෙසැටදහසක් වූහ. වටංසිකා නම් අගමෙහෙසියක් වූ යැ. පුත්‍ර ශෝම අනුපම නම් වී.

36. ඒ ජීතපක්ඛමාරයෝ සතර පෙරනිමිති දැක ඇත්යානායෙකින් අභිනිෂ්ක්‍රමණය කළහ. පිරිපුන් දසමසක් ප්‍රධන්වීයා කළහ.

37. මහත් වූ වීයාය ඇති සුමන නම් සම්මාසම්බුද්‍රහු මහබඹහු විසින් අයදනා ලද්දු උතුම් වූ මෙබල නම් පුරයෙහි දී දම්සක් පැවැත්වූහ.

38. සුමන මහර්ෂීනට සරණ යැ භාවිතාත්ම යැ යන දෙදෙන අග්‍ර ශ්‍රාවක වූහ. උදෙන නම් තෙර කෙනෙක් උපසථායක වූහ.

39. සොණා යැ උපසොණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකා වූහ. අප්‍රමාණ වූ යශස් ඇති ඒ බුද්‍රහුදු නාගවාක්ෂමුලයෙහි බුද්ධිකයට පැමිණියහ.

40. වරුණ යැ සරණ යැ යන දෙදෙන අග උච්චු වූහ. වාලා යැ උපවාලා යැ යන දෙදෙන අග උච්ච වූහ.

41. උසින් ඒ බුද්‍රහු අනු රියනක් උස් වූවාහු රන් ඇඟෑයක් සෙයින් දසදහසක් සක්වළ බැබැළූහ.

42. එකල්හි අනුදහසක් හවුරුදු ආයු පැනෙයි. උන් වහන්සේ ඒතාක් කල් වොරදමින් බොහෝ ජනසමූහයා (සසටින්) තැරවූහ.

43. තරවනු හිසියන් තරණය කරවා බොධනීයයනට ධර්මාවබොධ කළහ. සම්බුද්‍රහු අඤායට ගිය වන්ද්‍රයා සෙයින් පිරිනිවියහ.

44. මහායශස් ඇති ඒ ක්ෂිණාසුච භික්ෂුහු ද අසදාශ වූ ඒ බුද්‍රහු ද අප්‍රමාණ වූ ප්‍රභා දක්වා පිරිනිවියහ.

45. ඒ ඥානය ද අතුලා වී යැ ඒ රතනයෝ ද අතුලා වූහ. එහැම අතුරුදහන් වී. හැම සංඝකාරයෝ රික්තයෝ නු?

46. යශස්ධර වූ සුමන බුද්‍රහු අඛකාරාමයෙහි පිරිනිවියහ. එහි මැ උන් වහන්සේගේ ජීනදුපය සිවියොදුනක් උස් කොට බඳනා ලද යයි.

සතරවැනි සුමන බුද්ධිවංශ යි.

5. රෙවත බුද්ධවංසො

1. සුමනස්ස අපරෙන රෙවතො නාම නායකො
අනුපමො අසද්ධිසො අතුලො උත්තමො ජිනො.
2. සො'පි ධම්මං පකාසෙසී බ්‍රහ්මිනා අභියාවිතො
බන්ධනාවච්චකානං අප්පචක්ඛං භවා'භවෙ.
3. තස්සා'භිසමයා තිණි අහෙසුං ධම්මදෙසනෙ
ගණනාය න චක්ඛබ්බො පයමා'භිසමයො අහු.
4. යද අරිඤ්ඤං රාජං විනෙසී රෙවතො මුත්ති
තද කොට්ඨසභස්සානං¹ දුතියා'භිසමයො අහු.
5. සත්තා'භං පට්ඨසලානා වුට්ඨනිකා නරාසභො
කොට්ඨසතං නරමරුතං² විනෙසී උත්තමෙ ඵලේ.
6. සන්තිපාතා තයො ආසුං රෙවතස්ස මහෙසිතො
ධීණාසවානං විමලානං සුවිමුක්ඛානං³ තාදිනං.³
7. අතික්ඛන්තා ගණනපථං⁴ පයමං යෙ සමාගතො
කොට්ඨසතස්සභස්සානං දුතියො ආසී සමාගමො.
8. යො'පි⁵ පඤ්ඤාය අසමො තස්ස චක්ඛානුවත්තකො
සො තද ව්‍යාධිතො ආසී පනෙතා ජීවිතසංසයං.
9. තස්ස ගිලානපුච්ඡාය⁶ යෙ තද උපගතො මුත්ති
කොට්ඨසතස්සභස්සා⁷ අරහන්තො තතියො ආසී සමාගමො.
10. අහං තෙන සමයෙන අතිදෙවො නාම බ්‍රාහ්මණො
උපගන්තවා රෙවතං බුද්ධං සරණං තස්ස ගච්ඡහං.
11. තස්ස සීලං සමාධිඤ්ඤා පඤ්ඤාගුණමනුක්ඛමං⁸
ථොමසීකා යථාථාමං උත්තරීය'මද්දස'භං.
12. සො'පි මං බුද්ධො ව්‍යාකාසී රෙවතො ලොකනායකො
අපරිමෙයො ඉතො කප්පෙ අයං බුද්ධො⁹ භවීසසති.

1. කොට්ඨසතස්සභස්සානං - සීග්‍ර.
2. නරවරා. - මජ්ඣ.
3. සුවිමුක්ඛානං තාදිනං - බසු, සීග්‍ර, PTS.
4. අතික්ඛන්තගණපථං - බය, මැග්‍ර, PTS.
5. යොසො - මජ්ඣ, මැග්‍ර, PTS.

6. ගිලානි - මව්.
7. කොට්ඨසතස්සභස්සානං - මජ්ඣ, කොට්ඨසතස්සභස්සානං - ස්‍යා
8. ගුණවරුක්ඛමං - සීග්‍ර.
9. සඤ්ඤො - සීග්‍ර.

5. රෙවත බුද්ධවංශය

1. සුමන නම් බුදුරදුන්ට මෑත භාගයෙහි ලොවට නායක වූ අනුපම වූ අසදාශ වූ අතුලා වූ උඤ්ඤ වූ රෙවත නම් ජීනපඤ්ඤ මාර වූ සච්ඡෙ කෙනෙක් පහළ දූහ.

2. ඔබ ද මහ බඹුහු විසින් අයදනා ලදහු සකකඩාතුන් විභාග කරන (වෘද්ධි හානි ආදී) හවාහවයන් ප්‍රභාණය කරන දහම් ප්‍රකාශ කළහ.

3. උන් වහන්සේගේ දහම් දෙසුම්හි තුන් අභිසමය කෙනෙක් වූහ. ප්‍රථමාභිසමය ගණනින් නො කියයුතු වෙයි.

4. යම් කලෙක රෙවත මුනිහු අරිඤ්ඤ නම් රජ විනයනය කළාහු ද එකල්හි කෙළ දහසක් ප්‍රාණින්ට ද්විතීයාභිසමය වී.

5. නරග්‍රෙණ වූ බුදුහු සතියක් මුළුල්ලෙහි සමවත් සුවයෙන් වැඩ සිට ඉන් නැගී දෙවිමිනිසුන් කෙළසියක් අඟුළුලයෙහි විනයනය කළහ.

6. මහර්මී වූ රෙවත නම් බුදුන්ට විගත වූ රාගාදි මල ඇති මොනොවට කෙලෙසුන් කෙරෙන් මිදුණු ලාභාලාභාදියෙහි තාදී වූ ක්ෂිණාසුවයන් සඹන්ධි වූ ශ්‍රාවකසන්නිපාත තුනෙක් වී.

7. යම් කෙනෙක් පළමුවට රැස්වූහු නම් ඔහු ගණනපථය ඉක්මණියාහ. කෙළ සුවදහසක් ශ්‍රාවකයන්ගේ ද්විතීය සමාගමය වී.

8. ඒ රෙවත බුදුරදුන්ට අනුව දම්සක් පවත්වන්නා වූ ප්‍රඥයෙන් (ශ්‍රාවකානතරයන් හා) අසම වූ යම් වරුණ නම් අගසවූ කෙනෙක් වූහු ද එකල්හි උන් වහන්සේ රොගී වූවාහු ජීවිත සංඝයට පැමිණියාහු වූහ.

9. එකල්හි උන් වහන්සේගේ ගිලන් බව පුළුස්සනට යම් මුනි කෙනෙක් එළැඹියාහු ද ඒ කෙළසුවහස් රහතුන්ගේ තුන් වැනි සමාගමය වී.

10. එසමයෙහි මම අනිදෙව නම් බ්‍රාහ්මණ වූයෙම් රෙවත නම් බුදුන් කරා එළැඹී උන් වහන්සේ ගේ සරණයට ගියෙම්.

11. මම උන් වහන්සේගේ නිරුක්තර වූ ගීලය ද සමාධිය ද ප්‍රඥගුණය ද යථාශක්තීන් ථොමනය කොට උතුරුසඵව පිදිමි.

12. ලොකනායක වූ ඒ රෙවත බුදුහු ද 'මේ තෙමේ මෙයින් අප්‍රමෙය කලායෙහි බුදු වන්නේ යයි මා ප්‍රකාශ කළසේක.

- 13. අහු කපිලවනයා රමමා ගීකවීත්තා තථාගතො පධානං පදහිත්තාන කත්තා දුක්කරකාරිකං.
- 14. අප්පාලරුක්ඛවූලසථිං ගිසීදීත්තා තථාගතො තත් පායාසමභයන නෙර ඤජරමුපෙහිති.
- 15. නෙර ඤජරාය තීරමහි පායාසං ආදය සො ජිනො පටියත්තවරමභෙන න බොධිමුලලෙහි ඵහිති.
- 16. තනො පදකඛිණං කත්තා බොධිමණ්ඛං අනුත්තරො අසක්ඛරුක්ඛවූලමහි බුජක්ඛිසාති මහායසො.
- 17. ඉමස්ස ජනිකා මාකා මායා නාම හවිසාති පිතා සුදොධාදනො නාම අයං හෙසාති ගොතමො.
- 18. කොලිතො උපතීසෙසා ච අභ්‍යා හෙසානති සාවකා ආනන්දො නාමු' පට්ඨාකො උපට්ඨිසාති තං ජිනං.
- 19. බෙමා උපපලව ණණො ච අභ්‍යා හෙසානති සාවකා බොධි තස්ස හගවතො අසාසො'ති පවුච්චති.
- 20. විතො ච හත්ථාලවකො අභ්‍යා හෙසානතු' පට්ඨකා උත්තරා නන්දමාතා ච අභ්‍යා හෙසානතු' පට්ඨිකා ආයු වසසත්තං තස්ස ගොතමස්ස යසසිනො.
- 21. ඉදං සුත්තාන වචනං අසමස්ස මහෙසීනො ආමොදීතා නරමරු බුද්ධබිජඞ්ඤරො අයං.
- 22. උක්ඛවූසද්දං විතොනති අපොඨාටෙනති හසනති ච කත් ඤජලී නමස්සනති දසසහසී සදෙවකා.
- 23. යදි'මස්ස ලොකනාථස්ස වීරජක්ඛිසාම සාසනං අනාගතමහි අද්ධානෙ හෙසාම සම්මුඛා ඉමං.
- 24. යථා මනුස්සා නදිං තරන්තා පටිතිත්ථං වීරජක්ඛිය හෙට්ඨා තිත්ථෙ ගහෙත්තාන උත්තරන්ති මහානදිං.
- 25. ඵව'ලෙව මයං සබ්බෙ යදි මුඤ්චාමි'මං ජිනං අනාගතමහි අද්ධානෙ හෙසාම සම්මුඛා ඉමං.

13. එකල්හි තථාගත වූ මේ තෙම කපිල නම් වූ සිත්කලු පුරයෙන් නික්ම ප්‍රධන්වීයඝීය වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට -

14. තථාගත තෙම අප්පල් නම් රුක්මුල්හි හිඳ එහි දී කිරිපිඩු පිළිගෙන නිල්දලා හෝ තෙරට එළැඹෙයි.

15. ඒ ජීතපඤ්චාර තෙම නිල්දලා හෝතෙර හිඳ කිරිපිඩු වළඳා (දෙවියන්) පිළියෙළ කළ උක්කමමාචියෙන් ඇසැතු බෝරුක වෙත එළැඹෙයි.

16. ඉක්බිති ඒ අනුක්‍රම වූ බෝසත් බෝමුඛ පැදකුණු කොට මහායශස් ඇතියේ ඇසැතු රුක්මුල්හි හිඳ බුදුවන්නේ යි.

17. මොවුන්ගේ ජනිත මව තොමෝ මායා නම් වන්නී යැ. පිය තෙමේ ශුඛොන නම. මේ තෙමේ ගෞතම නම් වන්නේ යි.

18. කොලීත යැ උපනිසු යැ යන දෙදෙන අගසවු වන්නාහ. ආනන්ද නම් උපසායක තෙර කෙනෙක් ඒ ජීතපඤ්චාර බුදුන්ට උපසාන කරන්නාහ.

19. බෙමා යැ උප්පලවණණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකා වන්නාහ. ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ බොධිය ඇසැතු යයි කියනු ලැබේ.

20. චිත්ත යැ හස්ථාලවක යැ යන දෙදෙන අග උච්චු වන්නාහ. උක්කරා යැ නන්දමාතෘ යැ යන දෙදෙන අග උච්ච වන්නාහ. යශස්වී වූ ඒ ගෞතම බුදුන්ට හවුරුදු සියයෙක් ආයු වන්නේ යි.

21. අසම වූ මහර්ෂීන්ගේ මෙවදන් අසා දෙවිමිනිස්සු 'මේ බුද්ධ- බීජාඛකුරයෙකැ' යි සතුටු වූවාහු-

22. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිනහසෙති. දසදහසක් සක්වළ දෙවියන් සහිත ලෝවැස්සෝ කළ ඇදිලි ඇත්තෘහු නමස්කාර කෙරෙත්.

23. ඉදින් මේ ලොකනාථයන්ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත- කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

24. යම්සේ මිනිස්සු ගංහෝ තරණය කරන්නාහු ප්‍රතිමුඛනිර්ථය වැරදූ යට තොටුහි ගෙන මහගඟ උක්කරණය කෙරෙත් ද,

25. එසෙයින් මැ ඇපි හැමදෙනමෝ ඉදින් මේ බුදුන් හරමෝ නම් අනාගතකාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

- 26. තසා¹පි වචනං සුඤා භියො චිත්තං පසාදසිං
උත්තරිං ච ත්²මධිට්ඨාසිං දසපාරමිපුරියා.
- 27. තද³පි මං¹ බුද්ධධම්මං සරිඤා අනුබුද්ධසිං
ආහරිස්සමි තං ධම්මං යං මයහං² අභිපජ්ඣිතං.
- 28. නගරං සුධක්ඛවජ්³ නාම විපුලො නාම බන්ධියො
විපුලො නාම ජනිකා රෙවතස්ස මහෙසිනො.
- 29. ජබ්බස්සසහස්සානි⁴ අගාරමජ්ඣං සො වසී
සුදස්සනො ච රතනංසි⁵ ආවෙලො⁶ ච විභුසිතො
පුක්ඛකමොභිනිබ්බන්තා තයො ජාසාද මුක්තමා.
- 30. තෙතනිංස සහස්සානි⁷ නාරියො සමලඤ්ඤා
සුදස්සනා නාම දෙවී වරුණො නාම අත්‍රජො.
- 31. නිමිත්තෙ වතුරො දිස්වා රථයානෙන නිකඛි
අනුනසක්තමාසානි පධානං පදභී ජිනො.
- 32. බ්‍රහමුනා යාවිනො සනෙතා රෙවනො ලොක නායකො
ච ත්ති ච කකං මහාවීරො වරුණා රාමෙ සිරිසරෙ.⁸
- 33. වරුණො බ්‍රහමදෙවො ච අහෙසුං අග්ග සාවකා
සමහවො නාමුපට්ඨාකො රෙවතස්ස මහෙසිනො.
- 34. හද්ද වෙච සුහද්ද ච අහෙසුං අග්ගසාවකා
සො⁹පි බුද්ධො අසමසමො නායමුලෙ අබුජ්ඣථ.
- 35. පදුමො කුක්ඛරො වෙච අහෙසුං අග්ග'පට්ඨකා
සිරිමා වෙච යසවනී අහෙසුං අග්ග'පට්ඨිකා.
- 36. උච්චත්තනෙන⁹ සො බුද්ධො අසීති හත් මුග්ගතො
මහාසෙනී දිසා සබ්බා ඉඤ්ඤෙතුව උග්ගතො.

1. තං - මජ්ඣ. 5. සුදස්සනෙ , රතනංසි - මජ්ඣ.
 2. මයං - මනුප. 6. අවෙලො - සිමු.
 3. සුධම්මකං - සිමු, සුධක්ඛකං. PTS, සා. 7. තෙතනිංස ව සහස්ස නි - මජ්ඣ.
 4. ජ ව වස්සසහස්සානි - මජ්ඣ. 8. සිරිසරෙ - සිමු.
 9. උච්චත්තනෙන - සිමු. "චත්තවත්තනා, මහාවීරො, වරුණාරාමෙ වසී ජිනො" - සා.
 9. උච්චත්තනෙ - සිමු.

26. මම ඒ බුදුන්ගේ වදන් අසා අතිශයින් සිත පැහැදවීම්. දස-පාරමීන් පුරන පිණිස මත්තෙහි වුතාධිජයාන කෙළෙමි.

27. එකල්හිදු මම 'යමක් මා විසින් ප්‍රාක්ෂීනා කරනලද නම් ඒ බුද්ධකය ගනිමැ'යි මේ බුද්ධකාරකධර්මය සිහි කොට වැඩිමි.

28. මහර්ෂි වූ රෙවත බුදුන්ගේ නගරය සුධංකුඤ්චනී නම. විපුල නම් ක්ෂත්‍රිය තෙම පියා විය, මව් තොමෝ විපුලා නම් වූ යැ.

29. ඒ බුදුහු හවුරුදු සදහසක් මුළුල්ලෙහි ගිහිගෙයි විසූහ. සරසන ලද සුදඹන යැ රතනග්ගි යැ ආවෙළ යැ යි පින්කමින් නිපන් උතුම් වූ ප්‍රාසාදත්‍රයෙක් වී.

30. මොනොවට සැරැසුණු තෙතිස්දහසක් පරිවාරස්ත්‍රීහු වූහ. අග මෙහෙසි ගොමෝ සුදසසනා නමු. පුත්‍ර තෙමේ වරුණ නම් වී.

31. ඒ ජීනපඤ්චාරයෝ සතර පෙරනිමිති දැක රථයානයෙන් අභිනිෂ්ක්‍රමණය කළහ. අනුන සජ්නමාසයක් ප්‍රධන්වීයාසීය කළහ.

32. මහත් වූ වීර්යය, ඇති රෙවත නම් ලොකනාථයන් වහන්සේ මහබඹහු විසින් අයදනා ලදහු ශ්‍රීතිවාස වූ වරුණරාමයෙහි දී දම්සක් පැවැත්වූහ.

33. මහර්ෂි වූ රෙවත බුදුන්ට වරුණ යැ බ්‍රහ්මදෙව යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවක වූහ. සමභව නම් තෙර කෙනෙක් උපසායක වූහ.

34. හදා යැ සුහදා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකා වූහ. අසමසම වූ ඒ බුදුහු ද නාගවාක්ෂමුලයෙහි දී අධිගම කළහ.

35. පදුම යැ කුඤ්ජර යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසායක වූහ. සිරිමා යැ යසවතී යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසායකිකා වූහ.

36. ඒ බුදුහු උසින් අසූ රියනක් නැගී සිටියාහු ඉන්ද්‍රකෙතුවක් (දෙවදුන්නක්) සෙයින් හැම දිශා බැබළවූහ.

- 37. තසස සරීරෙ තිබ්බතො පභා මාලා අනුතරො
දිවා වා යදිවා රතනිං සමනතා ඵරති¹ යොජනං.²
- 38. සඤ්චසසභසසානි ආයු වීජජනී තාවදෙ
තාවතා තිට්ඨමානො සො තාරෙසි ජනතං බහුං.
- 39. දසසධීන්වා බුද්ධබලං අමතං ලොකෙ පකාසයං
තිබ්බාසී අනුපාදනො යථ'ගගු'පාදනසඤ්ඤා.
- 40. සො ච කායො රතනනීභො සො ච ධම්මො අසාදිඤ්ඤා
සබ්බං සමනතරහිතං නනු රිකතා සබ්බසඤ්ඤාරා.
- 41. රෙවතො යසධරො බුද්ධො තිබ්බතො සො මහාමුනී³
ධාතුවිසාරිතං ආසී තෙසු තෙසු පදෙසතො'ති.

රෙවත බුද්ධවංසො පඤ්චමො.

1. ඵරි - සිමු.

2. තසස දෙභාහිතිබ්බතං පභාජාලමනුතරං
දිවා වෙච තද රතනිං, නිට්ඨං ඵරති යොජනං''
ධාතූයො මම සබ්බාසී, වීකිරනතුති සො ජිනො,
අධිට්ඨාසී මහා වීරො, සබ්බ සත්තානු කම්පකො''
මහාසාරෙ පනුයානෙ, මහතො නගරසස යොජනෙ
සුචිතො නර සාරෙහී, පරිතිබ්බාසී රෙවතො'' - බුද්.

3. මහාසුරෙ - මජ්ඣ.

37. ඔබගේ සිරුරෙහි නිපන් නිරුක්තර වූ ප්‍රභාමාලාව රැසිදු දවහල්හිදු හාත්පසැ යොදනක් මුළුල්ලෙහි පතළහ.

38. එකල්හි සැටදහසක් හවුරුදු ආයු පැනෙයි. ඒ බුදුහු ඒ තාක්කල් සිටුනාහු බොහෝ ජනසමූහයා සසරින් තැරවූහ.

39. බුද්ධිබලය දක්වා ලොවැ අමෘතය ප්‍රකාශ කරන්නාහු ඉඤ්ඤාකම්පයෙන් අග්නිය සෙයින් උපාදාන රහිත වූවාහු පිරිනිවියහ.

40. රුවන් සුදුසු ඒ බුදුසිරුර ද නිරුපම වූ එ දහම ද යන සියල්ල අතුරුදහන් වී. හැම සංස්කාරයෝ ඊක්තයෝ නු?

41. මහාමුනි වූ යශස්ඨර වූ ඒ රෙවත නම් සමමා සම්බුදුහු පිරිනිවියහ. ඒ ඒ ප්‍රදේශයෙහි ධාතු පැතුරුණේ ඒය.

පස්වැනි වූ රෙවත බුද්ධිවංශ යි.

6. සෞභිත බුද්ධවංසෝ

1. රෙවතසු අපරෙන සෞභිතෝ නාම නායකෝ සමාභිතෝ සන්තචිතො අසමෝ අපථිඥානලො.
2. සෝ ජිනෝ සකගෙහමභි මානසං විජ්චලයි පඤ්ඤාන කෙවලං බොධිං ධර්මචක්කං පවත්තයි¹.
3. යාව හෙට්ඨා අච්චිතෝ භවග්ගාවාපි උද්ධතෝ² එක්කරෙ එකපරියා අගොසි ධර්මදෙසනෙ.
4. නාය පරියාය සමබුද්ධො ධර්මචක්කං පවත්තයි ගණනාය න චත්තබ්බො පදමාභිසමයො අහු.
5. තතො පරමපි දෙසෙනො⁴ මරුනං ව⁵ සමාගමෙ නචුතිකොට්ඨහසානං දුතියාභිසමයො අහු.
6. පුනාපරං රාජඥනො ජයසෙනො නාම ඛන්තියො ආරාමං රොපයිඤ්ඤාන බුද්ධං නියාදයි තද.
7. තසු යාගං පකිතෙනො ධර්මං දෙසෙසි චක්ඛමා තද කොට්ඨහසානං තතියාභිසමයො අහු.
8. සන්තිපාතා තයො ආසුං සෞභිතසු මහෙසිනො බිණ්ණසවානං විමලානං සන්තචිතොන'තාදිනං.
9. උග්ගතො නාම සෝ රාජා දුනං දෙති නරුක්කමෙ තමභි දුනෙ සමාගඤ්ඤං අරහන්තා සතකොට්ඨො.
10. පුනාපරං පුරගණො⁶ දෙති දුනං නරුක්කමෙ තද නචුතිකොට්ඨං දුතියො ආසි සමාගමො.

1. විනිවක්කයි, PTS¹, මජ්ඣං, සා
 2. චක්කපවත්තයි - සීඉ
 3. යාව උධං අච්චිතො භවග්ගාවාපිහෙට්ඨතො PTS.
 4. දෙසෙනො - මචී,
 5. නරමරුනං සීඉ, සා
 6. පුරගණො - සා.

6. සෞභිත බුද්ධවංශය

1. රෙවත නම් බුදුන්ට ඉක්බිති සමාහිත වූ සන්හුන්සිත් ඇති අසම වූ ප්‍රතිපුද්ගලයන් නැති සෞභිත නම් බුදුහු ලොවැ පහළවූහ.

2. ඒ ජීනපඤ්චමාර වූ බුදුහු සිය භවනයෙහි දී (සතියක් තුළ පාඨශ්ජන) සිත (බුද්ධකයට) පරිවතීනය කළහ. සඵඤ්ජාඤ්ජනයට පැමිණ දම්සක් පැවැත්වූසේක.

3. ඒ ධර්මවක්‍රදෙශනයෙහි යවින් අවිච්චි පටන් කොට උඩින් භවාග්‍රය දක්වා මෙදැතුර එක් පිරිසෙක් වී.

4. එපිරිස් මැද සම්බුදුහු දම්සක් පැවැත්වූහ. ගණනින් නො කියහැකි (සඬ්ඛ්‍යාපථාතික්‍රාන්ත) වූ ප්‍රථමධර්මාභිසමය වී.

5. එයින් මෑතභාගයෙහි (තච්චිසාභවනයෙහි) දෙවියන්ගේ සමාගමයෙහි අභිධර්මදෙශනාව කරන කල්හි (දෙසුම් කෙළවර) නවකෙළඳහසක් දෙවියනට ද්විතීයධර්මාභිසමය වී.

6. නැවැත රාජපුත්‍ර වූ ජයසෙන නම් ක්ෂත්‍රීය තෙම (සුඤ්ජර නම්) ආරාමයක් කරවා එකල්හි බුදුනට පිදී.

7. වක්ඡුර්මත් වූ බුදුහු එරජකුමරුගේ දනය කීර්තනය කෙරෙමින් දහම් දෙසූහ. එකල්හි කෙළඳහසක් සත්තට තුන් වැනි ධර්මාභිසමය වී.

8. මහර්ෂි වූ සෞභිත බුදුන්ට විගතමල වූ සන්හුන්සිත් ඇති තාදීගුණ ඇති ක්ෂිණාස්‍රවයන්ගේ තුන් ශ්‍රාවකසන්තිපාතයෙක් වී.

9. උග්ගත නම් වූ ඒ රජ නරොත්තම වූ බුදුන් කෙරෙහි දන් දින. එකල්හි ඒ දනයෙහි කෙළසියක් රහත්හු රැස්වූහ.

10. යළි පුරගණ්‍යා නරොත්තම වූ බුදුනට දන් දින. එකල්හි අනුකෙළක් ප්‍රාණීන්ට ද්විතීය ධර්මාභිසමය වී.

11. දෙවලොකෙ වසිත්තාන යද ඔරොහනී ජිනො
තද අසීතිකොට්ඨං තතියො ආසි සමාගමො.
12. අභං තෙන සමමයන සුජානො නාම බ්‍රාහ්මණො
තද සසාවතං බුද්ධං අනතපානෙන තප්පධිං.
13. සො'පි මං බුද්ධො ව්‍යාකාසි¹ සොහිතො ලොකනායකො
අපරිමෙයො ඉතො කප්පෙ අයං බුද්ධො භවිසසති.
14. අහු කපිලවහයා රඡ්චා නිකම්භිත්වා තථාගතො
පධානං පද්භිත්වාන කත්වා දුකකරකාරිකං.
15. අපපාලරුකබ්බුලසථිං නිසිද්ධිත්වා තථාගතො
තත් පායාසමභ්‍යස්ස නෙරඤ්ජරමුපෙහිති.
16. නෙරඤ්ජරාය තීරම්භි පායාසං ආදය සො ජිනො
පටියත්තවරමභ්‍යෙන බොධිමුලමභි එහිති.
17. තතො පදකම්ණං කත්වා බොධිමණ්ඩං අනුත්තරො
අසසත්ථරුකබ්බුලමභි බුජ්ඣස්සති මහායසො.
18. ඉමස්ස ජනිකා මාතා මායා නාම භවිසසති,
පිතා සුද්ධොදනො නාම, අයං හෙසසති ගොතමො.
19. කොලිනො උපතිස්සො ව, අභ්‍යා හෙසනති සාවකා,
ආනඤ්ජා නාමු' පට්ඨාකො, උපට්ඨිසසති තං ජිනං.
20. බෙමා උප්පලවණ්ණො ව, අභ්‍යා හෙසසනති සාවිකා,
බොධි තස්ස භගවතො, අසසඤ්චා'ති පවුච්චති.
21. චිකොච භත්ථාලවකො, අභ්‍යා හෙසසනතු' පට්ඨකා,
උත්තරා නඤ්ජමාතා ව, අභ්‍යා හෙසසනතු' පට්ඨිකා,
ආයු වස්ස සතං තස්ස, ගොතමස්ස යසස්සිනො.
22. ඉදං සුත්තාන වචනං අසමස්ස මහෙසිනො
ආමොදිතා නරමරු බුද්ධිබ්භික්ඛුරො අයං.

1. ව්‍යාකාසි - මව්.

11. යම් කලකැ පස්මැන් දිනු බුදුහු දෙවලොවහි වැස අවතීණි වුහු ද එකල්හි අසුකෙළක් ප්‍රාණින්ට තෘතීය ධර්මාභිසමය වී.

12. එසමයෙහි මම් සුජාත නම් බ්‍රාහ්මණ වීමි. එකල්හි සභුන් සහිත බුදුන් ආභාරපානයෙන් සැතැපීමි.

13. ලොකනාසක වූ ඒ සොහිත නම් සම්මාසම්බුදුහු ද, 'මේ තෙමේ මෙයින් අප්‍රමේය වූ කල්පයෙහි බුදු වන්නේ ය'යි මට විවරණ දුන්සේක.

14. එකල්හි තථාගත වූ මේ තෙමේ රමා වූ කපිල නම් පුරයෙන් නික්ම ප්‍රධන්වීයඝීය වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට -

15. තථාගත තෙමේ අපපල් නම් තුගරුක්මුල්හි හිඳ එහි දී කිරිපිඩු පිළිගෙන නිල්දලාහෝතෙරට එළැඹෙයි.

16. ඒ ජිතපඤ්චමාරයෝ නිල්දලා හෝතෙර හිඳ කිරිපිඩු වළඳා (දෙවියන්) පළියෙළ කළ උත්තම මාරීයෙන් ඇසැතුවෝරුක වෙත එළැඹෙයි.

17. ඉක්බිති ඒ මහායශස් ඇති අනුත්තර වූ බෝසත් බෝමැඩ පැදකුණු කොට ඇසැතූ රුක්මුල්හි හිඳ බුදු වන්නේ යැ.

18. මොවුන්ගේ ජනිත මව මායා නම් වන්නී යැ පිය තෙම ඉද්ධොදන නම් වන්නේ යැ. මේ තෙමේ ගෞතම නම් වන්නේ යි.

19. කොලිත යැ උපතිස්ස යැ යන දෙදෙනා අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ. ආනන්ද නම් උපසායකයෙක් ඒ ජිතපඤ්චමාර බුදුන්ට උපසායන කෙරෙයි.

20. බෙමා යැ උප්පලවණණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකා වන්නාහ. ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ බොධිය 'ඇසැතූ' යයි කියනුලැබේ.

21. විත්ත යැ භක්ඛවක යැ යන මොහු අගඋච්චු වන්නාහ උත්තරා යැ නන්දමාතා යැ යන මොහු අග උච්ච වන්නාහ. යශස්වී වූ ඒ ගෞතම බුදුන්ට වෂී සියයෙක් ආයු වෙයි.

22. අසම වූ මහර්ෂීන්ගේ මෙවදන් අසා 'මේ තෙම බුද්ධබීජාඛකුර-යෙකැ'යි දෙඋමිනිස්සු සතුටු වූවාහු.

- 23. උකකුට්ඨිසඤ්ඤං වනෙනනනි අපෙචාටෙනනි භසනනි ව කත ඤජ්ඣි නමසසනනි දස සභසී සදෙවකා.
- 24. යදි'මසස ලොකනාථසස වීරජ්ඣිසසාම සාසනං අනාගතමහි අඤ්ඤානෙ භෙසසාම සමමුධා ඉමං.
- 25. යථා මනුසසා නදිං කරනනා පටිතිකුං විරජ්ඣිය භෙට්ඨා තිකෙඨ ගභෙකාන උකතරනනි මහානදිං.
- 26. එව'ලෙව මයං සබ්බෙ යදිමුඤ්ඤාමි' මං ජිනං අනාගතමහි අඤ්ඤානෙ භෙසසාම සමමුධා ඉමං.
- 27. තසසා'පි වචනං සුකා භට්ඨා සංවිග්ගමානසො තලෙවකුමනුපපතියා උග්ගං ධිතිමකාසභං
- 28. සුධමමං නාම නගරං සුධමමො නාම ධනනියො සුධමමා නාම ජනිකා සොභිතසස මභෙසිනො.
- 29. නවවසසසභසසානි අගාරමජ්ඣසො වසී කුමුදෙ කලීරො¹ පදුමො තයො පාසාදමුක්ඛමා.
- 30. සකතනි සභසසානි² නාරියො සමල ඩිකතා මබ්ලා³ නාම සා නාරි සීභො නාමා'සි අනුජෙජු.
- 31. නිමිකෙත වතුරො දිසා පාසාදෙනා'හි හිකකමි සකතා'භං පධානචාරං වරිකා පුරිසුක්ඛමො බුජ්ඣමානො ව සො බුද්ධො නාගමුලෙ අබුජ්ඣථ.
- 32. බුහමුනා යාවිනො සනෙතා සොභිතො ලොකනායකො වනති වකකං මහාවීරො සුධමමුය්‍යානමුක්ඛමෙ.
- 33. අසමො ව සුනෙතෙනා ව අභෙසුං අග්ගසාවකා අනොමො⁴ නාමු පට්ඨාකො සොභිතසස මභෙසිනො නකුලා ව සුජාතා ව අභෙසුං අග්ගසාවකා.

- 1. නාළිනො - මජ්ඣ.
- 2. සකතනි-ස සභසසානි - මජ්ඣ., තිවකතාරි සභසසානි - සා., ඡසකතනි සභසසානි - ධම්ම.
- 3. මබ්ලා - මජ්ඣ., මකීලා - සා.
- * ගාරදෙධා'යං , මජ්ඣ., සාම පොඤ්ඤෙසු, න වීජජනි
- 4. වකතවකෙකා - සා.
- 5. අනුමො - ධම්ම

23. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිනහසෙති, දසදහසක් සක්වළ දෙවියන් සහිත ලොකයා බද්දලී වැ නමස්කාර කෙරෙයි.

24. ඉදින් ඇපි මේ ලොකනාථයන්ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගතකාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

25. යමසේ මිනිස්සු ගංහෝ තරණය කරන්නාහු ප්‍රතිබ්‍රහ්මචර්යා වැරද්ද යට තොටැහි ගෙන මහගහ තරණය කෙරෙත් ද-

26. එසෙයින් මැ ඇපි සියල්ලමෝ ඉදින් මේ බුදුන් හරමෝ නම් අනාගතකාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ'යි.

27. මම ඒ බුදුනුදුගේ බස් අසා තුටු වූයෙමි සංදේහයට පත් සිත් ඇතියෙමි එ මැ අතීයට පැමිණෙනු පිණිස දාස්වියඵය කෙළෙමි.

28. මහර්මී වූ සොහිත නම් බුදුන්ගේ නගරය සුධර්ම නම, පිය වූ ක්ෂත්‍රිය තෙම සුධර්ම නම, මව් තොමෝ සුධර්මා නමු.

29. ඒ සොහිත නම් බුදුහු නවදහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි විසූහ. ඔබට කුමුදු යැ කලීර යැ පදුම යැ යි උතුම් තුන් පහයෙක් වී.

30. මොනොවට සැරසුණු පරිවාරස්ත්‍රීහු සැත්තැදහසක් වූහ. ඒ මබ්ලා නම් ස්ත්‍රිය අගමෙහෙසි වූ. පුත්‍ර තෙම සීහ නම් වී.

31. පුරුෂොත්තම වූ සොහිත බෝසත් සතර පෙරනිමිති දක පහයෙන් අහිනිෂ්ක්‍රමණය කෙළේ යැ. ප්‍රධානචාර්ය සතියෙකි. ඒ බුදුහු සත්‍යාවබෝධ කරන්නාහු නාගචෛෂ්මලයෙහි බුදු වූහ.

32. මහත් වූ වියඵය ඇති සොහිත නම් සම්මාසම්බුදුහු බඹුහු විසින් අයදනාලදහු උතුම් වූ සුධර්ම නම් උයන්හි දී දම්සක් පැවැත්වූහ.

33. මහර්මී වූ සොහිත බුදුන්ට අසම යැ සුනෙත්ත යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවක වූහ. අනොම නම් තෙර කෙනෙක් උපසංචයක වූහ. නකුලා යැ සුජාතා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකා වූහ.

- 34. රමෙමා වෙව සුදකො ව අහසුං අගගුපට්ඨකා
නකුලා වෙව චිත්තා ව අහසුං අගගුපට්ඨිකා.*
- 35. අට්ඨපඤ්ඤස රතනං අච්චුග්ගතො මහාමුනි
මහාසෙති දීපා සබ්බා සතරංසි'ව උග්ගතො.
- 36. යථා සුපුලලං පවනං නානා ගජෙති ධුපිතං
තථෙ'ව තසස පාවචනං සීලගජෙති ධුපිතං.
- 37. යථාපි සාගරො නාම දසසනෙන අතපපියො
තථෙ'ව තසස පාවචනං සවණෙන අතපපියං.
- 38. නචුතිවසසහසානි ආයු ච්ඡති තාවදෙ
තාවතා තිට්ඨමානො සො තාරෙසි ජනතං බහුං.
- 39. ඔවාදං අනුසිට්ඨිකඤ්ඤි දඤ්ඤාන සෙසකෙ ජනෙ
හුතාසනොව තාපෙඤ්ඤා නිබ්බුතො සො ස සාවකො.
- 40. සො ව බුද්ධො අසමසමො තෙ'ව' සාවකා බලප්පතතා
සබ්බං සමතතරහිතං නනු රිත්තා සබ්බසඤ්ඤාරා.
- 41. සොභිතො වරසමබුද්ධො සීහාරාමමහි නිබ්බුතො
ධාතු චිඤ්ඤාරිකං ආසි තෙසු තෙසු පදෙසනො'ති.

සොභිත බුද්ධිවංසො ජට්ටයා.

1. කෙපි ව - සිඛු කෙපි - මජ්ඣ.

34. රම්ම යැ සුදත්ත යැ යන දෙදෙන අගඋච්ච වූහ. නකුලා යැ චීත්තා යැ යන දෙදෙන අගඋච්ච වූහ.

35. අටපනස්ඊයන් උස්වූ සොහිත මහමුනිහු උද වූ දිවයුරු සෙයින් හැම දික් බැබැලවූහ.

36. යම්සේ සුපිපි මහවනය නොයෙක් සුවදින් සුවද කරන ලද ද එසෙයින් මැ උන් වහන්සේගේ සස්න සිල්සුවදින් සුවද කරනලද.

37. යම්සේ සාගරය නම් දඹිනෙයන් අනාප්තිජනක වේ ද, එසෙයින් මැ ඔබගේ සස්න ශ්‍රවණයෙන් අනාප්තිජනක වී.

38. එකල්හි අනුදහසක් හවුරුද්දට ආයු විය. එතෙක් කල් වැඩසිටි ඒ බුදුහු බොහෝ ජනතාව සසරකතරින් එතෙර කරවූහ.

39. ඒ බුදුහු සෙසු ජනයන්ට අවවාද අනුශාසනා කොට ගින්නක් සෙයින් තෙද ගන්වා ශ්‍රාවකයන් සහිත වැ පිරිනිවියාහ.

40. අසමසම වූ ඒ බුදුහු ද බලප්‍රාප්ත වූ ඒ ශ්‍රාවකයෝ ද යන එ හැම අතුරුදහන් වූහ. හැම සංස්කාරයෝ තුළු වූවාහු නො ද?

41. සොහිත නම් වූ උතුම් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ සිංහාරාමයෙහි පිරිනිවියේක. ඒ ඒ පෙදෙස්හි උන් වහන්සේගේ ධාතුහු විසුරුණහ.

සවැනි සොහිත බුද්ධවංශ යි.

7. අනෝමදසසි බුද්ධවංසො

1. සොභිතස්ස අපරෙන සමබුද්ධො දීපදුක්ඛමො
අනෝමදසසි අමිතයසො තෙජසී¹ දුරතික්ඛමො.
2. සො ජේනා ඛන්ධනං සබ්බං විද්ධංසෙනා තයො භවෙ
අනිවන්ති ගමනං මග්ගං දෙසෙසී දෙවමානුසෙ.
3. සාගරො'ව අසඛෙඛාහො² පබ්බතො'ව දුරාසදෙ
ආකාසො'ව අනන්තො සො සාලොඡාව ඵුලලිතො.
4. දසසන්තන'පි තං බුද්ධං තොසිතා හොන්ති පාණිනො
ව්‍යාහරන්තං ගිරං සුන්ධා අමතං පාපුණන්ති තෙ.
5. ධම්මාභිසමයො තස්ස ඉද්ධො ඒතො තද අහු
කොට්ඨනානි අභිසම්භු පයංම ධම්මදෙසනෙ.
6. තතො පරමභි සමයෙ³ වස්සනෙ ධම්මවුට්ඨියො
අසිතිකොට්ඨියො අභිසම්භු දුතියෙ ධම්මදෙසනෙ.
7. තතො පරමෙ වස්සනෙ තප්පයනෙ ව පාණිනං
අට්ඨසත්තනිකොට්ඨනං තතියා'භිසමයො අහු.
8. සන්තිපාතා තයො ආහුං තස්සපි ව මහෙසිතො
අභිඤ්ඤා ඛලප්පත්තානං පුපථිතානං විමුක්ඛියා.
9. අට්ඨසත්තසසානං සන්තිපාතො තද අහු
පනීනමදෙමාහානං සත්තචිත්තාන⁴ තාදිනං.
10. සත්තසත්තසසානං දුතියො ආසී සමාගෙමා
අනඛගණානං වීරජානං උඡසත්තාන තාදිනං.

1. තෙජසි - සිවු, සා.

2. අසඛෙඛාබෙහා - මව්.

3. තතො පරං, අභිසමයෙ - මජ්ඣං, සා.

තතො පරමෙ, අභිසමයෙ - සිවු.

4. සත්තචිත්තානං - ම.

7. අනොමදස්සී බුද්ධවංශය

1. සොහිත නම් බුදුන්ට මෑතභාගයෙහි අපමණ වූ යසපිරිවර ඇති ශීලසමාධිප්‍රඥතෙජස් ඇති, කිසිවක්හු විසින් ඉක්මවිය නොහැකි ද්විප-දෙන්තම වූ අනොමදස්සී නම් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ ලොව පහළ වූ සේක.

2. ඒ බුදුහු සියලු සංයෝජනයන් සිඳි තුන් භවය වනසා දෙවිමිනිසුන්ට නිවනට යන ආයථි අඡ්චාධිගීකමාගීය දෙසුහ.

3. ඒ අනොමදස්සී බුදුහු මහසයුර සෙයින් නො කළඹාලියහැකි වූහ. පච්චයක්හු සෙයින් නො ගැටියහැකි වූහ. ආකාශය සෙයින් අනන්තයහ. සුපිපි සල්ලුකක් සෙයින් සොහමාන වූහ.

4. ප්‍රාණිහු ඒ බුදුන් දඹිතයෙන් මැ සතුටු වෙති. ඔව්හු දෙශනා කරන දහම අසා නිවණට පැමිණෙති.

5. එකල්හි ඔබගේ ධර්මාභිසමය සමෘද්ධ වූයේ බොහෝ ජනයාට හිත විසින් පරිපුණ්ණ වී. ප්‍රථමධර්මදෙශනායෙහි කෙළසියක් සත්කයෝ ධර්මාභිසමය කළහ.

6. එයින් මෑතභාගයෙහි දෙවැනි ධර්මදෙශනායෙහි(බුද්ධමහාමෙඝය) දහමවැසි වස්තා කල්හි අසුකෙළක් සත්කයෝ ධර්මාභිසමය කළහ.

7. එයින් මෑතභාගයෙහිදු (දහමවැසිදහර) වස්තා කල්හි (දහම-අමාවැස්සෙන්) සත්කයන් පිනවන කල්හි අටසැත්තෑකෙළක් ප්‍රාණින්ට තෘතීයධර්මාභිසමය වී.

8. මහර්මී වූ ඒ අනොමදස්සී බුදුන්ට ද ෂඩහිඤ්ඤ බලයට පැමිණි අර්හත්ඵලවිමුක්තියෙන් සුපුෂ්පිත. (ශොභාවට පැමිණි) වූ ශ්‍රාවකයන්ගේ සන්තිපාත තුනෙක් වී.

9. එකල්හි ප්‍රහීණ වූ මදමොහ ඇති ශාන්ත වූ සිත් ඇති තාදී ගුණ ඇති අට ලක්ෂයක් රහතුන්ගේ ප්‍රථම සන්තිපාතය වී.

10. කෙලෙස් අඩගණ රහිත වූ විගත වූ කෙලෙස්රජස් ඇති උපශාන්ත වූ තාදීගුණ ඇති සත් ලක්ෂයක් රහතුන්ගේ දෙවැනි සන්තිපාතය වී.

11. ඡන්තං සත්ඝනස්සානං තනියො ආසී සමාගමො
අභිඤ්ඤාබලප්පත්තානං¹ තිබ්බුතානං තපස්සිනං.
12. අභං තෙන සමයෙන යකෙඛා ආසීං මහිඤ්ඤාකො
නෙකානං යකඛකාටීනං වසචතනිමභීසුරො.²
13. තද්ඵ පි තං බුදුවරං උපගන්තො මහෙසිනං
අනන්තපානෙන තපෙසසීං සසඛකං ලොකනායකං.
14. සො'පි මං තද ව්‍යාකාසී³ විසුඤ්ඤානායනො මුනි
අපරිමෙයො ඉතො කපෙස අයං බුද්ධො⁴ භවීසසති.
15. අහු කපිලවහයා රමො නිකඛථීඤා තථංගතො
පධානං පදහිඤාන කඤා දුක්කරකාරිකං.
16. අප්පාලරුක්ඛමුලසමීං නිසීදිඤා තථංගතො
තඤ්ඤා පායාසමභයාන නෙරඤ්ඤරමුපෙහිති.
17. නෙරඤ්ඤරාය තීරමහි පායාසං ආදය සො ජිනො
පටියත්තවරමභෙතන ඛොධිමුලමහි එහිති
18. තතො පදකඛිණං කඤා ඛොධිමණඛං අනුත්තරො
අසසඤ්ඤරුක්ඛමුලමහි බුජකිසුති මහායසො.
19. ඉමස්ස ජනිකා මාතා මායා නාම භවීසසති
පිතා සුඤ්ඤාදනො නාම අයං හෙසසති ගොතමො.
20. කොලිතො උපනිසෙසා ව අභ්‍යා හෙසුන්ති සාවකා
ආනාදෙ නාමු'පට්ඨාකො උපට්ඨීසුති තං ජිනං.
21. ඛෙමා උප්පලවණණා ව අභ්‍යා හෙසුන්ති සාවිකා
ඛොධි තස්ස භගවතො අසසඤ්ඤා'ති පවුච්චති.

1. බලපත්තානං - මව්.
 2. වසචතනිමහි - සිමු, මජ්ඣ. ඤා
 3. ව්‍යාකාසී. - සිමු.
 4. සමබ්බො - සිමු.

11. ඡඩහිඤ්ඤායට පැමිණි ක්ලෙශපරිනිවෘත්තයෙන් පිරිනිවි ආයාචනාභි සචරාන තපස් ඇති සලක්ෂයක් ක්ෂිණාසුවයන්ගේ තුන් වැනි ශ්‍රාවකසන්නිපාතය වී.

12. එසමයෙහි මම් නොයෙක් කෙළඟණන් යක්ෂයන් වසයෙහි පවත්වන මහෙඤ්චර වූ මහත් සාද්ධි ඇති යක්ෂසෙනාධිපති වීමි.

13. එකල්හි දු මහර්ෂි වූ ඒ උත්තම සම්බුද්ධයන් කරා එළැඹ සභුන් සහිත ලොකනායකයන් වහන්සේ ආභාරපානයෙන් සන්තර්පණය කෙළෙමි.

14. එකල්හි ඒ විශුද්ධවූ ඇස් ඇති බුදුහු ‘මෙයින් අප්‍රමෙය වූ කල්පයෙහි මේ තෙමේ බුදු වන්නේ ය’යි මට විවරණ දුන්හ.

15. එකල්හි තථාගත වූ මේ තෙමේ රමා වූ කපිල නම් පුරයෙන් නික්ම ප්‍රධන්වීයඝීය වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට -

16. තථාගත තෙම අප්පල් නම් නුගරුක්මුල්හි හිඳ එහි දී කිරිපිඬු පිළිගෙන නිල්දලාභෝතෙරට එළැඹෙයි.

17. ඒ ජීතපඤ්චමාර තෙම නිල්දලාභෝතෙර හිඳ කිරිපිඬු වළඳා (දෙවියන්) පිළියෙළ කළ උත්තමමඃඝීයෙන් ඇසැතුවෝරුක වෙත එළැඹෙයි.

18. ඉක්බිති ඒ අනුත්තර වූ බෝසත් බෝමැඬි පැදකුණු කොට මහායසස් ඇතියේ ඇසැතුවෝරුක්මුල්හි හිඳ බුදු වන්නේ යැ.

19. මොවුන්ගේ ජනිතමවි තොමෝ මායා නම් වන්නී යැ. පිතෘ තෙම ශුද්ධොදන නම් වන්නේ යැ. මේ තෙම ගෞතම නම් වන්නේ යි.

20. කොලිත යැ උපනිස්ස යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ. ආනඤ්ඤා නම් උපසථායකයෙක් ඒ පස්මරුන් දිනු බුදුන්ට උපසථාන කරන්නේ යි.

21. බෙමා යැ උප්පලවි ණණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවකා වන්නාහ. ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ බොධිය ඇසැතුව යයි කියනු ලැබේ.

- 22. විනොතා ව හත්ථාලවකො අග්ගා භෙසසනතු'පට්ඨකා
උතරො නන්දමාතා ව අග්ගා භෙසසනතු'පට්ඨිකා.
ආයු වසසතං තසස ගොතමසස යසසසිනො.
- 23. ඉදං සුඤ්ඤා වචනං අසමසස මහෙසිනො
ආමොදිතා නරමරු බුද්ධිඤ්ඤාදො අයං.
- 24. උකකුට්ඨිසද්දං වනෙනනති අපෙඨාටෙනති හසනති ව
කතඤ්ඤි නමසසනති දසසහසසී සදෙවකා.
- 25. යදි'මසස ලොකනාථසස වීරජකිසසාම සාසනං
අනාගතමි අද්ධානෙ භෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
- 26. යථා මත්ඤ්ඤා නදිං තරතතා පටිතිත්ථං වීරජකිය
භෙදධා තිත්ථෙ ගහෙතොන උතරනති මහානදිං.
- 27. එව'මෙව මයං සබ්බෙ යදි මුඤ්ඤාමි'මං ජිනං
අනාගතමි අද්ධානෙ භෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
- 28. තසසා'පි වචනං සුඤ්ඤා හදෙධා සංවිග්ගමානසො
උතරං වත මධ්ධිසාසිං දස පාරමිසුරියා.
- 29. නගරං වන්දවති¹ නාම යසො නාම බතභියො
මාතා යසොධරා නාම අනොමදසසසස සන්තිනො.
- 30. දස වසසහසසානි අගාරමජ්ඣසො වසී
සිරි උපසිරිසිරිවදෙධා තයො පාසාද මුත්තමා.
- 31. තෙවිසතිසහසසානි නාරියො සමලඤ්ඤා
සිරිමා නාම නාරී ව උපවානො² නාම අත්ථපා.
- 32. නිමිතත වතුරො දිඤ්ඤා ඤ්ඤිකායා'භිතිකමි
අත්ථාදසමාසානි පධානං පදභි ජිනො.
- 33. බ්‍රහ්මනා යාවිනො සනතො අනොමදසසී මහාමුඛි.
වතභිවකකං මහ:වීරො උය්‍යානෙ සො සුදසසනෙ.

1. බන්ධුමනී ධම්මපදඅග්ගසාවක 53.
2. උපවාරණො - මවි.

22. චිත්ත යැ හත්තාලවක යැ යන දෙදෙන අගඋච්චු වන්නාහ. උත්තරා යැ නක්ඛාතා යැ යන දෙදෙන අගඋච්ච වන්නාහ. යසස් ඇති ඒ ගෞතම බුදුන්ට හවුරුදු සියයෙක් ආයු වෙයි.

23. අසම වූ මහර්ෂීන්ගේ මෙවදන් අසා ‘මේ තෙම බුද්ධාචාර්යයකැ’යි දෙවිමිනිස්සු සතුටු වූවාහු-

24. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිනහසෙති, දසදහසක් සක්වළ දෙවියන් සහිත ලෝචෑස්සෝ බද්දිලි වැ නමස්කාර කෙරෙත්.

25. ඉදින් මේ ලොකනාථයන්ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත-කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

26. යම්සේ මිනිස්සු ගංහෝ තරණය කරන්නාහු ප්‍රතිමුඛතීර්ථය වැරදූ යට තොටැහි ගෙන මහගඟ්තරණය කෙරෙත් ද -

27. එසෙයින් මැ ඇපි සියල්ලමෝ ඉදින් මේ බුදුන් හරමෝ තම් අනාගතකාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ’යි.

28. මම ඒ බුදුන්ගේ බස් අසා තුෂ්ට වූයෙමි සංවෙගයට පැමිණි සිතැත්තෙමි දසපාරමීන් දුරන පිණිස මත්තෙහි මුහුද අධිෂ්ඨාන කෙළෙමි.

29. අනොමදස්සී බුදුන්ගේ නගරය වන්දුවති නම් වී යැ. යසවත් නම් ක්ෂත්‍රිය තෙම පියා වීය. මව් තොමෝ යශෝධරා නමු.

30. උන් වහන්සේ දසදහසක් හවුරුදු හිභිගෙයි විසූහ. සිරි යැ උපසිරි යැ සිරිවක්ඛ යැ යි උතුම් ප්‍රාසාද තුනෙක් වී.

31. මොනොච්ච සරසනලද තෙවිසිදහසක් පරිවාරස්ත්‍රීහු වූහ. සිරිමා නම් අගමෙහෙසියක් වූ යැ. පුත්‍ර තෙම උපවාන නම් වී.

32. පස්මරුන් දිනු බුදුහු සතර පෙරනිමිති දක සිව්ගෙයෙකින් මහබිණ්ඩන් කළහ. පුරා දසමසක් ප්‍රධන්වීයාසී කළහ.

33. ඒ මහත්වීයාසී ඇති අනොමදස්සී නම් බුදුහු මහබඹහු විසින් අයදනාලැහු සුදඹන නම් උයන්හි දී දම්සක් පැවැත්වූහ.

- 34. නිසභො ව¹ අනොමො²ව අහෙසුං අඤ්ඤාචරා
වරුණො නාමු³ පට්ඨකො අනොමදසසීසං සත්ථුනො.
- 35. සුඤ්ඤි³ව සුමනා ව අහෙසුං අඤ්ඤාචරා
බොධි තසං භගවතො අඤ්ඤානො⁴ති පවුට්ඨති.
- 36. නන්දවචෙඨා සිරිවචෙඨා අහෙසුං අග්ගු³පට්ඨකා
උපපලා වෙව පදුමා ව අහෙසුං අග්ගු³පට්ඨකා.
- 37. අට්ඨපඤ්ඤාස රතනං අවුට්ඨකො මහාමුනි
පභා භිද්ධාවති තසං සාරංසී³ව උග්ගතො.
- 38. වසංසතසහසාභා ආයු විජ්ජති තාවදෙ
තාවතා තිට්ඨමානො සො තාරෙසි ජනනං බහු.
- 39. සුපුප්පිතං පාවචනං අරහතෙතභි තාදිභි
වීරාගෙහි විමලෙහි සොභිතං ජිනසාසනං.
- 40. සො ව සඤ්ඤා අමිතයසො යුගානි තානි⁴ අකුලියානි
සංඛං සමනතරහිතං නනු රික්ඛා සංඛසංඛාරා.
- 41. අනොමදසසී ජිනො සඤ්ඤා ධම්මාරාමමහි නිබ්බුතො
තඤ්ඤා³ව තසං ජිනපුපො උබ්බෙධො පඤ්ඤාචරා³ති.

අනොමදසසී බුද්ධවංසො
සතතමො.

- 1. නිපකො - මනුප,
- 2. අසොකො - සිමු.
- 3. සුන්දරා-ධම්මපදවටකපා 53.
- 4. තිඤ්ඤා - සිමු.

34. අනෝමදස්සී නම් බුදුන්ට නිසභ යැ අනෝම යැ යන දෙදෙන අභසවු වූහ. වරුණ නම් තෙර කෙනෙක් අභ උච්චු වූහ.

35. සුඤ්චී යැ සුමනා යැ යන අග්‍රගාචිකා දෙනමක් වූහ. ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ බොධිය අර්ඡුන (කුඹුක්) යයි කියනුලැබෙයි.

36. නන්දවඩඬු යැ සිරිවඩඬු යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසායක වූහ. උත්පලා යැ පද්මා යැ යි අග්‍රොපසායකා දෙදෙනෙක් වූහ.

37. ඒ සම්මාසම්බුදුහු අටපනස්ඊයන් උස වූවහ, උදවු සුයඹියා සෙයින් උන් වහන්සේගේ කැලුම් නික්ම යෙයි.

38. එකල්හි හවුරුදු ලක්ෂයක් ආයු පැනෙයි. ඒ අනෝමදස්සී බුදුහු එතෙක් සිටුනාහු බොහෝ ජනසමූහයා තරණය කරවූහ.

39. පහවූ රාග ඇති විගත රාගාදී මල ඇති තාදීගුණ ඇති රහතුන් කරණ කොට ගෙන සුපුෂ්පිත ප්‍රචචන ඇති බුදුසස්න බැබළී.

40. අප්‍රමාණ යසස් ඇති ඒ ශාසනාහු ද ඒ අකුලා වූ ශ්‍රාවකසුගලයෝ ද යන සියල්ල අකුරුදහන් විය හැම සංස්කාරයෝ සිස් වූවාහු නො?

41. පස්මරුන් දිනු අනෝමදස්සී බුදුහු ධර්මාරාමයෙහි පිරිනිවියහ. එහි මැ ඒ බුදුන්ගේ ස්තූපය පස්විසියොත්තෙක් උස් වූයේ යි.

සත් වැනි අනෝමදස්සී බුද්ධවංශ යි.

8. පදුම බුද්ධවංසො

1. අනොම දස්සිසා අපරෙන සමුද්ධො දිපදුක්කමො
පදුමො නාම නාමෙන අසමො අපට්ඨුග්ගලො
2. තසා'පි අසමං සීලං සමාධි'පි අනත්තකො
අසංඛියං ඤාණවරං විමුක්ති ව අනුපමා.

 3. තසා'පි අතුලතෙජස්ස ධම්මවක්කපච්ඡිත්තෙන
අභිසමයා තයො ආසුං මහාතමපවාහනා.
 4. පඨමාභිසමයෙ බුද්ධො කොට්ඨසතමබොධි
දුතියාභිසමයෙ ධීරො නචුතිකොට්ඨබොධි.
 5. යද ව පදුමො බුද්ධො ඔවදී සකම'ත්ථං
තද අසීතිකොට්ඨං තතියා'භිසමයො අහු.
 6. සනතිපාතා තයො ආසුං පදුමස්ස මහෙසිනො,
කොට්ඨසතසහසානං පඨමො ආසි සමාගමො.
 7. කඨිනා'සාරසමයෙ උපනෙත කඨින'විවරෙ
ධම්මසෙනාපත'ස්ථාය² භික්ඛු සිඛිංසු විවරං.³
 8. තද තෙ විමලා භික්ඛු ජලභිඤ්ඤා මභිද්ධිකා
තීණි සතසහසානි සමිංසු අපරාජිතා.
 9. පුනාපරං සො නරාසහො⁴ පවනෙ වාසං උපාගතො⁵
තද සමාගමො ආසි දවිනතං සතසහසානං⁶.
 10. අහං තෙන සමයෙන සීහො ආසිං මීගාධිභු⁷
පවිච්චෙකමනුශ්චිත්තං පවනෙ අද්දසං ජිනං⁸.
 11. වන්දිතො සිරසා පාදෙ කතාන තං පදකම්ණං
තික්කතතුං අභිනාදිතා. සත්තාහං ජිනමුපට්ඨනිං⁹.
 12. සත්තාහං වරසමාපත්තියා උට්ඨන්තීතා තථාගතො
මනසා විනතයිතීතා කොට්ඨික්ඛු සමානයි.

1. කපිත - මජ්ඣ.	6. සතසහසසීනං - මජ්ඣ.
2. ධම්මසෙනාපතිස්ථාය - මජ්ඣ.	7. මීගාභිභු - සායා.
3. විවරෙ - මව්.	8. විචෙකමනුශ්චිත්තං පවනෙ වාසං උපාගතං - සිමු.
4. නරඋසහො - සායා.	9. ජිනමුපට්ඨනං - මජ්ඣ, මව්
5. උපාගමි - මජ්ඣ, සායා. PTS.	

8. පදුම බුද්ධවංශය

1. ඒ අනොමදස්සී බුදුන්ට මෑතභාගයෙහි නමින් 'පදුම' නම් වූ අසම වූ අප්‍රතිපුද්ගල වූ ද්විපදෙත්තම සම්බුදු කෙනෙක් වූහ.

2. ඒ බුදුන්ගේ ද ශීලය අසම යැ සමාධිය ද අනන්ත යැ උතුම් වූ (අසාධාරණ) ඥානය ද අප්‍රමෙය යැ අර්හත්ඵලවිමුක්තිය ද අනුපම වේ.

3. අතුලය වූ තෙජස් ඇති ඒ පදුම බුදුන්ගේ ද දම්සක් පැවැත්මෙහි මහත් වූ මොහඳුරු වනසන අභිසමයයෝ කිදෙනෙක් වූහ.

4. ධීර වූ සම්බුදුහු ප්‍රථමාභිසමයයෙහි කෙළසියක් සත්තට සත්‍යාවබෝධය කළහ. ද්විතීය:භිසමයයෙහි අනුකෙළක් සත්තට සත්‍යාවබෝධය කළහ.

5. යම් කලෙක පදුම බුදුහු සචකිය පුතණුවන්ට ඔවා දුන්සේක් ද එකල්හි අසුකෙළක් සත්තට තෘතීය:භිසමය වී.

6. මහර්ෂි වූ පදුම බුදුන්ට තුන් ශ්‍රාවක සත්තිපාත කෙනෙක් වූහ. කෙළසුචහසක් ශ්‍රාවකයන්ගේ ප්‍රථම සමාගමය වී.

7. කෙළින්සිවුරු (කඨින) අතුරන සමයෙහි කෙළින්සිවුරක් උපන් කල්හි දම්සෙනෙවි සාල තෙරුන් පිණිස මහණහු සිවුර මැසූහ.

8. එකල්හි ඒ විගත රාගාදී මල ඇති ඡංඛිඤ්ඤ ඇති මහත් සාද්ධි ඇති අපරාජිත වූ තුන් ලක්ෂයක් මහණහු රැස්වූහ.

9. යළි මෑතභාගයෙහි ඒ නරභ්‍රෂ්ඨ වූ බුදුහු මහවනයෙහි වාසයට පැමිණියහ. එකල්හි දෙලක්ෂයක් රහතුන්ගේ සමාගමය වී.

10. එසමයෙහි මම් මාගාධිපති සිංහරාජයෙක් වූයෙමි. මහවෙනෙහි නිරොධසමාපත්තියට සමවන් බුදුන් දුටුයෙමි.

11. (උන් වහන්සේගේ) පාසහළ මුදුනින් වැඳ ඒ බුදුන් පැදකුණු කොට තුන් යලක් සිංහනාද කොට සතියක් මුළුල්ලෙහි උවටැන් කෙළෙමි.

12. තථාගතයන් වහන්සේ සන්දින උතුම් සමවතින් නැඟී (මෙහි පැමිණෙත්වයි) සිතින් සිතා කෙටියක් හික්ෂුන් රැස්කළහ.

- 13. තදුපි සො මහාවීරො තෙසං මජ්ඣේ වියාකරී
අපරිමෙයො ඉතො කාප්ප අයං බුද්ධො භවිස්සති.
- 14. අහු කපිලවනයා රමිතා ගිකුමිකා තථාගතො
පමානං පදහිකාන කකා දුකකරකාරිකං.
- 15. අජපාලරුකබ්බුලසමිං නිසීදිකා තථාගතො
තඤ්ච පායාසමග්ගඤ්ඤ නෙරඤ්ජරමුපෙහිති.
- 16. නෙරඤ්ජරාය තීරමහි පායාසං ආදය සො ජිනො
පටියතතවරමග්ගෙන බොධිමුලමහි එහිති.
- 17. තතො පදකබ්බුං කකා බොධිමණ්ඩං අනුත්තරො
අසසඤ්චරුකබ්බුලමහි බුජ්ඣකිස්සති මහායසො.
- 18. ඉමස්ස ජනිකා මාතා මායා නාම භවිස්සති
පිතා සුද්ධොදනො නාම අයං භෙස්සති ගොතමො.
- 19. කොලිතො උපතිසෙසා ච අග්ගා භෙස්සන්ති සාවකා
ආනන්දො නාමුපට්ඨාකො උපට්ඨිස්සති තං ජිනං.
- 20. බෙමා උප්පලවණණා ච අග්ගා භෙස්සන්ති සාවකා
බොධි තස්ස භගවතො අසසඤ්චා'ති පවුච්චති.
- 21. වීතො ච හඤ්චාවකො අග්ගා භෙස්සන්තා'පට්ඨකා
උත්තරා නන්දමාතා ච අග්ගා භෙස්සන්තා'පට්ඨිකා
ආයු වස්ස සතං තස්ස ගොතමස්ස ය සසඤ්චො.
- 22. ඉදං සුකාන චචනං අසමස්ස මහෙසිනො
ආමොදිතා නරමරු බුඬ්ඛිඤ්චකුරො අයං.
- 23. උකකුට්ඨිසද්දං වතොන්ති අපෙඨායෙන්ති භසන්ති ච
කතඤ්ජලී නමස්සන්ති දසසහසස්සි සද්දෙවකා.
- 24. යදි'මස්ස ලොකනාථස්ස විරජ්ඣිසාම සාසනං
අනාගතමහි අධානො භෙස්සාම සමමුඛා ඉමං.
- 25. යථා මනුස්සා නදිං තරන්තා පටිතිකං විරජ්ඣිය
හෙට්ඨා තිඤ්ඤි ගහෙකාන උත්තරන්ති මහානදිං.
- 26. එම'මෙව මයං සබ්බෙ යදි මුඤ්චාමි'මං ජිනං
අනාගතමහි අධානො භෙස්සාම සමමුඛා ඉමං.

13. එකල්හිදු ඒ මහත්වියා ඇති සම්බුදුහු ඒ හික්ෂුන් මධ්‍යයෙහි ‘මේ තෙමේ මෙයින් අප්‍රමෙය වූ කල්පයෙහි බුදු වන්නේ යැ’යි ප්‍රකාශ කළසේක.

14. එකල්හි තථාගත වූ මේ තෙමේ රම්‍ය වූ කපිල නම් සුරයෙන් නික්ම ප්‍රධන්වියා වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට -

15. තථාගත තෙම අප්පල් නම් නුගරුක්මුල්හි හිඳ එහි දී කිරිපිඬු පිළිගෙන නිල්දලාහෝතෙරට එළැඹෙයි.

16. ඒ පස්මරුන් දිනු මහසත් නිල්දලාහෝතෙර හිඳ කිරිපිඬු වළඳා (දෙවියන්) පිළියෙළ කළ උත්තමමාභියෙන් ඇසැතුවෝරුක් වෙත එළැඹෙයි.

17. ඉක්බිති ඒ මහාසසස් ඇති අනුත්තර වූ මහසත් බෝමැඩ පැදකුණු කොට ඇසැතුවෝරුක්මුල්හි හිඳ බුදු වන්නේ යැ.

18. මොවුන්ගේ ජනිකම්ච තොමෝ මායා නම් වන්තී යැ’ පිතෘ තෙම ශුද්ධොදන නම් වන්නේ යැ, මේ තෙම ගෞතම නම් වන්නේ යි.

19. කොලිත යැ උපනිස්ස යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ. ආනන්ද නම් උපසායක තෙර කෙනෙක් ඒ බුදුන්ට උපසායන කරන්නාහ.

20. බෙමා යැ උත්පලවණ්ණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකා වන්නාහ. ඒ බුදුන්ගේ උබාධිය ඇසැතූ යැ කියනුලැබෙයි.

21. චිත්ත යැ හඤ්ඤාසන යැ යන දෙදෙන අගඋච්චු වන්නාහ උත්තරා යැ නන්දමාතෘ යැ යන දෙදෙන අගඋච්චට වන්නාහ. යසස් ඇති ඒ ගෞතම බුදුන්ට හවුරුදුසියෙක් ආයු වෙයි.

22. අසම වූ මහර්ෂීන්ගේ මෙටදන් අසා ‘මේ තෙම බුද්ධාච්ඤාසනෙ- කැ’යි දෙවිමිනිස්සු සතුටු වූවාහු -

23. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිනහසෙති, දසදහසක් සක්වළ දෙවියන් සහිත ලෝවැස්සෝ බද්දිලි වැ නමස්කාර කෙරෙත්.

24. ඉදින් මේ ලොකනාථයන්ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත- කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

25. යම්සේ මිනිස්සු ගංහෝ තරණය කරන්නාහු ප්‍රතිමුඛතිර්ථය වැඳූ යටු තොටැහි ගෙන මහගහ තරණය කෙරෙත් ද -

26. එසෙයින් මැ ඇපි සියල්ලමෝ ඉදින් මේ බුදුන් හරමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ’යි.

- 27. තසාපි වචනං සුඤ්චා භීයො චිත්තං පසාදයි-
උත්තරිං වතමධිඤ්ඤාසිං දසපාරමී පූරියා.
- 28. වමපකං නාම නගරං අසමො නාම ඛනකියො
අසමා නාම ජනිකා පදුමසා මහෙසිනො.

 29. දසවසසභසාහි අගාරමජ්ඣමො වසී
උත්තරවසුයසුත්තරා¹. තයො පාසාදුළුක්තමා.
 30. තෙතනිංස සතසභසාහි නාරියො සමලඤ්ඤා
උත්තරා නාම සා නාරි රමෙමා නාමාසි අත්‍රපො.
 31. හිමිකෙත වතුරො දිස්වා රථයානෙන හිකමි
අනුනඅට්ඨමාසාන්² පධානං පදභී ජිනො.
 32. බ්‍රහමුනා යාවිතො සනෙතා පදුමො ලොකනායකො
වත්ති වකකං මහාවීරො ධනඤ්ජයයානමුක්තමෙ.
 33. සාලො ව උපසාලො ව අහෙසුං අග්ගසාවකා
වරුණො නාමුප්පට්ඨාකො පදුමසා මහෙසිනො.
 34. රාධා වෙ'ව සුරාධා'ව අහෙසුං අග්ගසාවකා
බොධි තසා භගවතො මහාසොණො'ති වුවවතී.
 35. භීයො වෙව අසමො ව අහෙසුං අග්ග'පට්ඨකා
රුවී ව නන්දරාමා ව අහෙසුං අග්ගපට්ඨිකා.
 36. අට්ඨපඤ්ඤසරතනං අච්චුග්ගතො මහාමුනී
පහා නිඤ්චාවතී තසා අසමා සබ්බතො දිසා.
 37. වන්දපභා සුරියපභා රත්තනෙ-මණ්ඨො හා³
සබ්බා'පි තා භතා හොන්ඤ්ඤා පඤ්ඤා ජිනපභුක්තමං.
 38. වසසභසභසාහි ආයු වීජනි තාවදෙ
තාවතා නිට්ඨමානො සො තාරෙසී ජනනං බ්‍රහ්මං.
 39. පරිපකකමානසෙ සනෙත බොධි ධිඤ්ඤා අපෙසනො
සෙස'කෙඤ්ඤා⁴ අනුසාසිඤ්ඤා නිබ්බුතො සො සසාවකො.
 40. උරගොව තවං ජිණ්ණං වද්ධං⁵ පත්තා'ව පාදපො
ජනිඤ්ඤා සබ්බසඤ්ඤා රෙ නිබ්බුතො සො යථා සිධි.
 41. පදුමො ජිනවරො සඤ්ඤා ධම්මාරාමමහී නිබ්බුතො
ධාතුචී ඤ්ඤා ආසි තෙසු තෙසු පදෙසනො.

පදුමබුද්ධවංසො අට්ඨමො.

- 1. නන්ද වසුයසුත්තරා - මජ්ඣං, නන්ද වසුයසා උත්තරා - සීග්‍ර.
- 2. අනුනකට්ඨමාසානි - මජ්ඣං. අනුනකං අධිස්මාසං සීග්‍ර. PTS.
- 3. රත්තනෙ - සීග්‍ර.
- 4. සෙසකෙ - සීග්‍ර, මජ්ඣං.
- 5. වුද්ධං සීග්‍ර, PTS

27. මම ඒ බුදුනුදුගේ බස් අසා තුෂ්ට වූයෙමි සංවෙගයට පැමිණි සිතැත්තෙමි දසපාරමීන් පුරන පිණිස මත්තෙහි චූතය අධිෂ්ඨාන කෙළෙමි.

28. මහර්ෂි වූ පදුම බුදුන්ට වම්පක නම් නගරය විය අසම නම් ක්ෂත්‍රිය තෙම පිතෘ විය මව් තොමෝ අසමා නම් වූ.

29. උන් වහන්සේ දසදහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි විසූහ. උන්තරයැ වසුන්තර යැ යසුන්තර යැ යි උතුම් තුන් පහයෙක් වී.

30. මොනොවට සරසනලද තෙවිසිදහසක් පරිවාරස්ත්‍රීහු වූහ. ඒ මෙහෙසි තොමෝ උන්තරා නම් වූ. පුත්‍ර තෙම රම්‍ය නම් වී.

31. පස්මරුන් දිනූ බුදුහු සතර පෙරනිමිති දෑක රථයානායෙකින් මහබිනික්මන් කළහ. පුරා අට මසක් ප්‍රධන්වීයඪී කළහ.

32. මහත්වීයඪී ඇති පදුම නම් බුදුහු මහබඹහු විසින් අයදනාලදහු උතුම් වූ ධනඤ්ජය නම් උයන්හි දී දම්සක් පැවැත්වූහ.

33. පදුම බුදුන්ට සාල යැ උපසාල යැ යි අගසවු දෙදෙනෙක් වූහ. වරුණ නම් තෙර කෙනෙක් උපසායක වූහ.

34. රාධා යැ සුරාධා යැ යි අග්‍රශාවිකා දෙදෙනෙක් වූහ. ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ බොධිය ‘මහාසොණ’ යැ යි කියනු ලැබෙයි.

35. හියා යැ අසම යැ යි අගඋවටුවෝ දෙදෙනෙක් වූහ. රූචි යැ නඤුරාමා යැ යි අගඋවට දෙනමක් වූහ.

36. ඒ පදුම බුදුහු අටපනස්ඊයන් උස් වූහ. උන් වහන්සේගේ 30 වූ කැලුම් හැම දෙස නික්මයෙයි.

37. සදකැල්ම නිරුකැල්ම රුවන්ගිහි මිණිකැල්ම යන එහැම කැලුම්හු උතුම් වූ බුදුන්ගේ කැලුම් පැමිණ නටුවාහු වෙති.

38. එකල්හි හවුරුදු ලක්ෂයක් ආයු පැනෙයි, උන් වහන්සේ එතාක් සිටුනාහු බොහෝ ජනසමූහයා තරණය කරවූහ.

39. පැසුණු ඉඳුරන් ඇති සත්කයන් නි:ශෙෂයෙන් අවබොධ කරවා සෙස්සනට අනුශාසනා කොට ශ්‍රාවකයන් සහිත උන්වහන්සේ පිරිනිවියහ.

40. සර්පයෙක් දිරු සැව සෙයින් වෘක්ෂයෙක් පුරාණපත්‍රයක් සෙයින් හැම සංස්කාරයන් හැරපියා ඒ බුදුහු ගින්නක් සෙයින් පිරිනිවියහ.

41. ජිනවර වූ පදුම බුදුහු ධර්මාරාමයෙහි පිරිනිවියහ. ඒ ඒ පෙදෙස්හි ධාතුහු පතළහ.

අටවැනි වූ පදුම බුද්ධවංශ යි.

9. නාරද බුද්ධවංසො

1. පදුමසස අපරෙන සමබ්බොද්ධා දිපදුකතමො
නාරදෙ නාම නාමෙන අසමො අපථපුග්ගලො.
2. සො බුද්ධො චකකචනතිසස ඡෙට්ඨො දධිනඕරසො
ආමුකතමාලාහරණො¹ උයානං උපසඬකමී.
3. තත්ථා'සි² රුකො යසචිපුලො අභිරුපො බුභා සුචී
තමඡකපානා උපනිසීදි මහාසොණසස හෙට්ඨකො,
4. තත්ථ ඤාණචරුපපඡී අනනං චජිරුපමං
තෙන චිචිති සඬාරෙ උකකුජ්ජම'චකුජ්ජකං.
5. තත්ථ සඬබ කිලෙසානි අසෙසමභිවාහයි
පාපුණි කෙචලං බොධං බුද්ධඤාණෙ ච චුද්දස.
6. පාපුණිකානා සමොධං ධම්මචකකං පචකකයි
කොට්ඨසතසසානං පඨමාභිසමයො අහු.
7. මහාදෙණං නාගරාජං චිනායනො මහාමුනි
පාටිහෙරං තදකාසි දසසයනො සදෙවකෙ.
8. තද දෙවමනුසානං තමභි ධම්මපකාසනෙ
නචුනිකොට්ඨසසානි තරිංසු සඬබසංසයං.
9. යමභි කාලෙ මහාවීරො ඔචදි සකමනුජං
අසීතිකොට්ඨසසානං තනියා'භිසමයො අහු.
10. සනතිපානා තයො ආසුං නාරදසස මහෙසිනො
කොට්ඨසතසසානං පඨමො ආසි සමාගමො
11. යද බුද්ධො බුද්ධගුණං සනිදනං පකාසයි
නචුනිකොට්ඨසසානි සමිංසු චිමලා තද.

1. අමුත්තමාලාහරණො - සිමු. PTS
අමුත්තමලාහරණො - සා.ස.

2. තපාසි - සිමු.
තත්ථාසි - මනුප.

9. නාරද බුද්ධවංශය

1. පදුම බුදුන්ට මෑතභාගයෙහි නමින් නාරද නම් වූ අසම වූ අප්‍රතිපුද්ගල වූ ආචාර්යයෙකු සම්බුදු කෙනෙක් වූහ.

2. සක්විතිරජහට ජ්‍යෙෂ්ඨ ඖරසපුත්‍ර වූ ඒ බුදුහු පලන් මල්බරණ ඇත්තාහු උයනට එළැඹියහ.

3. එහි විපුල වූ යසස් ඇති මනහර වූ මහත් වූ පවිත්‍ර වූ වෘක්ෂයෙක් වී. එතැනට පැමිණ ඒ මහමුරුත*රුක්මුල්ලි හුන්හ. .

4. එහි දී අප්‍රමෙය වූ වජ්‍රොපම (සියුම්) වූ උතුම් ක්‍රවණ පහළ වී. එ නැණින් සංස්කාර ධර්මයන්ගේ උදයවාය (විදගිනායෙන්) විමසූහ.

5. එහි දී හැම කෙලෙසුන් තීරවගෙෂ කොට ප්‍රභාණය කළහ, පරිපූර්ණආර්භන්මාගීඥානාය ලදහ, තුදුස් බුදුනුවණ ද රඳහ.

6. සම්බොධියට පැමිණ දම්සක් පැවැත්වූහ. කෙළලක්ෂයක් සත්තට ප්‍රථමාභිසමය වී.

7. එකල්හි මහමුනිහු මහාද්‍රෝණ නම් නාරජ දමනය කෙරෙමින් දෙවියන් සහිත ලොකයාට පැනෙමින් පෙළහර පෑහ.

8. එකල්හි එ ධම්මෙසුන්හි දෙවමිනිසුන් අතුරින් අනුකෙළඳහසක් ප්‍රාණිහු හැම සංශය ඉක්ම ගියහ.

9. මහත්වියඪී ඇති බුදුහු යම් කලෙක සිය පුතණුවන්ට ඔවා දුන්හු ද, එකල්හි අසුකෙළ දහසක් සත්තට තෘතීයාභිසමය වී.

10. මහර්ෂි වූ නාරද බුදුන්ට තුන් ශ්‍රාවක සන්තිපාත කෙරෙක් වූහ. කොට්ඨලක්ෂයක් ශ්‍රාවකයන්ගේ ප්‍රථම සමාගමය වී.

11. යම් කලෙක බුදුහු නිදන සහිත කොට බුදුගුණ ප්‍රකාශ කළසේක් ද එකල්හි අනුකෙළඳහසක් රහත්හු රැස්වූහ.

* 'සුචුරුත'යි, සද්ධම්මරතනාකරයෙහි එයි.

- 12. යද වෙරොවනො නාගො දුනං දදති සක්ඛුනො
තද සමීංසු ජිනපුතතා අසීතිසතසහසසියො¹.
- 13. අභං තෙන සමයෙන ජට්ඨො උග්ගනාපනො,
අනනළිකඛවරො ආසිං පඤ්ඤාභිකුසු පාරගු.
- 14. තද'ප'භං² අසමසමං සසඛකං සපරිජ්ජනං
අනනපානෙන තපෙපඤා වඤ්ඤනනා'භිපුජයිං.
- 15. සො'පි මං බුද්ධො³ ව්‍යාකාසී, නාරදෙ ලොක නායකො
අපරිමෙයො ඉතො කපෙප අයං බුද්ධො භවීසසති,
- 16. අහු කපිලවහයා රමො නිකම්ඵ්ඤා තථාගතො
පධානං පදභිඤාන කඤ්ඤා දුකකරකාරිකං.
- 17. අජපාලරුකඛමුලසම් නිසීදිඤා තථාගතො
තස් පායාසමග්ගස්ස නෙරඤ්ජරමුපෙහිති.
- 18. නෙරඤ්ජරාය තීරමභී පායාසං ආදය සො ජිනො
පටියතභවරමග්ගෙන බොධිමුලමභී ඵ්භිති.
- 19. තතො පදකඛිණං කඤ්ඤා බොධිමණ්ඩං අනුක්ඛරො
අසසස්ථරුකඛමුලමභී බුජස්සිසසති මභායසො.
- 20. ඉමස්ස ජනිකා මාතා මායා නාම භවීසසති
පිතා සුද්ධොදනො නාම අයං භෙසසති ගොතමො.
- 21, කොලීතො උපතිස්සො ව අග්ගා භෙසසනති සාවකා
ආනඤ්ඤ නාමු'පට්ඨාකො උපට්ඨිසසති තං ජිනං.
- 22. බෙමා උප්පලවණ්ණො ව අග්ගා භෙසසනති සාවිකා
බොධි තස්ස භගවතො අසසඤ්ඤා'ති පවුච්චති.
- 23. විතෙතා ව හඤ්ඤාලවතො අග්ගා භෙසසනතු'පට්ඨකා
උතතරානඤ්ඤාතා ව අග්ගා භෙසසනතුපට්ඨිකා
ආයු වසසනං තස්ස ගොතමස්ස යෙසසිනො.

1. අසීතිසතසහසසියො - සා.
 2. තදපභං - මජ්ඣං, සා, සිමු; මනුප.
 3. සම්බුද්ධො - සිමු.

12. යම් කලෙක වෙරොවන නම් නාග තෙම දන් දුන්නේ ද එකල්හි අසුප්කයක් ශ්‍රාවකයෝ රැස්වූහ.

13. එකල්හි මම් උග්‍රතපස් ඇති ජටිල වූයෙම් පක්‍ෂිඅභිඤ්චනාහි පරතෙරට පැමිණියෙම් අහස්හි සරනුයෙම් වීම්.

14. එකල්හිද මම් සභුන් සහිත වූ පරිජනයා (උපාසක ජනයා) සහිත වූ අසමසම වූ බුදුන් අභාරපානයෙන් සතප්වා සඳුනෙන් උදීම්.

15. ලොකනායක වූ ඒ නාරද බුදුහු ද ‘මේ තෙම මෙයින් අප්‍රමෙය වූ කල්පයෙහි බුදු වන්නේ යැ’ යි මට විවරණ දුන්සේක.

16. එකල්හි තථාගත වූ මේ තෙමේ රම්‍ය වූ කපිල නම් පුරයෙන් නික්ම ප්‍රධන්වීයාභිය වඩා දුන්නරක්‍රියා කොට-

17. තථාගත තෙම අප්පල් නම් නුගරුක්වුල්හි හිඳ එහි දී කිරිපිඬු පිළිගෙන නිල්දලාභෝතෙරට එළැඹෙයි.

18. ඒ පස්මරුන් දිනු බුදුහු නිල්දලා ජෝතෙර හිඳ කිරිපිඬු වළඳා (දෙවියන්) උළුපෙළ කළ උත්තමමාභියෙන් ඇසැතුබෝරුක් වෙත එළැඹෙයි.

19. ඉක්බිති ඒ මහායසස් ඇති අනුක්‍රාම වූ මහසන් බෝමැඩ පැදකුණු කොට ඇසැතුබෝරුක්වුල්හි හිඳ බුදු වන්නේ යි.

20. මොවුන්ගේ ජනිකම්ච තොමෝ මායා නම් වන්නීයැ පිතෘ තෙම ශුභොදන නම් වන්නේ යැ, මේ තෙම ගෞතම නම් වන්නේ යි.

21. කොලිත යැ උපතීසස යැ යන දෙදෙන අශ්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ. ආනන්ද නම් උපසථායක තෙර කෙනෙක් ඒ බුදුන්ට උපසථාන කරන්නාහ.

22. බෙවා යැ උත්පලවණ්ණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකා වන්නාහ. ඒ බුදුන් ගේ බොධිය ‘ඇසැතු’ යයි කියනු ලැබෙයි.

23. වික්ක යැ හන්දාලික යැ යන දෙදෙන අග්‍රඋච්ච වන්නාහ, උත්තරා යැ නන්දනාතා යැ යන දෙදෙන අග්‍රඋච්ච වන්නාහ, යසස් ඇති ඒ ගෞතම බුදුන්ට හවුරුදුසියෙක් ආයු වෙයි.

- 24. ඉදං සුඤ්චාන වචනං අසමස්ස මහෙසීනො
ආමොදිතා නරමරු බුදුබීජඛිකුරො අයං.
- 25. උකකුට්ඨිසඤ්ඤං වතෙනන්ති අප්පොටෙනති හසන්ති ච
කත ඤජ්ඣි නමස්සන්ති දසසහසසී සදෙවකා.
- 26. යදී'මස්ස ලොකනාථස්ස විරජක්ඛිසාම සාසනං
අනාගතමහී අඛොනෙ හෙසාම සමුත්ඛා ඉමං.
- 27. යථා මනුස්සා නදිං තරන්තා පටිනිත්ථං විරජක්ඛිය
හෙට්ඨා තිස්ස ගභඤ්චාන උත්තරන්ති මහානදිං.
- 28. එමථෙව මයං සඛෙඛ යදී මුඤ්ඤාමි'මං ජිනං
අනාගතමහී අඛොනෙ ගෙසාම සමුත්ඛා ඉමං.
- 29. තස්සා'පි වචනං සුඤ්චා භීෂය්සා භාවෙත්ථි මානසං
අධිට්ඨන්ති වතං උග්ගං දසපාරමීපුරියා.
- 30. නගරං ධකඤ්ඤවතී නාම සුදෙවො නාම ඛන්තියො
අනොමා නාම ජනිකා නාරදස්ස මහෙසීනො.
- 31. නවවස්සසහසාන්ති අගාරමඤ්ඤාසා වසී
ජිනො විජිනො විජිතා'භීරාමො² තයො පාසාද මුත්තමා.
- 32. නිවන්තාරිසසහසාන්ති නාරියො සමලඛනනා
විජිතසෙනා.³ නාම නාරි නක්ඛන්තරො නාම අත්තපො.
- 33. නිමිතෙන වතුරො දිස්ඨා පදසා⁴ ගමනෙන නිකම්චී
සන්තාහංපධානවරියං⁵. අවරී ලොකනායකො.

1. භාසෙත්ථ - සීග්‍ර, මජ්ඣ, ස්‍යා, භාසෙත්ථා. PTS.
 2. ජිනො විජිතාභීරාමො - මජ්ඣ, ස්‍යා. 4. පාසාද - සීග්‍ර.
 3. ජිතා විජිතා භුට්ඨා - සීග්‍ර. 5. පධානවාරං - මජ්ඣ, ස්‍යා.
 3. ජිතසෙනා - සීග්‍ර.

24. අසම වූ මහර්ෂීන්ගේ මෙවදන් අසා ‘මේ තෙම බුද්ධාභිකුරයෙකැ යි දෙවමිනිස්සු සතුටු වූවාහු-

25. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිනහසෙති, දසදහසක් සක්වළ දෙවියන් සහිත ලෝවැස්සෝ බද්දිලි වැ නමස්කාර කෙරෙත්.

26. දුදින් මේ ලොකනාථයන් ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත-කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

27. යම්සේ මිනිස්සු ගංහෝ තරණය කරන්නාහු ප්‍රතිමුඛතිර්ථය වැරද යටු තොටැහි ගෙන මහගඟ තරණය කෙරෙත් ද-

28. එසෙයින් මැ ඇපි සියල්ලමෝ දුදින් මේ බුදුන් හරමෝ නම් අනාගතකාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ’යි.

29. මම ඒ දුදුකුදුගේ බස් අසා මත්තෙහි සිත් වඩා දස පාරමීන් පුරන පිණිස උග්‍ර වූ වුත්‍ය අධිෂ්ඨාන කෙළෙමි.

30. මහර්ෂී වූ නාරද බුදුන්ගේ නගරය ධන්‍යාවතී නම, සුදෙව නම් ක්ෂත්‍රිය තෙම පිතෘ වීය, මව තොමෝ අනොමා නම් වූ.

31. උන් වහන්සේ නවදහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි විසූහ, ඔබට ජීත යැ විජීත යැ විජීතාභිරාම යැ යි උතුම් වූ තුන්පහයෙක් වී.

32. මොනොවට සරහනලද තෙසාලිස් දහසක් පිරිවර ස්ත්‍රීහු වූහ, මෙහෙසි තොමෝ විජීතයෙනා නමු, පුත්‍ර ගතම නඤ්ඤාකර නම් වී.

33. ලොකනායක වූ නාරද මුනිහු සතර පෙරනිමිති දෑක පියගමනින් භෙබ්නිකමන් කළහ, සතියක් මුළුල්ලෙහි ප්‍රධන්වීයඪ කළහ.

34. මහත්වියාණි ඇති ලොකනායක වූ නාරදමුනිසුහු මහබඹහු වීරින් අයඥාලදහු උතුම් වූ ධනඤජය නම් උයන්හි දම්සක් පැවැත්වූහ.

35. මහර්මී වූ නාරදමුනිසුනට හඳුසාල යැ ජීතමිත්‍ර යැ යි අගසවු දෙනමක් වූහ. වාසෙට්ඨ නම් තෙර කෙනෙක් උපසායක වූහ.

36. උක්කරා යැ එග්ගුනී යැ යි අගුග්‍රාචකා දෙනමක් වූහ. ඒ භාග්‍ය-වතුන්ගේ බොධිය මහාසොණ (මහමුරුත) යයි කියනුලැබෙයි.

37. උඤ්චිකු යැ වසභ යැ යි අගඋච්චුවෝ දෙදෙනෙක් වූහ. ඉන්දිවරියැ උන්දී යැ යි අගඋච්චට දෙදෙනෙක් වූහ.

38. අට අසුරියන් උස්වූ සම්බුදුහු රන්ඇඟැයක් සෙයින් දසදහසක් සක්වළ බැබැළ වූහ.

39. එකල්හි උන් වහන්සේගේ සිරුරින් නික්මුණු ව්‍යාමප්‍රභාව දිශානුදිශාවන්හි යොදුනක් මුළුල්ලෙහි දිවැය නිරතුරු පැතිරෙයි.

40. එසමයෙහි භාන්පසැ යොදුනෙක්හි බුදුරැසින් වතළ කිසි ජන කෙනෙක් පහන් නො දල්වන්.

41. එකල්හි අනුදහසක් හවුරුදු ආයු පැනෙයි. උන් වහන්සේ ඒතාක් කල් සිටුනාහු බොහෝ ජනසමූහයා (සසරකතරින්) තරණය කරවූහ.

42. යම්සේ ගුවන්තලය තාරකාවන් කරණකොට ගෙන හොබනේ ද, එසෙයින් මැ උන් වහන්සේගේ සස්න රහතුන් කරණ කොට ගෙන හොබේ.

43. නරොක්කම වූ ඒ බුදුහු සෙසු ප්‍රතිපක්‍ෂයන් සංසාරශ්‍රොතස තරණය කරණ පිණිස දහම්භෙය දැඩි කොට පිරිනිවියහ.

44. අසමසම වූ ඒ බුදුහු ද අතුලා වූ තෙජස් ඇති ඒ ක්ෂිණාසුවයෝ ද යන එහැම අතුරුදහන් විය හැම සකරහු සිස්වූවාහු නො ද?

45. ජීනාක්කම වූ නාරදමුනිහු සුදඹන පුරයෙහි පිරිනිවියහ. එහි මැ උතුම් වූ ජීනස්තූපය සිවියොත්තෙක් උස් වූයේ යි.

නවවැනි නාරද බුද්ධවංශ යි.

10. පද්මිකතර බුද්ධවංසො

1. නාරදස්ස අපරෙන සමබුද්ධො දීපදුක්කමො,
පද්මිකතරො නාම ජිනො අක්කොභො:2 සාගරූපමො.
2. මණ්ඩකපො'ව සො ආසි යමහි බුද්ධො3 අජායථ.
උසුක්කකුසලා ජනතා තමහි කපො4 අජායථ.
3. පද්මිකතරස්ස හගචිතො පඨමෙ ධම්මදෙසනෙ
කොට්ඨසභසභස්සානං ධම්මාහිසමයො අහු.
4. තතො පරමපි වස්සනෙත තප්පයනෙත ච පාණිනො
සනතතිංසසභසභස්සානං දුතියා'හිසමයො අහු.
5. යමෙ කාලෙ මහාවීරො ආනන්දං උපසඬකම්
පිතුසන්තිකමුපාගන්තො අහනි5 අමතදුන්දහිං.
6. ආහතෙ6 අමතභෙරිමහි7 වස්සනෙත ධම්මවුට්ඨියා8
පඤ්ඤාසසභසභස්සානං තතියා'හිසමයො දහු.
7. ඔවාදකො විඤ්ඤාපකො තාරකො සබ්බපාණිනං
දෙසනාකුසලො බුද්ධො තාරෙසි ජනතං බහුං.
8. සන්තිපාතා තයො ආසුං පද්මිකතරස්ස සන්තො
කොට්ඨසභසභස්සානං පඨමො ආසි සමාගමො.
9. යද බුද්ධො දසමසමො වසී වෙභාරපබ්බතෙ
නචුතිකොට්ඨසභස්සානං දුතියො ආසි සමාගමො.
10. පුන වාරිකං පකකනෙත ගාමනිගමරථධතො
අසිතිකොට්ඨසභස්සානං තතියො ආසි සමාගමො.
11. අහං තෙන සමයෙන ජට්ට්ලො නාම රට්ඨිකො
සමබුද්ධපමුඛං සඬකං සහකං දුස්සම'දුස්'හං.

1. දීපදුක්කමො - සිමු.	5. ආහනි - මජ්.
2. අක්කොභො - මට්. PTS.	6. අහතෙ - සිමු.
3. බුද්ධො - සිමු.	7. ධම්මභෙරිමහි - සිමු අමතදුන්දහිං PTS.
4. කාලෙ - සිමු.	8. වුට්ඨියො - සිමු.

10. පදුමුතකර බුද්ධවංශය

1. නාරද නම් සමාසම්බුද්ධාට මෑතභාගයෙහි අකම්පා වූ සාගරයට බදු උපමා ඇති පියුමතුරා නම් ද්විපදෙන්නම සමාසම්බුද්ධු (ලොවැ පහළ වූහ.)

2. යම් කපෙක පියුමතුරා සමාසම්බුද්ධු උපන්සේක් ද, හේ මණ්ඩක-ලපය බදු වී යැ. එකප්හි උත්සන්න වූ කුසල් ඇති ජනසමූහය උපන.

3. පියුමතුරා බුද්ධන්ගේ දුච්චධර්මදෙශනායෙහි කෙළලක්ෂයක් ප්‍රාණින්ට ධර්මාභිසමය වීය.

4. එයින් මෑතභාගයෙහිදු ප්‍රාණින් පිණවන වර්ෂාසෘතූගේ අතභයෙහි සත්තිස් ලක්ෂයක් ප්‍රාණින්ට ද්විතීයාභිසමය වී.

5. යම් කලෙක මහත්වීර්‍ය ඇති බුද්ධු ආනන්ද නම් වූ පියමහරජුන් කරා එළඹීමක් ද, එකල්හි පියරජුන් කරා පැමිණ අමා බෙර පහළහ.

6. අමාබෙර පහළ කල්හි දහම්වැසි වස්නා කල්හි පනස්ලක්ෂයක් ප්‍රාණින්ට තෘතීයාභිසමය වී.

7. හැම සත්තට සරණශීලාදීන් අවවාද කරන සිව්සස් අවබෝධ කරන චතුරොස තරණය කරවන දෙශනායෙහි නිදුණ වූ බුද්ධු බොහෝ ජනසමූහයා සසරකතරින් තරණය කරවූසේක.

8. පියුමතුරා බුද්ධන්ට තුන් ශ්‍රාවකසන්තිපාත කෙනෙක් වූහ. කෙළ-ලක්ෂයක් ශ්‍රාවකයන්ගේ දුච්චසමාගමය වී.

9. යම් කලෙකු අසමසම වූ බුද්ධු වෙහාරපච්ඡනයෙහි වස්වුසුසේක් ද එකල්හි අනුභසක් ශ්‍රාවකයන්ගේ ද්විතීය සමාගමය වී.

10. නැවත වාරිකායෙහි නික්මුණු කල්හි ගම්ඤ්ජයමග්ගදනවියන් තික්ම පැවිදි වූ අසු කෙළදහසක් ශ්‍රාවකයන්ගේ තෘතීය සමාගමය වී.

11. එසමයෙහි මම් ජලිල නම් මහරැටි වූයේම් බුද්ධපාමොක්ඛහනට සිවුරු සහිත උතුම් දනක් දිනිමි.

- 12. සො'පි මං බුද්ධො¹ විභාකාසී සඛකමච්ඡන්ධනිසීදිය සංඝභවස්ස ඉතො කප්පෙ අයං බුද්ධො භවිස්සති.
- 13. අහු කපිලවහයා රමො නිකඛිතීකං තථානතො පධානං පද්ධිකාන කකා දුකකරකාරිකං.
- 14. අජපාලරුකඛමුලසමිං නිසීදිකා තථාගතො තස් පායාසමග්ගෙහ නෙරඤ්ඤරමුපෙනිති.
- 15. නෙරඤ්ඤරාය තීරමභි පායාසං ආදා සො ජිනො පටියකතචරමගෙන නොබොධිමුලමභි එහිති.
- 16. තනො පදකඛිණං කකා බොධිමණ්ඩං අනුත්තරො අසුඤ්ඤරුකඛමුලමභි බුද්ධිසසති මහායසො.
- 17. ඉමස්ස ජනිකා මාතා මායා නාම භවිස්සති පිතා සුද්ධොදනො නාම අයං හෙසසති ගොතමො.
- 18. කොලීනො උපතිස්සො ච අග්ගා හෙසුන්කී සාවකා ආනන්දො නාමු'පට්ඨාකො උපට්ඨිසසති තං ජිනං.
- 19. බෙමා උසුලොණ්ණො ච අග්ගාහෙසුන්කී සාවිකා බොධි තස්ස භගවතො අසුන්කී පවුච්ඡති.
- 20. විකෙතා ච හජාලවකො අග්ගා හෙසුන්කු'පට්ඨකා උත්තරා නන්දමාතා ච අග්ගා හෙසුන්කු'පට්ඨිකා ආයු වසුස්සතං තස්ස ගොතමස්ස යසස්සිනො.
- 21. ඉදං සුඤ්ඤාන වචනං අසමස්ස මහෙසීනො ආමොදිතා නරමාදු බුද්ධිච්ඡිකුරො අයං.
- 22. උකකුට්ඨිසද්දං වතෙත්තකී අපථාටෙනති හසන්ති ච කතඤ්ඤලී නමසුන්කී දසසහස්සි සදෙවකා.

1. තද - සිමු.

12. ඒ පියුමතුරා සච්ඡයන් වහන්සේ ද සහමැද වැඩහිඳ මේ තෙම මෙයින් ලක්ෂයක් වන කල්පයෙහි බුදු වන්නේ යැ'යි මට විශ්වාස දුන්නේක.

13. එකල්හි තථාගත වූ මේ තෙමේ රමා ශ්‍රී කපිල නම් පුරයෙහි නික්ම ප්‍රධන්විභීය වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට-

14. තථාගත තෙම අප්පල් නම් නුගරුක්මුල්හි හිඳ එහි දී කිරිපිඬු පිළිගෙන නිල්දලාහෝතෙරට එළැඹෙයි.

15. ඒ පස්මරුන් දනු බුදුහු නිල්දලාහෝතෙර හිඳ කිරිපිඬු වළඳා (දෙවියන්) පිළියෙළ කළ උක්කමමාඨියෙන් ඇසැතුබෝරුක් වෙත එළැඹෙයි.

16. ඉක්බිති ඒ මහායසස් ඇති අනුකර වූ මහසත් බෝමැඩ පැදකුණු කොට ඇසැතුබෝරුක් මුල්හි හිඳ බුදු වන්නේ යි.

17. මොවුන්ගේ ජනිතමවී තොමෝ මායා නම් වන්නී යැ. පිතා තෙම ශුඤ්ඤාන නම් වන්නේ යැ, මේ තෙම ගෞතම නම් වන්නේ යි.

18. කෝලිත යැ උපතිසස යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ. ආනන්ද නම් උපසාධයක තෙර කෙනෙක් ඒ බුදුන්ට උපසාධා කරන්නාහ.

19. බෙමා යැ උප්පලවණ්ණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකාවන්නාහ. ඒ බුදුන්ගේ බොධිය 'ඇසැතු' යයි කියනුලැබෙයි.

20. වික්ක යැ හත්ථාලවක යැ යන දෙදෙන අග උච්චු වන්නාහ, උක්කරා යැ නන්දමාතා යැ යන දෙදෙන අගඋච්ච වන්නාහ. යසස් ඇති ඒ ගෞතම බුදුන්ට හවුරුදුසියයෙක් ආශු වෙයි.

21. අසම වූ මහර්ෂීන්ගේ මෙවදන් අසා 'මේ තෙම බුද්ධාභිකුරයෙකැ' යි දෙවිමිනිස්සු සතුටු වූවාහු-

22. ඔල්වරසත් පවත්වති, අපොළති, සිනහසෙති, දසදහසක් සක්වළ දෙවියන් සහිත ලෝවැස්සෝ බද්දිලි වැ නමස්කාර කෙරෙත්.

- 23. යදි'මසා ලොකනාථසා විරජකිසාම සාසනං
අනාගතමහි අද්ධානෙ හෙසාම සමමුඛා ඉමං.
- 24. යථා මනුසා නදිං තරතා පටිතිසං විරජකිය
හෙඬා නිසේ ගහෙකාන උතරහති මහානදිං.
- 25. එව'මෙව මයං සබ්බෙ යදි මුඤ්චාමි'මං ජිනං
අනාගතමහි අද්ධානෙ හෙසාම සමමුඛා ඉමං.
- 26. තසා'පි වචනං සුචා උතරං වතමධිට්ඨති
අකාසි'මුග්ගං දුලබධිතිං දසපාරමිපුරියා.
- 27. ව්‍යාහතා¹ තිසීයා සබ්බෙ විමනා දුමනා තද
න තෙසං කෙච්චි පරිවරනති රට්ඨතො නිවුභනති තෙ.
- 28. සබ්බෙ තත්ථ සමාගනචා උපගඤ්ජුං² බුද්ධිසනතිකෙ
තුචං නාථො මහාවීර සරණං හොති වකුචුම³.
- 29. අනුකමපකො කාරුණිකො හිතෙසි සබ්බපාණිනං
සමපකෙත තිසීයෙ සබ්බෙ පඤ්චසීලෙ පතිට්ඨති.
- 30. එවං නිරාකුලං ආසි සුඤ්ඤකං තිසීයෙහි තං
විචිතං අරහතෙහි වසීහුතෙහි තදිහි.
- 31. නගරං හංසවතීනාම⁴ ආනඤ්ඤ නාම ඛනියො
සුජාතා නාම ජතිකා පදුමිකරසා මහෙසිනො.
- 32. දසවසසහසානි අගාරමජකියො වසී
නරවාහනො යසො වසවකි තයො පාසාදමුක්ඛමා.
- 33. තිවතාරිසසහසානි නාරියො සමල ඛකතා
වසුදතතා නාම නාරී උතරො නාම අනුජො.
- 34. නිමිකෙත වතුරො දිසවා පාසාදෙනා'හිතිකමි
සතාහං පධානවාරං අවරී පුරිසුක්ඛමො.

1. ව්‍යාහතා - මජ්ඣං
2. උපගඤ්ජුං - සිමු, PTS.
3. වකුචුමා - සිමු.
4. හෙමවතී - සිමු.
5. තවං - මනුප,

23. ඉදින් මේ ලොකනාථයන්ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගතකාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

24. යමසේ මිනිස්සු ගංහෝ තරණය කරන්නාහු ප්‍රතිමුඛකීර්ථය වැරදූ යට තොටැහි ගෙන මහගඟ තරණය කෙරෙත් ද,

25. එසෙයින් මැ ඇපි සියල්ලමෝ ඉදින් මේ බුදුන් හරමෝ නම් අනාගතකාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ'යි.

26. මම ඒ බුදුනුදුගේ බස් අසා මත්තෙහි ඉතය අධිඝ්‍රාන කෙළෙමි, දස පාරමීන් පුරන පිණිස උග්‍ර වූ දෘඪවීර්යය කෙළෙමි.

27. එකල්හි හැම කීර්ථකයෝ නසනලද මානදපී ඇත්තාහු විරූපසින් ඇත්තාහු නො සතුටු සිත් ඇති වූහ, ඔවුනට කිසි කෙනෙක් සත්කාරාදී පිරියම් නො කෙරෙති, ඔවුන් සිය රටින් තෙරන්.

28. ඔහු හැම දෙන රැස් වැ ඒ බුදුන් දෙන එළැඹියාහ. පසැස්ඇති මහාවීරයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ ශාඝ්‍නා දූවහ, සරණ වුව මැනැවැ'යි. (සරණ ගියහ.)

29. හැම සන්නට අනුකම්පා ඇති කාරුණික වූ හිතෙහි වූ සච්ඤයන් වහන්සේ පැමිණි හැම කීර්ථකයන් පන්සිල්හි පිහිටි වූහ.

30. මෙසේ ඒ බුදුන්ගේ සස්න කීර්ථකයන් විසින් අනාකුල වූයේ සිස් වූයේ විය, වඳි බවට පැමිණි තාදීගුණ ඇති රහතුන් විසින් අතිශයින් විසිතුරු වී.

31. මහර්මී වූ පියුමතුරා බුදුන්ගේ නගරය හංසවතී නම, ආනන්ද නම් ක්ෂත්‍රිය තෙම පිතෘ වී යැ, මව් තොමෝ සුජාතා නම් වූ.

32. උන් වහන්සේ දසදහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි විසූහ. ඔබට නරවාහන යැ යස යැ වසවකති යැ යි උතුම් තුන්පහයෙක් වී.

33. මොනවට සරහනලද පරිවාරස්ත්‍රීහු තෙසාළිස්දහසක් වූහ, මෙහෙසි තොමෝ වසුදකතා නම් වූ, පුත්‍ර තෙම උත්තර නම් වී.

34. පුරුෂොක්කම වූ පියුමතුරා බුදුහු සතර පෙර නිමිති දක ප්‍රාසදය හා සමග මහනිකිත්මන් කළහ, සතියක් මුළුල්ලෙහි ප්‍රධන්වීර්යී කළහ.

- 35. බුහුමුනා යාවිතො සනෙතා පදුමුත්තරො විනායකො¹
වතති වකකං මහාවීරො මිට්ඨියානමුත්තමෙ.
- 36. දෙවලො ව සුඡාතො ව අහෙසුං අශකසාවකා
සුමනො නාමුපට්ඨාකො පදුමුත්තරසස සන්ථිතො².
- 37. අමීනා අසමා වෙව අහෙසුං අශකසාවිකා
බොධි තසස හගවතො සලලො'ති පවුච්ඡති.
- 38. විතිණො වෙව තිසෙසා ව අහෙසුං අගගු'පට්ඨකා
හන්ථා වෙව විචිත්තා ව අහෙසුං අගගු'පට්ඨකා.
- 39. අට්ඨපඤ්ඤසරතනං³ අච්චුග්ගතො මහාමුනි
කඤ්ඤනග්ගිය⁴ සංකාසො වතතිංසවරලකඛණො.
- 40. කුඩ්ධා කවාටා භීතති ව රුකඛා නගසිලුච්චයා
න තසසාවරණං අත්ථි සමනනා දොදසයොජනෙ.
- 41. වසසතසහසසානි ආයු විජජති තාවදෙ
තාවතා තිට්ඨමානො සො තාරෙසි ජනනං බහුං.
- 42. සනතාරන්ඨා බහුජනං ජිජිඤ්ඤා සබ්බසංසයං
ජලිඤ්ඤා අග්ගිකඛන්ධො'ව නිබ්බුතො සො සසාවකො.
- 43. පදුමුත්තරො ජිතො බුද්ධො නන්දරාමෙති නිබ්බුතො
තන්ධො'ව තසස⁵ ථුපවරො දොදසුබ්බධ යොජනො'ති.

පදුමුත්තරබුදුවංසො දසමො.

1. පදුමුත්තරනායකො - මනුප,
2. මහෙසිනො - මච්. PTS.
3. අට්ඨපඤ්ඤසං - මජ්ඣ.

4. කඤ්චනග්ගිය - සිචු.
5. තන්තෙවස්ස - මජ්ඣ.

35. මහත්වීර්‍ය ඇති පද්මනතර සච්ඡයන් වහන්සේ මහබඹු විසින් අයදනාලදු උතුම් වූ මේලා නම් උයන්හි දී දමසක් පැවැත්වූහ.

36. ශාඛා වූ පියුමතුරා බුදුන්ට දෙවල යැ පුජාන යැ යි අගසවු දෙනමක් වූහ, සුමන නම් උපසායක තෙර කෙනෙක් වූහ.

37. අමිතා යැ අසමා යැ යි අග්‍රශාචිකා දෙනමක් වූහ, ඒ භාග්‍ය වතුන්ගේ බොධිය ‘සලල’ යයි කියනු ලැබෙයි.

38. විනිණ්ණ යැ තිසු යැ යන දෙදෙන අගඋච්ච වූහ. හඤා යැ විචිතා යැ යන දෙදෙන අගඋච්ච වූහ.

39. අටපනස්සරියන් උස් වූ මහමුනිහු උතුම් වූ දෙතිස්මහපුරිස්ලකුණු ඇතියාහු කසුන්ඇගැයක් බඳු වූහ.

40. ඒ පියුමතුරා බුදුන්ට භාත්පසු දෙළොස් යොදුන් තැන්හි කොඩවරපවුරු යැ කවුළු යැ බිත්ති යැ රැක් යැ ගල්පවු යැ යන මොහු ආවරණ නැති.

41. එකල්හි සියදහසක් හවුරුදු ආයු වී, එතෙක් වැඩසිටි ඒ බුදුහු බොහෝ ජනසමූහයා සසරකතරින් තැරැ වූහ.

42. බොහෝ ජනයා සසරින් තරවා සියලු සැක සිදු ගිනිකඳු සෙයින් දිලිහී ශ්‍රාවකයන් සහිත වූ ඒ පියුමතුරා බුදුහු පිරිනිවිසේක.

43. පස්මරුන් දිනු පියුමතුරා බුදුහු නන්දාරාමයෙහි පිරිනිවිසහ, එහි මැ උන් වහන්සේගේ උතුම් ස්තූපය දෙළොස්යොදුන් උස්කොට බඳවනලදී.

දස වැනි පද්මනතර බුද්ධවංශ යි.

11. සුමේධ බුද්ධවංසෝ

1. පදුමුකරසස අපරෙන සුමේධො නාම නායකෝ
දුරාසදො උග්ගතෙජො සබ්බලොකුක්ඛමෝ¹ මුනි.
2. පසන්නනෙතො සුමුධො ඉභා උජ්ජ පතාපවා
භිතෙසී සබ්බසත්තානං බහු මොවෙසී බන්ධනා.
3. යද ඉදෙධා පාපුණ්ඤා කෙවලං බොධිමුක්ඛමං
සුදසුනමහි නගරෙ ධම්මවක්කං පවත්තසී,
4. තසාභිසමයා තීණි අහෙසුං ධම්මදෙසනෙ
කොට්ඨසභසානං පය්මා'භිසමයො අහු.
5. පුනාපරං කුම්භකණ්ණං යකං සො දමසී ජනො
නමුනි කොට්ඨසභසානං දුතියාභි සමයො අහු.
6. පුනාපරං අමිතයසො චතුසච්චං පකාසසී
අසීති කොට්ඨසභසානං තතියාභිසමයො අහු.
7. සන්ධිපානා තයො ආසුං සුමේධසස මහෙසීනො
බීණාසවානං විමලානං සත්තවිත්තාන'තදිනං².
8. සුදසුනං නගරවරං උපගඤ්ඡ ජිනො යද
තද බීණාසවා භික්ඛු සමිංසු සතකොට්ඨයො.
9. පුනාපරං දෙවකුටෙ භික්ඛුනං කඨිනඤ්ඤ
තද නමුනි කොට්ඨං දුතියො ආසී සමාගමො.
10. පුනාපරං දසබලො යද වරති වාරිකං
තද අසීතිකොට්ඨං තතියො ආසී සමාගමො.
11. දභං තෙන සමයෙන උත්තරො නාම මාණවො
අසීතිකොට්ඨො මයභං සරෙ සන්ධිවිතං ධනං.

1. ලොකුක්ඛරො - සීමු.

2. විත්තානාදිනං - මනුප,

11. සුමේධ බුද්ධවංශය

1. පියුමතුරා නම් බුදුන්ට මෑතභාගයෙහි ලොකනායක වූ නො ගැටියහැකි වූ උග්‍රතෙජස් ඇති මුළුලොවට උතුම් වූ සුමේධ නම් බුදුහු (ලොව පහළ වූ සේක.)

2. පහන් නුවන් ඇති මනා මුව ඇති සිරුරු පමණින් මහත් වූ සෘජුගාත්‍ර ඇති බබළන සිරුරු ඇති හැම සත්නට හිතකර වූ උන් වහන්සේ බොහෝ සත්කයන් සංසාරබන්ධනයෙන් මුදුලු සේක.

3. යම් කලෙකැ සුමේධ බුදුහු උතුම් වූ පරිපූණ් සම්බෝධියට පැමිණ සුදගීන නගරයෙහි දම්සක් පැවැත් වූ සේක් ද,

4. එකල්හි උන්වහන්සේ ගේ ධර්ම දෙශනායෙහි ධර්මාභිසමය තුනෙක් වී යැ. කෙළ සුවහසක් සත්නට ප්‍රථමාභිසමය වී.

5. යළි පස්මරුන් දිනු ඒ සුමේධ බුදුහු කුමභකණ් නම් යක්ෂයා දමනය කළ සේක. (එකල්හි) අනු කෙළ දහසක් සත්නට ද්විතීයාභිසමය වී.

6. යළි අපමණ යසස් ඇති බුදුහු චතුසසතාය ප්‍රකාශ කළහ, (එකල්හි) අසූ කෙළ දහසක් සත්නට තුන් වැනි ධර්මාභිසමය වී.

7. මහර්මී වූ සුමේධ සච්ඤයන් වහන්සේට විගතරාගාදී මල ඇති සන්හුන් සිත් ඇති තාදීගුණ ඇති රහතුන් ගේ සන්ධිපාත තුනෙක් වී.

8. යම් කලෙකැ පස්මරුන් දිනු බුදුහු සුදගීන නම් නගරවරය කරා එළඹී සේක් ද, එකල්හි ක්ෂිණාසුට භික්ෂුහු සියක් කොටියක් රැස්වූහ.

9. යළි දෙවකුටයෙහි භික්ෂුන්ට කෙළින් පිටුරු අතුළ කල්හි අනු කෙළක් ශ්‍රාවකයන් ගේ ද්විතීය සමාගමය වී.

10. යළි යම් කලෙකැ දසබල බුදුහු වාරිකායෙහි වැඩිසේක් ද එකල්හි අසූ කොටියක් ශ්‍රාවකයන් ගේ තෘතීය සමාගමය වී.

11. එසමයෙහි මම උසාර නම් මාණවයෙක් වීමි, මාගේ ගෙහි අසූ කෙළක් ධනය රැස් කරන ලද වී.

- 12. කෙවලං සබ්බං දන්වාන සසඛෙත ලොකනායකෙ¹
සරණං තසස්ස'පාගඤ්ජං පබ්බජ්ජඤ්චා'භිරොවයි².
- 13. සො'පි මං බුද්ධො³ ව්‍යාකාසී කරොතෙනා අනුමොදනං
තිංසකප්පසභස්සමභි අයං බුද්ධො භවීසසති.
- 14. අහු කපිලවනයා රමො නිකඛථීතා තථාගතො
පධානං පදභීතාන කතා දුකකරකාරිකං.
- 15. අජපාලරුකඛමුලස්මී නිසීදීතා තථාගතො
තත්පායංසමග්ගස්ස නෙරඤ්ජරමුපෙහිති.
- 16. නෙරඤ්ජරාය තීරමභි පායාසං ආදය සො ජිනො
පටියතතවරමග්ගෙන බොධිමුලමභි එහිති.
- 17. තතො පදකඛිණං කතා බොධිමණ්ඩං අනුතරො
අසසකරුකඛමුලමභි බුජ්ඣස්සති මහායසො.
- 18. ඉමස්ස ජනිකා මාතා මායා නාම භවීසසති
පිතා සුද්ධොදනො නාම අයං භෙස්සති ගොතමො.
- 19. කොලිතො උපතිස්සො ව අග්ගා භෙස්සන්ති සාවකා
ආනන්දො නාමුපට්ඨාකො උපට්ඨීසසති තං ජිනං.
- 20. බෙමා උප්පලවණ්ණො ව අග්ගා භෙස්සන්ති සාවකා
බොධි තස්ස භගවතො අසසඤ්චා'ති පවුට්ඨති.
- 21. විතො ව භූඤ්ජවකො අග්ගා භෙස්සන්තූ'පට්ඨකා
උතතරා නන්දමාතා ව අග්ගා භෙස්සන්තූ'උලීකා
ආයු වස්සන්තං තස්ස ගොතමස්ස යසසසීනො.
- 22. ඉදං සුඤ්ඤාන වචනං අසමස්ස මහෙසීනො
ආමොදිතා නරමරු බුද්ධිබ්ජඛිකුරො අයං.
- 23. උකකුට්ඨීසද්දං වතෙතන්ති අපෙඨාටෙනති භසන්ති ව
කතඤ්ජලී නමස්සන්ති දසසභස්සී සදෙවකා.

- 1. සසඛිං ලොකනායකං - PTS
- 2. අභිරොවයි - PTS
- 3. තද - මච්.

12. සියලු ධනය නිරවශේෂයෙන් සභුන් සහිත ලොකනායකයන් විෂයයෙහි පුදු උන් වහන්සේගේ සරණයට පැමිණියෙමි, පැවිද්ද ද රුවි කෙළෙමි.

13. ඒ සුමේධ බුදුහු ද අනුමොදනා කරන්නාහු 'මේ තෙම මෙයින් තිස්දහසක් වන කප්භි බුදු වන්නේ යැ' යි මට විවරණ දුන් සේක.

14. එකල්හි තථාගත වූ මේ තෙමේ රමා වූ කපිල නම් පුරයෙන් නික්ම ප්‍රධන්වීයඝීය වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට -

15. තථාගත තෙම අප්පල් නම් නුගරුක්මුල්හි හිඳ එහි දී කිරි-පිඬු පිළිගෙන නිල්දලාහෝතෙරට එළැඹෙයි.

16. පස්මරුන් දිනූ මුනිහු නිල්දලාහෝතෙර හිඳ කිරිපිඬු වළඳා (දෙවියන්) පිළියෙළ කළ උතම මාච්ඡයන් ඇසැතු බෝරුක් වෙත එළැඹෙයි.

17. ඉක්බිති මහායසස් ඇති අනුතර වූ මහසත් බෝ මැඬ පැදකුණු කොට ඇසැතු බෝ රුක මුල්හි හිඳ බුදු වන්නේ යි.

18. මොවුන්ගේ ජනිත මව මායා නම් වන්නී යැ, පිය තෙමේ ශුඤ්ඤාදන නම් චන්නේ යැ, මේ තෙම ගෞතම නම් වන්නේ යි.

19. කොලිත යැ උපතිසා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ; ආනඤු නම් උපසායක තෙර කෙනෙක් ඒ බුදුනට උපසාන කරන්නාහ.

20. බෙමා යැ උපලවණ්ණායා යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකා වන්නාහ. ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ බොධිය ඇසැතු යයි කියනු ලැබෙයි.

21. විතත යැ හස්ථාලවක යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසායක වන්නාහ. උතරා යැ නඤුමානා යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසායිකා වන්නාහ. යසස් ඇති ඒ ගෞතම බුදුන්ට හවුරුදු සියයෙක් ආයු වන්නේ යි.

22. අසම වූ මහර්ෂීන්ගේ මෙ බස් අසා 'මේ තෙම බුද්ධ-බීජාඝ්‍රයෙකැ' යි සතුටු වූ දෙව් මිනිස්සු-

23. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිනහසෙති, දසදහසක් සක්වළ දෙවියන් සහිත ලෝ වැස්ඡසා බද්දිලි වැ නමස්කාර කෙරෙත්.

- 24. යදි'මසස ලොකනාථසස වීරජකීසසාම සාසනං අනාගතමිති අද්ධානෙ හෙසසාම සමමුධා ඉමං.
- 25. යථා මනුසසා නදිං තරන්තා පටිනිසුං වීරජකීය හෙට්ඨා තිසෙට් ගහෙකාන උත්තරන්ති මහානදිං.
- 26. ඵච'මෙච මයං සබ්බෙ යදි මුඤ්චාමි'මං ජිනං අනාගතමිති අද්ධානෙ හෙසසාම සමමුධා ඉමං.
- 27. තසසා'පි වචනං සුකා හියෙයා චිත්තං පසාද්ධිං උත්තරිං වතමධිට්ඨාසිං දසපාරමි පූරියා.
- 28. සුත්තන්තං විනයඤ්චාපි නවධතං සත්ථුසාසනං සබ්බං පරියාපුණිකාන සොහසිං ජිනසාසනං.
- 29. තසු'පමනො විහරන්තො නිසජ්ජට්ඨානවධතමෙ අභිඤ්ඤාසු පාරමීං ගන්තො බ්‍රහ්මලොකමගඤ්ජ'හං.¹
- 30. සුදසසනං නාම නගරං සුදන්තො නාම ඛනතියො සුදන්තො නාම ජනිකා සුමේධසස මහෙසින්තො.
- 31. නවට්ඨසසහසසානි අගාරමජ්ඣසො වසී සුවඤ්ඤක කොඤ්ඤ සිරිවධ්දා² තයො පාසාද මුත්තමා.
- 32. ති සොළසසහසසානි නාරිතො සමලඛනතා සුමනා නාම සා නාරීපුනඛසුමීන්තො³ නාම අත්‍රපො.
- 33. නිමිත්තෙ වතුරො දිසවා හජීයානෙන නිකඛමි අනුනකං අට්ඨමාසං⁴ පධානං පදභී ජිනො.
- 34. බ්‍රහ්මනා යාචින්තො සන්තො සුමේධො ලොකනායකො වතති වතකං මහාවීරො සුදසසනුයානමුත්තමෙ.
- 35. සරණො සබ්බකාමො ච අහෙසුං අග්ගසාවකා සාගරො නාමුපට්ඨාකො සුමේධසස මහෙසින්තො.

- 1. බ්‍රහ්මලොකමගජහං - සිමු.
- 2. සුවඤ්ඤ කඤ්චන සිරිවධ්දා - මජ්ඣං. සුගන්තො කඤ්චනො සිරිවධ්දො - භා.
- 3. පුනඛසු - මජ්ඣං. පුනඛසො - භා.
- 4. අට්ඨමාසං - මජ්ඣං, මනුස.

24. ඉදින් මේ ලොකනාථයන්ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

25. යම්සේ මිනිස්සු ගංහෝ තරණය කරන්නාහු ප්‍රතිලබ්ධ තීර්ථය වැරැද්ද, යටු, තොටුහි ගෙන මහානදිය තරණය කෙරෙත් ද,

26. එසෙයින් මැ ඇපි සියල්ලමෝ ඉදින් මේ පස්මරුන් දිනු සම්බුදුන් හරමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමුවන්නම් හ.

27. ඒ බුදුනුදුගේ බස් අසා බෙහෙවින් සිත පැහැදවීම්, දස පාරමීන් පුරන පිණිස මත්තෙහි ඉතාධිෂ්ඨානය කෙළෙමි.

28. සුත්‍රාන්තය ද විනය දෑ යි නවාබහශාසනා ශාසනය සියල්ල පිරිවහා සඵඤ්ඤාසනය හෙබැ වීම්.

29. එහි මම හිඳුම් සිටුම් සක්මන්හි අප්‍රමාදන වැ වාස කරන්නෙම් අභිඤ්ඤාත්හි පරතෙරට ගොස් බබලොවට ගියෙමි.

30. මහර්ෂි වූ සුමෙධ බුදුන්ගේ නගරය සුද්ධින නම් වී යැ, සුදුකන නම් ක්ෂත්‍රිය තෙම පියා වී යැ, මව් තොමෝ සුදුකන නම් වූ.

31. ඒ සුමෙධ සම්මාසම්බුදුහු නව දහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි වීසුහ. ඔබට සුවඤ්ඤාක යැ කොඤ්ඤා යැ සිරිවඩස් යැ යි උතුම් වූ තුන් පහයෙක් වී.

32. මොනොවට සරසන ලද අටසාළිස් දහසක් පරිවාරස්ත්‍රීහු වූහ. ඒ මෙහෙසි තොමෝ සුමනා නමු. උහු තෙම පුතබ්බ සුමිතන නම් වී.

33. පස්මරුන් දිනු බුදුහු සතර පෙර නිමිති දක ඇත් යානයෙකින් මහබිතික්මන් කළහ, උරා අට මසක් මුළුල්ලෙහි ප්‍රධන්වීයභිය කළහ.

34. මහත් වීයභී ඇති සුමෙධ නම් ලොක නායකයන් වහන්සේ මහබලහු විසින් අයදනා ලදහු උතුම් වූ සුද්ධින උයන්හිදී දම්සක් පැවැත්වූහ.

35. මහර්ෂි වූ සුමෙධ බුදුන්ට සරණ යැ සබ්බකාම යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවක වූහ. සාගර නම් උපසායක තෙර කෙනෙක් වූහ.

- 36. රාමා වෙච සුරාමා ච අහෙසුං අඤ්ඤාචිකා බොධි තස්ස භගවතො මහානිපොති¹ චුවචති.
- 37. උරුවෙලො ච යෑවො ච අහෙසුං අගගු'පට්ඨකා යසොධරා සිරිමා-ච අහෙසුං අගගුපට්ඨිකා.
- 38. අට්ඨාසිති රතනානි අච්චුග්ගතො මහාමුනි මහාසෙසි² දිසා සබ්බා චද්දෙ කාරාගණො³ යථා.
- 39. චකකචතතිමණි. නාම යථා තපති යොජනං තථෙ'ච තස්ස රතනං සමන්තා ඵරති යොජනං.
- 40. නචුනිචසසභසානි ආයු විජ්ජති තාවදෙ තාවතා නිට්ඨමානො සො තාථෙසි ජනනං ධග්ගං.
- 41. තෙවිජ්ජඡලභිකෙඤ්ඤති බලසංතෙහති තාදිහි සමාකුලමීදං ආසි අරභතෙහති සාධුහි⁴.
- 42. තෙ'පි සබ්බෙ අමිතයසා විපපමුත්තා නිරුපධි ඤාණාලොකං දසුසිඤ්ඤා නිබ්බුතා තෙ මහායසා.
- 43. සුමේධො ජිනවරො බුද්ධො මෙධාරාමමහි නිබ්බුතො ධාතුච්ඤාට්ඨිකං ආසි තෙසු තෙසු පදෙසතො'ති.

සුමේධ බුද්ධචංසො.

- 1. නිමබොති - සීචු, නිමබරුක්බොති - සා.
- 2. පභාසෙති - මව්, මහාසෙති - සා.
- 3. කාරගණො - මව්.
- 4. තාදිහි PTS.
සාසනං - සා.

36. රාමා යැ සුරාමා යැ යන දෙදෙන අග්‍රග්‍රාචිකා වූහ. ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ බොධිය ‘කොළොම්මරුක’ යයි කියනු ලැබේ.

37. උරුවෙල යැ යසව යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසථායක වූහ. යසොධරා යැ සිරිමා යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසථායිකා වූහ.

38. අට අසුරියන් උස්වූ මහමුනිහු තරුගණ මැද පුන්සඳ සෙයින් හැම දික් බැබැළ වූහ.

39. යම් සේ සක්විති රජක්හුගේ මිණිරුවන යොදුනක් තැන් බබළා ද, එසෙයින් මැ උන් වහන්සේගේ ආහාරන්තය භාත්පසා යොදුනක් තැන් පැතිරෙයි.

40. එකල්හි අනු දහසක් හවුරුදු ආයු පැනෙයි, එතෙක් වැඩසිටී උන් වහන්සේ බොහෝ ජන සමූහය සසර කතරින් තරණය කර වූහ.

41. ත්‍රිවිද්‍යා ඇති ෂධභිඤ ඇති සාඤ්ඤල ප්‍රාප්ත වූ තාදී ගුණ ඇති රහතුන්ගෙන් මෙ සස්ත (මිහිතලය හෝ) ගැවැසියෙක්නේ යි.

42. අපමණ පිරිවර ඇති කෙලෙසුන් කෙරෙන් මිදුණු උපධි රහිත වූ මහායසස් ඇති එ හැම රහත්හුද ඥානාලෝකය දක්වා පිරිනිවියහ.

43. ජිනොක්‍රම වූ සුමෙධ නම් බුදුහු මෙධාරාමයෙහි පිරිනිවියහ, ධාතුහු ඒ ඒ ප්‍රදේශයෙහි පනළාහ යි.

එකොළොස් වැනි සුමෙධ බුද්ධිවංශය යි.

12. සුජාත බුද්ධචංසො

1. තඤ්ච මණ්ඩකපෑමහි සුජාතො නාම නායකො සීහහනු'සහකාමනා අපමෙයා දුරාසද්ද.
2. චන්ද්‍ර'ව වීමලො සුද්ධො සතරංසී'ව පතාපවා¹ ඵං සොභති සමබුද්ධො ජලනො සිරියා සද්ද².
3. පාපුණ්ණිකාන සමබුද්ධො කෙවලං බොධිමුත්තමං සුමබ්බලමහි නගරෙ ධම්මවකං පවත්තයි.
4. දෙසෙනෙ පවරං ධම්මං සුජාතෙ ලොකනායකෙ අසීතිකොටි අභිසම්භු පයමෙ ධම්මදෙසනෙ.
5. යද සුජාතො අමීතයසො දෙවෙ වසං උපාගමී සත්තතිංසහසානං දුතියාභිසමයො අහු.
6. යද සුජාතො අසමසමො උපනඤ්ජි³ පිතුසන්තිකං සඨ්ඨිසතසහසානං තතියාභිසමයො අහු.
7. සන්තිපාතා තයො ආසුං සුජාතසු මහෙසීනො බීණාසවානං වීමලානං සතඤ්චිත්තානතාදීනං.
8. අභිඤ්ඤබලතානං අපතනානං⁴ භවාභවෙ සඨ්ඨිසතසහසානා⁵ පයමං සන්තිපතිංසු තෙ.
9. පුනාපරං සන්තිපාතෙ තිදීවොරොහනෙ ජීනෙ පඤ්ඤසහසහසානං දුතියො ආසි සමාගමො.
10. උපසඤ්චනො නරවසභං⁶ තසු යො අග්ගසාවකො චතුති සත සහසෙසති සමබුද්ධං උපසඤ්චි.

1. තාපවා - සිමු.
 2. පතා - සිමු.
 3. උපගමි - සිමු, මනුප.

4. අපමන්තානං - සිමු.
 අපවන්තා, - පු.
 5. සඨ්ඨිසත සහසානං - සිමු.
 6. නරාසභං - මජ්ඣිමනිකාය, නරමුසභං - සායා.

12. සුජාත බුද්ධවංශය

1. එ මැ මණ්ඩ නම් කල්පයෙහි සිංහයකුට බඳු පරිපූණ් හනු ඇති වෘෂභයකුට බඳු සම වට කඳට ඇති ප්‍රමාණ නො කටහැකි වූ නො ගැටිය හැකි වූ සුජාත නම් ලොකනායකයන් වහන්සේ පහළ වූහ.

2.. විගත මල ඇති එහෙයින් මැ ශුඛ වූ වන්ද්‍රයා යම් සේ ද ප්‍රතාපවත් සුයඛියා යම් සේ ද, එසෙයින් මැ හැම කල්හි සිරිතෙන් බබළන සම්බුදුහු බබළති.

3. සම්බුදුහු උතුම් වූ පරිපූණ් සම්බෝධියට පැමිණ සුමඛල නම් නගරයෙහි දී දම්සක් පැවැත් වූහ.

4. සුජාත නම් ලොකනායකයන් වහන්සේ උතුම් වූ දහම් දෙසන කල්හි ප්‍රථම ධර්මදෙශනායෙහි අසු කෙළක් ප්‍රාණිහු ධර්මාවබෝධය කළහ.

5. යම් කලෙකැ අප්‍රමාණ යසස් ඇති සුජාත නම් සම්බුදුහු දෙව-ලොවැ වස් එළැඹි සේක් ද, එකල්හි සත්තිස් දහසක් සන්නට ද්විතීය ධර්මාභිසමය වී.

6. යම් කලෙකැ අසමසම වූ සුජාත නම් බුදුහු පියරජහු සමීපයට වැඩිසේක් ද, එකල්හි සැටලක්ෂයක් ප්‍රාණින්ට තුන් වැනි ධර්මාව-බෝධය වී.

7. මහර්ෂි වූ සුජාත සඵඤයන් වහන්සේට විගතරාගාදීමල ඇති සන්හුන් සිත් ඇති තාදීගුණ ඇති රහතුන්ගේ සන්ධිපාත තුනෙක් වී.

8. අභිඤ්ඛලයට පැමිණි කුඳු මහත් හවයට නො පැමිණියවුන් අතුරින් ඒ සැටලක්ෂයක් රහත්හු පළමු වැ රැස් වූහ.

9. යළි පස්මරුන් දිනු බුදුන් ගේ දෙවිලොවින් බස්නා සන්ධිපාත-යෙහි පනස් ලක්ෂයක් රහතුන් ගේ ද්විතීය සමාගමය වී.

10. ඒ සුජාත නම් බුදුන්ට යම් අගසවු කෙනෙක් වූවාහු ද, සුද්ධින නම් වූ උන් වහන්සේ නරඥෙක් බුදුන් කරා පැමිණෙන්නාහු සාර ලක්ෂයක් පිරිවර හා සමග පැමිණියාහ.

11. අභං තෙන සමයෙන වතුදීපමභි ඉසුරො
අත්තලිකචරො ආසිං වකචන්ති මහබ්බලො.
12. ලොකෙ අවජරියං දිඤ්චා අබභුතං ලොමභංසනං
උපගන්ඛාන වඤ්ඤං සො සුජාතං ලොකනායකං.
13. වතුදීපෙ මහාරජ්ජං රතනෙ සත්ත උත්තමෙ
බුද්ධෙ නියායාදසීචාන පබ්බථිං තස්ස සන්තිකෙ.
14. අරාමිකා ජානපද්¹ උට්ඨානං පටිපිණ්ඩිය²
උපනෙත්ති භික්ඛුසඛ්ඛස්ස පවයං සයනාසනං.
15. සො'පි මං බුද්ධො³ ව්‍යාකාසි දසසහස්සමභි ඉසුරො
ති සකප්පසහස්සමභි අයං බුද්ධො භවිස්සති.
16. අහු කපිලවහයා රමමා නිකම්චා තථාගතො
පධානං පදුඤ්චාන කචා දුකකරකාරිකං.
17. අජපාලරුකබමුලස්මිං නිසීදිචා තථාගතො
තච පායාසමග්ගයහ නෙරඤ්ජමුපෙහිති.
18. නෙරඤ්ජරාය තීරමභි පායාසං ආදය සො ජිනො.
පටියකතවරමග්ගෙන බොධිමුලමභි ඵඤ්චි.
19. තනො පදකම්භං කචා බොධිමණ්ඩං අනුත්තරො
අස්සඤ්චරුකබමුලමභි බුජ්ඣස්සති මහායසො.
20. ඉමස්ස ජනිකා මාතා මායා නාම භවිස්සති
පිතා සුඤ්ඤාදනො නාම අයං භෙසසති ගොතමො.
21. කොලිනො උපතිස්සො ව, අග්ගා භෙසුන්ති සාවකා
ආනඤ්ඤ නාමුඋට්ඨාකො උපට්ඨස්සති තං ජිනං.
22. බෙමා උප්පලවණණො ව අග්ගා භෙසුන්ති සාවිකා
බොධි තස්ස භගවතො අස්සඤ්චා'ති පවුච්චති.
23. වීනනා ව භජාලවකො අග්ගා භෙසුන්තා උට්ඨාකා
උත්තරා නඤ්චාතා ව අග්ගා භෙසුන්තා පටිඤ්චා
ආයු වස්සසතං තස්ස ගොතමස්ස යසස්සිනො.

1. ජනපදෙ - සිමු, සා.
2. පටිපිණ්ඩියං - PTS.

3. තද - මඞි.

11. එසමයෙහි මම කොදිට් සහිත සතර දිවයිනෙහි අධිපති වූ අහස්හි හැසිරෙන මහබල ඇති සක්විති රජ වීමි.

12. ඒ මම ලොකයෙහි අද්භූත වූ ලොමුදහගන්වන ආඝෝෂය දැක සුජාත ලොකනායකයන් වහන්සේ කරා එළැඹ වැන්නදෙමි.

13. සිව්මහදිවයිනි මහරජය උතුම් වූ සත් රුවන බුදුන් විෂය-යෙහි පුදු උන් වහන්සේ වෙත පැවිදි වීමි.

14. ආරාමික වූ දනව්වැස්සෝ කරවුවර පුඩු කොට බික්සහනට විවරාදි ප්‍රත්‍යය හා සෙනසුන් එළවත්.

15. දස දහසක් සක්වලට ඉසුරු වූ ඒ සුජාත බුදුහුදු ‘මේ තෙම මෙයින් තිස්දහස් වන කප්හි බුදු වන්නේ ය’යි මට විවරණ දුන් සේක.

16. එකල්හි තථාගතයෝ රම්‍ය වූ කපිල නම් පුරයෙන් නික්ම ප්‍රධන්විෂ්ඨය වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට-

17. තථාගතයෝ අජපල් නම් නුගරුක් මුල්හි හිඳ එහි දී කිරිපිඩු පිළිගෙන නිල්දලාභෝතෙරට එළැඹෙන්නාහ.

18. ඒ පස්මරුන් දිනූ බුදුහු නිල්දලාභෝතෙර හිඳ කිරිපිඩු වළඳා (දෙවියන්) පිළියෙළ කළ උක්කමාමාභියෙන් බොධි මූලය ඳින එළැඹෙන්නාහ.

19. ඉක්බිති මහා යසස් ඇති අනුකතර වූ මහසත් බෝමැඬ පැදකුණු කොට ඇසැතුරුක්මුල්හි දී බුදු වන්නේ යැ.

20. මොවුන් ගේ ජනික මව් තොමෝ මායා නම් වන්නී යැ, පිය තෙම ශුඝෝදන නම් වන්නේ යැ, මේ තෙම ගෞතම නම් වන්නේ යි.

21. කොලිත යැ උපතිස්ස යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ, ඒ බුදුනට ආනන්ද නම් උපසායක තෙර කෙනෙක් උපසායන කරන්නාහ.

22. බෙමා යැ උපලවණ්ණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකා වන්නාහ, ඒ භාග්‍යවතුන් ගේ බොධිය ඇසැතු යයි කියනු ලැබෙයි.

23. වික්ක යැ හක්ඛලවක යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසායක වන්නාහ, උක්කරා යැ නන්දමාතා යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසායකිකා වන්නාහ, යසස් ඇති ඒ ගෞතම බුදුන්ට හවුරුදු සියයෙක් ආයු වෙයි.

- 24. ඉදං සුඤ්ඤාන වචනං අසමස්ස මහෙසින්තො
ආමොදිතා නරමරු බුදුබ්බිජඛකුරො අයං.
- 25. උකකුට්ඨි සඤ්ඤා වනෙනනති අපොඨොටෙනති හසනති ව
කත ඤජ්ඣි නමස්සනති දසසහසී සමුච්චකා
- 26. යදි'මස්ස ලොකනාඨස්ස වීරජක්ඛිසාම සාසනං.
අනාගතමති අද්ධානෙ හෙසසාම සමුච්චා ඉමං.
- 27. යථා මනුස්සා නදිං තරනතා පටිතිස්ස වීරජක්ඛිස
හෙට්ඨා තිසෙ භහෙඤාන. උභතරනති මහානදිං.
- 28. ඵව'මෙව මයං සබ්බෙ යදි මුඤ්ඤවාමි'මං ජිනං
අනාගතමති අද්ධානෙ හෙසසාම සමුච්චා ඉමං.
- 29. තස්සා'පි වචනං සුඤ්ඤා භීයොහා භාසං ජනෙස්'හං
අධිට්ඨහිං වනං උග්ගං දසපාරමීපුරියා.
- 30. සුඤ්ඤානං විනයඤ්ඤා'පි නචඛං සන්ද්දියාසනං
සබ්බං පරියාපුණ්ණිකාන සොහසීං ජිනසාසනං.
- 31. තස්'පමනෙහා විහරනෙහා බුහමං භාවෙඤ භාවනං
අභිඤ්ඤාපාරමීං ගනනා බුහමලොකමගට්ඨහං.
- 32. සුමඛලං නාම නගරං උග්ගනො නාම ඛන්තියො
මාතා පභාවතී නාම සුජාතස්ස මහෙසින්තො.
- 33. නචචසසහසානි අගාරමජ්ඣසො වසී
සිරි උපසිරි නඤ්ඤා තයො පාසාදමුඤ්ඤාමා.
- 34. තෙවිසතිසහසානි නාරියො සමලඛනතා
සිරිනඤ්ඤා නාම නාරි උපසෙතො නාම අනුජො.
- 35. නිමිතෙත වතුරො දිස්වා අසුයානෙන නික්ඛමී
අනුනතචමාසානි පධානං පදහි ජිනො.

* ගියොහාවෙඤ මාතසං
9 බුදුවංසො 26 ගා

24. අසම වූ මහර්ෂීන්ගේ මෙ වදන් අසා ‘මේ තෙම බුද්ධ-
ඛිඤ්ඤායෙකැ’ යි සතුටු වූ දෙව් මිනිස්සු-

25. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිතහසෙති. දසදහසක්
සක්වළ දෙවියන් සහිත ලෝවැස්සෝ කළ ඇදිලි ඇති වූ නමස්කාර
කෙරෙත්.

26. ඉදින් මේ ලොකනාථයන්ගේ සස්ත වරදමෝ නම් අනාගත
කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම් හි.

27. යම් සේ මිනිස්සු ගංහෝ තරණය, කරන්නාහු ප්‍රතිමුඛකීර්ථය
වැරදූ යට තොටැහි ගෙන මහගහ තරණය කෙරෙත් ද-

28. එසෙයින් මැ ඇපි සියල්ලමෝ ඉදින් මේ ජීවපඤ්චාර
සඵඤයන් හරමෝ නම් අනාගතකාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

29. මම ඒ බුදුනුදුගේ බස් අසා බෙහෙවින් සන්තොෂය දැනුවිමි.
දසපාරමීන් පුරන පිණිස උග්‍ර වූ මුත්‍රය අධිඝාත කෙළෙමි.

30. සුත්‍රාන්තය ද විනය ද යි නවාඛග ආඝාතාඝාතය සියල්ල පිරිවහා
බුදු සසුන් හෙබැ වීමි.

31. මම එ සසුන්හි නො පමා වූ වාසය කරනුයෙමි බ්‍රහ්මච්ඡාරභාවනා
වධා අභිඤ්චන්ගේ පරතෙරට පැමිණ බඹලොවට ගියෙමි.

32. මහර්ෂී වූ සුජාත බුදුන්ගේ නගරය සුමඬගල නම, පිය තෙමේ
උග්‍රත නම් ක්ෂත්‍රිය විය, මව්නොමෝ පභාවතී නමු.

33. ඒ සුජාත බුදුහු නවදහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි විසුහ, ඔබට ශ්‍රී
යෑ උපශ්‍රී යෑ ශ්‍රී නඤා යෑ යි උතුම් තුන්පහයෙක් වී.

34. මොනොවට සරසනලද තෙවිසිදහසක් පරිවාරස්ත්‍රීහු වූහ,
මෙහෙසිය සිරිනඤා නමු, දුත්‍ර තෙම උපසෙන නම් වී.

35. පස්මරුන් දිනු බුදුහු සතර පෙරුමිති දක අභවයානායෙකින්
මහබිතික්ෂේන් කළහ, පුරා නවමෙක් ප්‍රධන්වියා කළහ.

- 36. බ්‍රහ්මනා යාවිතො සනොා සුජාතො ලොක නායකො වනති වකකං මහාථීරො. සුද්ධගඤ්ඤානාමුත්තමො.
- 37. සුදසසනො ව දෙවො¹ ව අනෙසුං අග්ගසාවකා නාරදෙ නාමුපට්ඨකො සුජාතසස මහෙසීනො.
- 38. නාගා ව නාගසමාලා ව අහෙසුං අග්ගසාවිකා බොධි තසස හගවිතො මහාවෙලු²ති වුවවති.
- 39. සො ව රුකෙඛා ජාතරුවීරො² අච්ඡ්ඤෙදෙ හොති පත්තකො³ උජුවංසො බ්‍රහා හොති දසසනියො මනොරමො.
- 40. එකකඛකො පවට්ඨිකා⁴ තතො සාබා පභිජ්ජඵ⁵ යථා සුබදො මොරහසො එවං සොහති සො දුමො.
- 41. න තසස කණ්ඨකා⁶ හොන්ති නා⁷පි ඡ්ඤං මහා අහු වීඤ්ඤාසාබො අචීරලො සඤ්ඤායො මනොරමො.
- 42. සුදනො වෙව විතො ව අහෙසුං අගගු⁸පට්ඨකා සුහදෙ වෙව ප්‍යමා ව අහෙසුං අගගු⁸පට්ඨිකා.
- 43. පඤ්ඤාස රතනො ආසි උච්චත්තනෙන⁷ සො ජිනො සබ්බාකාරවරුපෙනො සබ්බඥානුපාගතො.
- 44. තසසපහා අසමසමා නිද්ධාවිති සමන්තො අපමාණො අතුලියො ව ඔපලෙහි අනුපමො
- 45. නවුතිවසසසහසසාති ආයු විජ්ජති තාවදෙ තාවතා තිට්ඨමානො සො තාරෙසි ජතතං බහුං.
- 46. යථාපි සාගරෙ උග්ගී ගගනෙ තාරකා යථා. එවං තද පාවචනං අරහත්තෙහි විත්තිතං⁸
- 47. සො ව බුදො අසමසමො ඥානාති ව තාති අතුලියාති සබ්බං සමන්තරහිතං නනු රිත්තං සබ්බසඛිරා.
- 48. සුජාතො ජිනවරො බුදො සීලාරාමමහි නිබබුතො තාසු⁹ව තසස වෙතියො තිණ් ගවුන මුග්ගතො⁹ති.

සුජාත බුද්ධවංසො වාදසමො.

1. සුදෙවො - සීග්‍ර.	4. පවට්ඨිකා - සීග්‍ර. - PTS.
2. සනාරුවීරො - සීග්‍ර.	5. පභිජ්ජති - මව්. අභිජ්ජති - සීග්‍ර.
සනක්ඛන්ධො - සාගා, මජ්ඣ.	6. කණ්ඨකා - සීග්‍ර.
3. ඡ්ඤං හොති පරිත්තකං - සු.	7. උච්චත්තන - සීග්‍ර.
අච්ඡ්ඤො හොති පත්තිකො - මජ්ඣ.	8. විචිත්තිතං - PTS.

36. මහත් වීයඹි ඇති ලොකනායක වූ සුජාත බුදුහු මහබඹහු විසින් අයදනා ලදහු උතුම් වූ සුමධංග උයන්හිදී ධම්සක් පැවැත්වූහ.

37. මහර්ෂි වූ සුජාත බුදුන්ට සුදර්ශන යැ දෙව යැයි අගසවු දෙනා-මක් වූහ, නාරද නම් උපසායක තෙර කෙනෙක් වූහ.

38. නාගා යැ නාගසමාලා යැ යි අග්‍රශ්‍රාවිකා දෙනමක් වූහ, ඒ භාග්‍ය වතුන්ගේ බොධිය ‘මහභුණ’ යයි කියනු ලැබේ.

39. එරුක ද හටගත් රුසිරු ඇතියේ අල්පඡ්ඡද ඇතියේ බොහෝ පත්‍ර ඇත්තේ වෙයි. සාපු වූ හුණරුක අවටින් මහත් වූයේ දකුම්කලු වූයේ මනරම් වේ.

40. එක් කඳ වැ වැඩි එයින් ශාඛා බෙදීණ, එරුක මොනොවට බඳනාලද මයුරහසායෙන් (මොනරපිළින් කළ හිරවරණක්) සෙයින් හොබී.

41. එරුකේ කටු නැති, සිදුර ද මහත් නොවී, විසුළ අතු ඇත්තේ අචිරල වූ ගන සෙවන ඇත්තේ මනරම් වී.

42. ඔබට සුදඤ්ඤ යැ විකා යැ යන දෙදෙන අග උවටු වූහ, සුභද්‍රා යැ පද්මා යැ යන දෙදෙන අග උවට වූහ.

43. සියලු ආකාරවරයෙන් යුක් වූ හැම ගුණයෙන් සමන්විත වූ ඒ බුදුහු උසින් පනස් රියන් වූහ.

44. උන් වහන්සේගේ අසමසම වූ ප්‍රභාව භාක්ෂසින්ම නික්ම යෙයි. ඔබ ප්‍රමාණ රහිත වූවාහු අතුලා වූවාහු උපමායෙන් අනුපම වෙත්.

45. එකල්හි අනුදභසක් හවුරුදු ආයු වෙයි, එතෙක් සිටිමින් උන් වහන්සේ බොහෝ ජන සමූහයා සසරකතරින් තැරැ වූහ.

46. සයුරුහි තරභවැළ යම්සේ ද අභස්හි තරුකැළ යම්සේ ද එසෙයින් එකල්හි ප්‍රචචනය රහතුන් විසින් විසිතුරු විය.

47. ඒ බුදුහු ද අසමසම වෙති, ඒ ගුණයෝද අතුලා වෙති, එ හැම අතුරුදහන් විය, හැම සංස්කාරයෝ සිස් වූවාහු නොද?

48. ජිනොක්තම වූ සුජාත බුදුහු ශීලාරාමයෙහි පිරිනිවීයහ, එහි මැ උන් වහන්සේ ගේ සෑය තුන් යොත්තක් උස් වී යයි.

දෙළොස් වැනි සුජාත බුද්ධිවංශ යි.

13. පියදසසි බුද්ධචංසො

1. සුජාතසස අපරෙන සයමනු¹ ලොක නායකො දුරාඝදෙ අසමසමො පියදසසි මහායසො.
2. සො'පි බුද්ධො අමීතයසො ආදිවෙවා'ව විරොචති නිහන්ධාන තමං සබ්බං² ධම්මචකකං පවත්තයි.
3. තසසා'පි අතුලතෙජසස අහෙසුං අභිසමයා තයො කොට්ඨසතසහසසානං පඨමා'භිසමයො අහු.
4. සුදසසනො දෙවරාජා මිච්ඡාදිට්ඨිම' රොචයි තසස දිට්ඨිං විනොදෙනො සඤ්චා ධම්ම ම' දෙසයි.
5. ජනසන්තිපාතො අතුලො මහාසන්තිපතී තද නචුතිකොට්ඨසහසසානං දුතියාභිසමයො අහු.
6. යද දෙණමුඛං හස්සිං විනෙසි නරසාරථි අසිතිකොට්ඨසහසසානං තතියා'භිසමයො අහු.
7. සන්තිපාතා තයො ආසුං තසසා'පි පියදසසිනො කොට්ඨසතසහසසානං පඨමො ආසි සමාගමො.
8. තතො පරං නචුතිකොට්ඨි සමිංසු එකතො මුනී. තතියෙ සන්තිපාතමහි අසිතිකොට්ඨයො අහු.
9. අහං තෙන සමයෙන කසසපො නාම බ්‍රාහ්මණො අරකායකො මන්තධරො තිණණං වෙදනපාරගු.
10. තසස ධම්මං සුඤ්චාන පසාදං ජනයිං අහං කොට්ඨසතසහසසහි සඛ්ඝාරාමං අමාපයිං.
11. තසස දඤ්චා ආරාමං හට්ඨො සංවිග්ගමානසො සරණෙ පඤ්චසිලෙ වී³ දලහං කඤ්චා සමාදියි.⁴
12. සො'පි මං බුද්ධො ව්‍යාකාසි සඛ්ඝමරෙකි නිසීදිය අධාරසෙ කප්පසතෙ අයං බුද්ධො හච්ඤති.

1. සමබුද්ධො - සිමු.
 2. සබ්බං තමං නිහන්ධාන - මජ්ඣං.
 3. සරණං පඤ්චසිල ඤව-සිමු.
 4. සමාදයි-මහු.

13. ප්‍රියදර්ශී බුද්ධචංගය

1. සුජාත නම් බුදුන්ට මෑතභාගයෙහි සභයම්භූ (පරොපදෙශ රහිත වැසියලු දන්තා) වූ ලොකනායක වූ නො ගැටියහැකි වූ අසමසම වූ මහායසස් ඇති ප්‍රියදර්ශී බුදුහු ලොව පහළ වූහ.

2. අප්‍රමාණ වූ යසස් ඇති ඒ බුදුහු ද සුයඝ්ඝා සෙයින් බබ ති, ඔබ සියලු මොහදුරු නසා දම්සක් පැවැත්වූහ.

3. අතුලා වූ කේපස් ඇති උන්වහන්සේට ද අභිසමය තුනෙක් වී කෙළ ලක්ෂයක් සත්තට ප්‍රථමාභිසමය වී.

4. සුදර්ශන නම් දෙවරප මිට්ඨාදාෂ්ටිය රුවී කෙළේ යැ, බුදුහු ඔහුගේ දාෂ්ටිය දුරු කෙරෙමින් දහම් දෙසූහ.

5. යම් කලෙකැ අතුල වූ මහාජනසනිපාතයෙක් වී ද එකල්හි අනු කෙළදහසක් සත්තට දෙ වැනි ධර්මාභිසමය වී.

6. යම් කලෙකැ පුරුෂදම්‍යසාරථීහු ද්‍රෝණවුබ නම් ඇත්රප දමනය කළ සේක් ද, එකල්හි අසූ කෙළදහසක් සත්තට තුන්වැනි ධර්මාභිසමය වී.

7. ඒ පියදස්සී බුදුන්ට ශ්‍රාවක සන්තිපාත තුනෙක් වී, කෙළ ලක්ෂයක් ශ්‍රාවකයන්ගේ ප්‍රථම සමාගමය වී.

8. එයින් මතු අනු කෙළක් මුනිහු එකට රැස්වූහ, තුන් වැනි සනිපාතයෙහි අසූ කෙළක් ශ්‍රාවකයෝ වූහ.

9. එසමයෙහි මම් වෙද හදරවනුයෙම් වෙද මන්ත්‍ර ධරනුයෙම් ත්‍රිවෙදයෙහි පාරයට ගිය කාශ්‍යප නම් බ්‍රාහ්මණ වීම්.

10. මම් ඒ බුදුන්ගේ දහම් අසා ප්‍රසාද දැනවීම්, කෙළලක්ෂයක් කහවුණුයෙන් සඛකාරාමයක් නිර්මාණය කෙළෙම්.

11. සතුටු වූයෙම් සංවෙගයට පැමිණි සිත් ඇතියෙම් අරම උන්වහන්සේට පුදු සරණ ද පන්සිල් ද දැඩි කොට සමාදන් වීම්.

12. ඒ සම්බුදුහු දුසහ මැද වැඩ හිඳ 'මේ තෙම මෙයින් අටලොස් කප්පියක්හු ගේ ඇවෑමෙහි බුදුවන්නේ යැ'යි මට විවරණ දුන්සේක.

- 13. අහු කපිලවහයා රමමා නිකම්ඤා තපාගතො පධානං පදහිත්වාන කඤ්ඤා දුක්ඛකරකාරිකං.
- 14. අපපාලරුක්ඛමුලසමී නිසීදිත්වා තපාගතො තස්ස පායාසමඤ්ඤාහ නෙරඤ්ජරමුපෙතිති.
- 15. නෙරඤ්ජරාය තීරමහි පායාසං ආදය සො ජිනො පටියනනවරමඤ්ඤාන බොධිමුලං හි එහිති.
- 16. තතො පදකඛිණං කඤ්ඤා බොධිමණ්ඩං අනුනතරො අසසකුරුක්ඛමුලමහි බුජ්ඣසිසති මහායසො.
- 17. ඉමස්ස ජනිකා මාතා මායා නාම හවීසසති පිතා සුද්ධොදනො නාම අයං හෙසසති ගොතමො.
- 18. කොලිතො උපතිස්සො ච අඤ්ඤා හෙසසනතී සාවකා ආනන්දො නාමු'පට්ඨාකො උපට්ඨිසසති තං ජිනං.
- 19. බෙමා උපපලවණ්ණො ච අඤ්ඤා හෙසසනතී සාවකා බොධි තස්ස හභවතො අසසකො'ති පවුච්චති.
- 20. වීතො ච හත්ථාලවකො අඤ්ඤා හෙසසනතු'පට්ඨකා උනතරා නන්දමාතා ච අඤ්ඤා හෙසසනතු'පට්ඨිකා ආයු වසසයනං තස්ස ගොතමස්ස යසසිනො.
- 21. ඉදං සුත්වාන වචනං අසමස්ස මහෙසිනො ආමොදිතා නරමරු බුද්ධිබ්ජඛකුරො අයං.
- 22. උකකුට්ඨිසඤ්ඤං වනෙනතී අපෙඨාටෙනති හසනතී ච කත ඤ්ජලී නමස්සනති දසසහසී සදෙවකා.
- 23. යදි'මස්ස ලොකනාථස්ස වීරජ්ඣිසසාම සාසනා අනාගතමහි අද්ධානෙ හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
- 24. යථා මනුස්සා නදිං තරනතා පටිතිත්ථං වීරජ්ඣිය හෙට්ඨාතිත්ථෙ ගහෙඤ්ඤාන උනතරනති මහානදිං.
- 25. එවමෙ'ව මයං සබ්බෙ යදි මුක්ඛාමි'මං ජිනං අනාගතමහි අද්ධානෙ හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.

13. එකල්හි තථාගතයන් වහන්සේ රමා වූ කපිල නම් පුරයෙන් නික්ම ප්‍රධන්වීයා වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට-

14. තථාගතයෝ අප්පල් නම් නුගරුක් මුල්හි වැඩහිඳ එහි දී කිරිපිඬු පිළිගෙන නිල්දලාභෝතෙරට එළැඹෙති.

15. ඒ පස්මරුන් දිනූ බුදුහු නිල්දලාභෝතෙර දී කිරිපිඬු වළඳා (දෙවියන්) පිළියෙළ කළ මගින් බෝමුල් කරා එළැඹෙති.

16. ඉක්බිති මහා යසස් ඇති අනුකර වූ බුදුහු බෝමැඩ පැදකුණු කොට ඇසැතුරුක්මුල්හි බුදු වන්නාහ.

17. මොවුන්ගේ ජනිකමව තොමෝ මායා නම් වන්නී යැ පිය තෙම ශුද්ධාදන නම් වන්නේ යැ, මේ තෙම ගෞතම නම් වන්නේ යි.

18. ඔබට කොලිත යැ උපතිස්ස යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ, ඒ ජිතපඤ්චාරයනට ආනඤ නම් උපසායක තෙර කෙනෙක් උපසායන කරන්නාහ.

19. බෙමා යැ උපලවණ්ණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකා වන්නාහ, ඒ භාග්‍යවතුන් ගේ බොධිය ඇසැතු යයි කියනු ලැබෙයි.

20. විහත යැ හක්ඛාලවක යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසායක වන්නාහ, උකරා යැ නඤ්ජානා යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසායකිකා වන්නාහ, යසස් ඇති ඒ ගෞතම බුදුන්ට හවුරුදු සියයෙක් ආයු වෙයි.

21. අසම වූ මහර්මීන්ගේ මේ වදන් අසා ‘මේ බුද්ධ බිජාඞ්කුරයෙකැ’යි සතුටු වූ දෙවිමිනිස්සු-

22. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිතහසෙන්. දසදහසක් සක්වළ සදෙවක ලොකයා බද්දිලි වැ නමස්කාර කෙරෙයි.

23. ඉදින් මේ ලෝකනාථයන්ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

24. යම්සේ මිනිස්සු ගංහෝ තරණය කරන්නාහු ප්‍රතිමුඛ තීර්ථය වැරද යට තොටැහි ගෙන මහගඟ තරණය කෙරෙද් ද.

25. එසෙයින් මැ ඇපි සියල්ලමෝ ඉදින් මේ බුදුන් හරමෝ නම් අනාගතකාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

- 26. තසසා'පි චචනං සුඤ්ඤා භියොෆා චිත්තං පසාදධිං
උත්තරිං චතමධිච්ඡාසි දසපාරමිපූරියා.
- 27. සුධකුඤ්ඤං නාම නගරං සුදුනෙතා නාම බතතිශො
සුවඤ්ඤා නාම¹ ජනිකා පියදසීසස සඤ්ඤානො.
- 28. නච චසස සහසසානි අගාරමඤ්ඤාසො චසී.
සුනිමමලචිමලගිරිබුහා² තයො ජාසාදමුක්ඛමා.
- 29. තෙත්තිංසතිසහසසානි නාරියො සමලචකතා
චිමලා නාම නාරී ච කඤ්ඤානාවෙලො³ නාම අත්‍රපො.
- 30. හිමිකෙත චතුරො දිසවා රථයානෙන නිකඛමි
ජමාසං පධානචාරං අචරී පුරිසුක්ඛමො.
- 31. බුහමුත්තා යාවිතො සනෙතා පියදසී මහාමුත්ති
චතති චකකං මහාවීරො උසභුය්‍යානෙන මනොරමෙ
- 32. පාලිතො සබ්බදසී⁴ ච අහෙසුං අග්ගසාවකා
සොභිතො නාමුපච්ඡාකො පියදසීසස සඤ්ඤානො.
- 33. සුජාතා ධම්මදින්නා ච අහෙසුං අග්ගසාවකා
බොධි තසස හගචතො කකුධො'ති පවුච්චති.
- 34. සන්ධකො⁵ ධම්මකො⁶ චෙච අහෙසුං අග්ග'පච්ඡාකා
විසාඛා⁷ ධම්මදින්නා ච අහෙසුං අග්ග'පච්ඡිකා.
- 35. සො'පි බුද්ධො අමිත්තයසො අචත්තිංසචරලකඛණො
අසීතිහත්ථමුඛෙඛධො සාලරාජා'ව දිසසති.
- 36. අභවඤ්ඤා සුරියානං නඤ්ඤා තාදිසිකා පහා
යථා අහු⁸ පහා තසස අසමසස මහෙසිනො.
- 37. තසසා'පි දෙවදෙවසස ආයු තාවතකං අහු
නචුතිචසසසහසසානි ලොකෙ අච්ඡාසි චකඛුමා.
- 38. සො'පි බුද්ධො අසමසමො යුගානි'පි තානි අතුලියානි
සබ්බං සමත්තරහිතං නත්‍ර රික්ඛා සබ්බසඛිඛාරා
- 39. සො පියදසී මුනිචරො අසසඤ්ඤාමමඛි නිබ්බුතො
තඤ්ඤා තසස ජනපුපො තිණ්ණ යොජන මුග්ගනො'ති.

පියදසී බුද්ධිවංසො තෙරසමො.

1. චන්දනාමාසි - මජ්ඣං,	3. සන්තකො - සීග්‍ර.
2. ගිරිගුහා - මජ්ඣං.	සන්දකො - සතා.
3. කඤ්ඤානාවෙලො - සීග්‍ර.	6. ධම්මකො - සීග්‍ර.
4. පියදසී - සීග්‍ර. මත්‍රප,	7. විසිඛො - සීග්‍ර.
	8. ආහු - මච්.

26. මම ඒ බුදුන්ගේ ද බස් අසා බෙහෙවින් සිත පැහැද වීමි, මත්තෙහි දසපාරමීන් පුරන පිණිස වුඤාධිෂ්ඨාන කෙළෙමි.

27. පියදසසී නම් ශාස්තෘන් වහන්සේට ‘සුධකුඤ්ඤ’ නම් නුවරෙක් වියැ, ‘සුදකක’ නම් ක්ෂත්‍රිය තෙම පිතෘ වී යැ. මව් තොමෝ ‘සුවඤා’ නම් වූ.

28. උන් වහන්සේ නවදහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි විසුහ, ඔබට සුනිමල යැ විමල යැ ගිරිබුහා යැ යි උතුම් තුන් පහයෙක් වී.

29. මොනොවට සරසන ලද තෙතිස් දහසක් පරිවාරස්ත්‍රීහු වූහ, ‘විමලා’ නම් අගමෙහෙසියක් වූ. කඤ්ඤනාවෙල නම් පුත්‍රයෙක් වී.

30. පුරුෂොක්කම තෙමේ සතර පෙර ගිමිති දක රථ යානයෙකින් මහබිනික්මන් කෙළේ යැ, සමසක් ප්‍රධන්වියඹී කෙළේ යි.

31. මහත් වියඹී ඇති පියදසසී මහමුනිහු මහබඳුහු විසින් අයදනාලදහු මනරම් වූ උසහ නම් උයන්හි දී දම්සක් පැවැත්වූහ.

32. ශාඤ්ඤා වූ පියදසසී බුදුන්ට පාලිත යැ සබ්බදසසී යැ යි අගසවු දෙනමක් වූහ, සොභිත නම් උපසායක තෙර කෙනෙක් වූහ.

33. සුජාතා යැ ධම්මදින්නා යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසායකා වූහ, ඒ භාගාවතුන්ගේ බොධිය කකුධ (කුඹුක්) යයි කියනු ලැබෙයි.

34. සන්ධක යැ ධම්මක යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසායක වූහ. විසාබා යැ ධම්මදින්නා යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසායකා වූහ.

35. අප්‍රමාණ යසස් ඇති දෙතිස් මහපුරිස් ලකුණු ඇති ඒ බුදුහු ද අසු රියන් උස් වූවා සුපිපි සල්ලුකක් සෙයින් පැනෙති.

36. ඒ අසම වූ මහර්මී වූ පියදසසී බුදුන්ට යම්බඳු ප්‍රභාවක් වූ නම් එබඳු ප්‍රභාවක් අග්නි වන්ද්‍ර සුයඹී යන මොවුන්ට නැති.

37. දෙවියනට දෙවි වූ ඒ පියදසසී බුදුන්ට ද එතෙක් ආයු විය, වක්ඡුස්මත්ත අනුදහසක් හවුරුදු ලොවැ වැඩ සිටියහ.

38. ඒ ප්‍රියදර්ශී බුදුහු ද අසමසම වූහ, ඒ ශ්‍රාවක යුග්මය ද අතුලා වී. එ හැම අතුරුදහන් වී, හැම සංස්කාරයෝ සිස් වූවාහු නො ද?

39. ඒ පියදසසී නම් බුදුහු ඇසැතු අරමිහි පිරිනිවියහ, එහි මැ උන් වහන්සේගේ ස්තුපය තුන්යොත්තක් උස් කොට බඳවන ලදී.

තෙළෙස් වැනි ප්‍රියදර්ශී බුද්ධවංශය යි.

14. අක්දසසී බුද්ධවංසො

1. තක්ඛේ මණ්ඩකපමභි අක්දසසී නරාසහො¹
මහා තමං නිහන්ධාන පනෙනා සමොධිමුක්ඛමං.
2. බ්‍රහ්මුනා යාවිතො සනෙනා ධර්මවක්කං පවත්ඛි
අමනෙත තසසී ලොකං දසසහසසී සදෙවකං.
3. තස්සාපි ලොකනාථස්ස අහෙසුං අභිසමයා තයො
කොට්ඨසතසහස්සානං පඨමාභිසමයො අහු.
4. යද් බුද්ධො අක්දසසී චරති දෙවචාරිකං
කොට්ඨසතසහස්සානං දුත්ඨාභිසමයො අහු.
5. පුනාපරං යද් බුද්ධො දෙසෙසී ජිතුසන්තිකෙ
කොට්ඨසතසහස්සානං තතිඨාභිසමයො අහු.
6. සන්තිපාතා තයො ආසුං තස්සාපි ච මහෙසිනො
බිණ්ණසවානං විමලානං සත්තචිත්තානාතාදිනං.
7. අට්ඨනචුතිසහස්සානං පඨමො ආසී සමාගමො
අට්ඨාසීතිසහස්සානං දුත්ඨො ආසී සමාගමො.
8. අට්ඨසත්තතිසහස්සානං තතිඨො ආසී සමාගමො
අනුපාදවිමුක්ඛානං විමලානං මහෙසිනං.
9. අහං තෙන සමයෙන ජට්ඨො උග්ගතාපනො
සුසීමො² නාම නාමෙන මහියා සෙට්ඨසම්මතො
10. දිඛං මඤ්ජරවං පුප්ථං පදුමං පාරිච්ජනකං
දෙවලොකා හරිත්වානං³ සමබුද්ධං අභිපුප්ඨං.
11. සොපි මං බුද්ධො⁴ ව්‍යාකාසී අක්දසසී මහාමුත්ති
අට්ඨාරසෙ කප්පසතෙ අයං බුද්ධො භවිස්සති.

1. මහායසො - මවි.
 2. සුපිනො - මනුප, සුසීමො-PTS.
 3. දෙවලොකතො ආ හරිත්වා.
 4. තද - මු.අ.

14. අතීතයේ බුද්ධිමත්

1. එ මැ මනස නම් කල්පයෙහි නරග්‍රෙෂ්ඨ වූ අතීතයේ නම් බුද්ධි මහත් වූ මොහොතිකාරය නසා උතුම් සංකොඨයට පැමිණියාහු.

2. මහබලහු විසින් අයදනාලදහු දම්සක් පැවැත්වූහ. දසදහසක් සක්වල දෙවියන් සහිත ලොකයා අමායෙන් සැතැපවූ සේක.

3. ඒ ලොකනාථයන් වහන්සේ ගේ දෑ ධර්මාවබෝධයක් වී. කෙළලක්ෂයක් සත්තට පළමු වැනි ධර්මාවබෝධය වී.

4. යම් කලෙකැ අර්ථදර්ශී බුද්ධහු දෙව්ලොවැ වාරිකා කළසේක් ද, එකල්හි කෙළලක්ෂයක් සත්තට දෙවැනි ධර්මාවබෝධය වී.

5. යළි යම් කලෙකැ බුද්ධහු පියරජ සමීපයෙහි දහම් දෙසූසේක් ද, එකල්හි කෙළලක්ෂයක් සත්තට තුන්වැනි ධර්මාවබෝධය විය.

6. මහර්ෂී වූ ඒ අර්ථදර්ශී බුද්ධන්ට ද විගත රාගාදීමල ඇති සන්-හුන් සිත් ඇති තාදීගුණ ඇති රහතුන්ගේ සන්තිපාත තුනක් වී.

7. අධානුදහසක් රහතුන්ගේ ප්‍රථම සමාගමය වී, අධානුදහසක් ශ්‍රාවක-යන්ගේ ද්විතීයසමාගමය වී.

8. අනුපාදවිමුක්තියෙන් කෙලෙසුන් කෙරෙන් මුත් පහවූ රාගාදී මල ඇති මහර්ෂී වූ අට සැත්තැදහසක් ශ්‍රාවකයන්ගේ තුන් වැනි සමාගමය වී.

9. එසමයෙහි මම් උග්‍ර වූ තපස් ඇති පෘථිවියෙහි ශ්‍රෙෂ්ඨ යයි සමමත වූ නමින් සුසීම නම් වූ ජටිලයෙක් වීමි.

10. පරසතු මදාරා දිවකුසුම් දෙව්ලොවින් ගෙනවුත් සම්බුද්ධන් පිදීම.

11. මහාමුනි වූ ඒ අතීතයේ නම් බුද්ධහු ද 'මේ තෙම මෙයින් අට-ලොස්සියක් වන කප්පි බුද්ධ වන්නේ යැ'යි මට විවරණ දුන්සේක.

- 12. අහු කපිලවතයා රමමා ගිකම්භිකා තථාගතො පධානං පදනිකාන කකා දුකකරකාරිකං.
- 13. අජපාලරුක්කමුලසමිං නිසීදිකා තථාගතො තඤ්ඤා පායාසමග්ගයා නෙර ඤජරමුපෙහිත්.
- 14. නෙරඤජරාය තීරමහි පායාසං ආදය සො ජිනො පටියනනවරමග්ගෙන නොධිමුලමහි එහිති.
- 15. තතො පදකම්භං කකා බොධිමඤ්ඤං අනුනතරො අසසඤ්ඤාමුලමහි බුජකම්භති මහායසො.
- 16. ඉමසස ජනිකා මාතා මායා නාම හවිසසති පිතා සුඤ්ඤාදනො නාම අයං හෙසසති ගොතමො.
- 17. කොලිතො උපතීසො ව අග්ගා හෙසසනති සාවකා ආනන්දො නා'මුපට්ඨාකො උපට්ඨිසසති තං ජිනං.
- 18. බෙමා උපපලවණ්ණො ව අග්ගා හෙසසනති සාවිකා බොධි තසස හගවතො අසසඤ්ඤා'ති පවුච්චති.
- 19. විතො ව හඤ්ඤාමුලකො අග්ගා හෙසසනතු'පට්ඨකා උඤ්ඤා නන්දමාතා ව අග්ගා හෙසසනතු'පට්ඨිකා ආයු වසස සතං තසස ගොතමසස යසසසීනො.
- 20. ඉදං සුඤ්ඤාන වචනං අසමසස මහෙසීනො ආමොදිතා නරමරු බුද්ධබිජඞ්ඤා රො අයං.
- 21. උකකුට්ඨිසද්දං වතොනති අපෙඨාටෙනති හසනති ව කත ඤ්ඤා නමසසනති දසසහසසී සදෙවකා.
- 22. යදිමසස ලොකනාථසස වීරජකම්භාම සාසනං අනාගතමහි අද්ධානො හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
- 23. යථා මනුසසා නදිං තරනතා පටිතිකං වීරජකම්භා හෙට්ඨාතිකො ගහෙකාන උඤ්ඤානති මහානදිං.
- 24. එව'මෙව මයං සබ්බෙ යදි මුඤ්ඤාමි'මං ජිනං අනාගතමහි අද්ධානො හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.

12. එකල්හි තරාගතයෝ රමා වූ කපිල නම් පුරයෙන් නික්ම ප්‍රධන් වීයඹි වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට—

13. තරාගතයෝ අජපාල නම් නුගරුක්මුල්හි හිඳ එහි දී කිරිපිඬු පිළිගෙන කිල්දලාහෝතෙරට එළැඹෙන්නාහ.

14. පස්මරුන් දිනු ඒ බුදුහු කිල්දලාහෝතෙර වැඩහිඳ කිරිපිඬු වළඳා (දෙවියන්) පිළියෙළ කළ මහින් බෝමුල වෙත එළැඹෙන්නාහ.

15. ඉක්බිති මහායසස් ඇති අනුත්තර වූ මහසත් බෝමැඩ පැදකුණු කොට ඇසැතූරුක්මුල්හි බුදු වන්නේ යි.

16. මොවුන්ගේ ජනිත මව මායා නම් වන්හී යැ, පිය තෙම ශුඤ්ඤාදන නම් වන්නේ යැ, මේ තෙම ගෞතම නම් වන්නේ යි.

17. ඔබට කොලිත යැ උපතිස්ස යැ යන දෙදෙන අගසවු වන්නාහ. ආනන්ද නම් උපසායක තෙර කෙනෙක් ඒ ජීතපක්ඛමාර බුදුනට උපසායන කරන්නාහ.

18. බෙමා යැ උපපලවණ්ණායැ යන දෙදෙන අග්‍රග්‍රාචිකා වන්නාහ. ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ බොධිය ඇසැතූ යයි කියනු ලැබේ.

19. වික්ක යැ හක්ඛාලවක යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසායක වන්නාහ. උක්කරා යැ නන්දමාතා යැ යන දෙදෙන අග්‍රග්‍රාචිකා වන්නාහ. ඒ යසස් ඇති ගොයුම් සම්බුදුනට හවුරුදු සියයෙක් ආයු වෙයි.

20. අසම වූ මහර්ෂීන්ගේ මෙ වදන් අසා ‘මේ තෙම බුද්ධිබීජාංකුර-යෙකැ’යි සතුටු වූ දෙවිමිනිස්සු—

21. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිනහසෙති, දසදහසක් සක්වළ සදෙවක ලොකයා කළ ඇදිලි ඇති වැ නමස්කාර කෙරේ.

22. ඉදින් මේ ලෝකනාථයන්ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමුවන්නම්හ.

23. යම්සේ මිනිස්සු ගංහෝ තරණය කරන්නාහු ප්‍රතිමුකිර්ථය වැරද යට තොටැහි ගෙන මහගහ තරණය කෙරෙත් ද—

24. එසෙයින් මැ ඇපි සියල්ලමෝ ඉදින් මේ බුදුන් හරමෝ නම් අනාගතකාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

- 25. තසසා'පි වචනං සුඤ්ඤා හථෙධා සංචිඤ්ඤානසො
උත්තරිං. වතමධිඤ්ඤාසිං දසපාරමීඤ්ඤියා.
- 26. සොහනං නාම නගරං. සාගරො නාම ඛනිකියො
සුදසසනා නාම ජනිකා අක්දසීසස සජ්ඣනො.
- 27. දසවසසහසසාහි අභාරමජඤ්ඤො වසී
අමරගිරිසුරගිරිගිරිවාහනා¹ තයො පාසාදමුත්තමා.
- 28. තෙත්තිංසතිසහසසාහි² නාරියො සමලඤ්ඤාතා
විසාධා නාම සා නාරි සෙලො³ නාමා'සි අනුජො.
- 29. නිමිත්තෙ වතුරො දිසවා අසසයානෙන නිකඛ්ථි
අනුනඅඤ්ඤාසාහි පධානං පදභී ජිනො.
- 30. බුහමුතා යාවිනො සනොනා අක්දසී මහායයො
වත්ති වකකං මහාවීරො අනොමුය්‍යානෙන නරාසහො.
- 31. සනොනා ව උපසනොනා ව අහෙසුං අඤ්ඤාසාවකා
අහයො නාමු'පධාකො අක්දසීසස සජ්ඣනො.
- 32. ධම්මො චේ'ව සුධම්මො ව අහෙසුං අඤ්ඤාසාවිකා
බොධි තසස හභවතො වමපකො'ති පවුච්චති
- 33. නකුලො ව නිසහො ව අහෙසුං අගගු'පච්චකා.
මකිලා ව සුනාඤ්ඤා ව අහෙසුං අගගු'පච්චකා.
- 34. සො'පි බුද්ධො අසමසමො අසීති රතනුග්ගනො⁴
සොහති සාලරාජා'ව උචාරාජා'ව සුරිනො.
- 35. තසස පාකතිකා රංසී⁵ අනෙකසනකොටියො
උදධං අධො දසදිසා ඵරනති යොජනං තද්.
- 36. සො'පි බුද්ධො නරාසහො සබ්බසතතු'ත්තමො මුනි
වසසසතසහසසාහි ලොකෙ අඤ්ඤාසි වකඛුමා.
- 37. අතුලං දසෙසකා ඔහාසං විරොචෙකා සදෙවනෙ
සො'පි අනිච්චනං පනොනා යථ'ගගු'පාදනසඛිඛියා.
- 38. අක්දසී ජිනවරො අනොමාරාමමභි නිබ්බුතො
ධාතුච්චාරිකං ආසි තෙසු තෙසු පදෙසනො'ති.

අක්දසී බුද්ධචංසො වුද්ධසමො.

1. අපරගිරිසුරගිරිවාහනො - මජ්ඣ.	4. බුද්ධචංසෙ 26 භා.
2. තෙත්තිංසතිසහසසාහි - සීඛු.	5. රජථි - සීඛු.
3. සොනො - සීඛු. සෙනො - PTS.	6. සද - මජ්ඣ.

25. ඒ අඤ්චර්මී බුදුන්ගේ ද බස් අසා සතුටු වූයෙම් සංචේ පත් සිත් ඇතියෙම් දසපාරමීන් පුරන පිණිස මත්තෙහි වුතාධිෂ්ඨාන කෙළෙමි.

26. ශාස්තෘ වූ අඤ්චර්මී නම් බුදුන්ට ශොභන නම් නුවරෙක් වියැ පිය තෙම සාගර නම් ක්ෂත්‍රිය විය. මව් තොමෝ සුදසසනනම් වූ.

27. ඒ අඤ්චර්මී බුදුහු දසදහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි වීසුහ. (ඔබට) අමරගිරි යැ සුරගිරි යැ ගිරිවාහන යැ යි උතුම් තුන් පහා කෙනෙක් වූහ.

28. මොනොවට සරහනලද තෙකිස්දහසක් පරිවාරස්ත්‍රිහු වූහ. විශාඛා නම් ස්ත්‍රියක් දගමෙහෙසි වූ. පුත්‍ර තෙම සෙල නම් වී.

29. පස්මරුන් දිනු බුදුහු සතර පෙර නිමිති දෑක අශ්වයානායෙකිණ් මහබිතික්මන් කළහ. පුරා අටමසක් ප්‍රධන්වියඹී කළහ.

30. මහත්වියඹී ඇති නරග්‍රෙෂ්ඨ වූ මහත් යසස් ඇති අඤ්චර්මී බුදුහු මහබඹහු විසින් අයදනාලදහු අනොම නම් උයන්හි දී දම්සක් පැවැත් වූහ.

31. අර්ථදර්මී සම්බුදුන්ට ශාන්ත යැ උපශාන්ත යැ යන දෙදෙන අගසවු වූහ. අභය නම් තෙර කෙනෙක් උපස්ථායක වූහ.

32. ධර්මා යැ සුධර්මා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශාවිකා වූහ. ඒ භාග්‍ය-වතුන්ට බොධිය ‘සපු’ යයි කියනු ලැබේ.

33. නකුල යැ නිසභ යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපස්ථායක වූහ. මකිලා යැ සුනඤ්ඤ යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපස්ථායකා වූහ.

34. අසමසම වූ අසුරියනක් උස් වූ ඒ බුදුහු ද සුපිපි සල්ලකක් සෙයින් ද පුන්සද සෙයින් ද බබළයි.

35. එකල්හි ඒ අර්ථදර්මී බුදුන්ගේ නොයෙක් කෙළසියගණන් පියවිරස් උඩ යට දසදිග්හි භාත්පස්හි යොදනක් තැන් පැතිරෙයි.

36. නරග්‍රෙෂ්ඨ වූ හැම සත්තට උතුම් වූ මුනි වූ පසැස් ඇති ඒ අර්ථදර්මී බුදුහු ද උක්ෂයක් හවුරුදු ලොවැ වැඩ වීසුහ.

37. අතුලු වූ අවභාස දක්වා සදෙවක ලොකයෙහි බැබැළී ඉන්ධන-ක්ෂයෙන් අග්නිය සෙයින් ඒ අර්ථදර්මී බුදුහු ද අනිත්‍යතාවට පැමිණියේක.

38. ජිනොක්කම වූ අර්ථදර්මී බුදුහු අනොමාරාමයෙහි පිරිනිවියහ, ධාතුහු ඒ ඒ පෙදෙස්හි පතලාහ යි.

කුසුස් වැනි අර්ථදර්මී බුද්ධචංස යි.

15. ධම්මදසසී බුද්ධචංසො

1. තතෝච මණ්ඩකපමහි ධම්මදසසී මහායසො
තම'න්ධකාරං විධිමෙතො අතිරොචති සදෙවකෙ.
2. තසසා'පි අතුලතෙජස්ස ධම්මචක්කපචතනනෙ
කොට්ඨසතසහස්සානං පයමා'හි සමයො අහු.
3. යද බුද්ධො ධම්මදසසී විනෙසි සඤ්ජයං ඉසිං
තද නවුනිකොට්ඨං දුතියා'හිසමයො අහු.
4. යද සකෙකා උපගඤ්ජ් සහපරියො¹ විනායකං
තද අසීති කොට්ඨං තතියා'හිසමයො අහු.
5. තසසා'පි දෙවදෙවස්ස සන්තිපාතා තයො අහු²
බිණ්ණසවානං විමලානා' සත්තචිත්තාන'තාදිනං.
6. යද බුද්ධො ධම්මදසසී සරණෙ වසසං උපාගමී
තද කොට්ඨසහස්සානං³ පයමො ආසි සමාගමො.
7. පුනා'පරං යද බුද්ධො දෙවතො එති මානුසං⁴
තද'පි සතකොට්ඨං දුතියො ආසි සමාගමො.
8. පුනා'පරං යද බුද්ධො පකාසෙසි ධුතෙ ගුණෙ
තද අසීති කොට්ඨං තතියො ආසි සමාගමො.
9. අහං තෙන සමයෙන සකෙකා ආසිං පුරිඤ්ඤ
දිබ්බන ගතමාලෙන්⁵ තුරියෙන අභිපුජසිං.
10. සො'පි මං බුද්ධො ව්‍යාකාසි දෙවමරේකි නිසීදිය
අචාරසෙ කපපසතෙ අයං බුද්ධො භවිස්සති.
11. අහු කපිලව්හයා රමමා හික්කමීතො තථාගතො
පධානං පදහිතාන කතො දුක්කරකාරිකං.
12. අජපාලරුක්ඛමුලසමීං නිසීදිතො තථාගතො
තත්ථ පායාසමභාසාන නෙරඤ්ජරමුපෙහිති.

1. සපරියො - සිමු, මජ්ඣ.

2. ආසුං - මව්, අහුං - මජ්ඣ.

3. කොට්ඨසතසහස්සානං - සිමු, මජ්ඣ.

4. මානුසෙ - සිමු,

5. දිබ්බනන්ධෙනමාලෙන - මහුප,

15. ධර්මදර්ශී බුද්ධචංශය

1. එ මැ මණඛ නම් කප්භි මහත් වූ යසස් ඇති ධර්මදර්ශී නම් බුදුහු මොහදුරු නසා සදෙවක ලොකයෙහි අධික වැ බැබැළුණාහ.
2. අපමණ තෙජස් ඇති ඒ ධර්මදර්ශී බුදුන්ගේ ද දම්සක් පැවැත්මෙහි දී කෙළකක්ෂයක් සත්නට ප්‍රථම ධර්මාවබෝධය වී.
3. යම් කලෙකැ ධර්මදර්ශී බුදුහු සඤ්ජය නම් රැසිහු දමනය කළ සේක් ද, එකල්හි අනු කෙළක් සත්නට දෙ වැනි අභිසමය වී.
4. යම් කලෙකැ සක්දෙවිරජ පිරිස් සහිතවැ බුදුන් කරා එළැඹියේ ද, එකල්හි අසු කෙළක් සත්නට තුන් වැනි ධර්මාභිසමය වී.
5. දෙවියනට දෙවි වූ ඒ ධර්මදර්ශී බුදුනට ද පහවූ රාගාදී මල ඇති සන්හුන් සිත් ඇති තාදී ගුණ ඇති රහතුන්ගේ සන්තිපාත තුනෙක් වී.
6. යම් කලෙකැ ධම්මදසසී බුදුහු සරණ නම් නගරයෙහි වස් එළැඹියේක් ද, එකල්හි කෙළදහසක් ශ්‍රාවකයන්ගේ ප්‍රථමසමාගමය වී.
7. යළි යම් කලෙකැ ධර්මදර්ශී බුදුහු දෙව්ලොවින් මිනිස්ලොවට වැඩිසේක් ද, එකල්හි දු කෙළසියක් ශ්‍රාවකයන්ගේ ද්විතීය සමාගමය වී.
8. යළි යම් කලෙකැ බුදුහු (සුද්ධිනාරාමයෙහි දී භාරිත නම් තෙරණුවන් අගසවු තැන්හි තබමින්) තෙළෙස් ධුතගුණයන් ප්‍රකාශ කළ සේක් ද එකල්හි අසු කෙළක් ශ්‍රාවකයන්ගේ තෘතීය සමාගමය වී.
9. එසමයෙහි මම් පුරිඤ්ඤ වූ සක්දෙව රජවීම්, දිව ගදින් මලින් පසහතුරැවින් බුදුන් පිදීම්.
10. ඒ ධර්මදර්ශී නම් බුදුහු ද දෙව්පිරිස් මැද වැඩහිඳ මේ තෙම මෙයින් අටළොස් වන කප්භියෙහි බුදු වන්නේ යැයි මට විවරණ දුන් සේක.
11. එකල්හි තථාගතයෝ රමා වූ කපිල නම් පුරයෙන් නික්ම ප්‍රධන්වීයභිය වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට-
12. තථාගතයෝ අපපල් නම් රුක්මුල්හි හිඳ එහිදී කිරිපිඬු පිළිගෙන නිල්දළාහෝතෙරට පැමිණෙන්නාහ.

- 13. නොරුපුරාය තීරමහි පායාසං ආදය සො ජිනො පටියනනවරමගෙන බොධිමුලමහි එහිති.
- 14. තනො පදකඛිණං කඛා බොධිමණ්ඩං අනුනනරො අසසරුකමුලමහි බුජ්ඣසසති මහායසො.
- 15. ඉමසස ජනිකා මාතා මායා නාම භවීසසති පිතා සුඤ්ඤාදනො නාම අයං හෙසසති ගොතමො.
- 16. කොලීතො උපතිසෙසා ච අග්ගා හෙසසනති සාවකා ආනන්දො නාමු'පට්ඨාකො උපට්ඨිසසති තං ජිනං.
- 17. බෙමා උපපලවණණො ච අග්ගා හෙසසනති සාවිකා බොධි තසස භගවතො අසසජො'ති පවුචචති.
- 18. විනෙතා ච භජාලවකො අග්ගා හෙසසනතු'පට්ඨකා උතතරා නන්දමායා ච අග්ගා හෙසසනතු'පට්ඨිකා ආයු වසසසනං තසස ගොතමසස යසසසිනො.
- 19. ඉදං සුඛානා වචනං අසමසස මහෙසිනො ආමොදිතා නරමරු බුදුවිජඛකුරො අයං.
- 20. උකකුට්ඨිසද්දං වනෙතනති අපෙඨාටෙතති භසනති ච කතණුජ්ඣ නමසසනති දසසභසසි සදෙවකා.
- 21. යදි'මසස ලොකනාථසස වීරජ්ඣසසාම සාසනං අනාගතමහි අඤ්ඤානො හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
- 22. යථා මනුසසා නදිං තරනතා පටිතිඤ්ඤා වීරජ්ඣසස හෙට්ඨා තිඤ්ඤා ගහෙඤ්ඤා උතතරනති මහානදිං.
- 23. එව'මෙව මයං සබ්බෙ යදි මුඤ්ඤාමි'මං ජිනං අනාගතමහි අඤ්ඤානො හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
- 24. තසසා'පි වචනං සුඛා භියෙසා විතතං පසාදසිං උතතරිං වතමධිට්ඨාසිං දසපාරමිපුරියා.
- 25. සරණං නාම නගරං සරණො නාම ධනතියො සුනන්දො නාම ජනිකා ධම්මදස්සිසස සන්තො.

13. පස්මරුන් දිනු ඒ ධර්මදර්ශී බුදුහු තිල්දලාභෝතෙර දී කිරිපිඬු වළඳා දෙවියන් පිළියෙල කළ උතුම්මහින් බෝමුල වෙත පැමිණෙන්නාහ.

14. ඉක්බිති මහත් යසස් ඇති අනුකර මහසත් බෝමැඩ පැදකුණු කොට ඇසැකු රුක්මුල්හි බුදුවන්නේ යි.

15. මොවුන්ගේ ජනික මව මායා නම් වන්නී' යැ, පිය තෙම සුදොඬාදන නම් වන්නේ' යැ, මේ තෙම ගෞතම නම් වන්නේ යි.

16. කොලික යැ උපතිසස යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ, ආනන්ද නම් උපස්ථායක තෙර කෙනෙක් ඒ බුදුන්ට උපස්ථාන කරන්නාහ.

17. බෙමා යැ උපලවණණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකා වන්නාහ. ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ බොධිය ඇසැකු යයි කියනු ලැබේ.

18. චිත්ත යැ හක්ඛාලවක යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපස්ථායක වන්නාහ, උකරා යැ නන්දමාතා යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපස්ථායිකා වන්නාහ. යසස් ඇති ඒ ගෞතම බුදුන්ට හවුරුදු සියයෙක් ආයු වෙයි.

19. අසම වූ මහර්ෂීන්ගේ මෙ වදන් අසා 'මේ බුද්ධබීජාංකුරයෙකැ' යි සතුටු වූ දෙවිමිනිස්සු-

20. ඔල්වරසන් පවත්වති අපොළති, සිතහසෙති, දසදහසක් සක්වළ. දෙවියන් සහිත මිනිස්සු කළ ඇඳිලි ඇති වැ නමස්කාර කෙරෙත්.

21. ඉදින් ඇපි මේ ලොකනාථයන්ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

22. යම්සේ මිනිස්සු ගංහෝ තරණය කරන්නාහු ප්‍රතිමුඛ තීර්ථය වැඳද යැටැ තොටැහි ගෙන මහගහ තරණය කෙරෙත් ද,

23. එසෙයින් මැ ඇපි සියල්ලමෝ ඉදින් මේ ජිතපක්ඛමාරයන් හරමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

24. ඒ ධර්මදර්ශී බුදුන්ගේ ද බස් අසා බෙහෙවින් සිත පැහැදවීම්, දසපාරමීන් පුරන පිණිස මත්තෙහි ඉතාධිෂ්ඨානය කෙළෙමි.

25. ධර්මදර්ශී නම් ශාසනාන් වහන්සේගේ නගරය සරණ නම් විය, සරණ නම් ක්ෂත්‍රිය තෙම පිතෘ විය, මව තොමෝ සුනාඤ්ඤ නමු.

- 26. අට්ඨ වසසභසසානි අගාරමඡකියො වසී
අරජො වීරජො සුදසසනො තයො පාසාදමුක්ඛමා.
- 27. තිවක්ඛාරීසසභසසානි නාරියො සමලඛකතා
විවිතොලි නාම නාරී අත්‍රජො පුක්ඛඤ්චසීනො
- 28. නිමික්ඛෙ චතුරො දිසවා පාසාදෙනා'භිනික්ඛමී
සක්ඛාභං පධානචාරං අචරී පුරිසුක්ඛමො.
- 29. බ්‍රහ්මුනා යාවිතො සනෙතා ධම්මදසසී නරාසභො
චතති චක්ඛං මහාවීරො මීගදයෙ නරුක්ඛමෙ.
- 30. පදුමො චුසසදෙවො ච අහෙසුං අග්ගසාවකා
සුනෙතො නාමු'පට්ඨාකො ධම්මදසසීසු සත්ථුනො.
- 31. ඛෙමා ච සච්චනාමා ච අහෙසුං අග්ගසාවකා
බොධි තසස භගවතො බිමබ්ජාලො¹ ති වුචති.
- 32. සුභද්දෙ කච්චිසභො චෙච අහෙසුං අග්ග'පට්ඨකා
සාලියා ච 'චලියා ච අහෙසුං අග්ග'පට්ඨකා.
- 33. සො'පි බුද්ධො අසමසමො අසීතිහත්ථුග්ගතො
අතිරොචති තෙජෙන දසසභසසීමහි ධාතුයා.
- 34. සුචුලොපා සාලරාජාව විජ්ජ'ව ගගනෙ යථා
මඡකිකතීකෙ ච සුරියො එචං සො උපසොභත්²
- 35. තසසා'පි අතුලතෙජසස සමකං ආසි ජීවිතං
වසසභසභසසානි ලොකෙ අට්ඨාසී චක්ඛුමා.
- 36. ඔභාසං දසසධිත්තාන විමලං කත්තාන සාසනං
රච්චන්ද්‍රෙ ච ගගනෙ නිබ්බුතො සො සසාවකො'ති.
- 37. ධම්මදසසී මහාවීරො කෙසාරාමමහි³ නිබ්බුතො
තඤ්ච'සු⁴ චුපචරො තීයොජන සමුග්ගතොති.

ධම්මදසසී බුද්ධචංසො පණ්ණරසමො.

1. බිමබ්ජාලො - සිමු, 3. සාලාරාමමහි - මජ්ඣ. 2. උපසොභත්ථං - PTS 4. සො - සිමු, PTS

26. උන් වහන්සේ දට දහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි විසුහ. ඔබට අරජයැ විරජ යැ සුද්දීන යැ යි උතුම් තුන් පහයෙක් වී.

27. මොනොවට සරහනලද තෙසාලිස් දහසක් පරිවාරස්ත්‍රීහු වූහ, විචිතොලී නම් අගමෙහෙසියක් වූ, පුත්‍ර තෙම පුණ්‍යවර්ධන නම් වී.

28. පුරුෂොක්කම වූ ධර්මදර්ශී බුදුහු සර පෙරනිමිති දක ප්‍රාසංදය හා සමග මහනිකිකමන් කළහ, සතියක් ප්‍රධන්වීයී කළහ.

29. මහන්වීයී ඇති නරග්‍රෙෂ්ඨ වූ නරොත්තම වූ ධර්මදර්ශී සච්ඤ-යන් වහන්සේ මහබඹහු විසින් අයදනාලදුහු මුට්ඨෙවහි දී දම්සක් පැවැත්වූහ.

30. ධර්මදර්ශී නම් ශාස්තෘන් වහන්සේට පදුම යැ චූසසදෙව යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවක වූහ. සුනෙත්‍ර නම් තෙර කෙනෙක් උපස්-ථායක වූහ.

31. බෙමා යැ සච්චනාමා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකා වූහ. ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ බොධිය 'රත්කරවරුකැ'යි කියනුලැබේ,

32. සුහදු යැ කට්ඨසහ යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපස්ථායක වූහ, සාලියා යැ වලියා යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපස්ථායිකා වූහ.

33. අසමසම වූ ඒ බුදුහුද අසුරියනක් උස් වූවාහු දසදහසක් සක්වළ තෙජසින් අධික වැ බැබැළූහ.

34. සුපිපි සල්ලුකක් සෙයින් ද ගුවන්තෙලෙහි විදුලිය සෙයින් ද මධ්‍යාන්තයෙහි සුයීයා සෙයින් ද උන් වහන්සේ ශොභමාන වූහ.

35. අතුල වූ තෙජස් ඇති ඒ ධර්මදර්ශී සර්වඤයන් වහන්සේගේ ද ජීවිතය සෙසුවන් හා සම විය, පසැස් ඇති බුදුහු හවුරුදු ලක්ෂයක් ලොවැ වැඩවිසූ සේක.

36. ඒ බුදුහු අවභාස දක්වා සස්න නිර්මල කොට ගුවන්තෙලෙහි සඳහිරු සෙයින් ශ්‍රාවකයන් සහිත වැ පිරිනිවීයහ.

37. මහන්වීයී ඇති ධර්මදර්ශී සච්ඤයන් වහන්සේ කෙසාරාමයෙහි පිරිනිවීයහ, එහි මැ උන් වහන්සේ ගේ උක්කමස්තුපය තුන්යොත්තක් උස් කොට බඳවනලද්දේ යි.

පසළොස් වැනි ධර්මදර්ශී බුද්ධවංශය යි.

16. සිද්ධස්ථාන බුද්ධචර්යාව

1. ධම්මදසසිසා අපරන සිද්ධස්ථාන ලෝකනායකෝ¹
නිහනිකා තම සබ්බ සුරියො අබ්භුග්ගතො යථා²
2. සො'පි පනාන සමොධිං³ සනතාරෙනෙ⁴ සදෙවකං
අභිවසස් ධම්මමෙසෙන නිබ්බාපෙනො සදෙවකං.
3. තසා'පි අතුලතෙජ්ජා අනෙසුං අභිසමයා තයො
කොට්ඨසතසහසානං පඨමා'භිසමයො අහු.
4. පුනා'පරං භීමරථො⁵ යද අහනි දුක්ඛිං⁶
තද නචුතිකොට්ඨං දුකියා'භි සමයො අහු.
5. යද බුද්ධො ධම්මං දෙසෙසි වෙහාරෙ සො පුරුකතමෙ
තද නචුති කොට්ඨං තනියා'භිසමයො අහු.
6. සනතිපාතා තයො ආසුං තඤ්ඤි'මපි දිපදුකතමෙ
විණාසවානං විමලානං සනතචිත්තාන'තාදිනං.
7. කොට්ඨසතානං නචුතිනං අසිතියා ව කොට්ඨං
එතෙ ආසුං තයො ඨානා විමලානං සමාගමෙ.
8. අහං තෙන සමයෙන මඛගලො නාම තාපසො
උග්ගතෙජො දුප්පසහො අභිඤ්ඤාබලසමාභිතො.
9. ජමබුතො ඵලමා'නෙකා' සිද්ධස්ථාන අදස්'හං
පටිග්ගහෙකා සමබුද්ධො ඉදං වචන'මබුචී.
10. පසස්ථ ඉමං තාපසං ජට්ඨං උග්ගතාපනං
චතුනචුතෙ ඉතො කප්පෙ අයං බුද්ධො භවීසසති.
11. අහු කපිලවහයා රම්මා නිකම්භිකා තථාගතො
පධානං පද්භිකාන කකා දුකකරකාරිකං.
12. අප්පාලරුකම්බුලමභි නිසීදිකා තථාගතො
තස්ථ පායාසමග්ගයාන නෙරඤ්ජරමුපෙතිති.

1. නාමනායකො - සිමු.
2. සුරියොවබ්භුග්ගතො තද - මචී.
3. සමබුද්ධං - සිමු.
4. සන්තාරෙනවා - මචී.

5. භීමරථො - සිමු. PTS සා. 3.
6. යදිආහනිදුක්ඛිං - PTS
7. ඵලමාහත්වා - සිමු. PTS

16. සිද්ධාන්ත බුද්ධවංශය

1. ධර්මදර්ශී නම් බුදුන්ට මෑතභාගයෙහි සිද්ධාන්ත නම් ලෝකනායකයන් වහන්සේ හැම අසුරු නසා උදුටු සුයඝියා සෙයින් ලොවැ පහළ වූයේක.

2. උන් වහන්සේ ද සම්බොධියට පැමිණ සදෙවකලොකයා සසර කතරින් තරවමින් සදෙවකලොකයා නිවමින් දහම්වැසි වැස් වූ සේක.

3. අතුල වූ තෙජස් ඇති උන් වහන්සේට ද අභිසමය තුනෙක් විය, කෙළ ලක්ෂයක් සත්තට ප්‍රථමාභිසමය වී.

4. යළි යම් කලෙකැ භීමරථ නම් නගරයෙහි දහම් අමා බෙර වැසූයේක් ද, එකල්හි අනු කෙළක් සත්තට ද්විතියාභිසමය වී.

5. යම් කලෙකැ ඒ සිද්ධාන්ත නම් බුදුහු වෙහාර නම් පුරවරයෙහි (ඤ්ඤාසමාගමයෙහි) දහම් දෙසුයේක් ද, එකල්හි අනු කෙළක් සත්තට තෘතියාභිසමය වී.

6. ද්විපදෙකම වූ ඒ සිද්ධාන්ත බුදුන් කෙරෙහි දු විමල වූ සන්තුන්සින් ඇති තාදීගුණ ඇති ක්ෂිණාසුවයන්ගේ සන්තිපාතප්‍රයෙක් වී.

7. කෙළසියක් ද අනු කෙළක් ද අසූ කෙළක් ද යන තෙල නිදෙන රහතුන්ගේ සමාගමයෙහි සන්තිපාතස්ථානයෝ වූහ.

8. එසමයෙහි මම් උග්‍ර තෙජස් ඇති නො ගැටියහැකි අභිඤ්ඤාසමාධි ඇති මඛල නම් තවුස් වීම.

9. මම් දඹරුකින් එල ගෙනවුත් සිද්ධාන්ත බුදුන්ට දුනිමි, සම්බුදුහු පිළිගෙන මෙවදන් වදළහ.

10. ජට්ඨාධර වූ උග්‍රතපස් ඇති මෙ තවුස් බලව. මෙ තෙම මෙයින් සිවු අනු වන කල්හි බුදු වන්නෝ ය.

11. එකල්හි තථාගතයෝ රමා වූ කපිල නම් පුරයෙන් නික්ම ප්‍රධන්-වියඝී වධා දුෂ්කරක්‍රියා කොට -

12. තථාගතයෝ අජපාල නම් නුගරක් මුල්හි වැඩහිඳ එහි දී කිරිපිඬු පිළිගෙන නිල්දලාහෝතෙරට පැමිණෙන්නාහ.

- 13. තෙරඤ්ජරාය තීරමහි පායාසං ආදය සො ජිනො පටියතතවරමංගන නොධිමුලංහි එහිති.
- 14. තතො පදකඛිණං කතො බොධිමණ්ඩං අනුතතරො අසසකරුකකමුලමහි බුජ්ඣසසති මහායසො.
- 15. ඉමසස ජනිකා මාතා, මායා නාම හවිසසති පිතා සුඤ්ඤාදනො නාම අයං හෙසසති ගොතමො.
- 16. කොලිනො උපතියෙසා ව අග්ගා හෙසසනති සාවකා ආනන්දො නාමු'පට්ඨාකො, උපට්ඨිසසති තං ජිනං.
- 17. බෙමා උපපලවිණ්ණො ව අග්ගා හෙසසනති සාවකා බොධි තසස හඥවතො අසසකො'ති පවුට්ඨති.
- 18. විතො ව හතොළවකො, අග්ගා හෙසසනතු'පට්ඨකා උතතරා නන්දමාතා ව අග්ගා හෙසසනතු'පට්ඨිකා අ.යු වසස සතං තසස ගොතමසස යසසිනො.
- 19. ඉදං සුකාන වචනං අසමසස මහෙසිනො, ආමොදිතා නරමරු බුද්ධිච්ඡිකුරො අයං.
- 20. උකකුට්ඨිසදද වතතනති අපොටෙනති හසන්ච කතඤ්ජලී, නමසසනති දසසහසසිසඤ්චකා.
- 21. යදිමසස ලොකනාථසස විරජ්ඣසසාම සාසනං අනාගතමහි අද්ධානො හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
- 22. යථා මනුසසා තදිං තරතතා පටිතිත්වං විරජ්ඣය හෙට්ඨා තිත්වං ගගෙකාන උතතරනති මහානදිං.
- 23. එව'මෙව මයං සබ්බෙ යදි මුඤ්ඤාමි'මං ජිනං අනාගතමහි අද්ධානො හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
- 24. තසසා'පි වචනං සුකා හියො'ව විතං පසාදධි උතතරිං වතමධිට්ඨාසිං දසපාරමි පුරියා.
- 25. වෙහාරං නාම නගරං උදෙනො නාම බන්ධයො සුථසසා නාම ජනිකා සිද්ධිත්වසස මහෙසිනො.

13. ඒ පස්මරුන් දිනු බෝසත්හු නිල්දලාභෝතෙර දී කිරිපිඬු වළඳා (දෙවියන්) පිළියෙළ කළ උක්කමමාභියෙන් බෝමුදු වෙත පැමිණෙන්නාහ.

14. ඉක්බිති මහායසස් ඇති අනුක්තර මහසත් බෝමැඩ පැදකුණු කොට ඇසැතුරුක්මුල්හි දී බුදු වන්නේ යි.

15. මොවුන්ගේ ජනිකමව මායා නම් වන්නී යැ, පිය තෙම ගුදෙධාදන නම් වන්නේ යැ. මේ තෙම භෞතම නම් වන්නේ යි.

16. කොලිත යැ උපනිසු යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ. ආනන්ද නම් තෙර කෙනෙක් ඒ බුදුන්ට උපසාදන කරන්නාහ.

17. බෙමා යැ උපලවණණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකා වන්නාහ. ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ බොධිය ඇසැතු යයි කියනු ලැබේ.

18. විත්‍ර යැ හත්ඵලවක යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසාදක වන්නාහ. උත්තරා යැ නන්දමාතා යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසාදකා වන්නාහ. ඒ යසස් ඇති භෞතම බුදුන්ට හවුරුදු සියයෙක් ආයු වෙයි.

19. අසම වූ මහර්ෂීන්ගේ මෙ වදන් අසා ‘මේ බුද්ධිපාසිකුරුකැ’යි සතුටු වූ දෙවිමිනිස්සු -

20. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිතහසෙති, දසදහසක් සක්වළ දෙවියන් සහිත ලොකයා බද්දිලි වූ නමස්කාර කෙරෙයි.

21. ඉදින් ඇපි මේ ලොකනාථයන්ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

22. යම්සේ මිනිස්සු ගංහෝ තරණය කරන්නාහු ප්‍රතිමුඛ තීර්ථය වැරැදු යටැ තොටැහි ගෙන මාගභ තරණය කෙරෙත් ද -

23. එසෙයින් මැ ඇපි සියල්ලමෝ ඉදින් මේ බුදුන් හරමෝ නම් අනාගතකාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

24. උන් වහන්සේගේ ද බස් අසා බෙහෙවින් සිත පාහැදවීම්. දස-පාරමීන් පුරනු පිණිස මත්තෙහි ඉතාධිජයාන කෙළෙමි.

25. මහර්ෂි වූ සිද්ධාන්තී බුදුන් ගේ නගරය වෙහාර නම. උදෙන නම් ක්ෂත්‍රිය තෙම පියා විය, මව්තොමෝ සුඵසා නමු.

- 26. දසවස්සසහසාති අගාරමඡ්ඤ සො චසී
කොකාසුපලකොකනදු තයො පාසාදමුක්ඛමා
- 27. තියොළසසහසාති නාරියො සමලඛකතා
සුමනා නාම සා නාරී අනුපමො නාම අනුපො.
- 28. තිමිනෙත චතුරො දිසවා සිවිකා යානෙන තිකකම්
අනුනදසමාසාති පධානං පදභී ජිනො.
- 29. බ්‍රහමුනා යාවිනො සනෙතා සිද්ධජො ලොකනායකො
චත්ති චකකං මහාවිරො මිගදයෙ නරුක්ඛමො.¹
- 30. සඛෙලො ච සුමිනෙතා ච අහෙසුං අග්ගසාවකා
රොවනො නාමු'පට්ඨාකො සිද්ධස්ස මහෙසිනො.
- 31. සිව්ලා ච සුරාමා ච අහෙසුං අග්ගසාවිකා
බොධි තස්ස හගචනො කණ්කාරොති වුවචති.
- 32. සුපජියො ච සමුදෙසු ච අහෙසුං අග්ග'පට්ඨකා
රමමා චෙච සුරමා ච අහෙසුං අග්ග'පට්ඨිකා.
- 33. සො බුද්ධො සට්ඨි රතනං අහොසි නහමුග්ගනො,
කඤ්චනග්ගිස² සංකාසො දසසහසසී විරොචති.
- 34. සො'පි බුද්ධො අසම සමො අතුලො අපථපුග්ගලො
චස්සසතසහසාති ලොකෙ අට්ඨාසි චකඛුමා.
- 35. විපුලං³ පහං දසසධිකා පුජාපෙකාන සාවකෙ
විලාසෙකා ච සමාපතා⁴ හිබ්බුතො සො සාසචකො.
- 36. සිද්ධජො මුනිවිරො බුද්ධො අනොමාරාමමනී නිබ්බුතො
තත්ථ'ච'ස්ස උපචරො චතුරොජනමුග්ගනො'ති.

සිද්ධස් බුද්ධචංසො සොළසමො.

1. පුරුත්තමෙ - සිඉ.
2. කඤ්චනග්ගික - සිඉ.

3. විමලං - සිඉ.
4. සමාපත්තියා - සිඉ. PTS

26. උන් වහන්සේ දසදහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි විසුභ. (ඔබට) කොකාසය යැ උත්පල යැ කොකනද යැ යි උතුම් තුන් පහයෙක් වී.

27. ඔබට මොනොවට සරසන ලද අටසාලිස් දහසක් පරිවාරස්ත්‍රීහු වූහ. අගමෙහෙසි සුමනා නමු. පුත්‍ර තෙම අනුපම නමි.

28. පස්මරුන් දිනු බුදුහු සතර පෙරනිමිති දෑක රන්සිව්ගෙයෙකින් මහබිනික්මන් කළහ. පිරිපුන් දසමසක් ප්‍රධන්වියඹී කළහ.

29. මහත්වියඹී ඇති පුරුෂොක්තම වූ සිද්ධාඤ්ච නම් බුදුහු මහබඹහු විසින් අයදනාලදහු (ගයා නම් වූ) මිගදයෙහි දී දම්සක් පැවැත්වූසේක.

30. මහර්ෂි වූ සිද්ධාඤ්ච නම් සඵඤයන් වහන්සේට සමබල යැ සුමිත්‍ර යැ යන දෙදෙන අග්‍රග්‍රාවක වූහ. රෙවත නම් තෙර කෙනෙක් උපසායක වූහ.

31. සිවලා යැ සුරාමා යැ යන දෙදෙන අග්‍රග්‍රාවීකා වූහ. ඒ භාග්‍ය-වතුන්ගේ බොධිය කිණිහිරි යයි කියනු ලැබේ.

32. සුප්‍රිය යැ සමුද්‍ර යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසායක වූහ. රමමා යැ සුරමා යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසායකීකා වූහ.

33. ඒ බුදුහු සැටරියන් උස් වූහ. කසුන් ඇගැයක් සෙයින් දසදහසක් සක්වල බැබැළ වූහ.

34. අසමසම වූ අතුලා වූ ප්‍රතිපුද්ගලයන් නැති පසැස් ඇති ඒ බුදුහු ද හවුරුදු ලක්ෂයක් ලොවැ වැඩසිටියහ.

35. ඒ බුදුහු උදුර වූ ආලොකය දක්වා (ධ්‍යානාභිඤ මාගී ඵලකුසුම-යෙන්) ශ්‍රාවකයන් විකසිත කරවා (ලොවිලොවුතුරා) සමවතින් ක්‍රීඩා කරවා ශ්‍රාවකයන් සහිත වැ පිරිනිවියාහ.

36. මුනිවර වූ සිද්ධාඤ්ච බුදුහු අනොමාරාමයෙහි ජිවිතියහ. එහි මැ උන් වහන්සේගේ ස්තූපය සිව්වයාන්තක් උස් කොට බඳවනලදී.

සොළොස් වැනි සිද්ධාඤ්ච බුද්ධිවංශය යි.

17. තිසස බුද්ධවංසො

1. සිද්ධත් අපරෙන අසසමො අපච්ඡුග්ගලො
අනන්තතෙජෝ¹ අමිතයසො තිසසා ලොකග්ගනායකො.
2. තම'න්ධකාරං විධමෙත්වා ඔභාසෙත්වා සදෙවකං²
අනුකම්පකො මහා වීරො ලොකෙ උප්පජී වක්ඛුමා
3. තසසා'පි අතුලා ඉඤ්ඤි අතුලං සීලං සමාධි ව
සබ්බත් පාරමිං ගන්තවා ධම්මචක්කං පවත්තයි.
4. සො බුද්ධො දසසහස්සිලිභි විඤ්ඤාපෙසි ගිරං සුචිං
කොට්ඨනානි අභිසමිංසු පඨමෙ ධම්මදෙසනෙ.
5. දුතියො නවුතිකොටීනං³ තතියෙ සඨසීකොටියො⁴
බන්ධනාතො⁵ පමොවෙසි⁶ සම්පකෙත නරමරු තදු.
6. සන්තිපාතා තයො ආසුං තිසස ලොකග්ගනායකෙ
විණාසවානං විමලානං සත්තවිත්තාන නාදිනං.
7. විණාසවසතසහස්සානං⁷ පඨමො ආසි සමාගමො
නවුති සත සහස්සානං දුතියො ආසි සමාගමො.
8. අසීති සතසහස්සානං තතියො ආසි සමාගමො
විණාසවානං විමලානං පුප්ඵිතානං විමුත්ඤ්ඤා.
9. අහං තෙන සමයෙන සුඡාතො නාම බන්ධියො
මහාභොගං ජඩ්ඨසීත්වා පබ්බජිං ඉසිපබ්බජං.
10. මස් පබ්බජිතෙ සකෙත උප්පජී ලොකනායකො
බුද්ධා'ති සඤ්ඤා සුත්වාන පිති මෙ උප්පජ්ජථ.
11. දිබ්බං මඤ්ඤාරවං පුප්ඵං පදුමං පාරිච්ඡත්තකං
උභො භත්තභි පග්ගයහ ධුන්මානො උපාගමිං.

1. අනන්තසීලො - මව්. PTS

2. සදෙවකෙ - මව්.

3. දුතියෙ නවුතිකොටියො - සිමු.

4. තතියො සත්ත කොටියො - සිමු.

5. බන්ධනාසො - සිමු. 6. විමෙ:වෙසි -PTS

7. විණාසව සහස්සානං - සිමු.

17. කිස්ස බුද්ධවංශය

1-2. සිද්ධාසී නම් බුදුන්ට මෑතභාගයෙහි අසම වූ අප්‍රතිපුද්ගල වූ අනන්තතෙජස් ඇති අප්‍රමාණ යසස් ඇති ලොකාග්‍රන්ථයක වූ අනුකම්පා ඇති මහත්වීර්‍ය ඇති පසැස් ඇති කිස්ස නම් බුදුහු අවිද්‍යානිකාරය නසා සදෙවක ලොකය බබුළුවා ලොවැ පහළ වූයේක.

3. ඒ කිස්ස නම් බුදුන්ගේ ද සාද්ධිය අතුලා වූ යැ ශීලය ද සමාධිය ද අතුලා වී. (ඒ බුදුහු) සියලු දහම් විෂයෙහි පරතෙරට පැමිණ දම්සක් පැවැත් වූයේක.

4. ඒ බුදුහු දසදහසක් සක්වලැ පවිත්‍ර වූ සිවසස්වදන් අවබෝධ කරවූහ, ප්‍රථම ධර්මදෙශනායෙහි කෙළසියක් සත්හු ධර්මාවබෝධය කළහ.

5. අනුකෙළක් සත්තට දෙවැනි ධර්මසමය වී, තෙවැනි ධර්මදෙශනායෙහි සැටකෙළක් සත්හු ධර්මාවබෝධය කළහ, එකල්හි පැමිණි දෙවිමිනිසුන් දශසංයෝජනයෙන් මිදුයේක.

6. කිස්ස නම් බුදුරජාණන් වහන්සේට විගත රාගාදිමල ඇති සත්හුන්සිත් ඇති තාදීගුණ ඇති රහත් ශ්‍රාවකයන්ගේ සන්නිපාත තුනෙක් වී.

7. ලක්ෂයක් රහතුන්ගේ ප්‍රථම සන්නිපාතය වී යැ, අනු ලක්ෂයක් රහතුන්ගේ ද්විතීය සන්නිපාතය වී.

8. අර්හත්ඵල විමුක්තියෙන් විකසිත වූ විගතරාගාදි මල ඇති අසු ලක්ෂයක් රහතුන්ගේ තෘතීය සන්නිපාතය වී.

9. එසමයෙහි මම් සුජාත නම් ක්ෂත්‍රීය වූයෙම මහත් වූ භොග හැර පියා සාෂිප්‍රච්ඡාචට පැමිණියෙමි.

10. මා පැවිදි වූ කල්හි බුදුහු ලොවැ පහළ වූහ. 'බුද්ධ' යන හඬ අසා මට ප්‍රීති උපන.

11. දිවමදරාමල් පරසතු කුසුම් දෙහොතින් ගෙන සැලෙනුයෙම බුදුන් කරා එළැඹියෙමි.

- 12. වාතුව ණණපරිවුතං තීසසං ලොකග්ගනායකං
තම'හං පුප්ඵං ගභෙකාන මඤ්ඤෙ ධාරසිං ජිනං.
- 13. සො'පි මං බුද්ධො¹ වායාකාසි ජනමඤ්ඤෙ නිසීදිය
දොනවුතෙ ඉතො කපෙප අයං බුද්ධො භවීසසති.
- 14. අහු කපිලවහයා රමමං නිකම්ඤ්ඤා තථාගතො
පිධානං පදභිකාන කකා දුකකරකාරිකං.
- 15. අපපාලරුකඤ්ඤුලමභි නිසීදිකා තථාගතො
තත්ථපායාසමග්ගයහ නෙර ඤජරමුපෙභිති.
- 16. නෙර ඤජරාය තීරමභි පායාසං ආදය සො ජිනො
පටියතතවරමග්ගෙන බොධිමුලමභි එභිති.
- 17. තතො පදකම්ඤ්ඤා කකා බොධිමඤ්ඤං අනුතරො
අසුකරුකඤ්ඤුලමභි බුජකම්ඤ්ඤා මභායසො.
- 18. ඉමසස ජනිකා මාතා මායා නාම භවීසසති
පිතා සුද්ධාදනො නාම අයං භෙසසති ගොතමො.
- 19. කොලීනො උපතීසෙසා ච අග්ගා භෙසසනති සාවකා
ආනඤ්ඤා නා'මුපට්ඨාකො උපට්ඨිසසති තං ජිනං.
- 20. බෙමා උපපලවණණා ච අග්ගා භෙසසනති සාවකා
බොධී තසස භගවතො අසසඤ්ඤා'ති පවුච්චති.
- 21. වීතො ච භජ්ඣාලවකො අග්ගා භෙසසනතු'පට්ඨකා
උතරා නඤ්ඤා මාතා ච අග්ගා භෙසසනතු' පට්ඨිකා
ආයුචසසතං තසස ගොතමසස යසසසීනො.
- 22. ඉදං සුකාන වචනං අසමසස මභෙසිනො
ආමොදිතා නරමරු බුද්ධ ඛිජඤ්ඤො අයං.
- 23. උකතුවසී සද්දං වතෙතනති අපෙඨාටෙතනති භසනති ච
කත ඤජලී නමසසනති දසසභසසී සදෙවකා.

1. කද - සිඳු.

12. මම එකසුම් ගෙන සිව්පිරිස් පිරිවැරූ ලොවට එක් මෑ නායක වූ කියා නම් බුදුන්ගේ මහාකයෙහි ධැරිමි.

13. ඒ බුදුහු ද පිරිස්මැද වැඩහිඳ ‘මේ තෙම මෙයින් දෙයානු වන කප්පි බුදු වන්නේ යැ’යි මට විවරණ දුන්සේක.

14. එකල්හි තථාගතයෝ රමා වූ කපිල නම් පුරයෙන් නික්ම ප්‍රධන්- වීයඹ වඩා දුෂ්කර ක්‍රියා කොට -

15. තථාගතයෝ අප්පාල නම් නාග්‍රොධ මූලයෙහි වැඩහිඳ එහි දී කිරිපිඬු පිළිගෙන නිල්දලාභෝතෙරට එළැඹෙන්නාහ.

16. ඒ පස්මරුන් දිනු බුදුහු නිල්දලාභෝ තෙර දී කිරිපිඬු වළඳා (දෙවියන්) පිළියෙළ කළ උක්කම මාඹයෙන් බෝමුල් වෙත එන්නාහ.

17. ඉක්බිති මහායසස් ඇති අනුක්කර වූ බුදුහු බෝමැඩ පැදකුණු කොට ඇසැතුරුක් මුල්හි දී බුදු වන්නාහ.

18. මොවුන්ගේ ජනිකමව මායා නම් වන්නී යැ, පිය තෙම සුදෙවුන් නම් වන්නේ යැ, මේ තෙම ගොයුම් නම් වන්නේ යි.

19. ඔබට ‘කොලින්’ යැ ‘උපතිසා’ යැ යන දෙදෙන අගසවු වන්නාහ. ‘අනඳ’ නම් තෙර කෙනෙක් පස්මරුන් දිනු එබුදුන්ට උවැටන් කරන්නාහ.

20. ‘බෙමා’ යැ උප්පලවණණා’ යැ යන දෙදෙන අගසැවි වන්නාහ. එබුදුන්ගේ බොධිය ‘ඇසැතු’ යයි කියනු ලැබේ.

21. වික්ක යැ හඤ්ඤාචක යැ යන දෙදෙන අග උවටු වන්නාහ. උක්කරා යැ නන්දමාතා යැ යන දෙදෙන අග උවට වන්නාහ. යසස් ඇති ඒ ගොයුම් ගොත් බුදුන්ට හවුරුදු සියයෙක් ආයු වෙයි.

22. අසම වූ මහර්ෂීන්ගේ මෙ තෙපුල් අසා ‘මේ බුද්ධබිජාචකුර- යෙකැ’යි සතුටු වූ දෙවිමිනිස්සු-

23. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිනහසෙති, දසදහසක් සක්වළ දෙවියන් සහිත සත්ත්වයෝ ඇදිලිබැඳ නමස්කාර කෙරෙති.

- 24. යදි'මසා ලොකනාථසා විරජකිසසාම සාසනං
අනාගතමහි අඤ්ඤානෙ හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
- 25. යථා මනුසසා නදිං තරතතා පටිකිසථං විරජකිය
හෙටඨා තිසෙඨ ගහෙකාන උත්තරන්ති මහානදිං.
- 26. එව'මෙව මයං සබ්බෙ යදි මුඤ්ඤාමි' මං ජිනං
අනාගතමහි අඤ්ඤානෙ හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
- 27. තසසා'පි වචනං සුකවා භියොං විතං පසාදධිං
උත්තරිං වත මධිටඨාසිං දසපාරමි පූරියා.
- 28. බෙමකං නාම නගරං ජනසන්ධා නාම බන්ධියො
පදුමා නාම ජනිකා තීසසසස ව මහෙසිනො.
- 29. සත්තවසසභසසාති අගාරමජකි සො වසී
ගුහා සෙලනාරි තිසභා තයො පාසාද මුක්තමා
- 30. සමතිංස සභසසාති නාරියො සමලඛකතා
සුභද්දා නාම සා නාරි ආනන්දො නාම අනුජො.
- 31. නිමිත්තෙ වතුරො දිසවා අසසයානෙන නිකමි
අනුනකං අට්ඨමාසං පධානං පදභී ජිනො.
- 32. බුහුනුතා යාවිනො සනෙතා තිසෙසා ලොකග්ගනායකො
වතකි වකකං මහාවීරො යසවතීද්දසමුක්තමෙ.
- 33. බුහුමදෙවො ව උදයො ව අහෙසුං අග්ගසාවකා
සමබ්බො¹ නාමුපට්ඨාකො තීසසසස ව මහෙසිනො.
- 34. ඵුසසා වෙව සුදත්තාව අහෙසුං අග්ගසාවිකා
බොධි තසස භගවතො අසනො'කි පවුච්චති.
- 35. සමබ්බලො ව සිරි² වෙව අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා
කිසාගොතමී උපසෙතා අහෙසුං අග්ගපට්ඨිකා.

1. සමභො - මව්, සමගො - සා, සුමබ්බලො
2. සිරිමො - මජ්ඣං. - සීමු.

24. ඉදින් ඇපි මේ ලෝකනාථයන්ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

25. යම්සේ මිනිස්සු ගංහෝ තරණය කරන්නාහු ප්‍රතිමුඛ තීර්ථය වැරදි යටු නොටැහි ගෙන මහගහ තරණය කෙරෙත් ද-

26. එසෙයින් මැ ඇපි සියල්ලමෝ ඉදින් මේ බුදුන් හරමෝ නම් අනාගතකාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

27. මම ඒ බුදුන්ගේ තෙපුල් අසා බෙහෙවින් සිත පැහැදවිමි, දසපාරමීන් පුරන පිණිස මත්තෙහි චුතාධිෂ්ඨාන කෙළෙමි.

28. මහර්ෂි වූ තිස්ස බුදුන්ගේ නගරය බෙමක නම. පිය වූ ක්ෂත්‍රිය තෙම 'ජනසන්ධ' නම, මව පදුමා නමු.

29. ඒ තිස්ස බුදුහු සත් දහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි විසුහ. ඔබට 'ගුහා' යැ 'සෙලනාරි' යැ 'නිසභා' යැ යි උතුම් තුන් පහයෙක් වී.

30. මොනොවට සරසනලද තිස්දහසක් පරිවාරස්ත්‍රීහු වූහ. සුහදු. නම් ස්ත්‍රිය අගමෙහෙසි වූ. පුත්‍ර තෙම ආනන්ද නම් වී.

31. ජිතපක්ඛමාර බුදුහු සතර පෙරනිමිති දක අශ්වයානයෙකින් මහබිනිකමන් කළහ. පුරා අටමසක් ප්‍රධන්වීයම් කළහ.

32. මහාවීර වූ තිස්ස නම් බුදුහු මහබඹහු විසින් අයදනාලදහු උතුම් වූ යසවත් නම් මුවලැවිහි දී දම්සක් පැවැත්වූසේක.

33. මහර්ෂි වූ තිස්ස බුදුනට බ්‍රහ්මදේව යැ උදය යැ යන දෙදෙන අගසවු වූහ. සමඛග නම් උපසාධායක තෙර කෙනෙක් වූහ.

34. ප්‍රස්සා යැ සුදත්තා යැ යන දෙදෙන අගසැවි වූහ. එබුදුන්ගේ බොධිය 'පියාරුකා' යි කියනුලැබේ.

35. ඔබට සම්බල යැ සිරි යැ යන දෙදෙන අග උච්චු වූහ. කියාගොතමි යැ. උපසේනා යැ යන දෙදෙන අග උච්ච වූහ.

- 36. සො'පි බුද්ධො සච්චිරතනො අහු උච්චතනෙන¹ ජිනො
අනුපමො අසද්ධිසො හිමවා විය දිසුති.
- 37. නසො'පි අතුලතෙජසස ආයු ආසි අනුකතරො
වසසසතසහසුනි ලොකෙ අච්චාසි වකඛුමො.
- 38. උකතමං පචරං සෙච්චං අනුභොජා මහායසං
ජලිඤ්ඤා අභිකිකිඤ්ඤා'ව හිබ්බුතො සො සසාවකො.
- 39. වලාහකොච අනිලෙන සුරියෙන විය උසාචො
අඤ්ඤාකාරොච දීපෙන නිබ්බුතො සො සසාවකො.
- 40. තිසෙසා ජිනවරො බුද්ධො නඤ්ඤාමමහි හිබ්බුතො
තඤ්ඤා'ව තසස ජිනඤ්ඤා තිණි යොජනමුසිතො'ති.

තිසස බුද්ධවංසො සතතරසමො.

1. උච්චතරෙන - සීල.

36. පස් මරුන් දිනු එබුණු ද උස්බැවිහි සැටරියන් ඇති වූහ. ඔබ අනුපම අසඳාග වුවාහු හිමගිරි සෙයින් පැනුණාහ.

37. අකුල වූ තෙජස් ඇති ඒ තිස්ස බුදුන්ට ද සුවහසෙක් හවුරුදු ආයු විය, පසැස් ඇති අනුන්තර බුදුහු එතෙක් කල් ලොවැ වැඩසිටියහ.

38. ඒ තිස්ස බුදුහු උත්තම වූ ප්‍රචර වූ ශ්‍රේෂ්ඨ වූ මනායසස් අනුභව කොට ගිනිකඳක් සෙයින් දිලිහී ශ්‍රාවකයන් හා සමග පිරිනිවියාහ.

39. පවනින් වලා සෙයින් ද හිරුගෙන් පිනිබිඳු සෙයින් ද පහනින් අඳුර සෙයින් ද එබුණු සච්චන් හා සමග පිරිනිවියාහ.

40. ජීනවර වූ තිස්ස බුදුහු නන්දරාමයෙහි පිරිනිවියාහ, එහි මැ උන් වහන්සේගේ ජීනස්තූපය තුන් යොත්තක් උස් කොට බඳවන ලද්දේ යි.

සතළොස් වැනි තිස්ස බුද්ධිවංශය යි.

18. චූසස බුද්ධවංසො

1. තඤ්ච මණ්ඩකපමභි අහු සඤ්චා අනුත්තරො
අනුපමො අසද්දිසො¹ චූසසා ලොකග්ගනායකො.
2. සො'පි සබ්බං තමං හන්තො ච්ඡට්ඨො මහාජටං
සදෙවකං තප්පයනො අභිවසී අමතමබුතා.
3. ධම්මවකකං පටිතෙතනෙ චූසස නකඛත්තමධගලෙ
කොට්ඨසතසහසානං පදමා'භිසමයො අහු.
4. නවුතිසතසහසානං දුතියා'භිසමයො අහු
අසීතිසතසහසානං තතියා'භිසමයො අහු.
5. සන්තිපාතා තයො ආසුං චූසසසා'පි මහෙසිනො
ධීණාසවානං විමලානං සන්තචිත්තාන'තාද්දනං.
6. සට්ඨිසතසහසානං පදමො ආසී සමාගමො
පඤ්ඤසසතසහසානං දුතියො ආසී සමාගමො.
7. චත්තාරීසතසහසානං තතියො ආසී සමාගමො
අනුපාද විමුක්තානං වොච්ඡිත්තපට්ඨසක්ඛිනං.
8. අහං තෙන සමයෙන විජ්ඣාචී නාම ඛක්ඛියො
ජ්ඣධසිත්තො² මහාරජ්ජං පබ්බජිං තසස සන්තීකෙ.
9. සො'පි මං බුද්ධො ව්‍යාකාසී චූසසා ලොකග්ගනායකො
ඉතො දෙව නවුත්ත³ කප්පෙ අයං බුද්ධො භවීසුති.
10. අහු කපිලව්‍යායා රමො නිකඛමීත්තා තථාගතො
පධානං පදහිත්තාන කත්තා දුක්කරකාරිකං.
11. අජපාලරුක්ඛමූලභි නිසීදිත්තා තථාගතො
තත්ත පායාසලග්ගෙහි තෙරඤ්ජරමුපෙහිති.

1. අසමසමො - සිවු.

2. ජාධධසිත්තාන - සිවු.

3. ද්වානවුතෙ - මව්, ද්වෙනවුතෙ - සිවු.

18. ඵ්ස්ස බුද්ධවංශය

1. එ මැ මණ්ඩ නම් කල්පයෙහි අනුත්තර වූ අනුපම වූ අසදාග වූ ලොකාග්‍රන්ථයක වූ ඵ්ස්ස නම් ශාස්තෘ කෙනෙක් පහළ වූහ.

2. ඵ් ඵ්ස්ස නම් බුදුරජාණන් වහන්සේ ද සියලු අවිද්‍යාන්ධකාර නසා තෘෂ්ණාව හැරවියා සදෙවක ලොකයා අමාන සඬබන්දන දහම් කථා ජලයෙන් පිණවමින් දහම් වැසි වැස් වූහ.

3. නකත්මභුල් දින ඵ්ස්ස බුදුන් දම්සක් පවත්වන කල්හි කෙළ ලක්ෂයක් සත්තට පළමු වන ධර්මාභිසමය වී.

4. අනුලක්ෂයක් සත්තට දෙ වැනි ධර්මාභිසමය විය, අසුලක්ෂයක් සත්තට තුන්වැනි ධර්මාභිසමය වී.

5. මහර්ෂි වූ ඵ්ස්ස බුදුන්ට ද විමල වූ ශාන්ත සිත් ඇති තාදීගුණ ඇති ක්ෂීණාස්‍රව ශ්‍රාවකයන්ගේ සන්නිපාත තුනෙක් වී.

6. සැට ලක්ෂයක් ශ්‍රාවකයන්ගේ ප්‍රථම සමාගමය විය, පනස්ලක්ෂයක් ශ්‍රාවකයන්ගේ ද්විතීයසන්නිපාතය වී.

7. උපාදු රහිත වැ කෙලෙසුන් කෙරෙන් මිදුණු සිද්ධහළ ප්‍රතිසන්ධි ඇති සතලිස් ලක්ෂයක් ශ්‍රාවකයන්ගේ තෘතීය සන්නිපාතය වී.

8. එසමයෙහි මම් විජිතාවී නම් ක්ෂත්‍රිය වූයෙම් මහරජය හැරවියා ඵ් ඵ්ස්ස බුදුන් වෙත පැවිදි වීමි.

9. ලොකාග්‍රන්ථයක වූ ඵ් ඵ්ස්ස බුදුරජාණන් වහන්සේ ද 'මේ තෙම මෙයින් දෙයානු වන කප්හි බුදු වනාන්තේ යැ' යි මට විවරණ දුන්සේක.

10. එකල්හි තථාගතයෝ රම්‍ය වූ කළලවාස්තු නම් පුරයෙන් නික්ම ප්‍රධන්වීයා වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට-

11. තථාගතයෝ අප්පල් නම් නුගරුක්මුල්හි හිඳ එහි දී කිරිඳිබු පිළිගෙන කිල්දලාහෝතෙරට එළැඹෙන්නාහ.

- 12. තෙරඤ්ජරාය තීරමහි පායාසං ආදය සො ජිනො පටියතතවරමගෙන නොධිමුලමහි එහිති.
- 13. තතො පදනඛිණං කත්වා බොධිමණ්ඩං අනුත්තරො අසසන්ථරුකඛමුලමහි බුජ්ඣස්සති මහායසො.
- 14. ඉමස්ස ජනිකා මාතා මායා නාම භවිස්සති පිතා සුද්ධොදනො නාම අයං හෙස්සති ගොතමො.
- 15. කොලිතො උපතිස්සො ච අග්ගා හෙස්සන්ති සාවකා ආනන්දො නාමු'පට්ඨාකො උපට්ඨිස්සති තං ජිනං.
- 16. බෙමා උපුලවණ්ණො ච අග්ගා හෙස්සන්ති සාවිකා බොධි තස්ස භගවතො අසසන්ථා'ති පවුට්ඨිති.
- 17. විකෙතා ච හන්දාලවකො අග්ගා හෙස්සන්තා'පට්ඨකා උත්තරා නන්දමාතා ච අග්ගා හෙස්සන්තා'පට්ඨිකා ආයු වස්ස සතං තස්ස ගොතමස්ස යසස්සිනො.
- 18. ඉදං සුත්තාන වචනං අසමස්ස මහෙසිනො ආමොදිතා නරමරු බුද්ධබිජඛිකුරො අං.
- 19. උකකුට්ඨි සද්දං වකෙත්තන්ති අපෙඨාදේනති' හසන්ති ච කතඤ්ජේ නමස්සන්ති දසසහස්සි සදෙවකා.
- 20. යදි'මස්ස ලොකනාථස්ස විරජ්ජස්සාම සාසනං අනාගතමහි අද්ධානො හෙස්සාම සමමුඛා ඉමං.
- 21. යථා මනුස්සා නදිං තරන්තා පටිතිත්ථං විරජ්ජයි හෙට්ඨා තිත්ථං¹ ගහෙත්තාන උත්තරන්ති මහානදිං.
- 22. එව'මෙව මයං සඛෙඛ යදි මුඤ්චාමි'මං ජිනං අනාගතමහි අද්ධානො හෙස්සාම සමමුඛා ඉමං.
- 23. තස්සා'පි වචනං සුත්තා හියොයා විත්තං පසාදයි උත්තරිං වත මධිට්ඨාසිං දසපාරමී ඤ්චරියා.
- 24. සුත්තන්තං විනයඤ්චා'පි නවඛයං සන්ථිසාසනං සබ්බං පරියාපුණි ක්වාන සොභයිං ජිනසාසනං.

1. තිත්ථං - මුඤ්චා.

12. ඒ ජන තෙම නිල්දලාභෝතෙර දී කිරිඳිබු වළඳා (දෙවියන්) පිළියෙල කළ උතුම් මහින් බෝමුල වෙත පැමිණෙන්නේය.

13. ඉක්බිති මහායසස් ඇති අනුත්තර වූ මහසත් බෝමැඩ පැදකුණු කොට ඇසැතුරුක්මුල්හි දී බුදු වන්නේය.

14. මොවුන්ගේ ජනිතව මායා නම් වන්නී යැ, පිය තෙම ඉද්ධොදන නම් වන්නේ යැ, මේ තෙම ගෞතම නම් වන්නේ යි.

14. (ඔබට) කොලිත යැ උපනිස්ස යැ යන දෙදෙන අග්‍රගාවක වන්නාහ. ආනන්ද නම් උපස්ථායක තෙර කේතෙක් එ බුදුන්ට උචුටන් කරන්නාහ.

16. බෙමා යැ උප්පලවණණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රගාවිකා වන්නාහ. ඒ භාගාවතුන්ගේ බෝධිය ‘ඇසැතු’ යයි කියනු ලැබේ.

17. විත්ත යැ හත්ථාලවක යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපස්ථායක වන්නාහ. උත්තරා යැ නන්දමාතා යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපස්ථායිකා වන්නාහ, යසස්වී වූ ඒ ගෞතම බුදුන්ට හවුරුදු සියයෙක් ආයු වෙයි.

18. අසම වූ මහර්ෂීන්ගේ මෙ තෙපුල් අසා ‘මේ තෙම බුද්ධබ්ජා-ඩකුරයෙකැ’යි සතුටු වූ දෙවිමිනිස්සු-

19. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිනාසෙති, දසදහසක් සක්වළ සදෙවකලොකයා බදුදිලි වැ නමස්කාර කෙරෙයි.

20. ඉදින් අපි මේ ලෝකනාථයන්ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

21. යම්සේ මිනිස්සු ගංහෝ තරණය කරන්නාහු ප්‍රතිමුඛකීර්ථය වැරැද යට තොටැහි ගෙන මහඟහ තරණය කෙරෙත් ද-

22. එසෙයින් මැ ඇපි සියල්ලමෝ ඉදින් මෙබුදුන් හරමෝ නම් අනාගතකාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

23. එ බුදුන්ගේ ද බස් අසා බෙහෙවින් සිත පැහැදවීම්. දසපාරමීන් පුරන පිණිස මත්තෙහි චුතාධිෂ්ඨානය කෙළෙම්.

24. සුත්‍රාන්තපිටකය ද විනය ද නවාභගඝාස්තෘඝාසනය ද යන සියල්ල පිරිවහා බුදු සස්න හෙබැවීම්.

- 25. තත්ථිස'මනෙතා වීහරනො ඉහම භාවෙකු¹ භාවනා අභිඤ්ඤසු පාරමිං ගගනා බ්‍රහ්මලොක'මගච්'හං.
- 26. කාසිකං නාම නගරං ජයසෙනො නාම බතතිසො ඩිරිමා නාම ජනිකා චූඡස'සාපි මහෙසිනො.
- 27. නවවසසාහසානානි අගාරම ජකුඤ්ඤා වසී ගරුලපක්ඛංසසුවණ්ණභාරා² තයො පාසාදමුක්ඛමා.
- 28. තිණ්ද්‍රසහසසානි³ නාරියො සමලඛනනා කිසාගොතමී නාම නාරි අනුපමො⁴ නාම අනුජො
- 29. නිමිකෙත චතුරො දිසවා හතීයානෙන නිකමී ජමාසා පධානවාරං අවරි පුරිසුත්තමො.
- 30. ඉහමුතා යාවිතො සනො චූඡසො ලොකග්ගනායකො වතති වකකං මහාවීරො මීගදයෙ නරුක්ඛමො.
- 31. සුරකමිතො⁵ ධම්මසෙනො ච අහෙසුං අග්ගසාවකා සහියො නාමු'පට්ඨාකො චූඡසස ව මහෙසිනො.
- 32. වාලා ච උපවාලා ච අහෙසුං අග්ගසාවකා බොධි තසස හගවතො ආමණේඛා'ති පවුච්චති.
- 33. ධනඤ්ජයො විසාබො ච අහෙසුං අග්ග'පට්ඨකා පදුමා වෙ'ව නාගා ච අහෙසුං අග්ගපට්ඨිකා.
- 34. අට්ඨපඤ්ඤසරතනං සො'පි අච්චුග්ගතො මුනි සොභති සතරංසිව උලුරාජාව පුරිතො⁶.
- 35. නවුනිවසසහසානානි ආසු වීජති තාවදෙ තාවතා කිට්ඨමානො සො තාරෙසි ජනනං බහුං.
- 36. ඔච්චිකා බහු සකෙත සනොරෙකා මහාජනෙ සො'පි සන්ධා අතුලයසො නිබ්බුතො'සො සසාවකො⁷.
- 37. චූඡසො ජීනවරො සන්ධා සෙනාරාමමනි⁸ නිබ්බුතො ධාතුච්චාරිකං ආසී තෙසු තෙසු පදෙසතො'ති.

චූඡස බුද්ධිවංසො අට්ඨාරසමො.

1. භාවෙත්වා - PTS,	5. සුමිතො - සිමු.
2. ගරුලපක්ඛංසසුවණ්ණභාරා - මජ්ඣං, ගරුල හංස සුවණ්ණභාරා - සා.	6. උචුරාජාව පුරිතො - මව්.
3. තෙවිසතිසහස්සානානි - සිමු.	7. නිබ්බුතොවසසාකො - මව්.
4. ආනන්දෙ - සිමු.	8. සොතාරාමමනි-සිමු,සෙනාරමමනි-සා-මජ්ඣං.

25. මම් එසසුන්හි අප්‍රමාද වැ වාසය කරනුයෙම්. බ්‍රහ්මච්චාරභාවනා කොට අභිඤ්චන්හි පාරප්‍රාජ්න වැ බ්‍රහ්මලොච්ච ගියෙමි.

26. මහර්මි වූ ඵස්ස බුද්ධන්ට ද නගරය කසී නම් විය, ජයසෙන නම් ක්ෂත්‍රිය තෙම පිතෘ වීය, මව්නොමෝ සිරිමා නමු.

27. ඒ ඵස්ස බුද්ධු නවදහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි විසුහ. ඔබට ගරුධපක්ෂ යැ භංස යැ සච්චනාර යැයි උතුම් තුන්පහයෙක් වී.

28. මොනොවට සරස්නලද නිස්දහසක් පිරිවර අභනෝ වූහ. කිසාගොතමී නම් අගමෙහෙසියක් වූ යැ. අනුපම නම් පුත්‍රයෙක් වී.

29. පුරුෂොක්තම ඵසා බුද්ධු සතර පෙරනිමිති දක දැන්යානයෙකින් මහබිනික්මන් කළහ. සමසක් ප්‍රධනවීයඝී කළහ,

30. මහන්වීයඝී ඇති පුරුෂශ්‍රෙෂ්ඨ වූ ලොකාග්‍රනායක වූ ඵස්ස බුද්ධු මහබ්‍රහ්ම විසින් අයදනා ලද්දු ඉසිපතන නම් මුට්ඨවිහි දී දමසක් පැවැත්වූසේක.

31. මහර්මි වූ ඵස්ස බුද්ධන්ට සුරක්ෂිත යැ ධර්මසෙන යැ යන දෙදෙන අගසවු වූහ. සභිය නම් උපසායක තෙර කෙනෙක් වූහ,

32. වාලා යැ උපවාලා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකා වූහ, ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ බොධිය ‘ඇඹලරුකැ’යි කියනු ලැබේ.

33. ධනඤ්ඤය යැ විශාඛ යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසායක වූහ. පද්මා යැ නාගා යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසායක වූහ,

34. ඒ ඵස්ස මුනිහු ද අටපනස්ඊයන් උස්වූ සේක් දිවසුරු සෙයින් ද පුන්සද සෙයින් ද ශොභමාන වූහ.

35. එකල්හි අනුදාසක් හවුරුදු ආයු පැනෙයි, උන්වහන්සේ එතෙක් වැඩසිටිමින් බොහෝ ජනසමූහයා සසරකතරින් තැරවූ සේක.

36. අතුලා වූ යසස් ඇති ඒ ඵස්ස බුද්ධු ද බොහෝ සත්තට ඔවා දී මහජනයා සසර කතරින් තරවා ශ්‍රාවකයන් සහිත වැ පිරිනිවියාහ.

37. ජිනොක්තම වූ ඵස්ස බුද්ධු ශ්‍රෝතාරාමයෙහි පිරිනිවියාහ. ඒ ඒ ප්‍රදේශයන්හි ධාතු පතළේ යි.

අටළොස් වැනි ඵස්ස බුද්ධවංශය යි.

19. විපසසී බුද්ධවංසො

1. ඵ්‍රස්සස්ස ච අපරෙන සමබුද්ධො දිප්පුත්තමො
විපසසී නාම නාමෙන ලොකෙ උප්පජ්ඣ වත්ඛුමා¹.
2. අවිජ්ජං සබ්බං පදලෙඤා පතො සමොධිච්චුත්තමං
ධම්මවක්කං පචතොතුං පක්කාමී ඛන්චුමතිං පුරං.
3. ධම්මවක්කං පචතොඤා උභො ඛොධෙසී නායකො
ගණනාය න චත්තබ්බො පඨමා'භිසමයො අහු.
4. පුනාපරං අමිත්තයසො තස්ස සච්චං පකාසසී
චතුරාසීති සහස්සානං දුතියා'භිසමයො අහු.
5. චතුරාසීති සහස්සාති සමුද්ධං අනුපබ්බජුං
තෙසමාරාමපන්නානං ධම්මං දෙසෙසී වත්ඛුමා.
6. සබ්බාකාරෙන භාසතො සුඤ්ඤා උපනිසාදිනො²
තෙ'පි ධම්මං චරං ගන්තවා තතියා'භිසමයො අහු.
7. සන්තිපාතා තයො ආසුං විපසසීස්ස මහෙසීනො
බීණාසවානං විමලානං සත්තචිත්තානාදිනං.
8. අට්ඨසඤ්චිසත්තසහස්සානං³ පඨමො ආසී සමාගමො
භික්ඛුසත්තසහස්සානං දුතියො ආසී සමාගමො.
9. අසීතිභික්ඛුසහස්සානං තතියො ආසී සමාගමො
තස්ස භික්ඛුගණමජ්ඣෙ සමබුද්ධො අතිරොචති.
10. අහං තෙන සමයෙන නාගරාජා මහිදධිකො
අතුලො නාම නාමෙන පුස්සඤ්චතො ජුතිඤ්චරො.
11. නොකානං නාගකොචිතං පරිවාරෙඤාන'භං තද
වජ්ජෙනො' දිබ්බතුරියෙහි ලොකජෙට්ඨං උපාගමීං.

1. නායකො - සිමු.
 2. භාසනෙ සුත්වා උපනිස්ස ජනෙ - සිමු.
 3. අට්ඨසච්චිසත්තසහස්සානං - සිමු.-

19. විපස්සී බුද්ධවංශය

1. ඵ්‍රස්ස බුදුන්ට මෑත භාගයෙහි නමින් විපස්සී නම් වූ පසැස් ඇති ද්විපදොත්තම වූ සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ ලොවැ පහළවූසේක.

2. හැම අවිදු අඳුරු බිඳ උතුම් වූ සම්බොධියට පැමිණියාහු දම්සක් පවත්වන්නට බන්ධුමනී පුරයට වැඩිසේක.

3. දම්සක් පවත්වා (මල්බෑ බණ්ඩ රාජපුත්‍ර යැ, තිස්ස පුරොහිත පුත්‍ර යැ යන) දෙදෙනාට සත්‍යාවබොධය කරවූහ. ගණනින් නො කියහෙන සත්ක කෙනෙක් පළමු වැනි ධර්මාවබොධය කළහ.

4. යළි අප්‍රමාණ යශස් ඇති විදර්ශී බුදුහු ඒ ක්ෂෙම නම් මුවළාවහි දී සිටියස් පැවැසූහ. සුවාසු දහසක් සත්තට ද්විතියාභිසමය වී.

5. සුවාසු දහසක් සත්හු බුදුනට පසුවැ ලා පැවිදි වූහ, පසැස් ඇති බුදුහු අරමට පැමිණි ඔවුනට දහම් දෙසූසේක.

6. සර්වාකාරයෙන් කරුණු එළවමින් වදරන විපස්සී බුදුන්ගේ දහම් අසා ඒ සුවාසු දහසක් මහණහු ද උතුම් දහම් දැන (මෙසේ ඔවුන්ගේ) තුන් වැනි ධර්මාවබොධය වී.

7. මහර්ශී වූ විපස්සී සර්වඥයන් වහන්සේට විමල වූ ශාන්ත සිත් ඇති තාදීගුණ ඇති රහතුන්ගේ ශ්‍රාවක සන්නිපාත තුනෙක් වී.

8. අටසැටලක්ෂයක් රහතුන්ගේ ප්‍රථම සන්නිපාතය වී යැ, ලක්ෂයක් රහත්මහණුන්ගේ ද්විතිය සන්නිපාතය වී.

9. අසු දහසක් ක්ෂිණාපුව හික්ෂුන්ගේ තෘතිය සන්නිපාතය වී යැ, එහි මහණගණ මැද සම්බුදුහු අතිශයින් දීලියුණාහ.

10. එසමයෙහි මම නමින් අතුල නම් වූ පින් ඇති පැහැපත් මහ ඉදුහ ඇති තාරජ වූයෙමි.

11. එකල්හි මම නොයෙක් කෙළගණන් නයින් පිරිවරා දිවපසභවයමින් බුදුන් කරා එළැඹියෙමි.

- 12. උපසඬකමිකා සලබුද්ධිං විපසීං ලොකනායකං
මණිවුත්තරතනාවචිතං සබ්බාභරණභූසිතං
හිමතෙතකා ධම්මරාජස්ස සුචණ්ණපීඨ' මදසහං.
- 13. සො'පි මං බුද්ධො ව්‍යාකාසී සඬකමරේක නිසීදිය
එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ අයං බුද්ධො භවිස්සති.
- 14. අහු කපිලවහයා රමමා නිකමිකා තථාගතො
පධානං පදහිකාන කකා දුකකරකාරිකං.
- 15. අජපාලරුකමුලමහී නිසීදිකා තථාගතො
තස් පායාසමග්ගයහ නොරඤ්ජර'මුපෙහිති.
- 16. නොරඤ්ජරානදීතීරෙ පායාසං අසති ජිනො,
පටියනනවරමග්ගෙන බොධිමුල'මුපෙහිති.
- 17. තතො පදකඛිණං කකා බොධිමණ්ඩමනුත්තරං
අස්සස්මුලෙ සමෙධාධිං බුජ්ඣස්සති මහායසො.
- 18. ඉමස්ස ජනිකා මාතා මායා නාම භවිස්සති
පිතා සුඤ්ඤාදතො නාම අයං භෙස්සති ගොතමො.
- 19. අනාසවා චිතරාගා¹ සනතචිත්තා සමාහිතා
කොලිතො උපතිප්පසා ච අග්ගා භෙස්සන්තී සාවකා
ආනඤ්ජානා'මුපට්ඨාකො² උපට්ඨිස්සති තං ජිනං.
- 20. බෙමා උපුලවණ්ණො ච අග්ගා භෙස්සන්තී සාවිකා
බොධි තස්ස භගවතො අස්සජොති පවුච්චති.
- 21. විතො ච භජාලවකො අග්ගා භෙස්සන්තූ'පට්ඨකා
උත්තරා නඤ්ජමාතා ච අග්ගා භෙස්සන්තූ'පට්ඨිකා
ආයු වස්සසනං තස්ස ගොතමස්ස යසසීතො.
- 22. ඉදං සුකාන වචනං අසමස්ස මහෙසීනො
ආමොදිතා නරමරු බුද්ධිච්චකුරා අයං.

1. චිතමලා - සීග්‍ර.
2. ආනන්දෙනාම නාමෙන - මවි.

12. මම ලොකස්වාමී වූ විදර්ශී සම්බුදුන් කරා ඵලාඹ දහමීරප වූ බුදුන් පවරා මිණිලිකු ඇ රුවනින් නිමවන ලද පබළු ඇ සැඟහුමෙන් සරහන ලද රන් පුටුවක් පිදීමි.

13. ඒ විදර්ශී සර්වඥයන් වහන්සේ ද සහ මැදවැඩහිඳ මෙ තෙමෙ මෙයින් එක් අනුවන කල්පයෙහි බුදු වන්නේ යයි විවරණ දුන් සේක.

14. ඒ තථාගත වූ බෝසත් සිත්කලු වූ කිඹුල්වත් නම් නුවරින් නික්ම ප්‍රධන්වියඹි වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට-

15. තථාගත වූ බෝසත් අපපල් නම් නුගරුක්මුල වැඩහිඳ එහි දී කිරිපිඬු පිළිගෙන නිල්දලා සෝතෙරට පැමිණෙන්නේ ය.

16. ජිතමාර වූ බෝසත්හු නිල්දලා හෝ තෙර හිඳ කිරිපිඬු වළඳා (දෙවියන්) පිළියෙළ කළ උතුම් මහින් බෝමුල වෙත පැමිණෙන්නාහ.

17. ඉක්බිති මහායශස් ඇති අනුන්තර වූ මහසත්හු බෝමැඩ පැද-කුණු කොට අ-සැතරුක්මුල්හි හිඳ සමාක් සමබොධිය අවබොධ කරන්නාහ.

18. මොවුන් ගේ ජනිකාමව මායා නම් වන්නීය. ජනකපිය තෙමෙ ශුද්ධොදන නම් වන්නේ ය. මෙ තෙමෙ ගෞතම නම් වන්නේ යි.

19. අනාපුච්ච වූ විගතරාග ඇති ශාන්ත වූ සිත් ඇති ඵලසමාපත්ති-යෙන් සමාහිත වූ කොලිත යැ උපච්ඡේස යැ යන දෙදෙනා අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ. ආනන්ද නම් උපසථායකයෙක් ඒ බුදුන්ට උපසථාන කරන්නේ ය.

20. බෙමා යැ උප්පලවණණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකා වන්නාහ. ඒ භාග්‍යවත්හු ගේ බොධිය ඇසැකු යයි කියනු ලැබේ.

21. විත්ත යැ හත්ථාලවක යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසථායක වන්නාහ. උත්තරා යැ නන්දමාතා යි අග්‍රොපසථායිකා දෙදෙනෙක් වන්නාහ. ඒ යශස්ථී වූ ගෞතම බුදුන්ට හවුරුදු සියයෙක් ආශ්‍ර වෙයි.

22. අසම වූ මහර්ෂි වූ බුදුන් ගේ මෙ වදන් අසා 'මේ තෙමෙ බුද්ධි-බිජාකුරයෙකැ'යි සතුටු වූ දෙව මනුෂ්‍යයෝ-

- 23. උකකුට්ඨි සඤ්ඤා වනෙන් නැති අපේචාදේනැති භසනැති ව කතඤ්ඤා ළී නමසසනැති දසසහසසී සදෙවකා.
- 24. යදි'මසස ලොකනාචසස වීරජකීසසාම සාසනා අනාගතමහි අදානන හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
- 25. යචා මනුසසා නදිං තරනනා පටිතිකුං වීරජකීය හෙට්ඨා තිකේ ගහෙනාන උතතරනැති මහානදිං.
- 26. ඵව'මෙව මයං සබෙබ යදි මුඤ්ඤාමීමං ජිනා අනාගතමහි අදානන හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
- 27. තසසා'භං වචනා සුතා භියොසා විතතං පසාදසී උතතරිං වනමධිට්ඨාසීං දස පාරමී පූරියා.
- 28. නගරං බන්ධුමතී නාම බන්ධුමා නාම බන්ධුයො මානා බන්ධුමතී නාම වීජසීසස මහෙසීනො.
- 29. අට්ඨවසසසහසසානි අගාරමජ්ඣක යො වසී නන්දො සුනන්දො සිරිමා තයො පාසාදමුඤ්ඤාමා.
- 30. තිවතතාරීස සහසසානි නාරියො සමලච්ඡානා සුනානා නාම සා නාරි සමවතතකකිනෙඨා නාම අත්තපො.
- 31. නිමිතෙන වතුරො දිසවා රචයානෙන නිකමී අත්තනඅට්ඨමාසනි පධානං පදහී ජිනො.
- 32. බුහමුනා යාවිනො සනෙනා වීජසී ලොකනායකො වකති වකකං මහාවීරො මීගදයෙ නරුතතමො.
- 33. බණ්ණො¹ ව තිසසනාමො ව අහෙසුං අඤ්ඤාසාවකා අසොකො නාමු'පට්ඨාකො වීජසීසස මහෙසීනො.
- 34. වන්දා ව වන්දමිතතා ව අහෙසුං අඤ්ඤාසාවකා බොධි තසස භගවනො පාටලී'ති පවුචති.

1. බන්ධො - සීඉ.

23. ඔල්වරසන් පැවැත්වූහ, අත්පොළසන් දුන්හ. සිතහසුණහ. දස-දහසක් සක්වළු දෙවියන් සහිත ලොකවාසීහු බද්දිලි වැ නමස්කාර කළහ.

24. ඉදින් ඇපි මෙ ලෝභිමියන් ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම් හ.

25. යම්සේ නදිය තරණය කරන මිනිස්සු හමුයෙහි වූ ප්‍රතිමුඛ තීර්ථය වැද්ද යට තොටැහි ලා ගෙන මහගඟ තරණය කෙරෙත් ද,

26. එසෙයින් මැ ඇපි සියල්ලමෝ ඉදින් මේ බුදුන් හරමෝ නම් අනාගතකාලයෙහි මොවුන් හමුවන්නම්හ.

27. මම ඒ විදර්ශී බුදුන්ගේ බස් අසා බෙහෙවින් සිත පැහැදවීම්. දස-පැරැම් මත්තෙහි ව්‍යාධිඡයානය කෙළෙම්.

28. මහර්ෂි වූ විදර්ශී බුදුන් ගේ නගරය බන්ධුමතී නම් විය. බන්ධු-මන් නම් ක්ෂත්‍රිය තෙමේ පියා විය. මවු තොමෝ බන්ධුමතී නම් වූය.

29. ඒ බුදුහු අටදහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි වුසුහ. නඤ යැ, සුනඤ යැ, සිරිමත් යැයි උතුම් වූ තුන් පහයෙක් විය.

30. මොනොවට සැරැසුණු තෙසාලිස් දහසක් පරිවාරස්ත්‍රීහු වූහ. සුතනා නම් ප්‍රසිද්ධ ස්ත්‍රිය අගමෙහෙසුන් බියෝ වූය. සමචතකත්බන්ධු නම් සුතණු කෙනෙක් වූහ.

31. සතර පෙරන්මිති දෑක රථයානයෙකින් මහබිනික්මන් කළහ. එ ජිතපඤ්චමාරයෝ පිරිපුන් අටමසක් ප්‍රධන්වියම් කළහ.

32. මහාවීර වූ නණෝරම වූ විදර්ශී ලොකස්ථාමීහු මහබඹහු විසින් අයදනා උද්දහු මීගදා නම් උයන්හි දී දම්සක් පැවැත්වූහ.

33. විදර්ශී බුදුන්ට බණ්ඩ යැ නිස්ස යැ යන නම් ඇති අග්‍රශ්‍රාවක-යෝ දෙදෙනෙක් වූහ. අසොක නම් උපසායක හික්ෂු කෙනෙක් වූහ.

34. වඤා යැ වඤමිත්තා යැයි අග්‍රශ්‍රාචිකාවෝ දෙදෙනෙක් වූහ. ඒ බුදුන් ගේ බොධිය පළොල් යැයි කියනු ලැබේ.

- 35. පුනබ්බසුථිකො නාගො ව අහෙසුං අගගු'පඨකා
සිරිමා උතතා වෙව අහෙසුං අගගු'පඨකා.
- 36. අසීති හත්ථුබ්බෙධො¹ විපසී ලොකනායකො
පහා නිද්ධාවති තස්ස සමනතා සත්ත යොජනෙ.
- 37. අසීති වසසහසානි ආයු බුද්ධස්ස තාවදෙ
තාවතා නිඨමානො සො තාරෙසි ජනතං බහුං.
- 38. බහු දෙවෙ මනුසෙස ව බන්ධනා පරිමොවසී
මග්ගා' මග්ගඤ්ච ආචිකඛි අවසෙසපුටුජ්ජනෙ.
- 39. ආලොකං දසුයිත්තාන දෙසෙත්තා² අමතං පදං
ජලිත්තා අග්ගිකඛන්ධො'ව නිබ්බුතො සො සසාවකො.
- 40. ඉද්ධිවරං පුඤ්ඤවරං ලකඤ්ඤං ව කුසුථිතං
සබ්බං සමනතරහිතං නත්ත රිත්තා සබ්බසංඛාරා.
- 41. විපසීජනවරො බුද්ධො' සුථිත්තාරාමමහි නිබ්බුතො
තතො'ව තස්ස ධුජවරො සත්තයොජන මුසීතො'ති-

විපසී බුද්ධවංසො එකනවිසතිමො.

- 1. අසීතිහත්ථුබ්බෙධො - මව.
- 2. දෙසිත්තා - සිඹු.
- 3. සිරො - සිඹු.

35. පුනබ්බසුමික යැ නාග යැ යන අග්‍රොපසථායකයෝ දෙදෙනෙක් වූහ. සිරිමා යැ උතතරා යැ යන අග්‍රොපසථායිකා දෙදෙනෙක් වූහ.

36. විදර්ශී ලොකස්වාමීහු අසුරියන් උස් වූහ. ඔබගේ ශරීරකාන්තිය භාත්පස සත්යොදුනෙක්හි පැතිරී සිටුවනේ යි.

37. එකල්හි ඒ බුදුන්ගේ ආයුෂ හවුරුදු අසුදහසෙක් විය, එතෙක් කල් වැඩසිටී ඒ බුදුහු බොහෝ ජනසමූහයා (සසර සයුරෙන්) තැර වූහ.

38. බොහෝ දෙවියන් ද මිනිසුන් ද සංසාරබන්ධනයෙන් මිදී වූහ. සෙසු පුහුදුවනට (ශාශ්වතොච්ඡද වීරහිත මධ්‍යමප්‍රතිපද සඛිඛ්‍යාත අමාකාධිගමයට) මාර්ගය ද (කායකිලමථාදී) අමාරීය ද වදලහ.

39. ශ්‍රාවකයන් සහිත වූ ඒ බුදුහු මාර්ඤ්‍යාලොකය දක්වා අමාතපදය දෙශනා කොට ගිනිකඳසෙයින් දිලියෙමින් වැඩසිට පිරිනිවී සේක.

40. උතතමසාද්ධිය ද උතතම පුණ්‍යය ද චක්‍රලක්ෂණාදීන් මණ්ඩිත වූ බුදු සිරුර ද යන සියල්ල අන්තර්හිත විය. හැම සංස්කාරයෝ තුල්‍ය වූවාහු නු?

41. ජීනවර වූ විදර්ශී බුදුහු සුමිත්තාරාමයෙහි දී පිරිනිවීයහ. එහි මැ ඔබ ගේ ස්තූපවරය සත්යොදුන් කොට බඳනා ලද්දේ යි.

එකුන්විසි වැනි විදර්ශී බුද්ධචංශ යි.

20. සිව් බුද්ධවංසෝ

1. විපසසීසස අපරෙන සමබුද්ධො දීපදුක්කමො
සිව්වහයෝ¹ ආසි ජිනො අසමො අප්ථවිජ්ඣාලො.
2. මාරසෙනං පමද්දිකා² පනො සමොධිමුක්කමං
ධලවකකං පවතෙහසි අනුකමපාය පාණිනං.
3. ධලවකකං පවතෙතෙන සිව්මහි මුනි පුබ්බවෙ³
කොට්ඨසහසසානං පඨමා'භිසමයො අහු.
4. අප්ථවි ධලං දෙසෙනෙ ගණසෙට්ඨ නරුක්කමෙ
නවුතිකොට්ඨසහසසානං දුතියා'භිසමයො අහු.
5. යමකං පාටිභීරුකු දසසයෙනෙ සදෙවකෙ
අසීතිකොට්ඨසහසසානං තතියා'භිසමයො අහු.
6. සහතිපාකා තයො ආසුං සිව්සස'පි මහෙසිනො
විණාසවානං විමලානං සත්ථවිකානානාදිනං.
7. භික්ඛුසහසහසසානං පඨමො ආසි සමාගමො
අසීති භික්ඛුසහසසානං දුතියො ආසි සමාගමො.
8. සහති භික්ඛුසහසසානං තතියො ආසි සමාගමො
අනුපලිකො පදුමං'ව තොයමහි සමපවධසීතං.
9. අහං තෙන සමයෙන අරිඤ්ඤමො නාම ඛන්තියො
සමබුද්ධපමුඛං සඛසං අනනපානෙන තපසීං.
10. බහුං දුසචරං දඤ්ඤා දුසකොට්ඨං අනප්පකං
අලධකකං භජීයානං සමබුද්ධසා අදස'හං.
11. භජීයානං නිමිතිකා කප්පියං උපනාමසීං
පුරසීං මානසං මයහං නිවටං දඤ්ඤපට්ඨිතං.

1. සිව්සවහයො නාම - සිඞු.

2. පමද්දිකා - මව්.

3. ජිනපුබ්බවෙ - මව්. මජ්ඣ. සනා.

20. සිව් බුද්ධවංශය

1. විදර්ශී නම් බුදුන්ට මෑතභාගයෙහි ද්විපදෝත්තම වූ පස්මරුන් දිනු අසම වූ අප්‍රතිපුද්ගල වූ සිව් නම් සමාක්සම්බුද්ධියන් වහන්සේ ලොවැපහළ වූ සේක.

2. මරසෙනහ මැඩපියා උතුම්වූ සම්බෝධියට පැමිණි සේක් සන්තියන්ට අනුකම්පා පිණිස දම්සක් පැවැත්වූ සේක.

3. මුනිශ්‍රේෂ්ඨ වූ සිව් බුදුරජාණන් වහන්සේ දම්සක් පවත්වන කල්හි කෙළ ලක්ෂයක් සන්තට පළමුවන ධර්මාභිසමය වී.

4. නැවත ද ගණශ්‍රේෂ්ඨ වූ නරොත්තම වූ බුදුරදුන් දහම් දෙසන කල්හි අනුකෙළදහසක් සන්තට දෙවෙනි ධර්මාභිසමය වී.

5. සද්දෙවක ලොකයා විෂයෙහි යමාමහ පෙළහර දක්වන බුදුන් දහම් දෙසන කල්හි අසුකෙළදහසක් සන්තට තුන්වැනි ධර්මාභිසමය වී.

6. මහර්ෂී වූ සිව් බුදුරදුන්ට ද වීගත වූ කෙලෙස්මල ඇති සන්හුන් සික් ඇති තාදීගුණ ඇති ක්ෂීණාසුචයන් සම්බන්ධි වූ තුන් ශ්‍රාවකසන්නිපාත කෙනෙක් වූහ.

7. භික්ෂුන් සියදහසක් සම්බන්ධි වූ ප්‍රථම ශ්‍රාවක සන්නිපාතය විය. භික්ෂුන් අසුදහසක් සම්බන්ධි වූ ද්විතීය ශ්‍රාවක සන්නිපාතය වී.

8. භික්ෂුන් සැත්තැදහසක් සම්බන්ධි වූ තෘතීය ශ්‍රාවකසන්නිපාතය වී (දියෙහි ඉපද) දියෙහි වැඩුණු දිය හා අලිප්ත වූ පියුමක් සෙයින් (ඒ භික්ෂු සන්නිපාතය ද) ලොකධර්මයන් හා අලිප්ත වූයේ වී.

9. එ සමයෙහි මම අරිඤ්ඤ නම් ක්ෂත්‍රිය වූයෙමි බුදුපාමොක් සහන ආභාරපාතයෙන් සන්තර්පණය කෙළෙමි.

10. මම බොහෝ වූ උතුම් වස්ත්‍ර ද, අනල්ප වූ වස්ත්‍ර කොට් ද දී, බුදුරදුන්ට (රන්දුල් ආදීන්) සරසන ලද හස්තියානයක් දිනිමි.

11. හස්තියානය ප්‍රමාණ කොට (ඇතු උසට) කප්පියභාණ්ඩ පූජා කෙළෙමි. නිරතුරු දැඩිව එළැඹ සිටි මා ගේ මනස පිරිමි.

- 12. සො'පි මං බුදො ව්‍යාකාසි සිඛිලොකග්‍යනායකො එකතියෙ ඉතො කප්පෙ අයං බුදො භවිස්‍යති.
- 13. අහුකපිලව්‍යයා රඉලා තිකකමිඤා තථාගතො පධානං පදහිඤාන කඤා දුකකර කාරිකං.
- 14. අපපාලරුකබමුලමහි නිසිදිඤා තථාගතො තස් පායාසමග්‍යයහ නෙර ඤජරමුපෙහිති.
- 15. නෙර ඤජරාය තීරලහි පායාසං* ආදය සො ජිනො පටියතභවරමග්‍යෙන බොධිමුල'මුපෙහිති.
- 16. තතො පදකබිණං කඤා බොධිමණ්ඩං අනුකතරො අසසඤජරුකබමුලමහි බුජකිස්‍යති මහායසො.
- 17. ඉමසස ජනිකා මාතා මායා නාම භවිස්‍යති. පිතා සුඤොදනො නාම අයං හෙසසති ගොතමො.
- 18. අනාසවා චිතරාගා සතභවිතතා සමාහිතා කොලිතො උපතිප්‍යො ව අග්‍යා හෙසසනති සාවකා ආනඤෙ නාමු'පට්ඨාකො උපට්ඨිසසති තං ජිනං.
- 19. බෙමා උපපලවණ්ණො ව අග්‍යා හෙසසනති සාවකා බොධි තසස භගවතො අසඤජො'ති පවුච්චති.
- 20. චිතො ව භඤාලවකො අග්‍යා හෙසසනතු'පට්ඨකා උකතරා නඤමාතා ව අග්‍යා හෙසසනතු'පට්ඨිකා ආයු වසසතං තසස ගොතමසස යසසිනො.
- 21. ඉදං සුඤාන වචනං අසමසස මහෙසිනො ආමොදිතා නරමරු බුද්ධිච්චකුරො අයං.
- 22. උකකුට්ඨි සද්දං පවතෙනනති අපොච්චනති ඊසනති ව කත ඤජලී නමසසනති දසසහසසි සදෙවකා.

12. ලොකාග්‍රනායක වූ ඒ සිව් දුදුහු දු මේ තෙමේ මෙයින් එක්-
තිස්වන කල්පයෙහි බුදු වන්නේ ය'යි මට විවරණ දුන්න.

13. එකල්හි තථාගත වූ බෝසත්හු රමා වූ කපිල නම් පුරයෙන්
නික්ම ප්‍රධන්වීරියය වඩා දුෂ්කර ක්‍රියා කොට-

14. එ තථාගතයෝ අප්පල් නම් නුගරුක් මුල වැඩහිඳ එහි දී කිරි-
පිඬු පිළිගෙන නිල්දලා ගංතෙරට පැමිණෙන්නාහ.

15. එ ජීතමාර වූ බෝසත්හු නිල්දලා ගංගෙර හිඳ කිරිපිඬු වළඳා
දෙවියන් සැරසූ උතුම් මහින් බෝමුල කරා පැමිණෙන්නාහ.

16. ඉක්බිති අනුත්තර වූ මහසත්හු බෝමැඩ පැදකුණු කොට, මහා-
යශස් ඇත්තාහු ඇසැකුරුක් මුල්හි වැඩහිඳ සත්‍යාවබෝධය කරන්නාහ.

17. මොවුන් ගේ ජනිතමවූ තොමෝ මායා නම් වන්නී ය. පියතෙමේ
සුඤ්ඤානම් වන්නේ ය. මේ තෙමේ ගොතම නම් වන්නේ යි.

18. අනාසුච වූ චීතරාග වූ ශාන්ත සිත් ඇති අර්භත්ඵල සමාධියෙන්
සමාහිත වූ කොලික යැ උපතිස්ස යැ යන මොහු අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ.
ආනන්ද නම් උපසාරායකයෙක් ඒ බුදුන්ට උපසාරාන කරන්නේ යි.

19. බෙමා යැ උප්පලවණ්ණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවීකා වන්නාහ.
ඒ භාග්‍යවත්හු ගේ බොධිය ඇසැකු යයි කියනු ලැබේ.

20. චිත්ත යැ හජාලවක යැ යන මොහු අග්‍රොපසාරායක වන්නාහ.
උත්තරා යැ නන්දමාතා යැ යන මොහු අග්‍රොපසාරාධිකා වන්නාහ. යසස්වී
වූ ඒ ගොතම බුදුන්ට ආශ්‍රිත සියක් හවුරුදු වෙයි.

21. අසම වූ මහර්මීන් ගේ මෙ වදන් අසා දෙව මනුෂ්‍යයෝ මේ
තෙමේ බුද්ධිබීජාඛකුරයෙකැයි සතුටු වූවාහු-

22. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිනහසෙති, දෙවියන් සහිත වූ
දසදහස් ලෝධා වැසියෝ බද්දිලි ව නමස්කාර කෙරෙත්.

23. යදි'මසස ලොකනාථසස වීරජකියසාම සාසනං
අනාගතමභි අද්ධානෙ හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
24. යථා මනුසසා නදිං කරතතා පටිතිසං වීරජකිය
හෙට්ඨා තිසෙට් ගහෙඤාන උක්කරන්ති මහානදිං.
25. එව'මෙව මයං සබ්බෙ යදි මුක්ඛාමි'මං ජිනං
අනාගතමභි අද්ධානෙ හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
26. තසසා'භං වචනං සුක්ඛා භියොඤා චිත්තං පාසාදසීං
උක්කරීං ච න මධිට්ඨාසීං දසපාරමීපුරියා.
27. නගරං අරුණවතී නාම අරුණවා නාම¹ බන්ධියො
පභාවති නාම ජනිකා සිඛියස ව මහෙසිනො.
28. සක්ඛවසසභසසාති අගාරමජකියො වසී
සුචන්දෙ ගිරිවසභො තයො පාසාදමුක්ඛමං.
29. චතුචීසති සභසසාති නාරියො සමලඛකතා
සබ්බකාමා නාම නාරි අතුලො නාම අත්තො.
30. නිමිත්තෙ චතුරො දිසවා හන්ටියානෙන තික්ඛමි
අට්ඨමාසං පධානචාරං අවරී පුරිසුක්ඛමො.
31. බ්‍රහමුනා යාවිතො සතො සිඛි ලොකඤානායකො
චන්ති වක්කං මහාවීරො මිගාවීරෙ නරුක්ඛමො².
32. අභිභු සමභවො නාම අහෙසුං අග්ගසාවකා
බ්බමඛසරො නාමු'පට්ඨාකො සිඛියස'පි මහෙසිනො.
33. මබ්ලා³ ව පදුමා වෙති අහෙසුං අග්ගසාවිකා
බොධි තසස භගවතො පුණ්ඩරිකොති වුච්චති.
34. සිරිවට්ඨියා ව නන්දො⁴ ව අහෙසුං අග්ග'පට්ඨකා
චිත්තා වෙ'ව සුගුත්තා ව අහෙසුං අග්ග'පට්ඨිකා.

1. අරුණො නාම - සිමු, මජ්ඣං, සසා.
2. මිගදෙය - සිමු.

3. අබ්ලා සිමු.
4. වන්දෙ - සිමු.

23. ඉදින් ඇපි මේ ලෝභිමියන් ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

24. යම්සේ ගහ තරණය කරන මිනිස්සු හමුයෙහි වූ තොට වැරදූ යට තොටෙහි ගෙන මහගහ තරණය කෙරෙත් ද,

25. එසෙයින් මැ ඇපි සියලු දෙනමෝ මේ බුදුන් හරමෝ නම්, අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමුවන්නම්හ.

26. මම ඔබ ගේ බස් අසා වැඩිතරම් කොට සිත පැහැදවීම්. දස-පැරැම් පුරනු සඳහා මත්තෙහි වුතාධිෂ්ඨානය කෙළෙමි.

27. මහර්ෂි වූ සිඛි බුදුන් ගේ නගරය අරණවතී නම් විය. අරුණවත් නම් ක්ෂත්‍රිය තෙමේ පිතෘ විය. මව තොමෝ ප්‍රභාවතී නම් වූ.

28. ඒ බුදුහු සත්දහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි විසූහ. සුවඤ් යැ ගිරි යැ වසහ යැ යන උතුම් වූ තුන් පහයෙක් වී.

29. ඔබට මොනොවට සැරැසුණු පරිවාරස්ත්‍රීහු සුවිසිදහසක් වූහ. අගමෙහෙසුන් බිසව සබ්බකාමා නම් වූ. පුත්‍ර තෙමේ අතුල නම් වී.

30. සතර පෙරනිමිති දෑක ඒ පුරුෂොත්තම වූ සිඛි මහසත්හු හස්තියානයෙකින් මහාභීතිෂ්ත්‍රමණය කළහ. අටමයෙක් ප්‍රධන්වීයභී කළහ.

31. මහාවීර වූ නරොත්තම වූ සිඛි නම් ලොකාග්‍රනායකයන් වහන්සේ මහබඹහු විසින් අයදනා ලද්දහු මීභාවීර නම් උයන්හි දම්සක් පැවැත්වූහ.

32. අභිභූ යැ සම්භව යැ යන නම් ඇති අග්‍රශ්‍රාවකයෝ දෙදෙනෙක් වූහ. ඒ සිඛි නම් මහර්ෂින් වහන්සේට බෙමඬිකර නම් උපසායක යෙක් වී.

33. මබ්ලා යැ පදුමා යැ යන අග්‍රශ්‍රාවිකාවෝ දෙදෙනෙක් වූහ. ඒ භාගාවත්හු ගේ බොධිය හෙළඹ රුකැයි කියනු ලැබේ.

34. සිරිවඩ්ඪ යැ නඤ්ඤ යැ යන අග්‍රොපසායකයෝ දෙදෙනෙක් වූහ. චිත්තා යැ සුගුන්තා යැ යන අග්‍රොපසායකිකා දෙදෙනෙක් වූහ.

- 35. උච්චතනෙන යො බුද්ධො සතති හස්මුග්ගතො කඤ්චනග්ගිය¹ සංකායො ආතතිංසවරලකකිණො.
- 36. තස්ස² ඛ්‍යාමපභා කායා දිවාරතති. නිරතතරං දියො දිසං නිච්ඡරන්ති තීණියොජනසො පභා.
- 37. සතතිවිසසභසස හි ආයු තස්ස මහෙසිනො තාවතා තිට්ඨමානො යො තාරෙසි ජනතං බහුං.
- 38. ධර්මමෙසං පවසෙසකා තෙමසීකා සදෙවකෙ ඛෙමන්තං³ පාපසීකාන හිබ්බතො යො සසාවකො.
- 39. අනුච්ඡා ඤ්චනසමපන්නං ආතතිංසවරලකකිණං සබ්බං සමනතරහීතං නනු රිත්තා සබ්බසම්ඛාරා.
- 40. සිඛි චුතිචරො බුද්ධො දුස්සාරාමමහී හිබ්බතො තඤ්ච ව තස්ස ධුපචරො තීණියොජනමුග්ගතො.

සිඛි බුද්ධචංසො වීසතිමො.

- 1. කඤ්චනග්ගිය - සිමු.
- 2. තස්සාපි - මජ්ඣං, සිමු, ඡායා.
- 3. ඛෙමන්තං - සිමු.

35. කසුන් ඇඟයක් බඳු වූ දෙතිස් වරමහාපුරුෂ ලක්ෂණයෙන් යුක්ත වූ ඒ සිඛි නම් බුදුහු උසින් සැත්තැරියන් වූහ.

36. ඒ බුදුන් ගේ කයින් ව්‍යාමප්‍රභාව රූ දවල් නිරතුරු විය, රඳමිහු තුන් යොදුන් පමණින් දිශානුදිශායෙහි නික්මෙන්:

37. ඒ මහර්ෂි වූ බුදුන්ට සැත්තැදහසක් හවුරුදු ආයු විය, එපමණ කල් වැඩ සිටිමින් ඒ බුදුහු බොහෝ ජනසමූහයා (සසරින්) තැරැ වූහ:

38: දහම් මහමෙ වස්වා දෙවියන් සහිත ලෝ වැසියන් තෙමා ක්ෂෙම වූ නිවනට පමුණුවා ශ්‍රාවකයන් සහිත වූ ඒ බුදුහු පිරිනිව් සේක:

39. අසු අනුවාසඤ්ඤායෙන් සමාදාන වූ දෙතිස් මහා පුරුෂ ලක්ෂණය හැම අතුරුදහන් වී. හැම සංස්කාරයෝ තුළු වූවාහු නු?

40. මුනිවර වූ සිඛි බුදුරජාණන් වහන්සේ දුස්සාරාමයෙහි පිරිනිව් සේක, එහි මැ ඔබ ගේ ස්තූපවරය තුන් යොදුන් උස්ව පිහිටියේ යි.

විසිවැනි සිඛි බුද්ධවංශ යි.

21. වෙසසභු බුද්ධවංසො

1. තතෝච මණ්ඩකපුමහි අස මා අප්ථපුග්ගලො
වෙසසභු නාම නාමෙන ලොකෙ උප්පජ්ඣ නායකො.
2. ආදිත්තංච ව¹ ආගඤ්ච න ඡායානං ටිජ්ඣං තද
නාගොච බ්‍රහ්මිනං චෙත්වා පනො සංඛොධිමුත්තමං.
3. ධම්මවකකං පචනෙතනෙත² වෙසසභු ලොකනායකෙ
අසීති ජකාටිසහසානං පඨමාභිසංචයො අහු.
4. පකකනෙත වාරිකං රචෙධි ලොකජෙචෙධි³ නරාසහෙ
සත්තති කොටිසහසානං දුතියාභිසංචයො අහු.
5. මහාදිලසීං විනොදෙතො පාටිභීරං කරොති සො
සමාගතා නරමරු දසසහසසී සදෙවකෙ.
6. මහා අච්ඡරියං දිසා දබ්බුතං ලොමහංසනං
දෙවා වෙච මත්‍රසා ව බුජ්ඣරෙ සට්ඨිකොටියො.
7. සනතිපාතා තයො ආසුං වෙසසභුසු මහෙසිනො
බිණාසවානං විමලානං සත්තචිත්තනාදිනං.
8. අසීතිභික්ඛසහසානං පඨමො අසී සමාගමො
සත්තතිභික්ඛසහසානං දුතියො ආසී සමාගමො.
9. සට්ඨී භික්ඛසහසානං තතියො ආසී සමාගමො
ජරාදි හයාතිතානං⁴ ඔරසානං මහෙසිනො.
10. අනං තෙන සමයෙන සුදසසනො නාම බත්තියො
ත්‍රිමනෙත්තා මහාවීරං දුනං දඤ්ඤා මහාරහං
අත්තපානෙන චජෙත සසඛකං ජීනමුජ්ජසීං.

1. ආදිත්තං වන - මජ්ඣං, අසීත්තමච - සීඛු, 3. ලොකසෙටියෙ - මචී.
 ආදිත්තං ඉද - සායා 4. ජරාදිහයභීතානං - සීඛු, මජ්ඣං.
 2. ධම්මවක්කපචත්තනෙ - සීඛු.

21. වෙසසහු බුද්ධවංශය

1. ඒ මණ්ඩකල්පයෙහි මැ අසම වූ අප්‍රතිපුද්ගල වූ නාමයෙන් වෙස්සහු නම් වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ ලොවැ පහළ වූ සේක.

2. එකල්හි රුගගින්නෙන් (මෙ හැම තුන් ලොව) ආදිජන වී යයි ද, තෘෂ්ණාවන් ගේ විජිතයෙකැයි ද දැන කිඳිලියබැඳුම් සිඳි ඇත්රජක්භූ සෙයින් (කෙලෙස් බැඳුම් සිඳි) උතුම් වූ සම්බොධියට පැමිණි සේක.

3. වෙස්සහු ලොකනායකයක් වහන්සේ දම්සක් පවත්වන කල්හි අසුකෙළඳහසක් සත්නට ප්‍රථම ධර්මාවබෝධය වී.

4. ලොකජොෂ්ඨ වූ නරග්‍රෙෂ්ඨ වූ සච්ඤයන් වහන්සේ ජනපද-වාරිකායෙහි නික්මැ ගිය කල්හි සැත්තැකෙළඳහසක් සත්නට දෙවැනි ධර්මාවබෝධය වී.

5. ඒ බුදුහු මහත් වූ දෘෂ්ටිජාලය දුරු කෙරෙමින් යමාමහපෙළහර කළහ. එකල්හි දශසහසුසදෙවලොකයෙහි දෙවිමිනිස්සු රැස්වූහ.

6. අද්භූත වූ ලොමුදහන මහත් වූ ආශ්වයාචය දැක සැටකෙළක් දෙවියෝ ද මනුෂ්‍යයෝ ද ධර්මාවබෝධය කළහ.

7. වෙස්සහු මහර්ෂීන් වහන්සේට විගත වූ රාගාදිමල ඇති ශාන්ත වූ සිත් ඇති තාදීගුණ ඇති ක්ෂිණාසුචයන් සම්බන්ධ වූ තුන් ශ්‍රාවකසන්තිපාත කෙනෙක් වූහ.

8. අසුදහසක් භික්ෂූන්ගේ ප්‍රථමශ්‍රාවකසන්තිපාතය විය. සැත්තැ-දහසක් භික්ෂූන්ගේ ද්විතීය ශ්‍රාවකසන්තිපාතය වී.

9. ජරාදි සසරබිය ඉක්ම වූ මහර්ෂීන්ගේ පුත්‍ර වූ සැටදහසක් භික්ෂූන්ගේ තෘතීය ශ්‍රාවකසන්තිපාතය වී.

10. එසමයෙහි මම සුදඹන නම් ක්ෂත්‍රීය වූයෙමි මහාවීර වූ බුදුන් පවරා මහාර්භ වූ දනක් දී ආභාරපානයෙන් ද වසුයෙන් ද සධසයා සහිත වූ බුදුන් පිදිමි.

11. තසස බුද්ධසස අසමසස වකකං වතනිත' මුක්කමං සුඤ්ඤාන පඤ්ඤං ධරුමං පබ්බජ්ජ' මභිරොවසී.
12. මහාදුනං පවනෙතඤා රතනිං දිවමතඤ්ඤො පබ්බජ්ජං ගුණසමපනතං පබ්බජී ජිනසනතී කෙ.
13. ආචාරගුණසමපනෙතො වතනසීලසමාහිතො සබ්බඤ්ඤානං ගවෙසනෙතො රමාමී ජිනසාසනෙ
14. සද්ධාපිතිමු' පාගනඤා පාදෙ වඤ්ඤී සසුරි¹ පිති උපපජ්ජති මයභං බොධියායෙ'වි කාරණා.
15. අභිවතනිමානසං² ඤාඤා සමබුද්ධො එතද' චුචි එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ අයං බුද්ධො භවීසසති.
16. අහු කපිලවහයා රමමා නිකඤ්ඤා තපාගතො පධානං පදනිඤාන කඤා දුක්කරකාරීකං.
17. අප්පාලංකඤ්ඤාමභි හිසීදිඤා තපාගතො තඤ්ඤා පායාසං පඤ්ඤානං තෙරංජරමුපෙහිති.
18. තෙර ඤාඤාය තීරමභි පායාසං ආදය සො ජිනො පටියනතවරමඤ්ඤානං බොධිමුලමුපෙහිති.
19. තතො පදකඤ්ඤා කඤා බොධිමඤ්ඤං අනුත්තරො අසුඤ්ඤාතරුකඤ්ඤාමභි බුජ්ජති සසති මහායසො.
20. ඉමසස ජනිකා මාතා මායා නාම භවීසසති පිතා සුඤ්ඤාදනො නාම අයං හෙසසති ගොතමො.
21. අනාසවා වීතරාගා සතනවිතො සමාහිතො කොලිතො උපතිසෙසා ව අඤ්ඤා හෙසසනතී සාවකා. ආනඤ්ඤා නාමු' පට්ඨාකො උපට්ඨීසසති තං ජිනං

1. සද්ධාපිතිං උපගන්ත්වා බුද්ධං චන්දමී සත්ථරං - මජ්ඣ. සද්ධාපිතිං උපගන්ත්වා බුද්ධං චන්දමී සත්ථරං - සීගු. සද්ධාපිතිං උපපාදෙත්වා බුද්ධං චන්දමී සත්ථරං - සායා.
 2. අනිවත්තමානසං - සීගු., මජ්ඣ.

11. අසම වූ ඒ බුදුන් විසින් උතුම් වූ දම්සක් පවත්වනලද. ප්‍රණීත වූ ඒ දහම් අසා පැවිද්ද රැවි කෙළෙමි.

12. රැදෙවෙහි අනලස් වූයෙම මහදන් පවත්වා පැවිද්ද ගුණසම්පන්න යැ යි දැන බුදුන් සම්පයෙහි පැවිදි වීමි.

13. ආචාරයෙන් හා ගුණයෙන් දුක්ත වූයෙමි චිත්ත හා ශීලයෙන් යුක්ත වූයෙමි සච්ඤාඤානාය සොයමින් බුදුසසුන්හි සිත් අලවා විසීමි.

14. ශ්‍රද්ධාවට ද ප්‍රීතියට ද පැමිණ ශාසනාන්තර වහන්සේගේ පාසභුළුවන් වැන්දෙමි. සමාක්සම්බොධිය මැ හෙතු කොට ගෙන මට ප්‍රීතිය උපන.

15. සම්මාසම්බුදුහු (මා) නො පසුබස්නා සිත් ඇත්තහු දැන 'මේ තෙම මෙයින් එක්තිස් වන කපැ බුදු වන්නේ ය'යි මෙවැන් වදළහ.

16. එකල්හි තථාගත වූ බෝසත්හු රමා වූ කපිල නම් පුරයෙන් කික්ම ප්‍රධන්වීයඹ වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට -

17. ඒ තථාගතයෝ අපපල් නම් නුගරුක්මුල වැඩහිඳ එහි දී කිරිපිඬු පිළිගෙන නිල්දලාභෝතෙරට පැමිණෙන්නාහ.

18. ඒ ජිතමාර වූ බෝසත්හු නිල්දලාභංතෙර හිඳ කිරිපිඬු වළඳා දෙවියන් සැරැසූ උතුම් මහින් බෝමුල කරා පැමිණෙන්නාහ.

19. ඉක්බිති අනුත්තර වූ මහසත්හු මහායශස් ඇත්තාහු ඇසැතුරුක්මුල්හි වැඩහිඳ සත්‍යාවබොධිය කරන්නාහ.

20. මොවුන්ගේ ජනිකමචි තොමෝ මායා නම් වන්නී යැ පිය තෙමේ සුද්ධොදන නම් වන්නේ යැ මේ තෙමේ ගොතම නම් වන්නේ යි.

21. අනාසුච වූ චීතරාග වූ ශාන්ත සිත් ඇති අර්භත්ඵලසමාධියෙන් සමාහිත වූ කොලිත යැ උපතිස්ස යැ යන මොහු අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ. ඒ බුදුන්ට ආනන්ද නම් උපසායකයෙක් උපසායන කරන්නේ යි.

- 22. බෙමා උපපලව ණණා ව අග්ගා හෙසසනති සාවිකා බොධි තසස හගවතො අසසභො'ති පවුච්චති.
- 23. විතෙතා ව හඤ්චාලවකො අග්ගා හෙසසනතු'පට්ඨකා උතතරා නඤ්චාතා ව අග්ගා හෙසසනතු'පට්ඨිකා ආයු වසසසතං තසස ගොතමසස යසසසිනො.
- 24. ඉදං සුඤ්චාන වචනං අසමසස මහෙසිනො ආමොදිතා නරමරු බුද්ධිච්ඡඛකුරො අයං.
- 25. උකකුට්ඨිසඤ්ච වතෙතනති අපෙචාටෙනති හසනති ව කත ඤජ්චි නමසසනති දසසහසසි සදෙවකා.
- 26. යදි'මසස ලොකනාථසස විරජකිසසාම සාසනං අනාගතමහි අඤ්චානො හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
- 27. යථා මනුසසා නදිං තරනකා පටිතිකං විරජකිය හෙට්ඨා තිතො ගහෙඤ්චාන උතතරනති මහානදිං.
- 28. එව'මෙව මයං සබ්බෙ යදි මුඤ්චාමි'මං ජිනං අනාගතමහි අඤ්චානො හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
- 29. තසසා'හං වචනං සුඤ්චා භියෙයා විතතං පසාදධිං උතතරිං වතමධිට්ඨාසිං දසපාරමිපුරියා.
- 30. අනුපමං¹ නාම නගරං සුපහිතො නාම ඛතතියො මාතා යසවති නාම වෙසසභුසස මහෙසිනො.
- 31. ජබ්බසසහසසානි අගාරමජ්ඣ සො වසී රුච්ඡුරුචිරතිවඩ්ඨනො² තයො පාසාදමුත්තමා.
- 32. අනුනතිංසසහසසානි නාරියො සමලචකතා සුචිතතා නාම සා නාරි සුපබුද්ධො නාම අනුජො.

1. අනොමං - සිමු, මජ්ඣං.
 2. රුච්ඡුරුචිරතිවඩ්ඨනො - සිමු, රුච්ඡුරුචිරතිවඩ්ඨකා - සා.

22. බෙමා යැ උප්පලව ණණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකා වන්නාහ. ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ බොධිය ඇසැතු යයි කියනු ලැබෙයි.

23. චිත්ත යැ හත්ථාලවක යැ යන මොහු අග්‍රොපසථායක වන්නාහ, උත්තරා යැ නන්දමාතා යැ යන මොහු අග්‍රොපසථායිකා වන්නාහ. යශස්වී වූ ඒ ගෞතමබුදුන්ට ආයු සියක්හවුරුදු වෙයි.

24. අසම වූ මහර්ෂීන්ගේ මෙවදන් අසා දෙවමනුෂ්‍යයෝ මේ තෙමේ බුද්ධචීරාච්ඡරයෙකැයි සතුටු වූවාහු.

25. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිනාසෙති, දෙවියන් සහිත වූ දසදහසක් සක්වලවැසියෝ බද්දිලි වැ නමස්කාර කෙරෙත්.

26. ඉදින් ඇපි මේ ලෝභිමියන්ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

27. යම්සේ ගහ තරණය කරන මිනිස්සු හමුයෙහි වූ තොට වැරද යටු තොටැහි ගෙන මහගහ තරණය කෙරෙත් ද,

28. එසෙයින් මැ ඇපි සියල්ලමෝ ඉදින් මෙ බුදුන් හරමෝ නම් අනාගතකාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

29. මම් ඔබගේ බස් අසා වැඩි තරම් කොට සිත පැහැදවීම් දසපැරුම් පුරනු සඳහා මත්තෙහි මුකාධිෂ්ඨානය කෙළෙමි.

30. මහර්ෂී වූ වෙස්සභා බුදුන්ගේ නගරය අනුපම නම් විය. සුප්පතිත නම් ක්ෂත්‍රිය තෙමේ පියා විය. මව් තොමෝ යසවති නම් වූ දෙවිය යි.

31. ඒ බුදුහු සඳහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි විසුහ. ඔබට රුචි යැ සුරුචි යැ රතිවඩ්ඪන යැ යන උතුම් වූ තුන් පහයෙක් වී.

32. මොනොවට සැරසුණු නො අඩු වූ තිස්දහසක් පරිවාරස්ත්‍රීහු වූහ. සුවිත්තා නම් ප්‍රසිද්ධ වූ ස්ත්‍රිය අගමෙහෙසි වූ යැ පුත්‍ර තෙමේ සුප්පබුද්ධ නම් වී.

- 33. නිමිනෙත චතුරො දිස්වා සිවිකායා'භිනිකකම්
ජ මාසං පධානචාරං අවරී පුරිසුක්කමො.
- 34. බ්‍රහමුනා යාවිනො සනෙතා වෙසසභුලොකනායකො
චන්ති චකකං මහාවීරො අරුණාරාමෙ නරුක්කමො.
- 35. ධොණො ච උක්කරො වෙච අහෙසුං අග්ගසාවකා
උපසනෙතා නාමු'පට්ඨාකො වෙසසභුසස මහෙසිනො.
- 36. දමා¹ වෙච සමාලා ච අහෙසුං අග්ගසාවිකා
බොධි තසස භගවතො සාලො ඉති පවුච්චති²
- 37. සොඤ්ඤිකො වෙච රමෙමා ච අහෙසුං අග්ග'පට්ඨකා
ගොතමී ච සිරිමා ච³ අහෙසුං අග්ග'පට්ඨිකා.
- 38. සට්ඨිරතනමුඛෙඛධො ඉහමයුපසමුපමො
කායා නිච්ඡරති රංසි⁴ රතතිං සිඛී ච පබ්බතෙ.
- 39. සට්ඨිවසසසහසසාති ආයු විජ්ජති තාවදෙ⁵
තාවකා තිට්ඨමානො සො තාරෙසි ජනනං බහුං.
- 40. ධම්මං විජාරිකං කක්ඛා විහජ්ඣා මහාජනං
ධම්මනාවං යපෙක්ඛාන නිබ්බුතො සො සසාවකො.
- 41. දසසනීයං සබ්බජනං විහාරඤ්චිරියාපථං
සබ්බං සමනතරහිතං නනු රික්ඛා සබ්බස ඛබාරා
- 42. වෙසසභු ජීනවරො සඤ්ඤා බෙමාරාමමහී⁶ නිබ්බුතො
ධාතු විජාරිකං ආසී තෙසු තෙසු පදෙසතොති.

වෙසසභු බුද්ධවංසො ජකවීසතිමො.

- 1. රාමා - මජ්ඣ.
- 2. මහා සාලොති වුවච්චි - සීමු, මජ්ඣ.
- 3. කාලිගොතමී-මවි. ගොතමී. සිරිමාවෙච - මජ්ඣ.
- 4. රජමී - මජ්ඣ.
- 5. ආයු තස්ස, මහෙසිනො - මවි.
- 6. බෙමෙ මිගදයෙ - මවි.

33. සතර පෙරනිමිති දක සිව්කායෙකින් මහබිභික්මන් කළහ. ඒ පුරුෂෝත්තමයෝ සමසක් මුළුල්ලෙහි ප්‍රධන්වියා කළහ.

34. මහාවීර වූ නරෝත්තම වූ වෙස්සභූ ලෝකනායකයන් වහන්සේ මහබඹහූ විසින් අයදනා ලද්දහු අරුණාරාමයෙහි වැඩහිඳ දමසක් පැවැත්වූහ.

35. ඒ වෙස්සභූ සච්ඤයන් වහන්සේට සොණ යෑ උත්තර යෑ යි අගසවු දෙදෙනෙක් වූහ. උපස්න්ත නම් තෙර කෙනෙක් උපසායක වූහ.

36. දමා යෑ සමාලා යෑ යන අග්‍රශ්‍රාවිකාවෝ දෙදෙනෙක් වූහ. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ බොධිය ‘සල්ලුකැ’යි කියනුලැබේ.

37. සොඤ්ඤක යෑ රමම යෑ යි අග්‍රොපසායකයෝ දෙදෙනෙක් වූහ. නොතමී යෑ සිරිමා යෑ යි අග්‍රොපසායකයා දෙදෙනෙක් වූහ.

38. රන්වැඹක් බඳු වූ ඒ බුදුහු සැටරියන් උස් වූහ. රාත්‍රියෙහි කඳු- මුදුනෙක ගින්නක් සෙයින් (ඔබගේ) සිරිරින් රැස් ගික්මිණි.

39. එකල්හි සැටදහසක් හවුරුදු ආයු විය. එතෙක්කල් වැඩසිටීමින් ඒ බුදුහු බොහෝ ජනසමූහයා සසරින් තැරැවූහ.

40. දහම් පතුරුවා මහාජනයා (උද්ඝටිතාදී විසින් ශ්‍රෝතාපන්තාදී විසින්) විභාග කොට (අණ්ඩාභිගමාභී සභිබ්‍යාන) දහම්නැවැ පිහිටුවා ශ්‍රාවකයන් සහිත වූ ඒ බුදුහු පිරිනිවේසි.

41. දඹනිය ඒ සියලු ශ්‍රාවකයන් සහිත ඒ බුදුහු ද විහරණය ද ඊයඹාපථය ද යන සියල්ල අතුරුදහන් වී. හැම සංස්කාරයෝ තුළු වුවාහුනු?

42. ජීනවර වූ වෙස්සභූ ශාසනාන්වහන්සේ බෙමාරාමයෙහි පිරිනිවේසි. ඔබගේ ධාතුහු ඒ ඒ පෙදෙස්හි පැතුරුණාහ’යි.

එක්විසිවැනි වෙස්සභූ බුද්ධවංශ යි.

22. කකුසන්ධ බුද්ධවංසො

1. වෙසසභුසස අපරෙන සමුච්ඡෙධො දීපදුක්කමො
කකුසන්ධො¹ නාම නාමෙන අපමෙය්‍යා දුරාසදෙ
2. උග්‍රසාවෙනා සබ්බභවං චරියාපාරමිං ගතො
සීහො² ව පඤ්ඤං හෙතො පතො සමෙධාධිචුක්කමං.
3. ධම්මවක්කං පචත්තනො කකුසන්ධො ලොකනායකෙ
චත්තාලීස³ කොට්ඨසභස්සානං පදමා⁴භීසමයො අභු.
4. අත්තලීක්ඛමභි ආකාසෙ යමකං කතා විකුබ්බනං
කීසකොට්ඨසභස්සානං බොධෙසී දෙවමානුසෙ.
5. නරදෙවසස යක්ඛසස චතුසච්චප්පකාසනො.
ධම්මා⁵භීසමයො තස්ස ගණනානො අසඬබ්බෙයො.
6. කකුසන්ධස්ස⁶ භගවතො එකො ආසීසමාගමො
බීණාසවානං විමලානං සත්තචිත්තාන නාදිනං.
7. චත්තාලීසභස්සානං තද්⁷ ආසී සමාගමො
දත්ත භුමිමුත්තපත්තානං ආසචාරිගණකඛයා⁸
8. අභං තෙන සමයෙන බෙමො නාමාසී ඛන්තියො⁹
තථාගතෙ ජීනපුත්තෙ ච දනං දතො අනප්පකං.
9. පත්තඤ්ච විචරං දතො අඤ්ඤනං මධුලච්චීකං
ඉමෙතං ජන්තීතං සබ්බං පටියාදෙමී⁹ වරං වරං.
10. සො⁹පි මං මුනි ව්‍යාකාසී කකුසන්ධො ලොකනායකො⁸
ඉමමභි භද්දකෙ කප්පො⁹ අයං බුද්ධො භවිස්සති.

1. කුක්කුසන්ධො - ස්‍යා.	6. බෙමො නාම ඛන්තියා - මචි.
2. චන්තාරිසං - සිමු.	7. පටියාදෙන්වා - සිමු.
3. කුක්කුසන්ධස්ස - ස්‍යා.	8. විනායකො - සිමු.
4. දුතියො - සිමු.	9. ඉමමභි භද්දකප්පමභි - මචි.
5. ආසචාරිගණකඛයා - සිමු. Pts.	

22. කකුසද බුද්ධචංශය

1. වෙස්සභූ බුදුන්ට මෑතභාගයෙහි ද්විපදෙත්තම වූ අප්‍රමෙයගුණ ඇති ළං විය නො හැකි නාමයෙන් කකුසද නම් වූ සම්බුද්ධයන් වහන්සේ -

2. සියලු පාරමිතාවන්ගේ කෙළවරට පැමිණියාහු සියලු (නවවිධ) භවය නසා මැදිරිය බිඳ සිංහරාජයකු සෙයින් භවපඤ්ඡරය නසා උතුම් වූ සමානාධියට පැමිණියහ.

3. කකුසද ලොකනායකයන් වහන්සේ දම්සක් පවත්වන කල්හි සතලිස්කෙළදහසක් සත්තට පළමු වන ධර්මාභිසමය වී.

4. අන්තරීක්ෂ ආකාශයෙහි යමාමභපෙළහර කොට තිස්කෙළදහසක් දෙවිමිනිසුනට ධර්මාවබෝධය කරවී.

5. නරදෙව නම් යක්ෂයාහට සිව්සස්දහම් දෙසීමෙහි දී උන් වහන්සේ ගේ (කුන් වැනි) ධර්මාභිසමය ගණනින් අසඩ්ධිය වී.

6. කකුසද භාගාවතුන් වහන්සේට විගතමල වූ සන්භුන්සින් ඇති තෘදීගුණ ඇති ක්ෂීණාසුචයන්ගේ එක් මැ ශ්‍රාවකසන්නිපාතයෙක් වී.

7. එකල්හි ආසුව නමැති සතුරුගණයා ක්ෂය කිරීමෙන් නිවනට පැමිණි සතලිස්දහසක් රහතුන්ගේ සමාගමය වී.

8. මම එසමයෙහි බෙම නම් වූ ක්ෂත්‍රිය වීමි. තථාගතයන් කෙරෙහි ද බුද්ධපුත්‍රයන් කෙරෙහි ද අනල්ප වූ දන් දී -

9. පාසිවුරු දී අඤුන් යැ වැල්මිකඩ යැ යන උතුම් උතුම් වූ මේ ඊසිපුණු සියල්ල පිළියෙළ කොට දිනිමි.

10. ලොකනායක වූ ඒ කකුසද බුදුහු ද 'මේ තෙම මේ හදුකල්ප-යෙහි බුදු වන්නේ යැ'යි මට විවරණ දුන්හ.

- 11. අහු කපිලවහයා රලො නිකඛිතො නථාගතො පධානා ප හිතාන කතා දුකකරකාරිකං.
- 12. අජපාලරුකඛමුලමහි හිසිදිතා නථාගතො තත් පායාසමග්ගයහ නෙර ඤජරමුපෙහිති.
- 13. නෙර ඤජරා නදීතීරෙ පායාසං ආදය සො ජිනො පටිස්තතවරමග්ගෙන බොධිමුල' මුපෙහිති.
- 14. තතො පදකඛිණං කතා බොධිමණ්ඩං අනුත්තරො අස්සත්ඵුලෙ සමෙබ්බං බුජකිස්සති මහායසො.
- 15. ඉමස්ස ජනිකා මාතා මායා නාම භවීස්සති පිතා සුඤ්ඤාදනො නාම අයං හෙස්සති ගොතමො.
- 16. අනාසවා වීතරාගා සත්තවිත්තා සමාහිතා කොලීනො උපතිස්සො ච අග්ගා හෙස්සන්ති සාවකා. ආනඤ්ඤා නාමුපට්ඨාකො උපට්ඨිස්සති තං ජිනං.
- 17. බෙමා උප්පලව ණණො ච අග්ගා හෙස්සන්ති සාවකා බොධි තස්ස භගවතො අස්සජෝති පවුච්ඡති.
- 18. විතො ච හත්ථාලවකො අග්ගා හෙස්සන්තූපට්ඨකා උත්තරා නඤ්ඤා ච අග්ගා හෙස්සන්තූපට්ඨිකා අඤ්ඤා ච සසත්තං තස්ස ගොතමස්ස සසසසිතො.
- 19. ඉදං සුත්වාන වචනං අසමස්ස මහෙසිනො ආමොදිතා නරමරු බුද්ධි ඛිජඛකුරො අයං.
- 20. උකකුලසී සද්දං වතොන්ති අපෙඨං ටෙන්ති හසන්ති ච කත ඤජලී නමස්සන්ති දසසහස්සී සදෙවකා.
- 21. යදිමස්ස ලොකනාථස්ස වීරජකිස්සාම ඥාසනං අනාගතමහි අද්ධානො හෙස්සාම සමුත්තො ඉමං.
- 22. යථා මනුස්සා නදිං තරන්තා පටිතිත්ථං වීරජකිය හෙට්ඨා තිසේ ගජෙ ක්වාන උත්තරන්ති මහානදිං.

11. එකල්හි තරාගත වූ බෝසත්හු රමා වූ කපිල නම් පුරයෙන් ගික්ම ප්‍රධනවීයඝී වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට -

12. ඒ තරාගතයෝ අපපල් නම් නුගරුකමුල වැඩහිඳ එහි දී කිරිපිඬු පිළිගෙන නිල්දලාගංතෙරට පැමිණෙන්නාහ.

13. ඒ ජීනපසාමාර වූ බෝසත්හු නිල්දලාගංතෙර හිඳ කිරිපිඬු වළඳා දෙවියන් සැරසූ උතුම් මහින් බෝමුල කරා පැමිණෙන්නාහ.

14. ඉක්බිති අනුත්තර වූ මහසත්හු බෝමැඩ පැදකුණු කොට මහායශස් ඇත්තාහු ඇසතුරුක්මුල්හි වැඩහිඳ සත්‍යාවබොධය කරන්නාහ.

15. මොවුන්ගේ ජනිත මවු තොමෝ මායා නම් වන්නී යැ. පිය තෙමේ සුද්ධොදන නම් වන්නේ යැ. මේ තෙමේ ගෞතම නම් වන්නේ යි.

16. අනාසුව වූ චීතරාග වූ ශාන්තසීත් ඇති අර්හත්ඵලසමාධියෙන් සමාහිත වූ කොලීන යැ උපනිස්ස යැ යන මොහු අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ. ආනන්ද නම් උපසායකයෙක් ඒබුදුන්ට උපසායන කරන්නේ යි.

17. බෙමා යැ උප්පලවණණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකා වන්නාහ. ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ බොධිය ඇසැතු යයි කියනු ලැබේ.

18. චිත්ත යැ හත්ඵලවක යැ යන මොහු අග්‍රොපසායක වන්නාහ. උත්තරා යැ නන්දමාතා යැ යන මොහු අග්‍රොපසායකා වන්නාහ. යශස්වී වූ ඒ ගෞතමබුදුන්ට ආශ්‍රිත සියක්හවුරුදු වෙයි.

19. අසම වූ මහර්ෂීන්ගේ මෙවදන් අසා දෙවමනුෂ්‍යයෝ ‘මේ තෙම බුද්ධබිජාඛකුරයෙකැ’යි සතුටු වූවාහු -

20. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිනහසෙති, දෙවියන් සහිත වූ දසදහස්ලෝධැහි වැසියෝ බද්දලී වැ නමස්කාර කෙරෙත්.

21. ඉදින් ඇපි මේ ලෝහිමියන්ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගතකාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

22. යම්සේ ගහ තරණය කරන මිනිස්සු හමුයෙහි වූ තොට වැරදූ යට තොටැහි ගෙන මහගහ තරණය කෙරෙත් ද -

- 23. එම'වෙව මයං සබ්බෙ යදි චුක්ඛාමී'මං ජීනං
අනාගතමහි අද්ධානෙ හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
- 24. තසසා'හං වචනං සුඤ්චා භියොසා උක්ඛං පසාදයිං
උක්ඛරිං වතමධිඋඤ්චාසිං දස පාරමී පුරියා.
- 25. නගරං බෙමවතී නාම බෙමො නාමාස'හං තද
සබ්බඤ්ඤානං ගවෙසනො පබ්බජිං තසස සන්තීකෙ.
- 26. බ්‍රාහ්මණො අගහිදනො ව ආසි බුද්ධසස සො පිතා
විසාඛා නාම ජනිකා කුකුසන්ධිසස මහෙසිනො.
- 27. වසති¹ තස් බෙමපුරෙ සමබුද්ධසස මහාකුලං
නරානං පචරං සෙඋඤ්චං ජාතිමන්තං මහායසං.
- 28. චතුචසසසහසසාති අගාරමජ්ඣසො වසී
රුචී සුරචී රතිවඤ්චනො තයො පාසාද මුක්ඛමා.
- 29. සමතිංසසහසසාති නාරියො සමලබ්භතා
විරොචමානා නාම නාරී උක්ඛරො නාම අත්‍රපො
- 30. හිමිනො චතුරො දසවා රථයානෙන හික්ඛමී'¹
අනුනකං අඋඤ්චාසං පධානං පදහී ජීනො.
- 31. බ්‍රහ්මුනා යාවිනො සනො කකුසන්ධො ලොකනායකො
චතති චක්ඛං මහාවිරො මීගදයෙ නරුක්ඛමො.
- 32. වීඨුරො සඤ්චිචනාමො ව අහෙසුං අග්ගසාවකා
බුද්ධිපො² නාමු'පඋඤ්චාකො කකුසන්ධිසස සන්ඤ්චනො.
- 33. සාමා ව වම්පා නාමා ව³ අහෙසුං අග්ගසාවිකා
බොධි තසස භගවතො සිරිසො'ති පවුච්චති.
- 34. අච්චුතො ව සුමනො ව අහෙසුං අග්ග'පඋඤ්චා
නන්දා වෙව සුනන්දා ව අහෙසුං අග්ග'පඋඤ්චා

- 1. වසී - සිමු.
- 2. හද්දිපො - සිමු.
- 3. සාමා ව වම්පනාමාව - සිමු.

23. එසෙයින් මැ ඇපි සියල්ලමෝ මේ බුදුන් හරමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

24. මම ඔබගේ බස් අසා වැඩිතරම් කොට සිත පැහැදවීම්. දසපැරුම් පුරනු සඳහා මත්තෙහි චුතාධිෂ්ඨානය කෙළෙමි.

25. එ කකුසදබුදුන්ගේ නගරය බෙමවනී නම් විය. එකල්හි මම බෙම නම් වූයෙමි. සඵඤ්ඤානාය සොයන්නෙමි එ කකුසදබුදුන් වෙත පැවිදි වීමි.

26. මහර්ෂි වූ කකුසද නම් බුදුන්ට ඒ අභ්ගිදන්ත නම් බ්‍රාහ්මණ පියා විය. මවු තොමෝ විශාඛා නම් වූ.

27. මිනිසුන් කෙරෙහි උතුම් වූ ශ්‍රේෂ්ඨ වූ උත්තමජාතී ඇති මහත් වූ යශස් ඇති ඒ බුදුන්ගේ මහාඤ්ඤාලය ඒ බෙම පුරයෙහි විසි.

28. ඒ බුදුහු සාරදහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි වාසය කළහ. ඔබට රුවී යැ සුරුවී යැ රතිවර්ධන යැ යි උතුම් වූ තුන් පහයෙක් වී.

29. ඒ බෝසත්හට මොනොවට සැරසුණු පරිවාරස්ත්‍රිහු තිස්දහසක් වූහ. විරොවමානා නම් බිරිඳක් වූ යැ. පුත්‍ර තෙමේ උත්තර නම් වී.

30. ඒ ජිතමාර තෙමේ සතර පෙරනිමිති දැක රියයානායෙකින් මහබිනික්මන් කෙළේ යැ. නො අඩු අටමසක් මුළුල්ලෙහි ප්‍රධන්වියඹ කෙළේයි.

31. මහාවීර වූ නරොත්තම වූ කකුසද ලොකනායකයන්වහන්සේ මහබඹහු විසින් අයදනාලදහු මිගදය නම් උයන්හි දී දම්සක් පැවැත්වූහ.

32. කකුසද ශාසනාන් වහන්සේට විධුර යැ සක්ද්වීව යැ යන නම් ඇති අගසවුදෙදෙනෙක් වූහ. බුද්ධිජ නම් තෙර කෙනෙක් උපසායක වූහ.

33. සාමා යැ වම්පා යැ යන නම් ඇති අගසැවි දෙදෙනෙක් වූහ. ඒ භාග්‍යවත්හුගේ බොධිය මහරි නමැයි කියනු ලැබේ.

34. ඔබට අවුච්ඡත යැ සුමන යැ යි අග්‍රොපසායකයෝ දෙදෙනෙක් වූහ. නඤ්ඤා යැ සුනඤ්ඤා යැ යි අග්‍රොපසායකියෝ දෙදෙනෙක් වූහ.

- 35. වත්තාලීස රතනානි අවවුග්ගතො මහාමුනි
කනකප්පභානිච්ඡරති¹ සමනනා දස යොජනං.²
- 36. වත්තාලීසවස්සසහසකාභි ආයු තස්ස මහෙසිනො
තාවනා තිට්ඨමානො සො තාරෙසී ජනනං බහුං
- 37. ධම්මා'පණං පසාරෙක්කා³ නරනාරිනං සදෙවකෙ
නදීක්කා සිහනාදංව⁴ නිබ්බුතො සො සසාවකො.
- 38. අට්ඨබ්බවචනසම්පනො අච්ඡද්දානි තිරන්තරං
සබ්බං සමන්තරහිතං නත්තු රික්කා සබ්බසකාරා
- 39. කකුසන්ධො ජීනවරො ඛෙමාරාමමහී නිබ්බුතො
තස්සෙ'ව තස්ස ථුපවරො ගාචුනනහමුග්ගතො.

කකුසන්ධ බුද්ධවංසො දවාටීසතීමො.

- 1. නිව්ඡරනති - සී.
- 2. දවාදසයොජනං - සීමු.
- 3. පසාරිත්වා - මවී.
- 4. සිහනාදංව - සීමු.

35. ඒ මහාමුනිහු සතලිස්වරියන් උස්වූහ. භාත්පස දසයොදුන් තෑන (සිරුරින්) රන්වන්පැහැ නික්මිණ.

36. ඒ මහර්ෂී වූ බුදුන්ට සතලිස්දහසක් හවුරුදු ආයු විය. එතෙක් කල් වැඩසිටීමත් ඒ බුදුහු බොහෝ ජනසමූහයා සසරින් තැරැවූහ.

37. ඒ බුදුහු දෙවියන් සහිත ලොවැ ස්ත්‍රීපුරුෂයනට දහම් නමැති අවුණු විදහා සිංහනාද මෙන් අභයනාද කොට ශ්‍රාවකයන් සහිත වැ පිරිනිවිසේක.

38. ඒ බුදුහු අෂ්ටාංචගසමුපෙත සචර ආනියහ, තිරතුරු අභෂ්ඨ (සිදුරු නැති) වූ ශීලාදිය හෝ ශ්‍රාවකයුගලාදිය උන්වහන්සේට විය, ඒ සියල්ල අතුරුදහන් වී, හැම සංස්කාරයෝ තුළු වූවාහු නොද?

39. ජීනවර වූ කකුසද බුදුහු බෙමාරාමයෙහි පිරිනිවිසේක, ඔබගේ ස්තූපවරය එහි මැ ගව්වක් උස් කොට බදවනලද්දේ වී යයි.

දෙවිසිවන කකුසද බුද්ධිමංගල යි.

23. කොණාගමන බුද්ධවංසො

1. කකුසඤ්ඤා අපරෙන සමබ්බදො දිපදුක්ඛමො
කොණාගමනො නාම ජිනො ලොකජෙට්ඨො නරාසභො
2. දසධම්මෙ පුරස්සිකානා¹ කන්තාරං සමතිකකම්
පවාහිය මලං සබ්බං පතො සමෙධොධම්මතමං

3. ධම්මවකකං පවතෙතෙන කොණාගමනනායකෙ²
තිංසකොට්ඨසභසානං පඨමා'භිසමයො අහු
4. පාටිභීරං කරොතෙන ච පරවාදසමද්දනෙ
විසතිකොට්ඨසභසානං දුතියා'භිසමයො අහු
5. තතො විකුඛ්ඛනං කඤ්ඤා ජිනො දෙවපුරං ගතො
චසති තඤ්ඤා සමබ්බදො සිලායං පණ්ඩුකමඛලෙ
6. පකරණෙ සත්ථ දෙදොතො වසං වසති සො මුනි
දසකොට්ඨසභසානං තතියා'භිසමයො අහු
7. තසා'පි දෙවදෙවසස ඵකො ආසි සමාගමො
බිණ්ණසවානං විමලානං සත්ථව්නානා'තාදිනං
8. තිංසභිකඤ්ඤාසභසානං තද ආසි සමාගමො
මසානම'තිකකන්තානං³ භිජ්ජිතානං⁴ මච්චුනං
9. අහං තෙන සමයෙන පබ්බතො නාම බතතියො
මිත්තාමචෙවහි සමපතො බලවාහනමනසකං⁵
10. සමබ්බදසසනං ගන්තො සුඤ්ඤා ධම්මමනුකරං
තිමනෙතඤ්ඤා සජිනං සඛ්ඤං දුතං දඤ්ඤා යදිච්ඡකං⁶
11. පතනු භුභුං වීනපට්ඨකං කොසෙයාං කමඛල'මපි ච
සොච භුභුපාදුකං⁶ අදසිං සත්ථියාවකෙ

1. පුරස්සිකා - මව්	4. හඤ්ජිතානං - මජ්ඣං.
2. කොණාගමනෙනාම නායකෙ - සිමු.	5. අනන්තබලවාහනො - සිමු.
3. අතික්කන්තවතුරොසනං - PTS,	6. යතිච්ඡකං - සිමු.

23. කොණාගමන බුද්ධචංශය

1. කතුසද බුදුන්ට මෑත භාගයෙහි සච්චුඳු වූ දවීපදෙතම වූ ලොකජොසා වූ නරග්‍රොසා වූ කොණාගමන නම් වූ බුදුහු-
2. දසපෙරුම්දම් පුරා සසර කතර ඉක්ම වූහ. හැම කෙලෙස් මල සොධා හැර උතුම් වූ සමාක් සම්බොධියට පැමිණිය හ.
3. කොණාගමන බුදුරජාණන් වහන්සේ දම්සක් පවත්වන කල්හි තිස් කෙළ දහසක් සත්තට පළමු වන ධර්මාභිසමය වී.
4. ඒ පරවාදමථනය කරන බුදුන් යමාමහ පෙළහර කරන කල්හි විසි කෙළදහසක් සත්තට දෙවන ධර්මාභිසමය වී.
5. ඉක්බිති බුදුහු විකුච්ඡ සාඤ්චි පවත්වා දිව්‍යභවයනට වැඩිසේක් එහි පඩු ඇඹුල් සලයෙහි විසූ සේක.
6. ඒ බුදුහු සජ්නප්‍රකරණයන් දෙශනා කෙරෙමින් වස් විසූහ. (එහි දී) දස කෙළදහසක් සත්තට තුන් වැනි ධර්මාභිසමය වී.
7. ඒ දෙවැනිදෙව වූ බුදුන්ට ද විගතමල වූ ශාක්‍ය සිත් ඇති තාදී-ගුණ ඇති ක්ෂිණාසුචයන් ගේ එක් මැ ග්‍රාවක සන්ධිපාතයෙක් වී.
8. එකල්හි චතුරොසයන් ඉක්ම වූ පස්මරුන් බිඳහළ තිස්දහසක් හික්ෂුන් ගේ සමාගමය වී.
9. මම එසමයෙහි මිත්‍රාමාත්‍යයන් ගෙන් යුක්ත වූ පබ්බත නම් ක්ෂත්‍රිය වීම්. මට අනල්ප වූ බලවාහන විය.
10. බුදුන් දක්නට ගොස් අනුකර වූ දහම් අසා බුදුන් සහිත වූ සබ්බසා පවරා කැමැති සේ දන් දී-
11. බුදුන්ට ද ග්‍රාවකයන්ට ද පනතු ණණ දෙශයෙහි වසනු ද වීනපට ද කොසෙසා වසනු ද කම්බල ද රන්මිරිවැඩි ද දිත්මි,

- 12. සො'පි මං මුනි ව්‍යාකාසි සඛකමජේක භිසිදිය
ඉමමහි හද්දකෙ කප්පෙ අයං බුද්ධො හවිසසති
- 13. අහු කපිලවහයා රමමා හිකම්භිකා තථාගතො
පධානං පදහිකාන කකා දුකකරකාරිකං¹
- 14. අජපාලරුකම්මුලමහි භිසිදිකා තථාගතො
තස් පායාසමග්ගො නෙරඤ්ජරමුපෙහිති
- 15. නෙරඤ්ජරාය තීරමහි පායාසං² ආදය සො ජිනො
පටියනනවරමග්ගන බොධිමුලමුපෙහි'ති
- 16. තතො පදකම්මං කකා ධොධිමණ්ඩං අනුනතරො³
අසස කම්මුලෙ සමෙධාධිං බුජ්ඣසසති මහායසො
- 17. ඉමසස ජහිකා මාතා මායා නාම හවිසසති
පිතා සුද්ධොදනො නාම අයං හෙසසති ගොතමො
- 18. අනාසවා චිතරාගා සනනචිත්තා සමාහිතා
කොලිතො උපතීසෙසා ච අග්ගා හෙසසනති සාවකා
ආනන්දො නාමුපට්ඨාකො උපට්ඨිසසති තං ජිනං
- 19. බෙමා උප්පලචණ්ණො ච අග්ගා හෙසසනති සාවිකා
අනාසවා චිතරාගා⁴ සනනචිත්තා සමාහිතා
බොධි තසස හගවතො අසසථො'ති පවුච්චති.
- 20. විතෙතා ච හස්ථාලවකො අග්ගා හෙසසනතු'පට්ඨකා
උතතරා නන්දමාතා ච අග්ගා හෙසසනතු'පට්ඨිකා
ආයු වසසසතං තසස ගොතමසස යසසසිතො
- 21. ඉදං සුකාන වචනං අසමසස මහෙසිතො
ආමෙදිකා නරමරු බුද්ධබීජභිකුරො අයං
- 22. උකකුඨ්ඨි සද්දං වතෙතනති අපෙඨාටෙනති හසනති ච
කත ඤජලී නමසසනති දසසහසසී සදෙවකා

1. කාරියං - සිමු.
2. පායසං - සිමු.

3. අනුත්තරං - සිමු.
4. චිතමලා - සිමු.

12. ඒ බුදුහු ද සහ මැද වැඩ හිඳ 'මේ තෙම මේ හදු කල්පයෙහි බුදු වන්නේ යැ' යි මට විවරණ දුන් සේක.

13. එකල්හි තථාගත වූ බෝසත්හු රමා වූ කපිල නම් පුරයෙන් නික්ම ප්‍රධන්වීයභීය වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට-

14. ඒ තථාගතයෝ අපපල් නම් නුගරුක් මුල වැඩ හිඳ එහි දී කිරිපිඬු පිළිගෙන නිල්දලා ගංතෙරට පැමිණෙන්නා හ.

15. ඒ ජිතපඤ්චාර වූ බෝසත්හු නිල්දලා ගංතෙර හිඳ කිරිපිඬුවලදා දෙවියන් සැරසූ මහින් බෝමුල කරා පැමිණෙන්නාහ.

16. ඉක්බිති අනුකර වූ මහසත්හු බෝ මැඩ පැදකුණු කොට මහායශස් ඇත්තාහු ඇසතුරුක් මුල්හි වැඩ හිඳ සත්‍යාවබෝධය කරන්නා හ.

17. මොවුන් ගේ ජනිකාමවු තොමෝ මායා නම් වන්නී යැ. පිය තෙමේ සුඤ්ඤාන නම් වන්නේ යැ. මේ තෙමේ ගෞතම නම් වන්නේ යි.

18. අනාසුව වූ චීතරාග වූ ශාන්ත සිත් ඇති අර්හත් එල සමාධියෙන් සමාහිත වූ කොලිත යැ උපතීසස යැ යන මොහු අග්‍ර ශ්‍රාවක වන්නාහ. ආනන්ද නම් උපසඨායකයෙක් ඒ බුදුන්ට උපසඨාන කරන්නේ යි.

19. බෙමා යැ උසලවණණා යැ යන දෙදෙන අග්‍ර ශ්‍රාවීකා වන්නාහ. ඒ භාග්‍යවත්හු ගේ බොධිය 'ඇසතු' යයි කියනු ලැබේ.

20. චිත්ත යැ හත්ථාලවක යැ යන මොහු අශ්‍රොපසඨායක වන්නාහ. උකකරා යැ නන්දමාතා යැ යන මොහු අශ්‍රොපසඨායකීකා වන්නාහ. යශස් වී වූ ඒ ගෞතම බුදුන්ට සියක් හවුරුද්දෙක් ආයු වෙයි.

21. අසම වූ මහර්ෂින් ගේ මෙ වදන් අසා දෙවම්නුණායෝ 'මේ තෙමේ බුද්ධබීජාභිකුරයෙකැ' යි සතුටු වූවා හු-

22. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති. සිතහසෙති. දෙවියන් සහිත වූ දසදහස් ලෝධා වැසියෝ බද්දිලි වැ නමස්කාර කෙරෙත්.

- 23. යදි'මස්ස ලොකනාථස්ස චිරජ්ඣිස්සාම සාසනං
අනාගතමිහි අද්ධානෙ හෙස්සාම සමමුඛා ඉමං.
- 24. යථා මනුස්සා නදිං තරතනා පටිතිස්සං චිරජ්ඣිය
හෙට්ඨා තිස්සෙ ගභෙක්ඛාන උත්තරනතී මහානදිං.

25. එව'මෙව මයං සබ්බෙ යදි මුක්ඛාමි'මං ජිනං
අනාගතමිහි අද්ධානෙ හෙස්සාම සමමුඛා ඉමං.

26. තස්සා'හං වචනං සුක්ඛා භියොං වීක්ඛං පසාදධිං
උත්තරිං වතමධිට්ඨාසිං දසපාරමිපුරියා

27. සබ්බකුසුද්ධං ගවෙසනෙතා දනං දක්ඛා නරුක්ඛතමෙ
ඔභායාහං¹ මහාරජ්ජං පබ්බජිං තස්ස සන්තිකෙ

28. නගරං සොභවතී නාම සොහො නාමා'සි ධක්ඛියො
වසති තස්ස නගරෙ සමබුද්ධස්ස මහාකුලං.

29. බ්‍රාහ්මණො යකුද්දනො ව ආසි බුද්ධස්ස සො ජිතා
උත්තරා නාම ජනිකා කොණාගමනස්ස සක්ඛිනො

30. තිණි වස්සභස්සාති අගාරමච්ඡකි සො වසී
තුසිතසනතුසිත සනතුට්ඨා තයො පාසාදමුක්ඛමා

31. අනුතසොළසභස්සාති නාරියො සමලඛිනාතා
රුචිගතා නාම නාරි සල්වාහො² නාම අනුජො

32. තිමිකෙත වතුරො දිස්වා හස්සියානෙන නික්ඛමි
ජමාසං පධානවාරං අචරි පුරිසුත්තමො.

33. බ්‍රහ්මනා යාවිතො සනෙතා කොණාගමනො නාම නායකො
වත්ති වක්ඛං මහාවිරො මිගදයෙ නරුක්ඛමො.

34. භීයාසො³ උත්තරො නාම අහෙසුං අග්ගසාවකා
සොක්ඛො⁴ නාමුපට්ඨාකො කොණාගමනස්ස සක්ඛිනො

35. සමුද්දං ව උත්තරාවෙති⁵ අහෙසුං අග්ගසාවිකා
බොධි තස්ස භගවතො උදුමබරො'ති පවුචචති

- 1. ඔභාසීමං - සිමු.
- 2. සන්තධාවො - මනුප.
- 3. භියොංසො - මනුප.
- 4. සොච්චජො - සිමු. PTS.
- 5. උත්තරාවෙච - සිමු.

23. ඉදින් ඇපි මෙ ලෝභිමියන් ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම් හ.

24. යම් සේ ගහ තරණය කරන මිනිස්සු හමුයෙහි වූ තොට වැරද යට තොටැහි ගෙන මහගහ තරණය කෙරෙත් ද-

25. එසෙයින් මැ ඇපි සියලු දෙනමෝ මෙ බුදුන් හරමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම් හ.

26. මම ඔබ ගේ බස් අසා වැඩි තරම් කොට සිත පැහැදවීම් දස පැරැම් පුරනු සඳහා මත්තෙහි මුතාධිසානාය කෙළෙමි.

27. මම සඵඤ්ඤානාය සොයන්නෙමි නරොක්කම වූ බුදුන් කෙරෙහි දනක් දී මහරජය හැරපියා ඒ කොණාගමන බුදුන් වෙත පැවිදි වීමි.

28. ඒ කොණාගමන බුදුන් ගේ නගරය සොහවති නම් විය එහි සොහ නම් රජ කෙනෙක් වූහ. සම්බුදුන් ගේ මහත් වූ ඥතිකූලය එනුවර වීසි.

29. ප්‍රසිද්ධ වූ යඤ්ඤාන නම් බමුණු බුදුන් ගේ පියා විය. කොණාගමන ශාක්‍යන් වහන්සේ ගේ මවු තොමෝ උක්කරා නම් වූ යැ.

30. ඒ බුදුහු තුන් දහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි විසූහ. ඔබට තුමිත යැ සනතුමිත යැ සන්තුමිත යැයි උතුම් තුන් පහයෙක් වී.

31. මොනොවට සැරසුණු නො අඩු සොළොස් දහසක් පරිවාර ස්ත්‍රීහු වූහ. රුවිගනා නම් බිරිඳක් වූ යැ. සඤ්ඤා නම් පුත්‍රයෙක් වී.

32. පුරුෂොක්කම වූ ඒ මහසත් සතර පෙරනිමිති දක ඇත්-යානයෙකින් මහබිතික්මන් කෙළේ යැ. සමසක් මුළුල්ලෙහි ප්‍රධන්වියම් කෙළේ යි.

33. මහාවීර වූ නරොක්කම කොණාගමන බුදුහු මහබඹහු විසින් අසදනා ලදහු මුව ළැවහි දම්සක් පැවැත් වූහ.

34. කොණාගමන නම් ශාක්‍යන් වහන්සේට භියාස යැ උක්කර යැ යන නම් ඇති අගසවු දෙදෙනෙක් වූහ. සොඤ්ඤ නම් උපසඨායක තෙර කෙනෙක් වූහ.

35. සමුද්ද යැ උක්කරා යැ යි අගසැවි දෙදෙනෙක් වූහ. ඒ බුදුන් ගේ බොධිය 'දිඹුල්' යයි කියනු ලැබේ.

- 36. උග්ගො ව සොමදෙවො ව අහෙසුං අගගුපට්ඨකා සීවලා වො සාමා ව අහෙසුං අගගුපට්ඨිකා
- 37. උච්චතතනො සො බුද්ධො තිංසහත්ථසමුග්ගනො උකකාමුඛෙ යථා කමබු ඵං රංසීහි මණ්ඩනො
- 38. තිංසවසසහසසානි ආයු වීජ්ජති¹ තාවදෙ තාවතා තිට්ඨමානො සො තාරෙසි ජනතං බහුං.
- 39. ධම්මචෙතිං සමුසසිකා² ධම්මදුසසවිභුසිතං ධම්මපුප්ඵලං කතා නිබ්බුතො සො සසාවකො
- 40. මහාවීලාසො තසස ජනො සිරිධම්මප්පකාසනො සබ්බං සමනතරහිතං නනු රිතො සබ්බසඛාරා
- 41. කොණාගමනො සමබුද්ධො පබ්බතාරාමහි නිබ්බුතො ධාතුච්ඡාරිකං ආසී තෙසු තෙසු පදෙසතො³ති

කොණාගමන බුද්ධවංසො තෙවීසතිමො.

1. බුද්ධස්ස - සිමු.
 2. සමුස්සෙත්වා - මචී.

36. උග්‍ර යැ සොමදෙව යැ යි අග්‍රොපසායක යෝ දෙදෙනෙක් වූහ. සිවලා යැ සාමා යැ යි අග්‍රොපසායකීකාර දෙදෙනෙක් වූහ.

37. ඒ කොණාගමන බුදුහු උසින් තිස්ඊයන් උස්වූවාහු කඹුරු උදුනෙහි රන්තිකක් යම් සේ ද එසෙයින් රසින් සමලඛකෘත වූහ.

38. එකල්හි (සත්තට) තිස් දහසක් භවුරුදු ආයු විය. ඒ බුදුහු එතෙක් වැඩ සිටිමින් බොහෝ ජන සමූහයා සසර කැරින් නැර වූහ.

39. සිවසස් දහම් නැමැති පතාකායෙන් සැරසුණු සත්තිස් බොධි පාක්ෂික ධම් නැමැති සැය පිහිටුවා දහම් නැමැති මල්ගුල කොට ශ්‍රාවකයන් සහිත වූ ඒ බුදුහු පිරිනිවිය හ.

40. ඒ කොණාගමන බුදුරදුන් ගේ මහත් වූ සෘණිවිලාසයට පැමිණි ශ්‍රාවකජන තෙමේ ද ලොවුතුරු දහම් පැවැසූ ඒ බුදුහු ද යන සියල්ල අතුරු දහන් වී හැම සංස්කාර ධම්යෝ තුවප වූවාහු නො ද?

41. කොණාගමන සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ පච්ඡාරාමයෙහි පිරිනිවී සේක. ඒ බුදුන් ගේ ධාතු ඒ ඒ පෙදෙස්හි විසිරුණේ වී යයි.

තෙව්සිවන කොණාගමන බුද්ධවංශ යි.

24. කසසප බුද්ධවංසො

1. කොණාගමනය අපරෙත සමබුද්ධො දිපදුක්ඛමො කසසපො නාම නාමෙන ධම්මරාජා පහඬුසරො.
2. සඤ්ඤාධර්මං, කුලමූලං බහුං ච පානභොජනං.¹
දළාන ඤාචකෙ දුතං පුරුඤ්ඤාන මානසං.
උසභො'ව ආලකං හෙතවා පනෙතා සමෙධාධිමුක්ඛමං.
3. ධම්මවකකං පවතෙතනෙත කසසපෙ ලොකනායකෙ.
වීසතිකොට්ඨසහසානං පඨමා'භිසමයො අහු.
4. චතුමාසං යද් බුද්ධො ලොකෙ වරති වාරිකං
දසකොට්ඨසහසානං දුතියා'භිසමයො අහු.
5. යමකං විකුබ්බනං කචා ඤාණධාතුං පතිත්තධිං
පඤ්ඤාකොට්ඨසහසානං, තතියා'භි සමයො අහු.
6. සුධම්මදෙවපුරෙ රමම තස් ධම්මං පකාසධි
තීණි කොට්ඨසහසානි⁴ දෙව්නං බොධධි ජිනො.
7. නරදෙවසස යක්ඛසස අපරෙ ධම්මදෙසනෙ
ඵතෙසානං අභිසමයො⁵ ගණනාතො අසඬ්ඛියො⁶
8. තසාපි දෙවදෙවසස ඵකො ආසි සමාගමො
බීණාසවානං විමලානං සනතවිත්තානාදිනං.
9. වීසති භික්ඛුසහසානං තද් ආසි සමාගමො
අතික්ඛනරාගවත්තානං⁷ භිරිසිලෙන තාදිනං.
10. අහං තද් මාණවකො⁸ ජොතිපාලෙති විසසුතො
අජ්ඣායකො මනකධරො තිණ්ණං වෙදන'පාරගු.

1. සංජිත්දිකං - මනුප.	
2. බහුන්තපාන භොජනං - මජ්ඣ., බවිහන්ත- පාන භොජනං - මව්. බහුනාපාන භොජනං - PTS.	
3. පකාසධි - මව්.	7. අතික්ඛන්ත හවන්තානං - සාය., මජ්ඣ., අතික්ඛන්ත හවකංතානං - සිමු.,
4. සහස්සානං - සිමු., මජ්ඣ.	අතික්ඛන්ත හවන්තානං - PTS.
5. අභිසමයා - සිමු., මව්.	8. අහං තෙන සමයෙන - මව්.
6. අසඬ්ඛියා - සිමු., මව්.	

24. කාශ්‍යප බුද්ධචංශය

1. කොණාගමන බුදුන්ට මෑත භාගයෙහි චතුස්සත්‍යාවබෝධය කළ දවීපදෙකම වූ ප්‍රභාකර වූ නාමයෙන් කාශ්‍යප නම් ධර්මරාජයන් වහන්සේ-

2. හැරපියන ලද කුලගෙය ද බොහෝ ආහාරපාන ද යාවකයන්ට දන් දී සිත් පුරා ගොවුද සිදු වෘෂභයකු සෙයින් (ගෘහබන්ධන සිඳ) උතුම් වූ සමෙබාධියට පැමිණියහ.

3. කාශ්‍යප ලොකනායකයන් වහන්සේ දම්සක් පවත්වන කල්හි විසි කෙළදහසක් සත්තට පළමුවන ධර්මාභිසමය වී.

4. යම් කලෙකැ බුදුහු සිව්මසක් මුළුල්ලෙහි ලොවැ වාරිකායෙහි හැසුරුණු සේක් ද එකල්හි දස කෙළදහසක් සත්තට දෙවැනි අභිසමය වී.

5. යම් කලෙක යමක ප්‍රාතිනායකිය කොට සඵඤ්ඤාඤානායා ගේ සවභාවය පැවැසූ සේක් ද එකල්හි පස් කෙළදහසක් සත්තට තුන්වැනි ධර්මාභිසමය වී.

6. රමය වූ තාවතීංසභවනයෙහි සුධම්මා නම් දිව්‍යසභායෙහි වැඩහිඳ අභිධම්මය ප්‍රකාශ කළ සේක් ද එකල්හි බුදුහු තුන්කෙළ දහසක් දෙවියනට ධර්මාවබෝධය කර වූහ.

7. නරදෙව නම් යක්භට අන්‍ය වූ ධර්ම දෙශනායෙක්හි තෙල දෙව් මිත්‍රීසුන් ගේ අභිසමය ගණනින් අසඹාය වී.

8. ඒ දෙවොතිදෙව වූ කාශ්‍යප සඵඤ්ඤානායන් වහන්සේට ද විගත රාගාදිමල ඇති ශාන්ත සිත් ඇති කාදීගුණ ඇති ක්ෂිණාසුච්චයන්ගේ එක් සමාගමයෙක් වී.

9. එකල්හි ඉක්ම වූ රාගසතිනයන් ඇති චිරියෙන් හා සීලයෙන් හා සමාන වූ විසිදහසක් හික්ෂුන් ගේ සහනිපාතය වී.

10. මම් එසමයෙහි 'ජොතිපාල' යයි ප්‍රසිද්ධ වූ වෙද හදුරන වෙද මන්ත්‍ර ධරන්නා වූ ත්‍රිවෙදයන් ගේ පරතෙරට පැමිණි.

- 11. ලක්කණ ඉතිහාසෙ ව සධච්චෙ පාරමීං ගතො
භූමනනළිකෝ¹ කුසලො කතවීජ්ජා අනාවයො²
- 12. කසුපසු භගවතො සට්ඨකාරො නාමු'පට්ඨාකො
සඟාරවො සප්පතීසෙසා ගිඤ්චුතො තතියෙ ඵලෙ.
- 13. ආදය මං සට්ඨකාරො උපගඤ්ජේ කසුපං ජිනං
තසු ධම්මං සුඤ්ඤාන පබ්බජිං තසු සන්ධිකෙ.
- 13. ආරඬවිරියො හුක්ඛා වන්තාවන්තසු කොවිදෙ
න කවා'ඤ්ඤි පරිභායාමී සුරෙමී ජිනසාසනං.
- 15. යාවතා බුදුභණ්ණං නවධං ජිනසාසනං
සබ්බං ජරියාසුඤ්ඤාන සොභයිං ජිනසාසනං.
- 16. මම අවජරියං දිස්වා සො'පි බුද්ධො වියාකරි
ඉමමි භද්දකෙ කප්පෙ අයං බුද්ධො භවිස්සති.
- 17. අහු කපිලවනයා රමමා නිකම්ඤ්ඤා තථාගතො
පධානං පද්ඨික්ඛාන කඤ්ඤා දුක්කරකාරිකං.
- 18. අපපාලරුක්ඛමුලමිති නිසීදික්ඛා තථාගතො
තඤ්ඤා පායාසමග්ගසභ නෙරඤ්ජරමුපෙතිති.
- 19. නෙරඤ්ජරාය නිරමිති පායාසං පරිභුඤ්ජිය
පටියක්ඛවරමග්ගෙන බොධිමණ්ඩමුපෙතිති.
- 20. තතො පදකම්මං කඤ්ඤා බොධිමණ්ඩං නරුක්ඛරො⁴
අපරංජිතදානමිති බොධිපලපඤ්ඤාමුක්ඛමෙ
පලපඤ්ඤා නිසීදික්ඛා බුජ්ඣස්සති මහායසො.
- 21. ඉමස්ස ජනිකා මාතා මායා නාම භවිස්සති
පිතා සුඤ්ඤාදනො නාම අයං භෙසුති ගොතමො.
- 22. අනාසවා චිත්තාගා⁵ සන්තචිත්තා සමාහිතා,
කොලිතො උපතීසෙසා ව අග්ගා භෙසුන්ති සාවකා,
ආනන්දො නාමුපට්ඨාකො උපට්ඨස්සති තං ජිනං.

- 1. භූමිමන්තලික්කමෙ - සා., මව්.
- 2. අනාවයො - මව්.
- 3. ක්වචි - සා., මව්.; මජ්.
- 4. නරුක්ඛරො - සීඉ.
- 5. චිත්තමො - සීඉ.

11. ලක්ෂණශාස්ත්‍රයෙහි ද ඉතිහාසයෙහිද ස්වකීය බ්‍රාහ්මණ ධර්මයෙහි ද පරතෙරට පැමිණි භූමි පරික්ෂායෙහි හා ජ්‍යොතිශාස්ත්‍රයෙහි දක්ෂ වූ අභ්‍යාස කළ විද්‍යා ඇති අනුනවිද්‍යා ඇති මාණවක වීම්.

12. කාශ්‍යප භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ගෞරව සහිත වූ යටත් පැවැතුම් ඇති තුන්වැනි (අනාගාමී) ඵලය නිමිති කොට ක්ලෙශපරි- නිවීමක කළ සචිකාර නම් උපසාධකයෙක් වී.

13. ඒ සචිකාර තෙම මා ගෙන කාශ්‍යප බුදුන් කරා එළැඹියේ යැ, ඔබ ගේ දහම් අභා ඔබ සමීපයෙහි පැවිදි වීම්.

14. පටන් ගන්නා ලද වෙර ඇති වැ වතාවත්හි දක්ෂ වූයෙමි ශීලසමාධ්‍යාදි කිසි තැනෙක්හි නො පිරිහිණිමි බුදු සසුන පිරිමි.

15. නවාඩය ශාස්තෘශාසන සංඛ්‍යාත වූ යම් පමණ බුද්ධිභාෂිතයෙක් වෙයි ද එ හැම පුහුණු කොට බුදුසසුන හෙබැ වීම්.

16. ඒ කාශ්‍යප බුදුහු ද මාගේ ආශ්වය්‍යීය දූක 'මේ තෙම මේ හදුකල්පයෙහි බුදු වන්නේ යැ' යි විවරණ දුන් සේක.

17. එකල්හි තපාගත වූ බෝසත්හු රම්‍ය වූ කපිල නම් පුරයෙන් හික්ම ප්‍රධන්වීය්‍යීය වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට-

18. ඒ තපාගතයෝ අප්පල් නම් නුගරුක් මූල වැඩ හිද එහි දී කිරිපිඩු පිළිගෙන නිල්දලා ගංතෙරට පැමිණෙන්නා හ.

19. ඒ ජිනමාර වූ බෝසත්හු නිල්දලා ගංතෙර හිද කිරිපිඩු වළඳා දෙවියන් සැරසූ උතුම් මහින් බෝමුල කරා පැමිණෙන්නා හ.

20. ඉක්බිති අනුකර වූ මහසත්හු බෝමැඩ පැදැකුණු කොට මහා- යශස් ඇත්තාහු ඇසතු රුක්වුල්හි වැඩහිද සත්‍යාවබෝධය කරන්නාහ.

21. මොවුන්ගේ ජනික මවු තොමෝ මායා නම් වන්නී යැ. පිය තෙමේ සුඤ්ඤාන නම් වන්නේ යැ. මේ තෙම ගොතම නම් වන්නේ යි.

22. අනාසුච වූ චීතරාග වූ සත්හුන් සිත් ඇති අර්හත්ඵලසමාධි- යෙන් සමාහිත වූ කොලිත යැ උපතීසස යැ යන මොහු අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ. ආනන්ද නම් උපසාධක තෙර කෙනෙක් ඒ බුදුන්ට උපසාධන කරන්නාහ.

- 23. බෙමාඋපපලවණ්ණො ව අග්ගා භෙසසන්ති සාවිකා අනාසවා වීතරාගා සත්තවිත්තා සමාහිතා බොධි තසස භගවතො අසසඤ්චාති පද්ධවති.
- 24. විතො ව හස්ථාලවකො අග්ගා භෙසසනානු'පට්ඨකා උතරා නානුමානා ව අග්ගා භෙසසනානුපට්ඨිකා ආයු වසසනං තසස ගොතමසස යසසිනො.
- 25. ඉදං සුඤ්චාන වචනං අසමසස මහෙසිනො ආමොදිතා නරමරු බුද්ධබීජඤ්ඤරො අයං.
- 26. උතකුට්ඨිසද්ධං වතොන්ති අපොච්චොන්ති හසන්ති ව කතඤ්ජලී නමසසන්ති දසසහසසී සදෙවකා.
- 27. යදි'මසස ලොකනාථසස වීරජකිසසාම සාසනං. අනාගතමහි අද්ධානො භෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
- 28. යථා මනුසසා නදිං කරතතා පටිතිත්ථං වීරජකිය භෙට්ඨා තිඤ්ඤෙ ගභෙඤ්ඤාන උතරන්ති මහානදිං.
- 29. එව'මෙව මයං සබ්බෙ යදි මුඤ්ඤාමි'මං ජීනං අනාගතමහි අද්ධානො භෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
- 30. තසසා'පි වචනං සුඤ්චා හියොයා¹ විතො පසාදසිං උතරො² වතමධිට්ඨාසිං දසපාරමීඤ්ජරියා.
- 31. ඒවං අහං සංසරිත්වා පරිවජ්ජෙනො අනාවාරො³ දුකකරඤ්ඤා කතං මයහං බොධියා'යෙව කාරණා.
- 32. නගරං බාරාණසී නාම කිකිනාමා'සී ඛතතියො වසති තස්ථ නගරෙ සමබුද්ධසස මහාකුලං.
- 33. බ්‍රහමඤ්ඤො බ්‍රහමදතො ව ආසී බුද්ධසස සො පිතා ධනවති නාම ජනිකා⁴ කසපසස මහෙසිනො.
- 34. දුවෙ වසසසහසසානි අගාරමජකි සො වසී හංසො යසො සිරිනඤ්ඤ තයො පාසාදමුත්තමා.

- 1. හියො - මවි., මනුප.
- 2. උත්තරි - මජසං.
- 3. අනාවරං - මජසං.
- 4. මාතා ධනවති නාම - මවි., මනුප.

23. බෙමා යැ උපලවණණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රග්‍රාචිකා වන්නාහ. ඒ භාග්‍යවත්භූ ගේ බොධිය 'ඇසැතු' යයි කියනු ලැබේ.

24. චික්ක යැ හක්ඛාලවක යැ යන මොහු අග්‍රොපසායක වන්නාහ. උක්කරා යැ නඤ්ජානා යැ යන මොහු අග්‍රොපසායකා වන්නාහ. යශස්චී වූ ඒ ගෞතම බුදුන්ට සියක් හවුරුදු ආයු වන්නේ යි.

25. අසම වූ මහර්මීන් ගේ මෙ වදන් අසා දෙව මනුෂ්‍යයෝ 'මේ තෙම බුද්ධබිජාභිකුරයෙකැ' යි සතුටු වූවාහු,

26. ඔල්ටරසන් පවත්වති, අපොළුති, සිනහසෙති. දෙවියන් සහිත වූ දසදහස් ලෝධා වැසියෝ බද්දිලි වැ නමස්කාර කෙරෙත්.

27. ඉදින් ඇපි මේ ලෝභිමියන් ගේ සස්ත වරදමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම් හ.

28. යම්සේ ගහ තරණය කරන මිනිස්සු හමුයෙහි වූ නොට වැරද්ද යට තොටැහි ගෙන මහගහ තරණය කෙරෙත් ද -

29. එසෙයින් මැ ඇපි සියලු දෙනමෝ මෙ බුදුන් හරමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම් හ.

30. මම ඔබගේ බස් අසා වැඩි තරම් කොට සිත පැහැදවීම් දසපැරුම් පුරනු සඳහා මත්තෙහි චිතාධිෂ්ඨාන කෙළෙමි.

31. මෙසේ මම නො කටයුතු දුරුකෙරෙමින් සසර සැරිසරා (ඇවිද්දෙමි.) මා විසින් සමාක් සංඛොධිය මැ හෙතු කොට ගෙන දුෂ්කරක්‍රියා ද කරනලද.

32. එ බුදුන්ගේ නුවර බරණැස් නමැ. එහි කිකි නම් ක්ෂත්‍රියරජෙක් විය. එනුවර කාශ්‍යප සමාක්සම්බුද්ධයන්ගේ මහාඥාතිකුලය වාසය කෙළේ යි.

33. මහර්මී වූ කාශ්‍යප බුදුරජාණන් වහන්සේට ප්‍රසිද්ධ වූ බ්‍රහ්මදක්ක නම් බමුණු තෙමේ පියා විය. ධනවතී නම් බැමිණිය මාතෘ වූවා යැ.

34. ඒ බුදුහු දෙවාදහසක් ගිහිගෙයි විසූහ. භංස යැ යස යැ සිරිනඤ්ඤා යැ යන උතුම් වූ තුන් පහයෙක් වී.

35. මොනොවට සැරහුණු අටසාලිය් දහසක් පරිවාරස්ත්‍රීහු වූහ. සුනඤා නම් ප්‍රසිද්ධ ස්ත්‍රිය බිරිඳ වූ යැ, පුත්‍ර තෙමේ විජිතසේන නම්වී.

36. ඒ පුරුෂොත්තමයෝ සතර පෙරනිමිති දැක ප්‍රාසාදයෙන් මහබිතික්මන් කළහ. සතියක් මුළුල්ලෙහි ප්‍රධන්වීයඝ් කළහ.

37. මහාවීර වූ නරොත්තම වූ කාශ්‍යප ලොකනායකයන් වහන්සේ මහබඹහු විසින් අයදනාලදහු මිහදයෙහි වැඩහිඳ දම්සක් පැවැත්වූහ.

38. මහර්ෂි වූ කාශ්‍යපබුදුන්ට තිසස යැ භරණාඡ යැයි අගසවු දෙදෙනෙක් වූහ. සබ්බමිත්ත නම් තෙර කෙනෙක් උපසඨායක වූහ.

39. අනුලා යැ උරුවෙලා යැ යන අගසැව් දෙදෙනෙක් වූහ. ඒ බුදුන්ගේ බොධිය ‘නුගරුකැ’යි කියනුලැබේ.

40. සුමබ්බල යැ සථිකාර යැ යන අග්‍රොපසඨායක දෙදෙනෙක් වූහ. විජිතසෙනා යැ හද්ද යැ යන මොහු අග්‍රොපසඨායිකා වූහ.

41. ඒ බුදුහු උසින් විසිරියන් උස්වූහ. අහස්හි විදුලියක් සෙයින් ද ග්‍රහතාරකාවන් පිරිවැරූ සඳු මෙන් ද බැබැළුණහ.

42. ඒ මහර්ෂින්ට විසිවාදහසක් ආයු විය. ඒ බුදුහු එතෙක් කල් වැඩිවිමිත් බොහෝ ජනතාව සසරින් තැරවූහ.

43. දහම් නමැති විල් මවා සිල් ලැ විලෙවුන් දී (හිරිමතස්) දහම් මැ සළ හඳවා (සත්තිස්බොධිපාක්ෂික) දහම් මැ මල්දම් රචනා කොට-

44. ‘නිවන් පතන කිසි කෙනෙක් මා විසින් දක්වනලද අලභිකාරය දකිත්ව’යි මහජනයාට දහම්මුවා කැටපත පිහිටුවා-

45. සිල් නැමැති කස්ස (සැට්ටය) පෙරෙවා ධ්‍යාන නමැති කවචය බැඳ සමාතිසමාග්ඤාන සඤ්ඤාන වචීය පෙරෙවැ උතුම් වූ (වතුරඬ සමඤාගත වීයඝ් සඤ්ඤාන) සන්තාහය කොට-

46. සිහි නමැති ඵලකායුධය ද තියුණු වූ විදඹිනාඤාන නමැති කුන්තායුධය ද දී ක්ලෙසස සඝ් මර්දනය කරන ලොකොත්තරඤ්ඤය වූ මාච්ඡුඤ සඤ්ඤාන උත්තමබ්බය දී-

- 47. තෙව්ජ්ජ¹ භස්සනං දක්වා ආවෙලං චතුරො එලෙ ජලභිඤ්ඤාභරණං දක්වා ධර්මපුප්ඵලිකානං.
- 48. සඤ්ඤාමපඤ්ඤාධරණං² දක්වා පාපනිවාරණං මාපඤ්ඤා'භයං³ පුප්ඵං නිබ්බුතො සොසසාවකො,
- 49. එසො හි සම්මා සම්බුද්ධො අප්පමෙයොසා දුරාසදෙ එසොහි ධම්මරතනො සවාසනාතො එහිපසස්සකො.
- 50. එයො හි සඤ්ඤාතනො සුඤ්ඤාතනො අනුඤ්ඤාතො සබ්බං සමනතරහිතං නනු ඊතො සබ්බසඤ්ඤාරා.
- 51. සො කසපො ජීනවරො සක්ඛා සෙනව්‍යාරාමමහිනිබ්බුතො තස්ථෙ'ව තස්ස ජීනපුප්ඵො යොජනුබ්බධම්මිඤ්ඤාතො'ති.

කසප බුද්ධවංසො චතුර්විංසතිමො.

- 1. තෙ ව්ජ්ජ - සිමු.
- 2. සඤ්ඤාමපඤ්ඤාධරණං - සිමු.
- 3. මාපඤ්ඤාභයං - සිමු.

47. ත්‍රිවිද්‍යාමය අලංකාරණ දී සතර ඵලයන් වටංසක කොට ඡඩ්දහිඤ නමැති ආහරණ දී නවලොච්ඡතුරු දහම නමැති මල් පළඳනා කොට.

48. පව් වළහන සදහම් නමැති සේසත් දී අභයපුරයට යන සුලු අඡ්ඨාඛනමාඡ් පුඡ්ප මවා ඒ කාශ්‍යප බුදුහු ශ්‍රාවකයන් සහිත වැ පිරිනිවිඤහ.

49. පමණ නො කටහැකි වූ නො ගැටිය හැකි වූ සමාක්සමබුදුහු තුලුහු මැ යැ ස්වාඛ්‍යාත වූ ‘ඵව බලව’හි කිමට නිසි වූ දහමරුවන් ඵ මැ වෙයි.

50. අනුත්තර වූ සුපිලිපන් වූ සභුරුවන ඵ මැ වෙයි. ඵ හැම අතුරුදහන්වී. හැම සංස්කාරයෝ තුවඡ් නො ද?

51. ඡිනාත්තම වූ ඒ කාශ්‍යප බුදුහු සෙනව්‍යාරාමයෙහි පිරිනිවිඤහ, ඵහි මැ ඵබුදුන්ගේ ඡිනචුපය යොදුනක් උස් කොට බඳවන ලද යයි.

සුවිසි වන කාශ්‍යප බුද්ධවංශ යි.

ගෞතම බුද්ධවංශො

1. අභමේ'තරහි සමවුද්ධො¹ ගෞතමො සකාචඛසීනො²
පධානං පදහි'න්නාන පතො සභෙධාසිමු'ත්තමං.
2. බුහමුතා යාවිතො සතො ධම්මචකකං පවත්ඨිං
අට්ඨාරසනං කොට්ඨං පඨමා'හි සමයො අහු.
3. තතො පරඤ්ඤා දෙසෙනෙ නරමරුතං³ සමාගමෙ
ගණනාය න වත්තබ්බො දුතියා'හි සමයො අහු.
4. ඉධෙවා'හං එතරහි ඔවදිං මම⁴ අනුජං
ගණනාය න වත්තබ්බො තතියා'හි සමයො අහු.
5. එකො'ව⁵ සනතිපාතො මෙ සාවකානං මහෙසිනං
අධිඤ්ඤාසසනානං හික්ඛනාසී සමාගමො.
6. විරොචමානො විමලො හික්ඛසඤ්ඤා මජ්ඣගො
දදුමි පඤ්ඤං සබ්බං ඡේ'ව සබ්බකාමදෙ.
7. එලමා'කඛමානානං භවච්ඡඤ්ඤානං
වතුසවචං පකාසෙමි⁶ අනුකමපාය පාණිනං.
8. දසවීයසහසානං ධම්මාහිසමයො අහු
එකද්විතං අහිසමයො ගණනාතො දසධිවියො.
9. විජාරිකං බහුජ්ඣානං⁷ ඉදං චීනං සුද්දුලිතං
ඉධ මයහං සකාමුතිතො සාසනං සුවිසොධිතං.
10. අනාසවා විතරාගා සනතවිත්තා සමාහිතා
හික්ඛි'නෙක සතා සබ්බං පරිවාරෙ'න්ති මං සදු.
11. ඉදන්ති යෙ එතරහි ජහනති -මානුසං භවං
අප්පත්තමානසා සෙධො තෙ හික්ඛු විඤ්ඤාගරහිතා

1. අභං එතරහි බුද්ධො - සිමු.	5. එකොසි - මවි.
2. සකාචද්ධනො - මවි., සකාපුඛගවො - පු.	6. පකාසෙසි - සිමු.
3. නරදෙව - සිමු., සා., මජ්ඣ.	7. බහුජ්ඣානං - සිමු.
4. ධවදිස්සාමි - මවි.	

ගෞතම බුද්ධවංශය

1. මෙ දවස ශාක්‍යාකුල වඩනා ගෞතම නම් සම්බුදු වූ මම ප්‍රධන්-වීයා කොට උතුම් වූ සම්බොධියට පැමිණියෙමි.
2. මහඛ්‍යු විසින් අයදනාලද්‍රයෙමි දම්සක් පැවැත් වීමි. අටළොස් කෙළක් සත්තට ප්‍රථම ධර්මාවබෝධය වී.
3. ඉන් මෑතභාගයෙහිදී දිව්‍යමනුෂ්‍යසමාගමයෙහි (මධ්‍යලසුත්‍රය) දෙශනා කරන කල්හි ගණනින් නො කියයුතු දෙවමිනිස් කෙනෙකුන්ට දෙවැනි ධර්මාවබෝධය වී.
4. මෙ දවස මම මෙහිම මාගේ පුත්‍ර (රාහුල) හට අවවාද කෙළෙමි ද, එකල්හි ගණනින් නො කියයුතු සත්‍ය කෙනෙකුන්ට තුන්වැනි ධර්මා-භිසමය වී.
5. මට එක් මැ ශ්‍රාවකසන්තිපාතයෙක් වී, මහරම්භ වූ අධිතෙළෙස්සියක් ශ්‍රාවකභික්ෂුන්ගේ සමාගමය වී.
6. බුද්ධගීන් දීප්ත වූ විගතරාගාදිමල ඇති මම භික්ෂුසඛ්‍යාසමාගමයට පැමිණියෙමි සියලු කැමැති සැපත් එළවා සිතුමිණිඊවනක් සෙයින් පැතු හැම ලොච්චොවුතුරා සුවවෙසෙස් දෙමි.
7. ස්‍යානාපනතාදී චතුර්විධ ඵලය කැමැති වන්නා වූ භවතෘෂ්ණා භරතා කැමැති සත්තට අනුකම්පායෙන් සිච්ඡස් ප්‍රකාශ කෙරෙමි.
8. තිස්දහසක් සත්තට ධර්මාභිසමය විය. එක් දෙදෙනකුන් ආදීන්-ගේ වශයෙන් අභිසමය ගණනින් අසඛ්‍ය වී.
9. මෙකල්හි ශාක්‍යමුනි වූ මාවිසින් මොනොවට පච්ඡ කළ සඳන (දෙවිමිනිසුන් කෙරෙහි) පැතුරුණේ බොහෝදෙනා කෙරෙහි ප්‍රසිද්ධ වූයේ සමාදා වූයේ පරිපුණ් වූයේ හටගත් චෙඵල කුසුම් ඇත්තේ වී.
10. සියල්ලෝ අනාසුව වූ ජහවු රුග ඇති ශාක්‍ය සිත් ඇති සමාධියට පැමිණි නොයෙක් සියගණන් භික්ෂුහු හැම කල්හි මා පිරිවරා සිටිති.
11. දැන් මෙකල්හි රහත්ඵලයට නො පැමිණි සිත් ඇති ගෞතම වූ යමි කෙනෙක් මනුෂ්‍ය භවය භරතාහු ද, ඒ භික්ෂුහු තුවණැතියන් විසින් ගරභන ලද්දහ.

12. අරියඤ්ඤාසං මොමයන්තා සද්ධම්මරතා ජනා
බුජ්ඣන්ති සන්තිමනෙතා සංසාරසරිතා නරා.
13. නගරං කපිලවත්ථි මෙ රාජා සුඤ්ඤාදනො පිතා
මයහං ජනෙනතිකා මාතා මයා දෙවී'ති වුච්චති.

 14. එකුනතිංස වසානි අගාරමජ්ඣනං වසිං
රමෙචා සුරමෙචා සුභකො¹ තයො පාසාද මුක්ඛමා.
 15. වතතාරීස සහසානි නාරියො සමලඛිතතා
භද්දකච්චානා² නාම නාරී රාහුලො නාම අනුජො.
 16. නිමිනෙත වතුරො දිසා අසසයානෙන නිකඛිමිං
ජබ්බසං පධානවාරං අවරිං දුක්ඛරං අහං.
 17. බාරාණසියං ඉසිපතනෙ ජිනවක්ඛං පවත්තිතං³
අහං ගොතම සමබුද්ධො සරණො⁴ සබ්බපාණිනං.
 18. කොලීනො උපතියෙසා ව දෙභි භික්ඛු අග්ගසාවකා
ආනන්දො නාමු'පට්ඨාකො සන්තිකාවචරො මම.
 19. බෙමා උප්පලවණණො ව භික්ඛුනි අග්ග සාවිකා
විනෙතා ව හජාලවනො අග්ගපට්ඨාකු'පාසකා.
 20. උක්ඛරා නන්දමාතා ව අග්ගපට්ඨිකු'පාසිකා
අහං අසසන්මුලමිති පනෙතා සබ්බොධි මුක්ඛමං.
 21. බ්‍යාමප්පහා සද්ධ මයහං සොළසහ ඤ්චුග්ගතා⁵
අපං වසාසතං ආයු ඉදුනෙ'නරුති චිජ්ජති
තාවතා තිට්ඨමානො'හං තාරෙමි ජනනං බහුං.

1. සුවන්දනො කොකනුදො කො භුවො - සා.
2. යසොධරා - මවි. සා.
3. වක්ඛං පවත්තිතං මයා - සිමු.
4. සරණං - සිමු., මජ්ඣ., සා.
5. මුග්ගකො - සිමු.

12. හැම කල්හි දහමිහි ඇලුණු ජනයෝ ආයතීඅඡ්චාචිගිකමාචිය පසස්නාහු සිවුසස් ප්‍රතීවෙධ කෙරෙති. ස්මාතිමත් වූ ඒ මනුෂ්‍යයෝ සසර-සසුර තරණය කෙරෙත්,

13. මාගේ නගරය කපිලවාස්තු නමැ, පිය තෙමේ සුදෙවුන්රජ යැ. මාගේ ජනිකා වූ මවු තොමෝ මායා දෙවී නමැ'යි කියනු ලැබේ.

14. මම එකුන්තිස්වසක් ගිහිගෙයි වාසය කෙළෙමි. රච්ච යැ සුරච්ච යැ සුභ යැ යන උතුම් වූ තුන්පහයෙක් වී.

15. මොනවට සැරැහුණු සතලිස්දහසක් පරිවාරස්ත්‍රීහු වූහ. හඳු-කවචනා නම් ස්ත්‍රිය අගමෙහෙසුන් වී. පුත්‍ර තෙමේ රාහුල නම් වී.

16. සතර පෙර ගිලීනි දක අඟ්චයානයෙකින් අභිනිෂ්ක්‍රමණය කෙළෙමි. මම සවසක් දුෂ්කර වූ ප්‍රධන්වීයතී කෙළෙමි.

17. මවිසින් බරණැසැ ඉසිපතන්හි දී දම්සක් පවත්වන ලද්දේ යැ. ගෞතම බුද්ධ නම් වූ මම හැම සත්තට සරණ වෙමි..

18. කොලිත යැ උපතීසස යැ යන භික්ෂුහු දෙදෙන අගසව වෙති. මාගේ සනතිකා වචර වූ උපසථායක තෙමේ ආනඤ්ඤ නම් වෙයි.

19. බෙමා යැ උප්පලවණණා යැ යන භික්ෂුණිහු අගසැව් වෙති. චිත්ත යැ හස්සාලවක යැ යන මොහු අග්‍රොපසථායක වෙති.

20. උත්තරා යැ නඤ්ඤාතා යැ යන අගඋච්චු උචුසියෝ වෙත්. මම ඇසැතුබෝමුල්හි හිද උතුම් වූ සමයක් සමෙබ්බියට පැමිණියෙමි.

21. හැම කල්හි මාගේ ව්‍යාමප්‍රභාව සොළොස්රියන් උස්වැ නැඟිණ. දුන් මෙකල්හි අල්ප වූ වර්ෂ සියයෙක් ආයු පවත්නේ යි. එතෙක් කල් සිටිනා වූ මම බොහෝ ජනතාව තරවමි.

- 22. ධපසීඤ්ඤාන ධම්මකකං¹ පඤ්ඤං ජනබොධනං
අභමසීන වීරසෙසව සදධිං සාවකසමසතො
ඉධෙව පරිනිබ්බිසං අගභී'වාහාරසඹියා.
- 23. තානි ව අතුලතෙජානි ඉමානි ව දසබලානි ඉද්ධියො³
අයං ව ගුණධරවරදෙහො⁴ ද්වතතිංස ලක්ඛණවිච්ඡේතො⁵.
- 24. දසදිසා පභාසෙඤා සතරංසී'ව ජප්භා
සබ්බා සමතරභෙසසන්ති නත්ථ ඊතතා සබ්බසඛාරා'නි.

ගෞතම බුද්ධවංසො පඤ්ඤවච්ඡතිමො.

- 1. ධම්මොක්කං - සීවු.
- 2. අභමසී - සීවු.
- 3. ඉමානි ව දසබලානි ව - සීවු., ඉමානි ව යසබලානි ඉද්ධියො-සා., ඉමානි ව දසබලානි-බලානි - මජ්ඣ.
- 4. අයංවගුණධරදෙහො-සීවු., අභංගුණධාරණෙ දෙහො - සා., අය භුව ගුණධාරණො දෙහො - මජ්ඣ.
- 5. ද්වතතිංසවරලක්ඛණවිච්ඡේතො-මජ්ඣ.,සා ද්වතතිංසවර ලක්ඛණවිච්ඡේතො - සීවු.

22. පශ්චිමජනනාව ප්‍රබෝධ කරන දහමී නමැති දඬුවැටපහන තබා මම ද ශ්‍රාවක සබ්බසා සමග නොබෝ කලකින් මැ ඉක්කන ක්ෂයෙන් ගින්නක් සෙයින් මෙහි මැ පිරිනිවෙන්නෙමි.

23. ඒ අතුලාස වූ තෙජස්සු ද මෙ දග්ඛිධ කායබලයෝ ද සාද්ධීහු ද දෙකිස් මහපුරිස් ලකුණින් ගැවැසිගත් මේ උතුම් වූ ගුණධර දෙහය ද යන -

24. හිරුහු දසදිගුන් සෙයින් සවනක්රසින් (ලොව) හෙලි කොට උක්තප්‍රකාර වූ සියල්ලෝ අතුරුදහන් වන්නාහ. හැම සංස්කාරයෝ තුළු වූවාහු නු? යි.

පස්විසිවැනි ගෞතම බුද්ධවංශය යි.

බුද්ධපකිණ්ණක කණෙඩා

1. අපරිමෙයො ඉතො කපෙච චතුරො ආසුං විනායකා තණ්හඩකරො මෙධඩකරො අථො'පි සරණඩකරො දීපඩකරො ච සමබුද්ධො එකකප්පලනි තෙ ජිනා.
2. දීපඩකරස්ස අපරෙන කොණ්ඩකෙසුසු නාම නායකො එකො'ච එක කප්පමහි තාරෙසි ජනනං බහුං.
3. දීපඩකරස්ස භගවතො කොණ්ඩකෙසුසු ච සත්ථුතො එතෙසං අනතරා කප්පා ගණනාතො අසඩ්ඛියා.
4. කොණ්ඩකෙසුසු අපරෙන මඩගලො නාම නායකො තෙසමපි අනතරා කප්පා ගණනාතො අසඩ්ඛියා.
5. මඩගලො ච සුමනො ච රෙවතො සොහිතො මුනි තෙපි බුද්ධා එක කපෙච චක්ඛුමනෙහා පභඩ්ඛරා.
6. සොහිතස්ස අපරෙන අනොමදසී මහායසො තෙසමපි අනතරා කප්පා ගණනාතො අසඩ්ඛියා.
7. අනොමදසී පදුමො නාරදෙ චා'පි නායකො තෙ' පි බුද්ධා එකකපෙච තමනකාරකා මුනි.
8. නාරදස්ස අපරෙන පදුමුතරො නාම නායකො එකකප්පලනි උප්පනෙහා තාරෙසි ජනනං බහුං.
9. නාරදස්ස භගවතො පදුමුතරස්ස සත්ථුතො තෙසමපි අනතරා කප්පා ගණනාතො අසඩ්ඛියා.
10. කප්පසතසහස්සමහි එකො ආසි මහාමුනි පදුමුතරො ලොකවීදු ආහුනිනං පටිග්ගහො.
11. තිංසකප්පසහස්සමහි දුට්ඨො ආසුං විනායකා සුමෙධො ච සුජාතො ච ඔරතො පදුමුතරො¹

1. ධරසො පදුමුත්තරො - - සීඵු. ධරතො පදුමුත්තරො - සා.

බුද්ධ ප්‍රකීර්ණක කාණ්ඩය

1. මෙයින් පෙර අප්‍රමෙය කල්පයෙහි තණ්හකාර යැ මෙධකාර යැ යළි සරණකාර යැ දීපකාර යැ යන ඒ පස්මරුන් දිනු සතර බුදුවරයෝ වූහ.

2. දීපකාරබුදුන්ට මෑත භාගයෙහි කොණ්ඩිනාය නම් වූ එක් මෑ ලොකනායකයන් වහන්සේ එක් කපෙකැ බොහෝ ජනසමූහයා සසරින් එතෙර කරවූ සේක.

3. දීපකාර භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ද කොණ්ඩිනාය ශාස්තෘන් වහන්සේට ද යන මේ බුදුවරයන්ට අතුරු කල්පයෝ ගණනින් අසඹිය වූහ.

4. කොණ්ඩකපු බුදුන්ට මෑතභාගයෙහි මඩල නම් ලොකනායකයන් වහන්සේ ලොවැ පහළ වූහ. ඒ බුදුවරයන්ට ද අතරකල්පයෝ ගණනින් අසඹිය වූහ.

5. මඩල යැ සුමන යැ රෙවත යැ සොභිත යැ යන වක්ඡුර්මන් වූ ප්‍රභාකර වූ ඒ බුදුවරයෝ ද එක් කපෙකැ පහළ වූහ.

6. සොභිත නම් බුදුන්ට මෑත භාගයෙහි මහායශස්ක වූ අනොමදසී නම් බුදුහු ලොවැ පහළ වූහ. ඒ බුදුවරයන්ට ද අතරකල්පයෝ ගණනින් අසඹිය වූහ.

7. අනවමදර්ශී යැ පදුම යැ නාරද යැ යන ලොකනායක වූ කෙලෙස් අදුරු දුරු කළ ඒ තුන් බුද්ධමුනිහු ද එක් කපෙකැ පහළ වූහ.

8. නාරද බුදුන්ට මෑත භාගයෙහි පදුමිකර නම් ලොකනායකයන් වහන්සේ එක් කපෙකැ උපන්සේක් බොහෝ ජනතාව සසරින් තැරවූහ.

9. නාරද භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ද පදුමිකර ශාස්තෘන් වහන්සේට ද යන ඒ බුදුවරයන්ට අතරකල්පයෝ ගණනින් අසඹිය වූහ.

10. මෙයින් උක්ඡයක් වන කල්පයෙහි ආගන්තුකසන්කාරයන් පිළි ගන්නා වූ මහාමුනි වූ පදුමිකර නම් එක් සර්වඥ කෙනෙක් පහළ වූහ.

11. මෙයින් පෙර තිස්දහස් වන කල්පයෙහි පිඤ්චතුරා බුදුන්ට මෑත භාගයෙහි සුමෙධ යැ සුජාත යැ යන බුදුවරයෝ දෙදෙනෙක් පහළ වූහ.

- 12. අධාරයෙ කප්පයෙ තයො ආසුං විනායකා
පියදසී අප්පදසී ධම්මදසී ච නායකා
ඔරතො¹ ච සුජාතසස සම්බුද්ධා දභිපදුක්තමා.
- 13. චතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ එතො ආසි මහාමුනි
සිඬකො සො ලොකවිදු සප්පකතො අනුක්තරො.
- 14. දොනවුතෙ ඉතො කප්පෙ දුවෙ ආසුං විනායකා
තිසො ඵුසො ච සම්බුද්ධො අසමා අප්පට්ඨුග්ගලා.
- 15. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ විපසී නාම නායකො
සො පි බුද්ධො කාරුණිකො සතෙ මොවෙසි බකිනා.
- 16. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ දුවෙ ආසුං විනායකා
සිඬි ච චෙසසා චෙච අසමා අප්පට්ඨුග්ගලා.
- 17. ඉමඤ්චි භද්දකෙ කප්පෙ තයො ආසුං විනායකා
කකුසදො² කොණාගමනො කසපො වා පි නායකො
අන මෙතරහි සම්බුද්ධො මෙතෙතෙයො වා පි භෙසකි.
- 18. එතෙ පි පඤ්ච සම්බුද්ධා³ ධීරා ලොකානුකම්පකා
එතෙසං ධම්ම රාජුනං අඤ්ඤසං නෙක කොට්ඨං
ආචි කකිකාන නං මග්ගං නිබ්බුතා නෙ සසාවකා ති.

බුද්ධිපකිණිකකණෙධා නිට්ඨිතො.

- 1. ධරසො - සීඹු.
- 2. කුක්කුසන්ධො - සා.
- 3. එතෙපිමෙ පඤ්ච බුද්ධා - මජ්ඣ., සා. එතෙපි පඤ්ච බුද්ධා - සීඹු.

12. සුජාත බුදුන්ට මෑතභාගයෙහි අටලොස් වන කප්පියෙහි පියදසී යැ අසදසී යැ ධම්මදසී බුදුහු යැ යන සම්බුද්ධ වූ ද්විපදොක්තම වූ තුන් විනායකයන් වහන්සේ ලොවැ පහළවූහ.

13. මෙයින් සිවුඅනු වන කප්පි (කෙලෙස් ගඬ පැළීමෙහි) ශල්‍ය-කර්තෘ වූ අනුක්‍රම වූ ලොකවිදු වූ ඒ එක් මැ සිද්ධාන්තී නම් බුදුහු ලොවැ පහළවූහ.

14. මෙයින් දෙයානුවන කප්පි විනෝදනන් විනායනාය කරන කියා යැ චුසා යැ යන අසම වූ අප්‍රතිපුද්ගල වූ සම්බුදුවරු දෙදෙනෙක් වූහ.

15. මෙයින් එකානුවන කප්පි විපසී නම් ලොකනායකයන් වහන්සේ ලොවැ පහළවූහ. කාරුණික වූ ඒ බුදුහු ද සත්‍යයන් සංසාර බන්ධනයෙන් මුදුණු සේක.

16. මෙයින් එක්තිය වන කප්පි විනායක වූ සිඛි යැ වෙස්සභු යැ යන අසම වූ අප්‍රතිපුද්ගල වූ බුදුවරු දෙදෙනෙක් ලොවැ පහළ වූහ.

17. මේ මහාභද්‍රකල්පයෙහි කකුසන්ධි යැ කොණාගමන යැ කාශ්‍යප ලොකනායකයන් වහන්සේ යැ යි තුන් බුදු කෙනෙක් වූහ. මේ මෙකල්හි සම්බුද්ධයෙහි අනාගතයෙහි මෙමත්‍රෙය නම් බුදු කෙනෙක් ද ලොවැ පහළ වන්නාහ.

18. තෙල පස්බුදුවරු ද ධීරයහ, ලොවට අනුකම්පා ඇතියහ, උන් වහන්සේ මේ ධර්මරාජයන්ගේ ද අන්‍ය වූ නොයෙක් කෙළඟණන් බුදුවරයන්ගේ ද ඒ භියඹාණමාර්ගය ප්‍රකාශ කොට ශ්‍රාවකයන් සහිත වැ පිරිනිවිදාහ යි.

බුද්ධප්‍රකීර්ණක කාණ්ඩය නිමියේ යි.

ධාතුභාජනීය කථා

1. මහාගොතමො ජීනවරො කුසිනාරාය¹ නිබබුනො
ධාතු වීඤ්චිකං ආසි තෙසු තෙසු පදෙසනො.
2. එකො අජාතසත්තුසස එකො වෙසාලියාපුරෙ
එකො කපිලවත්තමහි එකො ව අප්පකප්පකො.
3. එකො ව රාමගාමමහි එකො ව වෙය්දීපකො
එකො පාවෙය්සකො මජ්ජෙ එකො ව කොසිනාරකො
4. කුඹ්බසස චූපං කාරෙසි බ්‍රාහ්මණො දෙණ සංඝයො
අඛකාරචූපං කාරෙසුං මොරියා කුට්ඨ මානසා
5. අට්ඨසාරීරිකා චූපා නවමො කුඹ්බෙකියො
අඛකාර චූපො දසමො තදෙව පතිට්ඨිනො.
6. එකා දයා තිදසපුරෙ එකා නාගපුරෙ අහු
එකා ගඤ්චාර වීසයෙ එකා කාලිඛකාරාජිනො^෪
7. වන්තාලීස සමාදන්තා කෙසා ලොමා ව සබ්බසො
දෙවා හරිංසු එකෙකං වකකවාළ පරමපරා.
8. මධුරායං හත්වනො පන්තො දණ්ඛකඤ්ච චීවරං
නිවාසනං කුසසරෙ පට්ඨකරණං කපිලවහයෙ.
9. පාටලිපුත්තනගරෙ කරකං කායබන්ධනං
වමපායමුද්දකසාට්ඨිකා උණ්ණලොමකඤ්ච කොසලො.

1. කුසිනාරාමමහි - සිමු., කුසිරාමමහි - මජ්ජ.
 උණ්චිසං තසෙසා දයා - අකඛකා වෙව ධාතුයො
 ෪. අසමභිනනා ඉමා සත්තං - සෙසා භිනනා ව ධාතුයො
 මහත්තා මුග්ග මත්තා ව - මජ්ජිමා භිනන තණ්ඨුකා
 මුද්දකා සාස පමත්තා - නානා වත්තා ව ධාතුයො

ධාතුභාජනීය කථා

1. (ශීලාදිගුණයෙන්) මහත් වූ ගෞතම නම් සච්ඡෙදයන් වහන්සේ කුසිනාරා නගරයෙහි පිරිනිවීයහ. (උන් වහන්සේගේ) ධාතුන් වහන්සේ ඒ ඒ පෙදෙස්හි පතළාහ.

2. එක් කොටසෙක් අජාතශත්‍රුගේ රාජධානියෙහි ද, එක් කොටසෙක් වීසල්පුරයෙහි ද, එක් කොටසෙක් කිඹුල්වත්හි ද, එක් කොටසෙක් අල්ලකප්ප නම් රටෙහි ද-

3. එක් කොටසෙක් රාමගමිහි ද, එක් කොටසෙක් වෙය්දවීපයෙහි ද, එක් කොටසෙක් පාවානුවරවැසි මලයයන් කෙරෙහි ද, එක් කොටසෙක් කුසිනාරා නුවරවැසි මලයයන් කෙරෙහි ද වී.

4. ද්‍රෝණ නම් බමුණු තෙම කුම්භස්තූපයක් කරවී. මොයඛියෝ තුටුසින් ඇතිවූ අභිගාරවෛත්‍යයක් කරවූහ.

5. ශාරීරිකස්ථූප අටෙකි. නවවැනි කුම්භස්තූපය ද දසවැනි අභිගාරවෛත්‍යය ද එකල්හි මැ පිහිටියේ යැ.

6. එක් දළදාවක් තිදස්පුරයෙහි ද එක් දළදාවක් නාගපුරයෙහි ද එක් දළදාවක් ගන්ධාරදේශයෙහි ද එක් දළදාවක් කලිභුරපුරයේ විජිතයෙහි ද වූ යැ.

7. සමසතලස් දන්තයෝ ද කෙස් ද ලොම් ද දෙවියෝ සක්වළ පරපුරින් සච්ඡකාරයෙන් එකෙක විසින් ගෙන ගියහ.

8. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පාත්‍රධාතු ද කොතුරුදඬු ද සිවුර ද මධුරායෙහි වෙයි, හදනාසිවුර කුසසර නම් තැන්හි වෙයි, පසතුරුණ කිඹුල්වත් පුරයෙහි වෙයි.

9. ඩබරාව ද කාබහන ද පැළලුප්තුවර වෙයි, දියසඵව වම්පානගරයෙහි ද උණුලොම්ද කොසොල්දන්වියෙහි ද වේ.

- 10. කාසාවඤ්ඤා චුභමලොකෙ වෙය්නං තිදසෙ පුරෙ
පාසාණකෙ පදං සෙට්ඨං යඤ්ඤාපි අචචුතිපදං
තිසීදනං අවනති පුරෙ රට්ඨං අත්ථරණං තද
- 11. අරණී ච මිථිලායං විදෙහෙ පරිසසාවනං
වාසි සුවිසරඤ්ඤා'පි ඉඤ්ජපතෙහෙ පුරෙ තද.
- 12. පරිකාරං අවසෙසං ජනපදෙ අපරන්තකෙ
පරිභුක්තඤ්ඤා මුත්තා අකංසු මනුජා තද.
- 13. ධාතු විජාරිකං ආසි ගොතමසා මහෙසිනො
පාණිනං අනුකම්පාය ආහු පොරාණිකා තද.

ධාතුභාෂ්‍යයකථා නිට්ඨිතා.

බුද්ධචංසො නිට්ඨිතො.

මහනතා සුවණණ වණණා ච - මුත්තා වණණාච මජ්ඣිමා

බුද්ධකා මඤ්ඤවණණාච - සොළස දෙණ මත්තිකා

මහනතා පඤ්ච නාලියො - නාලියො පඤ්ච මජ්ඣිමා

බුද්ධකා ජනාලී වෙච - එතා සබ්බා'පි ධාතුයො

උණහිසං සිහලෙ දීපෙ - චුභම ලොකෙ ච වාමකං

සිහලෙ දකඛිණකඨංච - සබ්බා පෙතා පතිට්ඨිතා'ති

1 වජිරායං--PTS

2 මඤ්චපුරෙ-සිමු

3 කාසාවා, චුභමලොකෙ, ච - මජ්ඣං, කාසාවකං චුභමලොකෙ - සා

ඉමා ග්‍රාථායො මරමිච්ච පොඤ්ඤා දිසුන්ති.

සිහල පොඤ්ඤා නස්සී.

10. එකල්හි කසාවත බඹලෙව්හි ද හිස්වෙළුම තිදස් පුරයෙහි ද නිසදුන්සිවුර අවන්තිපුරයෙහි ද අතුරුණ කුරුරටෙහි ද පිහිටියේ ය.

11. අරණිය (ගිනිගානාදණ්ඩ) මිටිලායෙහි ද පෙරහන විදෙහයෙහි ද වාසි හා හිදිගුළු හා ඉදිපත්නුවරෙහි ද පිහිටියේ යැ.

12. එකල්හි මිහිස්සු බුදුන් විසින් වළඳනාලද සෙසු පිරිකර අපරාත්තජනපදයෙහි පිහිටුවාලූහ.

13. මෙසෙයින් සත්තට අනුකම්පා පිණිස මහර්ෂි චූ් ගෞතම-සච්ඤයන් වහන්සේගේ ධාතුන්ගේ පැතිරීම වී යයි එකල පෞරාණිකා-වායූයෝ කීවාහු ය.

ධාතුභාජනීය කථා නිමි.
බුද්ධවංශය නිමියේ යි.

චරිතාපිටක පාලි

වරියාපිටකපාලී

නමො තසස භගවතො අරහතො
සමමාසමබුද්ධසස

1. දුනපාරමිතා

අකිත්ති වරියං

1. කපෙච සතසහසෙස චතුරො ච අසඬිටියෙ¹
එත්තනරෙ යං වරිතං සඬං තං බොධිපාවනං.
2. අතීතකපෙච වරිතං යපඬිතා භවාහවෙ
ඉමමභී කපෙච වරිතං පචකඬිසං සුඤ්ඤාභී මෙ.
3. යද අහං බුහාරඤ්ඤ සුඤ්ඤා විපින කානනෙ²
අපෙක්ඛාගහෙතා³ විහාරාමී අකිත්ති නාම තාපසො.
4. තද මං තපතෙජෙන සතතෙතො තිදිවාධිභු⁴
ධාරතොතො බ්‍රාහ්මණච ඡණං භික්ඛාය මංඋපාගමී.
5. පචනා ආහතං⁵ ප ඡණං අනලඤ්ඤ අලාභිකං
මම දොරෙ ඬිතං දිසවා සකටාගෙන ආකිරි.
6. තසස දතානහං ප ඡණං නිකකුජ්ජනාන භාජනං
පුනෙසනං ජහිතාන පාවිසිං ප ඡණංසාලකං.
7. දුතියමි තතියමි උපගඤ්ඤි මමනභීකං
අකමිටො අනොලගො ඵචමෙචමද්දසහං.
8. න මෙ තප්පවයා අත්ථි සරිරඤ්ඤි විචණණියං
පිතිසුඬෙන රතියා විතීනාමෙමී තං දිවං.

1. අසඬිටියා - සිඵු
2. විජන - සිං, විචන - සා
3. අපෙක්ඛා ගාහෙතා මජ්ඣ. PTS.

4. තිදිවාධිභු, ඵු - මජ්ඣ. ප.
5. ආහටං - සා. PTS.

වරියාපිටක පාලි

ඒ හඟවත් අහිත් සමාස් සම්මාසම්බුදුරජාණන්
වහන්සේට නමස්කාර වේවා

1. දනපාරමිතාව

අකීර්ති වයභාව

1. සාරා සඤ්ඤා කල්ප ලක්ෂණයක් තුළ (අප මහ බෝසතුන්ගේ) යම් වරියාවක් වූ නම් ඒ සියල්ල සමාස් සම්බෝධය හෙවත් සර්වඥතා-ඥනය මුහුදුරු වනු විය.

2. ඉකුත්වූ (සාරාසඤ්ඤා කල්පලක්ෂ සඤ්ඤාත) කල්පයෙහි කුදු මහත් හවයෙහි පුරුදු කරන ලද දනාදි ප්‍රතිපත්තිය හැර පියා මේ හදුකල්පයෙහි වරිතය කියමි. (ශාරිපුත්‍රය) මාගේ වචනය අසව,

3. යම් කලෙක මම අකීර්ති නම් තවුස් ව ඉපිද ජනසඤ්ඤාර රහිත වූ කරගසින් ගහන වූ මහවනයෙහි පිවිස වාසය කෙළෙමි ද,

4. එකල මාගේ තවුස් කෙදින් තැවුණු සක්දෙව රජකෙම බමුණු වෙස් ධරමින් පිඬු පිණස මා වෙත එළඹ සිටියේ ය.

5. පවතින් අඹුළු තෙල් ලුණු නැති (දීසු) කරකොළ මාගේ දෙර සිටියහු දැක භාජනයෙන් ගෙන (තමහට ඉතිරි නොකොට) ඔහට දිනිමි.

6. මම සක්දෙව රජහට කරකොළ දී භාජනය යටිකුරු කොට තබා නැවත (එදවස) අහර නොසොයා පන්සලට පිවිසියෙමි.

7. දෙවන තෙවන දවස්හි දු හේ මා වෙත එළැඹියේ ය. මම මසුරු බැවින් නො සැලුණෙමි ලොහයෙන් නොලැගුණෙමි එසෙයින් මැ දිනිමි.

8. ඒ දනහෙතෙයෙන් මාගේ ශරීරයෙහි විරූප බවෙක් නැති. දන්දීමෙන් ඇති වූ ප්‍රීති සුඛයෙන් හා අභිරතියෙන් එ තුන් දවස ඉක්මවිමි.

- 9. යදි මාසඉච්ච දො මාසං දකඛිණෙයාං වරං ලභෙ අකම්පිතො අනොච්චිතො දදෙයාං දනච්ඡිකමං.
- 10. න තසස දනං දදමානො යසං ලාභඤ්ච පස්සිං සබ්බඤ්ඤනං පස්සානො තාති කම්මාති ආවරිනති.

අකිත්ති වරියං පටමං.

2. සබ්බ වරියං

- 11. පුනාපරං යද හොමි බ්‍රාහ්මණො සබ්බසම්මයො මහාසම්මද්දං තරිකුකාමො උපගච්ඡාමි පටිනං.¹
- 12. තස්සද්දසාමි පටිපටේ සයමභුං අපරාජිතං කතතාරද්ධානං¹ පටිපනතං තතතාය කඨිනභුමියා.
- 13. තමහං පටිපටේ දිස්වා ඉමමස්සං විචිතතයි. ඉදං² ඛෙත්තං අනුප්පත්තං පුඤ්ඤකාමසස ජනතුනො.
- 14. යථාපි³ කසසකො පුරිසො ඛෙත්තං දිස්වා මහාගමං.⁴ තස්ස ඛිජං න රොපෙති න ඉසා ධරෙඤ්ඤන අස්සිකො.
- 15. එවමෙවාහං පුඤ්ඤකාමො දිස්වා ඛෙත්තං වරුක්කමං යදි තස්ස කාරං න කරොමි නාහං පුඤ්ඤන අස්සිකො.
- 16. යථා අමච්චො මුද්දිකාමො රඤ්ඤඤ අනෙත පුරෙ ජනෙ න දෙති තෙසං ධනධරෙඤ්ඤං මුද්දිතො පරිභායති.
- 17. එවමෙවාහං පුඤ්ඤකාමො විපුලං දිස්වාන දකඛිණං යදි තසස දනං න දදමි පරිභායිස්සාමි පුඤ්ඤතො
- 18. එවාහං චිත්තසිත්වාන ඔරොහිත්වා උපාහනා තසස පාදති වජ්ඣිත්වා අද්ධිං ජනතුපාහනා
- 19. තෙනෙවාහං සතගුණතො සුමුමාලො සුඛෙධිතො අපිච දනං පරිපුරෙතො එවං තසස අද්දසහනති

සබ්බවරියං දුකියං.

1. කතතාරද්ධානං - මජ්ඣ.	3. යථා - මජ්ඣ.
කතතාරමද්ධානං - සා.	4. මහාරාමං - සා.
2. ඉමං - සා.	5. ඛෙත්තං - සා.

9. ඉදින් යම් හෙයෙකින් (ගුණයෙන්) උතුම් වූ දක්ෂිණාර්භ කෙනකුන් ලබම නම් මසකුදු දෙමසකුදු නො සැලෙනුයෙමි නො පසුබස්නෙමි උතුම් වූ දනය දෙමි.

10. එ සක්දෙව් රජුට දන් දෙනුයෙමි යස පිරිවර සම්පත් හෝ (වක්‍රවර්තී සම්පත් ආදී වූ) ලාභයක් හෝ නො පැතීම්. වැළී, බුදුබව පතනු යෙමි ඒ දනමය පින්කම් කෙළෙමි යි.

පළමුවන අකීර්ති වයභාව යි.

2. සඩ්ධ වයභාව

11. තවද අතීකුදු වරිතයක් කියමි. (එද අසව) යම් කලෙක (මම) සඩ්ධ නම් බ්‍රාහ්මණ වීම ද එකල (සාර්ණහුමිය කරා යන්නට) මහමුහුදෙන් එතරවනු කැමැත්තෙමි පටුන බලා ගියෙමි.

12. එ පෙරමහ ගිමිත්ත තැවුණු රථ බිමිහි වූ කතර අදන්මගට පිළිපත් සවයම්හු වූ අපරාජිත වූ පසේ බුදු කෙනකුන් වහන්සේ දිට්මි.

13. මම එසේ පෙරමහ එන එ පසේබුදුන් දක, මෙකරුණ සිතුවෙමි. පින් කැමතියාහට පින් කෙතක් ලැබුණේ යි කියා යි.

14. යම් සේ ගොවිපුරුෂයෙක් මහත් වූ අස්වනු ලැබෙන විපුල වූ භෞඵලදයක කෙතක් දක එහි බිජුවට නො වපුරා නම් ඒ ගොවියා ධාන්‍ය කැමැතියෙක් නො වෙද.

15. එ පරිද්දෙන් ම පින් කැමැති වූ මම පින් කෙත් අතුරින් අතීගයින් උතුම් වූ (ආයභිශ්‍රාවකයන්ගෙන්) අග්‍ර වූ පසේබුදු කෙනකුන් වන පින්කෙතක් දක උන් වහන්සේට පූජාසත්කාර නො කෙරෙමි නම් මම පින් කැමැතියෙමි නො වෙමි.

16. යම්සේ රාජමුද්‍රාධිකාර පදවිධර අමාත්‍යයෙක් හෝ සෙනාපතියෙක් හෝ ඇතොවුරෙහි ද ඉන් පිටත බලකායාදීන් කෙරෙහි ද රාජානුශාසනය පරිද්දෙන් නො පිළිපදී ද ඔවුනට ධන ධාන්‍ය නොදේ ද හෙතෙම එම මුද්‍රාධිකාර ධුරයෙන් පිරිහේ.

17. එපරිද්දෙන් මම ද පින් කැමැතියෙමි උදර වූ දක්ෂිණාර්භයකු දක ඉදින් ඔබට දන් නොදෙමි නම් පුණ්‍යඵලයෙන් ද පිරිහෙමි.

18. මම මෙසේ සිතා (දුරදීම) වහන්සඟළ මුදුගෙන ඒ පසේබුදුන් වහන්සේගේ පා වැද (උන්වහන්සේට) පත්කුඩය සහ වහන්සඟළ ද දිනිමි.

19. සඩ්ධ බ්‍ර භමණ වූ මම (ඒ පසේබුදුන්ට වඩා එකල) සියුමැලි ව සුවසේ වැඩි සිටියෙමි. එසේ වුව ද මාගේ දනපාරමිතාව පුරනුයෙමි මෙසේ උන්වහන්සේට ජත්‍රොපාභනය දිනිමි යි.

ඉදවන සඩ්ධ බ්‍රාහ්මණවයභාව යි.

3. කුරුධම්මවරිය.

- 20. පුනාපරං යද හොමී ඉඤ්ජොසා¹ පුරුත්තමෙ රාජා ධනඤ්ඤොසො නාම කුසලෙ² දස පුපාගතො.
- 21. කාලිඛනී රඤ්චියයා බ්‍රාහ්මණා උපගඤ්ඤුමං ආයාචුං මං හතීනාගං ධඤ්ඤං මඛලසමෙතං.
- 22. අවුට්ඨිකො ජනපදෙ දුඛිකොඛා ජාතකො මහා දද්ධි පවරං නාගං නීලං අඤ්ඤානසව්ඤ්ඤං.
- 23. න මෙ යාවකමනුසංකෙ පටිකෙඛපො අනුච්චවො මා මෙ හිජ්ජ සමාදානං දසසාමී විපුලං ගජං.
- 24. නාගං ගහෙඤා යොණ්ඩාය හිඛකාරෙ රතනාමයෙ ජලං හඤ්ඤ ආකිරිඤා බ්‍රාහ්මණානං අදං ගජං.
- 25. තසස නාගෙ පදිනනමහි අමාචා එතදබ්‍රාචුං කීනානු තුයහං වරං නාගං යාවකානං පදසසසි.
- 26. ධඤ්ඤං මඛලසමපනනං සඛගාමට්ඨජයුත්තමං තසමී නාගෙ පදිනනමහි කීනන රජ්ජං⁴ කරිසසති.
- 27. රජ්ජමෙ මෙ දදෙ සඛබ්බං සරිරං දජ්ජමත්තනො සඛබ්බඤ්ඤානං පියං මයහං තසමා නාගං අදසහන්තී⁵

කුරුධම්මවරිය. තතියං.

4. මහාසුදස්සනවරිය.

- 28. කුසාවතීමහි නගරෙ යද ආසිං මහීපති මහාසුදස්සනො නාම චකකවතති මහඛබ්බලො.
- 29. තඤ්ඤානං⁶ දිවසෙ තිකඛනතුං සොසාමපමී තහිං තහිං කො කිං ඉච්චති පඤ්ඤති කසස කිං දියතු ධනං.

1. ඉඤ්ජනෙත - සිඳු.	4. කුරුරාජ - මජ්ඣ.
2. කුසලෙහී - සාය.	5. තදහං - පු.
3. කලිඛන - මජ්ඣ.	

3. කුරුධමම වරියාව

20. තවද අනෙකුදු වරියාවක් කියමි. යම් කලෙක (මම කුරුච්ච) උතුම් වූ ඉදිපත් නුවර දනාදී වූ දස පින් කිරිය වතින් හෙවත් දඹකුඟල කර්මපථයෙන් යුක්ත වූ ධනඤ්ජය නම් රජ වූයෙමි ද.

21, 22. එකල බමුණෝ (අට දෙනෙක්) කලිඟු රටින් මා වෙත පැමිණියාහු ය. ධනාස ලක්ෂණ සම්පන්න වූ මඛල සමූහ හඤ්ජරාජයා මාගෙන් ඉල්ලූහ. කලිඟු ජනපදය වැසි නැත්තේ ය, දුර්භික්ෂ ඇත්තේ ය, සාදුක් ඇත්තේ ය. එ හෙයින් උතුම් වූ නීලවර්ණ වූ අඤ්ජන හඤ්ජරාජයා අපට දුන මැනවයි අයැද සිටියහ.

23. යාවක ජනයා මා කරා පැමිණ යමක් ඉල්ලූ කල ඒ ප්‍රතික්ෂේප කිරීම මට නො හිසි වෙයි. මාගේ පාරමිතාසමාදානය නො බිඳේව යි මහත් වූ මේ මඛල හඤ්ජරාජයා දෙමි.

24. ඇත්රජු සොඬින් ගෙන රන් මුවා කෙණ්ඩියෙන් අතපැන් එව ඇත් රජු බමුණන්ට දිනිමි.

25, 26. ඒ හඤ්ජ රාජයා දුන් කල්හි ඇමැතියෝ මෙසේ කීහු. ධනාස වූ මඛල ලක්ෂණ සම්පන්න වූ සඬග්‍රාම විජයෙහි ප්‍රධාන වූ තොපගේ උතුම් ඇත්රජු කවර හෙයින් දුන්නහු ද, ඒ ඇතු දුන් කල්හි තොපගේ රාජ්‍යය කුමක් කරන්නේ ද.

27. මා ගේ මේ සිය ශරීරය ද දෙමි, සියලු ශරීරය ද දෙමි. සඬඤ්ජාඤ්ජනය මට ප්‍රියවෙයි. එ බැවින් මම හඤ්ජරාජයා දිනිමි යි.

තෙවන කුරුධර්ම චරිත යි.

4. මහාසුදස්සන වරියාව

28. යම් කලෙක (මම) කුසාවතී නුවර මහත් වූ බල ඇති මහාසුදර්ශන නම් සක්විති රජ වූ යෙමි ද,

29. ඒ නුවරදී මම ඒ ඒ තැන්හි දවසට තුන් වරක් බෙර පියවී කර වීමි. එකල්හි (බ්‍රාහ්මණාදීන් අතුරෙන්) කවරෙක් කුමක් කැමැති වෙ ද, කුමක් පතා ද, කවරක්හට කවර ධනයක් මා විසින් දෙනු ලැබෙ ද,

- 30. කො ජාතකො කො තසිතො කො මාලං කො වීලෙපනං නානාරක්ඛාති වස්ථානි කො නග්ගො පරිද්භිසසති.
- 31. කො පථෙ ජතනමාදෙති කො පාහනා මුදු සුභා ඉති සායඤ්ච පාතො ව සොසාපෙමි තභිං තභිං.
- 32. න තං දසසු යානෙසු න පි¹ යානසතෙසු වා අනෙකසතයානෙසු පටියතං යාවකෙ ධනං.
- 33. දිවා වා යදිවා රතති. යදි එති වණ්ඛබ්බකො ලද්ධා යදිවජකං හොගං සුරහස්ථාව ගචජති.
- 34. එවරුපං මහාදනං අදසිං යාවජ්චිකං නපාහං දෙසසං ධනං දමමි නපි නස්ථි නිවයො මයි.
- 35. යථා'පි ආතුරො නාම රොගතො පරිමුක්ඛියා ධනෙන වෙජ්ජං තපෙසන්ධා රොගතො ජරිවුචති.
- 36. තථෙවාහං ජාතමානො පරිසුරෙකුමසෙසකො උනමනං සුරයිකුං දෙමි දනං වණ්ඛබ්බකෙ තිරාලයො අපච්චාසො සම්බොධිමනුපකභියාති.

මහාසුදස්සනමරියං වතුස්.

5. මහාගොවිඤ්ඤ වරියං

- 37. පුනාපරං යද හොමි සකඛ රාජපුරොහිතො පුජිතො නරදෙවෙහි මහාගොවිඤ්ඤාභමණො.
- 38. තදහං සකඛරජෙජසු යං මෙ ආසි උපායනං තෙන දෙමි මහාදනං අනක්ඛාහං² සාගරුපමං.
- 39. න මෙ දෙසසං ධනං ධණ්ණං නපි නස්ථි නිවයො මයි සබ්බඤ්ඤතං පියං මයහං තස්මා දෙමි වරං ධනන්ති.

මහාගොවිඤ්ඤ වරියං පඤ්චමං.

1. නභි - සායා. 2. අකෙබාබහං සිචු - මජ්ජ - අවජං - පු

30. කවරෙක් සාදුක් ඇත්තේ ද කවරෙක් පවස් ඇත්තේ ද, කවරෙක් මල්දම් කැමැත්තේ ද, නග්න වූ කවරෙක් නානා වර්ණයෙන් රඳනා ලද වස්ත්‍රයන් හඳිනූ කැමැති වේ ද.

31. කවර මගියෙක් මගදී (වැසි සුළං අවටෙන් වැළකීම පිණිස) ජත්‍රයක් රිසි වේ ද, කවරෙක් හොබනා වූ මොලොක් වූ පාවහන් රිසි වේ දැයි උදය දවල් සවස ඒ ඒ තැන මෙසේ සෝෂණය කරවීම්.

32. (එසේ) ඒ දනය දස තැනක සියක් තැනක හෝ නො වෙයි. වැළිදු නොයෙක් සිය ගණන් තන්මී යාවකයන් උදෙසා ධනය පිළියෙළ කරන ලද්දේ යි.

33. ඉදින් දහවල වෙවයි රාත්‍රියෙහි වෙවයි යාවක ජනයා පැමිණේ නම් කැමති පරිද්දෙන් වස්තුව ලැබ ගෙන (පිරුණු) අත් ඇතිව මැ යෙයි.

34. දිවි ඇති තාක් ම මෙබඳු මහදන් දිනීම්. මට අප්‍රිය වූ අමනාප වූ වස්තුවක් මම නො දෙමි. මා සමීපයෙහි වස්තු රැස්කිරීමෙක් නැත්තේ ද නො වේ.

35. යමසේ රෝගී වූ පුරුෂයෙක් එම රෝදුකින් මිදෙනු පිණිස ධනයෙන් වෙදහු සතුටු කොට විධි වූ පරිද්දෙන් (පිළිපැදීමෙන්) රොගයෙන් මිදේ ද,

36. එ පරිද්දෙන් ම මම ඒ දන්තෙම නිරවශෙෂ වශයෙන් (සක්‍රයන්ගේ අදහස්) සපුරන පිණිස අඩුසිත පිරිමට යාවකජනයාට දන් දෙමි. එ ද අපේක්ෂා රහිතව කිසිවකුදු නො පතමින් හුදෙක් සර්වඥතාඥනය අවබෝධ කරගැනීමට දෙමි.

සතරවන මහා සුදර්ශන වරියා යි.

5. මහාගොවින්ද වරියාව

37. තවද අනික් වරියාවක් කියමි: යම් කලෙක මම සත් රජුන්ට පුරෝහිත වූ සියලු රජුන් විසින් පුදනු ලැබූ මහාගොවින්ද නම් බ්‍රාහ්මණ වූයෙම ද,

38. එකල සත්රජයෙහි (රජුන්) මට එළවන ලද යම් පඬුරෙක් වී ද, එයින් මම (කිසිවකු විසින්) ඇළලිය නො හැකි සාගරය වැනි වූ මහා දනයක් දිනීම්.

39. මට ධන ධාන්‍යය ද අප්‍රිය නො වෙයි. මා ගේ වස්තු රැස් කිරීමෙක් නැත්තේ ද නො වෙයි. සර්වඥතාඥනය (එ ධනධාන්‍යයට) වඩා මට ප්‍රිය වෙයි. එහෙයින් උතුම් වූ ධනය දෙමි.

පස්වන මහාගොවින්ද වරියා යි.

6. නිමිරාජ වරිය.

- 40. පුනාපරං යද හොමී මිථිලායං පුරුක්කමෙ
නිමී නාම මහාරාජා පණ්ඩිතො කුසලකීකො.
- 41. තදහං මාපයිකාන වතුසාලං¹ වතුමලුබං.
තස්ස දනං පවකෙසිං මිගපකඛිනරාදිනං.
- 42. අච්ඡාදනඤ්ච සයනඤ්ච අන්තං පානාඤ්ච හොජනං.
අබ්බොවජ්ඣනං කරිකානං මහාදනං පවත්තයිං.
- 43. යථාපි ජෙවකො සාමී. ධනහෙතුමුපාගතො
කායෙන වාචා මනසා ආරාධනියමෙසති.
- 44. තථෙචාහං සබ්බභවෙ පරියෙසිසාමී බොධිජං.
දුනෙන සකෙත තපෙපඤා ඉච්ඡාමී බොධිමුක්කමන්ති.

නිමිරාජවරියං ජට්ඨමං.

7. වඤ්ඤාමාර වරිය.

- 45. පුනාපරං යද හොමී එකරාජසා අත්‍රජො
නගරෙ පුප්ඵවතියා කුමාරො වඤ්ඤවිභයො.
- 46. තදහං යජනා මුක්කො භික්ඛනො යඤ්ඤවාටතො²
සංවෙගං ජනයිකානං මහාදනං පවත්තයිං.
- 47. නාහං පිචාමී බාදමී නපි භුඤ්ජාමී හොජනං.
දකඛිණෙයො අදානානං³ අපි ජප්පඤ්ච රත්තියො.
- 48. යථාපි වාණිජො නාම කකාන හණ්ඩසඤ්ඤයං.
යස්ස ලාභො මහා භොති තස්ස තං හරති හණ්ඩකං.
- 49. තථෙච සකභුත්තාපි⁴ පරෙ දිනනං මහප්ඵලං.
තස්මා පරසා දුතබ්බං සත්භාගො හච්ඡසති.
- 50. ඒතමස්ඵවසං ඤ්ඤවා දෙමී දනං හවාහවෙ
න පටීකකමාමී දනතො සෙ ඛොධිමනුපත්තියති.

වඤ්ඤාමාරවරියං සත්තමං.

1. වතුසාලං - සා

2. යඤ්ඤවා තතො - සාං.
යඤ්ඤපාතතො - සිමු.

3. දකඛිණෙයාං - කස්ඵි

4. සකපරිභුත්තාපි - පු.

6. නිමිරාජ වරියාව

40. තවද අනික් වරියාවක් කියමි: යම් කලෙක මම ඡීට්‍රා නම් උතුම් නගරයෙහි පණ්ඩිත වූ පින් කැමති වූ නිමි නම් මහරජ වූයෙමි ද,

41. එකල මම සතර දිශාවට දෙර ඇති වතුශ්ශාලාවක් කරවා මාග පක්ෂි මනුෂ්‍යාදීන්ට ද එහි මහදන් පැවැත් වීම්.

42. හදනා පොරෝනා වතුදු යහනුදු ආභාරපානදු සෙසු නොයෙක් බොදුනුදු නිරතුරු කොට තබා මහදන් පැවැත්වීම්.

43. යම්සේ සේවක පුරුෂයෙක් ධනභෙතූයෙන් ස්වාමියාගේ සම්පයට පැමිණියේ කයින් වචනයෙන් සිතීන් සතුටු කළ යුතු උපාය සොයා ද,

44. එපරිද්දෙන් මම ද උපනුපන් සියලු භවයෙහි ධනයෙන් සියලු සත්ත්වයන් සතප්පා සර්වඥතාඥනය (සියලු උත්සාහයෙන්) සොයන්තෙමි. ඒ උතුම් සමාක් සබ්බෝධිය විශෙෂයෙන් ප්‍රාඥ්‍යා කෙළෙමි යි.

සවන නිමිරාජ වරියා යි.

7. වන්දකුමාර වරියාව

45. තවද අනෙක් වරියාවක් කියමි: යම් කලෙක (මම) පුෂ්පවතී නුවර ඒකරාජ නම් කසි රජහුගේ ඥාය පුත්‍ර වූ වන්ද නම් කුමාර වූයෙමි ද,

46. එකල මම (බණ්ඩුභාලයා කළ) යාග විධානයෙන් මිදුණෙමි යාගාචාර්යයන් නික්ම ගියෙමි අතිශයින් සංවේග උපදවා (වෙසානතර රජුගේ දනය වැනි වූ) මහ දන් පැවැත්වීම්.

47. මම දක්ෂිණාර්භයන්හට ස පස්රයක් පමණකුදු පවා නොදී නො පිම්. නො කැයෙමි. නො බිදිම්.

48. යම් සේ වෙළඳෙක් (මද මිලයෙන් විකිණිගෙන) බඩු රැස් කොට යම් තැනෙක ලාභ මහත් වේ ද එතැන්හි ඒ බඩු ගෙන යේ ද,

49. එසේම ස්වකීය පරිභොගයට වඩා අනෙක් ප්‍රතිග්‍රාහක කෙනකුන්ට දෙන ලද්ද මහත් ඵලවිපාක ඇත්තේ ය. එහෙයින් (තමන් අනුභව නොකොට) අනුන්ට දියයුතු ය. මත්තෙහි විපාකවාර සිය කොටසින් වන්නේ ය.

50. මේ කාරණය දනගෙන කුදු මහත් භවයෙහි දන් දීනිම්. බුද්ධිකයට පැමිණීම පිණිස දන පාරමිතායෙන් මදකුදු නො නැවැත්තෙමි යි.

සත්වන වන්දකුමාර වරියා යි.

8. සිවිරාජ වර්ග

- 51. අරිච්ඡසවහයෙ නගරෙ සිවි නාමාසිං¹ බතකියො
නිසජ්ජ පාසාදවරෙ එවං විනෙකසභං තදු
- 52. යං කිංඤ්චි මානුසං දනං අදින්නං මෙ න විජ්ජති
යොසි යාවෙය්‍ය මං චක්ඛං දදෙය්‍යං අවිකම්පිතො.
- 53. මම සධකපමඤ්ඤය සංකකා දෙවානම්සසරො
නිසිනෙතා දෙවපරිසාය ඉදං වචනමබුච්චි.
- 54. නිසජ්ජ පාසාදවරෙ සිවිරාජා මහිඤ්චිකො
විනෙකනෙතා විවිධං දනං අදෙය්‍යං යො න පසසති,
- 55. තථ නානු විතථනෙතං හඤ්චිමංසයාමී² තං
මුහුතං ආගමෙය්‍යාථ යච ජානාමී තං මනං.
- 56. පචෙධමානො පලිතසිරො වලිතගතො ජරාතුරො
අත්ථවණ්ණොව හුඤ්චාන රාජානං උපසධකම්.
- 57. යො තදු පග්ගහෙඤ්චාන වාමං දකඛ්ණධාහු ව
සිරහම් අඤ්චලිං කඤ්චා ඉදං වචනමබුච්චි.
- 58. යාවාමී තං මහාරාජ ධම්මකරච්චවධස්න
තව දනරතා කීතති උග්ගතා දෙවමානුසෙ.
- 59. උගොපි නෙතො නයනා අත්ථං උපහතා මම
එකං මෙ නයනං දෙහි ඤ්චිමි එකෙන යාපය.
- 60. තසාහං වචනං සුඤ්චා හට්ඨො සංචිග්ගමානසො
කතඤ්චලී වෙදජාතො ඉදං වචනමබුච්චි.
- 61. ඉදනාහං විතඤ්චා³ පාසාදතො ඉධාගතො
ඤ්චි මම විතචඤ්චා නෙතො යචිතුමාගතො.

1. නාමාසිං - කසච්චි
2. විමංසිසයාමී - කසච්චි

3. විතඤ්චාන - මජ්ඣං, සා

8. සිවිරූප වර්ගාව

51. (යම් කලෙක මම) අච්චං නම් නුවර (ගෝත්‍රයෙන්) සිව් නම් වූ ක්ෂත්‍රිය රජ වූයෙමි ද, එකල මම උතුම් ප්‍රාසාදයෙහි හිඳ මෙසේ සිතුයෙමි:

52. ම විසින් නො දෙන ලද යම් කිසි මානුසක දනවස්තුවෙක් නැත. යමෙක් මාගෙන් ඇස ඉල්ලා නම් නො සැලුණු සිත් ඇතිව එය දෙන්නෙමි යි,

53. මා ගේ අදහස දනගෙන දෙවියන්ට අධිපති වූ සක්දෙව් රජ දෙව් පිරිස්හි හුන්නේ මෙ වදන් කී:

54. මහත් රාජර්ථි ඇති ඒ සිවිරූප තෙම උතුම් පහයෙහි හිඳ තමා දුන් විවිධ (බාහිර) දනය සිතන්නේ නො දිය හැකි ආධ්‍යාත්මික වස්තුවකුදු නො දකී.

55. එබැවින් තෙල දනාධ්‍යාසය සත්‍යයෙක් දෝ හෝ අසත්‍යයෙක් දෝ හොයි ඒ සිවිරජුහු විමසමි යි ඔහුගේ සිත යම් තාක් දන ගනිමි ද ඒ තාක් මොහොතක් බලව.

56. පැසුණු හිස ඇත්තේ රැළි වැටුණු ශරීර ඇත්තේ, මෙකී ජරා යෙන් පිඬිතවූයේ වෙවුළුමින් අඳ වෙස් ඇති වැ රජු කරා එළඹීමේ ය.

57. එ කල ඒ බමුණු වෙස් ගත් සක් දෙව් රජ වමන ද දකුණක ද ඔසවා හිස මතුයෙහි ඇඳිලි කොට ගෙන මෙවදන් කී:

58. ධාර්මික වූ රට වඩන්නා වූ මහරජාණෙනි, තොප අයාද සිටිමි. තොපගේ දනාභිරතියෙන් ඇති වූ කීර්තිය දෙව් මිනිසුන් කෙරෙහි උස් වැ පැන නැගිණ.

59. මා ගේ නෙත්‍ර සකියාත වූ දෙනුවන අක්ඛි ගිගේ ය, නැසිණ. එහෙයින් මට එක් ඇසක් දෙනු මැනව. තෙපිදු එක් ඇසෙකින් යැපෙනු මැනවැයි කීමේ ය.

60. මම ඔහු ගේ වචනය අසා සතුටු වූයෙමි, සංවේගයට පැමිණි සිත් ඇතියෙමි, කරන ලද ඇඳිලි ඇති වැ උපන් සොම්නස් ඇති වැ මෙවදන් කිමි.

61. මම දන් (ආධ්‍යාත්මික වස්තු පරිත්‍යාග කෙරෙමැයි) සිතා පහයෙන් නික්ම මෙහි ආයෙමි. තෙපි මා ගේ සිත දනගෙන මෙන් ඇසක් ඉල්ලන්ට ආවහු ද?

- 62. අහො මෙ මානසං සිඳ්ධං සධ්‍යාපසා පරිපූරිතො
අදීනනපුබ්බං දනවරං අජජ දසසාමී යාවකෙ.
- 63. එහි සිවක උටෙය්හි මා දැනයි මා පවෙධයි
උහොපි නයනෙ දෙහි උප්පාටෙත්වා වණ්ඤකෙ.
- 64. තනො සො වොදිතො මයහං සීවකො වචනඛකරො
උඤ්චිත්වාන පාදසී තාලමීඤ්ච යාවකෙ.
- 65. දදමානසස දෙත්තසස දිනනදනසස මෙ සතො
විත්තසස අඤ්ඤථා නත්ථි බොධියා යෙව කාරණා
- 66. න මෙ දෙසසා උහො වක්ඛු අත්තා න මෙ න දෙසසියො¹
සබ්බඤ්ඤතං පියං මයහං තස්මා වක්ඛුං අදසහන්තී.²

සිවීරාජවරියං අවයමං.

9. වෙස්සනකර වරියං.

- 67. යා මෙ අහොසී ජනිකා චුසතී නාම³ බන්තියා
සා අතීතාසු ජාතිසු සකකසස මහෙසී පියා.⁴
- 68. තස්සා ආයුක්ඛියං දිස්වා දෙව්ඤ්ඤ ඵතදබ්බවී
දදමී තෙ දසවරෙ වර් හඤ්ඤ යදිච්ඡයි.
- 69. එවං චුත්තො ව සා දෙවී සකකං පුත්තිද මබ්බවී
කීනනු මෙ අපරාධත්ථි කීනනු දෙසසා අහං තච
රමමා වාවෙසී මං යානා වානොව ධරණීරුහං.
- 70. එවං චුත්තො ව සො සකකො පුත තස්සීද්මබ්බවී
න වෙච තෙ කතං පාපං න ච මෙ ත්වමසී අපපියා

1. අත්තානං මෙ න දෙසසියා - පු	4. සකකසස මහෙසීසී සා - සා
අත්තාපි මෙ න දෙසසියො - පු	සකකසස ව මහෙසියා - සීචු
2. අද අහං - පු.	5. වරං - සී.
3. පුසසති සා - මජ්ඣ.	6. තසෙසද-PTS, සා

62. (අහෝ) විස්මයෙක (ඇස් දෙමැයි) මා සිත තුළ උපන් දුනාධ්‍යාසය නිපත. මා මනදෙළ පිරිණි. නුදුන් විරු උතුම් දනය අද යාවකයාට දෙමී.

63. මෙහි එව සිවකය, (නො පසුබට වෙව) වියඹ කරව, මාගේ මේ ඇස් දීමෙහි ලා සහාය වෙව, පමා නො වෙව, කම්පා නො වෙව, දැසම උපුටා යාවකයාට දෙව.

64. ඉක්බිති මා විසින් මෙසේ මෙහෙයන ලද කීකරු වූ සිවක වෙද තෙම (මා) ඇස තල් ලොදක් සේ උදුරාගෙන යාවකයාට දුන්නේ ය.

65. සමාක් සමබෝධිය ම කරුණු කොට ඇස් දෙන්නට වෙදහු ලවා ඇස් උපුටන්නා වූ ද, එම උපුටා පියන ලද ඇස් ශක්‍ර බ්‍රාහ්මණයා අත තබන්නා වූ ද, දෙන ලද ඇස් ඇත්තා වූ ද, මාගේ දුනාධ්‍යාසය පිළිබඳ වෙනසෙක් නැති.

66. (මා) දෙ ඇස මට අප්‍රිය නො වෙයි. මා විසින් ආත්මය තෙමේ ද්වේෂ කටයුතු ද නො වෙයි. නොහොත් මාගේ ආත්මය මට අප්‍රිය නො වේ. මට බුදු බව ප්‍රිය වේ එ බැවින් ඇස් දුනිමී යි.

අටවැනි සිවිරාජ වරියා යි.

9. වෙස්සන්තර වරියාව

67. පුස්තී නම් වූ යම් කැන්දුවක් වෙස්සන්තර වූ මට මවු වූ ද මි තොමෝ අතීත ජාතියෙහි සක්දෙව් රජහට ප්‍රිය මෙහෙසි වූ ය.

68. සක් දෙව් රජතෙම ඒ පුස්තී දේවියගේ (දිව්‍යගතික වූ) ආයුෂ්කෂය (මරණය) දක, “සොළුර, පුස්තී දේවිය තිට වර දසයක් දෙමී. යමක් තිට කැමැත්තේ ද එය ගනුව”

69. යළි මෙසේ කියනු ලැබූ ඒ දේවී තොමෝ ශක්‍ර දෙවෙන්ද්‍රයාහට මේ වචනය කියූ. “කිමැ මා කළ අපරාධයෙක් ඇත් ද කිමැ ඔබ විසින් මම අප්‍රිය කරනු ලබමී ද ගසක් උදුරා දමන මහ පවනක් මෙන් සිත්කලු වූ මෙම දෙව්ලොවින් මා ව්‍යුත කරවුදැ”යි.

70. මෙසේ කියනු ලැබූ සක්දෙව් රජ ද යළි ඒ මෙහෙසියට මෙවදන් කී; තී විසින් පවී නොකරන ලද ම ය-තෝ මට අප්‍රිය නො දඟවයි.

- 71. එතතකං යෙව නෙ ආයු¹ උචනකාලො හවිසසති පටිඤ්ඤාන මයා දිනෙන වරෙ දස වරුකතෙම.
- 72. සකෙකන සා දිනනවරා තුඨ්ඨභඨා පමොදිතා මම අඛතනතරං කඤ්ඤා චුසති දසවරෙ වරි.
- 73. තතො චුතා සා චුසති ඛතතියෙ උපපජ්ජං ජෙතුකතරමභි නගරෙ සඤ්ජයෙන සමාගමී.
- 74. තදහං චුසතියා කුච්ඡිං ඔකකතො පියමාතුයා මම තෙජෙන මෙ මාතා සද්දනරතා අහු.
- 75. අධනෙ ආතුරෙ ජිණ්ණො යාවකෙ අදධිකෙ ජනෙ² සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ³ ධිණෙ දෙනි දනං අකිඤ්ඤිතො.
- 76. දසමාසෙ ධාරයිකාන කරොතො⁴ පුරපදකඛිණං වෙසානං විථියා මජ්ඣෙ ජනෙසි චුසති මම.
- 77. න මඤ්ඤං මතතිකං⁵ නාමං නපි පෙතතිකසමකචං ජාතොමභි වෙසුච්චියා තඤ්ඤා වෙසසනතරො අහු.
- 78. යදහං දුරකො හොමී ජාතියා අඨ්ඨචසිකො තද නිසජ්ජ පාසාදෙ දනං දතුං විචිතතයිං.
- 79. හදයං දදෙයාං චකඤ්ඤා මංසමි රුධිරමපි ව දදෙයාං කායං සාවෙකා යදි කොචි යාවයෙ මම.
- 80. සභාවං චිත්තයනනසස අකමපිතමසණධිතං අකමපි තස්ස පඨවි සිනෙරුවනවටංසකා,
- 81. අනවඤ්ඤාමාසෙ පණ්ණරසෙ පුණ්ණමාසෙ උපොසථෙ පච්චයං නාගමාරුඤ්ඤා දනං දතුං උපාගමී.

1. ආයු - කසවි	4. කරොනති - කසවි
2. පටිකෙ - කසවි	5. මෙඤ්ඤං නාමං - සිඤ්ඤ
3. සමණ බ්‍රාහ්මණෙ - කසවි-ප	

71. තිගේ ආයුෂ මෙපමණෙක් ම ය- ව්‍යුත්තවන කාලය වන්නේ ය. මා දෙන ලද අතිශයින් උතුම් වූ දඹවරය ගනුව.

72. සක්දෙව රජු විසින් දෙන ලද වර ඇති ඒ ඵුසති දෙවී තොමෝ තුටුපහටු වූවා ප්‍රච්ඡිදිත ව මා ඇතුළත් කොට දඹවරය ඉල්ලූ ය.

73. ඒ ඵුසති තොමෝ තවතිසා දෙව ලොචින් ව්‍යුත්තව අවුත් රාජවංශයෙහි ඉපිද ජෙතුත්තර රාජධානියෙහි සඤ්ජය නම් කුමාරයා සමඟ එක් වූ ය.

74. යම් කලෙක මම ප්‍රිය මාතෘ වූ ඵුසති දෙවියගේ කුස තුළ පිළිසඳ ගනිම ද, එකල මාගේ දනාධ්‍යාසබලයෙන් මාගේ මට දන් දීමෙහි හැම කල්හි ඇලුණි වුව.

75. ඕතොමෝ තිර්ධන වූ ආතුර වූ ජරායෙන් ජීර්ණ වූ යාවක වූ මාර්ගික වූ ජනයා විෂයෙහි ද මහණ බමුණන් විෂයෙහි ද ධනභීතයන් විෂයෙහි ද අයැති නැතියන් විෂයෙහි ද දන් දෙයි.

76. (සඤ්ජයරජු දෙවිය ගෙන) නුවර පැදකුණු කරන කල්හි ඵුසති දෙවී තොමෝ දසමසක් මුළුලෙහි ධරා වෙළෙඳුන්ගේ වීථිමැද මා ප්‍රසව කළා.

77. මාගේ නම මවගෙන් ආයේ නො වෙයි. පියාගෙන් ආයේ ද නො වෙයි. මම වෛශ්‍යවීථියෙහි උපන්මි. එහෙයින් මම වෙස්සන්තර නම් වීමි.

78. යම් කලෙක මම උපතින් අටහැවිරිදි ළදරු වූයෙමි ද එකල්හි පහයෙහි හිඳගෙන දන් දෙන්නට සිතුවෙමි.

79. ඉදින් කිසිවෙක් මාගෙන් ඉල්ලා නම් හදවත ද ඇස ද ඇඟමස ද ලේ ද දෙන්නෙමි. දස්බව අස්වා ශරීරය ද දෙන්නෙමි.

80. නො සැලුණු නො හැකුළුණු යථාසව්භාව වූ දනාධ්‍යාසය සිතන කල්හි සිනේරුමභාවනයන් මුදුන්මල් කොට ඇති පෘථිවි තොමෝ කම්පා වූ ය.

81. අඩමසක් පාසා දන්හලට යන්නෙමි මස පිරිමෙන් හා සඳපිරිමෙන් ද යුක්ත වූ පණුරැසි පොහොයෙහි පව්වය නම් මඟුලැකු පිට නැඟී දන් දෙන්නට (දන්හල් කරා) එළඹියෙමි.

- 82. කාලිඛනරථවිසයා බ්‍රාහ්මණා උපගක්‍ෂු මං
ආයාචුං මං හතීනාගං ධක්කං මඛනලසමිතං.
- 83. අචුච්චිකො ජනපදෙ දුබ්භිකොඛා ඡාතකො මහා
දද්භි පවිරං නාගං සබ්බසෙනං ගජ්ඣමං.

 84. දද්භි න විකම්පාමි යං මං යාවනතී බ්‍රාහ්මණා
සතං නප්පතිගුහාමි¹ දනෙ මෙ රමනී² මනො.
 85. න මෙ යාවකමනුප්පතෙහි පටිකෙඛපො අනුච්ඡථවා
මා මෙ හිජ්ජි සමාදනං දසයාමි විජුලං ගජං.
 86. නාගං ගහෙඤා සොණ්ඩාය හිඛ්ඛාරෙ³ රතනාමයෙ
ජලං හතෙ ආකිට්ඨා බ්‍රාහ්මණානං අදං ගජං.
 87. පුනාපරං දදනසස සබ්බසෙනං ගජ්ඣමං
තද්දි පච්චි කමිපි සිනෙරුවනවට්ඨසකා.
 88. තසස නාගසස දනෙන සිවයො කුද්ධා සමාගතා
පබ්බාජෙසු⁴ සකා රඛ්ඛා ‘වඛ්ඛං ගච්ඡතු පබ්බතං.’⁵
 89. තෙසං නිච්ඡුභ⁶ මානානං අකමිපිතමසණ්ඨිතං
මහාදනං පවිනෙතතුං එකං වරමයාවිසං⁷.
 90. යාවිතා සිවයො සබ්බ එකං වරමදංසු මෙ
සාවභිඤා කණ්ණහෙරිං මහාදනං දදමහං,
 91. අජෙඤ්ඤා චිත්තනී සදෙද කුමුලො හෙරථො මහා
දනෙන මං⁸ නිහරනතී පුන දනං දද්දතයං⁷.
 92. හතී⁸ අසෙස රජෙ දඤා දසිදසං ගවං ධනං
මහාදනං දදිඤාන නගරා හිකම්මං තද්,

1. නප්පතිගුහාමි-සා	5. එකවර මයාවිසං - සා
2. රමනෙ-මජ්ඣ-ප	6. දනෙන-මජ්ඣ, සිචු
3. හිඛ්ඛාර-මජ්ඣ-සා	7. දදමහං - සිචු
4. නිච්ඡුභ - PTS	8. හතීං - මජ්ඣ

82. කලිභුරට නම් දෙසින් බමුණෝ අටදෙනෙක් මා කරා පැමිණියහ. ඔහු ධන්‍ය පුණ්‍ය ලක්ෂණ සම්පන්න වූ මඩගල සම්මත වූ පව්‍ය නම් හස්තිරාජයා මාගෙන් ඉල්ලූහ.

83. (මහරජාණෙනි) කළිභුරනපදය වැසි නැත්තේ ය. දුර්භික්ෂ වූයේ ය. මහත් සාදුක් ඇත්තේ ය. එහෙයින් සර්වාඛගයෙන් ධවල වූ ඇතුන් කෙරෙහි ශ්‍රේෂ්ඨ වූ උතුම් ඇත්රජු දෙනු මැනව.

84. බමුණෝ මාගෙන් යමක් ඉල්ලත් නම් එහි කම්පිත නොවෙමි. එය දෙමි. ඇති වස්තුව සභවාගෙන නො සිටිමි, මා සිත දනයෙහි ඇලෙයි.

85. යාවක ජනයා මාලේන පැමිණි කල්හි ප්‍රතික්ෂේප කරලීම මට තරම් නො වෙයි. මාගේ දනපාරමිතා සමාදනය නො බිඳේවා, ගුණ විපුල වූ හස්තිරාජයා දෙන්තෙමැයි-

86. (සියලු හස්ත්‍යලඛකාරයන් සරසන ලද) හස්තිරාජයා සොඬින් ගෙන රුවන් කෙණ්ඩියෙහි වූ සුවදජලය අතැ එව බමුණන්ට හස්තිරාජයා දුනිමි.

87. සඵධවල වූ හස්තිරාජයා දෙන්තා වූ මට නැවත වරක් සිනේරුවනාවතංස කොට ඇති මහපොළොව කම්පිත විය.

88. ඒ මහලැත්රජු පරිත්‍යාග කිරීම හෙතුකොට ගෙන කොප වූ සිව් රටවැස්සෝ රැස්වූවාහු. (වෙස්සන්තරජ) වඩකපඵතයට යේවයි සිය රටින් (මා) නෙරපූහ.

89. ඒ සිව් රටියන් ජීසින් මා නෙරපන කල්හි කම්පාවක් හැකිලීමක් නැති ව මහාදනය පවත්වනු ජිණිය එක්වරයක් ඉල්ලීමි.

90. මවිසින් යාවඤා කරන ලද සියලු සිව්රටවාසීහු මට එක්වරයක් දුන්හ. එවිට මම කන්බෙරය (නම්මැට) සෝෂණය කරවා (සජ්තංගතක) මහාදනය දිනිමි.

91. ඉක්බිති මෙ දන්හලෙහි බිය එළවන මහත් ශබ්දයෙක් වෙයි. දන්දීම හෙතුවින් මා නෙරපත්. (එහෙත්) මම නැවතත් දන් දෙමියි.

92. එකල්හි ඇතුන් අසුන් ද රථයන් ද දසිදසුන් ද දෙනුන් ද (මුතු මැණික් ආදී) ධන්‍ය ද පරිත්‍යාග කොට මහදන් දී නුවරින් නික්ම ගියෙමි.

- 93. නිකමිත්තන නගරා නිවනනිකා විලෝකිතෙ
තද්දි පයවී කමි සිනෙරුවනවටංසකා.
- 94. වතුචාහිං රථං දන්තා යන්තා වාතුමභාපථෙ¹.
එකාකියො අද්දනියො මද්දිදෙවිං ඉදමබ්බාවිං:
- 95. “තං මද්දි කණං ගණනාහි, ලභ්‍රකා එසා කනිඤ්ඤා²
අහං ජාලිං ගහෙසසාමි ගරුකො භාතිකො හි සො.
- 96. පදුමං පුණ්ඩරිකං³ ව මද්දිකණාජනග්ගහි
අහං දුචණ්ණඛිඛං ජාලිං ඛනකියමග්ගහිං,
- 97. අහිජාතා සුබ්බමාලා ඛනකියා වතුරො ජතා
විසමං සමං අකකමනනා වඩ්ඤා ගව්ඡාම පබ්බතං.
- 98. යෙ කෙවි මනුජා එන්ද³ අනුමසෙහ පටිපුථෙ
මග්ගා තෙ පටි පුච්ඡාම කුහිං වඩ්ඤාපබ්බතො⁴
- 99. තෙ තස් අමො පසස්ඤා කරුණං ගිරමුදිරසුං
දුක්ඛනො පටිච්චෙදෙනති දුරෙ වඩ්ඤාපබ්බතො.
- 100. යදි පසුභනි පවනො දුරකා එලිනො⁵ දුමෙ
තෙසං එලානං තෙතුමහි උපරොදනති දුරකා.
- 101. රොදනො දුරකෙ දිසවා උඛිඛිග්ගා⁶ විපුලා දුමා
සයමෙචොනමිත්තන උපගව්ඡනති දුරකෙ.
- 102. ඉදං අච්ඡරියං දිසවා අබහුතං ලොමභංසනං
සාධුකාරං පවනෙහි මද්දි සබ්බඛග්ගොහනා.
- 103. අච්ඡරං වත ලොකසමීං අබහුතං ලොමභංසනං
චෙසසනතරසස තෙජන සයමෙචොනනා දුමා.
- 104. සබ්බිපි-සු පථං යකඛා අනුකම්පාය දුරකෙ
නිකමිත්තදිවසෙ යෙව්⁷ චෙතරට්ඨමුජාගමුං.

1. වතුමභා, වාතුමභා-කසථි	5. එලිනෙ - මජ්ඣ.
2. කණිඤ්ඤා - සිමු	6. උඛිඛිග්ගා - මජ්ඣ.
3. යනති PTS	උඛිඛිග්ගා - සා
4. වඩ්ඤාන - මජ්ඣ.	7. දිවසෙනෙව මජ්ඣ, සා

93. නුවරින් නික්ම පෙරළා බලන්, ම එකල්හිදු සිනේරුවනොත්තංස කොට ඇති පෘථිවි තොමෝ කම්පිත වූ ය.

94. ආජාතිය අසුන් සතර දෙනකුන් විසින් උසුලන රථය දන් දී හුදෙකලා ව දෙවැනි කෙනකුන් ද නැති ව සතරම සක්කියෙහි සිට මද්දේවියට මෙවදන් කීම්.

95. (සොදුර) මද්දේවිනි, තෙපි කෘෂ්ණපීතාවන් වඩා ගනුව. බාල වූ ඕ සැහැල්ලු ය, මම ජාලිය කුමරුවන් වඩාගනිමි. වැඩිමහලු සොහොයුරු හෝ බර ය.

96. මද්දේවි තොමෝ කෘෂ්ණපීතා කුමරිය හෙළ පියුමක් මෙන් වඩා ගත්තා ය. මම ජාලියකුමරු රන්රුවක් මෙන් වඩා ගත්තෙමි.

97. මෙසේ ජාතියම්පන්න වූ සියුමැලි වූ රජදරු වූ අපි සතරදෙන විෂම වූ ද සම වූ ද (උස් පහත්) භූමි ප්‍රදේශයන් ඉක්මවමින් වඩකගිරියට ගියම්හ.

98. යම කිසි මිනිස් කෙනෙක් පසු මගැ හෝ පෙර මගැ හෝ එන් ද ඔදුන් අතින් වඩකගිරිය කොහි දැයි මාර්ගය විචාළම්හ.

99. ඒ මිනිස්සු එහි දී අප දැක දුක්පත් වැ බස් පැවසූහ. වඩකගිරිය (මෙහි සිට) ඉතා දුර ය යි ඔහු දුක පළ කළහ.

100. ඉදින් ඒ දරුවෝ දෙදෙන මහවෙනෙහි වූ එලහරිත මහරුක් දකිත් ද ඔහු එල හෙතෙයෙන් හඬත්.

101. එසේ හඬන දරුවන් දැක සංවේගයට පත් මහාවෘක්ෂයෝ කුමු ම නැමී දරුවන්ට සමීප වෙත්.

102. සියලු අඩකප්‍රත්‍යාධයයන්ගෙන් හොබනා වූ මද්දේවි තොමෝ අද්භූත වූ රොමොද්ගමනය චන්දනා වූ මේ ආශ්වයාසිය දැක සාධුකාර පැවැත්වූ ය.

103. වෙසතුරු රජහුගේ පින්තෙදින් මහාවෘක්ෂයෝ කුමු ම නැමීගියහ, මෙය ලොකයෙහි ඒකාන්තයෙන් ආශ්වයාසියැ, අද්භූතයැ, ද වේ. ලොමුදහගන්වයි.

104. දරුවන් කෙරෙහි අනුකම්පාවෙන් දෙවියෝ මාර්ගය හකුළවාලූහ. නික්මුණු දවස්හි ම සැහැරටට පැමිණියහ.

- 105. සවිච්චිතභවනානි තදවසනානි මාතූලෙ¹
සබ්බෙ පඤ්ඤානා භුක්ඛා රොදමානා උපාගමුං.
- 106. තස්ථ වනෙත්ථා සලලාපං වෙනෙහි වෙනපුත්තෙහි
තෙ තතො හික්ඛමිත්ථාන වඩ්ඤං අගමුං පබ්බතං.
- 107. ආමනනසීත්ථා දෙවිදෙසු විසසකමමං² මහිද්ධිකං
අසසමං සුකතං රමමං පණ්ණසාලං සුමාපයං.
- 108. සකකසස වචනං සුත්ථා විසසකමමො මහිද්ධිකො
අසසමං සුකතං රමමං පණ්ණසාලං සුමාපසී³,
- 109. අප්පඤ්ඤාගහෙත්ථා පචනං අපසසද්දං නිරාකුලං
චතුරො ජනා මයං තස්ථ වසාම පබ්බතනනරෙ.
- 110. අහඤ්ඤා මද්දිදෙවී ව ජාලී කණ්ණාජීනා වුභො
අඤ්ඤාමඤ්ඤං සොකනුදු වසාම අසසමෙ තදු..
- 111. දුරකෙ අනුරකඛනනා අසුඤ්ඤා³ හොමී අසසමෙ
මද්දී ඵලං ආහරති⁴ පොසෙති සා තයො ජනෙ.
- 112. පචනෙ වසමානසස අද්ධිකො මං උපාගමී
ආයාචී පුත්තකෙ මයං ජාලී කණ්ණාජීනඤ්චුභො.
- 113. යාවකං උපගතං දිසවා භාසො මෙ උපපජ්ජථ
උභො පුත්තෙ ගහෙත්ථාන අද්ධිං බ්‍රාහ්මණෙ තදු.
- 114. සකෙ පුත්තෙ වජ්ජනසස ජුජකෙ⁵ බ්‍රාහ්මණෙ යදු
තදුපි පඨවී කමපි සිනෙරුවනවටංසකා.
- 115. පුත්තදෙව සකෙකා ඔරුග්ග භුක්ඛා බ්‍රාහ්මණසනානිභො
ආයාචීමං මද්දිදෙවීං සීලවනානි⁶ පතිබ්බතං.

1. මාතූලා - සා	4. ආහරිත්ථා - මජ්ඣ.
2. විසසකමම - සා	5. යාවකෙ - PTS
3. අසුඤ්ඤා - පු	6. සීලවනානි - සා

105. එකල මයිල් රජහු වෙත සැටදහසක් රජදරුවෝ වෙසෙත්. ඒ සියලු රජදරුවෝ දෙනෙත් මුදුනෙහි තබා හඬමින් වෙස්සන්තර රජු කරා එළඹුණාහ.

106. එ රාජසමාගමයෙහි දී වෙතරජුන් හා වෙතකුමරුන් සමඟ පිළිසඳර කොට ඔහු එයින් නික්ම වඩකගිරියට ගියාහ.

107. එවිට -සක්දෙවරජ මහරද්ධි ඇති විශ්වකර්ම දිවාපුත්‍රයා අමතා මනාසේ සකස් කළ අසපුවක් ද සිත්කලු වූ පන්සලක් ද මවලව යි අණ කෙළේ යි.

108. මහරද්ධි ඇති විශ්වකර්ම තෙම සක්දෙව් රජහුගේ වචනය අසා මනාකොට සකස් කළ අසපුවක් ද සිත්කලු පන්සලක් ද මැවී.

109. නිශ්ශබ්ද වූ නිරාකුල වූ මහවනයට පිවිස අපි සතරදෙනමෝ එහි ගල් අතර වාස කළමිහ.

110. එකල ජාලිය කෘෂ්ණථිතා යන දෙදරුවන් ද මද්දිදේවිය ද මම ද ඔවුනොවුන් නිසා ශොකය දුරු කෙරෙමින් ඒ ආශ්‍රමයෙහි වාස කළමිහ.

111. මම අසපුයෙහි දෙදරුවන් රක්මින් එය නො සිස් කෙරෙමින් වෙසෙමි. මද්දිදේවි එලාඑල ගෙන එයි. ඕ නොමෝ අප නිදෙන පෝෂණය කෙරෙයි.

112. (මෙසේ) මහාවනයෙහි වාස කරන කල මගියෙක් මා වෙත එළඹියේ ය. හේ ජාලිය කෘෂ්ණථිතා යන මාගේ දරුවන් දෙදෙන ඉල්ලා සිටියේ ය.

113. පැමිණි යාවකයා දෑක මට සොමනස් උපන. එකල්හි දෙදරුවන් ගෙන බමුණට දුන්මි.

114. යම් කලෙක ජූජක බමුණුට තම පුතුන් දිනිමි ද එකල්හි මා දෙනුවහට මහාමේරුපච්ඡවනයන් මුදුන් මල් කොට ඇති මහා ධරණි නොමෝ කම්පිත වූ ය.

115. නැවත ද ශක්‍රදෙවෙන්ද්‍ර තෙමේ දෙවලොවින් බැස බමුණකු වැනි වෙස් ඇති ව සිල්වන් වූ පතිවන් දහමින් යුත් මද්දිදේවිය මාගෙන් ඉල්ලිය.

- 116. මදදිං භජෙඤ්ඤා භවෙතො උදකඤ්ජලී පුරියා¹
පසන්තමනසංඛතාපසා තසා මදදිමදසහං.
- 117. මදදියා දීයමානාස ගගනෙ දෙවා පමොදිතා
තද්දි පයච්චි කමපි සිනෙරුවනවටංසකා.
- 118. ජාලිං කණ්ණාජිතං ධිතං මදදිදෙවිං පතීඛතං
වජමානො න චිනෙතසිං බොධියායෙව කාරණා.
- 119. න මෙ දෙසසා උභො පුත්තා මදදි දෙවි න දෙසසියා
සබ්බඤ්ජනං පියං මඤ්ඤං තපමා පියෙ අදසහං.
- 120. පුනාපරං බ්‍රහ්මාරඤ්ඤා මාතාපිතුසමාගමෙ
කරුණං පරිදෙවනෙත' සථුපනෙත සුඛං දුඛං²
- 121. විරොක්තපෙත ගරුතා³ උභිත්තං උපසඤ්ඤමිං
තද්දි පයච්චි කමපි සිනෙරුවනවටංසකා.
- 122. පුනාපරං බ්‍රහ්මාරඤ්ඤා භික්ඛමීඤ්ඤා සඤ්ඤානිභි
පච්චසාමී⁴ පුරං රමමං ජෙතුකකර⁵ පුරුක්කමං.
- 123. රතනානි සත්ත වසසිංසු මහාමෙසො පවසසථ
තද්දි පයච්චි කමපි සිනෙරුවනවටංසකා.
- 124. අවෙකතා'යං පයච්චි අච්ඤ්ඤාසු සුඛං දුඛං
සාපි දනබලා මයගං සත්තකඛතතුං පකමපථාති.

වෙසසන්තරවරියං නවමං.

1. උදකඤ්ජලීං පුරය - කසච්චි
 2. දුඛං - PTS සිච්චි සා,
 3. ගරුතං - සා,
 4. පච්චසාමී - සා,
 5. ජෙතුකකරං - සිච්චි PTS

116. මද්දිදෙවිය අක්ඛි ගෙන දියෙන් (බමුණුගේ) ඇදිලි පුරවා ප්‍රසන්න වූ විත්ත සංකල්පනා ඇති ව ඔහුට මද්දිදෙවිය මම දුනිමි.

117. මද්දිදෙවිය දෙනු ලබන කල්හි ගුවන් තෙලෙහි සිටි දෙවියෝ ද සතුටු වූහ. එකල්හි දු මහාමෙරුපඵතවනගහන මුදුන්මල් කොට ඇති මහා මෙදිනි තොමෝ කම්පිත වූය.

118. ජාලිය පුත්‍රයා ද කෘෂ්ණජනා පුත්‍රිකාව ද මද්දිදෙවිය ද පරිත්‍යාග කරන්නා වූ මම සඵඤ්ඤාප්‍රතිලාභය ම කාරණ කොට තැවුල් වශයෙන් නො සිතූයෙමි,

119. පුත්‍රයෝ දෙදෙන මට අප්‍රිය නො වෙත්. මද්දිදෙවිය ද අප්‍රිය නො වේ. සඵඤ්ඤා ඤානය මට ප්‍රියවෙයි. එහෙයින් ප්‍රිය වූ අභුදරුවන් දුන්මි.

120. නැවත ද මහාවනයෙහි දී මවුපියන්ගේ සමාගමයෙහි දුක්පක් වූ හඬන කල්හි, සුබදුබ සල්ලාප කරන කල්හි.

121. බලවත් නිරිඔතස් දෙකින් යුක්ත ව මවුපියන් කරා එළැඹියෙමි. එකල්හි ද මහාමෙරුපඵතවනගහන ශෙබර කොට ඇති වසුධාඛණ්ණා තොමෝ කම්පා වූ ය.

122. යළි සඬකිය වූ ඤනීන් හා සමග මහාවනයෙන් නික්ම නගර ශ්‍රේෂ්ඨ වූ උතුම් ජයතුරා නුවරට පිවිසියෙමි.

123. එකල්හි ද සත්රුවන් උසි වට. මහමේ වට, මහාමෙරු පර්වත වන ගහන මොලි කොට ඇති වසුධාඛණ්ණා තොමෝ කම්පා වූ ය.

124. වෙනනා රහිත සුවදුක් නොදන් මේ මහාජාලීවී තොමෝ මාගේ දනබලයෙන් සත්වරක් කම්පා වූ ය.

නවවන වෙස්සන්තර වර්යා සි.

10. ස්සපණ්ඩිත වරියං

- 125. පුනාපරං යද හොමී සසකො පවනචාරිකෝ¹
නිණපණ්ණසාකඵලහකො² පරහෙයනවිවජ්ජිතො.
- 126. මකකටො ච සිගාලො ච³ උඤ්ජොපොනො චහං තද
වසාම එකසාමන්තා සායං පානො පදිසසරෙ³.
- 127. අහං තෙ අනුසාසාමී කිරියෙ කල්යාණපාපකෙ
පාපානී පරිවජ්ජෙඵ කල්යාණෙහිනිවිසසඵ.
- 128. උපොසඵමහි දිවසෙ චඤ්ඤා දිසවා න පුරිතං
එතෙසං තස් ආචිකම්⁴ දිවසො අජජුපොසඵො.
- 129. දුනානි පටියාදෙඵ දකඛිණෙයාසස දුතචෙ
දඤා දුතං දකඛිණෙයො උපවසසඵුපොසඵන්තී.
- 130. තෙ මෙ සාධුති වන්තාන ඤාසතති යථාබලං
දුනානි පටියාදෙඤා දකඛිණෙයාං ගචෙසිසුං⁵.
- 131. අහං නිසසජ්ජ විතෙතසිං දුතං දකඛිණානුච්චං
යදිහං ලහෙ දකඛිණෙයාං කිං මෙ දුතං හවිසසති.
- 132. න මෙ අකී තිලා මුග්ගා මාසා චා තණ්ඩුලා සතං
අහං නිණෙන යාපෙමී නසකකා නිණං දුතචෙ.
- 133. යදි කොචි එති⁶ දකඛිණෙයො හිකකාය මම සනඤ්ඤෙ
දජ්ජාහං සකමන්තානං න සො තුච්චො ගමීසසති.
- 134. මම සබ්බපමඤ්ඤාය සකෙකා බ්‍රාහ්මණවණ්ණිනා⁷
ආසයං මෙ උපාගඤ්ඤේ දුතං වීමංසනාය මෙ.
- 135. තමහං දිසවාන සනතුච්චො ඉදං වචනමබ්‍රූචී.
සාධු ඛොසී අනුප්පනො සාස හෙතු මමන්තීකෙ.

1. වාරකො - මජ්ඣ.	5. නංමෙ - මජ්ඣ.
2. සිඛගාලො - මජ්ඣ.	6. ගචෙසිසුං - සීඛු. ගචෙසෙයසුං - මජ්ඣ.
3. පානොචාදිසසරෙ - සීඛු.	7. යදි එති - PTS
4. ආචිකම් - මජ්ඣ. සීඛු.	8. වණ්ණිනො - සීඛු.

10. සසපණ්ඩිත වර්ග්‍යාව

125. නැවත අනෙකුදු වර්ග්‍යාවක් කියමි. යම් කලෙක මම් තණපත් පළා පලවැළ බුදින, මහවෙනෙහි හැසිරෙන අභිසක වූ සා වැ උපනිම් ද,

126. එකල්හි වසුරෙක සිවලෙක මස්කාවෙක මම යැ යන අපි නුදුරු පෙදෙසෙකා වුසුමිහ. උදය සවස එක්තැන් වැ දක්නා ලැබෙමිහ.

127. මම ඔවුනට ‘පවින් දුරුවු, කුසල් දාමිහි යෙදී පටිතුව’ යයි කුශලාකුශලකර්මයෙහි අනුශාසනා කෙරෙමි.

128 - 129. පොහෝදවස්හි (පුරතුදුස්වක්ඛය මදක්) නුපුන්සඳ දැක ඔවුනට එහිදී ‘අද පොහෝ දිනය වෙයි. දක්ෂිණාර්භ කෙනකුන්ට දෙන්නට දන් පිළියෙළ කරවු. දක්ෂිණාර්භ කෙනකුන් කෙරෙහි දනක් දී පෙහෙවස් වසවු’ යයි කී යමි.

130. ඔහු මට ‘මැනැවැ’ යි කියා ශක්ති පරිදි බල පරිදි දන් පිළියෙළ කොට දක්ෂිණාර්භයකු සෙවුහ.

131. මම හිඳගෙන දක්ෂිණාවට හෝ දක්ෂිණාර්භයනට හෝ නිසි දෙයධර්මයක් සිතමි. ‘ඉදින් මම දක්ෂිණාර්භ කෙනකුන් ලබමි නම් දියයුතු කවර වස්තුවක් මට ඇද්ද’යි.

132. තල මුං මෑ සහල් ගිතෙල් හෝ මට නැත. මම තණපතින් යැපෙමි. තණපත් (දක්ෂිණාර්භයනට දෙන්නට) නො හැක්ක.

133. ඉදින් පිඬු පිණිස මා වෙතට කිසිවෙක් ආ නම් මම ඔහුට සිය සිරුර දෙන්නෙමි. (එකල්හි) හෙතෙම නො සිස් වැ යන්නේ යි.

134. මා ගේ ඒ අදහස දැන සක්දෙව් රජ බමුණුවෙස් ගත් අත් බැවින් මාගේ දුනාධ්‍යාශය විමසන පිණිස මා වසන වන ළැහැබ කරා එළඹියේ ය.

135. බමුණුවෙස් ගත් ඔහු දැක සතුටු වූයෙමි ‘ආහාර හෙතෙයත් මා සමීපයට ආයෙහි මැනවැ’ යන මෙවදන් කියෙමි.

- 136. අදින්නපුබ්බං¹ දනවරං අජ්ජ දසසාමී නෙ අහං
තුවං සීලගුණුපෙතො අයුත්තනෙන පරහෙය්නං.
- 137. එහි අඤ්ඤා පදීපෙහි නානා කථෙය් සමානිය
අහං පටිසසමනනානං පකකං ත්වං හකබ්බිසසසී
- 138. සාධුති සො හට්ඨමනො නානා කථෙය් සමානයි
මහනනං අකාසී වීතකං කතා නඛිතාරා² ගඛභකං
- 139. අග්ගිං තත්ථ පදීපෙසී යථාසො බීජපං මහා හවෙ
ථොඳෙතා රජගතෙ ගතෙන එකමනනං උපාවිසී.
- 140. යද මහා කථාපුපුඤ්ජා ආදිනො³ ධම ධමායනී³
තදුප්පතිතා පපතිං⁴ මජ්ඣෙක ජාලසිට්ඨනතරෙ
- 141. යථා සීතොදකං නාම පට්ඨං යසස කසසවී
සමෙති දරථපරිලාභං අසාදං දෙති පිති ව⁵
- 142. තථෙව ජලිතං අඤ්ඤා පට්ඨසස මමං⁶ තද
සබ්බං සමෙති දරථං යථා සීතොදකං වීස
- 143. ජවී වමමං මංසංනහරා⁷ අට්ඨී. හදය බන්ධනං
කෙවලං සක්ඛං කායං බ්‍රාහ්මණස්ස අදුසහනතී

සසපණධිත වරියං දසමං.

අකිත්ති බ්‍රාහ්මණො සබ්බො කුරුරාජා ධනඤ්ජයො
මහා සුදසසනො රාජා මහාගොච්ඤ බ්‍රාහ්මණො
නිමි වඤ්ඤා කුමාරො ව සිවි වෙසසනතරො සසො
අහමෙව තද ආසිං යො නෙ දනවරෙ අද.
එතෙ දනපරිකාරා එතෙ දනසස පාරමී
ජීවිතං⁸ යාවකෙ දතා ඉමං පාරමී⁹ සුරසී.
භික්ඛායුපගතං දීඝවා සකනනානං පරිචචජිං.
දනෙන මෙ සමො නත්ථි එසා මෙ දනපාරමීති

දනපාරමිතා නිට්ඨිතා.

1. පුබ්බ - මජ්ඣ.	6. මම - මජ්ඣ.
2. අඛාර - මජ්ඣ.	7. නහාරා - මජ්ඣ.
3. ධුම ධුමායනී - සී. මු. ධුමායනී - මජ්ඣ.	8. ජීවිත-මජ්ඣ.
4. පපති - සී. මජ්ඣ.	9. පාරමී-යජ්ඣ.
5. පිතිඤ්ච - මජ්ඣ.	

136. මම අද තොපට නුදුන්වීරු දනක් දෙමි. තෙපි ශීලගුණයෙන් යුක්ත වුවහු යැ(එහෙයින්) තොප විසින් මෙරමා පෙළෙනු නො නිසි වෙයි.

137. මෙහි එව. නොයෙක් දර රැස් කොට ගිනි දල්වව. (එහි පැන) මම මාගේ සිරුර පලහන්නෙමි. පැසුණු එය තෙපි බුදින්නවු යැ.

138. සක්දෙවරජ 'යෙහෙකැ' යි සතුටුසිත් ඇතියේ නොයෙක් දර රැස් කළේ යැ. අඟුරු ගැබ කොට මහත් වූ සැයක් කෙළේ ය.

139. එහි ඒ ගිනිකද යම්යේ වහා මහත් වන්නේ ද එපරිද්දෙන් දුල්වී යැ (෧෧) බුලි වැකුණු මා ගේ ගාත්‍රයන් (තෙවරක්) සලාපියා එකත්පස් වැ හුනිමි.

140. යම් කලෙකැ ඒ මහත් වූ දරරැස හාත්පසින් ඇවිලගත්තේ 'ධම ධම' යන අනුකරණ කෙරේ ද එකල්හි දුල්සිඵ අතුරෙහි වූ (අඟුරුරැස) මැද පැන වැටිණිමි.

141. යමයේ ගිම්කලැ සිහිල්දිය නම් යම් කිසිවක්හු විසින් පිටි-සියේ (ඔහුගේ) පිඩා පරිදහ සන්සිඳුවා ද අස්වැසිලි හා ප්‍රීතිය හා උපදවා ද-

142. එසේ මැ එකල්හි දුල්වූණු ගින්නට පිවිසි මාගේ සියලු ශරීරපිඩා සිහිල්දිය සෙඳින් සන්සිඳුවයි.

143. සිව් යැ සම් යැ මස්පිඬු යැ නහර යැ ඇට යැ හදමස් යැ යන මේ ඇති හුදු සියලු සිරුර (සක්දෙව) බමුණුට මම දිනිමි'යි.

දස වැනි සසපණ්ඩිත වර්යා යි.

උද්දනය:

යම් කලෙකැ යමෙක් අකිත්ති බ්‍රාහ්මණ වැ සභි බ්‍රාහ්මණ වැ කුරුරජ වැ ධනඤ්ජය රජ වැ මහාසුදර්ශන රජ වැ මහාගොචින්ද බමුණු වැ නිමි රජ වැ වන්දුකුමාර වැ සිවිරජ වැ වෙස්සන්තර රජ වැ ශශපණ්ඩිත වැ ඉපැද ඒ උතුම් දනයන් දුන්නේ නම් එකල්හි ඒ මම වැ වීමි.

තෙල පරිත්‍යාගයෝ (මා ගේ) දනපරිඡ්ඡාරයෝ වෙති. තුලුහු දනපාරමිතා වෙති. (මාගේ) ජීවිතය යදියනට දී මේ දන පාරමිතාව පිරිමි.

හික්ෂා පිණිස පැමිණි යාවකයා දක තම සිරුර පරිත්‍යාග කෙළෙමි. දීමෙන් මා හා සමයෙක් නැති. මේ මාගේ දනපරමාණී පාරමිතාව යි.

**මෙමු වැනි අකිත්තිවර්ගය යි.
දනපාරමිතා නිමි.**

2. සීලපාරමිතා

1. මාතුපොසක වරියං

144. යද අහොසි¹ පවනෙ කුසුරො මාතුපොසකො
න තද අසී මහියා ගුණෙන මම සාදිසො.
145. පවනෙ දිසවා වනවරො රඤ්ඤ මං පටිවෙදසී
තවානුච්චො මහාරාජ ගණො වසති කානනෙ.
146. න තසස පරිබාය² ඤො³ නපි ආලකකාසුය³
සමං ගහිතෙ සොණ්ඩාය සයමෙව ඉධෙහිති⁴.
147. තසස නං වචනං සුඤ්ඤා රාජාපි කුට්ඨමානසො
පෙසෙසී හසීදමකං ජනාවරියං සුසිකඛිතං.
148. ගනති ඤා⁵ සො හසීදමකො අද්දස පදුම්සසරෙ
හිසමුලාලං උඤ්ඤං යාපනඤ්ඤා මාතුයා.
149. විඤ්ඤාය මෙ සීලගුණං ලකඤ්ඤං උපධාරසී
එහි පුතතාති වඤ්ඤා මම සොණ්ඩාය අග්ගහි.
150. යමෙම තද පාකතිකං සරිරානුගතං බලං
අජ්ජ නාගසහසානං බලෙන සමසාදිසං.
151. යදිහං තෙසං පකුපෙසයාං උපෙතානං⁶ ගහනාය මං
පටිබලො හවෙ තෙසං යාව රජමපි මානුසං.
152. අපි වාහං සීල⁷ රකඤ්ඤා සීලපාරමී පුරියං⁸
න කරොමී විතෙත අඤ්ඤාප්තං පකඛිපතෙත මමාලකෙ
153. යදි තෙ මං තස්ස කො වෙට්ඨාසුං ඵරසුහි තොමරෙහි ව
නෙව තෙසං පකුපෙසයාං සීලබණ්ඩහයා මමාති

මාතුපොසකවරියං පඨමං⁹.

1. අහොසි-මජ්ඣ.	6. උපෙතං-කත්ථවී
2. පරිබාය-මජ්ඣ.	7. සීලං-රක්ඛාය-සීල
3. නපියාලක-සීල	8. පුරියා-නා-මජ්ඣං, පුරියං-සී.
නපිලාලක-PTS-නපිආලක-මජ්ඣ.	9. සීලවනාවරියං පඨමං-සී.
4. ඉතෙයෙහිති-මජ්ඣ.	
5. ගන්ඤ්ඤා-සීල.	

2. ඝීල පාරමිතාව

1. මාතුපොසක වර්යාව

144. යම් කලෙකැ මම් මහවෙනෙහි මාතුපොසක වූ හස්තිරාජ වීම් ද එකලැ පොළෝතෙලෙහි සිල්ගුණයෙන් මා හා සම වූ කිසිවෙක් නැති.

145. මහාවනයෙහි දී වනවරපුරුෂයෙක් මා දක රජුට මෙසේ සැල කෙළේ යැ. 'මහරජ තොපට හිසි ඇත්රපෙක් මහවෙනෙහි වෙසේ යැ'යි.

146. 'ඔහු ගැනීමෙහි ලා අගලින් අඤ්ඤායෙක් නැත. ඇතුන් බඳනා ටැඹිනුදු බොරුවළිනුදු ප්‍රයෝජන නො ද ඇති. සොඬින් ගත්කල්හි තෙමේ මැ මෙහි එන්නේ යැ'යි රජුට දන්වී.

147. ඔහු ගේ එබස් අසා තුටුසින් ඇති රජ තෙමේ ද ඇතුන් දමනය කරන මොනවට හික්මුණු නිපුණ ඇදුරකු යැවී යැ.

148. එ ඇත්ඇදුරු ද (එහි) ගොස් මවගේ යාපනය පිණිස පියුම්-විල්හි නෙළුබල හා නෙළුබුදුලි උදුරන ඇත්රජු දිවී.

149. හෙතෙම මා ගේ ඝීලගුණය දැන සිරුරුලකුණු විමසී යැ. ඉක්බිති 'එව පුතැ'යි කියා මා ගේ සොඬ ගත්තේ යැ.

150. එකල්හි මට යම් පියවිසිරුරුබලයෙක් වී ද, ඒ අද ඇතුන් දහසක්හුගේ බලය හා සුදුසු වෙයි.

151. ඉදින් මා ගැනීම වෙතට පැමිණි ඔවුනට මම් කිපියෙමි නම් ඔවුන්ගේ මානුෂරාජ්‍යය පවා වැනැසීමට පොහොසත් වීම්.

152. එතෙකුදුවත් මම් (නමා කෙරෙහි වූ) සිල් රක්තා පිණිස ඝීලපාරමිතාව පුරනු පිණිස, මා ටැලෙහි බැඳ තබන්නහු දක ද සිත්හි වෙනසක් නො කෙළෙමි.

153. ඉදින් එහි දී ඔහු පොරොච්චන් ද තෝමරයෙන් ද මා කොටන්නාහු නම් මා ගේ සිල් බිඳුනා බියෙන් ඔවුනට නො මැ කීපෙන්නෙමි.

පළමු වැනි මාතුපොසක වර්යා යි.

2. භූරිදාන වර්ග

- 154. පුනාපරං යද හොමී භූරිදානො මනිදාමිකො
විරූපකෙකින මහාරඤ්ඤා දෙවලොකමගවජ්ඣං.
- 155. තඤ්ඤා පඤ්ඤා ෦ං දෙව ඵකනං පුබ සලසපිනෙ
තං සඤ්ඤං ගමනඤාය සීලබ්බතං සමාදිසිං.
- 156. සරිරකිච්චං කඤ්ඤාන භුක්ඤා යාපනමනනං
චතුරො අබ්බෙ අධිවයාය සෙමී චමමික මුද්ධනි.
- 157. ජවියා චමෙචන මංසෙන නහාරුඤ්ඤිකෙහි වා
යසු ඵනෙන කරඤ්ඤියං දිනනං ඵච හරාතු¹ සො.
- 158. සංසිතො අකතඤ්ඤානා ආලම්බනො² මමඤ්ඤි
පෙළාය පකඤ්ඤිකානං³ කිලෙති මං තහිං තහිං.
- 159. පෙළාය පකඤ්ඤිකෙහි සලලඤ්ඤිකෙහි පාඤ්ඤා
ආලම්බනො⁴ න කුප්පාමී සීලබ්බතො මම.
- 160. සකඤ්ඤික පරිච්චාගො තණ්හො ලහුකො මම
සීලඤ්ඤිකකමො මයං පඤ්ඤිකකතො⁵ විය.
- 161. නිරනතරං ජාතිසතං චජෙයං මම ජීවිතං
නෙව සීලං පඤ්ඤායං චතුදීපානහෙතුපි.
- 162. අපි වාහං සීලං රකඤාය සීලපාරමිපූරියා
න කරොමී විනෙත අඤ්ඤාඵතං පකඤ්ඤිකෙහි පෙළකෙති.

භූරිදාන වර්ග. දුකියං.

1. හරතු-සිමු	4. ආලම්බන-මජ්ඣං.
2. ආලම්පායනො-මජ්ඣං.	5. උප්පනනා-සි-උප්පත්තනා-මජ්ඣං.
3. පකඤ්ඤිකානං-මජ්ඣං.	6. සීලං රකඤාය-සී.මු.

2. භූරිදත්ත වරියාව

154. නැවත අනෙක් වරියාවක් කියමි: යම් කලෙක මම මහත් සෘද්ධි ඇති භූරිදත්ත නම් නාගරාජ වැ උපනිම ද එකල්හි (මම) විරූපාක්ෂ නම් මහරජු හා සමග (තවකිසා) දෙවලොවට ගියෙමි.

155. එහි දී අත්‍යන්තසුඛයෙන් සමර්පිත වූ දෙවියන් දෑක දෙවලොවට යනු පිණිස ශීල සඬධ්‍යාත වූ ඉතවයඹාව සමාදන් වීමි.

156. (මුවදෙවුම ආදී) සිරුරුකිස කොට යැපෙන පමණ අහරක් වළඳා සතර අහක් ඉටුගෙන තුඹසක් මතුයෙහි ගැනය කෙළෙමි.

157. (එ සතර අහ නමි:) ‘යමක්භට සිවියෙන් සමීන් මසින් නහරින් හා ඇටයෙන් වෙවසී මෙයින් කටයුත්තක් ඇත්නම් ඒ දෙන ලද මැයි හෙතෙම එය ගෙන යේව’යි.

158. අකාතඥ වූ නෙසාදයා (වැද්ද) විසින් ලකුණු කියනලද ආලම්බන තෙමේ මා අල්වා ගත්තේ ය. හෙතෙම මා පැයෙකින් බහා ඒ ඒ කැන කෙළවයි.

159. පැයෙහි බහාලන කල ද අතීන් මධ්‍යා කල ද ‘මාගේ ශීලය බිඳෙයි’ යන බියෙන් ආලම්බනයා කෙරෙහි නොකිපී ගියෙමි.

160. සඬකීය ජීවිතපරිත්‍යාගය තෘණශුලාකාවක් පරිත්‍යාගයට ද වඩා ලසු කොට මට වැටහෙයි. ශීල ව්‍යතීක්‍රමය වූ කලී පොළොව පෙරළීමක් මෙන් මට වැටහීගියේ යැ.

161. නිරතුරු ජාතිසියයක් මුළුල්ලෙහි මාගේ ජීවිතය පරිත්‍යාග කරනෙමි. සතර දිවයින හෙයින්ද සිල් නො මැ බිඳිනෙමි.

162. තවද සිල් රක්තා පිණිස සිල් පැරුම් පුරනු පිණිස හැනහැන මා පෙළායෙහි බහාලන ආලම්බනයා කෙරෙහි ද මා සිත තුළ වෙනසක් නො කෙළෙමි.

දෙ වැනි භූරිදත්තවරියා යි.

3. වමෙපයානාග වරියං

- 167. සුනාපරං යද හොමී වමෙපයාකෝ මහිඤ්ඤිකෝ
තදපි ධම්මකෝ ආසිං¹ සීලබ්බතසප්පට්ඨනා.
- 168. තදපි මං ධම්මචාරීං උපවුඤ්ඤං උපොසථං
අභිකුණ්ඤිකෝ² ගහෙකාන රාජද්වාරමහි කීළති.
- 169. යං³ සො වණණං විනනයති නීලං පිතඤ්ඤි⁴ ලොහිතං
තසං විතතානුවහනතොනා හොමී විනනිත සනාඨිභා.
- 170. ඵලං කරෙයාං⁵ උදකං උදකමපි ඵලං කරෙ
යදිභං තසං පකුපෙභයාං බණෙන ජාරිකං කරෙ.
- 171. යදි විතතවසි හෙසං පරිනාසිසාමී සීලතො
සීලෙන පරිභීණසං උත්තමයො න සිජ්ඤති.
- 172. කාමං භිජ්ජතු යං කායො ඉධෙව විකිරියතු
නෙව සීලං පභිඤ්ඤායං විකිරතො භුසං වියාති.

වමෙපයා නාගවරියං තතියං.

4. චුලලබොධි වරියං

- 173. සුනාපරං යද හොමී චුලලබොධි⁶ සුසීලවා
භවං දිසානා භයතො නෙකකමමං අභිනිකමි⁷.
- 174. යාමෙ දුතිසිකා ආසි බ්‍රාහමණී කතකසනභිභා
සාපි වට්ටෙ අනපෙකො නෙකකමමං අභිනිකමී.
- 175. නිරාලයා ජිත්ත බන්ධු අනපෙකො කුලෙ ගණෙ
වරතතාගාමනිගමං බාරාණසි මුපාගමු.
- 176. තස්ව වසාම නිපකා අසංසට්ඨා කුලෙ ගණෙ
නිරාකුලෙ අපසසඤ්ඤ රාජ්ජයානෙ වසාමුහො.

1. ආසි-සිං-PTS	5. කරෙයා චුදකං—මජ්ඣ.
2. අභිකුණ්ඤිකෝ සි.	6. චුල-මජ්ඣ.
3. යං යං—මජ්ඣ.	7. අභිනිකමි-සුචු.
4. නීලපිතං-ව-PTS-නීලංව පිතං මජ්ඣ. නීලඤ්ඤව පිතං.ලොහිතං-සි.චු.	

3. වම්පෙය්‍යනාග වර්ෂාව

167. තවද අනෙක් වර්ෂාවක් කියමි: යම් කලෙක මම් මහත් සාද්ධි ඇති වම්පෙය්‍ය නම් දිව්‍යනාගරාජ වැ උපහිමි ද එකල්හිදු ශීලවුක සමාදනයෙන් යුක්ත වූ ධාර්මිකයෙමි වීමි.

168. එකල්හි දු ධාර්මික වැ පෙහෙවස් සමාදන් වැ සිටි මා අභිතුණ්ඨිකයෙක් අල්ලාගෙන රජගෙදේර ක්‍රීඩා කරවයි.

169. එ අභිතුණ්ඨික තෙමේ කිල්වන් හෝ රන්වන් හෝ ලේවන් හෝ යම් පැහැයක් සිතා ද, ඔහු ගේ සිතට අනුව පවත්නෙමි. සිතු ආකාර ඇත්තෙමි වෙමි.

170. මම් පොළොව ජලය කෙරෙමි. ජලය ද පොළොව කෙරෙමි. ඉදින් ඔහුට කිපුණෙමි නම් ඇඬිල්ලෙකින් ඔහු හළ කොට පියමි.

171. ඉදින් මම් සිතට වසභ වීමි නම් ශීලයෙන් පිරිහී යන්නෙමි. ශීලයෙන් පිරිහුණහට උත්තමාඤ්චිය සිද්ධ නො වෙ.

172. මේ ගරිරය එකාත්තයෙන් බිදියේවා! මෙහි මැ විසිරයේවා! බොල්මිටක් සෙයින් මාගේ සිරුර විසිර යන කල්හි දු ශීලය නො බිදින්නෙමි.

තුන් වැනි වම්පෙය්‍යනාග වර්ෂා යි.

4. වූලබොධි වර්ෂාව

173. තවද අනෙක් වර්ෂාවක් කියමි: යම් කලෙක මම් ශීලසම්පන්න වූ වූල්ලබොධි නම් පරිව්‍රාජක වීමි ද, එකලැ සියලු හවය හය වශයෙන් දැක නොමැකුමාය තත්ප්‍රතිපක්ෂ හෙයින් දැක පැවිදි වීමි.

174. මට රන් බඳු සිව්පැහැ ඇති යම් බමුණු බිරිඳක් වූ නම් ඕ තොමෝ ද සසරෙහි අපෙක්ෂා රහිත වැ අභිනිෂ්ක්‍රමණ කළා යැ.

175. ඇපි නිරාලය වැ සිදුනාලද තෘෂ්ණාබන්ධන ඇති වැ කුලයෙහි ගණයෙහි අපෙක්ෂා නැති වැ ගම්නියම්ගම්හි හැසිරෙමින් බරණැස කරා පැමිණියම්හ.

176. එහි නුවණැති ඇපි දෙදෙන කුලයෙහි ගණයෙහි නො ඇලුණමෝ (ජනසඤ්චාර රහිත බැවින්) නිරාකුල වූ නිශ්ශබ්ද වූ රාජොද්‍යානයෙහි වූයුම්හ.

- 177. උය්‍යාන දසසනං ගන්තො රාජා අද්දස බ්‍රාහ්මණිං
උපගමම මමං පුච්ඡි තුය්‍යෙසා කසා භාරියා¹.
- 178. එවං චුක්ඛෙ අහං තසා ඉදං වචනමබ්‍රවිං
න මයහං හරියා එසා සහධමමා² එකසාසනී
- 179. තසා³සාරතතාධිගතො⁴ ගාභාපෙත්වාන වෙටකෙ⁵
නිපපිළයතො බලසා අනෙපුරං පචසයි.
- 180. ඔදපත්තකියා⁶ මය්‍යං සහජා එකසාසනී
ආකඩ්ඪිත්වා නයන්තියා⁷ කොපො මෙ උපපජ්ජට්
- 181. සහ කොපෙ සමුපපනො සීලබ්බතමනුසාරිං
තඤ්ච කොපං නික්ඛණ්ඨිං නාදුසිං වඩ්ඪිතුපරි⁸
- 182. යදිහං⁹ බ්‍රාහ්මණිං කොචි කොට්ටයා තිණ්‍යසනතියා
නෙච සීලං පභික්ඛෙය්‍යං බොධියායෙච කාරණා
- 183. නමෙ සා බ්‍රාහ්මණිං දෙසා නා පි මෙ බලං න විජ්ජති
සබ්බඤ්ඤනං පියං මයහං තසමා සීලානුරකඛිසසනතී

චූලලබ්‍යොධිවරියං චතුසං.;

5. මහිසරාජ වරියං

- 184. පුනාපරං යද හෙමී මහිසො¹⁰ පභිනවරිකො¹¹
පචසිසකායො බලවා මහතො භීච දසසනො.
- 185. පබ්බාරෙ ගිරි දුග්ගෙ ච රුක්ඛමුලෙ දකාසයෙ
හොතෙසු ධානං මහිසානං¹² කොචි කොචි තභිං තභිං.
- 186. විවරතො බ්‍රහ්මාරඤ්ඤ ධානං අද්දස හද්දකං
තං ධානං උපගන්තො නිට්ඨාමී ච සයාමී ච.

1. භාරියානි-මජ්ඣ.	8. වඩ්ඪිතුපරි-මජ්ඣ.
2. සහජා-මජ්ඣ.	චූලබ්‍යොධිවරි-PTS
3. තිස්සා-මජ්ඣ.	9. යදිදං-මජ්ඣ.
4. සාරත්තගධිකො-සීමු	10. මහිංසා-මජ්ඣ.
5. වෙතකෙ-මජ්ඣ.	11. වාරකො-සී.
6. ඔදපත්තකියා-PTS	12. මහිංසානං-මජ්ඣ.
7. නියන්තියා-PTS	

177. බරණැස් රජ උයන දක්මට ගොස් බැමිණිය දිවි. (හේ) මා කරා පැමිණ 'මෝ තොමෝ' තොපට කවද යැ, කවරක්භූගේ භාය්‍යාවකැ'යි (මා) විචාළේ යැ.

178. මෙසේ කී කල්හි මම ඔහුට මෙවදන් කීම්: මෝ තොමෝ මා ගේ භාය්‍යා නො වෙයි. සහධාර්මික වූ සමානශික්ෂා ඇත්තකැ'යි කියෙමි.

179. ඇය පිළිබඳ වැ බලවත් රාගයෙන් බැඳුණේ දසුන් (රාජ-පුරුෂයන්) ලවා ගන්වා ගෙන බලාත්කාරයෙන් පෙළමින් ඇතොවුරට ඇතුළු කරවී.

180. (ප්‍රමුඡ්‍යා ජාති වශයෙන්) මාගේ සහජාව වූ සමාන ශික්ෂා ඇති (උදකපාත්‍ර සාක්ෂි කොට ගත් බැවින්) ඔදපත්තිකී වූ භාය්‍යාව ඇදගෙන යන කල්හි මට කොප උපන.

181. කොපය උපන් කල්හි ඒ හා සමග ශීලව්‍රතය සිහි කෙළෙමි. එහි මැ ඒ කොපය නිග්‍රහ කෙළෙමි. මත්තෙහි වැඩෙන්තට නුදුන්මි.

182. ඉදින් කිසිවෙක් එ බැමිණිය තියුණු සැතීන් කොටා නම් සමාක්-සම්බොධිය මැ කරුණු කොට සිල් නො මැ බිඳෙන්නෙමි.

183. එ බැමිණි මට අප්‍රිය නො වෙයි, මට බල නැත්තේ නො ද වෙයි, මට සච්ඤාඤානය ප්‍රිය වෙයි, එහෙයින් ශීලය රක්ෂා කෙළෙමි'යි.

සතර වැනි වූළබොධිවරියා යි

5. මහිසරාජ වරියාව

184. තවද අනික් වය්‍යාවක් කියමි. යම් කලෙක මුම් වෙසෙසින් වැඩුණු කය ඇති ශක්ති ඇති මහත් වූ සිරුරු ඇති බිහිසුණු දකුම් ඇති මහවෙනෙහි හැසිරෙනසුලු මිහි වැ උපනිමි ද- (එකල්හි)

185-186. තෙල මහවෙනෙහි ප්‍රාග්භාරයෙහි ද ගිරිදුරියෙහි ද වාක්ෂ-මූලයෙහි ද ජලාශය සමීපයෙහි ද කිසි ප්‍රදේසෙක් මිහිවුන්ට සිටුනාතැන් වෙද ඒ ඒ තැන්හි සරනුයෙමි සොදුරු තැනක් දිටිමි. එතැනට එළඹී සිටුනෙමි ද හෝනෙමි ද වෙමි.

- 187. අපේස කපිමාගනකා පාපො අනරියො ලඞු
බන්ධෙ නලාටෙ භවුතෙ මුක්කති සිහණෙති මං.
- 188. සක්මපි දිවසං දුතියං තතියං වතුසම්පි ව
දුසෙති මං සබ්බකාලං තෙන හොමී උපසුතො.
- 189. මමං උපසුතං දිස්වා යකොනා මං ඉදමබ්චි
නාසෙහෙනං¹ ඡවං පාපං සිඛෙග්ගි ව බුරෙහි ව.
- 190. එවං වුක්කෙ තද යකොන අහං තං ඉදමබ්චි
කිංකං මකොනපි කුණපෙන පාපෙන අනරියෙන මං².
- 191. යදිහං තසස කුපෙපයාං තතො හීනතරො භවෙ
සීලඤ්ච මෙ පභිජෙජයා විඤ්ඤ ව ගරභෙය්‍යු මං.
- 192. හිළිතා ජීවිතා වාපි පරිජුඤ්ඤා මතං චරං
කායාහං ජීවිතභෙතුපි කාහාමී පරභෙය්‍යං.
- 193. මමෙ වායං³ මඤ්ඤමානො අඤ්ඤපෙවං කරිසසති
කෙව තස් වධිසසනති සා මෙ මුතති භවිසසති.
- 194. හීනමජ්ඣමඋකකටෙය්‍ය සහනො අවමානිතං
එවං ලහති සප්පඤ්ඤ මනසා යථංපඤ්ඤනති.

මහීස⁴ රාජවරියං පඤ්චමං.

6. රුරුමිගරාජ වරියං

- 195. පුනාපරං යද හොමී සුතතත කතකසනතිහො
මිගරාජා රුරුනාම පරමසීල සමාහිතො.
- 196. රමෙම පදෙසෙ රමණියෙ විචිතෙ අමනුසසකෙ
තස් වාසං උපගඤ්ඤං ගංගාකුලෙ මනොරමෙ.

x උභදකී ඉතිහවිතබ්බං
 1. නාසහෙනං-සිමු
 2. අනරියෙන-මජ්ඣං
 3. මං-එවායං-PFS
 4. මහී-ස-මජ්ඣං

187. එකල්හි ලාමක වූ නිහින ආචාර ඇති ලොල වූ වදුරෙක් එහි පැමිණ (මාගේ) කඳවෙහි ද නළලෙහි ද බැමෙහි ද සුලුදිය කෙරෙයි වසුරු කෙරෙයි -

188. එක් දවසකුදු දෙවැනි දවස්හි දු තෙවැනි දවස්හි දු සිව්වැනි දවස්හි දු හැම කල්හිදු එ මා දුෂණය කෙරෙයි. එ වදුරු විසින් උපද්‍රවයෙම වෙමි.

189. එ රුක්හි (අධිපති වැ වෙසෙන) දෙව් (ඔහු විසින්) පෙළනලද මා දැක මට මෙවදන් කී: හීන වූ ලාමක වූ තෙල වදුරු හහිනුදු ඇත කුරයෙනුදු මැඩ නසව'යි කී.

190. එසඳ එ දෙවියා එසේ කී කල්හි මම ඔහුට මෙ වදන් කීමි: කුමක් හෙයින් තෙපි (කුණප සදාශ හෙයින්) කුණප වූ ලාමක වූ අනායාඪ වූවහු සමග මා තවරා ද'යි.

191. ඉදින් මම ඔහුට කිපෙම නම ඔහුට ද වඩා හීනතරයෙම වෙමි. මා ගේ සිලුදු බිඳෙන්නේ යැ. නුවණැති දෙවිමිනිස්සු ද මට ගරහන්නාහ'යි.

192. (නුවණැතියන් විසින්) ගර්හිත වූ ජීවිතයට ද වඩා පවිත්‍ර වූ ශීලයෙන් යුක්ත වැ මරණය මැ උතුම්, කිම මම ජීවිතය නිමිති කොට ද මෙරමා වෙහෙසනු කරන්නෙමි ද?

193. මේ තෙම මා මෙන් හහිනේ අන් මිහිවුන්ට ද මෙසේ කරන්නේ යැ එහිලා ඔහු මැ (හහින් ඇත මොහු) නසන්නාහ, ඒ නැසීම මට මිදීම වන්නේ යි.

194. හීන මධ්‍යම උත්කාෂ්ටයන් හිමිති කොට ඔවුන් විසින් කළ අවමානය ඉවසනුයේ සප්‍රාඥ තෙමේ මෙසේ සිතින් ප්‍රාර්ථනා කළ පරිදි (සඵඤ්ඤාභ්‍යාස) ප්‍රතිවෙධ කෙරේ යයි.

පස් වැනි මහිසරාජවරියා යි.

6. රුරුමිගරාජ වරියාව

195. නැවත ද අනෙක් වයභාවක් කියමි. යම කලෙකැ මම මොනොවට තැවූ රන් බිඳු පැහැ ඇති විඉද්ධ වූ සිල් හා එකඟ වූ සිත් ඇති රුරු නම් මාගරාජ වීම් ද,

196. එකල්හි පුළුපඵලාදීන් රමණිය වූ ජනවාස රහිත වූ මිනිසුන්ගේ හැසිරීම් නැති රමා ප්‍රදේශයෙක්හි වූ, එහි සිත්කලු ගං ඉවුරෙකැ වාසයට පැමිණියෙමි.

- 197. අපො උපරිගංගාය ධනිකෙහි පරිපිළිතො
පුරිසො ගංගාය පපති¹ ජිවාමී වා මරාමී වා.
- 198. රහනීඤ්චං සො ගඛකාය වුයහමානො මහොදකෙ
රවනො කරුණං රාවං² මජ්ඣෙකෙ ගඛකාය. ඉච්ඡති.
- 199. තසසාහං සඤ්ඤං සුඤ්ඤාන කරුණං පරිදෙවතො
ගඛකාය තීරෙ යඤ්ඤාන අපුච්ඡිං කොසි ඤා නරො.
- 200. සො මෙ පුට්ඨො ව වායාකාසි අකතනො කාරණං කද
ධනිකෙහි භීතො තසිතො පකඛනොනාහං මහානදිං.
- 201. තසස කඤ්ඤාන කාරුඤ්ඤං වජ්ඤා මම ජිවීතං.
පච්ඡිඤ්ඤා නීහරිං තසස අඤ්ඤාකාරමහි රතතියා.
- 202. අසසඤ්ඤං කාලමඤ්ඤාය තසසාහං ඉදමබ්බුචිං
එකං තං වරං යාවාමී මා මං කසසචි පාවද.
- 203. නගරං ගතඤ්ඤාන ආචිකඤ්ඤා පුච්ඡිතො ධන හෙතුකො
රාජානං සො ගහෙඤ්ඤාන උපගඤ්ඤා මමනතිකං.
- 204. යාවතා කාරණං සබ්බං රඤ්ඤා ආරොචිතං මයා
රාජා සුඤ්ඤාන වචනං උසුං⁴ තසස පකපපථි
ඉධෙව සාතසිසාමී මිත්ත දුඛිං⁵ අනාරියං.
- 205. තමහං අනුරකඤ්ඤාන නිමිතිං මම අත්තනො
කීට්ඨනෙ සො මහාරාජ කාමඛකාරො⁶ භවාමී තෙ.
- 206. අනුරකඤ්ඤා මම සීලං නාරකඤ්ඤා මම ජිවීතං.
සීලවා හි තද ආසිං බොධියා එව කාරණාති.

රුරුමිගරාජ වරියං ඡවයමං.

1. පතති-මජ්ඣ-නා-PTS	4. උස්සු-මජ්ඣ-PTS
2. රවං-මජ්ඣ-PTS	5. දුඛිං-සීල-දුඛි-නා
3. අස්සත්ත-සීල	6. කාමකාරො-සී.මු

197. එකල්හි උඩුහොයැ ධනහිමියන් විසින් (ණය නො දෙනුයෙන්) පෙළනලද පුරුෂයෙක් (මෙයින්) රැකෙමවා හෝ මියෙමවා හෝ යි ගහෙහි පැන්නේ යැ.

198. හෙතෙම රැදවල් ගහැ මහවතුරෙහි ඉල්පෙනුයේ බැගෑහඬින් හඬමින් ගහමැද යෙයි.

199. මම බැගෑපත් වැ හඬන්නා වූ ඔහුගේ හඬ අසා ගඟුටුරෙහි සිට තෝ කවර මිනිසෙක්හි දැ යි විචාලෙමි.

200. එකල්හි හෙ ද මා විසින් පුළුවස්නාලද්දේ 'මම ණයහිමි ධනිකයන් කෙරෙන් බියපත් වූයෙමි තැනිගත්තෙමි මහානදියට පැනපිමි' යි තමාගේ ක්‍රියාව ප්‍රකාශ කෙළේ යැ.

201. ඔහුට කරුණා උපදවා මාගේ දිවි පුදා රැය අඳුරෙහි ගහට පිවිස ඔහු (පිට හිඳුවා එයින්) බැහැර කෙළෙමි.

202. (විඩා හැරපියා) අස්වැසුණුකල් දැන මම ඔහුට මෙ වදන් කිමි: ජොප අතින් එක්වරයක් ඉල්වමි. 'නහමක් මා කිසිවක්හට කියව'යි.

203. හෙ නුවරට ගොස් (රන්මුවක) පුළුවස්නාලදුයේ ධනය හිමිකි කොට ඇතියේ (රජුට මා) දැන්විය. හෙතෙම රජු ගෙන මා දෙන එළැඹියේ යැ.

204. (මා විසින් ඔහුට කළ) යම් පමණ උපකාරයෙක් වී ද. එහැම මා විසින් රජුට දන්වන ලද. රජ එබස් අසා මිත්‍රද්‍රෝහි වූ අනායඬ වූ මොහු මෙතැන්හි මැ නසාපියමි'යි ඒ පුරුෂයාහට හීය දුන්නෙහි සැදී යැ.

205. මම ඔහු රක්තෙමි 'මහරජ කෙල පුරුෂයා සිටිවා. මම තොපට රිසිදැ කරනුයෙමි වෙමි'යි මාගේ ආත්මයෙන් ඔහු පරිවර්තන කෙළෙමි. (මරණයෙන් මුදවාලීම)

206. මාගේ ශීලය මැ රැකපිමි. මාගේ දිවි නො රැක්කෙමි. එකල්හි සමාක්සම්බොධිය මැ කරුණු කොට මම සිල්වත් වීමි.

සවැනි රුරුමිගරාජ වර්ගා යි.

7. මාතභග වර්ගය.

- 207. පුනාපරං යද හොමී ජච්චොලා උග්ගතාපනො මාතඛො නාම නාමෙන සීලවා සුසමානිතො.
- 208. අහංඤ්ච ඩ්‍රාහමණො එකො උඛ්‍යාකුලෙ වසාමුභො අහං වසාමී උපරි හෙට්ඨා වසති ඩ්‍රාහමණො.
- 209. විචරතො අනුකුලමහි උඤ්ඤං මෙ අසුමඤ්ඤං තස්ම ට. පරිභාසෙක්ඛා¹ අභිසපි මුදුඵාලනං.
- 210. යදිහං තස්ස පකුපෙපයාං යදි සීලං න ගොපයෙ ඔලොකෙක්ඛාන ‘හං තස්ස කරෙයාං ඡාරිකං වීය.
- 211. යං සො තද මං අභිසපි කුචිතො දුට්ඨමානසො තසෙසු මස්සකෙ නිපති යොගෙන තං පමොචසිං.
- 212. අනුරකඛිං මම සීලං නාරකඛිං මම ජීවිතං සීලවා හි තද ආසිං බොධියා යෙව කාරණාති.

මාතභගවර්ගයං සත්තමං.

8. ධම්මදෙවපුත්ත වර්ගය.

- 213. පුනාපරං යද හොමී මහෙසකෙකා² මඤ්ඤිකො ධම්මො නාම මහායකෙඛා සඛ්ඛලොකානුකම්පකො.
- 214. දස කුසලකම්මපථෙ සමාදපෙනො මහාජනං වරාමී ගාමනිගමං සමිතො සපරිජ්ජනො.
- 215. පාපො කදරියො යකෙඛා දීපෙනො දස පාපකෙ සොපෙස්ස³ මභියා වරති සමිතො සපරිජ්ජනො.
- 216. ධම්මවාදී අධම්මො ව උභො පච්චනිකා මයං ධුර ධුරං සච්චයනො සමිමා පටිපථෙ උභො.

1. රිහාසිත්වා-සීචු
 2. මහායක්ඛො-සි-PTS

3 සොචෙත්ථ-සීචු

7. මාතභිග වරියාව

207. තවද අන් වරියාවක් කියමි: යම් කලෙක මම ජවාධර වූ උග්‍ර වූ තපස් ඇති ශීල සම්පන්න වූ සමාහිත වූ සිත් ඇති නමින් මාතභිග නම් තාපස වූ උපනිමි ද,

208. (එකල ජාතිමත්ත නම්) බමුණු ද මමද (පැවිදි වූ) අපි දෙදෙනා ගං ඉවුරෙකැ වාසය කළමහ. මම උඩුගහ වසමි, එ බමුණු යටිගහ වෙසෙයි.

209. හෙතෙම ගංතෙර හැසිරෙනුයේ උඩුගහැ පිහිටි මා ගේ අසපුව දීවි. එහි දී මට පරිභව බැණ මා මුදුන් පැළේව'යි ශාප කෙළේ යැ.

210. ඉදින් මම ජටිලයානට කිපියෙමි නම්, ඉදින් මම සිල් නො රැකියෙමි නම් මම ඔහු දෙස බලා ඔහු හඵ මෙන් කරන්නට සමරියෙමි.

211. කුපිත වූ දුෂිත සිත් ඇති ඒ ජටිල තෙම මට යම් ශාපයක් කෙළේ ද, ඒ ශාපය ඔහු මත්තෙහි මැ වැටිණ. ඒ ශාපය උපායෙන් මුදලිමි.

212. මා ගේ ශීලපාරමිතාව මැ ආරක්ෂා කෙළෙමි. ජීවිතය ආරක්ෂා නො කෙළෙමි. සඵඤ්ඤාභ්‍යාය මැ සඳහා එකල්හි සිල්වත් වූයෙමි යි.

සත් වැනි මාතභිග වරියා යි.

8. ධම්මදෙවපුත්ත වරියාව

213. තවද අන් වරියාවක් කියමි: යම් කලෙකැ මම මහායශස්ක වූ මහත්සාදධි ඇති සියලු ලොවට අනුකම්පා කරන. ධර්ම නම් දිව්‍ය පුත්‍ර වැ උපනිමි ද,

214. එකල්හි මම මහාජනයා දශකුශල කර්මපථයෙහි සමාදන් කරවමින් මිත්‍රයන් සහිත වූයෙමි පරිවාරජනයා සහිත වූයෙමි ගම්නියම්-ගම්හි හැසිරෙමි.

215. පාපිෂ්ඨ වූ තද මසුරු වූ දිව්‍ය පුත්‍රයෙක් ද දශකුශලධර්මයන් ප්‍රකාශ කෙරෙමින් මිත්‍රයන් සහිත වූයේ පරිවාර ජනයා සහිත වැ පෘථිවිය ආසන්නයෙහි හැසිරෙයි.

216. ධර්මවාදී වූ මම ද අධර්මවාදී වූ දිව්‍යපුත්‍ර ද යන අපි දෙදෙනා ඔවුනොවුන්ට ඉඳුරා විරුඬි වූවමෝ එක් දවසක් ප්‍රතිපථයෙහි තමා රියහිසින් මෙරමා රියහිස ගටමින් හමු වුමහ.

- 217. කලහො වතනතී හෙසමා කල්‍යාණපාපකසු ව මග්ගා ඔකකමනකාය¹ මහාසුද්ධො උපට්ඨිතො.
- 218. යදිහං තසු පකුඉපපයාං යදි හිනෙදු තපොගුණං සහ පරිජනං තසු රජභුතං කරෙය්‍යභං.
- 219. අපිවා'හං සීලරක්ඛාය නිබ්බාපෙක්ඛාන මානසං සහ ජනෙනොකකමික්ඛා පථං පාපසු 'ද්‍යභං.
- 220. සහ පථතො ඔකකතෙන කක්ඛා විතසු නිබ්බතීං විවරං අද්දසි පඨවී පාපසකකසු තාවදෙනි.

ධම්මදෙවපුත්ත වරියං අට්ඨමං.

9. අලීනසත්ත වරියං

- 221. පඤ්චාලරට්ඨො නගරවරෙ² කම්පිලයායං⁴ පුරුක්කමෙ රාජා ජයදදිසො නාම සීලගුණමුපාගතො.
- 222. තසු රඤ්ඤ අභං පුතෙතා සුතධම්මො සුසීලවා අලීනසතෙතා ගුණවා අනුරක්කපරිජනො⁵ සද.
- 223. පිතා මෙ මීගචං ගන්තවා පොරිසාදං උපාගමී සො මෙ පිතුමග්ගනෙසි හකෙඛාසි මම මා වලී.
- 224. තසු තං වචනං සුක්ඛා භීතො තසිතවෙධිතො උරුක්ඛමෙහා අහු තසු දිස්වාන පොරිසාදකං.
- 225. මීගචං ගගෙක්ඛා මුඤ්ඤසු කක්ඛා ආගමනං පුත මුහම්මසු ධනං දක්ඛා පිතා ආමත්තධී මම.
- 226. රජං පුත්තං, පට්ඨජජ මා පමජ්ජ පුරං ඉදං කතං මෙ පොරිසාදෙන මම ආගමනං පුත.

1. උක්කමනත්ථාය-සායා

2. ධම්මා ධම්ම දෙව පුත්ත-සී.මු

3. නගරෙ-PTS

4. කපිලාය-සී.මු

කපිලාය-PTS-කපිලාය-සායා

5. අනුරක්ක පරිජනො-PTS-සායා

217. එවිට ඒ ධාර්මික අධාර්මික දෙදෙනා ගේ මහින් ඉවත්වීම හිමි කොට හය ජනක වූ කලහයෙක් විය. මහාසඬුගාමයෙක් එළඹ සිටියේ යැ.

218. ඉදින් මම ඒ අධාර්මිකදෙවතාවාට කීපුණෙම නම (එයින් මාගේ) තපොගුණ බිඳී යන්නේ යැ. ඉදින් මම කීපියෙම නම පරිවාර සහිත වූ ඔහු දුලි කරන්නට පොහොසත්මි.

219. වැළිදු මම ශීලසංරක්ෂණය පිණිස සිත සන්තිද්වාවාගෙන මාගේ පරිවාරජනයා හා සමග ඉවත් වූ ඒ පාපී වූ දෙවතාවාට මාභිය දින්නිමි.

220. යථොක්ත නයින් සිත සන්තිද්වාවා ගෙන මාභියෙන් ඉවත්වනු හා සමග එකෙණෙහි පාපී වූ දෙවියාට පෘථිවි තොමෝ විවර දුනා.

අටවැනි ධම්මදෙවපුත්ත වර්ගය සි.

9. අලීනසත්ත වර්ගාව

221. පඤ්ඤා රටැ පිහිටි, දඹදිව අගනුවර වූ කසිපුර නම නගර වරයෙහි ආචාරශීලයෙන් හා රාජගුණයෙන් ද යුක්ත වූ ජයද්දිය නම රජෙක් වී.

222. මම එරජහට බහුගුණ වූ සිල්වත් වූ ගුණසම්පන්න වූ හැම කල්හි අනුරක්ත වූ පරිවාර ජනයා ඇති අලීනසත්ත නම පුත්‍ර වැ උපන්නි.

223. (එක් දවසක්) මා ගේ පියරජ මුවදඩ ගොස් පොරිසාදයා වෙත එළැඹියේ යැ. ඒ පොරිසාද තෙම 'තෝ මට ගොදුරු වූයෙහි, නඤමක් සැලෙව සි මපියාණන් (අත) අල්ලාගත්තේ යැ.

224. ඒ පොරිසාදයා ගේ වචනය අසා බියපත් වූයේ ත්‍රස්ත වැ කම්පා වූයේ යැ, පොරිසාදයා දැක රජහුගේ උරුසාභාවය විය.

225. (රජ) මේ මුවමය ගෙන මා මුදහරුවැයි කී. පෙරළා ඊමට ප්‍රතිඥා දී අවුත් ඒ නන්ද බලුණුට ධනය දී (ඉක්බිති) පිය රජ කෙම මා කැඳවී.

226. පුත, රජය පිළිගනුව, මේ පුරය රක්තෙහි, නඤමක් පමා වෙව, නැවත මා ගේ ඊමට මවිසින් පොරිසාදයාහට ප්‍රතිඥා දෙනලද.

- 227. මාතු පිතු ව වැදිතො නියසපිතොන අත්තානං¹
ඡි කඛිපිතො ධනුං² බග්ගං පොරියාද ලුපාගමීං.
- 228. සසඤ්ඤාපගතං කදච්ච සො තසි සාති
තෙන භිජ්ජියසති සීලං පරිත්තාසං කතෙ³ මසී.
- 229. සීල බණ්ඩහයා, මයහං තසස දෙසසං න බ්‍යාහරිං
මෙත්තච්චෙත්තා භිතවාදී ඉදං වචනමබ්‍රවිං.
- 230. උජ්ජාලෙහි මහාඅග්ගිං පපතිසාමී රුකඛිතො
සමපකක කාලමඤ්ඤාසුය හකඛිය තුං⁴ පිතාමහ,
- 231. ඉති සීලවතං හෙතු නාරකඛිං මම ජීවිතං
පබ්බාපෙසීං වහං⁵ තසස සද පාණානිපාතිකන්තී.

අලිනසතත වරියං නවමං.

10. සඛබපාල වරියං

- 232. පුනාපරං යද හොමී සඛබපාලො මඤ්ඤිකො
ද්‍යාවුධො සොරච්චෙසො දභිච්චෙහ, උරගාධිභු⁶.
- 233. වතුපපථෙ මහාමග්ගෙ නානා ජනසමාකුලෙ
වතුරො අබ්බෙ අධිට්ඨාය තඤ්ච වාසමකප්පයිං.
- 234. ජවියා වමෙමන මංසෙන නහාරු අට්ඨිකොහි වා
යසස ඵතෙන කරණියං දිනනං යෙව හරාතු සො.
- 235. අද්දසංසු හොජපුත්තා බරා ලුඤ්ඤ අකාරුණා
උපගඤ්ඤං මමං තඤ්ච දණ්ඩවුග්ගරපාණිනො.
- 236. නාසාය වීතිවිජ්ඣිතො නධගුලෙඨ පිලසිකණටකෙ
කාපෙ ආරොපයිතො හොජපුත්තා හරිසු මං.

1. නිමිතිකාන අත්තනා-සී.වු, ප	5. පබ්බාපෙසීහෙං සී.වු
2. ධනු-PTS	පබ්බාපෙසීචාහං PTS
3. භතෙ-සී.වු	6. උරගාභිභු සී.වු
4. හක්ඛිය මං-සී.වු	

227. මම මාපියන් වැද පියා සඳහා ආත්මය පරිත්‍යාග කොට දුන්න හා කඩුව බහා තබා පොරියාදයා වෙත එළැඹියෙමි.

228. ආයුධ ගත් අත් ඇති වැ පැමිණි මා දැක හේ ත්‍රස්ත වී නම මා ඔහු තැනිගැන්වූ කල්හි ඒ හෙතුවන් මාගේ ශීලය බිඳෙන්නේ යැ.

229. 'මාගේ ශීලය බිඳෙයි' යන බියෙන් ඔහුට අප්‍රිය වූ බසක් නො කීමි. මෙත්සින් ඇතිසෙමි හිතවාදී වැ ලෙවදන් කීමි.

230. මහපියාණෙනි, මහගිණි දල්වාලව. මම රුකට නැඟී පහින්- නෙමි. තෙපි පැලැහුණු කල් දැන මා (මස්) කව.

231. මෙසෙයින් ශීලවුත හෙතෙසෙන් මාගේ දිවි නො රැක්කෙමි මම හැම කල්හි ප්‍රාණවධ කරන ඔහු පැවිදි කරවිමි.

නව වැනි අලිතසත්ත වර්යා යි.

10. සඛිඛපාල වර්යාව

232. තවද අනෙකක් කියමි. යම් කලෙක මම නාගර්දධි ඇති, දළ මැ අවි කොට ඇති උග්‍ර වූ විෂ ඇති දෙදිවි ඇති නාගයන්ට අධිපති වූ සඛිඛපාල නම් නාරජ වීම ද.

233. ඔබ්නොබ යන මහාජනයා විසින් ගැවැසිගත් මාවතෙකැ සතර මංසක්කියක් සමීපයෙහි වූ (තුඹසක් මතුයෙහි) සතර අඛයාන් ඉටා එහි වාස කෙළෙමි.

234. 'සිවියෙන් හෝ සමීන් හෝ මසින් හෝ ඇටනහරින් හෝ යමක්හට මෙයින් කටයුතු වී නම් (ඔහුට) එ දෙනලද මැ යැ, හෙතෙම ගෙන යේව'යි.

235. රළුවූ දරුණු වූ නිෂ්කාරුණික වූ වැදිපුත්තු (සොළොස් දෙනෙක්) මා දුටුවාහු යැ (ඔහු) දඬුමුගුරු ගත් අත් ඇත්තාහු මා කරා එළැඹියාහු යැ.

236. ඒ භොජපුත්‍රයෝ (මාගේ) නැහැයෙහි ද නහුටු පෙදෙසෙහි ද පිටකටු සමීපයෙහි ද (හුලින්) විද කදෙහි නහා මා ගෙන ගියාහු යැ.

- 237. සසාගරන්තං පඨවී. සතානන්තං සපබ්බතං
ඉච්ඡමානො වහං¹ තස් නාසාවාතෙන² ක්කාපයෙ.
- 238. සුඉලභි වීජක්ඛානෙකපි කොට්ඨයභෙතපි සත්ඤ්ඤි
භොජසුභෙත න කුප්පාමි එසා මෙ සීලපාරමිති.

සඬිබපාල වර්යං දසමං.

හස් නාගො භූරිදුකො වමෙපයො බොධි මාභියො
රුරුමාතඛො ධමො ව අත්තො ව පයදියො.

එතෙ සබ්බෙ සීලබලා පරික්ඛාරා පදෙසිකා
ජීවිතං පරිරක්ඛිතා සීලානි අනුරක්ඛිසං.

සඬිබපාලසා මෙ සතො සබ්බකාලමි ජීවිතං
යසා කසාවි නියන්තං තසා සා සීලපාරමිති.

සීල පාරමිතිදොසො නිට්ඨො.

1. මහං සි.මු

2. නාස වාතෙන-PTS

237. එකල්හි මම රිසි වූයෙමි නම්, සයුරු කෙළවර කොට ඇති වන සහිත වූ ගල් සහිත වූ පොළොව නාසාවාතයෙන් දවන්නෙමි.

238. හුලින් වීදනා කල්හි දු අඛයටියෙන් කොටනා කල්හි දු ඒ වැදී-පුත්තට නො කිපියෙමි. තෙල මාගේ ශීලපාරමිතාව යි.

දස වැනි සංඛපාලවරියා යි.

උද්දන:

ශීලව නම් භස්කිරාජ යැ භූරිද්ධන නාගරාජ යැ වමෙපයා නාගරාජ යැ වුළුබොධි පරිව්‍රාජක යැ මහිසරාජ යැ රුරු මාගරාජ යැ මානඛන පණ්ඩිත යැ ජයද්දිසපුත්‍ර වූ අලිතසත්ත කුමාර යැ යන-

මෙ හැම වරියාවෝ ශීලය ම බල කොට ඇත්තාහ. (පරමාර්ථපාරමී සඛ්ඛාත) ශීලයට පරිඡ්කාර වුවාහු යැ (ශීලපරමාච්චාරමිතා අසම්පූර්ණ හෙයින්) සප්‍රදේශ වූවාහු යැ (එහි දී) ජීවිතය රක්ෂා කෙරෙමින් ශීලය භාත්පසින් රක්ෂා කෙළෙමි.

සඛ්ඛපාලනාගරාජ වූ මා විසින් හැම කල්හි මැ යම් කිසිවක්හිට ජීවිතය පරිත්‍යාග කරනලද්දී, එහෙයින් ඔ නොමෝ (මාගේ) ශීලපරමාච්චාරමී නම් වූ යැ.

දෙ වැනි භස්කිතාගවර්ගය යි.

ශීලපාරමිතා නිමි.

3. නෙකබමම පාරමිතා

1. යුධඤ්ජය වරියං

- 239. යද අභං අමිතයසො රාජපුතො යුධ ඤ්ජයො
උසාචබ්ඤ්ඤං සුරියාතපෙ පතිතං දිසාන සංචිජිං¹.
- 240. තඤ්ඤවාධිපතිං කතා සංවෙගමනුමුභයිං
මාකුපිකු² ච වඤ්ඤා පබ්බජ්ජමනුසාවභං.
- 241. යාවනතිමං ප ඤ්ජලිකා සනෙගමා සරඨකා
අජෙච උත්ත පටිපජ්ජ ඉඤ්ඤං චිතං මහාමභිං.
- 242. සරාජකෙ සහොරොධෙ සනෙගමෙ සරඨකෙ
කරුණං පරිදෙවනෙ අනපෙකො හි පබ්බජිං³.
- 243. කෙවලං පඨවිං රජ්ජං ඤ්ඤති පරිජන⁴ යසං
චජමානො න චිත්තෙසිං බොධියායෙව කාරණං.
- 244. මාතා පිතා න මෙ දෙසසා නපි⁵ දෙසසං මහායසං
සබ්බඤ්ඤනං පියං මයහං තපමා රජ්ජං පරිච්චිත්තිං.

යුධඤ්ජය වරියං පඨමං.

2. සොමනසස් වරියං

- 245. පුනාපරං යද හොමී ඉඤ්ජනෙ පුරුත්තමෙ
කාමීනො දයිනො පුතො සොමනසෙසාති විසසුතො.
- 246. සීලො ගුණ සම්පනො කල්‍යාණපටිභාණවා
වුඤ්ඤාපවාසී හිරිමා සබ්බහෙසු ච කොච්චෙ.
- 247. තසා රඤ්ඤ පතිකරො අහොසි කුහකතාපසො
ආරාමං මාලාවච්චඤ්ඤා රොපයිත්තාන ජීවති

1. සංචිජි-PTS

2. මාතා පිත-PTS

3. අනපෙකො පරිච්චි-සී.ඉ

4. පරිජන--PTS

5. නපි මෙ දෙස්ස--සී.ඉ-

3. නෛෂ්‍යමය සාරමිතාව

1. යුධඤ්ජය වරියාව

239. යම් කලෙක මම අපරිමිත වූ (හොඟපරිවාර) යසස් ඇති යුධඤ්ජය නම් රාජපුත්‍ර වූයෙම් ද හිරුරස් වැටෙන කල්හි නැසීගිය පිතිබිඳු දැක (අනිත්‍යතාමනසිකාර විසින්) සංවේගයට පැමිණියෙමි.

240. එ පිතිබිඳුවලැ අනිත්‍යතාව මැ පෙරදැරි කොට සංවේගය නැවත නැවත වැඩිමි. මම මවුද පියා ද වැඳ පැවිද්දට (අවසර) ඉල්විමි.

241. නියමිගම් වැසියන් සහිත වූ රටැසියන් සහිත වූ රාජපුරුෂයෝ බදුදීලි වූවැහු ('නහමක් පැවිදි වෙව'යි) මා අයදිති. (මවුපිය දෙදෙන වැළිත්) පුත, සමෘද්ධි වූ ධනධාන්‍යයෙන් පිරුණු මහපොළොව අද මැ පිළිගනුව.

242. රජු සහිත වූ ඇතොවුරු සහිත වූ නියමිගම් වැසියන් සහිත වූ රටවැසියන් සහිත වූ මහාජනයා බැගැපත් වැ පරිදෙවනා කරන කල්හි අපෙක්ෂා රහිත වැ පැවිදි වීමි.

243. සියලු පෘථිවියෙහි රාජ්‍යය ද ඤාතිපරිවාර ජනයා ද ඵෙඤ්චයාසීය ද හරනොමි සමාස්සකොධිය මැ කරුණු කොට නො සිතුවෙමි.

244. මවිපිය දෙදෙන මට දෙවණ නො වෙති. මහත්ඵෙශ්චයාසී ද දෙවණ නො වෙයි සඵඤ්චාඤ්චය මට ප්‍රිය වෙයි. එහෙයින් රාජ්‍යය හැරපිමි.

පළමුවැනි යුධඤ්ජය වරියා යි..

2. සොමනස්ස වරියාව

215. නැවත අනෙකක් කියමි: යම් කලෙක මම ඉන්ද්‍රප්‍රසාද නම් උතුම් පුරයෙහි (මවුපියන් විසින්) පනන ලද ප්‍රිය කරනලද 'සොමනස්ස' යයි ප්‍රසිද්ධ වූ රාජපුත්‍ර වූයෙම් ද, (එකල්හි මම)

246. සිල්වත් වූයෙමි. (ග්‍රහාදි) ගුණයෙන් යුක්ත වූයෙමි සුඤ්ඤර වූ ප්‍රඥ ඇතියෙමි ජාතිවාඤ්ඤා ශීලවාද්ධියන් පුදනසුලු වූයෙමි (පාසඵගුවජන ලක්ෂණ) ලජ්ජා ඇතියෙමි සතර සධ්‍යග්‍රහවස්තුවෙහි දක්ෂ වූයෙමි වෙමි.

247. එ කුරුරජුට වල් ්‍රහ වූ කුහක තාපසයෙක් විය. (හෙතෙම) පුෂ්පාරාම ඵලාරාම ද මල්ගොමු ද රොපණය කොට ජීවත් වෙයි.

- 248. තමහං දිස්වාන කුහකං ථුසරාසිංච අභජවුලං¹
දුචං අනෙතා ච සුසිරං කදලිංච අසාරකං.
- 249. නන්ධිමසා සතං ධරෙතො සාමකුසුපගතො අයං
හිරි සුක්කධම්මජහිතො ජීවිතවුත්තිකාරණං.
- 250. කුපිතො අනොසි පච්චනෙතො අටච්චි පරණ්චිති
තං නිසෙධෙතං ගච්චනෙතො අනුසාසි ජිතා මමං.
- 251. මා පමජ්ඣ් තුවං තාත ජථිලං උග්ගතාපතං
යදිච්ඡකං පච්චනෙති සඛකාමදදො හි සො
- 252. තමහං ගන්ඛානු' පඨානං ඉදං චචනමබ්බවිං
කච්චිතෙ ගහපති කුසලං කිං වෘතෙ ආහරියතු.
- 253. ගෙන සො කුපිතො ආසි කුහකො මානනිසුතො
සාතාපෙමි තුවං අජජ රඨා පඛොජයාමි වා.
- 254. නිසෙධධික්ඛා පච්චිතං රාජා කුහකමබ්බවිං
කච්චිතෙ හග්ගන ඛමනීයං සමමොනනං තෙ පච්ඡන්තො
තස්ස ආදිකකති පාපො කුමාරො යථා නාසියො.
- 255. තස්ස තං චචනං දුක්ඛා ආණාපෙසි මජ්ඣති
සිසං තඤ්ච ජිජ්ඣා කක්ඛාන චද ඛණ්ඩකං
රථියා රථියං දෙසුථ සා ගතී ජට්ටහිද්දෙනං.²
- 256. තස්ස කාරණිකා ගන්ඛා වණ්ඨො ලුද්ද අකාරුණා
මාතු අධෙස ගිඤ්ඤස්ස ආකඤ්චික්ඛා නං තති මං.
- 257. තෙසාහං ඒච්චචචං ඛන්ධිතං ගාමකඤ්චිතං
''රකෙසුදෙසුථ මං ඛිපං රාජකිරියානි අච්චිමෙ''.

1. රාසිංච කණ්ඩුල-සී.වු 2. හිළිතා-සී.වු (ATS)

248. මම සහල් නැති බොල් රැසක් වැනි වූ ඇතුළත සිදුරු ඇති රූකක් වැනි වූ හර නැති කෙසෙල්ගසක් වැනි වූ ඒ කුහකයා දැක-

249. මොහුට ධ්‍යානාදී වූ සත්පුරුෂයන්ගේ ධර්මයෙක් නැත. මේ තෙම ශීලාදී ශ්‍රමණභාවයෙන් පහවූයෙක. හරනලද හිරි සබ්බාන කුශල ධර්ම ඇතියෙක (හුදෙක්) දිව්වැටුම් හෙතෙයෙන් (තාපසලිඛයෙන්) හැසිරෙයි.

250. දෙශසීමානතරවාසී වූ වනවැසියන් විසින් ප්‍රත්‍යක්‍ෂය කොප කරන ලද්දේ විය. ඒ (ප්‍රත්‍යක්‍ෂකොපය) සන්තිඋවනු පිණිස යන පිය රජ තෙමේ මට (මෙසේ) අනුශාසනා කළේ යැ.

251. “පුත, තෙපි උග්‍ර වූ තපස් ඇති ජට්ඨියානට නහමක් ප්‍රමාද වෙව. ඔහුගේ සිතට අනුකූල වැ පවතුට. හෙතෙම (අපට) සියලු කැමැතීදැ දෙනුසුලු වූයේ මැ යැ.”

252. මම එ තවුසා වෙත උවැටනට ගොස් ‘ගෘහපතිය, කීම තොපට ආරොග්‍ය ද? කුමක් හෝ තොපට ගෙනායුතු දැ යි මෙ වදන් කීම්.

253. මානනිශ්ශ්‍රිත වූ ඒ කුහක තෙම ඒ ගෘහපතිවෘදයෙන් කිපියේ විය. ‘තා අද (රජු ආ කල්හි මැ) නස්වම්, රටින් හෝ නෙරවම්’ යි කී.

254. රජ තෙම පසල්දනවූ සන්තිඋවා (පැමිණ) කුහකයාහට ‘වහන්ස, කීම තොපට සහනය කොට හැකි ද? තොපට (කුමරහු විසින්) සම්මාන පවත්වනලද ද?’ යි කී. පව්වු තවුස් තෙම කුමර යම්සේ නැසියයුතු ද එසෙයින් රජහට කී යැ.

255. පෘථිවීශ්වර තෙම ඔහුගේ එ තෙපුල් අසා ‘එහි (දුටුනැත) මැ (කුමරහුගේ) හිස් සිද සතරකකක් කොට ඒ ජට්ඨියානට නිඤ් කළ හෙයින් විපාක යයි වීථියෙන් වීථියෙහි දක්වාලව’ යි ඇණවී.

256. එ රජුගේ ආඤ්ඤෙහි ලා වණ්ඩ වූ රොදු වූ අකාරුණික වූ වධකයෝ ගොස් මවගේ ඇකයෙහි හුන් මට අනදර කොට ඇද මා (වධක ස්ථානයට) ගෙන යති.

257. දැඩි බැඳුමින් බඳනා ඔවුනට මම මෙසේ කීම්. ‘වහා මා රජහට දක්වව, මට රාජකායායෝ ඇතැ’ යි.

- 258. නෙ මං රථෙ ඤාඤා දසසධිංසු පාපසස පාපසෙවිනො දිසවාන නං සඤ්ඤාපෙසිං.¹ මෙඤ්ඤි වසමානධිං.
- 259. සො මං නකඛ ඛමාපෙසි මහාරජ්ජමදුසි මෙ සොහං තමං දුළඬිකා පබ්බජිං අනගාරියං.
- 260. නාමෙ දෙසසං මහාරජ්ජං කාමභොගො නා මදසසියො සබ්බඤ්ඤානං පියං මයහං තඤ්ඤා රජ්ජං පරිච්චිජිනති.

සොමනසස වරියං දුඤ්ඤං.

3. අයොසර වරියං

- 261. පුනාපරං යද භොමී කාසිරාජසස අනුපජා අයොසරමභි සංවච්චෙසී නාමෙතාසි අයොසරො.
- 262. දුඤ්ඤාන ජීවිතො උචො සබ්බිලෙ පතීපොසිතො අපජච පුනන පටිපජ්ජ කෙවලං වසුධං ඉමං.
- 263. සරඬ්ඤං සනිගමං සජනං වඤ්ඤා ඛනතියං අඤ්ඤිමපග්ගහෙතාන ඉදං වචනමටුචීං.
- 264. යෙ කෙචි මහියා සතතා භීතමුකකඬ්ඤමජ්ඣමා නිරාරකඛා සකෙ ගෙහෙ විඬ්ඤති සහ ඤාතිහි.²
- 265. ඉදං ලොකෙ උතතරියං සබ්බිලෙ මම පොසනං අයොසරමභි සංවච්චෙසී අපහෙ වඤ්ඤරියෙ.
- 266. පුතීකුණපසමපුණ්ණො³ ඉච්චිකා මාතු කුච්ඡිතො තතො සොරතරෙ දුඤ්ඤ පුන පකඛිතො අයොසරෙ
- 267. යදිහං නාදිසං පතා දුකඛං පරමුරුණං රජ්ජසු යදි රඤ්ඤාමී⁴ පාපානං උතතමො සියා⁵

1. සඤ්ඤාපෙසිං-සිමු-PTS
 2. ඤාතිහි-PTS කසථී
 3. සමපුණ්ණො-සිමු

4. රජ්ජාමි-ප
 5. සියං-PTS, කසථී

258. ඔහු පවිටු වූ, පවිටු තවුසා සෙවුනා වූ රජුට මා දක්වැලුහ. ඔහු දැක (ඔහුගේ කුටිකාපස භාවය) හඟවාලීම්. එ රජු මාගේ වසභයට ද පැමිණවීම්.

259. එහි දී එ රජ මා ක්ෂමා කරවීය. මට මහත් වූ රාජ්‍යය දින. ඒ මම මොහදුර බිඳහැර අනගාරිය වූ තවුස් පැවිද්දෙන් පැවිදි වීම්.

260. මට මහාරාජ්‍යය අප්‍රිය නො වෙයි. පක්ඛකාම පරිභොගය අප්‍රිය නො වෙයි. මට සඵඤ්ඤානුසංය ප්‍රිය වෙයි. එහෙයින් රාජ්‍යය පරිත්‍යාග කෙළෙමි යි.

දෙ වැනි සොමනසස චරියා යි.

3. අයොසර චරියාව

261. නැවත අනෙකුදු චරියාවක් කියමි. යම් කලෙක මම කාසි රජුට පුත්‍ර වූයෙමි ද, එකල්හි (මහත් වූ) අයොමය ගෘහයෙකිහි වැඩුණෙමි නමින් ‘අයොසර’ නමි වීම්.

262-263. සමබ්බයෙහි වඩන ලද්දෙමි දුකසේ දිවි ලද්දේ ය. පුත්‍රය, අද මැ රට සහිත වූ නියමිගමි සහිත වූ ජනයා සහිත වූ මේ සියලු පෘථිවිය පිළිගනුව. මම පියරජු වැඳ ඇඳිලි බැඳ ගෙන මෙ වදන් කීම්:

264. පෘථිවියෙහි භීතොත්කෘෂ්ටමධ්‍යම වූ යම් සත්ත්ව කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු ඤාතීන් සමග අරක් නැති වැ වැඩෙත්.

265. සමබ්බයෙහි මාගේ මේ වැඩීම මෙලොවැ අසදාඥකාරණයෙක් විය. සඳ හිරු දෙදෙනා ගේ ආලෝක රහිත වූ අයොමය ගෘහයෙහි වැඩිණිමි.

266. පුත්‍රිකුණපයෙන් පිරුණු මවුකුසින් මිදී නැවත එ මවුකුසැ විසීමට වඩා ඉතා දරුණු දුක් ඇති අයොමයගෘහයෙහි බහාලන ලද්දෙමි.

267. ඉදින් මම එබඳු වූ අතිශයින් දරුණු දුකට පැමිණ රාජ්‍යයෙහි ඇලෙමි නමි ලාමක පුරුෂයන් අතුරෙහි උතුම් වෙමි.

- 271. උකකභාසීතොමහි කායෙන රජෙජනමහි අනඤ්ඤො
නිබ්බුතීං පරියෙසියසං යත් මච්චු න මද්දියෙ
- 272. එවාහං චිත්තධික්ඛාන වීරවත්තං මහාජනං
නාගොව ඛක්ඛනං ඡෙත්වා පාවිසිං¹ කාන්තනං වනං.
- 273. මාතා පිතා න මෙ දෙසසා නපි මෙ දෙසසං මහායසං
සබ්බඤ්ඤානං පියං මයහං තසමා රජජං පරිච්චරීන්තී
අයොසර වරියං තතියං.

4. හිස වරියං

- 274. පුතා පරං යද් භොමී කාසීනං පුරවරුත්තමෙ
හගිනී භාතරො සක්ඛ නිබ්බත්තා සොඤ්ඤියෙ කුලෙ
- 275. එතෙසං පුබ්බජෙඃ ආසිං ගිරි සුකකමුපාගතො
හවං දිසවාන භයතො නෙකකම්මාහිරතො අහං.
- 276. මාතා පිතුහී පහීතා² සභායා එකමානසා
කාමෙහි මං නිමනෙත්තනී කුලවංසං ධරෙහීනී
- 277. යං තෙසං වචනං චුත්තං ගිහී ධමමෙ සුඛාවහං
තමෙම අහොසි කඨිනං තත්තඵාලසමං³ විය
- 278. තෙ මං තද් උකඛිපනං පුඤ්ඤියු පඤ්ඤිතං මම
කීං කුං පඤ්ඤියි? සමම! යදිකාමෙ න භුඤ්ඤියි
- 279. තෙසාහං එවමචචං අඤ්ඤාමො⁴ හිතෙසිනං
නාහං පඤ්ඤි ගිහීභාවං නෙකකම්මාහිරතො අහං.
- 280. තෙ මයහං වචනං සුඤ්ඤා පිතු මාතු ව සාවයුං⁵
මාතා පිතා එවමාහු සබ්බෙපි⁶ පබ්බජාම හො
- 281. උභො මාතා පිතා මයහං හගිනී ව⁷ සක්ඛ භාතරො
අමිතං ධනං ඡඩ්ඪධික්ඛා පාවිසිමො⁸ මහාවනන්තී

හිස වරියං වතුඤ්ඤා.

1. පාවිසි-PTS,	5. සාවෙයපු-නා-සාවෙසු-මජ්ඣ.
2. පහිතො-සීගු	6. සබ්බෙව-සීගු-ප,
3. තත්තඵාල-සීගු-සත්තත්ත-මජ්ඣ.	7. හඤ්ඤි-සීගු
4. අත්ථකාම හිතෙසිනං -සීගු	8. පාවිසි-නා-PTS,

271. මේ ශරීරය හෙතු කොට ගෙන උකටලී වෙමි. රාජ්‍යයෙහු ප්‍රයාජන නැත්තෙමි වෙමි. යම් තැනෙකැ සිටි මා මාර තෙමේ නො මඩනේ ද එ නිවන සොයන්නෙමි.

272. මම මෙසේ සිතා (මවුපියන් ප්‍රමුඛ) මහජනයා හඬන කල්හි බැලුම් සිදු ඇත් රජකභු සෙසින් මහවනයට පිවිසියෙමි.

273. මවුපිය දෙදෙන මට අප්‍රිය නො වෙති. මහත් වූ යශස් මට නො ද අප්‍රිය වෙයි. මට සඵඤ්ඤාඤානය ප්‍රිය වෙයි. එහෙයින් රාජ්‍යය හළිමි.

කුන්වැනි අයොසර චරියාව යි.

4. භීස වරියාව

274. නැවත අනෙකුදු චරියාවක් කියමි. යම් කලෙක මම කසීරට (බරණැස් නම්) අගනුවර (මහාකඤ්ඤින නම් කුමාර) වීම් ද එකල්හි නැහැණිය යැ සත් සොහොයුරු යැ යන ඇපි (මන්ත්‍ර හදාරන) සොඤ්ඤි නම් කුලයෙහි උපන්නමෝ වූමහ.

275. මොවුනතුරින් මම දොවු වූයෙමි ශුක්ල සඛ්‍යාන වූ පව ගරභන හිරියට පැමිණියෙමි හවය හය හෙයින් දැක නෛෂ්ක්‍රමයෙහි ඇලුනෙමි.

276. මවුපියන් විසින් මෙහෙයන ලද (පෙර මා හා) ඒක් අදහස් ඇති යහළුවෝ 'කුලවංශය ධරව' යි කාමයෙන් මා නිමන්ත්‍රණය කළහ.

277. ඔවුන් විසින් ගිහි බැව්හි සුව එළවන යම් වදනෙක් කියන ලද ද ඒ මට රත් කළ සිවැලක් බඳු වී.

278. එකල්හි ඔහු 'යහළුව, ඉදින් කාමයන් පරිභොග නො කරවු නම් තෙපි කුලේ ප්‍රාඤ්ඤා කරවු දැ'යි මාගේ ප්‍රාඤ්ඤාව (කාමයන්) ප්‍රතික්‍ෂෙප කරන මා විවාළහ.

279. මට හිත කැමැති ඔවුනට තමහට වැඩ කැමැති මම මෙසේ කීමි. 'මම ගිහි බව නො පතමි. මම නෛෂ්ක්‍රමයෙහි ඇලුණෙමි'යි.

280. ඔහු ම බස් අසා මවුපියනට ද ඇස්වූහ. මවුපිය දෙදෙන මෙසේ කීහ. හවන්ති, 'ඇපි සියල්ලමෝ පැදිදි වමහ' යි.

281. මාගේ මා පිය දෙදෙන යැ නැහැණියෝ යැ සත් සොහොවුරෝ යැ යන ඇපි අප්‍රමාණ වූ ධනය හැරපියා මහ වනයට පිවිසියමහ යි.

සකරවැනි භීසචරියාවයි.

5. සෞණපණ්ඩිත වරියං

- 282. පුනාපරං යද හොමී නගරෙ බුහමව්චසීනෙ
තස්ස කුලවරෙ සෙට්ඨෙ ඔහාසාලෙ අඡායහං¹
- 283. තද්ධි ලොකං දිස්වාන අඡ්චිභුත්තං² තමොක්කං³
විසතං හවතො පනිකුට්ඨි තුඤ්ඤවෙගහතං විය
- 284. දිස්වාන විචිධං පාපං ඵචං විනෙඤ්ඤං තද
කද්දුහං ගෙහා නිකබ්බම පටිසිසසාමි කානනං
- 285. තද්ධි මං නිමන්ඨිංසු⁴ කාමහොගෙහි ඤාතයො
තෙසමපි ඡන්දමාවිකඤ්ඤං මානිමනෙත්ථ තෙහි මං⁵
- 286. යොමෙ කණ්ටඨකො භාතා නන්දොනාමාසි පණ්ඩිතො
සොපි මං අනුඤ්ඤාකමනො පබ්බජ්ජං සමරොච්ඡි
- 287. අහං සොණො ච නන්දො ච උභො මාතා පිතා මම
තද්ධි හොගෙ ඡට්ඨෙධිකා පාවිසිමකා⁶ මහාවනන්ඨි.

සෞණපණ්ඩිත වරියං පඤ්චමං.

නෙකබ්බමපාරමිතා නිට්ඨන්තා.

1. අඡායිතං--මජ්ඣං	4. නිමන්තෙසු--සීල
2. අඡ්චිභුත්තං--මජ්ඣං	5. තෙහිමං--ඉ--තෙහි මම--ඡජ්ජං
3. තමොක්කං--සීල ප	6. පාවිසිමහ--ඉ

5. සොණපණ්ඩිත වරියාව

282. නැවත අනෙක් වරියාවක් කියමි. යම් කලෙක මම් ‘බ්‍රහ්ම-වඩ්ඪන’ නම් නගරයෙහි උපනිමි ද එකල්හි මම් එහි ශ්‍රේණි වූ අග්‍ර වූ මහාසාර කුලයෙකැ උපනිමි.

283. එකල්හි දු (පැනැස නැතියෙන්) අද වූ අවිදු අඳුරු වතළ ලොව දැක තෝමරයෙන් පෙළන ලද සෙයින් සිත හවයෙන් හැකිලෙයි.

284. එකල්හි මම් නොයෙක් පවකම් දැක මෙසේ සිතීමි. ‘කිකලෙකැ මම් ගිහිගෙන් නික්මැ වල්වදීම ද’ යි.

285. එකල්හි දු (මාගේ) නෑයෝ කාමභෝගයෙන් මා නිමන්ත්‍රණය කළහ. ‘ඒ කාමයෙන් නහමක් මා නිමන්ත්‍රණය කරව’ යි ඔවුනට දු (මාගේ) ඡන්දය කීමි.

286. මට පණ්ඩිත වූ ‘නඤ’ නම් යම් කනිටු බෑයෙක් වී නම් හෙ ද මා අනුව හික්මෙමින් පැවිද්ද රිසි වී.

287. මම ද සොණ ද නඤ ද මාගේ මාපිය දෙදෙන ද යන ඇපි එකල්හි දු භොගයන් හැරපියා මහවනයට පිවිසියමහ’ යි.

පස්වැනි සොණපණ්ඩිත වරියා යි.

නෛෂ්ක්‍රමා පාරමිතා නිමි.

අධිවයාන පාරමිතා

6. තෙමිය පණඩිත වරියං

288. පුතා පරං යද හොමී කාසිරාජසස අනුජො
මුගපකෙකාති නාමෙන තෙමියොති වදන්ති මං.
289. සොළඤ්ඤී සහසානං න විජ්ජති පුමො තද්¹
අගොරත්තානං අවචයෙන නිබ්බන්තො අභමෙකකො.
290. කි වජා ලඤ්ඤං පියං දුක්ඛං අභිජාතං ජුතින්දරං
සෙන වජන්තං ධාරඤ්ඤාන සයනෙ පොසෙති මං ජිනා.
291. නිඤ්ජයමානො සයනවරෙ පඤ්ඤාකිත්තානං තද
අද්දසං පණ්ඩරං ඡන්තං යෙනාහං නිරයං ගතො.
292. සහද්ධියං මෙ ඡන්තං කාසො උපුජ්ජි හෙරවො
විත්ති වජයං සමාපනෙතා කද්දහං² ඉමං මුඤ්ඤීසං³.
293. පුබ්බසාලොහිතා මඤ්ඤං දෙවතා අසුකාමීති
සාමං දිස්වාන දුක්ඛිතං තිස්ස ධානෙස්ස යොජ්ඨී.
294. මාපණ්ඩිවචං⁴ විභාය ඛාලමනො භව සබ්බපාණීනං⁵
සබ්බො ජනො ඔච්චායතු⁶ එඤ්ඤං තථ අපොසා⁷ භවීසුකි.
295. එවං වුත්තාය හං තසා ඉදං වචනමබ්බවීං⁸
කරොමී තෙ නං වචනං යං කුං⁹ හණ්ඨි දෙවතෙ
අසුකාමාසි මෙ අමම! භික්ඛාමාසි දෙවතෙ!
296. තසාහං වචනං දුක්ඛා සාගරෙව ඵලං ලභීං
හට්ඨො සංවිහග්ගානසො තයො අබ්බෙ අධිවයානිං.

1. සද-සිමු-	6. ඔජ්ජායතු-සිමු-
2. කථාහං-සි-මු-ප	7. එවං අපොසා - කසථි
3. මුච්චිස්සං-මජ්ජ.	8. මබ්බවී-නා - කසථි
4. මා පණ්ඩිවචයං-සිමු-ප	9. යං මං - කසථි
5. බහුමනං සජ්ජාණං-කසථි	

4. අධිෂ්ඨාන පාරමිතාව

6. තෙමිය පණ්ඩිත වරියාව

288. නැවත අනෙකුදු වරියාවක් කියමි. යම් කලෙක මම් කසී-
රජහට දුනු වීම් ද එකල්හි මට නමින් 'තෙමිය' යයි ද (වුත හෙයින්)
'මුගපකක' යයි ද (මව්පිය ආදිහු) කියති.

289. එකල්හි (ඇතොවුර) සොළොස් දහසක් ස්ත්‍රීනට පුත්‍රයෙක්
නො ලැබෙයි. නොයෙක් දවරය (බොහෝ කල්) ඇවෑමෙන් එක් මැ
මම උපනිමි.

290. (බොහෝ කල් පතාසිට) දුකසේ ලත් ජාතියමපනන වූ කාය-
දුහුතියෙන් හා ඥානදුහුතියෙන් හා සනේවිත වූ ප්‍රිය දුනු වූ මා ම-පිය වූ
කසීරජ සේසත් නභා සිරියහන් හි හොවා පොෂණය කෙරෙයි.

291. එකල්හි මෙ උතුම් වූ සිරියහන්හි නිද පිබිද එයින් පෙර
තෙවැනි අත්බැවැ මම යම් සේසතක් කරණ කොට ගෙන තීරයට
ගියෙමි ද, ඒ සේසත දිටිමි.

292. ඒ සේසත දුටු මට දක්නා හා මැ බිය එළවන ත්‍රාසයෙක් උපන.
කි සෙයින් මම මෙ රජය හැරපියම් දැ' යි විචාරණයට පැමිණියෙමි.

293. මට පෙර අත්බැවෙක සහලේ (මැණි) වූ වැඩ කැමැති
සේසතැ වෙසෙන දෙව් දුවක් වූ ද, ඕ තොමෝ (වෛතසික දුකින්)
දුප්පත් වූ මා දැක තුන් කරුණෙක්හි යෙද වූ යැ.

294. පණ්ඩිත බව නහමක් පාළ කරව. සියලු සත්ත්වයන් විසින්
'බාලයෙකැ'යි දන්නා ලද්දෙහි වෙව, (ඇතුළත පිටත) සියලු ජන තෙමේ
(මු බැහැර ලවයි) අවඤ කෙරේවා, මෙසේ කල්හි තොපට වැඩෙක්
වන්නේ ය.

295. මෙසේ කී එ දෙවදුවට මම මෙ වදන් කීමි, දෙවිය, තෝ යම්
බසක් කියෙහි නම්, තීගේ එ වචනය කෙරෙමි. මැණියනි, දෙවිය
(තෙපි) මට වැඩ කැමැතියව, සුව කැමතියව.

296. මම ඇගේ බස් අසා සාගරයෙහි ගැලෙන්නක්හු ගොඩබිමක්
සෙයින් ප්‍රතිඥාලද්මි. සතුටු වූයෙමි සංවෙගයට පැමිණි සිත් ඇතියෙමි
තුන් අඟ ඉටා ගනිමි.

- 297. මුගො අනොධිං බධිරො පකෙඛා ගති විචජ්ජකො එතෙ අබ්බ අධිට්ඨාය වසානං සොළසං¹ වසිං.
- 298. තතො මෙ භක්ඛාදෙ ව ජීව්හං² සොතඤ්ච මදදිය අනුනතං මෙ පසීඤ්ඤා කාලකංභිති නිඤ්ජුං³
- 299. තතො ජානපද්ද⁴ සබ්බෙ සෙනාපති ඥරොහිතා සබ්බෙ එකමනා හුක්ඛා ජඩ්ඛිතං අනුමොදිසුං⁵.
- 300. සොභං තෙසං මතිං සුක්ඛා භට්ඨො සංවිග්ගමානසො යසස්සාය තපො විඤ්ඤා සොමෙ අත්ථො සමිජ්ඣප්ඵං.
- 301. නභාපෙක්ඛා⁶ අනුඤ්ඤා වෙදෙක්ඛා රාජවෙදනං ජනෙනා අභිසිඤ්ඤා⁷ කාරෙසුං ඥරං⁸ පදකඤ්ඤා.
- 302. සක්ඛාභං ධාරෙක්ඛාන උග්ගො රවිමඤ්ඤාලෙ රථෙන මං නිහරික්ඛා සාරථී වනමුපාගමී.
- 303. එකොකාසෙ රථං කක්ඛා සජ්ජසං⁹ භක්ඛමුඤ්ඤාතො¹⁰ සාරථී බභතී කාසුං නිබ්බාතං පට්ඨවියා¹¹ මම¹²
- 304. අධිට්ඨිතමධිට්ඨානං තජ්ජනො¹³ විවිධකරණා නාභිඤ්ඤා¹⁴ වතමධිට්ඨානං බොධියා යෙව කාරණා.
- 305. මානා පිතා න මෙ දෙසුං අත්ථා මෙ න ව¹⁵ දෙසසීයො සබ්බඤ්ඤානං පියං මග්ගං තස්මා වතමධිට්ඨහිං.
- 306. එතෙ අබ්බ අධිට්ඨාය වසානා සොළසං¹⁶ වසිං¹⁷ අධිට්ඨානෙන සමො නත්ථි එසා මෙ අධිට්ඨානපාරමිති.

තෙමිය¹⁸ චරියං ජට්ඨමං.

අධිට්ඨානපාරමිතා නිට්ඨිතා.

1. වස්සානි සොළසං-කක්ඛි	11. ජට්ඨියං-සිලු-
වස්සානි සොළසං-සිලු-	12. මම-මජ්ඣං.
2. ජීව්හං-මජ්ඣං.	13. තජ්ජන්තො-සිලු-
3. නිද්දිසුං-මු-නා- නිද්දි-සු-මජ්ඣං.	ගච්ඡන්තො-කත්ථී
4. ජානපදං-සිලු	14. නභිනදිවකමධිට්ඨානං-නා-
5. අනුමොදිසුං-මජ්ඣං.	නභිනදිත මධිට්ඨානං-ම-
6. නාභපෙත්ථා-මජ්ඣං.	15. අත්තානලෙච-නා-කත්ථී
7. අභිසිඤ්ඤා-කක්ඛි	16. සොළසං-කත්ථී
8. ඥරං-මජ්ඣං.	17. ඉමං-නාටදධං මරමමපොත්ථකෙසු නත්ථී
9. සජ්ජස්සං-මජ්ඣං.	18. තෙමිය පඤ්ඤිත චරියං-සිලු-
10. මුච්චිතො-මජ්ඣං.	

297. (නොදොළ වැ) ගොළු වීම්. (නො බිහිරි වැ) බිහිරි වීම්. (නො පිළු වැ) හළ ගමන් ඇති පිළු වීම්. තෙල තුන් අභ ඉටුගෙන සොළොස් හවුරුද්දක් විසිමි.

298. ඉක්බිති මාගේ අත්පා ද දිව ද කන ද මැඩ (විමසා) මාගේ අවිකල බව දක මේ තෙම කාලකණ්ණියෙකැ යි නිගා කළහ.

299. අනතුරු වැ සියලු දැන වැසියෝ ද සෙනෙවි පෙරෙවි ජනයෝ ද යන සියල්ලෝ එක්සිත් වැ මා බැහැර කිරීම අනුමෝදන් වූහ.

300. එ මම ඔවුන් ගේ අධිප්‍රාය අසා සතුටු වූයෙමි සංවෙගයට පැමිණි සිත් ඇති වීමි. යම් කරුණක් සඳහා (මූග්‍හාවාදී චුත සඛ්‍යාත) තපස පිරුයෙමි ද මාගේ එ අඤ්ඤා සමාදාන වී.

301. ගඳ දියෙන් මා නහවා විලෙවුන් ගල්වා රජවොටුනු හිස පළඳවා රාජාභිෂෙකයෙන් අභිෂෙක කොට සේසතීන් යුක්ත කොට නුවර පැදකුණු කරවූහ.

302. සතියක් මුළුල්ලෙහි සේසත් දරා රිවිමඩුලු උදවු ඇසිල්ලෙහි රියැදුරු තෙමේ රියෙකින් මා බැහැර කොට මහවනයට එළැඹියේ ය.

303. යෙදු අසුන් ඇති රිය එක්පසෙකැ නවතා අතින් (මා) මුදුලු රියැදුරු තෙම පාරිච්ඡේද්‍ය (මා) වළලන්තට වළක් කනී.

304. විවිධ වූ කාරණයෙන් තර්ජනය කරනු ලබනුයෙමි සමයක් සමෙබ්බාධිය මැ කරුණු කොට ඉටාගත් අධිෂ්ඨාන සඛ්‍යාත චුතාධිෂ්ඨානය නො බිත්දෙමි.

305. මට මවුපිය දෙදෙන දෙමණ නො වෙති. මට ආත්මය අප්‍රිය වූයේ නො ද වෙයි. යම් හෙයකින් මට සච්ඤාතාඤ්ඤා ප්‍රිය වී ද එහෙයින් චුතාධිෂ්ඨානය කෙළෙමි.

306. තෙල මූග්‍හාවාදී අඛ්‍යාත ඉටාගෙන සොළොස් වසක් විසිමි. අධිෂ්ඨානයෙන් මා හා සම වූයක් නැති. තෙල මාගේ අධිෂ්ඨාන පාරමිතාව යි.

සවුනි වූ තෙමිය පණ්ඩිත වරියා යි.

අධිෂ්ඨාන පාරමිතා නිමි.

5. සවච පාරමිතා

7. කපිරාජ වරියං

307. යද අභං කපි ආසිං නදී කුලෙ දරිසයෙ
පිළිතො සුංසුමාරෙන¹ ගමනං නලභාමිහං²
308. යමෙතාකාසෙ අභං යඤා ඔර³ පාරං පතාමභං
තඤ්චි සනතු⁴ වධකො කුමභිලො ලුද්ද⁵ දසසනො.
309. යොමං අසංසි⁶ එහිති අභමෙමීති⁷ නං චදිං⁸
තසස මඤ්චකමකමම පරකුලෙ පතිට්ඨහිං.
310. න තසස අලිකං භණිතං යථා වාවං අකාසභං
සචෙන මෙ සමො නතී එසා මෙ සචච පාරමීති.

කපිරාජ වරියං සතතමං.

8. සචච තාපස වරියං

311. සුනා පරං යද හොමී තාපසො සචචසචනයො
සචචන ලොකං පාලෙසිං⁹ සමග්ගං ජනාමිකාසභනනී.

සචච පණ්ඩිත වරියං අට්ඨමං.

9. වට්ටපොතක වරියං.

312. සුනාපරං යද හොමී මගධෙ වට්ට පොතකො
අජාතපකෙකා තරුණො මංසපෙසි කුලාවකෙ.
313. මුඛතුණ්ඩකෙ¹⁰ නාහරිඤා මාතා පොසයති මමං
තසසා එසසන ජීවාමී නතී මෙ කාසිකං බලං.

1. සුසුමාරෙන-මජසං
2. ලභා මභං-සීගු
3. ඔරා-මජසං
4. සත්ථු-නා-
5. රුද්ද-නා-කත්ථවී

6. ආසිංසි-සීගු-
7. අභංපෙමීති-මජසං
8. චදි-නා-කත්ථවී
9. පාලෙමී-සීගු
10. තුණ්ඩෙනාහරිඤා-සුගු-ඵප

5. සත්‍ය පාරමිතා

7. කපිරාජ වරියාව

307. යම් කලෙකැ මම් කපිරාජ වැ උපනිමි ද එකල්හි ගංතෙරෙකැ පිහිටි ගල්ගුහායෙකැ වාසය කෙළෙමි කිඹුලකු විසින් පිඬින වූයෙමි මම ඔබ්නොබ ගමන නො ලද්මි.

308. මම් යම් පෙදෙසෙක් (ගඟ මැද පිටිපහණෙක්) හි සිට මෙ තෙරින් එතෙරට පනිමිද ඒ පිටිගල්හි සතුරු වූ වධක වූ රොදු දර්ශන ඇති කිඹුලෙක් හුන්නේ ය.

309. හෙතෙම 'එව'යි මට කී යැ. මම 'එම' යි ඔහුට කියෙමි. (මම්) ඔහුගේ හිස ඇක්ම එතෙර ඉවුරෙහි පිහිටියෙමි.

310. ඔහට (මව්සින්) බොරු නොකියන ලද. මම් වචනය පරිදි කෙළෙමි. සබවසින් මා හා සමයෙක් නැති. මේ මාගේ සත්‍යපාරමිතා යි.

සත්වැනි කපිරාජවරියාව යි.

8. සත්‍යතාපස වරියාව

311. තවද අනෙක් වරියාවක් කියමි. යම් කලෙක මම් සත්‍ය නම් වූ තාපස වීම් ද එකල්හි මම් සත්‍යයෙන් ලොවැ පාලනය කෙළෙමි. ජනයා සමඟි කෙළෙමි.

අටවැනි සත්‍යතාපස වරියාව යි.

9. වට්ටපොතක වරියාව

312. නැවත අනෙක් වරියාවක් කියමි. යම් කලෙකැ මම් මගධ රටැ නූපත් පියාපත් ඇති තරුණ මාංශපෙශියක් වූ වට්ටපොච්ච වැ කසල්ලෙහි විසීම ද (එකල්හි)

313. මව මුවකුඩින් අහර ගෙනවුත් මා පොෂණය කෙරෙයි. ඇඟේ පහසින් (උණුසුම් වැ) දිවි රක්මි. මට කායිකබලයෙක් නැති.

- 314. සංවච්ඡරෙ ගිමනසමයෙ දච්චාහො¹ පදිප්පති
උපගච්ඡති අමනාකං පාවකො කණ්ණචත්තනී.
- 315. ධුම ධුමං ජනිතෙවං² සඤ්ජනො මහාසිඛී
අනුපුට්ඨෙන ක්කාපෙනො දංඝි මම මුපාගමී.
- 316. අඝ්ඛිවෙගහයා භීතා තසිතා මාතා ජිතා මම
කුලාවකෙ මං ඡංඨිඨිත්වා අත්තානං පරිමොච්ඡු.
- 317. පාදෙ පකෙඛි පජ්ඣාමි නත්ථි මෙ කාසිකං බලං
සො, හං අගතිනො තත්ථ ඵලං විනෙතසහං තද.
- 318. යෙසාහං උපධාවෙය්‍යං භීතො තඤ්ඤවෙධිතො
තෙමං ඕභාය පකඛිත්තා කථං මෙ අජජ කාතවෙ.
- 319. අත්ථි ලොකො සීලගුණො සච්චං සොවෙය්‍ය නුද්දයා
තෙන සච්චෙන කාභාමි සච්චකිරියමුත්තමං.
- 320. ආචජෙජ්ජා ධම්ම බලං සරිත්වා පුඛ්ඛකෙ ජිනෙ
සච්චබලමච්ඡසාය සච්චකිරිය මකාසහං.
- 321. සන්තී පකඛා අපනනා සන්තී පාද අච්ඤ්ඤානා³
මාතා පිත්තං ව තිකඛිත්තා ජාතවෙද පටිකකම.
- 322. සහ සච්චෙව කතං මයහං මහා පජ්ජලිතො සිඛී
චජෙජ්ජි සොළස කරිසානි උදකම්පත්තා⁴ යථා සිඛී
සච්චෙන මෙ සමො නත්ථි ඵසා මෙ සච්චපාරමිතී.

වට්ඨපොතක⁵ වරියං නවමං.

10. මච්ඡරාජ වරියං

- 323. පුනාපරං යද හොමී මච්ඡරාජා මහාසරෙ
උණ්ණ සුරියසත්තාපෙ සරෙ උදකං ඛීයථ⁶.
- 324. තතො කාකා ච ගීජ්ඣා ච බකා⁷ කුළල සෙනකා
භකඛියන්තී දිවා රත්තිං මච්ඡ උපනිසීදිය.

1. වන්දහො-මජ්ඣ-දච්චාහො-නා	5. වට්ඨකරාජ වරියං-ප
2. ධුම ධුමං ඉති ඵලං-මජ්ඣ.	6. ඛීයාථ-මජ්ඣ-ඛීයෙථ-සීචු-
3. අච්ඤ්ජනා-සීචු-කත්ථි	7. කංකා-මජ්ඣ.
4. උදකම්පත්තා-නා	

314. හවුරුදු පතා ගිම් කල්හි උච්චිති ඇවිලෙයි. (අශුඛයන් ශුඛ කරන බැවින්) පාවක නම් වූ (ගිය මහ හළ කරන බැවින්) කණ්ඩවක්කන් නම් වූ ගින්න අප කරා එළැඹෙයි.

315. මෙසෙයින් මහසිළු ඇති ගින්න ‘ධම ධම’ අනුකරණ උපදවා හඬ නඟමින් අනුක්‍රමයෙන් දවමින් ලා කරා එළැඹියේ යැ.

316. මාගේ මවුපිය දෙදෙන වෙගයෙන් එන ගින්නට බියෙන් බිය-පත් වූ තැනිගත්තාහු කැඳුල්ලෙහි මා හැරපියා තමා මුදු ගත්හ.

317. මම පාද පක්ෂයන් ගමනට හළිමි (සැදිමි) මට කායිකබලයෙක් නැති. එකල ඒ මම ගමනබල නැතියෙමි එහිදී මෙසේ සිතීම.

318. මම (මරණින්) බියපත් වූයෙමි තැනි ගන්නා ලදුයෙමි වෙවුළු-නුයෙමි යම් කෙනකුත් කරා දිව ගියෙමි නම් ඒ මාපිය දෙදෙන මා හැර පියා පැන ගියහ. අද මා කෙසේ කළ යුතුද!

319. ලොකයෙහි ශීලශුඤ්ඤා ඇත. සත්‍යය ඇත. ශුචි භාවය ඇත. දයාව ඇති. ඒ සත්‍යයෙන් උතුම් වූ සත්‍යක්‍රියාව කරන්නෙමි.

320. මම අතීතයෙහි වූ බුදුවරුන් සිහි කොට (ශීලාදී) ධර්මබලය ආවර්ජනා කොට සත්‍යබලය අරබයා සත්‍යක්‍රියා කෙළෙමි.

321. මට පියාඹනු නොහැකි පියාපත් ඇත. පියනහනු නොහැකි පාද ඇති මවුපිය දෙදෙන ද පලාගියහ. අග්නිය නවතුව.

322. මා සත්‍යක්‍රියා කළ කල්හි (සත්‍යක්‍රියාව) සමග මහත් වූ ඇඳිලගත් ගින්න ජලයට පැමිණ සෙයින් සොළොස්කිරිඳක් පමණ තැන් හැරපිය. සත්‍යයෙන් මා හා සමයෙක් නැති. මේ මා ගේ සත්‍යපාරමිතාව යි.

නවවැනි වට්ටපොතක වරියා යි.

10. මත්ස්‍යරාජ වරියාව

323. නැවත අන් වරියාවක් කියමි. යම් කලෙකැ (කොසොල් රට) මහවිලෙක්හි මස් රජ වූ උපනිම ද, එකල්හි ගිම් කලැ හිරු රැසින් එ චිල්හි දිය සිඳිගියේ යැ.

324. එකල්හි කඳුඳුවෝ ද ගිජුලිහිණු ද කොක්කු ද කබරුස්සන් හා උකුස්සෝ ද දවඳ දෙක්හි කලල් මතුයෙහි හිඳ මසුන් කති.

- 325. එවං විනොසභං තත් සභ ඤාතිහි පීළිතො
කෙන නුඛො උපායෙන ඤාති දුක්ඛා පමොචයෙ.
- 326. විචිත්තධිත්තා ධම්මෙත්ථ සච්චං අද්දස පසසයං
සච්ච ධත්තා පමොචෙසිං ඤාතිනං තං අතික්ඛයං.
- 327. අනුසාරිත්තා සඤ්චිං¹ පරමත්ථං විචිත්තයං
අකාසිං සච්චකිරියං යං ලොකෙ දුච්චසසුතං.
- 328. යතො සරාමී අනානං යතො පඤ්ඤාසී චිකුඤ්ඤං
නාහිජානාමී සඤ්චිච්ච එකපාණං විචිංසිතං²
එතෙන සච්චචජේජන පඤ්ඤනො අභිචසසතු.
- 329. අභික්ඛනස පඤ්ඤන නිධිං කාකසස නාසය
කාකං සොකාය රුජේභි³ මචෙජ සොකා පලොචය.
- 330. සභකතෙ සච්චචරෙ පඤ්ඤනො⁴ වාහිඤ්ජිය
එලං නිත්තඤ්ඤා පුරෙතො ධජෙන අභිචසුච.
- 331. එචරුපං සච්චචරං කත්තා චිරියලුක්ඛමං
චසාපෙසිං මහා මෙසං⁵ සච්චතෙජ ධලසසිතො
සච්චෙන මෙ සමො නත්ථී එසා මෙ සච්චපාරමිති.

මචජරාජ චිරියං දසමං.

11. කණ්ණදීපායන වර්ගය

- 332. පුනාපරං යද හොමී කණ්ණදීපායනො ඉසී
පරො පඤ්ඤසච්චසානි අනභිරතො වරිං⁶ අභං.
- 333. න කොචී එතං ජානාති අනභිරතිමන්. මම
අභං⁷ කසාවි නාචිකඛං අරති මෙ වරති⁸ මානසෙ.
- 334. සච්චචචාරී මණ්ඩබො⁹ සභායො මෙ මහාඉසී
පුබ්බකම්ම සමාදුතො චුලමාරොපණං ලභී.

1. සතං ධම්මං-මජ්ඣ.	6. වරියං-කන්ථචී-වරිං-නා-
2. එකපාණං පිහිංසිතං-නා-චජස.	7. අභමපි-කන්ථචී-නා-
3. රත්ථෙහි-මජ්ඣ.	8. අරතිං-මෙරතිමානසං-කන්ථචී-
4. චභිගජ්ජියං-නා-අභිගජ්ජියං-කන්ථචී	9. මණ්ඩබො-කන්ථචී
5. චස්සාපෙසිමහං මෙසං-මජ්ඣ.	

325. එ විල්හි නැයන් සමග පිඩින වූ මම මෙසේ සිතීමි. කවර උපායෙකින් දෙකින් දුකින් මුදුලමදෝ හො'යි.

326. ධර්මයෙන් අනපෙත වූ අරථය හෙවත් සත්‍යය සලකා (නැයනට) වහල් වූ සත්‍යත්‍රියාව දිටිමි. සත්‍යයෙහි පිහිටා නැයන්ගේ ඒ මහාවිනාශය මුදුලිමි.

327. සාධුන්ගේ ධර්මය සිහි කොට පරමාර්ථ වූ සත්‍යය සිතමින් ලොවැ යම් අවිභිංසාවක් වේ ද එය ධූව යැ ගාඤ්ඤය යැ යි සිතමින් සත්‍යත්‍රියා කෙළෙමි.

328. යම් තැනක පටන් සාධුන් ආත්මභාවය සිහි කෙරෙමි ද යම් තැනෙක පටන් නුවණැති බවට පැමිණියෙමි ද (එතැන් පටන්) දැන දැන කිසි එක් සත්කයකුදු භිංසාකරනු ලැබුවහු නො දැනිමි. මේ සත්‍ය වචනය හෙතු කොට ගෙන මෙසය වැසි වසිවා.

329. මෙසය (වැසිවලා දෙවිය) වීදුලි නඟා වැසි වස්වව. කවුඩාගේ මත්ඥය නිධානය නසව. කවුඩු කැල ගෙයකයට රඳව මසුන් ගෙයකයෙන් මුදුලට.

330. උතුම් වූ සත්‍යත්‍රියාව කළ කල්හි ඒ සත්‍යත්‍රියාව සමග මෙසය ගර්ජනා කොට වළගොඩ පුරමින් ඇසිල්ලෙකින් වැස්සේ යැ.

331. මෙබදු වූ උතුම් සත්‍යත්‍රියාව කොට උතුම් වීර්යය කොට සත්‍යානුභාව බලය ඇසුරු කෙළෙමි මහවැසි වස්වාපිමි. සත්‍යයෙන් මට සම වූයෙක් නැති. මේ මාගේ සත්‍යපාරමිතාව යි.

දසවැනි වූ මව්ජරාජවරියා යි.

11. කණ්හදීපායන වර්ගාව

332. නැවත අනෙකක් කියමි. යම් කලෙක මම කණ්හදීපායන නම සාමි වීම ද එකල්හි මම සාධුක වූ පනස්හවුරුද්දක් මුළුල්ලෙහි අධිකුඤල ධර්මයෙහි නො ඇලුණෙමි බලසරවස් විසිමි.

333. තෙල මාගේ අනභිරතී චිත්තය කිසි එකෙකුදු නො දනි. යම් හෙයකින් මම මාගේ සිත්හි අනභිරතීය ඇතැයි කිසිවක්හට නො කිමි ද එහෙයිනි.

334. මා ගේ යහළු වූ සමාන බලසරවස් ඇති මණ්ඩව්‍ය නම වූ මහා සාමි තෙම පූර්ව කර්මයෙකින් යුක්ත වූයේ හුලා හිඳුවනු ලැබි.

- 335. තමහං උපට්ඨහිත්වාන ආරොග්‍ය මනුපාපයි.¹
ආපුච්ඡිත්වාන ආගඤ්ජිං² යං මයහං සකමස්සමං.
- 336. සනායො බ්‍රාහ්මණො මයහං හරියං³ ආදය පුත්තකං
තයො ජනා සමාගහත්වා⁴ ආගඤ්ජුං පාහුනාගතං.
- 337. සමමොදමානො තෙහි⁵ සහ නිසිනොනා සකමස්සමෙ
දුරකො වට්ටමනුකඛිපං ආසිවිසමකොපයි.
- 338. තනො සො වට්ටගතං මග්ගං අනේ⁶ සනොනා කුමාරකො
ආසිවිසස්ස හඤ්ඤා උත්තමඛං පරාමයි.
- 339. තස්ස ආමසනෙ කුදොධා සප්පො ටිස බලසසිතො
කුපිතො පරමකොපෙන අඩංසි⁷ දුරකං ඛණෙ.
- 340. සහ දවෙසා ආසිවිසෙන⁸ දුරකො පපති භුමියං
තෙනාහං දුක්ඛිතො ආසිං මම වාහසි තං දුක්ඛං.
- 341. ත්‍යාහං අස්සාස යිත්වාන දුක්ඛිතෙ සොකසලලිතෙ
පඨමං දකාසිං⁹ කිරියං අග්ගං සච්චං වරුත්තමං.
- 342. සත්තාහමෙවාහං පසන්නවිනොනා පුඤ්ඤාත්තො අචරිං බ්‍රහ්මචරියං
අපාපරං යඤ්චරිතං මමයිදං වස්සානි පඤ්ඤාස සමාධිකානි.¹⁰
- 343. අකාමකො වාහි¹¹ අහං වරාමි එතෙන සචෙචන සුවත්ථි හොතු
හතං විසං ජීවතු යඤ්ඤදහොනා.
- 344. සහසච්චෙව කතෙ මය්‍යං විසචෙගෙන චෙධිතො
අබ්‍රුජ්ඣත්වාන චුට්ඨාසි ආරොග්‍යො වාසි මාණවො
සචෙචන මෙ සමො නත්ථි එසා මෙ සච්චපාරථීති.

කණ්ණදීපායන වරියං එකාදසමං.

1. මනුපාපයි-නා-කත්ථි	6. අන්තෙ සන්තො-නා-
2. ආගඤ්ජි-නා-කත්ථි	7. අදසිං - නා-කත්ථි
3. හාරියං-කත්ථි-අරියං-මජසං	8. අභිවිසෙන - නා-කත්ථි
හරියමාදය-නා-	9. අකාසි-ඡේසං.
4. සමා-මජසං.	10. සමාධිකානි-නා-
5. තෙහි-නා-	11. අකාම කෙවාහං-මජසං.

335. මම ඔහුට උපසථාන කොට (හෙවත්) ඔහු කරා එළැඹ තිරොග බවට පැමිණවීමි. ඔහු පිළිවිස මාගේ යම් අසපුවෙක් වී ද ඒ සාධකය අසපුව කරා පැමිණියෙමි.

336. මාගේ යහළු වූ එ බමුණු තෙම භාර්යාව හා පුත්‍රයා හා රැගෙන තුන් දෙන එක් වැ ආගන්තුක වැ පැමිණියා වූ මා කරා එළැඹියා- හු යැ.

337. ඔවුන් සමග සතුටු වෙමින් සිය අසපුවෙහි හුන්නෙමි. දරු තෙමේ පන්දු කෙළීමින් සර්පයකු කොප කෙළේ යැ.

338. ඉක්බිති ඒ කුමර තෙමේ පන්දුව ගිය මහ සොයනුයේ අතින් සර්පයාගේ හිස ස්පර්ශ කෙළේ යැ.

339. ඔහුගේ අපර්ශයෙනි ලා විෂබල ආසුරු කළ සර්ප තෙමේ අධික වූ කොපයෙන් කිපියේ දරුවා එ කෙණෙහි දෂට කෙළේ යැ.

340. සර්පයා විසින් දෂට කරන ලදුයේ දෂට කළ කාලය හා සමග දරු තෙමේ බිම වැටිණි. එ කරුණෙන් මම දුකට පැමිණියෙමි. එ දුක (මා ගේ ශරීරයෙහි වූවක් මෙන්) මට පැමිණියේ යැ.

341. මම දුකට පැමිණි ශොකශල්‍යයෙන් වීදුනාලද ඔවුන් අස්වසා පළමු කොට ශ්‍රේෂ්ඨ වූ ඉතා උතුම් වූ සත්‍යක්‍රියාව කෙළෙමි.

342. මම පහන්සින් ඇතියෙමි පිනින් අර්ථ ඇතියෙමි සන් දවසක් මුළුල්ලෙහි මැ බඹසර හසළෙමි. එයින් මතු මාගේ මේ යම් බඹසර සැරි- මෙක් අධිකයක් සහිත පනස් හවුරුද්දක් මුළුල්ලෙහි වී ද (මෙතෙක් කල්)

343. මම නො කැමැති වැ මැ බඹසර හැසිරෙමි. මේ සත්‍යයෙන් (දරුවාට) සුව වේවා. යඤ්ඤදාන තෙමේ නැසුණු විෂ ඇති වැ ජීවත් වේවා.

344. මා විසින් සත්‍යක්‍රියාව කළ කල්හි ඒ සත්‍යක්‍රියාව සමග විෂ- වෙගයෙන් කම්පිත වූයේ (විසංඤ භාවයෙන්) පිබ්දී නැඟිසිටියේ ය. කුමාර තෙමේ ද අරොග විය. සත්‍යක්‍රියාවෙන් මාහා සමවූයෙක් නැති. තෙල මාගේ සත්‍යපාරමිතා යි.

එකොළොස් වැනි කණ්ඞදීපායන වර්ගය යි.

12. සුතසොම වරියං

- 345. දුනාපරං යද හොමි සුතසොමො මහීපති
ගහිතො පොරියාදෙන බ්‍රාහ්මණෙ සඛරං¹ හරි.
- 346. ඛනිසානං එකසතං ආද්විණිකා කරතලෙ²
එතෙ සමපමිලාපෙකා යකඤ්ඤේ උපනයි³ මම.
- 347. අපුඤ්ඤි⁴ මං පොරියාදෙ කිනඤ්ඤි ඉච්ඡසි නිසසජං⁵
යථාමති තෙ කාහාමි යදි මෙ කුං පුනෙහිසි.
- 348. තසා පටිඤ්ඤිකානං පණ්ණාස ආගලිතං මම
උපාගනො පුරං රමමං රජං නියාදයිං තද.
- 349. අනුසාරිකා සඤ්ඤං⁷ පුබ්බකං ජිනසෙවිතං
බ්‍රාහ්මණසාධනං දකා පොරියාදං උපාගමිං.
- 350. නතී මෙ සංසයො තතී සාතයිසසති⁸ වා නවා
සවචවාචානුරසබ්බනො ජීවිතං චජිතු මුපාගමිං
සවචන මෙ සමො නතී එසා මෙ සවච පාරමිති

සුතසොම වරියං දවාදසමං.

සවච පාරමිතා නිට්ඨිතා.

1. සඛකාරං-නා-කත්ථචී	5. නිස්සජ්ජ-මජසං
2. කරතලෙ-කත්ථචී-කරත්තලෙ-මජසං	6. පටිඤ්ඤිකා-මජසං
3. උපනාමයි-කත්ථචී	7. සතං ධම්මං-මජසං-නා-කත්ථචී
4. ආපුඤ්ඤි-සීචු	8. සාතයිස්සාමි - නා

12. සුතසොම වරියාව

345. නැවත අනෙකක් කියමි: යම් කලෙක මම සුතසොම නම් මිහිපල් වූයෙමි ද එකල්හි පොරිසාදයා විසින් ගන්නා ලද්දෙමි නැදු බ්‍රාහ්මණ කෙරෙහි (තමා හා) කළ ප්‍රතිඥාව සිහි කෙළෙමි.

346. එක්සියක් කැන් රජුන්ගේ අතුල්තලයන් අවුණා තුලුන් (අහර සිදීමෙන්) මලානික කොට මා යාග කිරීම සඳහා පැමිණ වී යැ.

347. පොරිසාද තෙම 'කීමෙක් ද තෙපි (මා අතින්) මිදීම කැමැත්ත වූ ද'යි මා විවාළේ යැ ඉදින් තෙපි මා වෙත වටාලා එන්නවූ නම් තොප ගේ කැමැත්ත පරිදි කරන්නෙමි' යි කී.

348. උදෑසන මැ මාගේ පැමිණීම ඔහුට පිළින කොට සිත්කලු වූ ඉදිපත්නුවරට පැමිණි එකල්හි තුන්සියක් යොදුන් රාජ්‍යය (මව්පියන්ට) පාවාදිනිමි.

349. පුරාතන වූ බුද්ධාදීන් විසින් සෙවුනා ලද සත්‍යවචන සඛ්‍යාත සඤ්චමය සිහි කොට නැදු බ්‍රාහ්මණයාහට ධනය දී පොරිසාදයා කරා පැමිණියෙමි.

350. ඒ පොරිසාදයා වෙත එළැඹීමෙහි ලා කිම මේ තෙම මා නසන්නේ දෝ හෝ, නො නසන්නේ දෝහෝ'යි සැකයෙක් නැති. සබ්-වස රක්තෙමි දිවි පුද පොරිසාදයා වෙත එළැඹියෙමි. සත්‍යවචනයෙන් ම හා සම වූයෙක් නැති. මේ මාගේ සත්‍යපරමාර්ථ පාරමිතා යි.

දෙළොස්වැනි සුතසොම වරියා යි.
සත්‍යපාරමිතා නිමි.

6. මෙතනා පාරමිතා

13. සුවණණසාම වරියං

- 351. සාමො යද වනෙ ආසිං සකෙකන අභිනිමමිතො
පවනෙ සිහබ්‍යගෙසතිව මෙතනාය මුපනාමයිං.
- 352. සිහබ්‍යගෙසති දීපිති අවෙජ්ඨි මභි¹සෙති ව
පසද්දම්ගවරාහෙති පරිවාරෙක්ඛා වනෙ වසිං.
- 353. න මං කොච්චි උක්ඛසති, නපිහං භායාමි කසසච්චි,
මෙතනාබලෙත්‍රපතක්ඛ'දො රමාමි පවනෙ තදති.

සුවණණ සාම වරියං තෙරසමං.

14. එකරාජ වරියං

- 354. පුනාපරං යද හොමි එකරාජාති විසසුතො
පරමං සීලං අධිට්ඨාය² පසාසාමි මහාමභිං.
- 355. දසකුසලකම්මපථෙ වක්ඛාමි අනවසෙසතො
වතුභි සබ්බතවජ්ඣුභි සබ්බණ්ඤාමි³ මහාජනං.
- 356. එවං මෙ අසමක්ඛසස ඉධලොකෙ පරක්ඛ ව
දබ්බසෙතො උපාගන්ඛා අච්ඡන්දනො පුරං මමං.⁴
- 357. රාජුපථීවෙ නිගමෙ සබලවෙඨ සරඨඨකෝ
සබ්බං හක්ඛතං කන්ඛා කාසුයං නිබ්ඤි මමං.
- 358. අමච්චමණ්ණලං රජජං චීතං අනෙකපුරං මම
අච්ඡන්දික්ඛාන ගභිතං පියං පුක්ඛංව පසසහං
මෙතනාය මෙ සමො නත්ථි එසා මෙ මෙතනාපාරමීති.

එකරාජවරියං වුද්දසමං.

මෙතනා පාරමිතා නිට්ඨිතා.

1. මභිංසෙති ව-මජ්ඣං.
2. පරමංසීල මධිට්ඨාය-නා-
පරමසීලං අධිට්ඨාය-සුමු-

3. සංගහාමි-මජ්ඣං.
4. පුරං මම-සුමු-
5. සරලවිඨකෙ-නා-

6. මෛත්‍රී පාරමිතාව

13. සුවණ්ණසාම වරියාව

351. යම් කලෙක මම් මහවෙතෙහි ශක්‍රයා විසින් (උපදෙස් දීමෙන්) උපදවන ලද සාම කුමාර වූයෙමි ද එකල්හි මහවෙතෙහි සිංහ ව්‍යාජ්‍යයන්හු මෙන් වැඩීමෙන් පැතිර වීමි. (සිහ වගභූ පවා මෙන්සින් ලැබුණ'යි සේයි.)

352. සිහවගුන් විසිනුදු දිවියන් විසිනුදු වලසුන් විසිනුදු මිහිවුන් විසිනුදු පසදවුන් හුරන් විසිනුදු පිරිවරා වෙතෙහි විසිමි.

353. කිසි සන්නයෙක් මා නො තැනිගන්වයි. (මම්) කිසිවක්හට බිය නො වෙමි. එකල්හි මෙන් බලයෙන් වහල්ලදුයෙමි මහවෙතෙහි සිත්අලවා වාසය කෙළෙමි.

තෙළෙස්වැනි සුවණ්ණසාම වරියා යි.

14. එකරාජ වරියාව

354. නැවත අන් වරියාවක් කියමි. යම් කලෙක මම් එකරාජ යයි ප්‍රසිද්ධ වූයෙමි ද එකල්හි උතුම් වූ දශකුශල කර්මපථශීලය සමාදන වශයෙන් ඉටාගෙන මහපොළොව අනුශාසනා කෙළෙමි.

355. දශකුශලකර්මපථයෙහි හිරවශෙෂ කොට සමාදන් වැ පවතිමි. සිව්සහරාවතීන් මහාජනයා සභිග්‍රහ කරමි.

356. මෙසේ මෙලොව ද පරලොව ද මා අප්‍රමාද වැ වසන කල්හි දබ්බසෙන නම් කොසොල් රජ (සිවුරහසෙන් රැගෙන මාගේ රාජ්‍යයට) පැමිණ මා ගේ බිරිණැස් නුවර අසිදගන්නේ-

357. බලසෙනහ සහිත වූ රටවැසියා සහිත වූ ඇමැති ආදී රාජ්‍යපථ-වීන් ද කියමිගම් වැසියන් ද යන සියල්ල අත්පත් කොට ගෙන මාවලෙක වළලැවී.

358. මා ගේ ඇමැතිමඩුලු ද සමාද්ධි වූ රාජ්‍යය ද ඇතොවුරු ද අසිද ගන්නාලදුවහු මම් ප්‍රියපුත්‍රයකු සෙයින් දිටිමි. මෙන් වැඩීමෙන් මා හා සම වූයෙක් නැති. මේ මාගේ මෛත්‍රීපාරමිතාව යි.

තුදුස්වැනි එකරාජ වරියා යි.

මෛත්‍රී පාරමිතා නිමි.

7. උපෙකඩා පාරමිතා

15. මහාලොමහංස චරියං

- 359. සුසානෙ සෙයාං කපෙමී ජවට්ඨිකං උපතිධාය හං¹
ගොමණ්ඛලා² උපාගන්ති³ රූපං දසෙසන්ති නප්පකං⁴
- 360. අපරෙ ගන්ධිකු මාලකු⁵ හොජනං විවිධං බහුං
උපායනානුප්පනෙනති හට්ඨා සංවිඤ්ඤාමනසා.
- 361. යෙ මෙ දුක්ඛං උපදහන්ති යෙ ච දෙනති සුඛං මම
සබ්බසං සමකො හොමී දයාකොපො⁶ නවිජ්ජති.
- 362. සුඛදුක්ඛකුලා භූතො යසෙසු අයසෙසුච
සබ්බකු සමකො හොමී එසා මෙ උපෙකඩා පාරමිති.

මහාලොමහංස චරියං පණණරසමං.
උපෙකඩා පාරමිතා නිට්ඨිතා.

උද්දන ගාථා:

- 363. සුධිකුප්පො සොමනසො අයොසර භීසෙනච
සොණනද්දො⁷ මුග්ගකො කපිරාජා⁸ සච්චසච්චයො.
- 364. චට්ටකො මච්ඡරාජාච කණ්ඤිපායනො ඉසී
සුතසොමො උන ආසී. සාමොච එකරාජහු
උපෙකඩා පාරමී ආසී ඉති චුත්තං මහෙසිනා.
- 365. එචා බහුවිධං දුක්ඛං සමපත්ති ච⁹ බහුවිධා¹⁰
භවා හවෙ අනුභවීජා පනො සඛොධිමුත්තමං.
- 366. දඨා දුතඛකං දුතං සීලං උරෙජා අසෙසනො
නෙක්ඛලෙ¹¹ පාරමී. ගන්ඨා පනො සඛොධිමුත්තමං.

1. උපතිධා-මජ්ඣං ජවට්ඨිං උපධායහං-	7. සොණදණ්ඩො-නා-
2. ගාමණ්ඛලා-මජ්ඣං	8. කපිරාජ-නා-
3. උපගන්ත්වා-නා-මජ්ඣං	9. සමපත්ති-ච-මජ්ඣං
4. දස්සෙත්ත නප්පකං-ප	10. බහුවිධා-මජ්ඣං-නත්ථි
5. ගන්ධමාල භුචි-මජ්ඣං	11. නෙක්ඛල-මජ්ඣං
6. දයකොපො-නා	

7. උපෙක්ෂා පාරමිතාව

15. මහාලොමහංස වරියාව

359. (ලොමහංස වෑ උපන්) මම මිනිඇටයක් කන්වයින් කොට සොහොනෙකු ශයනය කෙළෙමි. එකල්හි ගම්දරුවෝ මා වෙත පැමිණ නන්වදැරුම් විප්‍රකාර දැක්වූහ.

360. ඔවුන් කෙරෙහි ඇතැම් කෙනෙක් සතුටු වූවාහු සංවෙගයට පැමිණ සිත් ඇත්තාහු ගඳමල් ද විවිධ වූ බොහෝ වූ හොඳන ද යන පඬුරු එළවත්.

361. යම් කෙනෙක් මට දුක් උපදවන් ද යම් කෙනෙක් මට සුව උපදවන් ද එ හැම දෙනකුන්ට සම වූයෙමි වෙමි. (උපකාරකයනට) දයාවෙක් හෝ (අපකාරකයනට)කොපයෙක් හෝ නැති.

362. සුවදුක් දෙක්හි දු යශස්හි දු අයශස්හි දු මැදහත් වූයෙමි සියලු අටලෝදහම්හි සම වූයෙමි වෙමි. මේ මාගේ උපෙක්ෂා පාරමිතා යි.

පසළොස්වැනි මහාලොමහංස වරියා යි.

උපෙක්ෂා පාරමිතා නිමි.

උද්දනය :

363. සුධඤ්ජය කුමාර වීම්. සොමනසස නම් කුමාර වීම්. හිසාප-දෙශයෙන් දැක්වූ මහාකඤ්ඤන වරියාව සමග අයොසර රාජකුමාර ද වීම්. සොණ පණ්ඩිත වීම්. මූගපකක නම් තෙමියකුමාර වීම්. කපිරාජ වෑ උපන්මි. සච්ච නම් තාපස වීම්.

364. වච්චකපොතක වීම්. මත්ඝාරාජ වීම්. කණ්ණදීපායන නම් සාමි වීම්. නැවැත සුතසොම රජ වීම්. සාමකුමාර වෑ ද එකරාජ වෑ ද උපන්මි. ලොමහංස වරියාවෙහි මා ගේ උපෙක්ෂාපාරමිතාව විය. මෙසේ මහර්ෂි වූ මා විසින් බොධිචයඤායෙහි හැසිරෙන ලද.

365. මෙසේ කුදුමහත් භවයෙහි. බහුප්‍රකාර වූ දුක් ද බහු ප්‍රකාර වූ සමපත් ද විද උතුම් සබ්බොධියට පැමිණියෙමි.

366. (දනපාරමිතාදී හෙද ඇති) දියයුතු දන් දී නිරවශෙෂ කොට (කායිකසංවරාදී හෙද ඇති) සිල් පුරා (ත්‍රිවිධ වූ මැ) මහාහිනිෂ්ක්‍රමණයෙහි පරතෙරට පැමිණ උතුම් වූ සබ්බොධියට පැමිණියෙමි.

- 367. පණ්ණිනෙ පරිපුච්ඡිකා විරියං කඤ්ඤා මුක්ඛමං¹
ධනතියා පාරමී ගනාමා පතො සමමොධි මුක්ඛමං.
- 368. කඤ්ඤා දමමධිච්ඡානං සච්චවාචානුරකතිය²
මෙත්තාය පාරමී ගනාමා පතො සමමොධි මුක්ඛමං.
- 369. ලාභාලාභෙ යභු යසෙ සමමානනාවමානනෙ
සබ්බස්ස සමකො භුක්තා පතො සමමොධි මුක්ඛමං.
- 370. කොසජ්ජං භයනො දිස්වා විරියාරම්භකං ඛෙමනො
ආරඤ්චිවරියා හොථ එසා බුද්ධානුසාසනි³
- 371. විවාදං භයනො දිස්වා අච්චාදකං ඛෙමනො
සමග්ගා සබ්බො හොථ එසා බුද්ධානුසාසනි⁴

සුධකුප්පයවග්ගො තතියො.

ඉක්ඛං සුදං භගවා අත්තනො පුබ්බවරියං සමාචාරියමානො
බුද්ධාපදනියං නාම ධම්මපරියායං අභාසිත්ථාති.

වරියාපිටකපාළි සමත්තා⁵

1. උත්තමං-සිමු-
 2. රක්තියා-නා-
 3. බුද්ධාන සාසනි-අවධං-සිමු-
 4. බුද්ධානසාසනි-අවධං-සිමු-
 5. වරියා පිටකං නිවදනං-කත්ථි

367. පණ්ඩිතයන් පිළිවිසැ (ප්‍රඥාපාරමිතාව පුරා) උතුම් වූ ප්‍රධන් වීර්‍ය කොට ක්ෂාන්තියෙහි පරම කොටියට පැමිණ උතුම් වූ සමාක්සමොධියට පැමිණියෙමි.

368. කුශලසමාදනාදියට දෘඪ අධිෂ්ඨාන කොට (ජීවිතානතරායෙහි පවා) සත්‍යවචනය ආරක්ෂා කොට මෛත්‍රියෙහි පරමොත්කම්යට පැමිණ උතුම් වූ සමොධියට පැමිණියෙමි.

369. ලාභාලාභයෙහි දු යශස් අයශස්හි දු සමානන අභිමානනයෙහි දු සියලු තැන්හි සමසින් ඇති වූ උතුම් වූ සමොධියට පැමිණියෙමි.

370. කුසිත බව හය විසින් දෑක වීර්‍යාරමය නිර්භය විසින් ද දෑක (අධිශීලශික්ෂාදි) සමෙහාගයෙහි ආරබ්ධවීර්‍ය ඇති වවු. මේ බුදුවරුන්ගේ අනුශාසනා යි.

371. විවාදය හය විසින් ද අවිවාදය නිර්භය විසින් ද දෑක (කායචිත්ත දෙකින්) සමග වූවාහු (ඔවුනොවුන් කෙරෙහි මෘදු වූ සින් ඇත්තාහු වවු) මේ බුදුවරුන්ගේ අනුශාසනා යි.

372. (සමාතිවිප්‍රවාස සඛ්‍යාත) ප්‍රමාදය හය විසින් ද අප්‍රමාදය නිර්භය විසින් ද දෑක අෂ්ටාභිගික වූ ආයඝ්‍රමාදීය වඩවු. මේ බුදුවරුන්ගේ අනුශාසනා යි.

තුන් වැනි යුධඤ්ජයවග්ගී යි.

මෙසේ බුදුහු තමන් වහන්සේ ගේ පූර්විකානිති ප්‍රතිපත්ති දුෂ්කර-ක්‍රියාව අතැලිලක් සෙයින් ප්‍රකාශ කරන සේක් බුද්ධාපදග්‍රහය නම් වූ ධර්මදෙශනාව වදළසේක.

වර්ගපිටකපෙළ නිමි.

සුභතනාපිටකෙ-බුදුදකනිකාසෙ

බුද්ධචංස පාලි

ගාථාදිපාද-සූචි

අ	පිටුවකො	අ	පිටුවකො
අකකම්භාන මං බුද්ධො	28	අනුලා ව උරුවොලා ව	230
අභිවඤ්ඤා සුරියානා	150	අනුවාස ඤානසම්පන්නා	198
අප්පාලරුකබමුදුසම්	30, 62, 68	අනුනතිංස සහසානී	204
	194, 202	අනුන සොළසසහසානී	220
අච්චතො ව සුමනො ව	212	අනුපමං නාම නගරං	204
අජ්ඣායකො මනනධරො	20	අනොමදසී ජිනො සක්ඛා	106
අඤ්චිං පග්ගහෙත්තා	12	අනොමදසීසස අපරෙන	108
අට්ඨභගාත්තසම්පන්නො	214	අනොමදසී පදුමො	240
අට්ඨදෙසසමාකී ඡුඡුඡු	24	අනොවට්ඨන උදකං	36
අට්ඨනචුති සහසානා	152	අනුලිකබමි අාකාසෙ	208
අට්ඨපඤ්ඤා රතනං	98, 112	අපරමි ධම්මං දෙසෙන්න	142
අට්ඨසත්තසහසානා	100	අපට්ඨමෙයො ඉතො කපපා	240
අට්ඨසත්තනී සහසානා	152	අභිභුතො වන නො අජජ	8
අට්ඨසාරීරිකා චූපා	244	අභි ඤ්ඤාබලපත්තානා	138
අට්ඨාරසෙ කප්පසතෙ	242	අභිවාදනං ටොමනඤ්ච	10
අට්ඨාසීති රතනානී	74, 120, 136	අමීතා අසමා වෙව	128
අතිකකතනා ගණනපථං	84	අරඤ්චි ව මිටිලායං	246
අතීතබුද්ධානං ජිනානං දෙසිතං	18	අරිය ඤ්ඤසං ටොමෙයනා	236
අතුලං දසෙසඤා ඔහාසං	156	අච්ඡං සබ්බං පදුලෙඤා	184
අතුලාසි පහා තසා	68	අසමො ව සුනෙතො ව	96
අකුදසී ජිනවරො	156	අසීති භික්ඛුසහසානා	184
අකු ඉහිති සො මග්ගො	20	අසීති සත්තසහසානා	170
අදංසු තෙ මමොකාසං	26	අසීති භක්චුලෙ බ්බධො	58
අදොච්චවචනා බුද්ධා	33	අභලෙතරභි සමබුද්ධො	234
අනාසවා චිතරාගා	30, 194, 232, 234	අභං තද මාඡුචකො	224
අභිච්චිතෙ මලොකාසෙ	28	අභං තෙන සමෙයන	26, 56, 60
අභිච්චගමො පකකමති	36		68, 78, 192, 290
අභිච්චන් මානසං ඤ්ඤා	202	අහු කපිලවහයා රමො	30, 62, 68, 194, 202
අහුකම්පකො කාරුඤ්ඤිකො	126	අහො අච්ඡරියං ලොකෙ	8, 16

ආ	පිටුවකිනා
ආකාසට්ඨා ව භූමට්ඨා	8, 34
ආචාරද්‍රණසමපනෙනා	202
ආදය මං සථිකාරො	226
ආදිත්තමිච්ච රාගණි	200
ආනන්දෙ නාමුපට්ඨාකො	30
ආපනති අනාපනතියා	14
ආභසසරං සුභකිණිං	6
ආරභ්චිරියො හුක්ඛා	226
ආරාමිකා ජනපද	140
ආලොකං දසසමික්ඛාන	190
ආහනෙ අමතභෙරිමිහි	122

ඉ

ඉදං සුක්ඛාන චවනං	32, 62, 68, 194
ඉදන්තී යෙ එතරහි	234
ඉද්ධිවරං පුඤ්ඤවරං	190
ඉද්ධි ව ආදෙසනානුසාසනී	4
ඉධෙව පරිනිබ්බිසං	238
ඉධෙවාහං එතරහි	234
ඉන්ද්‍රියබල බොජ්ඣංගිං	60
ඉමමිහි භද්දකෙ කපෙස	242
ඉමසා ජනිකා මාතා	30, 62, 194, 202
ඉමං තිං දුතියං තාව	40
ඉමං තිං පයමං තාව	40
ඉමිනා මෙ අධිකාරෙන	28
ඉමෙ ධම්මෙ සම්මසනො	48

උ

උකකාසිතඤ්ඤා ධීපිතං	12
උකකුට්ඨිසද්දං චකෙතනති	32, 62, 194
උග්ගතො නාම සො රාජා	92
උග්ගරිඤ්ඤ ච වසභො ච	120
උග්ගො ච සොමදෙවො ච	222

උ

පිටුවකිනා	උ
82, 88, 198, 222, 230	උච්චකතනෙන සො බුද්ධො
174	උකතමං පවරං සෙවසං
236	උකතරා නන්දමාතා ච
120	උකතරා ච ඵගගුනී වෙච
138	උපසඩකනො නරවසභං
12	උපසඩකමික්ඛා පසානතී
186	උපසඩකමික්ඛා සලබ්භං
26	උපසඝනෙන ච ජායනෙන
48	උබ්බිකා තසිතා භීතා
74	උය්‍යානෙ වෙසසරෙ නාම
112	උරගොච තචං ජිණ්ණං
136	උරුවෙලො ච යසවො

එ

144	එකකඛජෙට්ඨා පච්චෙදිත
242	එකතීංසෙ ඉතො කපෙස
242	එකනවුතෙ ඉතො කපෙස
244	එකා ද්ඨා නිදසපුරෙ
236	එකුනාතිංස වසානතී
244	එකො අජාතසතකුසස
244	එකො ච රාමගාමමහි
234	එකො ච සන්තීපාතො මෙ
48	එකතකායෙව තෙ ලොකෙ
14	එතෙසං විතතමඤ්ඤාය
12	එඵ සබ්බෙ සමාගගතො
76	එඵමෙතෙන යොගෙන
32, 62, 196	එඵමෙච මයං සබ්බෙ
24	එඵමෙචාහං ඉමං කායං
26	එඵමෙම සිද්ධිපතතසස
228	එඵං අභං සංසරික්ඛා
22	එඵං කිලෙසපරිරුද්ධො
22	එඵං කිලෙසමලධොචං
22	එඵං කිලෙසව්‍යාධිහි

ගාථාදිපාද- සූචි

එ	පිටුවකිනා	ක	පිටුවකිනා
එවං නිරාකුලං ආසි	126	කෙවලං සබ්බං දන්තන	132
එවං සබ්බගුණොපෙතං	10	කෙසෙ මුඤ්චිත්තං තත්	28
එවාහං විත්තං ධිකාන	24	කොට්ඨසතසහසානං	60, 78
එසො හි සමොසමචුදො	232	කොණාගමනස්ස අපරෙන	224
එසො හි සඛතරතනො	232	කොණාගමනො සමචුදො	222
		කොණ්ඩකඤ්ඤස්ස අපරෙන	68, 240
		කොණ්ඩකඤ්ඤ පචරො චුදො	66
		කොලිතො උපතීසෙසා ච	62, 68
ඔ		ඛ	
ඔකකන්ති මෙ සමොනස්සී	16	ඛණ්ඩො ච තිස්සනාමො ච	188
ඔභාසං දස්සධිකාන	162	ඛිණ්ණසචසත සහසානං	170
ඔභාසිතා ච පඨවී සදෙවකා	4	ඛිණ්ණසචෙහි විමලෙහි	12, 66
ඔචදිකා ඛහු සතෙන	182	ඛෙමකං නාම නගරං	172
ඔවාදකො විඤ්ඤපකො	122	ඛෙමා උප්පලචණ්ණො ච	62, 194
ඔවාදං අනුසිට්ඨං ච	98	ඛෙමා ච සචචනාමා ච	162
		ග	
ක		ගජ්ජනා කාලමෙසො ච	14
කකුසන්ධස්ස අපරෙන	216	ගායන්ති සෙලෙනති ච වාදයන්ති	10
කකුසන්ධස්ස හගචතො	208	ඝ	
කකුසන්ධො ජීවාවරො	214	ඝට්ඨානකසහසානී	48
කධීනකාරංගමෙස	108	ච	
කප්පසතසහසාමිහි	240	චකකචන්ති මණි නාම	136
කප්පෙ ච සතසහසෙස ච	20	චඤ්ඤං තත් මාපෙසිං	24
කසෑවී දෙනි සාමඤ්ඤං	54	චඤ්ඤමෙ චඤ්ඤමනෙත්ථාච	16
කසෑවී වරසමාපත්තියො	54	චතුදිපෙ මහාරජ්ජං	140
කසසපස්ස හගචතො	226	චතුනචුතෙ ඉතො කප්පෙ	242
කාලො'යං තෙ මහාවීර	14	චතුමාසං යද චුදො	224
කාසාවඤ්ච චුහමලොකෙ	240	චතුචීසති සහසානී	196
කාසිකං නාම නගරං	182	චත්තාරීසහසානී	56, 236
කිමෙම අඤ්ඤතකචෙසෙන	28	චත්තාරො අසඤ්ඤායා	14
කිමෙම ඒකෙන තිණ්ණොන	28	චත්තාරීස සමා දන්තා	214
කිං එතං අච්ඡරියං ලොකෙ	14		
කිං හවීසුති ලොකස්ස	50		
කී දිසො තෙ මහාවීර	16		
කුඨං කචාටා හිනති ච	128		
කුඨං කචාටා සෙලා ච	48		

ගාථාදීපාද- සුවි

ව	පිටිය බැස	ක	පිටිය බැස
වැදෑපහා සුරිය පහා	112	තස්සමනෙතො-විහරනෙතො	64, 72, 134
වැදෑ ව වැදෑමිනො ව	183	තස්ස සබ්බකිලෙසානි	114
වැදෑ ව විමලො සුද්ධො	138	තස්සාසිරුකෙකො යසවිජුලො	114
වමසකං නාම නගරං	112	තස්සෙව-මණ්ඩකසමිති	138, 152, 153, 200
වමසකං සලලා නිපං	28	තථෙව කිමපි අධිට්ඨානෙ	46
වලනී රවති පඨවී	48	තථෙව කිමපි සථෙඤ්ඤ	46
වාතුවණ්ණ පරිවුතං	172	තථෙව කිමපි සුඛදුකෙක	48
වාලා ව උපවාලා ව	182	තථෙව කිමපි හිතාහිතෙ	48
විනෙතො ව හස්සාලවකො	32, 194	තථෙව කං වතුසු භුමිසු	40
වුනී ව උපපතනී ව	38	තථෙව කං සබ්බකාලං	42
		තථෙව කං සබ්බභවෙ	42, 44
ඡ		තථෙව යාවකෙ දිස්වා	40
ඡන්තං සත්තසසානං	102	තථෙවිමං පුතීකායං	22
		තදු තෙ භොජයිකාන	54
ඡ		තදු තෙ විමලා හිතඤ්ඤ	108
ඡන්තසනිපාතො අතුලො	146	තදු දෙවමනුස්සානං	114
ඡම්බුතො ඵලමානෙකා	164	තදුපහං අසමසමං	116
ඡලනං දීපරුකංච	10, 12	තදුපි ධම්මදෙසනෙ	76
ඡාතිධම්මො ඡරාධම්මො	20	තදුපි මං බුද්ධධම්මං	88
ඡොතයිකාන සභාවමං	58	තදුපි සො මහාවීරො	110
		තදු පිනිමනුබ්බුහනෙතො	72
ක		තදුහං නාගභවනං	78
කඤ්ඤි සුඤ්ඤං අකිරිය	82	තපුසසභලලිකානං	58
කතො පදකඤ්ඤං කතා	30, 62, 68	තමන්ධකාරං විධිමෙකා	170
කතොපරකඤ්ඤ- දෙසෙතො	60, 92, 234	තමහං උපසඤ්ඤම	68
කතො'පරමිති සමයෙ	100	තඤ්ඤං වච්ඤමනෙ ධිරො	6
කතො පරමිති වස්සනෙ	100, 122	තස්ස ගිලානපුච්ඡාය	87
කතොපරං නවුනිකොටී	146	තස්ස දකාන ආරාමං	146
කතොපරං සනිපාතෙ	78	තස්ස ධම්මං සුඤ්ඤිකාන	146
කතො විකුබ්බනං කතා	216	තස්ස පුට්ඨො ව්‍යාකාසිං	18
කස්ස සුඤ්ඤවරුප්පජ්ජි	114	තස්ස බුද්ධස්ස අසමස්ස	202
කස්ස ධකා විවිතෙතසිං	26	තස්ස බ්‍යාමප්පහා කායා	120, 198
කස්ස පධානං පදහිං	24	තස්ස යාගං පකිතෙතනො	92

ක	පිටිවකයා	ක	පිටිවකයා
තසා සමමසනො ධම්මො	50	තෙ මෙ පුට්ඨා බ්‍යාකංසු	26
තසා සරීරෙ නිබ්බතො	90	තෙපි සබ්බෙ අච්ඡතයසා	136
තසා සීලං සමාධිංකඤ්ඤා	84	තෙවිජ්ජලභිකොකුඤ්ඤා	136
තසාපි අතුලතෙජසා	108, 164	තෙවිජ්ජභුසනං දක්ඛා	232
තසාපි අතුලං සීලං	108	තෙවිසති සහසානානි	104
තසාපි අතුලා ඉඤ්ඤා	170	තෙ සට්ඨි සහසානානි	82
තසාපි දෙව-		තෙ සං තද සංකොකුතෙහි	50
දෙවසා	150, 158, 216, 224	තෙහි ථුතසාසනො සො	52
තසාපි ලොකනාට්ඨසා	152	තෙහි භික්ඛුහි පරිවුතො	12
තසාපි වචනං සුක්ඛා	88, 112		
තසාභිසමා නිඤ්ඤා	84	ඵ	
තසාභං වචනං සුක්ඛා	62, 68	ඵලජා දකජා පුපථා	43
තාය පරිසාය සම්බුද්ධො	92		
තාරණියෙ තාරඨිකා	82	ද	
තාරාගණා විරොචනානි	36	දස දියා පභාසෙකා	238
තාවතා තිට්ඨමානොභං	238	දස ධම්මෙ පුරඨිකාන	216
තාවතියා ව යාමා ව	6	දස නාගබලා කායෙ	10
තිවතො රීස සහසානානි	118, 126	දස පාරමී තයා ධීර	18
තිත්ථියෙ අභිමඤ්ඤො	60	දස වසසහසානානි 56, 64,	
තිසොළස සහසානානි	134		112, 156
තිසා ව උපත්තියා ව	66	දසවීස සහසානං	56, 234
තිසො ව භාරඤ්ඤා ච	230	දසසහසානි අතිකකම්ම	4
තිසො ජනවරො බුද්ධො	176	දසසහසානි ලොකධාතු	4, 8, 34
තිසකප්ප සහසානි	240	දසහි සඤ්ඤා අවිචිතං	20
තිඤ්ඤා දසසහසානානි	182	දසානං මෙ අතිකකතො	32
තිඤ්ඤා සහසහසානානි	56, 64	දසසනෙතපි තං බුද්ධං	100
තුට්ඨභවෙට්ඨා පමුදිතො	26	දසාධිකා බුද්ධබලං	90
තුලා සඛකාචානුචිත්තා	6	දසං පඤ්ඤාන විරියං	38
තුචං සකාච මෙතු ව	6	දනං සීලං ව නොකම්මො	16
තුසිතා කායා වචිකාන	16	දමා වෙච සමාලා ව	206
තෙතනිංස සහසහසානානි	150	දිබ්බචක්ඛනං යො අග්ගො	14
තෙතනිංස සහසානානි	104	දිබ්බං චෛර්ඤ්ඤා පුපථං	6, 28, 170
තෙන යොගෙන ජනකායං	54	දිබ්බං මානුසකං පුපථං	50
තෙපි බිඤ්ඤා භික්ඛු	82	දීපඛකරසා අපරෙන	60, 240

න	පිටියිඛකා	ඍ	පිටියිඛකා
නිසභො ව අනොමො ව	104	පාටිභීරං කරොනෙත ව	216
නෙකානං නාගකොටීනං	181	පාපුණිකාන සලිබ්බදොධා	138
නෙරඤ්ජරාය තීරසමං	30, 62	පාපුණිකාන සමොධා	114
	68, 194, 202	පාලිතො සබ්බදසී ව	150
		පීතිපාමොජ්ජ ජනනං	18
		පුණ්ණමාසෙ යථා වජ්ජෙ	52
		පුන වාරිකං පකකෙනතා	122
		පුන නාරදකුටමභී	56
		පුනබ්බසුමිකෙතා නාගො ව	190
		පුනාපරං අමීතයසො	130, 184
		පුනාපරං කුමහකණ්ණං	130
		පුනාපරං දසබලො	130
		පුනාපරං දෙවකුටෙව	130
		පුනාපරං පුරගණො	92
		පුනාපරං යද බුදොධා	152, 158
		පුනාපරං රාජපුතෙතා	92
		පුනාපරං සකතිපානෙ	138
		පුනාපරං සො නරාසභො	108
		පුනාපරං හීමරජෙඵ	164
		ඵ	
		ඵලමාකඛබ්බමානානං	234
		ඵලෙ වහාරී සාමකෙඤ්ජ	76
		ඵසසස ව අපරෙත	184
		ඵසසා වෙච සුදත්තා ව	174
		ඵසසා ජිනවරො සභා	182
		ඛ	
		ඛත්තං දුසචරං දඤ්ඤා	192
		ඛත්තං දෙවෙ මත්තෙස ව	190
		ඛරාණසියං ඉසිපතනෙ	236
		ඛලාසයා දරිසයා	36
		ඛුඤ්ඤා වචනං සුඤ්ඤා	38, 50
		ඛුඤ්ඤානී කෙසං සුඤ්ඤා	8

ගාථාදිපාද-සූචි

ය	පිටුවකිනා
යථාපි පබ්බතො සෙලො	46
යථාපි පාපෙ චිජ්ජනෙන	22
යථාපි පුරිසො වොරෙභි	24
යථාපි බ්‍යාධිතො උරිසො	23
යථාපි භික්ඛු භික්ඛනෙතා	42
යථාපි සබ්බසත්තානං	38
යථාපි සමයෙ පනෙන	50
යථාපි සාගරෙ උභේ	74
යථාපි සාගරො නාම	98
යථාපි සීභො මීගරාජා	44
යථා මනුසසා නදිං කරතතා	32, 62, 196
යථා යෙ කෙච් සමබ්බදා	50, 52
යථා රත්තිකකියෙ පනෙන	38
යථා සුඤ්ජං පචනං	96
යද දරිඤ්චං රාජං	84
යද ච දෙභිචනමභි	54
යද ච පදුමො බුද්ධො	108
යද දෙවා මනුසසා ච	76
යද දෙණමුඛං හත්ථිං	146
යද බුද්ධො අකුදසසී	106, 152
යද බුද්ධො ධම්මදසසී	158
යද බුද්ධො ධම්මං දෙසෙසී	164
යද බුද්ධො පාපුණ්ණිකා	130
යද බුද්ධො බුද්ධගුණං	114
යද වේරොචනො නාගො	116
යද සකෙකා උපගඤ්ජ	58
යද සකෙකා දෙවරාජා	78
යද සුජානො අමීතයසො	138
යද සුජානො අසමසමො	138
යද සුනන්දො චකකචන්දී	68
යද්හං තුසිතෙ කායෙ	14

ය	පිටුවකිනා
යද්හං මාතුකුච්ඡිතො	16
යදි බුද්ධසස සොධෙඨ	26
යදිමසස ලොකනාඨසස	32, 62, 196
යනනුතිමං සුතිකායං	23
යමකං පාචිභීරඤ්ච	192
යමකං චිකුඛනං කත්වා	224
යමහං අජජ බ්‍යාකාසිං	50
යමභි කාලෙ මහාවීරො	56, 76
	114, 122
යා පුබ්බෙ බොධිසත්තානං	34
යාව අච්ඡාසි සමබ්බදො	74
යාවතා නිරයා නාම	38
යාවතා පරිසා ආසී	48
යාවතා බුද්ධභණ්ඩං	226
යෙ අපමනො අබ්ලා	76
යෙ කෙච් තෙන සමයෙන	56
යෙ තස්වාහු ජීනපුත්තා	32
යොපි පඤ්ඤාය අසමො	84
ර	
රජො නුඤ්චංසතී උඤ්චං	36
රජො වෙච සුදන්තො ච	98
රහොගතො හිසීදිකා	20
රාගො තද තනු හොති	36
රාධා වෙච සුරාධා ච	112
රාමා වෙච සුරාමා ච	134
රාහු මුත්තො යථා සුරියො	52
රූපෙ සීල සමාධිමභි	13
රෙචනසස අපරෙන	92
රෙචනො යසධරො බුද්ධො	90
රොගා තදුපසම්මන්ති	36

ගාථාදීපාද-සූචි

ස	පිටුවකිනා	ස	පිටුවකිනා
සමපනනවිජ්ජාවරණ සස නාදිනො	2	සුදසසනං නගරවරං	130
සරණාගමනෙ කඤ්චි	54	සුදසසනං නාම නගරං	134
සරණො භාවිතකොච	82	සුදසසනොච දෙවොච	144
සරණො සබ්බකාමොච	134	සුදෙවො දෙවරාජා	146
සරණං නාම නගරං	160	සුදෙවො ධම්මසෙනොච	74
සහසසියමහි ලොකසභිං	32	සුධකඤ්ඤං නාම නගරං	150
සංසාරසොනං ඡිත්තිකා	30	සුධම්මං නාම නගරං	96
සංසාර සොනං තරණාය	120	සුධම්මදෙවපුරෙ රමෙම	224
සාගරො ච අසඤ්ඤාහො	100	සුනානුසංඝානුචරා ජනනා	68
සාච අතුලියා ජිනසස	66	සුඤ්චි ච සුමනා ච	106
සාච ඉඤ්චි සොච යසො	58	සුපිපභිතං පචචනං	56, 106
සාචකං පච්චිං තසු	24	සුඤ්චො සාලරාජං ච	10
සාධුති නෙ පටිසසුචා	12	සුච්චො සාලරාජා ච	162
සාමා ච වමසා නාමා ච	212	සුපච්චයා ච සමුදෙභා ච	168
සාරිපුකො මහාපඤ්ඤා	10,	සුභඤ්ඤා කට්ඨිකො චෙව	162
	12 16	සුමඛයලො සට්ඨකො ච	230
සාලා ච උපසාලා ච	112	සුමඛයලො ච තිසෙසා ච	58
සිඛි මුනිවරො බුද්ධො	189	සුමඛයලං නාම නගරං	142
සිඤ්ඤා අපරෙන	170	සුමනසස අපරෙන	84
සිඤ්ඤා මුනිවරො බුද්ධො	168	සුමනො යසධරො බුද්ධො	82
සිරිවඩ්ඪිකා ච නඤ්ඤා ච	196	සුමෙධො ජිනවරො බුද්ධො	136
සීතං ව්‍යාපගතං හොති	34	සුරකඛිතො ධම්මසෙනො ච	182
සීලකඤ්චකං දානන	230	සුරිනු දෙවභවනෙ	68
සීවලා ච අසොකා ච	74	සො අට්ඨාසිතිහස්නි	66
සීවලා ච සුරාමා ච	168	සො කසසපො ජිනවරො	232
සුබුමනිපුණ්ණපටිච්චිද්ධො	14	සො ච බුද්ධො අසමසමො	98, 144
සුබෙන සුඛිතො හොමි	32	සො ච රුකෙකා ජාතරුචිරො	144
සුජාතසස අපරෙන	146	සො ච සඤ්ඤා අභිතයසො	106
සුජාතා ධම්ම දිනනා ච	150	සො ඡෙත්වා බන්ධනං සබ්බං	100
සුජාතො ජිනවරො බුද්ධො	144	සො ජිනො සකගෙහමහි	92
සුඤ්ඤා විනයඤ්ඤාපි	64, 68,	සොණා ච උපසොණා ච	82
	134, 142, 180	සොණො ච උකතරො චෙව	204
සුදකො චෙව විකො ච	144	සොණො ච උපසොණො ච	66

ගාථාදීපාද-සූචි

ස		ස	
	පිටුවකිකා		පිටුවකිකා
සොක්කො වෙව රමො ව	206	සොහනං නාම නගරං	156
සොපි තද අමතහෙරි	76	සොහිතසස අපරෙන	100, 240
සොපි පඤාන සමොධාධි	174	සොහිතො ව සමබුදො	98
සොපි ධමමං පකාසෙසි	84	සො යාචිතො දෙවවරෙන	4
සොපි බුදො අමිතයසො	146	වකචුමා	
සොපි මං බුදො ව්‍යාකාසි	62, 68	සො වසසහසානි	126
	78, 194		
සොපි මං මුනි ව්‍යාකාසි	208	හ	
සො පියදසසි මුනිවරො	150	හක්කොනං නිමිතිකා	192
සොපි සබ්බං තමං හන්ඤා	178	හන්ද බුදධකරෙ ධමමෙ	40
සො බුදො වකකවත්තසස	114	හන්දහං දසසධිසාමී	2
සො බුදො දසසහසසිමහි	170	හිමවනතසස අවිදුරෙ	24
		හිඤාතං සාධුකාරඤ්ච	8

සඤ්ඤානාමානුකකමනිකා

	පිටුවකිනා		පිටුවකිනා
	බ		බ
බණ්ඩ	188	බනඤ්ජය	112, 182
බෙමඩකර	196	බනවතී	228
බෙමා	30, 162, 236	බලක	24, 150
	භ	බමදසසී	158
භිජ්ඣකුට	10	බමදින්නා	150
භොතම	32, 234	බමමසෙන	74, 182
	භ	බලො	156
භට්ඨකාර	226, 230		න
	ච	නකුල	156
චන්ද්‍රමිත්තා	188	නකුලා	96, 98
චන්ද්‍රවතී	104	නන්ද	74, 196
චන්ද්‍ර	188	නන්ද	58, 66
චමපක	112	නන්දරාමා	58, 112
චාලා	82, 182	නන්දිවඩ්ඪ	106
චිත්ත	32, 144, 236	නාග	190
චිත්තා	98, 196	නාගසමාලා	144
	ඡ	නාගා	144, 182
ඡට්ටිල	116, 122	නාරද	114, 122, 144
ඡනසකඩ	174	භිසභ	106, 156
ඡයසෙන	182		ඃ
ඡොතිපාල	224	ඃදුම	108, 114, 162
	න	ඃදුමා	56, 88, 106, 144, 174, 182, 196
නපසපු	58	ඃදුමුත්තර	122
නිසා	56, 128, 170, 188, 230	පබ්බත	216
නිසාසා	66	පභාවතී	142, 196
තුසිත	6, 16	පාලිත	74, 150
	ද	පියදසසී	146
දීපඩකර	26, 54, 60	පුඤ්ඤවඩ්ඪන	162
දෙව	144	පුණණ	10
දෙවල	128	පුනබ්බපුමිත්ත	190
දෙණ	244		

සංස්කෘතාමාත්‍යකමනිකා

	පිටප්පිකා		පිටප් පිකා
		ඊ	
ඵසස	178	රමමා	108
ඵසසදෙව්	162	රාධා	112
ඵසසා	174	රාමා	136
		රාහුල	236
		රෑව්	112
		රෑව්ගනනා	220
බඤ්චමනී	188	රෑව්දෙව්	64
බඤ්චමා	188	රෙවන	84,92,168
බ්‍රහ්මදනන	228		
බ්‍රහ්මදෙව්	88, 174	ච	
		චටංසිකා	82
		චරුණා	82,88,106,112
		චලියා	162
		චසචනනි	6
භද්ද	64, 88	චසීලා	222
භද්දකච්චානා	236	චසුදනනා	126
භඤ්ඤ	230	ච්චිනාලී	162
භලලික	58	ච්චිනනා	123
භාරද්‍රාජ	230	ච්චිනසෙන	230
භාවිතනන	82	ච්චිනසෙනා	64
භීයා	112	ච්චිනාව්	178
		චිති ඡුඡු	128
		චිපසී	184
මකීලා	156	චිපුල	88
මබ්ලා	96, 196	චිපුලා	88
මඛකල	68, 76	චිමලා	150
මහාකසසප	10	චිසාධ	74,182
මායා	30	චිසාධා	150,156
මමබල	80, 82	චෙසුර	74
මොග්ගලලාන	10		
		ඝ	
		ඝච්ච	162
යසසදනන	202	ඝසච්චාභ	220
යසච	104, 136	ඝනන	156
යසචනී	72, 88	ඝනනික	150
යසොධරා	104,139	ඝධාකාම	134

සඤ්ඤානාම. නුකකමනිකා

		පිටියිකා			පිටියිකා
	ස			ස	
සබ්බකාමා		196	සුදසසනා		88,104,156
සබ්බමිත්ත		230	සුදෙව		56,74
සබ්බදසසී		150	සුදොදන		30
සභිය		182	සුධකැවතී		88
සලඛන		174	සුධමම		96
සමචනනකකින		188	සුධමො		96,156
සමුද්ද		168	සුනඤ්ඤ		64,68
සමුද්ද		220	සුනඤ්ඤ		58,156,160,230
සමෙල		168,174	සුනෙතන		96,162
සමනව		88,196	සුනරී		106
සරණ		82,134,160	සුපපිය		168
සාගත		58	සුඵසා		166
සාගර		134,156	සුභකිණණ		6
සාමා		222	සුභද්ද		64 88,162
සාරිභුක්ක		10,16	සුමඛල		58,230
සාල		112	සුමන		76,84,128
සාලිය		162	සුමනා		106,134,168
සිඛි		192	සුමිත්ත		134,168
සිද්ධික		164	සුමෙධ		20,130
සිරි		74,174	සුමෙධා		56
සිරිනඤ්ඤ		142	සුරකඛිත		182
සිරිමා		58,66,80,88,104,136,182	සුරමො		168
සිරිවඩ්ඪ		106,196	සුරාධා		112
සිවලා		74,168	සුරාමා		136,168
සිවලී		70	සුරුලී		70
සිහ		96	සෙල		156
සුගුත්ත		196	සොණා		58,66,82
සුඵඤ්ඤ		150	සොනීඵ		220
සුඵන		128,138,170	සොභ		220
සුඵනා		64,94,96,126,150	සොභිත		92,100,150
සුඵනන		71,188	සොමදෙව		222
සුඵනනා		80,98,134,144,150			
සුඵනනා		134,174	හතා		128
සුඵසසන		144,200	හතාලවක		32,236
			හිලවන		24

වර්ගීකරණය

ගාථාදිපාද - සුවි

	අ		ආ	
අකාමකො වාහි අහං වරාමි	318		ආමන්තරයා දෙවියන්	270
අභිච්චෙගහයා හීතා	314		ආවජ්ජෙය්‍යා ධම්මෙබ්බං	314
අවේනනායං පඨවී	272			
අච්ඡාදන ඝණි සයන ඝණි	258		ඉ	
අච්ඡරං වන ලොකඝණී	268		ඉති සීලවතං හෙතු	294
අච්ඡාගහෙතො පවනං	270		ඉදං අච්ඡරියං දිස්වා	268
අනීතකප්පෙ වරිතං	250		ඉදං ලොකෙ උත්තරියං	302
අසී ලොකෙ සීලගුණො	314		ඉදනාහං වින්තසිත්වා	260
අපේසු කපිමාගන්තවා	286			
අපේසු වතනති සද්දෙ	266		උ	
අපො උපරිගභයාය	288		උකකඝණීනොමහි කායෙන	304
අදිනනපුබ්බං දනවරං	276		උජ්ජාලෙහි මහාඅඝ්ඛිං	294
අද්දසංසු භොජපුත්තා	294		උපෙ සංචිති දිවසෙ	274
අධනෙ ආතුරෙ ජිණ්ණේ	264		උභොපි නෙත්තා නායනා	260
අධිච්චිතමධිච්චානං	310		උභො මාතා පිතා මයහං	304
අනුරකඛිං මම සීලං	288, 290		උය්‍යානදස්සනං ගන්තවා	284
අනුසාරිත්වා සද්ධම්මං	316, 320			
අනුඤ්ඤාමාසෙ පණ්ණරොසෙ	264		එ	
අපරෙ ගන්ති ඝණි මාල ඝණි	324		එකොකාසෙ රථං කත්වා	310
අපිවාහං සීලරකඛයා	278, 280, 292		එතමස්ච සංඝත්වා	258
අපුච්ඡ මං පොරියාදෙ	320		එතෙ අච්චෙ අධිච්චාය	310
අභිජාතා සුබ්බමාලා	268		එතෙසං පුබ්බජො ආසිං	304
අභිජාතාය පඤ්ඤාන	316		එත්තකංයෙව තෙ ආපු	264
අච්චිසංචයනං නගරෙ	260		එවමෙවාහං පුඤ්ඤකාමො	252
අච්චිකො ජනපදෙ	254, 266		එවරුපං මහාදනං	256
අසසුසු කාලමඤ්ඤය	288		එවරුපං සච්චිවරං	316
අහ ඝණි බ්‍රාහ්මණො එකො	290		එවං විනෙත්තසහං තස්	316
අහ ඝණි මද්දිදෙවී ව	270		එවං මෙ අප්පමත්තස්ස	322
අහං තෙ අනුසාසාමි	274		එවං චුත්තා ව සා දෙවී	262
අහං නිසජ්ජ විනෙත්තිං	274		එවං චුත්තායහං තස්සා	308
අහං සොණො ව නෙත්තු ව	306		එවං චුත්තෙ අහං තස්ස	284
අනුතං මෙ මානසං සිත්ථං	262			

එ		ත	
එවං චූතො තද යකෙකි	286	තකෙකෙඤ්චාධිපතී කතො	298
එවං චූතො ව සො සකෙකා	262	තනො කාකා ව භිජ්ඣා ව	314
එවාහං විතඤ්ඤාන	252, 304	තනො චූතො සා චූඤ්ඤි	264
එහි අග්ගිං පදීපෙහි	276	තනො ජානපද සඛෙක	310
එහි සීවක උට්ඨෙහි	262	තනො මෙ ඤ්ඤා පාදෙ ව	310
		තනො සො වොදිතො මයහං	262
ඔ		තනො සො වට්ඨගතං මග්ගං	318
ඔදපක්කකියා මයහං	284	තස්ස කාරණිකා ගතො	300
		තස්ස දුඃඝාමී පටිපථෙ	252
ක		තස්ස පසසිකා දෙවෙ	280
කපෙප ව සතසහසෙස	250	තස්ස වතොකො සප්පාපං	270
කලහො වතනති හෙසමා	292	තස්ස වසාම භිජකා	282
කාමං භිජ්ජතුයං කායො	282	තස්සාහං දිවසෙ තික්ඛිතතුං	254
කාලිඛගරට්ඨ විසයා	254, 266	තප්පනා විතප්පෙනතං	260
කිච්ඡා ලද්ධං පියං පුත්තං	308	තප්පෙව ජලිතං අග්ගිං	276
කුදිතො අහොසි පච්චෙනො	300	තප්පෙව සකභුක්ඛාපි	258
කුසාවතීභි නගරෙ	254	තප්පෙවාහං ජානමං නො	256
කෙවලං පඨවිං රජ්ජං	298	තප්පෙවාහං සඛකභවෙ	258
කො ජාතකො කො තසිතො	256	තදපි මං ධරෙච්චරිං	282
කො පථෙ ජත්තමාදෙති	256	තදපි මං නිමන්තිංසු	306
		තදපි ලොකං දිස්වාන	306
ක		තද මං තපතෙජෙන	250
කත්තියානං එකසතං	320	තදහං චූඤ්ඤියා කුච්ඡිං	264
		තදහං මාපසිච්චාන	258
ග		තදහං යජනා මුඤ්ඤා	258
ගතොන සො හතීදමකො	278	තදහං සත්තරජ්ජසු	256
		තමහං අනුරක්ඛිතො	288
ච		තමහං උපට්ඨභිජ්ඣාන	318
චතුපපථෙ මහාමෙඝෙ	294	තමහං ගතොනුපට්ඨානං	300
චතුචාහිං රථං දුක්ඛා	268	තමහං දිස්වාන කුභකං	300
		තමහං දිස්වාන සතතුට්ඨො	274
ජ		තමහං පටිපථෙ දිස්වා	252
ජවී වම්මං මංසං නහාරුං	276	තස්ස ආමසගො කුදෙධා	318
ජවියා වම්මෙන මංසෙන	280, 294	තස්ස කතොන කාරුඤ්ඤං	288
		තස්ස තං වචනං දුක්ඛා	278, 292, 300
ජා			
ජාලිං කණ්ණාජිනං ධිතං	272		

ත	
තසස දැනානහං පණ්ණාසං	250
තසස නාගසස දුතෙන	266
තසස නාගෙ පදිනනමහි	254
තසස පතීසපුණිකාන	320
තසස රඤ්ඤ අහං පුතෙතා	292
තසස රඤ්ඤ පතීකරො	298
තසසා ආයුක්කාං දිසවා	262
තසසා සාරතොධිගතො	284
තසසාහං වචනං සුඤ්ඤා	260, 308
තසසාහං සද්දං සුඤ්ඤා	288
තෙ තස් අමෙහ පසසිකා	268
තෙන සො කුපිතො ආසී	300
තෙනෙවාහං සනතුණතො	252
තෙ මයහං වචනං සුඤ්ඤා	304
තෙ මං තද උක්ඛිපනං	304
තෙ මං රඤ්ඤ දසසධිංසු	302
තෙ මෙ සාධුති වඤ්ඤා	274
තෙසං භිවුජ්ඣමානානං	266
තෙසාහං ඵලමචචං	300, 304
තසාහං අසසාදධිකාන	318
කං මද්දි කණ්ණං ගණ්ණාහි	268
ඵ	
ඵලං කරෙය්‍යං උදකං	282
ද	
දදමානසස දෙනතසස	262
දදමි න විකම්පාමි	266
දසකුසලකමමපථෙ	290, 322
දසමාසෙ ධාරකිකාන	264
දනානි පටියාදෙථ	274
දුරකෙ අනුරක්ඛනෙතා	270
දිවා වා යදි වා රත්තං	256
දිසවාන විවිධං පාපං	306
දුකෙකන ජීවිතො උදෙධා	302
දුකියමපි තකියමපි	250

ධ	
ධඤ්ඤං මඛලෙ සමපනනං	254
ධමමවාදී අධිකමො ව	290
ධමධමං ජනිතෙවං	314
න	
න කොච්චි එතං ජානාති	316
නගරං ගනමාන ආචිකං	288
න තසස අලිකං භණ්ණං	312
න තසස දුනං දදමානො	252
න තසස පටිධායකෙ	278
න තං දසසු යානෙසු	256
නත්තිමසස සතං ධමමො	300
නත්තිමෙ සංසයො තස්	320
න මඤ්ඤං මනනිකං නාමං	264
න මං කොච්චි උක්ඛසති	322
න මෙ අත්තිකිලා මුගා	274
න මෙ තප්පවචයා අත්ති	250
න මෙ දෙසසං ධනං ධඤ්ඤං	266
න මෙ දෙසසං මහාරජ්ජං	302
න මෙ දෙසසා උභො වක්ඛු	262
න මෙ දෙසසා උභො පුත්තා	272
න මෙ යාවකමනුප්පකෙ	254, 272
න මෙ සා බ්‍රාහ්මණී දෙසසා	284
නහාපෙකා අනුලිමපිකා	310
නාගං ගහෙකා සොඤ්ඤා	254,
	266
නාසාය විනිවිජ්ජකිකා	394
නාහං පිවාමි බාදමි	258
නිකම්භිකාන නගරා	268
නිදදයමානො සයනවරෙ	308
නිරතතරං ජාතීසතං	280
නිරාලයං ඡින්නබ්බු	282
නිසජ්ජ පාසාදවරෙ	260
නිසෙධධිකා පච්චතතං	300

ප	
පඤ්චාලරට්ඨ නගරවරෙ	292
පදුමං පුණ්ඩරිකඤ්ච	268
පබ්භාසෙර ගිරිදුග්ගෙ ව	284
පවනා ආභතං පණ්ණං	250
පවනෙ දිස්වා වනවරො	278
පවනෙ වසමානස්ස	270
පවෙධමානො පලිතසිරො	260
පාදෙ පකෙඛි පජ්ඣාමී	314
පාපො කදරියො යකෙඛා	290
පිතා මම මීගවං ගනකා	292
පුනදෙව සකෙකා ඔරුයහ	270
පුනාපරං දදත්තස්ස	266
පුනාපරං බුභාරකෙඤ්ඤ	272
පුනාපරං යදහොමී	252, 254, 256, 258, 274, 280, 282, 284, 286, 290, 294, 298, 302, 306, 308, 312, 314, 316, 320, 322
පුබ්බසාලොභිතා මයහං	308
පුතීකුණප සමපු ණණො	302
පෙළාය පකඛිපකෙඛපි	280
ම	
මකකටො ව සිගාලො ව	274
මදදියා දියමානාය	272
මදදිං හතෙඤ්ඤ න	272
මම සංකපමඤ්ඤය	274
මමං උපදදුතං දිස්වා	286
මමෙවායං මඤ්ඤමානො	286
මාතාපිතා න මෙ දෙස්සා	298, 304
මාතාපිතුභි පභිතෙ	304
මාතු පිතු ව වන්දිතා	294
මා පණ්ඩිචං විභාය	308
මා පමජජී තුවං තාත	300, 310
මීගවං ගහෙතා මුඤ්චස්සු	292

ම	
මුඛතුණ්ඩකෙතාහරිතා	312
මුගො අහොසිං ඛධිරො	310
ය	
යතො සරුමී අත්තානං	316
යථා අමචෙවා මුද්දිකාමො	252
යථාපි ආතුරො නාම	256
යථාපි කස්සකො පුට්ඨො	252
යථාපි වාණිජො නාම	258
යථාපි සෙවකො සාමී	258
යථා සීතොදුකං නාම	276
යද අභං අමීතයසො	292
යද අභං බුභාරකෙඤ්ඤ	250
යද අහොසි පවනෙ	278
යද මහාකට්ඨපුකෙඤ්ඤා	276
යදහං කපි ආසිං	312
යදහං දුරකො හොමී	264
යදි කොචි එති දකඛිණෙයො	274
යදි විතචපිඛි හෙස්සං	282
යදි තෙ මං තත් කොට්ඨෙය්සු	278
යදි පස්සන්තී පවනෙ	268
යදි මාසමපි දෙවමාසං	252
යදිහං තස්ස කුපෙපයායං	286
යදිහං තස්ස පකුපෙපයායං	290, 292
යදිහං තදිසං පඤ්චා	302
යදිහං තෙසං පකුපෙපයායං	278
යදිහං බ්‍රාහ්මණං කොචි	284
යමෙතාකාසෙ අභං ධතා	312
යං කිඤ්චි මානුසං දුතං	260
යං තෙසං වචනං චුක්ඛං	304
යං මෙ තද පාකතිකං	278
යං සො තද මං අභිසපි	290
යං සො වණ්ණං විතනයති	282
යාවකං උපගතං දිස්වා	270

ය	
යාවන්තීමං පඤ්ඤා	298
යාවාමී තං මහාරාජ	260
යාවිතා සිවයො සධෙඛ	266
යා මෙ අහොසි ජනිකා	262
යා මෙ දුතිධිකා ආසි	282
යාවිතා කාරණං සබ්බං	288
යෙ කෙවී මනුජා එනතී	268
යෙ කෙවී මහියා සත්තා	302
යෙ මෙ දුක්ඛං උපදහන්ති	324
යෙ සාහං උපධාවෙය්‍යං	314
යො මෙ කණ්ඩංකො භාතා	206

ර

රජ්ජමි මෙ දදෙ සබ්බං	254
රජ්ජං පුත්ත පටිපජ්ජ	292
රත්තානී සත්ත වසසිංසු	272
රත්තින්ද්‍රිවං සො භබ්බාය	288
රමම පදෙසෙ රමණීයෙ	286
රාජ්ජපථිවෙ නිගමෙ	322
රොදනෙත දුරකෙ දිසවා	268

ච

චිචරනො අනුකුලමහි	290
චිචරනො බ්‍රහාරකඤ්ඤ	284
චිචිතධිකා ධමමකං	316
චිඤ්ඤාය මෙ සීලගුණං	278

ස

සකථිචිත පරිච්චාගො	280
සකකසා වචනං සුඤ්චා	270
සකකත සා දින්නවරා	264
සකෙ පුත්ත වජ්ජනසස	270
සකිමි දිවසං දුතියං	286
සබ්බිපිංසු පථං යකකා	268
සට්ඨි රාජසහසානි	270
සත්තාහමෙවාහං පසන්නවිනො	318

ස

සත්තාහං ධාරධිකාන	310
සන්තී පකඛා අපත්තා	314
සබ්බමවාටී මණ්ඩබොයා	316
සභාවං චිත්තයනනසස	264
සමෙචොදමානො තෙහි සහ	318
සරට්ඨකං සනිගමං	302
සරාජකෙ සහොරොධෙ	298
සරිරිකිච්චං කඤ්චාන	280
සස සුභන්ද්‍රිපගතං	204
සසාගරනනං පඨවී	296
සහකථිතෙ සච්චවරෙ	316
සහ කොපෙ සමුප්පනෙත	214
සහ දුඛො ආසිවිසෙන	318
සහ දිට්ඨසස මෙ ජනනං	308
සහ පථතො ඕකකනෙත	292
සහ සචෙච කතං මයහං	314
සහ සචෙච කතෙ මයහං	318
සභායො බ්‍රාහ්මණො මයහං	318
සංචච්චරෙ ගිමහසමයෙ	314
සංසිතො අකතඤ්ඤානා	280
සාධුතී සො හට්ඨමනො	276
සාමො යද වනෙ ආසිං	322
සීලධණ්ණභයා මයහං	294
සීලවා ගුණසම්පනො	298
සීහබ්‍යගොහි දීපිහි	322
සුබ්බුකෙ කුලාභුතො	324
සුසානෙ සෙය්‍යං කප්පෙමී	324
සුලෙහි විජ්ඣයනෙතපි	296
සො තද පග්ගහෙතාන	260
සො මං අසංසි එහීති	312
සො මං තකං බමාපෙසී	302
සො මෙ පුට්ඨො ව ව්‍යාකාසී	288
සොහං තෙසං මනිං සුඤ්චා	310
සොළසිකී සහසානා	308

හ

හත් අප්පො රථෙ දඤ්චා	266
හදයං දදෙය්‍යං චක්ඛුං	264
හිරොත්තප්පන ගරුතා	272
හීනමජ්ඣමඋකඛාට්ඨ	286

වර්ග්‍යාපිටක

සංඝඤ්ඤානාමානුකකමනිකා

	පිට්ඨකයා		පිට්ඨකයා
	අ		ද
අකිතනී	250	දබ්බසෙන	322
අයොසර	302		ධ
අරිට්ඨ	230	ධනඤ්ජය	254
අලීනසත්ත	292	ධමම	290
ආලමෙන	280		න
	ඉ	නන්ද	306
ඉන්ද්‍රපත්ත	254, 294, 298	භිමි	258
	එ	පව්වය	264
එකරාජ	258, 322		ප
	ක	පඤ්චාල	292
කණ්ඩපායන	316	පුළුවනී	258
කණ්ඩාපීන	268, 270, 272	පොරිසාද	292, 320
කම්පිලල	292		ඵ
කසී	304	ඵසනී	262
කාලිඛන	254, 266		බ
කාසිරාජ	302, 308	බාරණසී	282
කුරුරාජ	276	බුහමවිඛඨන	306
කුසාවතී	254		භ
	ච	භිස	304
චන්ද	258	භුරිදත්ත	280
චමෙපය්‍යක	282	භොජපුත්ත	294
චුල්ලබොධි	282		ම
චෙනපුත්ත	270	මගධ	312
	ජ	මණ්ඩබ්‍ය	316
ජයද්දිස	292	ලද්දිදෙවි	268, 270, 272
ජාලි	268, 270, 272	මහාගොවීන්ද්‍ර	256
ජුජක	270	මහා ලොමනංස	324
ජෙතුත්තර	264, 272	මානබ්‍ය	298
	ක	මේරිලා	258
තෙමීය	308	මුග්ගපකා	308

සඤ්ඤානාමානුකකමනිකා

	ය		ස
සුධඤ්ඤය	298	සචච	312
		සඤ්ඤය	264
රුරු	286	සාම	322
		සීනෙරු	266, 272
චඛක	268, 270	සීවි	260, 266
වීරුපකඛ	280	සීචක	262
විසසකමම	270	සුතසොම	320
වෙසසනර	264	සොණ	306
		සොඤ්ඤ	304
		සොමනසස	298
සකක	262, 270, 274, 322		
සඛි	252		
සඛිපාල	294		

බුද්ධචංස පාලි

විසෙසපදනුකකමනිකා

අ	පිට්ඨකයා	ඵ	පිට්ඨකයා
අඤ්ජය	22, 26	එහිනි	30, 62, 116
අකුමාරී	82		
අනුඤ්ඤා ජකඛවචනා	38	ඔ	
අධිකාර	28, 30	ඔසධි	46
අනධිවර	2, 4		
අනාවයො	226	ක	
අනිල ඤ්ජයෙ	8	කඨිනච්චරෙ	108
අනිවනතිගමනං	100	කඨිනකුමෙ	130
අනුච්ඡේදනං	40	කෙවලං බොධිං	114, 138
අනුසරෙ	42	කොරණ්ඩසමසාදියො	12
අපභවමානසා	234	ග	
අපරජකඛජාතිකා	2	ගගනමණ්ඩලෙ	36
අභිඤ්ඤාබල	24	ගණෙනුයො	74
අභිනිභාරො	16, 30	ගවපානෙන	70
අභිසංනෙතා	32	ගිරං	100
අමනුස්සුභිං	122		
අමතභෙරිං	76	ජ	
අසති	186	ජලභිඤ්ඤාභි	28
අහු	62, 226	ඡ	
ආදෙසනානුසාසනී	4	ඡීසව්ඡා	36
ආලිභත	114	ඡීනවකකං	236
ආහුතිනං	30, 32	ඡීනබොධියං	82
		ඡුතිනධරසස	2
ඉ			
ඉඤ්ජකෙතු	88		
ඉසි	14	ඤ	
		ඤ්ඤාමාධාතුං	224
උ			
උකකුට්ඨිසඤ්ජං	32, 62, 210	ත	
උට්ඨානං	140	තාදිභි	28
උතුචසෙඝ	46	තිපාටිභිරෙ	4
උපනිසාදිනො	184	තිවිධභි	22

විෂයපදනුකකමනිකා

ද	පිටුවකයා	බ	පිටුවකයා
දකපා	34	බුද්ධරංසෙන	120
දසිතමරසො	114	බොධිපාවනා	42, 44, 46, 48
දරීසයා	36	බ්‍රහා	114, 130, 144
දසපාරාසුරියා	80, 112	බ්‍රහ්ම	142, 182
දුබ්ඳිතො	42	භ	
දුරාසද	60, 100 130, 146, 203	භද්දකෙ කපෙප	208, 218, 226
	ධ	භාථ	50
ධච්ච චෝති.	222	භුසවාතෙහි	46
ධමමදෙසනෙ	68, 76, 84	ම	
ධමමධාතුයා	40	මණ්ඩකපා	122, 138, 152
ධමමභෙරි.	68	මධුලඬිකි.	208
ධමුච්ඡකක.	68, 74	මානස.	58
ධුචසාව.	24	මානුසක.	50
ධුච.	32, 34, 36	මානුසෙහි	28
ධුමකෙතු	74	මොරභජෝ	144
	න	ච	
නරමරු	28, 62, 170	චටුමායන.	26
නරවසභ.	138	චසිභුත	26, 32
නවඛං ජිනසාසන.	226	චිථන.	38
නවඛං සඤ්චසාසන.	64	චියාකරි	110
නිච්ඡුභනනී	126	ස	
	ප	සඛකාථ	6
පකරණෙ සත්ත	216	සතරංසි	6, 106, 138
පතිට්ඨභ	48	සමිංසු	56, 108, 114, 130, 146
පරිචෙසනෙ	48	සමපනනවිජ්ජාචරණසස	2
පලුභං	24	සලලකතො	242
පචන.	52	සංකිලෙසමරණ.	74
පාටිභීර.	12, 200	සිබ්බි	112, 206
පාවචන.	56, 98, 106, 144	සෙරි	22
	බ	සෙලෙතනී	10
බ්‍රිලාසයා	36	භ	
බුද්ධකරෙ ධමමෙ	40	භඤ්භ.	2
බුද්ධධමමා	40, 42, 44, 46, 48	භිකාර.	8
		භුතාසනො	98
		භෙසානී	30
		භෙහිනී	20

වර්ගාපිටක පාලි

විසෙසපදනුකකමනිකා

අ	පිටියිකා	ක	පිටියිකා
අකිඤ්චන	264	කධීනං	304
අතිකඛයං	316	කණ්ණහෙරිං	266
අනගාරියං	302	කණ්ඩවකනනී	314
අනරියො	286	කදලිං ව අසාරකං	300
අනුච්ඡවො	254	කරුණං	272, 238, 298
අනොලීනො	252	කමඛකාරො	288
අපච්ඡාසො	256	කාරං	252
අපරාජිතං	252	කාසුං	310, 322
අපසසයං	316	කාගාමී	286
අබොච්ඡන්තං	258	කුසලං	300
අලිකං	312	කුසාවතීඞ්ඨි	314
ආරාධනියං	258		
ආසයං	274	භිභිධිලො	304
ආලකකාසුයා	278		
		භ	
		සාසහෙතු	274
උක්ඛමඛං	318	ච	
උපායනං	256	චතුචාහිං	268
උබ්බිග්ගා	268	චතුසසාලං	258
උරගාධිභු	294	චෙටකෙ	284
උරුසකමෙහා	292		
		ජ	
		ජවං	286
එකසාසනී	234	ජාතකො	254, 256, 266
		ජ	
ඔච්චනායතු	308	ජට්ඨිලීනො	300
ඔදපකනනියා	284	ජාතචෙද	314
ඔහනෙනනී	286	ජාලසිඛනනරෙ	276
		ජුතිකරං	308

විසෙසපදනුකකමනිකා

ක	පිටප්පිටකා	ප	පිටප්පිටකා
තථං	260	පවනෙ	268, 270, 278, 322
තසස	294	පසදමිග	322
තාලම් සද්ථංචි	262	පාවකො	314
තුතත	306	පාවද	288
		පාහුනාගතං	318
උ		පිතු මාතු ච	304
උපරාසිංචි අතඤ්චලං	300	උබ්බසාලොභිතා	308
		පෙළායං	280
ද			
දකාසයා	284	ඛ	
දකඛ්ඤාච්ච	274	ඛලසා	284
දසිතො	298	ඛොධිජං	258
දරථපරිලාභං	276	ඛොධිපාවනං	250
දර්ඪසයෙ	312	ඛොධියා	262, 272, 284, 288
දවධාහො	314		290, 298, 310
ද්වාවුධො	294	චුභාරඤ්ඤා	272, 284
දුමං අනෙතච සුසිරං	300	භ	
දෙසසා 262, 272, 284, 298, 304	310	භවාභවෙ	250, 258
		භික්ඛාරෙ	244, 266
ධ		භෙසමා	292
ධඤ්ඤං	254, 256, 266	ම	
ධම්මකර්මධ්වංසිනො	260	මාතු පිතු ච වඤ්ඤා	304
ධරණීරූභං	262	මාලාවච්චං	298
ධට්ඨමං	314	මහාසිඛි	314
න		මුකෙතනී	286
නිච්ඡුභමානානං	266	මුඤ්ඤිකාමො	252
නිපජිලයනො	284	මුගො	310
ප		ය	
පකෙඛා	310	යජනා	258
පජජුනො	316	යඤ්ඤාචාටනො	258
පජෙණ	320	ර	
පතිකරො	298	රජගතෙ	276
පඛ්භාරෙ	284	රථියා රථියං	300
පරනුභි	300	රාජවෙදනං	310
පරිකාසං කතෙ මධි	294	රාජුපජීවෙ	322

විසෙසපදනුකකමනිකා

ව	පිටය්ඛකා	ස	පිටය්ඛකා
වණ්ඛකෙ	262	සබුභමවාරි	316
විඵතං	250	සමීභ්නා	290
විපිනකානනෙ	260	සමපිලෙ	302
විවණණියං	250	සයමහුං	252
වෙදජානො	260	සහධමො	284
වෙධිනො	318	සාමඤ්ඤපගනො	300
		සාරතතාධිගනෙ	284
ස		සිඛි	314
සකචාභෙන	250	සිනෙරුචටචටංසකා	264, 266
සඛරුං	320		268, 270, 272
සචචචෙජ්ජන	316	සිලඛිතසමපිනො	282
සජ්ජසකං	310	සොළසිං	310
සතභාභො	258	හ	
සතං ධාමමො	300	හස්මුඤ්ඤිතො	310
සඛඛඤ්ඤනං	252, 262	හත්ථිදමකං	278
	284, 298, 302, 304	හීලිතො	286